

Beridaz

(Světy za závěsem 11)

Science fiction

Václav Semerád

© 2018 Václav Semerád, Praha

Veškeré připomínky jsou vítané:

vsemerad@volny.cz

sw@gurroa.cz

Titul: Beridaz

Skupina: Světy za závěsem 11

Autor: Václav Semerád

Nakladatelství: Autobus

Tuto knihu můžete pozměnit náhradou jmen hlavního hrdiny a hrdinky jmény podle vlastního uvážení.
Programy pro tento bonus jsou na <http://sw.gurroa.cz> v generátoru e-knih EPUB pro čtečky i při přímém (online) čtení.

Změňte si jméno hrdiny (hrdinky) za své!

1.část - Čertova díra

Šestinohý vlk

Měla to být běžná služební cesta na Vysočinu. Impulzem se pro ni stala fotografie v jednom místním plátku, kterou »seriózní listy« v Čechách odmítly převzít s odůvodněním, že se s největší pravděpodobností jedná o ubohý podvrh. Všeobecné mínění redaktorů bylo, že se někdo chce lacině zviditelnit, a nemá smysl se tím vůbec zabývat.

O serióznosti médií si však iluze nedělám a jediný rozdíl mezi »seriózními«, regionálními médii a bulvárem vidím v rozpočtu. Kdo to ještě neprokoukl, a věří všemu, co mu předkládají, toho lituji.

Vlci se u nás těší ochraně a stát raději platí škody na ovcích, ať je způsobí hladová smečka, nebo jednotlivé zvíře. Fotografie zastřeleného vlka může být i podnětem k trestnímu stíhání lovce, který ochranu ohrožených zvířat nebere vážně. Kdyby... kdyby z té fotky nebylo zřejmé, že zastřelený vlk má šest nohou.

Dva redaktori místních novin to nezávisle na sobě prohlásili za podvrh, tím měla celá záležitost skončit. Podle redaktorů šlo o nepříliš zdařilou fotomontáž, vyrobenou pomocí počítačového programu. Programů typu „fotošop“ je mezi počítačovými nadšenci spousta a vyrobit takové foto není žádné umění. Bylo by to asi přijatelné vysvětlení a ostatní noviny se poté odmítly věcí dále zabývat.

Jenže ochrana životního prostředí je příliš závažná věc, než aby bylo možné tuto zprávu jen tak zamést pod koberec. Nikdy nevíte, odkud se vynoří grínpísák¹ s obžalobou, že odborníci kašlou na tak závažné události. Média vycítí možnost podrhnout někomu křeslo a už se to veze a média nepřestanou, dokud něčí skalp nedostanou. S těmi útoky je proto nutné počítat a nedat jim příležitost. Kolegové poradili šéfovi, aby mě poslal na Vysočinu shromáždit fakta, abych novinářům vzal vítr z plachet. Něco jako »zabývali jsme se tím, je to podvrh, tak zmlkňte!«

Váženějším a starším kolegům se pochopitelně do takového výletu příliš nechtělo, naopak mladému elévovi Přírodovědecké fakulty staroslavné Karlovy univerzity se to jevilo jako dobrá příležitost slušně zaplaceného výletu. Takže jsem se úkolu nevyhýbal a spokojenost byla na všech stranách. Vážení kolegové si oddychli, že to někdo udělá za ně, já jsem se mohl těšit na služební výlet.

Samozřejmě nedostanu proplacené všechno. Vyúčtování večere za pět tisíc mi nikdo neuzná, nejsem žádný poslanec², ale skromnější výdaje jistě zaplacené dostanu. Přitom se podívám někam, kam bych se jinak v životě nedostal a co tam uvidím? Možná ubohý podvrh, ale také pár zajímavých lidí, kteří se pokusili tímto způsobem zviditelnit. Nevyčítal bych jim to, asi neměli jinou možnost a to bych celkem chápal. Nemá každý tolik příležitostí, zvláště na nějaké zapadlé vesnici!

1 Nejen Greenpeace, khaki aktivistů je víc odrůd

2 Starostka Prahy 3 Vladislava Hujová (TOP09) vyúčtovala večeri za 9.000 Kč – a proplatili jí to! Musí přece reprezentovat! Ministryně obrany Šlechtová platila za VIP salónek na letišti 300.000 Kč a také jí to prošlo! To se jim to hoduje, když to daňové ovce zaplatí! Kdyby aspoň při tom tolik nemlaskali!

Starším kolegům to nestálo za očekávanou námahu, ale i to se dá pochopit. Mají své rodiny, a nemají přebytek volného času jako nováček na fakultě, který se ještě nestačil uvázat k vlastní rodině.

Zkušenosti se ale dají sbírat různě. Za tu krátkou dobu jsem na fakultě pochopil, že se tu vedou intriky, jaké bych očekával jen na dvoře Ludvíka Čtrnáctého. Takže jsem se nebránil příležitosti aspoň na čas odsud vypadnout.

Tohle mohla být vhodná příležitost.

=*=

Cestu jsem se rozhodl zbytečně neodkládat. Trochu mi na ní vadilo, že nemám vlastní auto a musel jsem se spolehnout na hromadnou dopravu. Služební auto mi nenabídli, to musí zůstat k ruce větším šajbám, zato mi snad uznají čas strávený na cestě. Když jsem dal vyhledávacímu programu příkaz najít vhodné spojení, oznámil mi, že »spojení bohužel nebylo nalezeno«, ale tím jsem se nedal zmást. Vyhledávací program není vševědoucí, což neznamená, že do té vesnice žádná veřejná doprava nejedí. Přeskočil jsem do aplikace »Mapa«, vyhledal určenou lokalitu, našel nejbližší městečko, a opakoval dotaz na spojení s tímto novým cílem. To už na mě několik spojení vypadlo, bohužel ani tam nevedl přímý spoj, jediné s několikerým přestupováním.

Jo, nebude to asi snadné!

Nevadí! Autobusem jezdím často, ale vlaky po Praze nejsou v každodenní dopravě oblíbené, aspoň si užiju nejen autobus, ale i vláček! Beztak jsem chtěl být jako děcko mašinfirou nebo aspoň »ten pán, co štipe jízdenky«!

Mám si na to vzít aktovku nebo batoh? Aktovka, nebo ještě lépe malý příruční kufříček, by naši staroslavnou univerzitu jistě reprezentovaly nejlépe. Batoh se zase snadněji nosí.

„Připrav se na to pořádně!“ varoval mě kolega, kterému se mě zželelo, když mě viděl hledat dopravní spojení. „Počítej s tím, že dnes na venkově nejsou obchody. Vesničané jezdí nakupovat do měst, hodně vesnických obchodů i hospod zkrachovalo. Radši si přibal nějaké trvanlivé potraviny, nebo tam budeš o hladu!“

Jo, to bylo dobré varování! Takže koupit nějakou menáž, nejlépe konzervy. Tím padá aktovka i kufřík. Ano, batoh je na takovou cestu vhodnější. Zejména když jsem se chtěl nechat dovést až na místo, kde toho tajemného vlka zastřelili. Není nad to mít zprávy z první ruky! Proto jsem měl s sebou i fotoaparát na pořízení dostatečně pádné dokumentace. Kdyby se toho někdo náhodou pokusil využít politicky, musí narazit na tvrdá fakta!

No, vyšlo mi, že to nebude výlet na jeden den a možná ani na dva. Dva dny nejspíš strávím jen cestováním, přestupováním a bohužel i čekáním na přípoje, neboť jízdní řády často na sebe časově nenavazují.³

Starí Římané označovali na mapách neprozkoumaná území poznámkou »Hic sunt leones!«, neboli »Zde jsou lvi!«. To se dá v Čechách pozměnit na »Zde

3 Zejména když navazující linky provozují různí soukromí dopravci...

jsou vlci!«. V Čechách praví lvi nikdy nežili, nanejvýš v dávnověku ti šavlozubí, ale vlci tu byli a občas se sem vracejí.

Takže vzhůru do »Hic sunt leones!« – i když vlk se latinsky řekne »lupus«, a pamatuji si jen úsloví »Homo homini lupus«⁴.

To se dnes do Čech, bohužel, také vrací...

A jde se na autobus!

=*=

No, očekával jsem potíže, takže se dalo říci, že mě ani příliš nepřekvapily. Víc mě překvapilo, jak naplňovaly ten nejčernější scénář. Cesta začala jakž takž dobře, i když ani v Praze všechno neklape jako hodinky, ale aspoň metro jezdí víceméně spolehlivě, pokud není zrovna nějaká výluka.

Potíže nastaly při přestupu z autobusu na vláček. Člověk by čekal, když na sebe navazují dálkové spoje s místními, že místní berou ohled na cestující příjíždějící z dálky. Kdepak! Ajznbón přece nebude brát ohledy na konkurenci! Stačilo malé zdržení. Na silnici před námi se s'ukla dvě auta, a policisté uzavřeli silnici po dobu vyšetřování, a odklizení, dálkový autobus nabral pár rozhodujících minut zpoždění a to už nedohonil, takže když jsem doběhl na nástupiště, viděl jsem ke svému vzteku jen odjíždějící vlak. Můj cestovní plán tím vzal za své, nastoupila improvizace a především otravné čekání na další spoj. A vlaky nejezdí každé tři minuty jako metro!

A tak, ačkoliv jsem vyjel brzy ráno, na místo jsem dorazil ne vlastní vinou až k večeru. Inu když se něco bortí, tak důkladně, když smůla, tak ta nejlepivější, borová.

Utahaný jako kotě a promrzlý, protože poslední čekání na linku autobusu jsem vytrpěl na zastávce, kde nestál ani přístřešek, kam by se mohl člověk schovat před větrem, takže jsem byl dvě hodiny vystavený studenému větru i drobnému deštičku, dorazil jsem konečně do kýžené vesnice. Tam se na mě pousmálo štěstí, aby se se mnou přátelivě rozloučilo. Hospoda ve vesnici byla, dokonce otevřená, a i když plná hospoda jistě vypadá jinak, úplně prázdná také nebyla.

Vstoupil jsem pochopitelně nabručený, promrzlý, neboť za ten poslední úsek cesty jsem se v autobuse moc neohřál, pověsil jsem promáčenou bundu na věšák a posadil se ke stolu, kde už seděli tři místní. Ovšemže jsem se zdvořile zeptal na svolení, zda mají u stolu místo i pro mě, ale chlapi s tím nedělali drahoty. Batoh jsem jen tak pohodil k nohám a hlasitě jsem si oddychl.

„Co si dáte?“ přicupitala plnoštíhlá paní hostinská. Dívala se na mě se zájmem, byl jsem tu přece jen cizí.

„Určitě pivo,“ odvětil jsem. „Ale taky mám hlad, co mi tu nabídnete?“

„Támhle to visí na ceduli!“ hodila hlavou hostinská, ale pak mi to raději zopakovala, abych ji nezdržoval vstáváním.

4 Člověk člověku vlkem.

„Utopence nebo tlačenu s octem, cibulí a chlebem,“ řekla bez velkého nadšení, jako kdybych měl příliš rozmařilé choutky. „A které pivo? Dvanáctku Prazdroj, jedenáctku Gambrinus, nebo naši místní desítku?“

Nepotěšila mě. Kyselé na večer není nejzdravější, zato piva měli na výběr. Ale mohl jsem očekávat i horší podmínky, třeba tu zavřenou hospodu, jak mě strašil kolega.⁵

„Dvacet deka tlačeny,“ rozhodl jsem se. „A vaši desítku, nebo co tu máte! A ještě mám dotaz, dá se tu někde i přespat?“

„Hned to přinesu,“ řekla hospodská. „Ale s tím přespaním to budete mít horší. Hospodu mám jen pronajatou, nebydlím v ní a na noc ji zamykám. Není to hotel. Otvírací doba je na dveřích.“

„Tak aspoň to pivo!“ vzdychl jsem si, a hospodská hbitě odkvačila k šenku. Měla tam i lednici, takže i ta tlačinka bude asi správně vychlazená... lépe řečeno studená jako psí čumák... měl jsem si raději na zahřátí poručit horkou kávu nebo čaj, snad tu má aspoň rychlovarnou konvici...

„S tím přespaním to myslíte vážně?“ obrátil se na mě můj soused u stolu po mé levé straně. „Tady není město!“

„Já vím,“ řekl jsem smířlivě. „Ale zeptat se snad můžu, ne? Líná huba, holý neštěstí! Počítal jsem spíš s tím, že tady nebude ani otevřená hospoda. Doba je zlá, soukromým hospodám nepřeje a na vesnicích tuplem.“

„Jo, to máte recht!“ souhlasil venkovan. „Ale co tu hledáte? Přijel jste za někým místním? Nejspíš ne, to byste se nepídil po noclehu v hospodě!“

„Přijel jsem služebně,“ přiznal jsem. „Jenže mi ujelo pár spojů, jinak bych tu byl už v poledne. Nevadí, počítal jsem s tím, člověk má mít vždycky »plán B«. Mám v batohu stan, v něm se dá přečkat noc prakticky kdekoliv.“

„No, tady bych byl na vašem místě opatrnější!“ napomenul mě s vážnou tváří venkovan. „Neslyšel jste, že tu bloumají vlci?“

„Slyšel,“ přikývl jsem. „Však mě sem kvůli nim poslali. Mám se tu po nich porozhlédnout, aby přestaly plané řeči.“

„Odkundapák vlastně jste?“ zbystřil pozornost další soused u stolu, tentokrát ten nejvzdálenější.

„Dalibor Vítka z Přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity,“ rozhodl jsem se zrušit své inkognito při prvním vážném dotazu. Nebudu si přece hrát na tajemného cizince. Upřímnost může být nejlepším vkladem do případné diskuze.

„Viděl jste tu fotku v novinách?“ podívali se na mě všichni čtyři u stolu vyčkávavě.

„Jo, kvůli ní jsem tady,“ přikývl jsem. „Spousta novinářů se shodla na tom, že jde o podvod, ale není to stoprocentní tvrzení. A protože jsem mezi akademiky nejmladší, spadlo to na mě.“

5 Obraz dnešních venkovských hospod, bída s nouzí...

„Takže jste tady kvůli podvodu?“ zašklebil se otráveně můj soused sedící proti mně.

„Kvůli ověření,“ opravil jsem ho. „Nemyslím si už předem, že to musí být podvod, i když se nedá vyloučit ani fotomontáž. Je to ale tak neobvyklé, že mě to samotného zajímá.“

„Tak to asi máte kliku, mladíku!“ řekl soused vlevo. „Kája ještě toho vlka nezlikvidoval, můžete ho nejen vidět, ale i sáhnout si na něho. A kdybyste i pak opakoval ty kydy o fotošopu, nebylo by vám pomoci!“

„A až ho uvidíte a sáhnete si na jeho zuby, přejde vás i chuť na stanování! Sáhl jste si někdy na špičáky deset centimetrů dlouhé? Já předtím taky ne, ale při představě, že po mně jde náká bestie s takovými trháky, mohl bych prdelkou štípat pianové dráty. Naštěstí má Kája pušku, jinak by dopadl jako ty ovce!“

„To mě snad jenom strašíte, že?“ podrbl jsem se na hlavě. „Špičáky deset centimetrů? To nemá ani bengálský tygr!“

„Jedenáct a půl centáku od dásně až ke špici!“ uzemnil mě soused naproti vlevo. „Měřili jsme je s Kájou společně, jako že se Michal Kravec jmenuje! Ještě máte chuť stanovat v kraji, kde se potulují takové bestie?“

„No, jestli tu bestii někde tady máte, rád bych si na ni sáhl,“ řekl jsem. „Být hmotná, bylo by to jistě zajímavé zvíře. A hlavně by to byl pádný důkaz, žádná fotomontáž!“

„Fotomontáž!“ odfrkl si pohrdlivě chlap naproti mně. „Ale když už, tak mi říkejte Vlasta, Vlasta Verner.“

„Mně zase říkají Svát’a,“ představil se slušně i můj soused vpravo. „Svát’a Hanuš,“ dodal.

„Ludva Koťátko,“ ukončil představování chlap, sedící jako nejvzdálenější ode mne vlevo.

Mezitím mi hostinská donesla talíř s chlebem, tlačenkou, octem a cibulí a dovršila to napěněným pšlitem. Chlapi mi přáli dobrou chuť, a protože jsem měl opravdu hlad, pustil jsem se bez okolků do toho.

„Ještě tak vědět, kde se tu na vsi vzalo to zvíře!“ řekl jsem s plnou pusou. Jedl jsem hladově jako ten zmíněný vlk, ale pořád mi to vrtalo hlavou, ani jsem nevnímal chuť jídla.

„Nejspíš ze skály,“ utrousil Vlasta sedící naproti. „Se divím, že jsme Čertovu díru už dávno nezazdili!“

„Znáš přece Slávka!“ opáčil Ludva vlevo vzadu. „Na Čertovu díru nedá dopustit, a je na jeho pozemku. Už se z ní vyhrnulo víc potvor, jenže většina netrhala ovce, a některý docela chutnaly.“

„Víc potvor?“ zbystřil jsem pozornost. „A z čertovy díry? Co je to zač?“

„Nechte toho, chlapi!“ zkoušel ostatní zarazit Vlasta. „Ještě tam vleze a bude průser jako Brno! Už je tam snad kostí dost!“

„Někdo tam přišel o život?“ nastražil jsem se. „To by snad jen tak neprošlo! Já jen, že se o tom nikde nepsalo?!“

„Dneska už do té díry nikdo nevleze,“ odvětil nabručeně Ludva. „Co já vím, naposled tam vlezli Němčouři za války. Honili tady po kraji Rusy a ti před nimi hledali úkryt v Čertově díře. No, nevybrali si dobře! Bylo po ránu, Germáni je viděli a vlezli tam za nimi. Prý se z Čertovy díry ozvalo i pár výstřelů, ale ven už nevyšel nikdo, Germáni ani Rusové. Ani noha!“

„A vy si myslíte, že ...je tam napadli vlci...?“ doplnil jsem.

„Vlci nebo jiné bestie,“ mávl rukou Ludva. „Nikoho tady ani nenapadlo zjišťovat, co se tam doopravdy dělo! Prý během První světové války ze skály vylezla i nějaká chobotnice!“

„To jsou přece mořští živočichové!“ namítl jsem.

„Seš si tím stoprocentně jistej, akademickéj?“ přešel Vlasta naproti mně v zápalu diskuze do familiárnějšího tónu.

„Mořské chobotnice na suchu, bez vody, leknou jako ryby,“ ujistil jsem ho.

„Myslet si to můžeš,“ přikývl blahovolně Vlasta. „Mořské potvory to nejspíš nebyly, jen se jim podezřele podobaly. Kdo ví, co všechno Čertova díra ukrývá? Nejlépe když navštívíš naši školu, učitelskéj ti ukáže obecní kroniku. Jeho pradědek Franc, taky učitelskéj, tam tu chobotnici na památku krásně vymaloval. To víš, fotoaparáty tenkrát na vsi nebyly, to nebylo jako dneska, kdy má každé mrňě mobil a fotí si, co je napadne. Lidko, ještě jedno!“

Hostinská je tedy Lidka... Dost rychle jsem se seznámil s půlkou hospody! Druhý stůl byl obsazenější, nebylo tam žádné volné místo, ale doplňovala to hostinská, a to je ve zdejší hospodě důležitá osoba! Teď ještě aby se ukázalo, co pravdy je na jejich tvrzeních. Šestinozí vlci s deseticentimetrovými tesáky, záhadný příběh z války s Němci a Rusy, suchozemská chobotnice v Čechách... jedno neuvěřitelnější než druhé!

Dojedl jsem, hospodská Lída odnesla talíř s příborem a na stůl dala přede mne další pivo. Venku už byla tma, a můj stanový »plán B« dostal od vesničanů pořádnou trhlinu, spíš torpédo pod čáru ponoru. Plán »C« jsem ovšem připravený neměl. Co teď?

„Jede teď ještě odsud něco do města?“ zeptal jsem se už jen pro jistotu, i když jsem tušil, že poslední autobus byl ten, kterým jsem přijel, a teď už nic nepojede, až ráno. A to ještě kdoví jestli. Zítra je sobota, a dělnické spoje asi nejezdí. No, uvízl jsem tady jako moucha na mucholapce. Leda by mi někdo dovolil rozbít stan ve stodole, zdejší venkovské domy je měly větší než obytná stavení. To je pozůstatek z dob, kdy hospodář musel mít dost píce pro dobytek na celou zimu, dneska stodoly ztrácejí na významu a lidé si je představují na garáže.

„Až v pondělí!“ dostalo se mi další studené sprchy.

„A ksakru!“ ulevil jsem si odevzdaně. „Jestli jsem to dobře sledoval, je do města nějakých deset kilometrů, že?“

„Jedenáct a půl,“ upřesnil to Vlasta. „Hele, mladej, na noční pochody radši zapomeň, dneska není venku bezpečno. Nestačila by ti noc ve škole? Děcka tam nejsou a jestli máš připravený stan, máš jistě i karimatku, ať neležíš na tvrdých parketách. Nebo se pletu? Pojd' se mnou do školy, jednak ti náš učitelskej rád ukáže kroniku, a dohodnu ti s ním přístřeší.“

Zdejší hospoda měla další zvláštnost, a tou byla otevírací doba. Nevím o hospodě, která by zavírala už v devět večer. To je v létě ještě světlo a že by se někomu chtělo tak brzy domů? Jenže tady to bylo jiné. Večer se tady nikdo venku necoural. Hospodská měla na odvoz auto a chlapi...

„Tady nikdo za tmy nevyjde bez mačety,“ ukázal mi Ludva, co má v pouzdře na opasku. „My jsme na to zvyklí odmala.“

Ostatní na tom byli stejně, neozbrojený jsem tu byl jen já.

„Ty nic takového nemáš, že ne?“ přidal se Michal. „Drž se ve vlastním zájmu Vlasty, a v noci ani na krok ze školy!“

Bylo to příliš vážně míněné varování, které se nedá jen tak ignorovat. Místní jsou zvyklí odmala...

Není div, že ve mně pořádně hrklo, když hospodská začala uklízet. No jo, tři čtvrtě na devět, zavírací hodina! A to mohou být místní rádi, že se vůbec mají kde scházet! Nedivil bych se, kdyby s tím každá jiná praštila, hned co by se seznámila se zdejší atmosférou, kdy i chlapi nosí pořád u sebe mačety.

Jedno mi došlo pěkně natvrdo.

Ten vlk nebude žádný »fotošop«!

=*=

Noc ve škole

Cesta do školy nebyla našťěstí dlouhá. Aniž bych to tušil, škola stála přímo naproti hospodě. Mohlo mě to ale napadnout, že na vesnici nebude mnoho větších budov. Hospoda, škola a hasiči, to byly dominanty zdejší návsi. V pozadí na to shlížel kostel, lemovaný místním hřbitovem s nezvykle vysokou zdí.

Škola mě zblízka zaujala ještě jedním detailem, a to mřížemi na všech oknech. U hospody mi to ani nepřišlo, zloději jsou dnes drzí až běda, ale co by dělal zloděj ve škole? Hledal by tam snad peníze? Leda by byl padlý na hlavu! Školy přece neměly nikdy v historii s bankami nic společného, od Marie Terezie byli učitelé takoví lepší žebráci. Proč ty mříže? Leda... kvůli vlkům?

Otřásl jsem se, jako kdyby na mě sáhla smrt...

Zvonek na dveřích našťestí zvonil hlasitě a dveře se brzy pootevřely, i když zřejmě byly zevnitř pořád jistěně řetězem.

„Pusť nás dovnitř, Břet’o!“ zahlaholil Vlasta.

Řetěz zašramotil a dveře se naplno otevřely. Vlasta vstoupil do světla vstupní haly a vtáhl mě za sebou.

„Tady se mezi dveřmi nejedná,“ ujistil mě, zatímco Břet’a za námi rychle zamykal. „Není nad krytá záda!“

Vstupní hala školy byla až nadbytečně velká. Byla prázdná, vedlo z ní jen několik dveří. Vlevo z ní stoupalo široké schodiště se zeleným zábradlím z kovových trubek. Na podlaze schodiště bylo kamínkové teraso, při okrajích se světlejším pásem, stejně jako v hale. Bylo znát, že obojí dělal stejný mistr.

„Kdo je to?“ hodil po mně učitel zvědavým pohledem.

„Nějaký vědátor z Práglu, zajímá se o vlka,“ referoval mu hned Vlasta.

„Dalibor Vítek,“ představil jsem se. „Přírodovědná fakulta univerzity Karlovy.“

„Takže Dalibor...“ podíval se na mě učitel. „Já jsem zdejší kantor Břetislav Forman. Ach jo, už se to doneslo až do Prahy?“

Nedošlo mi, zda to myslí v dobrém nebo ve zlém.

„Jo, a nějaký zelenáč,“ doplnil mě Vlasta. „Nedali mu na to ani auto! Tahal se sem autobusy a k přespání má v batohu stan! Napadlo mě, že bys ho mohl nechat přespát ve třídě.“

„Mohl bych i v nějaké stodole...“ namítl jsem, ale nenechali mě ani domluvit. Oba se jako na povel rozesmáli.

„Ve stodole?“ kuckal se smíchy učitel.

„Jo, a myslí to vážně!“ křenil se i Vlasta. „A to už v hospodě od nás ledacos slyšel!“

„Stodoly snad mají vrata, ne?“ namítl jsem uraženě.

„Jo, ale vrata nezadrží *plíživky*,“ odvětil učitel tím typicky didaktickým učitelským tónem. „Tady můžeme z hospodářského zvířectva chovat jen ovce.“

Bestie na ně totiž neútočí. Až na vlky, to se rozumí. Ostatní potvory se ovci bůhvíproč bojí, nejspíš jim svým kožichem připomínají vlky.“

„Hele, to mě ještě nenapadlo,“ zarazil se Vlasta. „A víš, že by to mohlo být?“

„To je přece u živočichů běžné,“ řekl učitel. „Využívá toho i hmyz. Když je neškodná moucha vybarvená jako vos, má méně nepřátel. Mě to napadlo už když jsem viděl kožich prvního vlka.“

„Myslíš, že si naše ovce pořídily úmyslně kožich, jako mají vlci z Čertovy díry, aby před nimi ostatní bestie utíkaly?“

„Úmyslně asi ne, ale shodu okolností neodmítneš,“ nedal se zmást učitel.

„Slávek taky pořád nosí ovčí kožich!“ řekl zamyšleně Vlasta.

„Před vlky by ho to neochránilo,“ zvažněl i učitel.

„Ale jako jediný přinesl z jeskyní *modrý mech*,“ pokračoval Vlasta, jako kdyby právě přišel na něco důležitého.

„Asi něco ví, co my ne,“ povzdychl si učitel.

„Jenže to teď nevyřešíme,“ dodal odevzdaně Vlasta. „Můžeš zatím návštěvě ukázat kroniku? Má o ni zájem. A pak ho někde nech přespát, třeba ve třídě, nejlépe v horní v patře, ať je v klidu. Ráno se chce podívat na vlka!“

„Ve třídě?“ naježil se učitel. „Aby mě pak do smrti hanba fackovala? Máme přece pokojík pro návštěvy, od odjezdu tchyně je volný, tam se spí jako v hotelu!“

„Dělej, jak rozumíš,“ pokrčil rameny Vlasta. „Nechávám ti ho na starost. Teď mě omluvte, mažu dom!“

„Dobro došli!“ přál mu učitel a opět odemkl školní dveře.

=*=

Sotva zase dveře zamkl, obrátil se ke mně.

„Takže z Práglu?“ prohlížel si mě od hlavy k patě. „Vlků se vám zachtělo? Inu, dostane se zadostiučinění vaší zvědavosti! Jen doufám, že to pak nebudete v Práglu rozmazávat. Nejlepší by bylo, kdybyste potvrdil tu verzi s fotomontáží, máme kolem toho i tak dost oplétaček...“

„Poslali mě sem, abych to zhodnotil vědecky!“ řekl jsem. „Věda se s podvody neslučuje!“

„Ach ano, věda...“ povzdychl si učitel. „Poctivý vědec je to poslední, co tady potřebujeme, ale věčně nemůžeme mít štěstí.“

Učitel, který nepřeje vědě? Ale co, i to je možné!

„Máte prý tu kroniku...“ připomněl jsem mu.

„Jo, kroniku,“ přijal mou narážku. „Tak to musíte se mnou do knihovny, je tady v patře. Tak pojďte!“

Obrátil se k širokému schodišti a vedl mě po něm nahoru. Schodiště se točilo doprava a pokračovalo ochozem v patře. Také zde vedly do stran několikéře dveře. Jedny z nich učitel otevřel, sáhl s jistotou dovnitř po vypínači a rozsvítil.

Za dveřmi byla místní knihovna, větší, než jsem na vesnici čekal. Většinu prostoru zabíraly skříně plné knih.

„Takže kronika...“ brumlal pro sebe učitel. Sáhł neomylně do nejzadnějšího regálu, vytáhl tlustou hnědou bichli a přinesl ji na stoleček, kde psal výpůjčky.

„Nemusím hádat, co vás zajímá?“ uvažoval nahlas. „Asi bestie z Čertovy díry, že? Jsou v kronice na mnoha místech. Asi vám chlapi v hospodě o některých vyprávěli. Které vás zajímají?“

„Hovořili tam něco o chobotnicích,“ naznačil jsem. „Jenže to jsou mořští tvorové...“

„Ti v moři jistě,“ přikývl učitel. „Jenže tvorové z Čertovy díry se Brehmovu atlasu zvířat naprosto vymykají. Farář Schwarz tvrdil, že jsou to bytosti pekelné, které na náš svět nepatří. Něco na tom jistě bude...“

„U farářů a kněží bych tohle vysvětlení očekával,“ souhlasil jsem. „Co si o tom ale myslíte vy, učitel? Nebo se také přikláníte k pekelnému vysvětlení?“

„K pekelnému?“ pokrčil rameny. „To ne, ale nepochybuji, že ty potvory nejsou běžně rozšířené. Nadpřirozené vysvětlení se jaksı nabízí samo, ale s vědou se nesnáší. Jedno možné vysvětlení zastával můj otec. Podle něho jsou tam nějaké rozsáhlé podzemní prostory, kde se z dřívějška uchovaly vyhynulé formy života.“

„Což naráží na otázku, čím by se tam živily,“ skočil jsem mu do řeči.

„Ta se dá vysvětlit i přirozeně,“ nedal se učitel. „Tady máte tu chobotnici, je to obrázek z jara tisíc devět set patnáct, maloval to můj praděd Franc Forman, veliký zdejší pokrokář. Neshodl se o tom s farářem Schwarzem, a aby ten spor rozsoudili, vydali se spolu na sklonku dvacátých let minulého století do Čertovy díry. Děda si tam vzal německou vojenskou opakovačku a farář kříž a bandasku svěcené vody. Nevrátili se, takže spor nerozhodli.“

„Zahynuli tam?“ došlo mi.

„Nikdo o jejich smrti nepochybuje,“ pokrčil rameny učitel. „Nevrátili se z Čertovy díry, to je jako konečný a neodvolatelný rozsudek. Od té doby uplynulo tolik let, že by dnes byli tak jako tak po smrti. Vesničané pochopili, že na ty bestie neplatí svěcená voda ani olovo. Úspěch mají těžké sečné zbraně, jako mačety, sekery bradatice a uplatnila se i řeznická šeročina, je to z obrázku patrné.“

„Proto je tu chlapi nosí u sebe,“ řekl jsem. „Vy také?“

„Také. A divíte se?“ usmál se na mě.

Poodhrnul vestu a ukázal mi u pasu mačetu jako Vlasta. Takže i učitel... asi to nebude žádná legrace...

Na obrázku byla skutečně chobotnice, nebo aspoň něco, co se chobotnicím dost podobalo. Pár kusů chapadel leželo stranou, nejspíš odsekané sekýrami. O rozsekaný trup velikosti menšího auta stála dole opřená typická řeznická šeročina, tak jak ji řezník popadl, když vybíhal z krámku zabíjet tu obludu. Oči byly zřejmě probodané, ale nemohly to být žádné malé korálky, štěrby očí měly dobrých pětadvacet centimetrů.

„Když z kousků opět sestavili chapadla, měla kolem deseti metrů,“ doplnil učitel Brěťa. „Není to ovšem přesné, nikdo totiž nemůže zaručit, že dávali k sobě

správné kusy chapadel. Ale největší přísavky měly až dvacet centimetrů a když se ta obluda přicucla k balvanu, nikdo by ji neodtrhl.“

„A tohle že žije někde tady pod zemí?“ vrtěl jsem hlavou. „Proboha, čím se ty bestie živí? Co všechno tahle obluda sežrala, než dorostla do téhle velikosti?“

„Táta na to vymyslel teorii,“ odvětil učitel. „I v našem světě existují bakterie aerobní a anaerobní, tedy takové, které potřebují kyslík, a takové, které kyslík nepotřebují. A ty druhé se obvykle spokojí i s potravou, jakou normální bakterie opovrhují, neboť ji nejsou schopné strávit.“

„To pořád ještě nevysvětluje, jak se tolik potravy dostane do podzemí!“ namítl jsem.

„I v našem světě existují bakterie, schopné žít se ropnými látkami,“ nedal se Břet'a odradit. „Jen si to představte! Dole pod zemí může být místo, kde ze země vyvěrá přírodní ropa. Nedokáže se vytlačit až na povrch, ale v podzemí tak mohlo vzniknout ropné jezírko. Do ropy se časem pustily anaerobní bakterie, až se jí dokonale přizpůsobily. Dovedete si představit obyčejné kvasnice, ne? Tak si představte podzemní ropné jezírko, lemované takovými kvasnicemi. Těmi se živí pár vyšších druhů, časem také dokonale přizpůsobených životu pod zemí.“

„Je to dost přitažené za vlasy,“ podotkl jsem. „Ropa těžko obsahuje všechny látky potřebné k životu vyšších živočichů!“

„Zbytek mohla přinést voda,“ pokrčil rameny Břet'a. „Kdo z lidí ví, kudy pod zemí voda putuje a co všechno s sebou nese?“

„Ta teorie má jednu vadu,“ zhodnotil jsem ji. „Podzemní tvorové, dokonale přizpůsobení životu pod zemí, bývají většinou bílí a slepí. Věda jiné nezná. Život v podzemí nepotřebuje oči ani ochranné zbarvení, a když se podzemní tvorové omylem dostanou na povrch, jsou dezorientovaní a bezbranní. Vlk se špičáky jako má sibiřský nebo bengálský tygr, prostě pod zem nepatří.“

„Existují přece i svítící bakterie,“ namítl Břet'a. „Muselo by jich být plno, ale... Slávek občas donese z Čertovy díry *Modrý mech*. Svítí ve tmě modravým světlem a má tak úžasné léčivé vlastnosti, že vyléčí každou nemoc! Hojí i rány. Zeptejte se ho, kam na ten mech chodí! Asi vám to neřekne, je to jeho tajemství, ale nemůže to být daleko od vchodu do Čertovy díry. A když je něco takového na dosah od nás, což teprve v hloubce!“

„Modře svítící léčivý mech?“ zavěřil jsem. „I to by bylo zajímavé! Mech sám bude těžko svítit, ale může být hostitelem svítících bakterií, to by bylo přijatelné vysvětlení. Ale co, nejprve bych rád viděl toho vlka. Jestli pan Miloslav vyzoroval, že ovčí kožich zahání podzemní tvory, znamenalo by to, že se tu objevují častěji než jednou či dvakrát za století.“

„Jednou či dvakrát za století?“ usmál se učitel. „To by nám nestálo za trvalé nošení mačet. I třikrát do měsíce se tu objevují!“

„Ale jak to, že taková věc není v Čechách známá?“ divil jsem se. „Za modře svítícím léčivým mechem by jezdili nemocní z celého světa, vesnice by byla

v Čechách známější než Karlovy Vary, modrý mech by z ní udělal nové Lurdy! Jak to, že nic z toho tady není?“

„Lurdy? Těžko!“ řekl chmurně učitel. „Představujete si asi, že toho mechu je pokaždé pár kilo, tolik ho ale pod zemí není. Slávek ho zatím vždycky donesl, když byl potřeba, ale jen ždíbíček sotva na dlaň. Většinou to stačilo, ale kdyby měl modrý mech uzdravovat tisíce nemocných, lidé by ho nenávratně vyhubili. Vzpomeňte si na nosorožce! Jejich rohy považují v Číně za léčivé, a jak jsou na tom nosorožci dnes? Krůček od vyhynutí, a i ten pytláci brzy udělají! Lidé zničili tolik rostlin i živočišných druhů, že musíme tajemství modrého mechu chránit!“

Neměl pravdu, jak se později ukázalo. Modrého mechu tam byly možná tuny a v jeho světle se dalo i číst...

„Vy to považujete za tajemství?“ došlo mi. „Proč mi to tedy tak ochotně říkáte?“

„Protože věříme, že si uvědomíte důležitost zachování našeho tajemství a že je nebudete šířit,“ řekl učitel. „Až zjistíme, kdo dal do novin vlčí fotky, dobře se mu nepovede, na to vemte jed! A musel to být někdo z vesnice! Natož cizí!“

„Pak by asi bylo lepší snažit se vzbudit dojem, že ten vlk je opravdu jen výplodem počítačové kreativity!“ řekl jsem.

„A co děláme?“ opáčil učitel. „Už jsme zpracovali redakci okresních novin, aby to sami označili za podvod, na zpracování dalších osob vynakládáme spoustu času a námahy... i pro vás bude jistě lepší přiklonit se k verzi s fotošopem!“

„Jenže věda nemá ráda podvody!“ namítl jsem.

„Věda je našťěstí podvodů plná!“ opáčil učitel. „A vy jste na vaší fakultě tak nedůležitá osoba, že vám nesvěřili ani auták! Nikdo vám to neuvěří, leda byste tu vlčí mršinu dotáhl až na dvůr univerzity! A to se vám nepodaří. Jednak je na to příliš velká a za druhé vám ji nedáme!“

„Mám s sebou foťák!“ ujistil jsem ho.

„Věřím, že si uvědomíte důležitost zachování našeho tajemství a necháte si to všechno pro sebe,“ opakoval učitel.

„A kdyby ne?“ nehodlal jsem tak snadno ustoupit.

„Pak jste našťěstí dostatečně nedůležitá osoba,“ odrazil mě.

Mělo mě to varovat!

=*=

Učitel mi ukázal ještě pár dalších záznamů obecní kroniky. Kronika nebyla jen jedna bichle, kterou mi učitel ukázal. Od doby jejího založení uplynulo již hodně doby a tlustých knih kroniky bylo dosud šest. Nejstarší záznamy byly psané sice česky, ale šwabachem, navíc nečíselnou formou: Na swaté Anny, na swatého Wácslawu, roky římskými číslicemi, dnes už se to těžko luštilo. Nebyl také každý kronikář tak zručný kreslíř jako Franc Forman, aby správně vystihl proporce zaznamenávaných »potwar wezdegshjch«. Nicméně jedno se ukázalo beze všech pochyb: ty »potwary« se ve vsi objevovaly od jejího založení v době Třicetileté

války, kdy se sem útekem ze středu Čech zachránilo pár prvních rodin, vedených knězem Wojtěchem.

Útek rodin byl úspěšný. Někteří, zejména mladší, se později do původního domova ze zvědavosti vraceli, ale jen aby zjistili, jak správným krokem ten útek byl. Zbývající obyvatelé původní vesnice totiž válku nepřežili. Rabující vojáci sedláky vyvraždili, vesnici vypálili, spáleniště zakrátko zarostlo plevelem a do konce Třicetileté války už nebylo vůbec znát, kde původně stála.

Vesnic s osudem Lidic bylo v Čechách za Třicetileté války plno a »potwary potwarné« se jevily při srovnání s válečnými hrůzami jako menší zlo, i když časem zaplatilo setkání s dravými druhy životem i několik vesničanů. Ze srovnání s potvorami však vyšli jako neporovnatelně horší bestie lancknechti.

Časem se situace v Čechách uklidnila, války skončily, ale život v podhorské vesnici zůstal jak byl od jejího založení. Lidé si na potvory vylézající ze skal zvykli a na návrat do středu Čech si už ani nepomysleli. Některé druhy potvor chápali dokonce jako přínos. Například šestinohá prasata »papašiky«, jak nazvali jeden sádelnatý druh, jehož každý objev skončil klasickou zabíjačkou, které se rovným dílem účastnila celá vesnice.

Z hospodářských zvířat zůstali na vsi jedině koně a ovce. Koně byli nezbytní, vyplácelo se zabezpečit pro ně stáje stejně důkladně jako lidská obydlí, zatímco ovce přežívaly samy, neboť se jich bestie ze skal bály. Chlapi vykonávali polní práce hromadně, aby nebyli daleko od sebe a mohli si vzájemně pomoci. Celá vesnice byla už v předminulém století jedno velké zemědělské družstvo, založené proti pozdějším družstvům na dobrovolném základě. Lidé tu z nutnosti drželi víc pospolu. Rada starších měla ve vsi pravomoci jinde nevídané, a protože hned na počátku rozhodla zachovávat tajemství Čertovy díry jako nedotknutelná, neznali je ani obyvatelé sousedních obcí.

Upřímně řečeno, málokdo by tomu beztak uvěřil. Tajemství Čertovy díry byla příliš nepravděpodobná.

Je však také pravdou, že děti ve vesnici si nikdy nehrály venku a bez chlapa s mačetou se neodvažovaly z domů ani ženy.

Mělo to i jisté výhody. Ve vesnici se rozmohlo čtení knih a místní knihovna byla stále obsáhlejší. Mladí chlapi častěji odcházeli do škol a vzdělanost ve vsi se pozvedala. Velkým problémem byl v každé době farář. Ne že by zde nebyli zájemci o kněžská studia, ale nikomu se je nepodařilo dokončit. Nejčastěji bývali ze semináře vyloučeni pro »nepřijatelně kacířské názory«, obvykle spojené s nějakým podřeknutím.

Biskupská diecéze potom na místní faru pravidelně dodávala vlastní faráře a vesničanům nezbylo než je »zpacifikovat«. Místo aby farář obracel na pravou víru místní kacíře, kacíři zpravidla za rok či za dva obrátili na svou víru faráře. Farář Schwarz byl snad jedinou výjimkou, neboť svou víru prosadil za cenu sebevražedné výpravy do Čertovy díry, kde mu nepomohl kříž ani svěcená voda.

Dalo by se říci, že »bestie pekelné« měly nad ním od samého začátku vrch. Bohužel s ním zahynul i místní oblíbený učitel Franc Forman, kterého vesnice jistě litovala víc.

A teď si někdo dovolil věc neslýchanou, dal do okresních novin fotografie zastřeleného tajemného šestinožného zvířete. Musel to být někdo ze vsi, ale kdo? Mobily jsou tu rozšířené jako všude, mají je i děcka. Nebyl problém vyrobit různé fotomontáže, kterými novináře přesvědčili, že naletěli na podvod. Jak se zdálo, vesničané pevně věřili, že se jim podaří nepříjemnou aféru s fotografiemi zažehlit i na celostátní úrovni, tedy se mnou. Jsem asi posledním člověkem, kterého ještě zbývá »zpacifikovat«, neboli »převést na jejich víru«. Zkusili to otevřeností a vysvětlením své situace ze všech stran. Doufali, že je pochopím a sám to pomohu zamést pod koberec.

Tak jsem si to aspoň v té chvíli myslel...

==*=

Byt učitele a současně ředitele zdejší dvoutřídní školy byl v prvním patře budovy. Když jsme někdy kolem půlnoci skončili prohlídku všech knih kroniky, pozval mě do svého pokoje pro návštěvy, kde mi nabídl docela obstojnou postel. Nemusel jsem vybalovat tábornické vybavení, a upřímně řečeno, postel jsem už opravdu potřeboval. Zalehl jsem co nejrychleji, abych byl ráno svěží. Kronika byla zajímavá, ale což teprve možnost sáhnout si vlastním prstem na bestii, jaká se v Čechách a nejspíš na celém světě nevyskytuje!

Mohu slíbit vesničanům, že podpořím jejich úpěnlivě prosazovanou verzi s »fotošopem«? Pravda, byl by to vědecký podvod, ale i pan učitel má pravdu, věda se hemží podvody, a nejsou všechny v zájmu dobré věci. Vědecká pravda by zřejmě vesnici krutě uškodila. Umím si představit, jak by se to tady brzy hemžilo. Nejen vědci, ale zejména reportéry, lovci senzací, něco by si přisadila i Evropská unie, příkazy, zákazy... Vesničané měli asi pravdu, když se to pokoušeli ututlat, jak jen to šlo.

Přidám se k nim?

Hodil jsem to ale za hlavu, nechám to na ráno. Ráno bývá moudřejší večera.

Netuše, že se chlapi pomocí mobilů ještě o mně hádají...

==*=

Procházekův návrh

Ráno jsem spal dlouho. Podepsala se na tom má včerejší únava, a učitelská rodina mě nechala spát. Až když jsem sám vstal, zaťukal učitel na dveře pokoje pro hosty, aby mi nabídl snídani.

V první chvíli jsem chtěl odmítnout, hraničilo to podle mě se zneužíváním pohostinnosti, ale vůně kávy vykonala své, takže jsem nabídku přijal.

„Vlasta Verner už se po vás sháněl,“ řekl mi učitel.

„On už tady byl?“ zarazil jsem se.

„To ne, jen mobilem,“ ukázal mi učitel svůj postarší model, který vytáhl z kapsičky u košile.

„Měl jsem mu dát své číslo,“ zamrzl jsem se. „Nemusel by kvůli mně burcovat i vás!“

„Nic se nestalo,“ mávl rukou učitel. „Až budete hotový, dám Vlastovi vědět.“

„Ale já už jsem hotový,“ ujistil jsem ho a dopil jsem kafe.

Učitel tedy párkrát ťukl do klávesnice.

„Břeťá,“ ohlásil se. „Návštěva je připravená!“

Telefon cosi zaštěbetal, ale rozumět tomu nebylo. Nebylo to ale nutné. Učitel se obrátil ke mně.

„Můžete si vzít věci,“ oznámil mi. „Vlasta na vás bude za minutu čekat před školou.“

„Budu tam dřív,“ kasal jsem se. „Když mi odemknete...“

Sešli jsme spolu po širokých schodech do vstupní haly, kde učitel odemkl hlavní dveře. K mému údivu už pan Vlasta venku čekal, zřejmě bydlel poblíž.

„Připraven?“ zeptal se mě.

„Jistě!“ potvrdil jsem mu. Bágl jsem měl už na zádech, ani jsem ho na noc nevybaloval.

„Tak jdeme za Kájou!“ otočil se na cestu vpravo.

„Mějte se tu krásně, ještě se tu stavím!“ rozloučil jsem se prozatím s učitelem.

Jen mi pokýval hlavou.

==*

Myslivec Karel Bělka bydlel na konci vesnice, od školy to bylo asi kilometr. Cestou se ze mě Vlasta snažil dostat, jak jsem uspěl ve škole. Přiznal jsem, že mě obecní kronika zaujala.

„Měli jste tu ty potvory od samého začátku,“ připustil jsem. „Takže jste si na ně zvykli. To se dá pochopit. Jen mi trochu vrtá hlavou, proč se zdržovaly jen kolem vesnice a nerozšířily se po celých Čechách. Hádal bych, že tu byly už dávno před založením vesnice, kdy je nikdo nelovil a nebránil jim v pohybu.“

„Podzemní bestie nesnášejí slunce,“ vysvětloval mi ochotně Vlasta. „Stačí dva – tři dny na slunci, začnou churavět a do týdne je obvykle po nich. Jenže do té

doby stihnou napáchat plno škod. *Plíživky* rdousí slepice, i na psy si troufaly, i když cucají jen krev, maso nechají. *Placatice* se protáhnou pod vraty, a ani kráva jim neodolá. Nažerou se, že nechají ve chlévě jen kostru, ani se pak neprotáhnou ven, ale i když je rozsekáme, moc užitku z nich není. Pokusy o chov domácích zvířat se podle Kroniky opakovaly už od začátku, ale vždy dopadly špatně. Po válce někteří věřili, že to zvládnou lépe. Dosadili nám sem z okresu předsedu jézédé, nějakého velkého partajníka, chtěl tu postavit drůbežárnu a pořád mlel o tom, že pracující potřebují vejce. *Plíživky* mu za noc farmu vycucly, a předseda politruk se v drůbežárně oběsil. Vrátit se na okres nemohl, nesplnil stranický úkol, špagát mu připadal milosrdnější než partajní hněv.“

„Nikdo to ani nevyšetřoval?“ optal jsem se.

„Jo, byli tady, uniformovaní i v civilu. Na nic nepřišli. Naši chlapi stačili plíživky rozsekat a zpracovat, jsou z nich vynikající krvavá jelita, takže se v drůbežárně nezachovaly sebemenší stopy. Dalo by se to snad svést i na kuny nebo kolčavy, kdyby to nebyla celá drůbežárna... Přesvědčili jsme esenbáky, že politruk zešílel, a než se oběsil, vymlátil drůbežárnu sekerou, zřejmě aby poškodil naše pracující nedodáním vajec. Sekera se tam našla, byly na ní i politrukovy otisky, to napadlo podle nějaké detektivky otce našeho učitele, ale na oběšeném si už nic nevzali. Slepice jsme dali vyudit, ale tím to s drůbežárnou skončilo. Byla ušitá horkou jehlou, brzy zchátrala, až se sesypala. Dneska už tam nic není.“

„Od té doby tu chováte jen ovce,“ doplnil jsem chápavě.

„I předtím,“ přikývl Vlasta. „Ovce ze všech domácích zvířat nejvíc vydrží, žerou je jen vlci. Ale ani vlci dlouho na slunci nevydrží. Jak tvrdil pan farář Schwarz, bytosti pekelné na náš svět nepatří. A něco na tom jistě bude. Nemusí to být bytosti pekelné, stačí podzemní.“

V hlavě se mi začaly jednotlivé střípky skládat do mozaiky, ale bylo jich pořád málo. Podzemní bytosti nesnášejí slunce? Tak by to mohlo být, ale pak by se snad před ním schovávaly. Vzpomněl jsem si na Wellsovu »Válku světů«, kde Mart'ané prohráli invazi na Zem díky pozemským hnilobným bakteriím, proti nimž neměli obranu. Nemohly bakterie zabíjet potvory bez imunity i tady?

Myslivna Karla Bělka stála až u skal. Blíž od Čertovy díry bydlel už jen pan Procházka, na jehož pozemku se jeskyně nacházela. Ti dva tvořili předsunuté strážní stanoviště pro včasné varování vesničanů před bestii. Oba byli členy Mysliveckého sdružení a oba měli proto zbraně, lovecké pušky.

Neoficiálně byli vyzbrojeni ještě mnohem lépe...

„Když je vlk čerstvý a při síle, kulovnice ani brokovnice ho jednou ránou nesloží,“ tvrdil Vlasta. „Někdy ani dvěma. Pořád je dost mrštný. Pochopitelně mají lepší zbraně. To snad pochopíš, to je tady prostě nutnost. A pochopitelně je mají dobře uschované, žádný režim nemá rád, když se mu lidé nedovoleně ozbrojují. Našinci se prozrazení nebojí. Žádné zbraně tu neobjevili Germáni ani esenbáci, na naše skrejše jsou všichni detektivové krátkí.“

„To bych vlastně také neměl vědět,“ podotkl jsem.

„Neměl, ale ty to pochopíš,“ zadíval se na mě Vlasta přísně.

„Po tom, co jsem zatím slyšel, bych pochopil i mašinkvér,“ přikývl jsem.

Ani jsem netušil, jak jsem blízko od pravdy...

„Já věděl, že jsi náš člověk!“ zazářil Vlasta. „Tak jdeme!“

Střecha hájovny či myslivny, cíle naší cesty, už vykukovala za stromy. Trochu mě zmátlo, když jsem odtud slyšel hluk mnoha hlasů, ale připadaly mi spíš veselé než varovné.

„Musíme si pospíšet,“ pobídl mě Vlasta a ještě zrychlil krok. „Chlapi čekají jen na nás. Budou vlka porcovat a večer bude mít celá ves masopust.“

„Vy tyhle vlky jíte?“ podivil jsem se.

„Většina podzemních potvor je jedlá,“ ujistil mě. „Létající *křenovky* jsou sice ostudou pekáče, ale když je hlad, dají se sníst taky. Vlíčí maso není nic moc, ale když se naloží do láku a dobře vyudí, je docela křehké a chutné. Jenže to by sis musel počkat, vlci se musí udit pár dní. Dnes večer budeme mít vepřové hody. Předevčírem skolili *papašika*, měl šest nohou, ale od kvalitního vepřového ho nerozeznáš. Když se maso kouří na talíři, může ti být jedno, na kolika nohou ještě nedávno běhalo.“

„Takže vám ani moc nevadí, že nemůžete chovat zvířata,“ dovtípl jsem se.

„Takže nám to ani moc nevadí,“ souhlasil Vlasta.

Jestli jsem chtěl vlka vidět nerozporcovaného, měl bych přidat, ale to už mě Vlasta nemusel ani pobízet. Poslední úsek cesty jsme oba popoběhli a na dvůr myslivny jsme doběhli právě včas. Otevřenými vraty stodoly bylo vidět, jak chlapi vytahují kladkostrojem za zadní nohy obrovského vlka do výše nad ještě větší necky. Stranou stál kotel vařící vody, dalo se na prstech spočítat, co bude následovat. Zabíjačka, jakou jsem ještě nikdy neviděl!

„Počkejte ještě!“ poprosil jsem je a doloval jsem z batohu fotoaparát. „Jen pár foteček!“

„Fotky ne!“ zarazil mě Vlasta. „Podívej se, klidně si i sáhni, ale žádné fotky! Bylo z nich už škody víc než dost.“

Zarazil jsem se, ale pak jsem to vzdal. Vlasta měl pravdu. Fotky nebyly namístě. Postačí mi sáhnout si na šest vlčích nohou a na jeho zuby. A také na jeho kožich, abych se přesvědčil, že nejde o pouhou navlečenou ovčí kožešinu.

Jenže hned mi bylo jasné, že tady není narařčené nic.

Chlapi mě s pochopením pozorovali, jak vlčí kožešinou cloumám, potězkávám prostřední tlapy, prohlížím si jejich drápy a pak se věnuji vlčí hlavě, zejména špičákům. Pan Michal Kravec nepřeháněl. Jedenáct poctivých centimetrů od dásně po špičku, to jsou zuby hodné šavlozubých machairodů. Jak to říkal pan Ludva Kořátko? »Při představě, že po mně jde bestie s takovými trháky, štípal bych prdelkou pianové dráty...«, nebo tak nějak. Stačilo mi představit si to a musel jsem mu dát zapravdu. Hlava velikosti koňské, machairodí zuby jako

dýky, v čelistech se svaly jako provazy, třímetrové tělo se šesti pařáty... to byla opravdu vraždící bestie. Kdo ji potkal sám, tomu nejspíš ani velká mačeta nepomohla. Pak po něm zbyl jen zápis v Kronice... »na den swatého Wawrzince se z pole nevrátil rolník jménem Ferdinand Kuczera«, tak nějak to stálo v kronice... Co na tom, že o týden později našli vlka mrtvého! Možná měl na těle i pár šrámů od mačety, ale ty rozhodně nebyly smrtelné...

I když byl vlk mrtvý, respekt vzbuzoval. Otřásl jsem se při představě, že bych takové živé bestii hleděl zblízka do očí. To fakt musí být zoufalci, kdo se těm potvorám postaví jen s mačetou v ruce!

Ještě jsem netušil, jak brzy se mi ta hrůzná vize splní...

Prohlédl jsem si, co se dalo. Jenže všichni chlapi sem přišli za jiným účelem než pást se na mém překvapení. Porcování vlka se měla účastnit většina vesnice, ale stačilo by na to i šest chlapů. Z myslivny se ale ozývaly další hlasy, tentokrát i vyšší, ženské.

Zřejmě se tam připravují vepřové hody.

Z šestinoého jeskynního prasete.

Ale přece jen jsem se nemohl odtrhnout od podívané, která se mi měla naskytnout tady. Chlapi byli dobře připravení. Můj včerejší známý pan Sváťa Hanuš nařízl velkým nožem kudrnatou vlčí kůži od ocasu a s pomocí dvou dalších ji začal stahovat. Jak ostatní tahali vlka do výšky, strhávali z něho kůži a nad neckami brzy viselo obrovské holé tělo. I bez kůže budilo respekt. Kráva by vedle něho působila jako francouzský buldoček vedle bernardýna.

„Tak co, vědátoře?“ oslovil mě chlap, kterého jsem ještě neznal. „Parádní fotošop, co?“

„Přesvědčili jste mě,“ přikývl jsem uznale.

„Chceš vidět něco ještě zajímavějšího?“ zeptal se mě chlap.

„Může být ještě něco zajímavějšího?“ neodpověděl jsem.

„Může,“ přikývl vážně chlap. „Ovšem jen když tady přede všemi slíbíš, že nic z toho nerozkecáš!“

„Jan Hus se nechal pro pravdu upálit,“ podotkl jsem. „Jenže já nejsem Jan Hus. A hlavně, umím si představit, jaký poprask by nastal, kdybych trval na vědecké pravdě. Tohle vypadá jako jeden z případů, kdy by pravda škodila.“

„Nemusíš lhát,“ usmál se na mě chlap. „Učitelskej ti ochotně předvede, jak se něco podobného získá pomocí fotošopu, a ty to pak jen potvrdíš. Nebude to přece lež, jen si zbytek pravdy necháš pro sebe.“

„To by šlo,“ přikývl jsem.

„Tak tedy – přísahej, že nikomu, ani vlastní mámě nepovíš, co uvidíš u Slávka Procházky!“ vybídl mě chlap.

„Vy jste Miloslav Procházka?“ rozjasnil jsem se. „Majitel pozemku s jeskyní Čertovou dírou?“

„Jo, to jsem já,“ kývl chlap. „Ale nejprve přísahu! Přísahěj, že nikomu, ani vlastní mámě nepovíš, co u mě uvidíš!“

Zajímavé! Nezavazoval mě, abych mlčel o tom, co jsem se dozvěděl až doted'. Zřejmě to bude ještě závažnější. Ale co, mám mlčet o šestinohém vlkovi nebo o dalších příšerkách? Vychází to přece nastejno! Od »porcování vlka« se mi nechtělo odejít hned na začátku, ale pan Procházka mi sliboval něco víc, takže jsem se rozhodoval jen krátce.

„Přísahám!“ řekl jsem a pozvedl ruku s prsty k přísaze.

„Dobrá, pojd' tedy za mnou!“ vybídl mě.

=*=

Následoval jsem pana Procházku ze dvora a dál k jeho domku. Už zvenčí bylo znát, že ten dům nemá daleko k pevnosti. Malá okénka vsazená do silných stěn, před nimi železné mříže, patrová konstrukce s plochou střechou, vzdáleně připomínající skutečné bývalé československé pohraniční pevnosti. I stodola měla podobu pevnosti. Byla vyšší, s velkými vraty, podle vzhledu železnými. Stavení, které je od Čertovy díry první na ráně, zřejmě muselo vydržet i první útoky.

„Tady opatrně, ať nezakopneš,“ varoval mě pan Procházka.

Železná vrata stodoly se dole opírala o silný betonový práh, zřejmě aby se vyloučilo podlezení příšerkami, které dokáží sežrat krávu a nechat z ní jen kostru. I když ve stodole žádný dobytek nebyl. Jen veliká plechová skříň a stranou věšák se zavěšenými ovčími kožichy. Pan Procházka byl zřejmě dobře zabezpečený.

„Poslyš, mladej, smím ti tykat?“ zeptal se mě, i když mi už vlastně tykal. „Jak jsi na tom s odvahou? Bojíš se v noci lvů?“

„Lvy jsem viděl jen v Zoologické zahradě, a tam se jich nebojí nikdo,“ opáčil jsem.

„A na vojně jsi byl?“ zeptal se mě. „Podle věku bych řekl, že ne. Vědátoři nemají za sebou Francouzskou Cizineckou Legii, ani praxi na válečné misi, co?“

„Nebyl jsem na vojně,“ přiznal jsem.

„Hrál sis aspoň jako kluk na vojáčky?“ zeptal se mě.

„No... snad párkrát...“ připustil jsem.

„My měli na vojně heslo, které přivádělo lampasáky až ke tropickému amoku,“ řekl.

„Když jsem byl malej a blbej, hrál jsem si na vojáky. Ted' jsem velkej voják a hraju si na blbýho!“

Případlo mi to směšné a usmál jsem se. Hádal jsem, že pan Procházka sloužil ještě ve staré Československé lidové armádě, ne dneska. Dnešní vojáci jsou profíci, a na blbé si nehrají. Dneska tak blbí jsou.

„Mělo to ale výhodu,“ pokračoval. „Naučili nás tam zacházet s kvéry. Uměl bys vzít do ruky tohle?“

A vložil mi do rukou velký těžký železný samopal, či co to bylo za zabijácký nástroj.

„Hele, kalašnikov! Odkud ho máte?“ potěžkal jsem zbraň. Byla hodně těžká, nejméně pět kilo.

„Žádný kalašnikov, německý šturmkvér z války,“ opravil mě. „Kalašnikov z něj později vycházel. Tohle jsem zdědil po jednom německém komandu.“

„Snad ne, jak tu za války honili Rusáky?“ došlo mi.

„I to vám už říkali?“ trochu se pousmál. „Jo, je to po těch Germánech. Ti už ho nepotřebovali a potřebovat ho nebudou.“

„Pěkně těžká potvora!“ zhodnotil jsem ji.

„Jestli je na tebe těžký, potěžkej si tohle!“ vstrčil mi před oči jiný samopal se sklopnou pažbou, který jsem neznal vůbec. Německou zbraň jsem Procházkovi vrátil a zvědavě převzal do rukou druhou.

„Co je to?“ zeptal jsem se ho zvědavě, když jsem potěžkal i ji. Byla výrazně lehčí a působila proti předchozímu kvěru nějak drobně.

„Sudajevův samopal pro parašutisty,“ odvětil. „Ten jsem pro změnu zdědil po druhé straně.“

„Taky ho už nepotřebovali, že?“ odhadoval jsem.

„Obě bandy nejspíš narazily na měňavky, u těch jim byly střelné zbraně platné jako mrtvému zimník,“ řekl. „Na měňavky platí jen tohle!“

Vzal mi ruský samopal a vtiskl mi do ruky příruční červený hasicí přístroj.

„Na potvory s hasičákem?“ podivil jsem se.

„On už to není hasičák,“ řekl. Vzal mi ho z rukou, namířil stranou na podlahu a krátce stiskl spoušť. Místo hasební pěny, či co v něm mělo být, vylétl z hubice tenký pramínek tekutiny, která na vzduchu skoro okamžitě vzplála, a na podlaze stodoly se rozlilo hořící ohnivé kolo. Ještě že ve stodole nebylo nic hořlavého, byla podobná pevnosti nejen zvenčí, ale i zevnitř.

„Hasičáky jsem sám předělal na plamenomety,“ řekl hrdě. „Měňavky spálí za pár vteřin. Nesmíš dovolit, aby se na tebe nějaká dostala. Pak je lepší postříkat si nohu ohněm, to spíš přežiješ.“

„Doufám, že to nebudu nikdy potřebovat,“ otrásl jsem se.

„Jestli vážně chceš vidět něco zajímavého, potřebovat to budeš,“ ujistil mě.
„Nabízím ti doprovod na výlet k Modrému mechu. Doufám, že jsi o něm slyšel!“

„Jestli je to ten léčivý mech...“ začal jsem nesměle.

„Takže slyšel,“ přerušil mě. „Sousedí to považují za moje největší tajemství, ale to je jenom tím, že mají příliš velký respekt z Čertovy díry. Nabízím ti tedy doprovod až tam, kam to považují za jakž takž bezpečné. Jestli seš chlap, ber to!“

„Považujete to za bezpečné?“ opáčil jsem pochybovačně.

„V rámci možností jistě,“ přikývl. „Neručím samozřejmě za všechno, stát se může všelicos, ale kdybys tam uklouzl a nedejbože si zlomil nohu, vynesu tě ven, jsi proti mě sušinka. Opačně by to bylo horší, ale já tam nekloužu.“

„Nezůstali tam kdysi farář Schwarz s učitelem Formanem?“ namítl jsem.

„Jo, zůstali,“ přisvědčil. „Ti dva o Čertově díře prd věděli, mohlo je sežrat cokoliv. Například neměli vůbec nic proti měňavkám. A vojenská opakovačka nemá ani potřebnou palebnou sílu, rozumíš? Spíš by byl div, kdyby se vrátili. Přitom už měli zkušenost s **hexapusem**, nechápu, co je to popadlo? Ale to asi zavinil Schwarz, myslel si, že si vystačí se svěcenou vodou, pitomec. Jen vzal s sebou do pekla dobrého chlapa!“

„Co je to **hexapus**?“ zeptal jsem se.

„Neukazovali ti takovou chobotnici velkou jako almara?“ podíval se na mě pátravě. „Chobotnicím se říká oktopus, podle osmi chapadel. Jeskynní druhy mají chapadel jen šest, takže jim učitelskej přisoudil název šestinozí, neboli hexapus.“

„To je tam taky?“ oťrásl jsem se.

„Jo, ale před námi utíkají,“ ujistil mě. „Dnes už tam chodím skoro bezpečně. Chlapi ze vsi se příliš bojí, ale když nejsi místní, nejsi ani zatížený starými mýty.“

„S jeskyněmi ale nemám žádné zkušenosti,“ namítl jsem.

„Se mnou je ziskáš, budou ti je všichni závidět!“ ujistil mě.

„Nemám ani jeskyňářské vybavení!“ řekl jsem další důvod proti mé účasti na tak nebezpečné cestě.

„Zapůjčím,“ ujistil mě. „Mám toho pro větší partu než pro dva. Samozřejmě budu trvat na čestném navrácení, až se vrátíme. Co si budeme povídat, mám na ty bestie i nelegální zbraně, a víš, jak jsou politické režimy háklivé na »nedovolené ozbrojování«! Jenže pod zemí to jinak nejde. Legálně bych byl dávno mrtvola. Zbraně mám i pro tebe, ale jen do podzemí! Jestli přiznáš, že jsi baba, nebudu tě nutit, jen tě ujistím, že o hodně přijdeš. To, co ti nabízím, nikde jinde neuvidíš!“

„A máš i oblek z ovčí kůže?“ hledal jsem aspoň poslední skulinku v jeho argumentech.

„Řekli ti, že ovčí kůže zahání většinu potvor, že?“ usmál se trochu útrpně.

„No, mají skoro pravdu. Neplatí to ale na vlky ani na měňavky. S měňavkami se chlapi v životě nesetkali, páč měňavky denní světlo opravdu nesnášejí, a nikdy ve dne nevylezou. Jenže mám něco lepšího než pouhou ovčí kůži, i pro tebe. Mám obleky z pravé vlčí kůže! Většinu potvor zaženou spolehlivěji než ovčí.“

„Z pravé kůže jeskynního vlka?“

„Jo,“ přitakal. „Mají jednu nevýhodu, smrdí jak pytel zapařených chroustů. Je to ale současně výhoda. Menší dravce zahánějí už na dálku, pouhou vůní. Ale jak říkám, nutit tě do ničeho nechci. Řeknu ti jen, že modrý mech spolehlivě léčí. Ještě jsem se nesetkal s nemocí, na kterou by nestačil. A když mě tam doprovodíš, budeš mít u mě protekci. Nevíš, kdy se ti to může hodit! Dostaneš rakovinu? Mozkovou mrtvici, těžký infarkt, nebo budeš ležet ochrnutý jako Lazar po havárii? Zavoláš-li, přinesu ti modrý mech až do postele, a ty ji navzdory černým předpovědím celého konzilia doktorů opustíš uzdravený. Dobře si to rozmysli! Zahodíš i tuhle výhodu?“

To byl ale kalibr! Miloslav Procházka měl argumenty, jen co je pravda! Měl mě varovat osud těch, kdo se z Čertovy díry nevrátili, ale tohle vypadalo příliš lákavě.

„Nebudu proti,“ řekl jsem.

=*=

Čertova díra

Možná přijdu o vepřové hody z šestinohého prasete, ale ten výlet do hlubin vypadal dostatečně zajímavě. Byl by to jistě můj životní výlet. Možná trochu nebezpečný, ale pan Procházka měl pravdu, nebyl jsem zatížený starými mýty. To, co jsem již slyšel, vypadalo nebezpečně, ale pan Procházka tam chodí běžně, to potvrdili i vesničané. Ti z počátku minulého století neměli ani tušení o obyvatelích podzemí, ale Procházka? Samozřejmě jestli nemluví do větru, ale proč by mluvil do větru? Uznávají ho tady i chlapi s půlmetrovými mačetami u pasu!

Ale přece jen ve mně tlouklo splašeně srdce, když jsem se opatrně soukal do kombinézy z pravé vlčí kůže z jeskynního vlka. Nohavice končily botami, které mi byly zpočátku velké, než mi je pan Procházka upevnil zapnutím přezek jako u lyžařských bot.

Boty z vlčí kůže s drápy místo horolezeckých maček! Tohle mě samo o sobě plnilo nadšením. Vlčí oděv, zahánějící podzemní bestie, schopné za noc sežrat krávu! Ani ten smrad mi nevadil.

Trochu déle mě Slávek učil zacházet se samopalem. Nešlo o střelbu. Učil mě plnit a vyměnit zásobník, natáhnout závěr a odstranit případné zaseknuté náboje.

„To musíš umět tak rychle, jak to jde!“ varoval mě. „Když nedokážeš do dvou vteřin vyměnit prázdný zásobník a natáhnout závěr, ve třetí vteřině se do tebe něco zakousne!“

„Neumím ani pořádně mířit!“ postěžoval jsem si. „Chtělo by to chvilku praxe někde na střelnici!“

„Na míření není čas,“ uzemnil mě. „V jeskyni nevyužiješ ani plného dostřelu těch hraček. Má to být snad kilometr, ale tak dlouhé, rovné chodby tam nikde nejsou. Většinou budeme střílet na dvacet metrů a pak stačí držet hlaveň zhruba ve směru bestíí, kulky už si je najdou.“

Z celého »pořadového cvičení« mě učil jen rychle si hodit samopal na prsa, na záda a do palebného ponosu. Víc nepotřebuji.

„Šaškárny, jako »K poctěéé zbraň!«, vynecháme,“ řekl. „Budeš potřebovat jediné hodit zbraň rychle na záda, abys měl volné ruce pro plamenomety. Máme každý dva, do každé ruky jeden. Dávej pozor, ať nepokropíš mě, ale měňavky zahání sám oheň, jakmile vzplane, prchají. Potřebuješ ještě hodit šturmkvér rychle do ruky, když se vynoří něco většího.“

„A kdybychom potkali jeskynního vlka?“ sýčkoval jsem.

„Zjistíš to podle toho, že začnu střílet dlouhou dávku až do konce zásobníku,“ řekl. „V tom případě odskočíš rychle stranou a připravíš si kvér, abys netrefil mě, ale to, co uvidíš přede mnou. Já měním zásobník během vteřiny a půl, a když v té kritické vteřině do toho našiješ trochu olova i ty, nebudu tě hubovat!“

„Kolik ale máme s sebou nábojů?“ staral jsem se.

„Dost na to, abychom se prostříleli k nejbližší zásobárně,“ ujistil mě. „Mám je rozmístěné po dvou stech metrech. Řeknu ti, byla fuška je tam natahat a naplnit. Jsou v nich nějaké plné zásobníky, ale hlavně plamenomety. Kdybychom narazili na velkou hordu potvor, nediv se, když zavelím ke spořádanému ústupu. Nejsme Rusové ani kamikaze. Ale touhle dobou je tam v takovém počtu ani nečekám.“

Mezitím jsme se ověsili dalším vybavením. Kotouče pevného lana, přilby, svítilny k zavěšení na rukávy i na přilby. Vlčí oděv spínal kožený vojenský opasek s nápisem »Got mit uns!« na přezce, zřejmě také dědictví. Každý jsme na něm měli z obou stran zavěšený plamenomet z hasičáku a po jedné pülmetrové mačetu »pro případ krajní nouze«.

„Nacvič si, jak kteroukoliv rukou sáhnout pro mačetu a pro plamenomet,“ poradil mi. „Nemůžeš ztrácet čas hledáním, kde co máš. Mačety musíš vytasit neomylně i poslepu. Jestli budeš očima hledat mačetu, nestačíš je už zaostřit na bestii, a tím jí ponecháš příliš velkou výhodu!“

Poslechl jsem a chvíli jsem to se zavřenýma očima cvičil.

Procházka měl na zádech větší batoh, považoval mě přece za svého chráněnce. Ale bylo znát, že se i on cítí jistější, když tam nepůjde sám. Budeme tedy na sobě závislí oba.

Jenže já víc!

=*=

Vystrojení »jako Germáni na východní frontu« jsme vyšli ze stodoly, kde jsme potkali Vlastu Vernera.

„Jdu pro vás, kde se couráte?“ vyhrkl, když nás spatřil. „Ježkovy zraky, snad nejedete do Čertovy díry?“

„Doskočilo ti!“ ušklíbl se Slávek.

„Nejdete na hody?“ nechtěl tomu Vlasta ani věřit.

„To je snad jasné už podle našeho slavnostního kvádra!“ opáčil jedovatě Slávek. „Ale chlapi, smekněte před tím cucákem zvenčí! Má víc chlapské hrdosti než vy!“

„Kamikadze!“ vyhrkl Vlasta zděšeně.

„To teda ne!“ zarazil ho prudce Slávek. „Nejsme sebevrazi! Jsme jen dobře připraveni! A to je setsakra rozdíl! Libor není ztřeštěný páter s bandaskou svčené vody, ale odvážný chlap, který ví, do čeho jde a že se bude muset poprat! Nejspíš i s potvory, ale nejvíc sám se sebou! Možná vypadá jako ucho, bažant a holub, ale já z něj chlapa udělám, to si pište!“

„Nebo mrtvolu!“ odvětil Vlasta lakonicky.

„Udělám všechno, aby se vrátil se mnou!“ ujistil ho Slávek. „Vám jsem to sliboval už dávno, ale radši jste si nechali nadávat do bab, než aby se jeden z vás zvedl a šel tam se mnou.“

„A kam tam vlastně jdete?“ zeptal se Vlasta zamračeně.

Nejspíš se ho dotkla zmínka o babách, ale nedivil jsem se. Věřil jsem tomu, že už stál tváří v tvář potvorám, které by si daly k večeři i krávu. Ale jestli je

pravda, že je Slávek na tuhle výpravu lákal marně, mohl teď všem vmést do tváře označení do bab.

„K Modrému mechu!“ ujistil ho Slávek.

„Vždyť není nikdo nemocný!“ upozornil ho Vlasta.

„No a?“ opáčil Slávek.

„Tak aspoň chvilku počkejte, donesu vám kus pečeně!“ řekl Vlasta a otočil se k myslivně.

„Chvilka nás nezabije,“ souhlasil Slávek. „Ale dovnitř nás nezvi, nebo vám tam zaneseme vlčí puch!“

„Ježkovy voči!“ záupěl Vlasta. „To nejsou ovčí kůže!“

„Uhodl!“ kvitoval to spokojeně Slávek.

Vlasta zapadl do myslivny, ale brzy byl zpátky.

„Vezměte si aspoň tohle!“ podával nám každému umaštěný papírový pytlík. „To sníte než dojdete ke vchodu! Vážně tam oba musíte? Prošvihnete to nejlepsi!“

„Kdy jsem naposledy žertoval?“ optal se Slávek, ale svačinu od něho přijal.

„Libore, vem si taky a pust se do toho! Musíme to sníst než dorazíme do vchodu, pak budeme potřebovat obě ruce. A pečeně by na nás přitahovala potvory!“

V papírovém sáčku byl velký rohlík nebo spíš bageta. Byla vydlabaná, a uvnitř byl pořádný flák masa, podle vůně s hořčicí. Asi jako párek v rohlíku, jenže uvnitř nebyl žádný podřadný kuřecí separát s rozemletými kostmi a kůží, ale poctivé vepřové maso!

Pustili jsme se do toho oba, ale Slávek se už otočil a pomalu vykročil po cestičce za svým domem. Následoval jsem ho. Pocit, že jím něco neobvyklého, byl zvláštní, ale to maso mělo opravdu chuť vepřového. Jen jsem měl neklamné tušení, že nebylo z obyčejného pašika. Tenhle měl šest nohou! Neviděl jsem ho, ale nezbylo mi nic jiného než tomu věřit.

Tihle lidé nežertovali!

==*=

Bagetu s vepřovou náplní jsme oba spořádali ještě dřív, než jsme došli ke vchodu do jeskyně. Byla to opravdu dobrotu, pěkně šťavnatá, správně propečená, šťáva se vsákla i do těsta bagety. Tak dobré jídlo už jsem dlouho nejedl! Slávek to měl v sobě dřív, ale počkal, až dojím, pak si ode mne převzal prázdný papírový pytlík, oba zmuchlal a položil u cesty, kde je zatěžkal kamenem.

„Ekologie nade vše!“ komentoval to cynicky. „Jenže tady to nezetlí. Nejpozději zítra to nějaká potvůrka vyhrabe a sežere. **Cvrlikavky** se mohou po mastném papíru utlouci!“

Nevěděl jsem, co to jsou **cvrlikavky**, ale zdálo se, že nejsou nebezpečné, to by mě před nimi Slávek jinak varoval!

Vstoupili jsme do skalní soutěsky. Z obou stran strměly do výšky hrbolaté skály, před námi zátáčka a za ní... co vlastně?

„Tady je vchod!“ ukázal mi Slávek s veškerou vážností. Ani mi to nemusel ukazovat, díra do skály tu byla jen jedna, černá jako vraní peří. Začal jsem se opatrně rozhlížet, jestli na nás něco nevyskočí, nebo nespadne z výšky.

„Už asi padesát let se ve vsi vede spor o to, jestli vchod do Čertovy díry zazdít nebo ponechat otevřený,“ otevřel Slávek další téma. Mezitím rozsvítil obě lampičky na své přilbě a naznačil mi, abych ho napodobil.

„Někteří chlapi, samozřejmě s podporou většiny ženských, trvají na zazdění,“ pokračoval klidně. „Mají pravdu, nebezpečí by to nejspíš zažehnilo, a natrvalo. Oponenti, mezi nimi i já a už můj otec a děd, argumentují přínosem, který Čertova díra pro vesnici bezesporu má. Pravda, nemůžeme až na ovce chovat zvířata. Ale i když je ovčí mléko jiné než kravské, máme ho dost a sýry z něj nejsou špatné. A že nemůžeme chovat krávy a prasata? Čertova díra nám dodá masa, že bychom ho z běžných pašíků těžko měli! Šestinohé prase papašík má až pět metrů, jako pět obyčejných prasat! Krmit je nemusíme, krmivo pro ně na zimu nesháníme. A navíc je tu ten mech! Až se vrátíme, obejdi si hřbitov a podívej se na náhrobky! Když u každého jména, co tam uvidíš, odečteš rok narození od roku smrti, zjistíš, že průměrný věk vesničanů je dnes sto deset let. Před objevem modrého mechu to bylo padesát, ani ne polovina. Jen nebetyčný pitomec by se toho vzdal!“

„Ale co ti, koho ty bestie zabily?“ namítl jsem.

„Jo, ti zemřeli mladí,“ připustil Slávek. „Staří Řekové, nebo snad Římané, měli úsloví: koho bohové milují, umírá mlád. Jenže poslední případ smrti po napadení příšerkou z Čertovy díry jsme měli v roce dvašedesát minulého století.

Jo, byl to tenkrát vlk. Ale od té doby se odehrála spousta potyček chlapů s vlkem, jenže smrtelné byly vždycky jen pro vlky. Mačety a pospolitost chrání chlapy spolehlivě. Koordinované akce, obstoupit vlka aspoň ze dvou třetin kruhu, útok, sek, ústup. Nakonec vlci skončí v udírně. Měli jsme na naší straně i pár těžkých zranění, jenže modrý mech je obvykle do týdne vyléčil. Pravda, naše ženské a děti nesmí vycházet z domů, ale ve městech lidi žijí taky tak uzavřeně. Ještě ti to připadá jako horror?“

„Proč mě tedy chlapi tak strašili?“ zeptal jsem se.

„A ty by ses na jejich místě nechlubil?“ otočil se ke mně a usmál se. „Až se vrátíme, budeš se chlubit ze všech nejvíc!“

„Pokud se vrátíme...“ podotkl jsem.

„Ale to se ví, že se vrátíme!“ ujistil mě. „Víš, co? Věř mi trochu víc! Nedávno prošel Čertovou dírou vlk. Vyhnal k nám do vsi dvě prasata, papašíky, chlapi hned oba porazili, ale vlk nejspíš vyčistil jeskyni až k modrému mechu od menších dravců. Taková bestie loví pořádně, zbudou po ní jen měňavky, o ty nemá zájem. Víc než šturmkvér asi využijeme hasičáky, pardon, plamenomety. Je to tak pokaždé, mám to vypožorované, proto jsem mohl tvrdit, že moc těch potvor dneska nepotkáme.“

„To by nebylo marné,“ přál jsem si i já.

„To ale neznamená, že ztratíš ostrážitost!“ napomenul mě hned, asi se mu zdálo, že jdu příliš bezstarostně jako na vycházce. „Nejsou všechny bestie tak neškodné jako papašici! I když i ti se mohou stát nebezpečnými, kdyby tě přitiskli k ostré skále. Přece jen pět metrů je pět metrů!“

„Papašici...“ řekl jsem. „Jak jste na tohle jméno přišli?“

„Traduje se, že to vymyslely děti v dobách, kdy lidé ve vsi chovali prasata, pašíky,“ vysvětloval mi ochotně. „Pašík má čtyři nohy, šestinohý musí mít delší i jméno, takže jim začali říkat papašici. A už jim to zůstalo.“

„A plní úlohu zdroje vepřového masa,“ přikývl jsem.

„Nejsou ale všechny bestie tak neškodné,“ opakoval Slávek. „Povídám, za vlkem zůstanou jen měňavky, ale ty si nejspíš daly k obědu celé ruské partyzánské komando i trestnou výpravu Germánů. Jen kvéry a pár drobností po nich zůstaly! Měňavky si nevybírají, žerou maso, krev i kosti, neměly zájem jen o železo, holínky, opasky a mundúry. Ale vyčistily je od zbytků lépe nežli moderní automatická pračka! Ještě je mám doma schované!“

„Jak vlastně vypadají ty měňavky?“ zeptal jsem se.

„Jako vysypaný pekáč sulcu,“ řekl Slávek. „Ony vlastně ani svůj vlastní tvar nemají, proto měňavky. Nazval je tak učitelskej, když jsem s ním probíral podzemní objevy. Tvrdil, že něco podobného žije i v Čechách, akorát je to vidět jen mikroskopem. Nazýval to učeně *amoeba*, česky měňavka. Ty v jeskyni jsou jen asi tisíckrát větší a nebezpečnější.“

„Čím jsou nebezpečnější?“ vyzvídál jsem.

„Tím, že je můžeš prostřílet, rozsekat, naporcovat, nanejvýš je rozdělíš na pár menších, ale ty se rychle spojí, a je to pořád ta samá měňavka. Jediné, co na ni platí, je slunce a oheň. Pokud jí utečeš na slunce, můžeš si oddychnout, ven za tebou nepůjde. Ale pod zemí je to potvora potvorná. Zuby nemá, chřtán nemá, ani žaludek nemá, ale když obleje něco, na co má chuť, přímo pod tím sulcem vidíš, jak se to pomalu rozpouští. Pozoroval jsem je při tom víckrát, je k nezaplacení poznat nepřitele co nejvíc. Litoval jsem Rusy i Germány, když je měňavky napadly. Muselo to být příšerné! Být ty potvory větší, řekněme kredenciózní, byly by asi nepřemožitelné, věř mi! Naštěstí se rozdělují už když dorostou rozměrů statné husy. Místo jedné jsou pak dvě, ale ty podle mého mínění nejsou tak nebezpečné, jako by byla jedna o velikosti bernardýna. Když jich je ale mnoho... Rusy i Germány spořádaly za chvíličku i s chlupama!“

„Pekáč sulcu, říkáš?“ opakoval jsem po něm. „To by mohl být problém rozpoznat je od skály!“

„To **JE** problém!“ přikývl. „Naštěstí se prozradí pohybem. Taková měňavka si nehybně leží, ale když se přiblížíš, začne se zpravidla k tobě valit. Nevydrží nehybně čekat, až na ni šlápeš. Kdyby nebyly tak nedočkávé, nebo snad věčně hladové, byly by ještě horší. Lidské oko je naštěstí na pohyb citlivější, většinou si jich všimneš včas, často i na pět metrů.“

„Pak stačí pokropit je plamenometem?“

„Někdy stačí poslat k ní krátký výstřik,“ ujišťoval mě. „Náplň plamenometu obsahuje něco jako napalm, je v tom namletý bílý fosfor, ten na vzduchu sám vzplane, ani se nemusíš starat o zapalování.“

„Kde to sháníš?“ zajímalo mě.

„Chemikálie jsou běžně dostupné,“ ujistil mě. „Benzín nebo naftu mají u kdejaké pumpy, surovou gumu seženeš snadno, jen na bílý fosfor potřebuješ někoho v chemičce. Mám tam známého, pan Havlíček je kluk od nás ze vsi a my spolu držíme i když se potkáme ve světě... Pak potřebuješ freon k natlakování, vzduch by ti směs zapálil. Zbytek si zařizuji sám. Fosfor melu pod vodou, hasičáky si plním i tlakuji freonem sám. Dá se snad v Čechách koupit funkční plamenomet?“

„Ale co náboje do těch kvérů?“ zajímalo mě. „Kvéry máš po Němcích i po Rusech. Ani jedni ani druzí nemohli mít s sebou víc než omezené množství munice, ne?“

„Náboje jsou trochu problém,“ připustil. „To se ví, kdybych měl jen ty z dědictví, byl bych na dně hned. Ale kdo chce, zdroj si vždycky najde. Za komunistů mi náboje velice ochotně a často i zdarma dodávali přes Rakušáky Američané v domnění, že je chci proti komoušům. To teď vyschlo, ale poslední dobou mě stejně ochotně zásobují Číňané. Těm je šumafuk nač je mám, jen když platím. Munice mám, že by to v době války vystačilo na pár dní i pro peší pluk.“

A u našich soudů by to stačilo na pořádných pár let v kriminálu. Jak říkám, je to nelegální, ale nutné.“

„Koukám, že jsi úplně soběstačný ve všech směrech!“ řekl jsem s upřímným obdivem.

„Ve všech směrech ne,“ opáčil. „Na něco osamělý člověk nestačí. Proto jdeš přece se mnou.“

„Myslíš, že ti tam mohu být platný nejen jako turista?“

„Uvidíš!“ řekl.

==*

Slávek měl pravdu. K první zásobárně jsme dorazili aniž by nás něco ohrožovalo. Zásobárna byla velká plechová bedna, až jsem obdivoval, jak ji sem dotáhl. Byly v ní, jak Slávek říkal, nějaké naplněné zásobníky a pár hasičáků, i když už to hasičáky vlastně nebyly.

„Jak jsi to sem dostal?“ zajímalo mě.

„Bedny jsem vozil na růdnu,“ řekl ležerně. „Šlo to pomalu, ale šlo. Zásoby jsem tahal po menších dávkách v batohu.“

„To musela být fuška!“ zhodnotil jsem to obdivně.

„Fuška to byla,“ připustil Slávek. „Ale nutná. Stačilo mi jen jednou prožít pocit, když dojde munice a mám jen mačetu. Dostal jsem se z toho, ale pak jsem nelitoval námahy se zásobárnami.“

„Nerezaví to tady?“ staral jsem se. Bylo proč, stěny jeskyně byly vlhké, a občas z nich kapaly kapky vody. Pokaždé jsem se polekal, když na mě něco káplo, ale byla to naštěstí jen voda.

„Ani ne,“ ujistil mě. „Plechové bedny mají dvojí nátěr, hasičáky nerezaví a munici dodávají Číňani v plechovkách zalité vazelínou. Potvory o železo nejví zám, i když je to proti nim.“

Chvíli jsme poseděli na kamenech kolem, pak Slávek opět zaklapl víko i přezky. Uznal jsem, nebyl to špatný nápad. Jen malá špetka jistoty, a jak je milá!

„Tak se zvedneme a jdeme dál!“ poručil Slávek. „Ale odteď oči na štopkách! Až sem to bylo čisté, měňavky se stáhly dál od vchodu hodovat na zbytcích po vlčích hodech, ale teď už na ně můžeme narazit. Tak žádné koukání po okolních krásách, nebo je přehlídneš. A to bych ti neradil!“

Slávek měl opět pravdu.

==*

Modrý mech

První měňavku jsem samozřejmě přehlédl, ale Slávek měl »oči na š'opkách« a viděl ji včas. Znenadání mě oslnil plamen, a před námi se rozlila ohnivá čára, od které prchalo... opravdu to vypadalo jako rozteklá tlačenko nebo pekáč sulcu...

Měňavka neboli améba, jak ji nazval učitelскеj.

A jak bych ji asi nazval taky, kdyby se na mě Slávek obrátil se žádostí o určení tvora, kterého jsem konečně viděl na vlastní oči. Až na to, že améba měla půl metru a valila se pryč rychlostí prchající slepice.

„Páni!“ vydechl jsem. „Ono se to vážně podobá amébám! Jenže v měřítku deset tisíc ku jedné!“

„Učitelскеj měl pravdu?“ ohlédl se po mně Slávek. „A to ji sám neviděl, dal jí jméno jen podle mého vyprávění!“

„On tady nebyl?“ hádal jsem.

„Z vesnice tu nebyl ještě nikdo,“ ujistil mě mrazivě Slávek. „Až na mě, mého tátu a děda. A pár dobrodruhů, jako byli farář Schwarz a starej učitel Forman, jenže ti se už nevrátili.“

Měňavka před námi zalezla do skalní štěrbiny, která se jí zřejmě zdála před námi bezpečná. Navrhl jsem, že tam vstříknu trochu ohně, ale Slávek zavrtěl hlavou.

„Šetři napalmem!“ napomenul mě. „Neplácej ho zbytečně, nevíš, kdy ho budeš potřebovat víc než teď.“

„Ale budeme ji mít v zádech!“ namítl jsem.

„No a?“ pokrčil rameny. „Víme o ní. Jakmile se trochu vzdálíme, zapomene na nás. Při návratu si zkrátka musíme dávat stejný pozor jako při cestě tam, ale je to tak lepší, jinak by nás mohlo zaskočit cokoliv. Před námi se toho schová víc.“

Sestoupili jsme jakýmsi šikmým komínem do rozsáhlého podzemního domu, na jehož dně se v záři našich reflektorů třpytilo jezírko vody. Po hladině jsem zpozoroval několik vlnek, jejichž šípovitý tvar dával tušit, že pod vodou cosi rychle plave.

„Možná by šla ta louže přebrodit, ale jistější bude obejít ji,“ rozhodl Slávek a obrátil se vpravo, kde byl břeh povlovnější. „Je tam nejspíš menší hexapus. Pozor na něho, může vylézt z vody!“

Obcházeli jsme tu »louži«, která však podle mého odhadu mohla mít větší hloubku, než aby umožňovala přebrodění. Slávek měl pravdu jako vždycky. Pokud nevíme, co je pod hladinou, je jistější držet se od vody dál. Nezbylo mi než spolehnout se na to, že Slávek ví kudy dál. Tenhle dóm jistě obcházel dlouho, než našel východ. Ale ukázalo se, že východ je blíž než jsem čekal.

„A jsme u druhé zásobárny!“ ukázal mi na druhou bednu, navlas podobnou té první. U té jsme se dlouho nezdrželi, Slávek ji ani neotevíral. Muselo mi stačit, že je podobná té první, a věřit, že má i podobný obsah.

„Ale teď pozor, přijdeme na křižovatku pěti cest,“ upozornil mě předem na další zádrhel na cestě. „Mohlo by tam na nás něco vyběhnout.“

Křižovatka pěti cest byla zajímavá tím, že všech pět cest si bylo velice podobných. Ale Slávek už věděl, které cesty jsou slepé, a neomylně zamířil rovnou do jedné, která podle něho vedla dál.

V té chvíli ale sebou trhl, mašinkvér mu skoro sám skočil do ruky a jeskyni zaštěkala krátká dávka. Pět metrů od nás se ve smrtelné křeči začal točit tvor, skládající se z obrovské zubaté tlamy na tenkých, ale zřejmě pevných nožičkách. Průstřely ho okamžitě zbarvily do ruda a dvacet centimetrová tlama naprázdno ve smrtelných křečích chňapala kolem.

„Vida, *zubinatec*!“ komentoval to spokojeně Slávek. „Před vlkem se schoval, ale nás by okusoval!“

„Zajímavá potvůrka!“ řekl jsem.

„Zajímavá,“ souhlasil Slávek. „Ale není ani tak nebezpečná. Leda by nám skočil do tváře. Kousat umí, ale život neohroží.“

„Co s ním?“ ukázal jsem na něho.

„Necháme ho měňavkám,“ pokrčil rameny Slávek. „Ty ho rychle uklidí! Až se budeme vracet, už tady nebude.“

Jenže v té chvíli sebou opět trhl, otočil se stranou a jeho šturmkvér opět zlověstně zaskřehotal. Dávku pěti nebo šesti ran opakovala několikrát ozvěna, ale to už se stranou hroutil další prostřílený jeskynní tvor. Tenhle měl šest noh uspořádaných do kruhu a na bachratém trupu tři hlavy, každá směřovaná jinam.

„*Kerber*,“ nazval ho Slávek. „Byl by horší než *zubinatec*, ale ani on nás neohroží. Dnes tu těžko narazíme na něco skutečně nebezpečného. Před vlkem se mohli zachránit jen menší tvorové, kterým se podařilo vecpat se do skalních trhlin, kam za nimi vlk prackou nedosáhl. Všechny větší potvory vlk určitě sežral. Než se sem natáhnou další, bude tu víceméně klid.“

Vydali jsme se tedy dál jednou z pěti cest. Sestoupili jsme po vlnité, kluzké cestě do kruhové jeskyně, z ní jsme vystoupali do zatočené chodby, kde se Slávek ostražitě rozhlížel, následovala poměrně rovná chodba dlouhá skoro sto metrů, která však měla spousty výklenků, kde by se mohlo schovat ledacos. Ani podlaha tu nebyla rovná, připomínala spíš velkou valchu, šplhali jsme nahoru a sjížděli po kluzkém kamení dolů.

„Jak říkám, nic tu není,“ řekl spokojeně Slávek. „Jindy tady bývá delší přestřelka, často tu zaháním i měňavky.“

„Jako támhle!“ ukázal stranou a stříkl tam trochu ohnivé kapaliny. Zahlédl jsem tam tři prchající měňavky, ale rychle se nám schovaly v bočních výklencích.

„Jdeme,“ pobídl mě Slávek. „Dokud nám plameny svítí na cestu!“

Plameny hořely dlouho. Stačili jsme poodejít skoro sto metrů, světlo sláblo spíš vzdáleností než aby hořlavina zhasla. Dlouhá chodba končila rozcestím, ale tentokrát zde byla jen jedna odbočka, kterou Slávek ponechal bez povšimnutí.

„Jo, abych nezapomněl,“ napadlo ho pojednou. „Zrovna teď jdeme po větru a vlčí puch se táhne před nás. To už těžko něco uvidíme! Ale tím lépe, další větší prostora je s modrým mechem.“

„Jak jsme daleko od vchodu?“ napadlo mě. „Hádal bych víc než kilometr.“

„Skoro tři,“ ujistil mě. „Dvě stě metrů nad námi jsou skály, porostlé lesem. Doma mám plánek jeskyní se všemi vzdálenostmi, pak se na něj podíváš.“

„Proč jsme si ho nevzali s sebou?“ zamrzl jsem se.

„Já ho nepotřebuji a ty by ses pořád díval do plánu, až by tě to stálo krk!“ usmál se trochu shovívavě.

„Třeba by mě to povzbudilo!“ odvětil jsem.

„Anebo ne,“ nesouhlasil. „A jdeme, jsme skoro na místě.“

Prošli jsme ještě dvě menší jeskyně a otevřel se před námi další větší dóm. Tady nebylo žádné jezírko, zato protější stěna slabě modře světélkovala.

„Modrý mech!“ řekl Slávek slavnostním tónem a hrdě.

Došli jsme opatrně k mechem pokryté stěně. Mech svítil slabě, ale ve tmě to stačilo k osvětlení okolí. Slávek zhasl lampy a já jsem ho napodobil.

Stáli jsme v přízračném modrém, jakoby měsíčním světle. Vydávala je tenká vrstvička mechu pokrývající celou stěnu sluje. Měl jsem pocit, že jsme mravenci u obrovské velkoplošné obrazovky, na kterou se právě promítá reklama na modré z nebe. Bylo to skutečně povznášející, zejména když jsem si uvědomil, jaké lidem příznivé vlastnosti ten mech má.

„Tak to je tvoje největší tajemství!“ řekl jsem tiše.

„Jaképak tajemství?“ odfrkl si. „Viděl jsi sám, jak je cesta sem snadná? Může se sem vypravit každý, stačí překonat starou pověrečnou hrůzu z jeskyně. Je ovšem dobré vybrat si vhodný čas. Málokdy tu bývá tak pusto.“

„Nevím, jestli bych si troufl jít sem sám,“ opáčil jsem.

„Ani bych ti to neradil,“ ušklíbl se. „Chce to nejprve hodně pozorování, porovnávání a konzultace s odborníkem, jako je náš učitel Břet'a. Ale to všechno měli zdejší chlapi k dispozici celý dosavadní život! Já jsem to jen trochu usnadnil a zabezpečil, aby je tu nic nezaskočilo. Když sem mohu já, proč ne ostatní?“

„Protože se Čertovy díry bojí,“ odpověděl jsem mu.

„Správně!“ přikývl. „A proto jsi tady ty! Když to dokážeš ty, outsider z Práglu, nebudou mít chlapi ze vsi žádnou výmluvu. Čím nás sem přijde víc, tím to bude bezpečnější. Jeden člověk bez mašinkvéru nebo aspoň pořádné flinty nemá proti vlku šanci, pět chlapů naopak vlka udolá třeba mačetami. Doufám, že už tě přešla chuť zveřejňovat »vědeckou pravdu«! Umiš si představit tu hrůzu, kdyby sem začaly jezdit výpravy vědců a nedejbože turistů a zlatokopů? Doufám, že už chápeš, že by mohla vědecká pravda i zabíjet!“

„Jo, to mi už došlo,“ přikývl jsem.

„Učitelskéj ti udělá pár obrázků ve fotošopu, ze kterých by se dalo odvodit, že to byl klasický podvod s fotomontáží,“ řekl už zase dobrácky. „Budeš sice znát

pravdu, ale už taky budeš vědět, proč ji musíš zapřít, a ne hájit. Ale to pořád není všechno! Modrý mech je jenom první postupný cíl. Jsme tady, takže ti ukážu pravý cíl naší cesty. A uvidíš, v čem mi můžeš být užitečný. Přesněji, proč sem musí jít nejméně dva, aby měli úspěch!“

Nerozuměl jsem mu, ale vycítil jsem, že i když se Modrý mech zdá jeho největším tajemstvím, bude tu něco ještě většího.

A není to ani Modrý mech, ani tato jeskyně.

=*=

Na okraji stěny Slávek odloupl pár kousků modrého mechu, snadno se schovaly v dlani.

„Vlasta říkal, že nikdo ve vsi nemarodí!“ upozornil jsem ho.

„To je pro »případ nejvyšší nouze« pro nás dva,“ odvětil mi trochu pochmurným tónem.

A rázem jsem byl našpicovaný. Slávek snad počítá s léčením nás dvou? Jsme přece oba zdraví jako řípy... jenže mech hojí také různá zranění... Vždyť to až sem nevypadalo tak nebezpečné!

„Pojď za mnou a oči na štěpkách!“ nařídil mi Slávek.

Postupovali jsme podél mechem porostlé stěny doleva, až tam, co mech končil. Slávek opět zapnul svítilny a já ho poslušně následoval. Před námi byl další otvor ve skále, další chodba do hlubin. Chodba esovitě zatáčela, nejprve vpravo, pak vlevo. Na jejím konci byla další rozsáhlejší jeskyně.

„Největší tajemství je tohle!“ pokynul mi Slávek do jeskyně.

„Co je tu tak zajímavého?“ nechápal jsem.

„Hned to poznáš,“ ujistil mě.

Přešli jsme jeskyni opět k protilehlé stěně, ve které byl další černý otvor. Ten mě ale zaujal víc. Profilem otvoru i přilehlé části krátké chodby byla totiž pravidelná elipsa postavená na šířku, široká skoro šest metrů a vysoká pět. Část elipsy byla pod zemí, ale delší osa elipsy byla zhruba půl metru nad zemí, takže vršek elipsy byl nad zemí aspoň tři metry. Byl to takový menší silniční tunel, projelo by jím nejen osobní auto, ale i menší nákladňák. Dolní část elipsy pod úrovní podlahy zahrnul drobný štěrk. Ani se mi nechtělo věřit, že je to dílo přírody, vypadalo to příliš uměle.

„Zkus projít tím tunelem,“ naváděl mě Slávek. „Ale natáhni před sebe ruce, ať si nerozbiješ frňák!“

Po dvou krocích se mé podezření prokázalo. A to tak nepochybně, jak jsem nečekal. Tunelem se projít nedalo. Přehrazovala ho jakási neviditelná přehrada, studená a pevná jako skála kolem. Do sousední jeskyně bylo vidět, když jsme si tam posvítili svítilnami, ale vejít se tam nedalo.

„Poslyš,“ ztišil jsem hlas. „Ta skleněná stěna vůbec nevypadá na přírodní!“

„Taky si to myslím,“ souhlasil. „Jenže ta stěna má ještě jedno tajemství. Podívej se tamhle!“

Odvrátil se od tunelu a ukazoval mi na opačnou stranu. Nic jsem tam ale neviděl. Protější stěna měla také otvor do chodby, vždyť jsme tudy právě přišli, ale ten byl jednak nepravidelného tvaru a za druhé, nebyl ničím přehrazený.

„Nekoukej do chodby, co jsme přišli, ale pět metrů od ní vlevo!“ nasměroval můj pohled Slávek.

A tam byla opravdu další záhada. Skála tam vypadala jako rovně seříznutá nějakým obrovským nožem, a uprostřed rovné plochy modravě světlkoval kruh o průměru nejméně třiceti centimetrů.

„A teď počkej tady!“ nařídil mi Slávek.

Došel ke světélkujícímu kruhu a připleskl na něj dlaň.

„Zkus teď vejít do tunelu!“ nařídil mi.

Otočil jsem se a málem jsem padl překvapením. Tunel byl podél svého profilu orámovaný modravým svitem, a když jsem se pokusil opřít rukou o přehradu, žádná tam nebyla. Hmatal jsem tam usilovně, ale kraj tunelu byl volný.

Jenže v té chvíli začal celý tunel modravě jiskřit, až jsem se polekal a vytrhl ruku z těch jisker. Ozvalo se suché třesnutí, jiskření zmizelo, a rukou jsem nahmatal jen studenou neviditelnou přehradu.

Tunel se zkrátka uzavřel.

„Tak vidíš!“ oslovil mě Slávek, když ke mně opět došel. „To je moje největší a vlastně až dosud jediné tajemství, které v naší vesnici neznají. Ovšem stojí za to! Jeskyně pokračuje tunelem, který jeví příliš mnoho znaků umělého původu.“

„Myslíš si, že je to snad dílo nějakých... mimozemšťanů?“ řekl jsem to naplno.

„To jsi řekl ty!“ odvětil. „Ale já si to myslím už dávno.“

„Ty jsi dokonce objevil, jak se dá ten tunel otevřít!“ vyjel jsem na něho.

„Objevil,“ přitakal. „Ale má to jednu chybu. Dokud držím ruku na svítícím kruhu, je tunel otevřený. Ale jakmile ji odtáhnou, zavře se. Na to zkrátka musí být dva. Jeden otevře, druhý projde.“

„Takže jsi mě sem přivedl jako takový živý klíč k odemčení tunelu!“ svítlo mi. „A očekáváš, že na tebe počkám, až se budeš vracet, abych ti otevřel cestu zpátky!“

Usmál se trochu, ale nepřisvědčil.

„Taky jsem tak zpočátku uvažoval,“ řekl. „Ale už je to dost dávno, před mnoha lety. Pak mi došlo, že je to úplně jinak.“

„Jak jinak?“ nechápal jsem.

„Uvažuj se mnou,“ řekl. „Prošli jsme jeskyně vyvražděné vlkem. Je tu jen pár měňavek, které se bojí slunce, navíc dvě mrňavé nestvůrky, schopné ohrozit možná kočku, ale ani to není jisté, kočky se umí bránit. Být tu jediná skřípavka, neměla by kočka šanci, ale pokud tu nějaká skřípavka byla, vlk si na ní smlsl.“

Přitom do vsi skoro pravidelně přichází další a další vlny podivuhodných zvířat. Co to znamená? Nic jiného než to, že všechny ty bestie nežijí v jeskyních, ale přicházejí tunelem. Co je za ním nevím, ale těch bestií je tam zřejmě dost.“

„Jak se k nám ale dostávají?“ zajímalo mě.

„To je ono!“ zazubil se. „Žádná bestie si nedokáže otevřít tunel sama! Tunel se zavírá příliš bleskově, než aby se dal otevřít a doběhnout k němu. Je to ale jednoduché! Někdo – nebo něco – je sem pouští. Na to je třeba dotknout se kruhu. Přitom je jedno, zda se ho dotkne člověk nebo zvíře. Bude-li zvířat víc, stačí, aby jedno otevřelo tunel a druhé tam vběhlo. Jistě sis všiml, že tunel před uzavřením jiskří, ale dokud v něm něco živého překáží, neuzavře se.“

„Takže jsi dal ruku z kruhu, ale dokud jsem měl ruce uvnitř, jenom to jiskřilo, ale nezavřelo se to?“

„Přesně tak to funguje,“ přisvědčil. „Napadlo mě sice opřít o přehradu v tunelu nějaký předmět, aby se při otevření překotil a udržel tunel otevřený, ale jenom jsem přišel o jeden šturmkvēr. Slisovalo ho to na placku. Včetně hlavně, která je přece z lepšího materiálu než zbytek. Také kameny to drtí na prach. Tunel udrží otevřený jen něco živého. To svědčí nejen o umělém původu, ale podle mě o *inteligentním* umělém původu. Pitomé dveře by neslisovaly na placku jen kov a kámen, ale i ruku. Podle mě stačí, aby do otevřeného tunelu vlezla i pomalá měňavka. Než se proplazí na druhou stranu, proběhne kolem ní tunelem celý regiment příšerek! Měňavek si ostatní příšerky nevšímají, takže jim nejspíš slouží jako živé klíče.“

„Aha!“ došlo mi konečně. Bylo to vlastně jednoduché. „To by ale musel být stejný kruh, vlastně spínač, i na druhé straně!“

„Přesně tak!“ usmál se, že jsem to konečně pochopil. „Pro nás to znamená, že můžeme jít dál oba. Jeden otevře tunel, druhý do něj vstoupí a svým tělem ho podrží otevřený. První doběhne k němu a na druhou stranu projdou spolu. Tunel se bleskurychle zavře, ale to už oba pokračují dál. A protože příšerky přicházejí z druhé strany, musí být spínače i tam. Cesta zpátky bude volná stejným způsobem.“

„Takže chceš jít ještě dál?“ zeptal jsem se ho.

„Dál musíme jít zásadně dva,“ přikývl. „Jeden člověk si sám tunel neotevře. A nechce se mi čekat, až tam poleze nějaká měňavka. Měňavky nejsou zrovna spolehlivý klíč.“

Neměl tak úplně pravdu, ale nebyla jeho chyba, že na to sám nepřišel. Bylo k tomu třeba nesrovnatelně víc náhod.

„Jenže za tím tunelem jsou bestie,“ napadlo mě.

„Neříkám tomu procházka růžovým sadem,“ přikývl. „Ale jestli nechceš, vrátíme se. Jak jsem už řekl, tvůj hlavní úkol byl dokázat našim chlapům, že nejsi baba jako oni. To už jsi splnil. Když se teď spolu vrátíme, chytanou se chlapi za nos a příště sem přijdu s některým z nich. Za cenu menšího zdržení sem nepůjdu

s vyjeveným bažantem, ale se starou mázou, jak jsme říkali kdysi na vojně. Nerozčiluj se, bažant jsi a ještě dlouho budeš, to je čistě konstatování skutečnosti. Chlapi ze vsi jsou tisíckrát zkušenější, to jistě nepopřeš. Ale když už jsme tady, můžeme dál jít spolu. Má to svá pro i proti, takže rozhodnutí nechám na tobě. Chceš jít se mnou dál, nebo se vrátíme?“

„A když řeknu, pojďme dál?“ začal jsem opatrně.

„Pak prostě nejsi baba!“ odvětil.

„Tak tedy – pojďme dál!“ řekl jsem.

=*=

Rubikon

Bylo ode mne ztřeštěné rozhodnutí vydat se jako »bažant« na cestu, které se staří »mazáci« očividně báli?

Napadlo mě, že se bude muset Slávek dvojnásobně snažit, aby se mi nic nestalo. Beze mne ho tunel nepustí zpátky a nevrátí se ani on, ale... ani Slávek zřejmě nevěřil, že to dál půjde hladce. To by se nejistil tou hrstí modrého mechu! Budeme tedy ještě závislejší jeden na druhém, tentokrát symetricky, oba stejně. Je v tom přece jen víc jistoty.

Neudělal ale chybu i Slávek? Neměl by to lepší, kdybychom se vrátili, popleskal by mě přede všemi po ramenou, což by byla jakási obdoba »pochvaly před nastoupenou jednotkou«, načež by mě s pocitem triumfu odeslal domů do Prahy s dobrým vědomím, že sice budu hrdý na to, že jsem necouvl, ale nic nerozkecám, protože jsem si uvědomil, proč to nesmím udělat... A on by si do další části jeskynního komplexu »Čertova díra« vzal za parťáka ostříleného chlapa, který už stál s mačetou tváří v tvář vlkům...

Jenže Slávek je očividně nedočkavý. Jistě, čekal na mě jako na smilování, protože nedokázal celé roky chlapy přesvědčit, aby s ním šli. Jen to připravoval, zřizoval zásobárny a nosil do nich v batohu zásoby, ale potřeboval někoho zvenčí, kdo na výzvu »jsi baba nebo chlap?« srazí podpatky a ukáže ostatním babám, že vchod do Čertovy díry není branou na popraviště. Tím měla má úloha »bažantika« skončit, ale... neskončila.

Otevření tunelu je vlastně jednoduché, i když opravdu ne pro jednotlivce. Potvory si dokázaly tunel otevřít jen díky svému množství, kdy některá ve snaze přitisknout se ke skále bez vědomého úmyslu aktivovala spínač, a ostatní se už jen hrnuly do naší části komplexu »Čertova díra«. Co je tam hnalo? Vždyť na naší straně nenajdou obživu! Začnou se požírat mezi sebou, až se jich pár dostane do vsi, kde je buď vřele přijmou jako zdroj masa, pokud jde o šestinohé papašíky, nebo se jim postaví s mačetami, jde-li o nebezpečné predátory. Příšerky to zjistí až když pro ně není návratu. To jen my lidé si tunel otevřeme s vědomím rizika, a na rozdíl od zvířat až po úvaze, jak si zabezpečit návrat.

A bylo to přesně tak, jak mi to Slávek líčil.

Když jsem položil ruku na modravě světélkující kruh, stál Slávek připravený u tunelu a potřeboval udělat už jen ten poslední krůček, aby zahájil další éru průzkumu a využívání Čertovy díry.

„Poběž sem!“ vyzval mě, když vstoupil do průchodu a zastavil se tam.

Vystartoval jsem jako po výstřelu startovací pistole a hnál se k jiskřícímu tunelu. Proběhl jsem jím, následovaný Slávkem, až se za námi ozvalo suché třesnutí uzavírající se propusti.

„Nežeň tak!“ zarazil mě Slávek. „Jako první bych měl jít já! Nevíš, co tam na nás vybafne!“

Zabrzdl jsem stejně prudce, jako jsem prve vyběhl. Slávek měl pravdu!

Co kdyby na druhé straně číhal vlk? Mám sice samopal, ale čerti vědí, jestli bych na vlka stačil! Nedělal jsem si o sobě žádné iluze, byly by příliš nebezpečné! Jsem tu jen jako turista, přívažek, koule na noze jediného chlapa Slávka!

Naštěstí byl na druhé straně klid a pusto. Slávek se hned začal rozhlížet. Ale ne po číhajících příšerkách, jak jsem v první chvíli naivně uvažoval.

„Je tady!“ ukázal mi vítězně na druhý modravý kruh.

„Vyzkoušíme ho?“ navrhl jsem.

„Můžeme, ale není to nutné,“ řekl Slávek. „Pojďme raději dál.“

Další chodba byla zase přírodní, nepravidelná. Prošli jsme jí do zajímavé jeskyně. Uprostřed stál vysoký sloup a jeskyně ho obtáčela kolem dokola. Ale bylo tu i něco jiného.

Na zemi se tu a tam válely krvavé kosti.

=*=

Slávek při spatření těch kostí jen hvízdal.

„No nazdar!“ řekl s opravdovým respektem. „Tady byla jatka!“

„Co je?“ dožadoval jsem se vysvětlení, neboť mi nedošlo, čemu se tady mám obdivovat.

„Tobě to nic neříká?“ zeptal se mě Slávek. „Tak se podívej semhle, semhle, tam a ještě tamhle. I odsud rozeznáš kosti čtyř prasat!“

Světlo z jeho lampiček se pokaždé krátce soustřeďovalo na ohlodané kosti, většinou trčící z páteří jako strašidelné vějíře.

„Čtyři pětimetráková prasata!“ vypočítával. „Dvě tuny masa! To byly hody! A nedivil bych se, kdyby byly další i za tím sloupem uprostřed! Kamaráde, tady nebyl jeden jediný vlk, sám by to ani nesežral. Tady musela řídit celá smečka! A nedávno! Ještě tu nejsou měňavky, aby uklidily zbytky.“

„Smečka jeskynních vlků?“ shrnul jsem to zděšeně. Bylo ale proč. Už jeden vlk vzbuzoval respekt, natož celá smečka!

„Jo,“ přikývl suše Slávek.

Pro jistotu hbitě odebral od své zbraně zásobník, ve kterém už pár nábojů chybělo, a nahradil ho plným, vytaženým z kapsy na vnitřní straně vlčího kožichu. Mě by to nenapadlo, ale nemusel jsem ho napodobovat, ještě jsem nevystřelil.

„Měl jsem ti radši taky dát německý šturmkvér!“ řekl rozmrzele. „To ruské párátko má jen pistolkovou munici. Na člověka to stačí, kdybys tím prošpikoval vlka, každá díra do jeho kožichu by byla dobrá, ale být proti vlkovi sám, nevedlo by se ti dobře.“

To mě tedy potěšil! Byla to sice i moje vina, německý kvér se mi zdál moc těžký, ale nemusel na mě brát ohledy! Měl mi prostě vrazit do ruky německý automat a ani bych nešpitl!

„Viš co?“ rozhodl se. „V poslední zásobárně před Mechem mám náhradní šturmkvér. Vratíme se, vyměníš si kvér a zvýšíš svou palebnou sílu. Rozumíš?“

Nebyl jsem proti. Když i Slávek navrhne spořádaný ústup, nebudu kamikaze, abych ho přemlouval k nějaké šílenosti.

Otočili jsme se do chodby odkud jsme prve přišli. Tentokrát jsem šel jako první, Slávek jistil »zadní voj«. Měl bych to mít jednodušší, prostor přede mnou jsme už prošli a na nic jsme nenarazili, mnohem pravděpodobnější bylo, že na nás vyběhne něco zezadu, přesto jsem brejlil ostražitě, kde se co šustne. Otáčel jsem hlavou sem a tam, kužel světla přejížděl po skále, ale nikde se nic nepohnulo. Do jeskyně s tunelem jsme došli v pohodě a Slávek si viditelně oddychl.

Ukázalo se, že předčasně.

„Postav se k tunelu, otevřu ti ho. Pak vlez na kraj mezi jeho »zárubně« a počkej na mě. Projít musíme spolu, jasný? Beze mne se až ven nedostaneš!“

Přikývl jsem, že rozumím, a mazal jsem na místo. Postavil jsem se čelem k tunelu a ruku položil na neviditelnou překradu, Slávek zatím došel ke spínači.

Jenže tunel se neotevřel. Ohlédl jsem se. Slávek stál udiveně u skály, kde měl svítit modravý kruh, ale marně ho hledal.

Kruh tu nebyl.

Nebo byl, ale nesvítí, v každém případě se tunel neotvíral, i když Slávek pomalu, systematicky prohmatával celou plochu skály.

„To nám scházelo!“ zasakroval Slávek. Zanechal marných pokusů a pořádkem klidným krokem došel až ke mně.

„Zhasni na chvíli ty bludičky!“ poručil a sám zhasl lampy na své přilbě.

Moc se mi nechtělo, ale o rozkazu se nepřemýšlím, rozkaz se plní, Slávek jistě věděl, proč to chce. Ocitli jsme se v úplné tmě. Chvíli jsme stáli nepohnutě, pak Slávek rozsvítil obě lampičky na své přilbě.

„Můžeš taky rozsvítit!“ dovolil mi.

„Nač to bylo?“ zeptal jsem se.

„Chtěl jsem vidět skrz tunel naproti na spínač,“ řekl dost unaveně. „Odsud na něj má být vidět. Je ale taky bez proudu. Takže se tunel nedá otevřít odtud, ani z druhé strany.“

„To jsme tady uvízli, co?“ řekl jsem vyčkávavě.

„Dokonale!“ přikývl.

Z chodby za námi se ozvalo vzdálené zavrčení a zoufalý zvířecí jekot.

„No potěš!“ řekl Slávek. „Už to začíná!“

„Co začíná?“ vyjekl jsem taky.

„Jatky!“ řekl Slávek.

=*=

Být tady sám, určitě bych zpanikařil. Ale Slávek rozhodně nepatřil k těm, kdo při kdekakém průšvihy hned ztrácejí hlavu.

„Vrata nám zavřeli, dobrá, budeme se bránit!“ rozhodl.

„Proti smečce vlků?“ vyjekl jsem.

„Třeba proti smečce vlků,“ přikývl. „Nejsme ovce, aby nás jen tak roztrhali! Seber se, čéčé, deme zpátky!“

„Kam zpátky?“ chtěl jsem vědět.

„Jen k nejbližší chodbě!“ ukázal na potměšilé ústí chodby. „Tady u tunelu by na nás mohli ze tří stran, chodbu uhájí i jeden člověk. A my jsme přece dva!“

„To záleží na tom, kolik máme nábojů!“ řekl jsem.

„Ne docela!“ řekl. „Máme čtyři mačety, a ty nepotřebují doplňovat munici!“

„No nazdar!“ posteskl jsem si při představě, že by došlo i na mačety.

„Tak jdeme!“ pobídl mě Slávek a sám šel napřed. Nezbylo mi než se k němu připojit. Představa, že tu zůstanu sám a půjdou na mě ze tří stran tři vlci, byla příliš elektrizující. Slávek měl opět pravdu, úzká chodba se dá lépe hájit. Zejména když ji mrtvoly vlčích nepřátel ještě zúží!

Došli jsme zčerstva k chodbě. Tam Slávek shodil ze zad svůj batoh, vydoloval z něho chřastící plátěný pytlík, hodil ho na zem přede mne a do ruky mi vrazil zásobník od svého kvěru.

„Doplň mi to zatím!“ nařídil mi. „Nábojů máme dost, ale nedostává se nám čas plnit zásobníky! Proto je budeš plnit ty! Bude to užitečnější, než abys střílel. Vystřelit můžeš v té vteřině, až budu měnit zásobník, ale pak se hned vrhneš na ten prázdný a budeš ládovat, ládovat a ládovat, kdyby čert na koze jezdil, jasný?“

Degradoval mě ze střelce na podavače munice, jenže mě ani nenapadlo protestovat. Cítil jsem, že má pravdu jako vždycky. Plněním zásobníků mu umožním souvislejší odpor, a o to teď šlo na prvním místě. Rozhodně mu budu užitečnější než střelbou ze svého »ruského párátka«. Nejenže jsem neprotestoval, ale byl jsem mu vděčný, i když mě vlastně označil za neschopného. Málo platné, rovnocenný parťák jsem mu nebyl! A tady nešlo o prestiž, tady šlo o krk! Přesněji – o dva krky! Z toho jeden můj! Kdo by na mém místě jednal jinak? Leda idiot!

Slávek zaujal u chodby pohodlnou polohu klečícího střelce, zatímco jsem mačkal do jeho zásobníku jeden náboj za druhým. Samozřejmě se mi klepaly ruce a náboje mi padaly na zem, ještě klika, že mě to předtím ve své stodole naučil. Kdybych neuměl vzít zásobník ani náboje do rukou, byl bych opravdu jen přítěží.

„Nák se ti klepou ruce, co?“ povzbuzoval mě.

„Divíš se?“ podotkl jsem.

„Ani ne,“ udrtil mezi zuby. „To bys byl setsakra výjimka, aby se ti v takové situaci ručičky neklepaly. Rovnej náboje řádně k zadní stěně, ať se některý nevzpříčí! Nemysli si, že je pak nějak sklepeš, mohly by při tom vybuchnout!“

Jenže mezitím jsem doplnil těch pár nábojů, co dosud stihl vystřílet, další už se tam nevešly.

„Dobrý!“ komentoval to. „Dej to sem a připrav se, možná si taky vystřelíš!“

Z chodby se k nám mezitím donášely zvuky, až mi jezdil po zádech mráz. Zoufalé ječení potvor, polapených silnějšími žrouty, vrčení, které jsem přičítal vlkům, smrtelné chroptění. Zvířata se tam masakrovala s takovou vehemencí, až se mi dělalo mdlo.

„Čekám nejméně tři vlky,“ porušil na naší straně ticho polohlasně Slávek.

„Podle čeho?“ zajímalo mě.

„Podle četnosti toho ječení,“ řekl tak tiše, abych to jakž takž slyšel. „Když vlk chytne oběť, ta pochopitelně začne ječet. Jenže než ji zadává a sežere, mělo by být ticho. Bylo tam ale trojí ječení tak rychle po sobě, že je vyloučené, aby tam byl jediný vlk.“

Teda, v takové chvíli počítat, kolik potvor nedaleko od nás vlci právě trhají, to chtělo jinou náтуру než mám já. Většina autorů válečných knih se shodla, že horší než bodákový útok v zákopové válce bylo vždycky čekání na něj. Ted' jsem to mohl potvrdit z vlastní zkušenosti. Nečekal nás, pravda, bodákový útok, ale až vlci vyvraždí potvory ve své jeskyni, vrhnou se na nás.

Ječení vražděných potvor postupně utichalo. Uvítal bych, až se vlci nažerou, kdyby si lehli a dali nám pokoj...

Ostré zaštěkání Slávka šturmkvéru znamenalo, že se k nám chodbou cosi hnalo. Ale nic víc. Slávek chvíli čekal, pak hbitým pohybem vyměnil zásobník za plný, hodil mi použitý a jen na mě zasyčel, ať ho doplním. Chybělo tam opět jen pár nábojů, měl jsem to hned hotové, abych se mohl podívat, co se vpředu děje, ale ani ted' jsem nic neviděl.

„Škoda munice!“ komentoval to Slávek.

„Co to bylo?“ dožadoval jsem se odpovědi.

„Prase!“ oznámil mi. „Papašík. Prostřelil jsem mu hlavu, jenže tím jsem to jen usnadnil vlkům.“

„A kdybys nestřílel?“

„Tak by nás to prase převálcovalo,“ pokrčil rameny. „Tady si nevybereš. Radši když leží od nás dál!“

Zase jsem se samopalem v ruce vyhlédl do chodby, jenže Slávka najednou zaujalo něco jiného.

„Vztyk!“ zavelel. „A fofrem k tunelu! Kruh svítí!“

Vyskočil jsem jako kdybych zjistil, že klečím na ježkovi. Jedním mrknutím oka jsem zjistil, že je to tak, kruh zase slabě modravě světélkoval. Už jsme se ani nemuseli domlouvat, doběhl jsem úplně bez dechu k tunelu, Slávek to stihl ještě dřív, takže se kolem stěn tunelu začalo jiskřit. Vmáčkl jsem se do chybějící přehrady a mrkl na Slávka. Pustil spínač a během vyrazil ke mně. Proběhl kolem mě, ale popadl mě přitom za vlčí kožich a strhl mě s sebou. Suše to cvaklo – a byli jsme na »naší« straně.

„Zůstal tam pytlík s náboji!“ vzpomněl jsem si.

„Takže je to naše malá zásobárna!“ pokrčil rameny Slávek. „Nemusíš se bát, potvory ho nezničí. Hlavně že jsme tady a bez šráků. A jdeme doplňovat zásoby!“

Následoval jsem ho už zase v pohodě. Zásobárna byla jen asi o padesát metrů dál za jeskyní s modrým mechem.

Slávek otevřel skřípající železné víko, hrábl dovnitř a vytáhl stejný automat, jako měl sám.

„Vyměníš si je!“ oznámil mi.

Podal jsem mu ruský výsadkářský a převzal těžší německý. Pak jsem mu musel podat všechny ruské zásobníky a dostal jsem za ně větší německé. Byly již plné nábojů, Slávek je zřejmě plnil v klidu doma, tady by na to nebyl čas. Slávek pak sáhl ještě hlouběji a vytáhl další pytlík s náboji. Naštěstí jich měl zřejmě dost a rozmístil je všude. Byli jsme teď oba těžce vyzbrojení.

Teprve pak mi Slávek pokynul, abych usedl na kameny vedle zásobárny. Ze svého batohu vytáhl balíček, vyňal z něho dvě obložené housky a jednu mi podal.

„A máme nárok na dlabanec!“ komentoval to.

„Mám něco svého...“ řekl jsem nesměle.

„Tak si to nech na horší časy,“ řekl Slávek. „Zatím to není tak špatné. Prošli jsme tunelem do další části Čertovy díry. Bude to tam zajímavé, ale choť se tě opět zeptat: vrátíme se tam, nebo se spokojíme s tím, co jsme se zatím dozvěděli?“

A sakra, pomyslel jsem si. Další výběr, který vlastně není výběrem, protože ústup znamená prohlásit se za zbabělce.

„Víc by mě teď zajímalo, proč se tunel nedal otevřít, když jsme to nejvíc potřebovali,“ odvětil jsem s plnými ústy.

Houska byla velká, nedávno upečená. Ne jako dopékané polotovary ze supermarketů. A maso v ní bylo poctivé, i když mimozemské... Ve vesnici přece jiné neměli! Krmíme se tedy masem mimozemských tvorů s chutí vepřového, lepšího než seženu v marketech v Praze. Křehké, šťavnaté, vůně je z něho jako o zabijačce... nežijí si tu zdejší lidé špatně!

„Na ty tunely mám vlastní teorii,“ řekl v této sdílné náladě Slávek. „Mám vůbec vlastní teorie, odlišné od teorií učitelského. Podle mě nemůže jít o čistě podzemní tvory. Orientují se sice i ve tmě, ale oči mají taky, a na slunci vidí až moc dobře. Učitelova vize podzemního jezírka ropy, oblepeného vrstvou kvasnic, je spíš úsměvná. Učitelскеj to myslel dobře, chtěl se vyrovnat se skutečností, odkud se bere v jeskyních to množství hmoty, neboli masa, chceš-li. Ale je vedle jak ta jedle. Podle mě ten tunel vede nějakou jinou dimenzí do světa, kde všechny tyhle potvory žijí. Jak jsme si už ověřili, občas jich pár projde až do našeho světa, vesnice si z toho docela dobře žije. Chtěl bych se do toho cizího světa podívat. Ty ne? Aspoň tam nakouknout!“

„Taky se mi ropně-kvasnicová teorie nelíbí,“ přiznal jsem. „Mimozemská teorie vypadá lépe, i když přináší úplně jiné a také nedorozřešené otázky. Například souhlasím, že ten tunel i s mizející přehradou vypadá jako inteligentní dílo. Ale využívá ho jen pár bestii. Kde jsou tvůrci toho díla? Proč ho ponechali na pospas zvěři? Taky mi v tom ledacos hapruje.“

„Cákryš, my dva se docela shodneme!“ křenil se Slávek. „Mám němlich takové úvahy! Ta zvířata inteligentní nejsou, na tom se shodneme. Ale propusti, lépe řečeno brány, bezpochyby inteligentní jsou. A kdyby tvůrci uvažovali stejně jako já, věděl bych, proč se občas nedají otevřít!“

Herdek, to už vypadá jako věštění! Kdybych ale nevěděl, že Slávek má všechno velice dobře odpozorované a promyšlené!

„Další vlastní teorie?“ nadhodil jsem. „Sem s ní!“

„Je docela logická,“ pokračoval tedy. „Ty brány od sebe oddělují dva různé světy. Připouštím, odlišné světy. Tak odlišné, že jejich trvalé propojení by vadilo. Možná nám, ale určitě tvůrcům. Proto ta propust, mimochodem nad možnostmi naší civilizace, i když se všechno ostatní tváří jako přírodní jeskyně.“

„To by vysvětlovalo, proč ta zvířata v našem světě rychle hynou,“ doplnil jsem ho. „Jestli jsou z jiného světa, nesnesou asi naše pozemské bakterie.“

„Bakterie nebo něco jiného, tvůrci chtěli trvalému spojení světů zabránit,“ pokračoval. „Může to mít i jiné důvody, například velký rozdíl tlaků ovzduší mezi světy, ale to by každé otevření brány provázal víchr a to se neděje.“

„Tlak ovzduší na naší straně kolísá,“ upozornil jsem ho na tuto drobnou okolnost. „Na druhé straně nejspíš také. Pak by vítr foukal jednou k nám, pak do jejich světa. A s ním by byla příliš velká výměna bakterií, což by mohlo škodit. To menší množství, co projde teď, se dá zpacifikovat přirozenou cestou, i když možná jen tak, jako se to děje. Že totiž zvířata z toho světa na Zemi hynou.“

„Důvodů může být víc,“ přijal mé nápady. „Co bych udělal na místě tvůrců? Nedělám si iluze o své inteligenci, ale řízení dotykovými spínači by mi nestačilo, když to může podržet otevřené i pitomá měňavka. Dal bych ty brány nejméně dvě za sebou a nedovolil bych současně otevřít obě. Pak by žádný víchr vzniknout nemohl a rozdíly tlaků by se srovnaly úplně nepozorovaně.“

Byl to pro mě další kámen do mozaiky, ale zapadl dobře. Chování brány by bylo ještě inteligentnější, než jsem si myslel.

„Aha! Když potvory otevřely bránu na své straně, po dobu jejího otevření ji zablokovaly u nás?“

„Tak nějak,“ přikývl. „A pak se další várka bestii nahrnula do prostoru mezi branami, odkud jsme celkem se štěstím odešli, jakmile se druhá brána zavřela.“

„A teď tam probíhají děsná jatka, vlci žerou všechny slabší bestie, naštěstí už u toho nejsme,“ dodal jsem.

„Mám ještě jednu teorii,“ řekl Slávek. „Nemusí vyjít, ale zdá se mi, že to tak je. Zatím mi to do sebe zapadá jako kolečka pověstných švýcarských hodinek. Když chvilku počkáme, projdeme druhou branou bez střelby a bez odporu.“

„Jak to?“ nepochopil jsem to hned.

„Uvidíš!“ řekl.

=*=

Megajatky

Podle Slávka tedy stačilo nějakou dobu počkat... nechápal jsem, co ho vede k tomu přesvědčení, ale něco za tím mohlo být. Jenže si tím sám nebyl jistý, tak si to radši nechal pro sebe. Mohli jsme to jediné potvrdit nebo vyvrátit a to pokusem. Ale už jsem se ani moc nezpěčoval. Slávek napnul mou zvědavost natolik, že bych možná odmítl, kdyby teď zavelel k návratu do vesnice. Přistihl jsem se, že mně samotnému záleží na tom, co za těmi tajemnými branami najdeme. Že budou opravdu dvě, o tom jsem ani nepochyboval, a že otevření jedné blokuje druhou, to bylo logické a nevyhnutelné jako logika řízení přechodových komor kosmických lodí. Cožpak to není »přechodová komora«? A nejen mezi prostředím kosmické lodě a objevovaného světa, ale mezi dvěma odlišnými světy?

Dojedli jsme beze spěchu vydatnou svačinu a zapili čistou vodou z Slávkovy čutory. Můj návrh otevřít moje zásoby pití Slávek stejně tak odložil na doby nouze, jako mé konzervy. Až pak jsme se zvedli a pohodovým tempem, kterému podle Slávka říkali na vojně »havaj«, jsme se vraceli kolem jeskyně Modrého mechu k bráně. Spínače modře světélkovaly, takže jsem přidržel ruku na tom z naší strany, aby mohl Slávek vlastním tělem podržet tunel otevřený, a spolu jsme pak prošli dál.

Tam už jsme ale oba šli v »plné bojové pohotovosti«. Vpředu Slávek, šikmo za ním já. Tak jsme se také oba vnořili do chodby, na jejímž druhém konci mělo ležet zastřelené prase.

To tam ale nebylo. Jen Slávek přehmátl, popadl hasičák, vlastně plamenomet, a proměnil konec chodby v ohnivou záplavu. Ve světle plápolajících plamenů jsme viděli prchat smečku měňavek. Jistě tu byly pro ně vydatné hody! Ale zřejmě už končily, z prasete nezbyvalo skoro nic. Měňavky pečlivě vyčistily, co tady vlk nebo vlci nechali. Nezůstaly po nich ani kosti. Tomu říkám ekologický úklid!

Také kruhovou jeskyni se sloupem uprostřed vysmýčily od zbytků vlčí hostiny. Pár se jich začalo valit směrem k nám, ale Slávkův plamenomet je kvapem zahnal na útěk. Bez plamenometu by to byly opravdu nebezpečné příšerky, jak by asi potvrdili Rusové s Germány, které nejspíš sežraly i s kostmi, ale stačilo pár natlakovaných ocelových lahví, plněných náhražkou napalmu s jemně mletým fosforem, aby se nebezpečné příšerky dávaly na zbabělý útěk. No, zbabělý ani ne, spíš rozumný. Kdyby si chtěly hrát na japonské fanatiky kamikaze, dopadly by špatně, a ty bestie to pochopily, i když se jim dalo právem říkat »bezmozci«.

Další esovitě zahnutá chodba nás přivedla do jeskyně, která na rozdíl ode všech předešlých už svůj umělý původ nezapírala. Byla nejpravidelnější, čistě kruhového půdorysu, vysoká tři metry a se zakulacenými stěnami. Geometrie to, tuším, nazývá rotační ovál. Přímo proti naší chodbě byl další elipsovitý tunel,

rovněž přehrazený neviditelnou, ale pevnou přehradou, kterou však bylo vidět – už ne do další jeskyně, ale do rozsáhlé krajiny...

Krajiny, která se určitě nenachází na naší staré dobré Zemi! Stačilo podívat se na oblohu. Zdejší obloha totiž nebyla modrá, ale světle červená. Nebyly to klasické pozemské červánky, ale homogenní základní barva oblohy, ze značné části pokryté stejně bílými mraky. Bylo to trochu pekelné, ale svým způsobem krásné. K tomu se přidalo povznášející vědomí, že se díváme do úplně cizího světa... no, teď už se teprve nezastavíme!

Osvědčenou metodou jsme si tunel otevřeli a společně vyšli z útrob hory. Odsud vedl tunel do strmé skály, obepínající jako skalní hradbou podkovovité údolíčko, vtisknuté do nevysoké hory. Na opačné straně byla krajina otevřenější. Byla tu obrovská planina až k obzoru, porostlá nízkou žlutohnědou trávou, či co to bylo, na mnoha místech rozčleněná skupinkami podivné vegetace. Nazval bych to lesíky, kdyby se skládaly z jednotlivých stromů, jenže tyto zelené oázy se víc podobaly kusům jednolitě zelené matrace bez členění na listy, větve a kmeny. Stromy přece jen vypadají jinak.

Po červené obloze to bylo další potvrzení, že nejsme na Zemi!

Ale byli jsme tu a to bylo hlavní. Ať už představovaly jeskyně s řízenými tunely cokoliv, zaručeně nebyly obyčejné. Zavedly nás někam, kde to rozhodně nebylo v Čechách.

„Pojďme se rozhlédnout tamhle z toho kopečku!“ navrhl mi Slávek, když jsme se trochu rozkoukali a vynadávali na tu nádheru kolem nás.

Nebyl jsem proti. S kvěry hozenými na záda jsme se šplhali na kopeček, odkud jsme čekali lepší rozhled po okolí.

I když Slávek měl ještě jeden pádný důvod, proč tam vylézt.

Ale teprve když jsme se vyškrábali až nahoru, ukázalo se, že i ten kopeček zapadá do jeho teorií.

Potvrdily mu to hned následující události...

==*

Na vrcholku kopce byl veliký, věkem ohlazený balvan, jen asi půl metru vyčnívající z kamenité hlíny, pokrývající kopec. Byla to taková přírodní lavička, i když by bylo třeba hodně lidí, aby ji kolem dokola obsadili. Posadili jsme se, bágly složili na zem a kochali se výhledem do krajiny.

Nebyl nejmenší důvod pochybovat, že jsme opustili nejen Čechy, ale i Zemi. Nevedla sem žádná dramatická cesta hvězdným tunelem mezi vybuchujícími hvězdami, prostě jsme prošli pár kilometrů jeskynního komplexu a jediné, co tady nebylo přirozené, byly brány s neviditelnou přehradou, z obou stran ovládanou modravě svítícími dotykovými plochami. Ty jediné nezapřely, že nejsou přírodního původu, jinak všechno ostatní vypadalo až příliš obyčejně, přírodně. Přitom tam muselo být někde skryté NĚCO, co nás nepozorovaně přeneslo z jednoho světa do druhého.

Ne že by naše cesta nebyla dramatická, ale o to se postaraly jen příšerky z cizího světa, žadonící naší krve, které jsme museli buď zaplašit jako měňavky ohněm, nebo dokonce postřílet, když šlo o větší neodbytné exempláře. Teď jsme ale byli tady, v cizím světě, největším tajemství Slávka Procházky, které dosud neznali ani jeho sousedé ze zapadlé české podhorské vesnice. Pro ně byla Čertova díra jen zdroj příšerek, které vytrvale v nepravidelných vlnách zaplavovaly vesnici i její okolí a které vesničané dělili na nebezpečné šelmy a zdroj lehce dostupného, chutného a výživného masa.

A jednu další vlnu jsme vzápětí zpozorovali z mimozemské výšiny, odkud jsme měli celé podkovovité údolí i s černým tunelem před očima jako na dlani.

Slávek si toho, jak jinak, všiml první. On se vlastně ani nekochal pohledem do mimozemské krajiny, ale vyhlížel blížící se potvrzení své teorie, která mu umožnila předpovědět, že poslední úsek naší cesty projdeme bez jediného výstřelu a bez ohrožování zdejšími dravci.

Nemýlil se ani v tomhle.

„Podívej se!“ ukázal mi znenadání trochu stranou.

Bylo nač se dívat. Zpoza vzdáleného kopce se k nám hnalo stádo zdejších příšerek, vlastně zdejších zvířat. Z té dálky jsme neslyšeli dusot stovek nohou, viděli jsme jen oblaka prachu, která stádo zvedalo. Jako někde v Africkém parku Serengeti, nebo jako na prériích Severní Ameriky ještě v dobách, než tam bílí vetřelci ta nepřehledná stáda vyhubili.

A po okrajích stáda jsme viděli dlouhé šedé hřbety vlků...

Hnali stádo před sebou zdejší zvířata, zřejmě úplně šílená strachy. Nadháněli stádo do podkovovitého údolíčka jako do skvělé přírodní pasti. Smečka spolu na lovu vzorně spolupracovala, vlci nestrpěli, aby se stádo rozběhlo do stran, hnali zpět do houfu kusy, které vybočily stranou ve snaze ukrýt se v některém lesíku.

Před podkovovitým údolíčkem se stádo přece jen trochu rozdělilo. Větší část vběhla dovnitř, netušíc, že je to vlčí past, menší část pokračovala podél hory dál. O tu se ale vlci přestali starat, zajímala je jen část, kterou zahnali do pasti. Vlci obstoupili vchod do údolíčka a zavřeli v něm větší část stáda, zatímco menší zbytky se nezmenšenou rychlostí hnaly podél skalní stěny dál. To už se od něho oddělovala jednotlivá zvířata, snažila se zapadnout do blízkých »lesíků«, kde by unikla vlčím očím. Vlci o ně neměli zájem. Soustředili se na svoji past.

Několik vlků obsadilo vchod do podkovy a zahánělo zpět zvířata, která už asi pochopila, že jsou v pasti. Vlci jim však útěk nedovolili. Některé zahnali zpět, na jiné skočili a zabili je, ale nechávali je ležet, nezdržovali se požíráním kořisti. Pro ostatní zvířata to bylo tak odstrašující, až se raději vrátila do houfu, kde je ale čekalo totéž, jen o maličko později. Protože uvnitř pasti bylo několik jiných vlků, kteří tam rozhodně nemařili čas. Strašlivé čelisti pracovaly naplno, šavlozubé špičáky trhaly hrdla a břicha slabších zvířat, i když mezi nimi byly i dravé druhy, které by byly na Zemi lidem nebezpečné. Proti vlkům však neměly šanci.

Pak se ale zbytky stáda vzpamatovaly. Zvířata pochopila, že nemají na vybranou. Vlci je tak jako tak roztrhají. Na poslední chvíli se část vzepjala, začala se jako nezadržitelný proud hrnout proti strážným vlkům a vyběhla z pasti. Byla jich příliš velká síla, takže i strážní vlci ustoupili, i když nenechali kolem sebe probíhat stádo jen tak. Jejich čelisti neustále pracovaly na kusech, které se nechaly ostatními vytlačit na okraj.

Proražení vlčí blokády přišlo stádo draho, nicméně se tím desítky zvířat dostaly ze smrtící pasti, kde byl jejich osud zcela předvídatelný a nepochybně mnohem horší.

Strážní vlci ještě strhli několik zvířat, ale pak se ukázněně vrátili na svá místa a dál střežili východ z údolíčka. Uvnitř pořád zůstávalo dost masa a nebylo by chytré nechat pro několik kusů uniknout stovku jiných. Smečka započatý lov metodicky dokončila. Půdu údolíčka pokrývala zabíjí zvěř a vlci systematicky vyvražďovali poslední zbývající.

„Dobrý lov!“ komentoval to Slávek polohlasem, i když se nemusel obávat, že jeho slova doletí až ke vzdáleným vlkům.

„To teda byly jatka!“ dodal jsem s respektem.

„Vsadím se, že přitom spousta zvířat vběhla i do tunelu,“ řekl spokojeně Slávek. „Bylo jich tam dost na to, aby se některá otřela o spínač a jiná svými těly přidržela tunel otevřený. Jeskyně mezi branami budou jistě namačkané.“

„A dalo se čekat, že s nimi prošlo i pár vlků,“ dodal jsem.

„A za pár dní je můžeme očekávat až ve vesnici,“ dokončil myšlenku Slávek. „Určitě tam projdou prasata i jiné jedlé druhy, možná s nimi bude i pár dravečků, občas se tam vmáčkne i vlk, ale to nebývá příliš často. Jenže druhou branou se propasíruje jen malý zlomek toho, co první, a i to je malý zlomek toho, co vlci nahnali do pasti. Nu což, chlapi ve vsi už si s nimi poradí.“

„My se tam nevrátíme?“ podíval jsem se na něho zděšeně.

„Chce se ti mezi vlky? Nejsem kamikaze, a raději počkám,“ zavrtěl Slávek hlavou. „Takový pořádný lov se podle mého mínění vlkům nezdaří každý den. Nechal bych je zpracovat úlovky, jistě budou vylehávat a trávit, na návrat bych pomýšlel až ta smečka odtáhne shromáždit další várku. Pak nejspíš projdeme jejich pastí bez obtěžování. Dost na tom, co nám zůstane za druhou branou na pozemské straně! Něco se jistě vyvraždí, ale zbude toho dost!“

„Chceš do té doby čekat tady?“ zeptal jsem se ho nerozhodně. „Nemáme přece jídlo na tak dlouho!“

„Bude se nám hodit cokoliv,“ přikývl. „Nemám v batohu jen municí, ale také trvanlivé jídlo. Další konzervy máš ty. Když to dáme dohromady a nebudeme plýtvat, hladý nezemřeme. Navíc máme šturmkvéry a můžeme i něco ulovit. Do těch lesíků uteklo pořád ještě dost zvěře. Rozdělovat oheň plamenometem je příliš marnotratné, ale i to se nám může hodit.“

„Takže tu počkáme?“ smířil jsem se i s touhle možností.

„Navrhl bych podívat se trochu po okolí,“ řekl Slávek. „Kdy se ti poštěstí zavítat do cizího světa? A ty bys to strávil tady na kopci, kde kromě nádherného výhledu opravdu nic jiného není?“

„Takže se sebereme, a vzhůru na průzkum zdejšího světa?“

„Konečně!“ řekl Slávek. „Doskočilo ti to, pozdě ale přece! My dva vlastně nemáme na výběr. Návrat mezi tu smečku chápu jako sebevraždu. Nezájem! Oba se chceme vrátit, ale na to musíme chtít nechtět vyčkat na příznivější okamžik. Jenže čekání se dá využít lépe než tady na kopci.“

Došlo mi, že můj návrat do Prahy se opozdí více než jsem plánoval. Ted' už nešlo o ujíždějící spoje dopravních prostředků, ale o něco úžasného. Měl jsem vlastně nebetyčnou kliku, že se na mě usmálo štěstí v podobě Slávkovy návrhu na ten výlet. Půjdem se podívat do cizího světa! Bylo to přece lákavé! Čert aby vzal Karlovu univerzitu, čert aby vzal akademiky!

Ted' teprve půjdeme do »Hic sunt leones«!

=*=

Jako nejvhodnější směr vybral Slávek kolmo na skálu, kudy hnali vlci stádo místní zvěře. Jednak brzy půjdeme kolem lesíků, kam ale prchající zvěř neběžela, protože měla jiné, bližší lesíky. Za druhé, čím méně zvířat uvidíme, tím menší pravděpodobnost, že narazíme nejen na druhy »jedlé«, ale i na »dravce«. Včetně vlků, samozřejmě. Máme sice s sebou dva solidní kvéry, jenže zdejší bestie jsou trochu silnější kafe než u nás na Zemi.

Nadhodil jsem nahlas, že máme ještě kliku, že zdejší život nemá formu obřích dinosaurů. Na tyranosaura by nám šturmkvér nebyl moc platný.

„Nechval den, který ještě neskončil!“ zarazil mě. „A neříkej hop, dokud jsi nepřeskočil!“

„Jo, to znám,“ souhlasil jsem. „A i když přeskočíš, nejprve se podívej, do čeho jsi dopadl, třeba to ani není k jásání!“

Sestupovali jsme, či spíš sjížděli po valícím se kamení na opačné straně vršku. Konečně se terén začínal srovnávat. Mohli jsme prodloužit krok a nasadit vyšší tempo bez obav, že nám nohy podjedou, i když boty z vlčí kůže opravdu moc neklouzaly. Na sesouvajícím se svahu ovšem klouzalo cokoli. Člověk si tam připadal, jako by mu podsypali hrachu.

U nejbližšího lesíka jsme se na chvíli zastavili.

O zdejší lesík jsme se zajímali oba. Já coby přírodovědec, dychtivý poznat a zařazovat neznámé mimozemské druhy, Slávek měl přízemnější starost, jestli zdejší dřevo hoří a zdali si můžeme rozdělat ohýnek a případně upéci kořist, pokud nějakou složíme. Oba jsme ale nedopadli nejlépe. Lesík byl sice zelený, ale zblízka připomínal vícevrstvou paličkovanou krajku anebo molitanovou houbu v měřítku pět set ku jedné. Žádné listy, žádné větve, žádné kmeny. Jen docela fádňá zelené pletivo od kraje do hloubky. Což o to, zelená barva patří chlorofylu, který je základem většiny rostlin, ale absence jakékoli nosné konstrukce mě u toho

»lesíka« překvapila. Tloušťka, nebo chcete-li, výška té houby byla aspoň dvacet metrů, a podle mě byl div, že se celý les nezhroutil vlastní vahou.

A jak se v něm chtějí zvířata schovat před vlky? Vždyť do té houby nevedou žádné stezky, cestičky nebo aspoň díry! Je to zcela jednolitá, byť dřevá a jistě dost provzdušněná masa! Život zkrátka může mít formy rozličné, a tohle byla jedna z milionu možností. Nezbylo mi než vzít to jako fakt a uvažovat, jak to co nejlépe zařadit, i když to do pozemského systému vůbec nemusí pasovat a má to nejspíš systém vlastní, úplně odlišný.

Slávek ovšem zasakroval, že v tomhle pitomém lese nenajde ani kousek roští na táboráček. A měl pravdu. Ani roští, ani suché klacky, a dokonce ani suché listí, které by se dalo zapálit. Táborák tedy nebude.

Zato otázka, jak se v těchto lesících schovávají místní zvířata, se brzy zodpověděla sama. Rozhodli jsme se lesík obejít. Jenže jsme se nedostali ani za polovinu jeho obvodu, když se před námi rozutíkala na všechny strany velká tlupa zvířat. Ale ovšem! Vlčí kůže vykonaly své! Ta zvířata se jich bála jako čert kříže, ale po nedávno viděných příšerných jatkách jsme se tomu ani nedivili.

Slávek sice za nimi namířil kvér, ale nevystřelil.

„Co s nimi, když je nemáme na čem upéci?“ postěžoval si.

Znamenalo to ale jedno. Dokud nenajdeme něco, z čeho se dá udělat ohniště, budeme odkázaní pouze na naše zásoby, které opravdu nejsou bezedné.

Nebude to jednoduché!

==*=

Naše cesta od podkovovitého skalního údolí, ze kterého si vlci udělali svou báječnou past na lov zvěře, se klikatila jako čára na hřebetě zmije. Vynutily si ji ale okolnosti. Postupovali jsme od »lesíka« k »lesíku« a naši trasu jsme přizpůsobili tomu, jak byly v krajině rozestě.

Slávek tvrdil, že dva obránci jsou na kruhovou obranu příliš málo, je tedy třeba mít aspoň část kruhu krytou nějakou přírodní překážkou, kudy se na nás bestie nedostanou. Slávek byl takový lidový přírodní stratég, ale to byl přece i Žižka, a jak byl dobrý! Proto jsme přes pláne postupovali tak rychle, jak to šlo, zato na okrajích těch gumovitých »lesíčků« jsme si dávali oddych.

Při našem postupu jsme několikrát vyplašili místní zvířata. Ani ta se neschovávala v lese, kam nevedla žádná cestička, ale zaujímala úkryt za lesíkem a dávala se na útěk až když jsme je vyplašili. Přitom jsem si naopak já všiml, že okraj lesíka, kde se zvířata zdržují, bývá většinou okousaný, s vykousanými prohlubněmi. Některá zvířata se zkrátka tím přírodním molitanem živila. Konec konců, bylo to zelené, jistě v tom byl chlorofyl, ten vyrábí cukry, a zvířatům to může chutnat. Dokonce jsem si nožem z vědeckých důvodů kus toho molitanu ukrojil. Na prozkoumání tohoto vzorku jsem však neměl patřičné laboratorní vybavení, tím se můj průzkum omezil na popis vnějšího vzhledu, struktury, a mé povrchní dojmy o tomto materiálu. Závěr byl proto povrchní a jednoduchý. Tyhle ostrůvky gumovité hmoty zpracovávají sluneční světlo skoro jako naše pozemské

rostliny, čímž poskytují potravu býložravcům. A dost, víc toho po mně nemůže nikdo chtít.

Několikrát jsme také spatřili na obloze mezi mraky zdejší slunce. Ale od našeho se příliš nelišilo. Nebýt červené barvy celé oblohy, mohli bychom si myslet, že jsme na Zemi. Postupovalo po obloze také skoro stejně jako naše. Párkrát jsem to porovnával s pozemským časem na mobilu, ale výška zdejšího slunce nad obzorem odpovídala času stejně jako na Zemi touto roční dobou.

Při jedné zastávce mě napadlo, že bychom přece jen neměli odcházet příliš daleko od tunelů.

„Víš, Slávku, vrtá mi hlavou, proč tak rychle zdejší bestie na Zemi chápaly,“ svěřil jsem se mu se svými obavami. „Mohlo by to být i bakteriemi. Uspokojivé vysvětlení by bylo, že zdejší fauna nemá žádné obranné látky proti pozemským bakteriím. Jenže tady nemáme obranné látky proti zdejším bakteriím my. Až se na nás zdejší hnilobné bakterie vrhnou...“

„...nic se nestane,“ řekl Slávek. „Nesdílím všechny teorie našeho učitelského, ta s podzemním ropným jezírkem obklopeným kvasnicemi se definitivně ukázala jako nesmysl, ale jednu přece jen uznávám. Učitelskej tvrdí, že naše pozemské bakterie jsou nejspíš silnější než bakterie podzemních tvorů, což se dá použít, i když víme, že nejde o podzemní, ale mimozemské tvory. Proto ty potvory, které u nás na Zemi vylezou ven, dlouho nevydrží a pojdou. Ale není to bleskové, aby je to znehodnotilo. Maso těch tvorů se nekazí rychleji než maso pozemských zvířat, to máme podepřené dlouholetými zkušenostmi. Podle učitelského se jejich bakterií nemusíme bát více než našich. A naopak, když se naše bakterie dostanou do jejich prostředí, nebude jich dost, aby získaly vrch nad místními.“

„Takže učitel předpokládá...“

„...že tuto otázku můžeme klid'o hodit za hlavu,“ dokončil Slávek. „A kdyby nás přece jen nějaká nemoc skosila, mám u sebe kus modrého mechu. Tvrdíte, že v něm jsou hodně silné bakterie, až ve tmě svítí. Jestli je to tak, nemusíme se bát vůbec. Ten mech si rychle poradí s pozemskými nemocemi, a věřím tomu, že bude na místní účinkovat stejně rychle.“

„Bylo by dobré, kdyby to byla pravda!“ povzdychl jsem si. „Ale uznávám, vlci jsou větší riziko.“

„Tak to taky ber,“ navrhl mi Slávek. „Nevím jak ty, ale já se cítím pořád skvěle. Ale kdyby ses tím pořád trápil, bude ti z toho nakonec špatně. Nech to koňům, ti mají větší hlavu!“

Uklidnil mě tím?

==*

V cizím světě zvolna proběhlo odpoledne a nastával večer. Zdejší slunce se sklánělo k západu a na obloze se objevily... no, červánky to nebyly. Jak bych to nazval? Modráanky? Vypadalo to jako naše červánky, jenže to bylo modré. Od náznaku modří až po sytou modř. V modré atmosféře naší Země tvoří červánky

jakousi doplňkovou barvu k modři oblohy. Zde byla obloha červená, pak asi byla doplňkovou barvou modrá. Mraky byly tady i u nás bílé, dvě prohozené barvy oblohy zkrátka tento svět charakterizovaly.

„Jak daleko ještě půjdeme?“ vznesl jsem nesmělý dotaz. Slávek rázoval pořád stejně a nemínil ještě otáčet.

„Noc asi strávíme tady,“ řekl. „Průměrná doba mezi dvěma vlnami vpádů zvířat do vesnice je týden. Počítám, že první den po úspěšném lovu se vlci od plného stolu ani nehnou. Vytráví jim až dalšího dne, kdy dojdí zbytky. Po zvlášť úspěšném lovu se zvednou až za pět dnů, a pak jdou opět lovit.“

„Učitel mi tvrdil, že potvory přicházejí až třikrát za týden,“ namítl jsem, neboť jsem si to ještě pamatoval. Třikrát za týden byl ohromující údaj proti mému odhadu dvakrát za sto let!

„Jo, když se jim lov nepovede,“ připustil Slávek. „Nemají asi každý týden takové posvícení! Pak ovšem musí lovit častěji. Jenže časté lovy znamenají málo kořisti, a do vsi se dostane jen pár menších zvířat. Poslední vlčí lov jsme viděli, zdál se mi jako velice úspěšný. Brzy budou mít úspěšný lov i ve vsi. Škoda, že se ho nezúčastníme, ale uznej, tady je to zajímavější!“

Málo platné, Slávek měl nesrovnatelně větší zkušenosti než já z posledních dvou dnů. Nezbylo mi než ustoupit, prostě jsem neměl argumenty. Znamenalo to ale, že musíme v cizím světě přenocovat. Měl jsem sice v batohu spacák i stan, ale jen malý, pro jednoho. Kromě toho bych nesouhlasil, že se ke spánku uložíme oba. Elementární opatrnost velela držet hlídky a připravit se i na noční přepadení. Vlci jsou i na Zemi převážně noční zvířata!

Noclehy tu budou veliké riziko, ale zůstat beze spánku bylo stejně riskantní, ne-li riskantnější. Doufal jsem jen, že Slávek má na to nějaký plán.

Nebo o něm už přemýšlí.

=*=

Přehrada

Slunce ještě stálo nad západními kopci, když si Slávek (opět první, jak to ten chlap dělá?) všiml další podivuhodnosti zdejšího světa. Musel mě na ni upozornit, já bych do ní nejspíš dřív vrazil nosem, než bych si jí všiml.

Před námi se od obzoru k obzoru táhla vysoká zeď.

Zvláštní na ní bylo, že byla neviditelná. Měla nejspíš něco společného s přehradami v podzemních jeskynních tunelech. Byla úplně průhledná a jen lom světla na horní hraně ji prozrazoval. Táhla se od obzoru k obzoru jako pověstná Čínská zeď, až na to, že nebyla vidět. Jen horní hrany se chovaly, jak se dalo očekávat od průhledného materiálu, který se od vzduchu liší indexem lomu. Horní hrany té zdi se projevovaly duhou. Na dálku to nebylo znát vůbec, až zblízka si člověk mohl všimnout duhového okraje na horním konci zdi. Slávek si jí všiml asi tak na sto metrů, mě na ni upozornil zhruba v padesáti metrech, když už si byl jistý, že *před námi něco je*, a já jsem pořád nereagoval.

Zeď měla ale na výšku přes třicet metrů a nebylo to žádné hej počkej. Tvrdá jako žula, ale pevnější. Uzavírající se propust Slávkovi slisovala šturmkvér na placku a úplně stejně prý dopadaly velké kameny, které Slávek pokusně dával tam, kde se přehrada s třesnutím zavírala. Pochopitelně je nemohl dávat do otevřené brány, ale vždycky k ní navršil několik kamenů na sebe, opřených o neviditelnou bránu. Když ji otevřel spínačem, kameny se do ní svalily, ale když pak ruku odtáhl, ozvala se pokaždé strašná rána a z překážejících kamenů se do stran rozlétla jemná drť a někdy jen takový hrubší prášek.

Tady bylo něco podobného, jenže ne o rozměrech elipsy pět na šest metrů, ale třicet metrů na neodhadnutelný počet kilometrů. Navíc se to nahoře o nic neopíralo, jen to tam vytvářelo slabé duhové odlesky. Vskutku pozoruhodné dílo!

Potíž byla v tom, že nám ta zeď stála v cestě. Dál to zkrátka nešlo. Třicet metrů je dost na to, aby to nepřeskočila zvířata, která mají delší nohy než lidé. Při její odolnosti to byla nepřekonatelná překážka. Mohli jsme si vybrat všechny ostatní směry, ale přes zeď to bylo vyloučené. Byl to další výtvar mimozemšťanů, se kterým jsme se tady setkali. Tentokrát nám ale vysloveně překážel, jenže jsme neměli žádnou možnost, jak to překonat. Chtělo by to helikoptéru, jenže na tu jsme mohli rovnou zapomenout. Jediná cesta sem byla přece jeskyněmi, a těmi sem helikoptéru nedostaneme.

„Co teď?“ zeptal jsem se bezradně.

„No, tohle bude problém!“ vzdychl si i Slávek. Takže i on už pochopil, že tohle jen tak nevydumáme.

K čemu ale ta zeď byla? Táhla se od obzoru k obzoru, aniž by tu bylo něco, co by mohla chránit. A před čím vlastně? Možná před vlky? Omezovala jejich revír, nebo nač tu byla? Na druhé straně totiž nebylo pro pozoruhodného pro nás, vetřelce ze sousedního světa. Ale úplně stejně, jako jsme neviděli tu zeď, dokud jsme nestáli až u ní, nemuseli jsme vidět i další zdejší objekty.

Zastaví nás ta zeď? Vypadalo to tak. Můžeme se buď' obrátit k návratu, nebo se vydat podél té zdi v dobré víře, že nás dovede... kam vlastně?

„Kdyby nic jiného, u té zdi máme krytá záda,“ řekl Slávek, zřejmě aby na tom našel něco pozitivního.

„Ale kam dál?“ zeptal jsem se.

„To je snad jedno,“ řekl Slávek. „Máš korunu?“

„Peníze nenosím, všude platím kartou,“ řekl jsem.

„Blbý,“ řekl Slávek. „I když bychom si mohli hodit i kartou, má snad taky dvě strany, ne? Ale mám lepší nápad. Půjdemo vlevo, za sluncem. Je to jedno, ale za sluncem se mi to víc líbí.“

Objevitelská cesta, při níž se hází korunou, kterým směrem se půjde dál! Miluji takové paradoxy! (Cítíte aspoň tu ironii?)

Jenže ono asi opravdu bylo jedno, kterým směrem půjdemo. Beztak ujdeme jen pár kilometrů, než nás dostihne noc. A pak mě bude víc zajímat, jak to Slávek vymyslí s přenocováním. Doufám, že s tím má více zkušeností než já.

Obrátili jsme se tedy vlevo, za sluncem, které už klesalo pod obzor. Už z něj zbýval jen srpek, než dojdeme k terénní vlně sto metrů před námi, zapadne úplně.

„Sakra,“ řekl najednou Slávek a zastavil se, málem jsem mu vrazil do zad. „To je snad jenom zlej sen! Tomu říkám sadismus!“

„Co?“ chtěl jsem hned vědět, protože mi zase nedošlo, co má na mysli.

„Podívej se támhle!“ ukázal mi.

Dvacet metrů ode zdi ležel balvan. Nic neobvyklého, prostě balvan uprostřed roviny. Jenže tenhle obvyklý nebyl. Byl z naší strany jakoby hladce seříznutý, a na hladké ploše, otočené k nám, modře světélkoval kruh. Dotykový spínač mimozemšťanů, jenže na opačné straně, za nepřekonatelnou zdí.

Kdyby byl podobný spínač i na naší straně, hádal bych, že slouží k otevírání nějaké brány nebo aspoň vrátek. Jenže na naší straně, kam až jsem dohlédl, nic takového nebylo. Umístit spínač někam, kde na něj nedosáhnete, je zlomyslnost.

Jako by se nám jen vysmíval.

=*=

Utábořili jsme se, dokud bylo aspoň trochu světlo.

V tomto světě bylo tepleji než v našem, takže přenocování pod širým nebem jakž takž šlo. Vzduch byl suchý, zřejmě se nechystalo pršet, a Slávek prohlásil stan za zbytečnost. Sám měl v batohu pečlivě stočený spacák jako já, ale nabídl mi, ať se nejprve vyspím já, hlídat bude on. Hádat se o hlídku nemá smysl. V tomhle teple byl zbytečný i spacák, přesto jsem ho vybalil, ale použil jsem ho jen jako polštář. Vlčí kombinézy byly nejen teplé, ale i huňaté, a leželo se v nich měkce. Sundal jsem si jen přílbu. Tady nebyla jeskyně a neměl jsem si oči rozbít hlavu. Pak jsem si přetáhl vlčí kapuci přes oči, a i když jsem nečekal, že se mi to v cizím světě podaří, za chvíli jsem usnul. Zřejmě se projevilo, že jsme už byli oba zdravě utahaní. Navíc jsme prošli značným nervovým napětím, které teď trochu polevilo.

Nespál jsem ale dlouho.

„Vstávej, Libore!“ cloumal mnou Slávek. „Přesuneme se!“

„Kam zase?“ zavrčel jsem.

Podíval jsem se na hodinky. Podle pozemského času byla jedna hodina po půlnoci. Asi bych měl Slávka vystříhat na hlídce, jenže Slávek měl jiný plán.

„Usteleme si na druhé straně, za zdí!“ navrhl mi. „Budeme tam bezpečnější před vlky, tady jsme moc na ráně!“

„Přišel jsi na to, jak ji přeletět?“ zabručel jsem.

„Jo,“ přítakal. „Přeletět zrovna ne, ale otevřel jsem průchod. Jenže na to musíme být zase dva.“

„Jak to ale otvíráš?“ vyskočil jsem konečně a začal jsem spacák strkat do batohu.

„Baterkou,“ oznámil mi. „Je to citlivé i na světlo, jen musí být aspoň trochu soustředěné! Podívejte se!“

Namířil přilbové svítilny na spínač mimozemšťanů. Spínač zajiskřil, a v té chvíli zajiskřila i zeď. Ne po celé délce, jen se v ní ohraničila typická tunelová elipsa. Šest metrů šířky, pět metrů výšky, s delší osou půl metru nad zemí. Průchod, že by tam projel menší nákladák. Jakmile Slávek sjel světlem mimo kruh, průchod se zavřel se stejným třesnutím jako pod zemí.

„Jestli to tak funguje i pod zemí, budu si do smrti smrtoucí nadávat, proč jsem na to nepřišel dřív!“ lamentoval. „Já vů! Od každé brány je vidět aspoň na jeden spínač! Mohl jsem se tu procházet jako král o deset let dřív a nepotřeboval bych ani tahat s sebou nikoho, komu se nechce zvednout prdel!“

„Takže mám nebetyčnou kliku, že jsi na to přišel až teď!“ zhodnotil jsem to ze svého pohledu. „To jsem docela rád!“

Podíval se na mě divně, ale pak mé čistě soukromé hledisko pochopil a zašklebil se souhlasně.

„Sbal si věci, jdeme tam!“ pobídl mě.

=*=

Zeď nás tedy pustila dál. Měl jsem vážně nebetyčnou kliku, ale i Slávek udělal dobře, že mě sem vzal. Sám by si nemohl asi dovolit ten luxus bezstarostně se vyspat. Ustlal si přímo pod tím kamenem, a hlídku jsem převzal já. A stejně jako já i on v minutě usnul, jako by ho do vody hodil. Na rozdíl ode mne si trochu toho pohodlí vrchovatě zasloužil. On byl duší toho podniku, já jsem tu měl úlohu pouhé zátěže. I když jsem se snažil.

Ukázalo se, že to objevil opravdu včas. Kolem půl čtvrté ráno jsem si za zdí všiml nějakého pohybu. Posvítíl jsem si tam přilbovými svítilnami a zahlédl jsem dva páry světélkujících očí. Hned se příkrčily a zmizely, ale něco se skrývalo za nevelkou písečnou dunou. Jenže to něco bylo na druhé straně zdi, takže jsem se rozhodl Slávka ani nebudit. I kdyby to byli vlci, nás tady ohrozit nemohou. A na naší straně byl klid. Havaj!

Ráno jsem Slávkovi meldoval o nočních očích na druhé straně, ale Slávek podle mého předpokladu nad tím jen mávl rukou.

„Zvedneme se a půjdeme!“ rozhodl, sotva otevřel oči.

Učinit žádané byla ostatně věc okamžiku. Bágly na záda, kvéry na prsa, a mohli jsme pochodovat. Stejným směrem podél průhledné zdi jako předtím, jenže na bezpečnější straně.

Aspoň jsme si to mysleli.

Předpoklad, že na druhé straně zdi vlci nebudou, se ukázal vadný jako spousta jiných. Klidná byla jen tato noc.

Náš klid však netrval ani do poledne.

Tentokrát jsem si toho všiml dříve. Slávek vytrvale sledoval krajinu za zdí, zejména místa, odkud nedávno vlci hnali stádo na jatky, takže jsem ten oblak prachu před námi zpozoroval dřív. Ale hned jsem na něj Slávka upozornil. Před námi se podél zdi na naší straně cosi hnalo přímo k nám. Na stádo hnané vlky to bylo příliš malé, ale přece jen jsme oba zpozorněli.

„Mít tady dalekohled!“ povzdychl si Slávek.

V jeskyni ho, pravda, nepotřeboval, takže ho vůbec neměl ve vybavení. Ted' by se mu hodil. Ale ani já jsem neměl ve výbavě dalekohled, neměli jsme si co vyčítat. To se nedalo předem odhadnout, vždyť to zkraje vypadalo na jeskyně!

Přibližovalo se to však rychle, takže jsme mohli poměrně brzy rozeznat, co to je. Na dálku se zdálo, že to jsou dva jezdci na koních, ale když přicválali blíž, viděli jsme ke svému údivu, že to jsou čtyři jezdci, jedoucí na dvou osedlaných šestinohých vlcích. Vlci mají delší hřbet než koně a šest nohou, takže by se na každého pohodlně vešli i čtyři jezdci.

Páni, to to vzalo obrat! Z krvelačných příšer jsou krotká, zdomácnělá jízdní zvířata? Málo platné, překvapení jsme byli oba, a parádně.

Čím více se ale přibližovali, tím jsme na nich pozorovali i více detailů. Nebylo už pro nás překvapující, že jezdci na vlcích se dali označit jako »zdejší lidé«. Prvním pořádným překvapením bylo, že dvojice sedící na každém vlkovi jsou lidé zcela odlišných druhů. Vpředu vždycky seděl člověk, který měl ve shodě se zdejší šestikončetinovou náturou čtyři ruce. Připomínal Indickou bohyni Káli – i když ta snad měla rukou dokonce šest. Druhý jezdec za ním však měl ruce jen dvě. Nejlépe to bylo vidět, když dojeli až k nám, zastavili své vlky a sesedli.

Dvourucí se nám podobali natolik, že bych si jich v Evropě ani nepovšiml. Měli plnovousy, ale to není nic zvláštního. Byli oblečení v modrých blyštivých oblecích a měli na hlavách přilby, jak se u jezdců očekává. Nepřekvapil mě ani aerodynamický tvar jejich přileb, totéž dnes nosí většina cyklistů.

Čtyřrucí byli do pasu nazí, hnědé pleti, černých vlasů, hlavy měli kudrnaté na tvářích i na temeni a navíc měli kudrnaté široké hrudi. Přilby neměli, ale byli oblečení aspoň do krátkých kalhot, vytvořených umně obtočeným pruhem blyštící látky kolem pasu. Jeden byl v jiskřivě žlutém, druhý v modrém. Jejich obličej

měly výrazné neandertálské rysy, ale čtyři ruce dokazovaly, že mají k našim prapředkům příliš daleko. Jestli se dá někde diskutovat o zcela odlišných rasách, pak to bylo tady a tohle.

Zastavili svá zvířata skoro padesát metrů od nás a seskočili. Jenže pak všichni čtyři shodili ze zad dlouhé luky, vložili šípy na tětiny a namířili je na nás.

Přátelsky to rozhodně nevypadalo.

=*=

„Batohy před sebe a k zemi!“ nařídil mi okamžitě Slávek a bez váhání mi to sám předvedl. Měl armádní trénink, ale napodobil jsem ho velmi hbitě. Batohy nám vytvořily improvizovaný kryt, přes který jsme hodili šturmkvěry a namířili je naopak na místní. Jestli dojde na zbraně, měli by sice početní přesilu, ale palebnou převahu jsme měli my.

Potíž byla, že oni si to zřejmě neuvědomovali! Naše zbraně jim nepřípadaly nebezpečné! Dvourucí na nás cosi křičeli, ale pochopitelně jsme jim nerozuměli.⁷ Pak to ale vygradovalo, když na nás současně všichni čtyři ty svoje šípy vystřelili.

Jeden šíp se prudce zabodl do mého batohu a zůstal v něm trčet, druhý šíp mě velkou silou udeřil do přílby. Odskočil od ní, ale otrásl nejen mou hlavou, ale i mým sebevědomím. Sakra, už jde opravdu do tuhého, pomyslel jsem si. Natáhl jsem závěr a namířil kvér doprostřed hrudi krajního čtyřrukého. Bohužel jsem si neuměl představit, jak by na mě působilo, až bych stál nad jejich zkrvavenými mrtvolami. I když pořád lépe, než aby oni stáli nad mrtvolami našimi.

„Nestřílejte!“ zarazil mě v poslední chvíli Slávek. „Zastrašíme je ohněm!“

Také na něho vylétly dva šípy, oba teď trčely z jeho batohu. Slávek si jich nevšímal, přehmátl k pasu, odepnul plamenomet a poslal dlouhý paprsek »ohnivé vody« směrem k domorodcům. Hořící kapalina vytvořila metr před nimi ohnivou přehradu, která je konečně trochu vyděsila a přinutila je, aby nás vzali vážně.

Nejvážněji nás ale vzali oba vlci. Ty oheň zaskočil ještě víc než jejich pány. Vzepjali se a odskočili dozadu. Jediným skokem se přenesli skoro o deset metrů.

Jezdci už stihli napnout luky i podruhé, ale po naší ohnivé ukázce na nás přestali mířit, hodili si luky na záda, otočili se a hlasitě uklidňovali své komoně. Uklidňování poplašených vlků jim umožnilo couvnout od nás o deset metrů, ale tam se zastavili a opět na nás namířili své luky. Jenže nestříleli.

Slávek stiskl i spoušť druhého hasícího přístroje a pokropil ohněm místo, kde ještě před okamžikem stáli. Bylo to očividně na hranici dosahu hasičských přístrojů, proto ani neriskoval a rovnou použil druhý, dosud naplněný natlakovaný přístroj. Vlastně jim tím ukázal, že je mohl proměnit v ohnivé chocholy už první dávkou ohně, ale že to neměl v úmyslu. Prál jsem si, aby to tak pochopili.

„Tak co, holenkové? Nebudeme raději vyjednávat v klidu?“ řekl nepříteli hlasitě, takže jsem to nejspíš slyšel jen já.

7 Jedině ve filmech z Hollywoodu se ve všech galaxiích mluví zásadně anglicky...

Domorodcům se však do vyjednávání nechtělo. První dávka ohně jim ukázala, že ani my nejsme bezbranní, druhá jim ukázala, že nemáme v úmyslu zabíjet je, jak naopak předvedli oni nám. Kdyby ta rána do přilby nenarazila na kevlar, byla by nejspíš smrtelná. Bylo zřejmé, že nás nebudou litovat, ale přece jen z nás měli respekt.

Kdyby se spoléhali na větší dostřel svých luků a spustili by krupobití šípů, pak by ale narazili ještě víc. Podle Slávka mají šturmkvéry dostřel přes kilometr, to je nesrovnatelně víc než kolik může činit dostřel luků. Jenže domorodci to netušili a měli větší respekt z viditelného ohně. Naštěstí nevěděli, že naše plamenomety už dál nedonesou.

Situace se jevila jako patová. Kdybychom skutečně spustili ostrou palbu, smetli bychom jezdce i s jejich zvířaty, ale to jsme nechtěli. Nejsme dobyvatelé, ale návštěva. Respekt jsme si vynutit museli, ale prozatím nám to stačilo. V našem zájmu bylo domluvit se po dobrém. Kdy ti pitomečci pochopí, že by s námi měli jednat jako s rovnými? Zatím se zdálo, že jednájí z pozice síly, i když jsme jim ten dojem už trochu pokazili.

Naše ohnivá přehrada zatím dohořela až na pár posledních uhasínajících plamínků, ale domorodci už věděli, že ji můžeme obnovit, a do dalšího útoku se jim zřejmě nechtělo.

„Čéčé, Libore, taky ti to nehraje?“ řekl najednou Slávek.

„Nehrají mi ty luky a šípy,“ řekl jsem. „Nehrají mi ve srovnání se skleněnou zdí, s neviditelnými vraty a dotykovými spínači citlivými i na světlo. Na jedné straně je tu technologie, o jakých se nám lidem na Zemi nezdá, na druhé straně naprosto primitivní luky, šípy a jízda na vlčích.“

„Uvažujeme stejně,“ souhlasil. „Jsou tu příliš velké rozdíly úrovní. Pitomá tlaková láhev s hořlavinou vzbuzuje respekt, tisíckrát nebezpečnější mašinkvéry považují málem za neškodné ozdoby.“

„Zkrátka jim nerozumíme,“ povzdychl jsem si.

„Ale ať jim rozumíme nebo ne, nemuseli by se do nás tak hloupě navážet,“ řekl Slávek. „Co jsme jim provedli? Proč nás tak nenávidí, až by nás chtěli zabíjet? Především tady je něco shnilého.“

Domorodci mezitím klidně stáli. Nestříleli, ale nejevili ani snahu odtáhnout. Nedalo se popřít, že nás namířenými šípy drželi v šachu, takže jsme se nemohli jen tak zvednout a odejít. Odešli bychom rádi, na konfliktu jsme necítili vinu. Neprátele zahájili oni. Nejenže nám bránili v cestě i v návratu, ale pokoušeli se nás nepochybně zabít. Selský rozum mi říkal, že máme právo na obranu.

„Co budeme dělat?“ zeptal jsem se Slávka.

„Nevím,“ přiznal klidně. „Vrátil bych se na Zem. Když nás tady nechtějí, odejdeme. Nepřišli jsme dělat místním obyvatelům problémy. Ale jestli nás budou ohrožovat a nepodaří se vyjednat s nimi volný odchod, nic jiného než střelba nám nakonec nezůstane.“

„Nezdá se mi, že by jevíli snahu domluvit se,“ řekl jsem.

„Pak musíme první krok udělat my,“ řekl Slávek.

Opatrně vstal a držel si přitom batoh před tělem, připravený použít ho jako štít. Volnou pravačkou zamával na domorodce.

„Haló, vy tam!“ zavolal na ně. „Nebude lepší dohodnout se? Nechceme být vaši nepřátelé!“

Místo odpovědi přilétly čtyři šípy, naštěstí je snadno vykryl batohem. Domorodci se tedy domluvit nechtěli.

„Nenapadlo tě, proč nás jen blokují, ale neútočí?“ otázal se mě znenadání, jako kdyby mu něco až teď blesklo hlavou.

„To vážně netuším,“ odpověděl jsem nerozhodně.

„Na Zemi bych to odhadoval, že si na nás přivolali posily,“ řekl Slávek.

„Nezdá se mi, že by tihle čtyři znali vysílačky, ale mohli by být jen předvoj většího oddílu. Pak by se jim vyplatilo počkat na hlavní voj. Kdyby na nás potom poštvali dvacet vlků, už by ani nemuseli střílet šípy.“

To ovšem byla velice nebezpečná možnost, i když se nám zatím nezdálo, že by domorodci měli nějaké posily dostat. Nebylo by však rozumné čekat, až sem dorazí větší banda.

„Nedá se nic dělat, musíme čestně ustoupit,“ rozhodl Slávek. „Zvedni se jako já a drž batoh před sebou jako štít. Šípy neletí tak rychle, aby se nedaly vychytat. Couvneme pomalu, opatrně až k bráně. I kdyby nás sledovali, branou jim projít nedovolíme.“

„Horší by bylo, kdyby se rozdělili a vzali nás do kleští,“ řekl jsem. „Takhle snad šípy zachytíme do batohů, ale kdyby nás vzali do křížové palby...“

„Jestli se o to pokusí, budeme střílet i my,“ řekl Slávek. „Jak se říká, košile je bližší než kabát, nechci skončit prošpikovaný jako skřípavka na česneku! Když podniknou něco nebezpečného, budeme se bránit.“

„Ty šípy vystřelené až dosud nebezpečné nebyly?“ pokusil jsem se o ironii.

„Ne, vždyť nemáme ani škrábnutí,“ odpověděl. „Ale teď už dávej dobrý pozor, začneme spořádaně couvat. Nepozornost by se nemusela vyplatit!“

Jakmile jsme ale začali couvat, domorodci na nás okamžitě vystřelili další šípy. Ale pořád jich nebylo tolik, aby se to nedalo vychytat. Slávek opět přehmátl pro plamenomet a narýsoval mezi námi a domorodci další ohnivou čáru, která je donutila zastavit, než napalm dohoří. Získali jsme tím ale jen pár vteřin.

Slávek se náhle shýbl a zdvihl ze země šíp, nejspíš ten, co mě tál do hlavy a naštěstí odskočil od přílby. Slávek položil batoh na zem, šíp popadl oběma rukama, rázně ho přelomil o koleno a obě půlky odhodil na zem. Pak opět rychle zvedl batoh jako štít. Podobně naložil i s ostatními šípy. Při couvání je vytrhával ze svého batohu, lámal a házel na zem.

„Lámej jim ty šípy taky!“ navrhl mi. „Čím dřív je vystřilejí, tím lépe!“

Na první zlomené šípy domorodci reagovali zběsilou střelbou, soustředěnou jen na Slávka. Jenže pak jim asi došlo, proč je Slávek láme, a začali jimi šetřit. Ale i tak přiletěl každých deset metrů ústupu minimálně jeden šíp. To se ovšem dalo vykrýt ještě snadněji. Postupně jsem i já rozlámал šípy, které mi trčely z mého improvizovaného batohového štítu.

„Něco mě napadlo!“ zarazil se náhle Slávek. Pohlédl jsem na něho v očekávání, co zase vymyslel, a hned jsem musel uznat, že to nebude marné.

Aniž polevil v ostražitosti, vyňal ze šturmkvéru zásobník a z jednoho náboje mačetou vyloupl kulku. Vykuchaný náboj nabil normálně zezadu do hlavně, pak do ní zepředu zasunul přelomený šíp, aby z hlavně koukala jen ostrá špice. Nabil tím vlastně šturmkvēr šípem. Pak jej otočil šikmo nad domorodce a stiskl spoušť.

Prásknutí výstřelu se pochopitelně polekali, ale ještě víc je vyděsil jejich vlastní šíp. Neškodně jim hvízdal nad hlavami, ale pak pokračoval v letu do takové dálky, do jaké by ho lukem nikdy nedostali. Šíp není ideální projektil, nicméně bod dopadu se viditelně projevil obláčkem prachu tak půl kilometru od nás.

„Tomuhle rozumíte?“ vykřikl na ně.

Rozuměli. Zastavili se, ale pak proti nám poštvali vlky. Obrovská zvířata nám nenechala žádný čas na rozmýšlení. Vyrázila k nám desetimetrovými skoky, měli jsme obrovské štěstí, že jsme už měli šturmkvéry v rukou.

Práskání výstřelů se jako ozvěna odrazilo od nedaleké zdi. Stříleli jsme oba, Slávkův vlk se zhroutil dřív, ale můj jen o jeden skok po něm, i když obrovská tlama zacvakala nepříjemně blízko ode mne, až to bylo slyšet i mezi práskáním výstřelů.

Slávkův šturmkvēr dostřílel, můj krátce po něm.

„Vyměň si zásobník!“ zařval na mě Slávek. To už odepínal svůj a dával místo něj další. Opravdu to stihl rychleji než za dvě vteřiny, nadarmo se tím nechlubil. Zato můj zásobník se vzpříčil, a než jsem ho uvolnil a lépe nasadil, uběhlo jistě pět, ne-li sedm vteřin. Ale jakmile jsem natáhl závěr, byl jsem také připravený.

Panečku, to to vzalo obrat!

To už nebyla prázdná demonstrace síly, ale konflikt jako hrom! Před námi se ve smrtelných křečích zmítala na zemi dvě zvířata, schopná jediným úderem tlapy přerazit hřbet kráve, padesát metrů od nás stáli čtyři zděšení domorodci. Tak rychlý konec svých zvířat jistě nečekali.

„Chtěli jste válku, máte ji!“ vykřikl na ně Slávek. „Bůh je mým svědkem, my jsme si nezačali!“

Konečně se domorodci vzpamatovali. A konečně pochopili, že jejich pozice síly spočívala jedině v neznalosti věci. Šípů jsme se nezaletli a vlci jako útočná zbraň je také zklamali. Podle toho, kam dopadl šíp ze šturmkvéru, pochopili, že i dostřel máme větší. Zbaveni svých jízdních zvířat byli teď terčem oni. Zabíjet jsme je nechtěli, ale pokud soudili podle sebe, museli se před námi cítit jako před

popravčí četou. Vyřešili to po svém, nebo si aspoň mysleli, že je to řešení. Jakmile se trochu vzpamatovali z ohromení, otočili se a dali se na útěk, zpátky odkud přijeli. Před šturmkvéry by je to nespasilo, ale nám šlo o volný odchod, o jejich životy jsme neusilovali. Utíkali všichni čtyři, prvních sto metrů se ani neohlédli.

„Řekli si o to sami,“ obrátil se Slávek opět ke mně.

„Kdyby se do nás od začátku nenaváželi, mohli jsme si s nimi popovídat,“ řekl jsem zklamaně. „Co teď? Vrátime se?“

„Postupovat dál znamená koledovat si o další konflikt,“ řekl Slávek. „Přesilu dva na jednoho jsme ustáli, ale kdyby se na nás sesypalo dvacet vlků, bylo by nám hůř. Zdá se, že jsme dosáhli maxima, co jsme dosáhnout mohli. Válku se zdejšími lidmi přece nechceme. Nevrátime se, protože bychom se zalekli, ale protože jsme vlastně dosáhli cíle. Jdeme!“

Mluvil mi z duše. Teď ještě aby se nám podařilo projít skrz vlčí past... v nejhorším se opět vyšplháme na kopeček jako na pozorovatelnu a vyčkáme, až vlci odtáhnou.

„To budou chlapi koukat, až jim to budeme vyprávět!“ řekl jsem. „Poslyš, co kdybych vyfotil aspoň ty zabité vlky? Klidně vám nechám fotky i s paměťovou kartou, ale chlapům ukážeme, co jsme tu našli!“

„Vidíš!“ zamrzl se. „Škoda, že jsi nevyfotil ty čtyři. To by byly fotečky! To se ví, ne k zveřejnění v celostátní televizi! Vezmeme si jako důkaz aspoň šípy.“

Na místě, odkud se domorodci dali na útěk, zůstal po nich toulec plný šípů. Slávek obešel zastřelené vlky a došel pro kořist. Nevzal na památku jen dva šípy, ale celý toulec. Já jsem mezitím ze všech úhlů fotil zabité vlky. Rozhodl jsem se ponechat ve vsi nejen paměťovou kartu, ale i foťák. A jestli se ve vsi najde aspoň jeden počítač, což bylo u těch mladších pravděpodobné, dají se fotky zvětšit až na velikost obrazovky. Staral jsem se proto, aby mezi záběry byly zblízka zabrané zkrvavené vlčí tlamy. Vrátil jsem se dokonce na místo prvního střetu, abych nafotil začerněné čáry, které zůstaly po našich ohnivých přehradách.

A tam jsem našel ozdobný kovový řetízek s malou kovovou plackou, zdobenou zajímavými ornamenty. Blyštěl se a prostě se nedal přehlédnout. Jako důkaz, že jsme tu našli mimozemšťany, by stačily i šípy, ale tahle ozdobička byla ještě zajímavější. Pak jsem se rychle vrátil k Slávkovi.

„Zajímavá ozdůbka!“ zhodnotil ji Slávek. „Fotky nech ve vsi, ale tohle si podle mě můžeš nechat. Není z toho na první pohled patrný mimozemský původ, to budeš vědět jen ty. Ale budeš mít trvalou památku na tenhle svět.“

Jeho velkorysost mě trochu překvapila. Ale měl asi pravdu. Taková cetka se dá v Praze koupit na prvním bleším trhu. Nikdo by mi neuvěřil její mimozemský původ, ale já to vím a byla by to skutečně památka jen pro mě.

Opustili jsme i poslední bojiště a zamířili zpátky k balvanu se spínačem brány ve zdi. Mohli jsme být spokojeni.

Bohužel předčasně.

Překážky návratu

Náš návrat začal poměrně hladce. Když jsme se zbavili těch nepříjemností s domorodci, zdálo se, že máme nejhorší za sebou. Teď jen správně vystihnout, až vlci od své pasti odtáhnou nahánět další kořist, a vrátit se domů. Představa, že nás od domova dělí jen asi šest kilometrů cesty mimozemskou krajinou a čtyři kilometry jeskyní nebyla skličující, i když jsme museli počítat s tím, že nepůjde všechno hladce. Po posledním vlčím lovu mohly být jeskyně plné mimozemské zvěře, ze které jen nepatrná část nebyla lidem nebezpečná. Může tam být i vlk, a nedejbože dva. Nepůsobili ale na mě tak strašlivě, jako na začátku. Vždyť jsem jednoho vlastnoručně zastřelil! I když jsem na něho vystřelil celý zásobník, třicet kulí, Slávek jich potřeboval na svého vlka také tolik, jen ho složil o pár metrů dřív.

Člověku strašně rychle otrne...

Nicméně i teď jsme postupovali opatrně. Cesta k bráně ve zdi by měla být pohodová, ale za ní jsme mohli čekat leccos. Řekl jsem až teď Slávkovi o svítících očích, které jsem tam viděl na své hlídce. Přijal to ale lhostejně. Patřilo to mezi pomíjivé události a v současné době už to nemuselo platit.

Branou jsme prošli v pohodě a za terénní vlnou na nás nic nečíhalo. Zkrátka dobré znamení. I když na druhé straně se říká, první vyhrání... však jsem se neodvážil pochvalovat si, jak nám to pěkně jde. Mohlo by se to nečekaně změnit.

Za branou Slávek rozhodl dát si pohov a svačinku. Ukázalo se, že šípy domorodců prostřelily v jeho i v mém batohu pár konzerv, a museli jsme je sníst co nejdřív. Mrzelo mě, že to u mě odnesly dvě krabičky sardinek, a tekutý obsah vytekl. Slávkovi prostřelil šíp konzervu leča s klobásou, dali jsme si ji tedy nejprve napůl a pak jsme stejně napůl snědli sardinky.

„Batoh mi teď bude smrdět rybinou,“ postěžoval jsem si.

„Beztak ho vyhodíš!“ ujistil mě Slávek.

„Taková vzácnost se nevyhazuje!“ ujistil jsem ho. „Batoh prostřílený mimozemšťany! Kdo má takový? Jen my dva!“

„Koukám, že už ses docela otrkal,“ dobíral si mě Slávek.

„Tady je to krásně přehledné, nemusím snad kráčet pořád jen s prstem na spoušti!“ opáčil jsem.

Měl jsem teď častěji v ruce foťák než šturmkvēr a příčinlivě jsem pořizoval dokumentaci naší cesty. Co jsem nenafotil při cestě tam, doháněl jsem při cestě zpět. Paměťová karta má ještě dost volného místa, šetřit jsem nemusel, beztoho ji ve vsi věnuji Radě starších. Zbraň mi visela za řemen na prsou a věřil jsem si, že ji popadnu dost hbitě, kdyby bylo třeba.

„Chlapče, až se vrátíme, budeš ve vsi hvězda!“ pokračoval. „Z Práglu jsi přišel jako naivní zelenáč, ale teď už jsi skoro jako našinec. Já jsem chlapům říkal, že z tebe udělám chlapa!“

„K tomu mám ještě daleko,“ přiznal jsem sebekriticky.

„Daleko?“ odfrkl si Slávek. „Kolik chlapů ve vsi se může chlubit, že sami složili jeskynního vlka? Pár jich má pětinu zásluh na ulovení vlka mačetami, někteří i víckrát, ale složit vlka samostatně patří mezi opěvované hrdinské ságy. Myslivec Kája, já a teď i ty. Pořád budeme jen tři.“

„Nebylo to v jeskyni, ale na přehledné pláni,“ namítl jsem, i když mi jeho lichotivá slova zněla jako andělská hudba. „Zabít vlka mačetami je jistě mnohem nebezpečnější než nasypat mu do kožichu plný zásobník.“

„Možná,“ připustil. „Ale řítili se na nás dva a nedivil bych se, kdyby tři z pěti museli po takovém kvalitě prát kalhoty.“

Dojedli jsme a Slávek zahrábl konzervy pod zem.

„Nebudou tu ležet na povrchu,“ řekl. „Tahat domů prázdné konzervy je hloupost, ale uklidit je aspoň pod zem je slušnost. Ať si na nás zdejší nemohou stěžovat! Tak – a jdeme dál!“

Nebezpečí, že v cizím světě zabloudíme, bylo zanedbatelné, zdejší krajina byla příliš přehledná. Naše stopy se dávno ztratily, pokud vůbec nějaké za námi na zdejší kamenité půdě zůstávaly, ale postupovali jsme od »lesíka« k »lesíku« jako při cestě od vlčí pasti k průhledné zdi. S tím rozdílem, že jsem teď fotil o sto šest.

Konečně jsme mohli zahájit výstup na kopeček, na jehož vrcholku na nás čekala známá kamenná sedačka a výhled na údolíčko Vlčí pasti. Tak jsme tomu podkovovitému údolíčku už oba spontánně říkali.

Jenže tam se stalo něco, co jsme rozhodně nečekali.

Prvním pohledem do Vlčí pasti Slávek zjistil, že jsme přišli brzy. V údolíčku porůznu polehávalo nejméně šest až sedm vlků, nejspíš celá smečka. Odpovídalo to ostatně jeho původnímu předpokladu, že odtáhnou až sežerou všechny úlovek, to my jsme se vrátili neplánovaně brzy.

„Takže se tady nahore utáboříme,“ rozhodl Slávek a já jsem pochopitelně jen sklapl kufry. Nebylo to tím, že bych se tak rád podřizoval, prostě ho to napadlo dřív než mě.

Sakra, řekl jsem si, on vždycky přijde s tím, co beztak chci i já. Vypadá to, že mě tu komanduje, jenže nedá mi jediný rozkaz, se kterým bych nesouhlasil.

Tábořiště na vrcholku hory muselo být skryté, aby zbytečně nepřitahovalo pozornost vlků dole ve Vlčí pasti. Nemohli jsme si dovolit žádnou vlajkoslávu, prostě se zde uvelebíme za balvanem a budeme poctivě držet hlídky, aby nás vlci nepřekvapili. Spojený útok těch dole by pro nás nemusel dopadnout dobře ani ve dne, kdy bychom mohli zahájit palbu už na dálku, natož v noci, kdy je spatříme až na poslední chvíli.

„Zamlouvám si první hlídku jako včera,“ hlásil se Slávek. „Nebudeme měnit pořadí, rozházel by se nám rytmus dne.“

„Jsem pro,“ řekl jsem. „Jenže teď je ještě brzy.“

„Tak aspoň Vlčí past ještě za světla vyfoť!“ pobídl mě.

Splnit jeho požadavek bylo beztak i v mém úmyslu. Vytáhl jsem foťák a nacvakal pár snímků z dálky. Snad tam budou vidět vlci, očima je na tu dálku rozeznáme, ale bez podrobností. Uvidíme, nakolik půjdou ty fotky zvětšit.

Jenže v té chvíli, kdy jsem se po Slávkovi ohlédl, abych se ho zeptal, jak si představuje utáboření za balvanem, jsem strnul.

Deset metrů od nás nehybně jen tak ve vzduchu stál stařec téměř evropského vzhledu, s bílými vlasy i plnovousem, v bílém splývajícím hábitu, a pozorně si nás prohlížel. Vypadal jako Gandalf, jen tak se vznášející na dosah od nás. Otočil jsem se prudce k němu a jak jsem měl v ruce foťák, okamžitě jsem ho vyfotil. Pak jsem drcnul loktem do Slávka, aby se ohlédl. Slávek se otočil, a jestli se mě chtěl zeptat, co je, zamrzla mu otázka v hrdle, protože spatřil totéž co já.

Pár dlouhých vteřin se nedělo nic, pak se Slávek vzpamatoval.

„Hled’me, máme návštěvu!“ prohodil ke mně. Asi zbytečně, vždyť jsem viděl totéž co on a sám jsem ho na to upozornil. Řekl to schválně nahlas, takže to spíš mínil jako pozdrav neznámému.

„Dobrý den vespolek!“ přidal jsem, ať ten neznámý ví, že už o něm víme.

Pak mi to nedalo a mrkl jsem na obrazovku foťáku, jestli tam vůbec něco je. Chlap visící jen tak ve vzduchu by mohl být také pouhým preludem. Ale ne, na obrazovce byl velebný stařec v bílém na pozadí červené oblohy. Když to nafotí i foťák, nemůže to být prelud odehrávající se jen v našich hlavách. Mohl by to být ještě nějaký hologram, ty se také objevují i na fotografiích.

„Któ vy takíje?“ oslovil nás znenadání.⁸

Nebyl to hologram. Kupodivu měl příjemný hlas a nechoval se agresívně. A k mému údivu jsme mu oba rozuměli. Rozpoznal jsem v jeho řeči ruštinu, ale to mohl být falešný dojem. Rozuměl mu však i Slávek a hned mu odpověděl.

„Zabloudili jsme do vašeho světa od nás, ze Země,“ odpověděl mu česky, jako kdyby očekával, že mu porozumí. Rozuměli jsme mu, když promluvil na nás, třeba porozumí i on nám.

„My posětíteli iz Zemlí!“⁹ přidal jsem svou zásobu školácké ruštiny, abych mu to přiblížil ještě víc.

„Vy Ruskije?“¹⁰ ožil trochu. Když umí pojmenovat Rusy, musí o nich vědět. V tom případě může být jeho řečí i ruština.

„Nět, Čechi!“¹¹ odpověděl jsem mu.

„Čechi?“ podivil se.

Pak chvilku přemýšlel než pokračoval.

„A co tady u nás, k čertu, děláte?“ zeptal se nás přísně.

Česky. Udivil nás tím oba.

==*

8 Kdo jste? (rus.)

9 Jsme návštěvníci ze Země (rus.)

10 Vy jste Rusové?

11 Ne, jsme Češi.

Že by mimozemšťané ovládali ze všech pozemských jazyků i češtinu? Bylo to nepravděpodobné, ale ne úplně vyloučené. O Zemi jistě věděli, to bylo jasné už podle těch tunelů, ale aby znali i pozemské národnosti? Napadlo mě, že se museli občas na Zem vypravit, aby měli přehled. Ale ani to nebylo zásadně nemožné. Za předpokladu, že opravdu máme před sebou vlastníka tunelů. Přitom se mi zdálo, že jde o třetí odlišný živočišný druh, s jakým se setkáváme. Čtyřrucí se odlišovali beze všech pochybností, ale tenhle podle mého mínění nepatřil ani k dvourukým, se kterými jsme tu měli nedávno konflikt.

„Jsme tu na výzkumné výpravě,“ odpověděl mu Slávek za nás oba. „Přišli jsme sem zjišťovat, odkud se berou zvířata, která se občas objevují u nás na Zemi, a byli bychom rádi, kdybyste nám pomohli objasnit některé naše otázky.“

„Máte otázky?“ odvětil. „Ptejte se tedy!“

„Zajímá nás váš svět,“ řekl Slávek. „Rádi bychom se o něm dozvěděli něco bližšího. Nemáme zájem na konfliktech, ale už jsme se do jednoho dostali a rádi bychom jim propříště předešli.“

„Odpovězte po pravdě!“ vyzval nás stařec. „Stěžovali si na vás Okdrókové spolu se Seksiny. Prý jste je napadli a zabili jste jejich orevy.“

Hleďme, jak v tomto světě kvetou lživá obvinění, pomyslel jsem si trochu smutně. Tak my jsme napadli tamty čtyři? Zabili jsme jim vlky, to ano, ale teprve když je na nás pošťvali!

„Když si prohlédnete stopy, zanechané na místě, sami pochopíte, že to bylo obráceně,“ odvětil nahněvaně Slávek. „Hned po setkání nás napadli šípy. Zastavili jsme je ohněm, ale ten jim neuškodil, jen je varoval a splasil jim jejich... **orevy**, pokud tím myslíte jejich šestinohé vlky. I pak jsme chtěli ustoupit, ale i ve stopách našeho ústupu najdete množství zlomených šípů, jak je na nás neustále stříleli.. Ničili jsme jim je, aby je nemohli použít opakovaně. Jenže pak na nás pošťvali své... **orevy**... a nám nezbylo nic jiného než je zabít, abychom přežili. Musíte to chápat! Ta zvířata jsou nám smrtelně nebezpečná. Zabili jsme je, ale ani pak jsme se nepokusili zabít lidi, i když naše zbraně jsou účinnější než jejich luky.“

„Tvrdíte, že jste tu na výzkumné výpravě,“ namítl stařec. „Máte však velice nebezpečné zbraně. Jak se to snese s tvrzením, že jste tady nechtěli zabíjet? Už to, že jste si je sem přinesli, je v rozporu s vaším tvrzením.“

„Zbraně máme na obranu před smrtelně nebezpečnými zvířaty,“ řekl Slávek. „Z našeho pohledu se sem beze zbraní vůbec nemůžeme odvážit. Pochopili jsme až tady, že ti vlci... ti **orevové**... se dají ochočit, aby poslouchali vaše lidi, ale tím přece nepřestali být nebezpeční nám. Zejména když je na nás pošťvali!“

„Proč sem chodíte, když vám jsou zvířata nebezpečná?“ vyčetl nám stařec.

„Asi ze stejného důvodu, jako vy chodíte k nám,“ odvětil už zase klidnějším hlasem Slávek. „Máme ale pádnější důvod než vy. Nebezpečná zvířata přicházela od vás k nám, ne naopak. Přišli jsme o nich zjistit pravdu. To nám nemůžete

vyčítat, ani naše zbraně. Bez nich by nás vaše zvířata roztrhala, jak se už v našem světě párkrát stalo.“

„My do vašeho světa nechodíme,“ namítl stařec. „Chodili jsme k vám ze začátku, pak jsme se rozhodli ponechat váš svět přirozenému vývoji, bez zásahů.“

„Vidíte, my jsme právě v těch začátcích,“ odpálil ho Slávek. „Když si nás tu nepřejete, necháme váš svět na pokoji, i když by to byla zmařená příležitost k lepšímu pochopení mezi námi. Bude to škoda.“

Chvíli bylo ticho. Stařec zřejmě přemýšlel.

„Chtěli byste poznat náš svět? Zajímá vás? Chtěli byste se dozvědět něco bližšího? Jestli opravdu nemáte zájem vyhledávat rozepře, mohli bychom se dohodnout. Ovšem pod podmínkou, že nebudete vyhledávat spory s námi ani se všemi rozumnými druhy v tomto světě.“

„Opakuji, není náš zájem vyhledávat a začínat konflikty,“ řekl Slávek. „Pak ale očekáváme stejnou snahu i od vás. Nechceme se tady nechat zabít zvířaty ani jinými tvory! Ověřte si naše tvrzení! Dovedeme vás na místo konfliktu s vašimi Seksiny a dokážeme vám ze zachovalých stop, jak to proběhlo. Stopy se za tak krátkou dobu ještě nemohly ztratit!“

„Není třeba,“ odmítl to stařec. „Blot Chaz vaše slova právě podle těch stop potvrzuje. Zdá se, že se nás naopak pokoušeli oklamat Okdrókové se Seksiny, budeme jim muset domluvit. Ale Okdrókové a tím méně Seksinové si dosud pořádně nezvykli, jak to říkáte vy, že lež má krátké nohy.“

„Někdo ty stopy zkoumá?“ zeptal jsem se.

„Ano, právě teď,“ potvrdil mi to stařec. „Potvrzuje ale vaši verzi průběhu konfliktu. Ustupovali jste a na ústupu jste lámali jejich šípky, očividně po vás vystřelené. Omlouvám se vám za naše nezdárné chráněnce!“

Nezdálo se, že by někam telefonoval, chybělo mi to typické přikládání mobilního telefonu k uchu, ale mohli mít něco jiného a nemuseli jsme si toho ani všimnout. Přijal jsem to tedy jako fakt o kterém se nediskutuje. Slávka to ale přimělo k odpovědi.

„Nevidím žádný důvod, proč byste se měli omlouvat za jiné,“ řekl také tak smířlivě. „To nebyla vaše chyba. Omluvit by se měli jen ti, kdo nás napadli. My jsme ochotní omluvit se naopak za zabitá zvířata, ovšem s výhradou, že jsme nemohli jednat jinak. Kdyby je proti nám nepošťovali, nic by se jim nestalo.“

„Zřejmě jste je vyprovokovali vaším oblekem,“ snažil se stařec najít nějaké vysvětlení chování těch čtyř. „Orevové jsou pro Seksiny zvířata pod ochranou jejich víry, a Okdrókové se dnes považují za jejich spojence. Proto mohlo dojít ke konfliktu. Proč nosíte oděv až příliš podobný kůžím posvátných zvířat Seksinů?“

„To není podobný oděv, to jsou skutečné kůže těch zvířat,“ odvětil Slávek. „Pro nás nejsou ...orevové... zvířata posvátná, ale smrtelně nebezpečná. V našem světě jsme ale vyzorovali, že menší nebezpeční tvorové se jich bojí a prchají před nimi. Kůže orevů nás chrání před napadáním. Nemusíme zabíjet všechny.

Kůže, které máme my dva na sobě, pocházejí z orevů, kteří pronikli do našeho světa, kde nás ohrožovali. Orevové jsou podstatou šelmy, a v našem světě se tak chovají, to snad pochopíte.“

„To by bylo pochopitelné,“ připustil stařec. „V tom případě vás vítám ve světě Beridazu a ve shodě s Velkým shromážděním vám nabídnu něco jako... vy tomu říkáte studijní pobyt... u nás. Přijmete to?“

„Studijní pobyt?“ opakoval jsem po něm. „Na jak dlouho?“

Napadlo mě, že poznat zblízka zdejší civilizaci by mohla být životní šance. Na druhé straně bych se měl co nejdřív vrátit na univerzitu se zprávou. Bylo to tak trochu dilema.

„Na tak dlouho, jak bude potřeba,“ opáčil stařec.

Podívali jsme se na sebe. Bylo to zřejmě lákavé pro oba.

„Nepočítali jsme s tím,“ řekl ale Slávek. „Dnešní průzkumná cesta neměla trvat dlouho. Lidé v našem světě vědí, že měla být nebezpečná, a budou mít o nás obavy. Měli bychom se vrátit do našeho světa, připravit se na delší pobyt a pak opět přijít.“

„Nestačilo by poslat lidem na vaší straně vzkaz?“ navrhl nám stařec.

„Možná stačilo,“ připustil Slávek.

„Nevím,“ obrátil jsem se na něho. „Měl bych se vrátit se zprávou na univerzitu...“

„Poslat jim vzkaz nepostačí?“ zavrtěl hlavou Slávek. „Víš, řekl bych ti, vrať se tedy, jenže nevěřím, že samostatně projdeš jeskyněmi, kde může číhat i několik vlků. Mně se vracet nechce. Tohle může být naše neopakovatelná životní šance, necítíš to?“

Měl asi pravdu. Ale co, čert vzal univerzitu! Tohle bude nejen zajímavější, ale rozhodně i přínosnější. Pro mě i pro vědu.

„Co myslíte tím vzkazem?“ obrátil jsem se na starce.

„Například list, na který popíšete svou situaci. My ten list dopravíme do vašeho světa,“ odvětil.

„Říkali jste, že tam nechodíte!“ připomněl jsem mu.

„Nebude třeba,“ ujistil mě. „Pošleme se vzkazem *giroze*, to je takové létající zvíře. Proletí branou *flége* i jeskyněmi a donese vzkaz lidem na vaší straně. Sami tam skutečně nechodíme, ale občas používáme cvičená zvířata. Jak jinak bychom si udržovali současný obraz vaší společnosti? Vaše společnost je v neustálém pohybu, jedna změna střídá druhou, s obrazem před tisíci lety bychom vás dnes už ani nepochopili.“

Takže dopis doručený zvířetem. Lákavé to tedy bylo.

„Mohl by někdo ze vsi poslat zprávu do univerzity, že si беру dovolenou?“ obrátil jsem se na Slávka.

„Snad,“ přikývl. „Máš ale něco jako dopisní papír? Nic takového nemám.“

„Já taky ne,“ vzdychl jsem si.

„Psací potřeby, jaké potřebujete, vám dáme,“ slíbil stařec.
„V tom případě to беру!“ řekl jsem.

=*=

Návštěvníci

Přikývli jsme tedy oba, přece nezhodíme životní šanci! Doufal jsem, že mi projde i dovolená. A kdyby ne... co mi mohou akademici udělat? Vyhodit »pro hrubé porušení pracovní kázně«? Tak ať! Tady to bude tisíckrát zajímavější než mezi jejich intrikami na univerzitě!

Stařec zvolna klesl z výšky a postavil se na kamenitou půdu kousek od nás.

„Chvilíčku počkejte, **giroz** už sem letí,“ požádal nás. „Nese i psací potřeby, zatím si promyslete vaše vzkazy lidem u vás.“

„Myslím si, že takovou příležitost nemůžeme zahodit,“ řekl Slávek omluvně. Ani nevím, zda to říkal mně nebo starci.

mlčel jsem. Myslel jsem si totéž, jen mě strašila obava, že tím zahodím svou pozemskou vědeckou kariéru, kterou jsem do dneška považoval za vrchol. Pobyt na univerzitě mi sice sebral hodně ideálů, nicméně pořád to mělo váhu. Ale co, řekl jsem si. Vědecký přístup mohu lépe uplatnit tady. Tady bude pro mě všechno nové, zatímco na Zemi je tomu naopak, skoro vše v mém oboru je prozkoumané, popsáno a zaříděné. Neříkám, že to není zajímavé, ale je to spíš záležitost pro inteligentnějšího papouška. Tady to bude úplně jiné než papouškovat cizí názory!

Konečně se k nám vzduchem cosi blížilo. A musím uznat, že to stálo za to!

Giroz měl, jako většina zdejších živočichů, šest končetin, nepočítám-li hlavu a ocas. Ale byl i tak zajímavý. Jeho střední končetiny se totiž změnily v blanitá netopýří křídla, a když si připočtu jeho zubatou tlamičku, byl to vlastně malý dráček. Neměl sice po těle šupiny, ale jeho netopýří srst hrála všemi barvami. Převládala kovově modrá, takže se z dálky přece jen podobala šupinám. Ve svých malých předních packách nesl roličku papíru, aspoň to tak z dálky vypadalo. Připravil jsem si raději propisku, jenže se brzy ukázalo, že mi bude k ničemu.

Donesený papír totiž nebyl papír, ale pergamen, po němž propiska klouzala, aniž na něm zanechala stopu.

Došlo na osvědčenější prostředky. Do roličky pergamenu kdosi přilepil ptačí brko, seříznuté do tvaru psacího pera. Tím se naposledy psalo v předminulém století, ale na pergamen to bylo optimální psací náčiní, to musím přiznat. A také podotknout, že jsme nepoužívali inkoust v klasickém kalamáři, ale v dutině brku byla jakási černá barva, a bylo jí dost, aby se tím dalo psát. Něco jako »plnicí brk«? Kaňky to naštěstí nedělalo.

Rozvinuli jsme pergamen na kámen a Slávek začal sepisovat vzkaz chlapům z vesnice. Nejprve ujištění, že jsme sice oba dva v pořádku, ale upozorovali jsme, že se do jeskyní dostalo další stádo zvěře, nejspíš i s vlky. Z Čertovy díry proto brzy vyběhnou další »dárečky«. Možná prasata, ale možná i vlci, chlapi by na ně měli dát pozor. Následovalo ujištění, že se vrátíme hned jakmile to půjde, ale zdá se, že to hned nebude. Na konci připojil vzkaz pro svou ženu, aby se o něho zbytečně nebála, že se jí vrátí.

Nepopsal list ani do třetiny a předal mi ho i s brkem, abych napsal svůj díl vzkazu. Obrátil jsem se tedy na učitele Břěťu Formana, aby místo mě zavolal do univerzity a nějak jim šetrně sdělil, že se zdržím a pro jistotu si беру dovolenou. »Nepředvídané komplikace«, nic víc. Po svém návratu to vysvětlím. Napsal jsem mu telefonní čísla ze svého mobilu, dokud je nabitý a funguje. Naštěstí už jiné závazky nemám, takže to je zhruba všechno. A ať se kočky pudrujou!

Polovina pergamentu zůstala prázdná, ale víc jsme jim ani nepotřebovali sdělovat. Ani slovo o branách do jiného světa, ani slovo o jeho obyvatelích. Jen nezbytné varování, že mohou čekat další invazi »podzemních tvorů«, to bylo ale nutné upozornění, které neříkalo nic víc než to, co se tak jako tak brzy projeví.

To bylo prozatím všechno.

Kostky jsou vrženy, jdeme objevovat záhady cizího světa.

Stařec od nás převzal pergamen i brk, pergamen sroloval do ruličky a podal ji dráčku *girozovi*, který trpělivě seděl na kraji kamene. Dráček ji vážně převzal, odrazil se zadními nožičkami, zamával křídly a zamířil k bráně do Vlčí pasti.

„Jen aby ho tam něco neulovilo!“ staral se Slávek.

„Giroz může zvířatům poroučet,“ ujistil ho stařec.

„Brány musí otevírat dva,“ připomněl jsem mu i já.

„Giroze i brány poslechnou,“ odmítl i moji připomínku. „Pak tedy ještě jednou vítejte ve světě Beridaz!“

Nepochyboval jsem o jeho slovech, bylo to možné. Brány reagovaly i na ostré světlo svítilen, dráček je může ovládat i jinak. Zbývalo zjistit, kam nás teď povede stařec, abychom mohli poznávat zdejší svět. Tady na plochem kameni na vrcholku kopce toho mnoho nepoznáme.

Ale i to se vyřešilo dříve než jsem čekal. Najednou mi něco zezadu jemně podtrhlo nohy, až jsem se posadil. Nedopadl jsem však, jak jsem už očekával, z výšky na zadek, neboť jsem dosedl na cosi měkkého. Nebylo to vidět, ale pružilo to jako gumový člun. Mrknutím oka jsem zjistil, že i překvapený Slávek už sedí... na čem vlastně? Na vzduchu?

Jenže v té chvíli jsme se všichni tři vznesli a zamířili jsme přes průhlednou zeď kamsi do vnitrozemí.

==*

Tomu říkám dopravní prostředek! Vidět není, letí zcela bezhlučně a očividně nevypouští do vzduchu emise! Na Zemi by způsobil dopravní revoluci! Brzy jsme nabrali docela slušnou rychlost, a přitom jsme se nevznesli vysoko. Pozemská dopravní letadla létají ve výškách, kde jim vzduch klade menší odpor, tahle bublina či co to je, letí ve výšce tak pěti set metrů, ale rychlost má docela slušnou, auta formule 1 by jistě nechala daleko za sebou. Tryskáč to není, ale proti autům je to rychlost sama. Co nás ale čeká, tam kam letíme?

Neletěli jsme daleko, když se na obzoru objevila skupina staveb se jménem Gasémaz. Nebyla příliš velká. Na Zemi by se řeklo »větší vesnice«, tady to byla jedna z větších osad. Něco podobného našim velkoměstům tady zřejmě nebylo.

I pozemská města přece ve středověku začínala jako větší vesnice. Domy pod námi měly ploché střechy a z dálky se podobaly starým českým pohraničním pevnostem. Neměly totiž okna, a dokonce ani střílny.

Což byl, jak jinak, omyl povrchního dojmu.

Stařec, který nás přivezl, se nám představil jako Zarón. Přistál s námi poblíž prvních domů, kde nám nařídil vstát. V té chvíli opora za mýma nohama zmizela. Kdybych se teď posadil, asi bych dopadl až na zem.

Z domku vyběhla mnohem mladší dvojice, mladík a dívka, hádal bych jim kolem dvaceti let. Oba byli oblečení v chlupatých oblecích podobných kožešinové kombinéze. Mladík měl na sobě okrovou a dívka blankytně modrou.

Stařec nás mladší dvojici předal a pomalu, důstojně odešel do domku. Řekl jsem si, že si budeme s mladšími lépe rozumět, i když starší kmet by byl jako učitel váženější. Tihle na učitele ani moc nevypadali, ale vybírat jsme si nemohli.

„Vy jste tedy Češi?“ prolomila krátké ticho po odchodu starce dívka. Na to, jak málo zdejších lidí jsme dosud viděli, tady bylo česky hovořících nějak mnoho, ale stařec nám zřejmě opatřil jako učitele všechny, kdo tady znali česky.

Byl to můj trapný omyl, ale takových mě zde čekalo víc.

„Taky umíte česky?“ podivil jsem se. „Čeština není u nás na Zemi příliš rozšířená. Kde jste se ji naučili?“

„To je *holajvíchy*,“ řekla dívka. „Soudce Zarón nás požádal, abychom vás provedli naším světem. Pochopitelně až vás trochu upravíme, aby to mělo smysl.“

„Co je to *holajvíchy*?“ zeptal jsem se. „Nerozuměl jsem vám, nemůžete to říci česky?“

„Těžko,“ pokrčila rameny. „V češtině nemáte odpovídající výraz pro více našich slov. Ale vaše řeč přece úspěšně přebírá slova z jiných jazyků, proč byste některá nepřevzali i od nás? Holajvíchy je docela zvukomalebné slovo.“

„Nemáme pro to výraz...“ vzdychl jsem si. „Nemohli byste nám význam toho slova přiblížit? Nic nám to totiž neříká. Obávám se, že nám budete muset vysvětlit více vašich slov, když pro ně nemá čeština výraz.“

„Proto jsme tady přece my dva,“ usmála se mile dívka.

„Potěšení je na naší straně,“ složil jsem jí krátkou poklonu.

„Dobrá,“ řekla. „Takže význam slova *holajvíchy*... když nutně potřebujeme vědomosti, které nám chybí, prostě o ně požádáme Šédyš, a pokud jsou dostupné, dostaneme je. Například my dva jsme ráno neuměli česky ani slovo, ale soudce Zarón nás před chvílí požádal, abychom mu pomohli seznámit vás se životem na Beridazu. A ať si řekneme o češtinu, jinak se nedomluvíme. Požádali jsme tedy o znalost vaší řeči, proto teď mluvíme česky. Až vaši řeč nebudeme potřebovat, zapomeneme ji, leda bychom ji používali déle než očekáváme.“

„Něco takového by se nám také hodilo,“ řekl Slávek.

„Tu schopnost vám beztak musíme dát, jinak byste toho moc nepochopili,“ dodal mladík. „Ale nejprve si vás rozdělíme. Každý dostanete učitele a průvodce. Koho si vybereš ty, Víji?“

„Radši bych toho mladšího,“ ukázala na mě prstem.

„To jsem si mohl myslet,“ řekl mladík. „Nevadí, na mě zbyl ten starší. Vezmeme je nejprve do *kegiako*, ne?“

„Taky si myslím že to potřebuji,“ přikývla. „Nebude vám, doufám, rozdělení vadit? Nejúčinnější učení je, když se učitel žákovi věnuje naplno.“

„Nevadí mi to,“ řekl jsem.

„Bodejť ne!“ zasmál se Slávek. „Zvlášť když na tebe vyšla učitelka! Ale co, až se vrátíme, dosvědčíš mé staré, že učitelka učila jenom tebe.“

„Klidně,“ usmál jsem se.

Kupodivu se zdálo, že nechápou naši »učitelé«, pokud ty narážky úmyslně neignorovali. Zavedli nás raději do stavení. Vchod neměl dveře, přesněji řečeno, nebyly vidět, ale před námi se otevřely, než jsme jimi prošli. Ocitli jsme se ale v úplně prázdné místnosti, vůbec nic tu nebylo. Čtyři holé obílené stěny a jedny dveře, prostě taková kůlnička.

„Nebude-li vám to vadit, odložte si tady své věci,“ řekla dívka Víji. „U nás je potřebovat nebudete, ale tady vám je zachováme, kdybyste je přece jen chtěli.“

Podíval jsem se na Slávka tázavě. Opravdu tady necháme věci, především zbraně? Kdyby to byla jen záminka, jak nás odzbrojit, byla by velice chytrá.

„Má to jednu chybu,“ řekl Slávek. „V těch báglech máme mimo jiné i zásoby jídla, které se může rychle zkazit. Mohlo by se stát, že všechno rychle zplesniví. Nemáte tu ledničku?“

Naši učitelé se na sebe nechápavě podívali.

„Lednička...“ opakovala si pro sebe dívka. „Aha... skříň, kde se dá udržet snížená teplota... ano, potraviny se pak nekazí, nebo aspoň ne tak rychle...“

„Nic takového tu nemáme,“ řekl mladík. „Ale o potraviny se nestarejte. Nechcete-li, aby se zkazily v těch vacích, dejte je ven, a můžete je nabídnout zvířatům. Dáme vám čerstvější.“

„Moje konzervy vydrží,“ řekl jsem.

„Konzervy ano,“ přidal Slávek. „Ale já tu mám potraviny, které vydrží jen krátce. Třeba uzené maso. Den – dva vydrží, ale pak by začalo zelenat.“

„Věnuj je tedy zvířatům,“ pokrčil jsem rameny.

Odložil jsem batoh na místo, kam mi Víji ukázala, za něj jsem zastrčil pečlivě zajištěný šturmkvér. Trochu jsem se zdržel vybíjením. Znamenalo to odepnout zásobník, natáhnout závěr, aby vyhodil nepoužitý náboj, ten chytit, vmáčkнуть zpět do zásobníku a zásobník dát pro jistotu do batohu. Bylo to nutné, aby ani omylem nedošlo k nehodě, kdyby někoho napadlo hrát si s nabitou zbraní.

„Doufám, že se brzy sejdem,“ řekl jsem Slávkovi. Pak jsem však následoval Víji, která si mě odvedla dveřmi ven. Vedla mě kolem několika budov,

až zabočila do dveří, které se od ostatních nijak nelišily. Všechny dveře zde byly průhledné a tvářily se jako otevřené vchody do úplně prázdných místností, ale tahle místnost měla ještě jedny dveře, pro změnu neprůhledné a šedivé.

„Smím tě teď o něco požádat?“ zeptala se mě Víji.

Přece jen neznala česky natolik, aby zůstala u zdvořilého vykání, řekl jsem si. Ale tykání mi od ní vůbec nevadilo.

„Jistě,“ přikývl jsem.

„Nejdřív se tady vykoupej!“ požádala mě. „Hrozně smrdíš, víš o tom? Tvůj oblek je tím veskrze nasáklý, svlékni si všechno! A pak si na sebe místo těch kůží oblékni **tučori**!“

A vtiskla mi do ruky kanárkově žlutý míček veliký zhruba jako grapefruit.

„To neznám,“ řekl jsem.

„Taky cítím, že to není český výraz,“ vzdychla si. „Ale od toho tu přece jsem. Tak tedy... **tučori** je oblek, jaký nosíme my Slinchimové. Obléká se tak, že na něm stiskneš malou černou plošku. **Tučori** tě oblepí a budeš vypadat jako já.“

„Ten smrad...“ pokusil jsem se vysvětlit jí to, „...pochází z vlčích kůží a zahání menší dravce, takže je pro nás užitečný.“

„Možná,“ připustila. „Ale mě snad zahánět nepotřebuješ.“

„To jistě ne,“ usmál jsem se.

„Tak ty kůže svlékni a oblékni si **tučori**,“ opakovala své přání. „Ale nejprve se vykoupej, **kegiako** je připravená. Ačkoliv, trochu podobné slovo znáte, říkáte přece »lázeň«. I když to není totéž.“

A ukázala mi na šedivé neprůhledné dveře.

„Když ti to udělá radost...“ pokrčil jsem rameny. Což o to, tohle jí snadno splním, pomyslel jsem si. Smrad vlčí kůže se sice dá snést, když člověk ví, že ho chrání před dravci, ale bez toho smradu to bude jistě příjemnější. Ale byl jsem rád, že dveře lázně nejsou tak průhledné jako ostatní. Jen jsem si nebyl jistý, zda jimi projdu. Ukázalo se, že je to snadné. Automatické dveře krok přede mnou prostě zprůhledněly a zmizely. Prošel jsem jimi a ohlédl se. Zavřely se hned za mnou, dokonce bez toho suchého třesnutí, charakteristického pro větší brány pod zemí i v té průhledné čínské zdi.

Teď ještě jak zvládnout zdejší »lázeň«, pomyslel jsem si. V místnosti totiž nebylo vůbec nic. Prostě další úplně prázdná cimra jako všechny, které jsem v této vesnici navštívil nebo jen viděl. Tma tu nebyla, ale světlo se linulo podivně ze stěn. Až do výšky očí byly stěny čistě bílé, od této výšky ke stropu začínaly svítit, až nahoře u stropu svítily jako kdyby za nimi byly zářivky. Světla tu bylo dost, ale jinak tu nic nebylo. Co tady budu dělat?

Byly to ale zbytečné starosti. Jakmile jsem odložil oblek, obořily se na mě ze všech stran jemné a přitom ostré proudy čisté teplé vody. Jako kdyby byly všude kolem mě desítky sprchových hlavic, všechny zaměřené na mě. Nejprve mě chvilku otryskávala čistá voda, pak se do ní přimíchala příjemně voňavá pěna a po

ní opět čistá voda. Když to skončilo, cítil jsem se čistý a svěží. Voda pak zmizela, na podlaze nezůstala ani kapka, a ani já jsem se necítil mokrý. Jestli budeme něco Slinchimům závidět, určitě to bude tahle lázeň **kegiako**.

Rychle jsem pak hledal malou černou plošku na **tučori**. Ale nebyla na té kouli ani schovaná, ani malá, asi jako otisk prstu. Po jejím stisknutí se míček znenadání rozpadl na vír žlutých vloček. Obkroužily mě a nalepily se na mě, jako kdybych byl elektricky nabitý a přitahoval je. Prima, i tohle by se mi zamlouvalo!

Vykoupaný a oblečený popadl jsem hromádku špinavého oblečení a zavinul všechno do vlčí kůže. Kupodivu to bylo suché, ale voňavé rozhodně ne, naopak! Bral jsem to do hrsti opatrně, abych se nezašpinil, a vyšel jsem z **kegiako**. Dveře se přede mnou otevřely a za nimi mě trpělivě čekala Viji.

„Přeješ si zachovat tu smradlavou kůži?“ podívala se na mě pobaveně. Měla pravdu, kůže opravdu smrděla, a po té voňavé koupeli mi zdála ještě smradlavější.

„Budu ji potřebovat při návratu,“ ujistil jsem ji.

„Když myslíš...“ nehádala se se mnou, ale pak vyšla přede mnou z domku a vedla mě zpátky k našim odloženým věcem.

Na Slávkově batohu už jedna vlčí kůže ležela. Slávek se tedy zachoval stejně. Jistě byl také vykoupaný a oblečený do zdejšího kroje, ale vlčí kůži si ponechal na zpáteční cestu.

Odložil jsem balíček s kůží na batoh a vyšel jsem ven.

„Vypadáš lépe než předtím,“ zhodnotila mě nahlas Viji. „Vy Češi se nám hodně podobáte. Skoro bych řekla, jako bys byl našinec.“

„Škoda, že nejsem,“ řekl jsem.

„Nu což,“ řekla. „Seznámím tě s naší společností, máš prý o to zájem.“

„To se rozumí,“ odvětil jsem. „Strašně rád bych se naučil aspoň něco. Třeba něco z toho uplatním doma, až se vrátím.“

Podívala se na mě opět divně. Ne nesouhlasně, spíš jsem z jejího pohledu vycítil soucit.

„Ach jo,“ řekla po chvilce mlčení. „Nejprve se musíš trochu blíž seznámit s naší společností. Pak teprve sám pochopíš, že naše znalosti u vás neuplatníš.“

„Myslíš, že jsme proti vám příliš zaostalí?“ zeptal jsem se.

„To snad ne...“ řekla. „Ale uplatněním našich znalostí bys vaši společnost dokonale rozvrátil. Až to pochopíš, sám se rozhodneš nic k vám nepřenášet.“

Zůstal jsem stát s otevřenou pusou. Tohle bych opravdu ani ve snu nečekal.

„Myslíš, že bychom některé vaše znalosti zneužili k vlastní škodě?“ odvážil jsem se po chvilce k této otázce.

Jistě, jestli si tito lidé udržují nějaké povědomí o pozemské společnosti, pak musí vědět, že se na Zemi pro válečné účely zneužívá všechno. Objev jaderné energie nevedl ke stavbě elektráren, ale její první použití vyhladilo dvě japonská města. Že by to bylo naší civilizaci ke cti? To rozhodně ne.

„To by možná také stačilo,“ řekla Víji. „Ale naše znalosti by vaši společnost rozvrátily i kdyby nebyly použité k válce. Na tu už máte zničujících prostředků víc než dost. Kdybyste přinesli do vašeho světa všechno, vaše společnost se vám rozpadne celá.“

„Myslíš?“ podíval jsem se na ni trochu pochybovačně.

„Víš co?“ řekla klidně. „Vidím, že mi nevěříš. Nechme tu otázku otevřenou, než se dozvíš víc. Nejlépe až na to přijdeš sám. Pak se k tomu vrátíme.“

Tohle překvapení bych beztak jen tak nestrávil.

Uvidíme, jestli na totéž přijdu i já.

=*=

S očima navrch hlavy

Víji nehodlala ztrácet čas víc než bylo nutné. Věděla, že my dva jsme se tu zdrželi neplánovaně a rádi bychom se co nejdřív vrátili. Uznávám, že návštěva lázní nutná byla. Samotnému mi náš vlčí smrad vadil, i když byl dosud užitečný a vyplatilo se ho stoicky snášet. Teď už vlčí kožich nutný nebyl a návštěvu lázní jsem proto bral jako nutnost. A nejen protože to Víji vadilo.

Víji mi navrhla letecký výlet do zdejší zemědělské oblasti, abych si udělal představu o zdejším zemědělství. Podle ní je to v Beridazu klíčové odvětví, neboť zajišťuje obživu lidem i zvířatům.

„Zdejší oblast je mimořádně neúrodná,“ sdělovala mi. „Kolem je polopoušť, ponechaná bez využití, a menší část je ohrazena a vyhrazena pro... vy byste to asi nazvali »bezzásahovou přírodní rezervací«. Soudce Zarón nám řekl, že jste přišli právě odtud.“

To jsem jí ihned potvrdil.

„Pro skutečně výnosné zemědělství se musíme vypravit do naší oblasti *Pergivijo*. Leží asi tři miliony *stubií* odsud. Moment, *stubie* je naše délková jednotka¹², v přepočtu na vaše je to asi šest set kilometrů. To poletíme *zuzlitem* asi... ve vašem počítání hodinu.“

Posadili jsme se v průhledné bublině, nazývané *zuzlit*, která se kolem nás náhle objevila, pro změnu vedle sebe jako v autě, abychom oba hleděli ve směru letu. Tak se Víji nejlépe ukazovalo na místní pamětihodnosti, ubíhající dole pod námi. Jmenovala mi několik menších osad i dvě větší, které jsme obléťávali, abychom se jim vyhnuli. Byl nad nimi totiž větší provoz zdejších leteckých bublin *zuzlitů*. Z dálky se to podobalo hejnům ptáků, ale zblízka bylo vidět, že jde o lidi vznášející se zdánlivě jen tak vzduchem. Obdivoval jsem piloty, že se v takovém mumraji nesrazí, ale Víji mi řekla, že je lidé neřídí, takže se srazit nemohou. Tohle prostě není úkol pro lidské reakce. Zuzlity se řídí ručně jen v pomalém režimu.

Šest set kilometrů za hodinu byla běžná rychlost stíhaček za Druhé světové války. Potvrdil se můj odhad, že bychom auta formule 1 nechali daleko vzadu. Ale přece jen jsme dole pod námi neviděli takovou hustotu osídlení, jakou můžeme vidět v Čechách, kde od vesnice k vesnici skoro vždy dohlédneš. Často je dokonce mezi vesnicemi jen sloup se dvěma cedulemi: jedna označuje konec jedné vesnice a druhá počátek další. To tady nikde nebylo.

Krajina pod námi se rychle měnila. Čím víc jsme se blížili k oblasti *Pergivijo*, tím byla zelenější. Pod námi se rozkládaly široké lány, ale touhle dobou bych na nich spíš čekal žlutější zralé obilí, a ne takovou brčálovou zeleň. Lány občas střídaly omezené světlé pásy, na kterých jsem rozeznával tisícíhlavá stáda jakýchsi zvířat. Spatřil jsem tu i haly, odhadoval jsem je na stáje a poblíž zřejmě

12 stubie = přibližně 21cm

stály i obytné domy. Tyto vesnice však byly opravdu miniaturní, spíš jen ubytovny zemědělců, kteří se starali o zvířata.

„Pěkná stáda,“ řekl jsem, aby řeč nestála.

„Oddělili jsme pěstování rostlin od živočichů,“ stvrdila mi to Víji. „Ale živočichové nemohou být daleko od zdrojů, proto se živočišná střediska umísťují střídavě s pěstitelskými plochami.“

„Co to vlastně pěstujete?“ zeptal jsem se. „U nás na Zemi je největší plocha věnována obilí.“

„Víme o tom,“ přikývla. „Tak je to v posledním tisíciletí nebo snad v pěti, ovšem zpočátku bylo pěstování obilí neumělé. Tímto obdobím jsme kdysi dávno prošli také. Dnes nepěstujeme obilí, ale vyšlechtěnou travu.“

„Trávu?“ opakoval jsem po ní. „Tolik trávy pro zvířata?“

„Pro zvířata i pro nás,“ odvětila. „Šlechtěná tráva má nejvhodnější složení všech živin. Jednostranné plodiny mívají nedostatek důležitých prvků a naopak nadbytek jiných, což vás nutí pěstovat co největší počet rostlinných druhů. Každý druh vyčerpává půdu jinak a jen střídání plodin vám umožňuje její rovnoměrnější využití. Šlechtěná tráva tuhle vadu nemá. Nemusí se střídat s jinými plodinami, a pěstuje se nepřetržitě. Je jen nutné vrátit jí živiny. Vy přece také hnojíte, ne?“

„Hnojíme,“ přikývl jsem. „Dnes často i umělými hnojivy.“

„Vaše chyba,“ řekla Víji. „Jakmile do koloběhu zapletete neobnovitelné zdroje, hrozí jejich vyčerpání. Dnes to ještě nepozorujete, v nejbližším tisíciletí na to narazíte. Máme zprávy, že jste na tom podobně i s energií. Zásoby podzemních uhlovodíků se tenčí a je jen otázkou času, kdy se vyčerpají. A místo abyste se starali, čím je nahradit, hrajete si jako malé děti s projekty, které vedou do slepých uliček. Energie je přitom dost, jen jste se ji ještě nenaučili využívat.“

„To by mě také zajímalo,“ řekl jsem.

„Ano, ale naše energetické zdroje nejsou zvládnutelné bez určité potřebné úrovně technologií. Ani vaše atomové reaktory nemůžete řídit ručně.“

„Z čeho tedy získáváte energii?“ zeptal jsem se přímo.

„Z vodíku, tedy z vody,“ odvětila. „Může se zdát, že i voda je neobnovitelný zdroj, ale není to pravda. Každá hvězda po celou svou životnost zásobuje okolní planety vodíkem, i když jen ve formě proudu protonů. Ale protony jsou vodík, přibývá ho i když nepatrnou část vodíku využijeme k výrobě energie. A od energie se odvíjí všechno, počínaje dopravou až po přeměnu trávy v jiné formy potravin.“

Víji mezitím přešla na ruční řízení a zastavila v nevelké výšce nad stavbou, která nejvíc ze všeho připomínala obří válcovité silo.

„Tohle je jeden z našich potravinářských podniků,“ řekla Víji. „Půjdeme se podívat dovnitř, domluvila jsem to s nimi, už nás tam očekávají...“

„Výborně! Tedy – vzhůru dolů!“ usmál jsem se.

=*=

Potravinářský podnik na mě kupodivu tak veliký dojem neudělal, aspoň ne natolik, abych byl nad tím u vytržení. Příliš mi připomínal pozemské chemické

továrny. Výroba skutečně začínala velkým sílem, kam zemědělci průběžně svázeli sklizenou travu, ale dál nebylo až do kuchyně skoro nic, co by převyšovalo úroveň našich chemiček. Vlastně to byl jen větší mlýn, kde travu semleli na stejnorodou biohmotu podoby zeleného špenátu. To bychom jistě dokázali i u nás na Zemi.

Druhým krokem bylo kvašení pomocí kvasinek, vonících úplně stejně jako pekařské droždí, které si pamatuji z doby, kdy maminka pekla buchty a nechávala nejprve kynout těsto. Ani to nevybočovalo z možností pozemské technologie. Produktem bylo zelené těsto, které sušili do podoby pevné hmoty a lisovali do nevelkých cihlíček, podobných našim osminkám másla, jenže brčálově zelených. Cihličky ještě dosušovali, balili a připravovali k rozvozu.

Pak to ale teprve začalo být opravdu zajímavé. A mohl za to jediný nevelký stroječek v místní kuchyni. Pozvali mě na »konečné zpracování«, které se údajně odehrává na místě spotřeby. A protože i lidé ve zpracovatelském podniku byli spotřebiteli, ukázali mi proces pěkně až do konce.

Jak jsem pochopil, tihle lidé nemají v domech bytové kuchyně a nevaří si jídla jednotlivě, ale pro každou skupinu mají »kuchaře«, kteří vaří pro všechny. Většinou společná jídla, ale mohou vařit i na přání, vyhovět se dá každému.

„Na co bys měl chuť?“ zeptala se mě Víji. „Neříkám, že dokážeme všechno, ale máme v receptáři i některá vaše jídla. Co ti doma nejvíc chutnalo?“

Odmalička mám rád svíčkovou na smetaně s knedlíky, dávám si je kdykoliv je v hospodě uvidím na jídelním lístku. Jestli to ale dokáží udělat z toho špenátu, smeknu před jejich kuchařským uměním.

Víji chvíli přemýšlela. To jsem ještě netušil, co se za tím skrývá, ale po chvílce se obrátila na zdejšího šéfkuchaře a cosi mu říkala. Česky to zaručeně nebylo, ale české slovo »svíčková« jsem v tom zcela jasně rozeznal.

A pak jsem se nestačil divit.

Šéfkuchař si s ostatními vyměnil pár slov, pak podle počtu strávníků zelenou biohmotu odvážili, rozdělili na tři díly a s každou začali pracovat zvlášť. První díl smíchali s dalšími kvasnicemi, přidali do ní jakousi tinkturu a v míchacím stroju uhnětlí těsto, rozdělili na menší šišky a dali vařit do velkého hrnce. K druhému, menšímu dílu přidali něco jiného, rozmíchali a dali smažit na jakémsi oleji, i když nabeton vím, že se svíčková nesmaží. Třetí díl naopak zředili vodou na zelenou omáčku, a do ní šéfkuchař osobně přidával jiné přísady. Tinkтуры vytvářel nevelký strojek, trochu podobný stroju na překapávanou kávu, ale musel být asi mnohem složitější, protože dokázal nemožné.

Šišky po uvaření ve vodě byly téměř bílé a po nakrájení se změnily v plátky knedlíků. Smažená hmota se změnila v maso. Něčemu podobnému říkají na Zemi

vegani »sojové maso«, jenže to je asi jako srovnání mercedesu s velorexem. Tady bylo výsledkem prvotřídní hovězí včetně správné struktury, a dokonce proložené kusy špeku. Omáčka během vaření zežloutla a dostala barvu jemně umixované smetanové omáčky. Kdybych neviděl, z čeho vznikla, tvrdil bych, že k výrobě použili zeleninu, smetanu, a nakonec mixér. Kdybych ji jedl v normální pozemské hospodě, každému známému bych ji doporučoval s podotknutím, že mají dobrého kuchaře a vaří vynikající jídlo.

Uspořádali potom společný oběd, kde všichni měli svíčkovou. Já ji miluji, ostatní ze zvědavosti. Chutnala všem, a zaslechl jsem, jak si o ní místní uznale povídají. Z jejich řeči jsem pochopil jen jedno slovo a to »svíčková«, ale nedivil bych se, kdyby si ji teď dávali všichni častěji. Svíčková je zkrátka mňamka, která zaujala i mimozemšťany. A možná tohle české slovo obohatí i jazyk těchto lidí, jako se kdysi na Zemi ujali Čapkovi roboti.

Těžiště úpravy biohmoty bylo v přísadách závěrečného zpracování, jenže právě tady se projevovala převaha zdejší technologie. Nevelký strojek, vytvářející potřebné přísady, který tady nazývali »dzevogda« a měli je v každé kuchyni, byl v pozemských poměrech nedosažitelný. Jak jsem pochopil, syntetizoval složité živé kvasinky, speciálně »naprogramované«, aby ze vstupní unifikované biohmoty vytvářely požadovaný výsledek. Stvoření živé hmoty, i když »pouhých« kvasinek, se na Zemi ještě nikomu nepodařilo, a jen tak nepodaří. Patří to prostě do vyšší civilizační úrovně.

Díky tomu se však veškeré zpracování natolik zjednodušilo, že zemědělství, i když je považují za klíčové odvětví, zaměstnává nepatrné množství lidí. Ani na Zemi nemá základní zemědělská výroba mnoho zaměstnanců, ale když připočtete obrovský navazující potravinářský průmysl, všechny masokombináty, mlékárny, pekárny, až po obchodní řetězce, zaměstnává se na Zemi potravinami až řádově větší procento lidí než v civilizaci Abfyraib. Zde je to záležitost hrstky zemědělců a kuchařů a mezi tím je jen noční doprava bezpilotními **zuzlity**.

Domníval jsem se, že řízení těch bublin silového pole je složité, ale Víji mi to ihned vyvrátila. **Zuzlity** nemají ovládací prvky, žádné páčky, kormidla, pedály ani volant. Prostě jim oznámíte cíl své cesty a o víc se nestaráte. Dají se řídit i tak, že jim určíte za cíl fiktivní bod v prostoru, pak se můžete vznášet na místě. **Šědyš** vám **zuzlit** na požádání kdekoliv vytvoří, a v cíli cesty se zuzlit prostě rozplyne. Nevyžadují ani nákladně budované silnice, dálnice, ranveje a železniční trati, ani grandiózní parkoviště k úschově momentálně nepotřebných vozů.

„To by se nám na Zemi také hodilo,“ vzdychl jsem si, když jsme se loučili se zaměstnanci zemědělského podniku podoby obřího sila.

„Ještě jsi na nic nepřišel?“ glosovala to Víji.

Zamíříme tedy jinam...

==*=

Napadlo mě to za letu nad dalším stádem zvířat.

„Poslyš, Víji,“ položil jsem své učitelce ošemetnou otázku. „Když dokážete proměnit špenátovitou bihmotu odporné chuti v něco tak skvělého, jako byl dnešní oběd, k čemu tu máte taková obrovská stáda? Vždyť jste pravé maso ani smetanu na svíčkovou nepotřebovali!“

„A musíme mít vždycky užitek jen my lidé?“ usmála se na mě. „Abys věděl, zvířata nám umožňují velkovýrobu trávy. Jistě by nám stačila i mnohem menší pole, ale tím, že krmíme zvířata, se nám daří udržovat větší koloběh živin. Zvířata dávají hnůj pro hnojení a starají se tím o větší rozmanitost prvků, vrácených do půdy. Důsledkem je, že nepotřebujeme umělá hnojiva, jako vy, koloběh živin je čistší a udržitelnější. Zvířatům nehrozí vyhynutí, a pomáhají nám, i když je už dávno nevyužíváme jinak.“

„Teda, chovat taková stáda kvůli hnoji?“ pozastavil jsem se nad tím, neboť se mi to zdálo dost absurdní.

„Pro půdu je to lepší než nepřírozená chemie,“ ujistila mě. „Tak jako se staráme o zvířata, máme i velké farmy na ovoce, ale přitom pěstujeme i rostliny, které nám žádný užitek nedávají.“

„Tomu říkám velkorysost!“ řekl jsem.

„Spíš rozumnější hospodaření,“ opravila mě.

Mělo to ale cosi do sebe.

==*=

Další zastávku Víji plánovala ve středisku lékařské péče ve vsi **Virnamučo**. Byla to obdoba našich nemocnic, ale nebyla to nemocnice. Spíš bych to nazval lékařské vědecké pracoviště. Slinchimové totiž téměř neznají pojem »nemoc«. Nechtěl jsem tomu věřit, ale v »nemocnici« nebyl v současné době ani jeden pacient. »Nemocnici« měli čistě z pohotovostních důvodů, aby poskytla lékařskou péči úrazům, jenže teď se prý v okruhu tří set kilometrů už dlouho žádný nestal. Očekával bych, že v nemocnici bude alespoň porodnice, ale Víji mě vyvedla z iluzí. Ve světě Beridazu je jediné středisko pro matky s dětmi, nachází se na Dětských ostrovech a doposud stačí všem potřebám.

„Jediná celosvětová porodnice?“ divil jsem se.

„Tak se to nedá říci,“ řekla Víji. „Porody se odehrávají zásadně v rodinách, kam odborníci podle potřeby docházejí.“

„To by ale vyžadovalo množství odborníků!“ mínil jsem.

„Jaké množství?“ nechápala Víji. „Když se sejdou na jeden den tři porody, je to svátek. Vždyť se v našem národu rodí průměrně dvě stě padesát dětí ročně, to aby odborníci nezvládli?“

„Jenom?“ vytřeštil jsem oči. „Dvě stě padesát dětí za rok? To byste museli strašně rychle vymřít!“

„Proč?“ podívala se na mě pobaveně. „Těch dvě stě padesát odpovídá počtu zemřelých stáří. Děti tak jen doplňují přirozený úbytek. A protože je jich málo, soustřeďují se i s rodiči na Dětských ostrovech, kde je ideální podnebí a spousta čerstvého ovoce. Máme tam společné i dětské školy, hřiště... Kdybychom je tam

nesoustředovali, neměly by si s kým hrát. Takhle žijí mezi svými vrstevníky, je to pro ně nejlepší. Dětské ostrovy opustí až když vyrostou a obvykle se tam nakrátko vrátí, když mají vlastní děti. Na Dětské ostrovy každý rád vzpomíná.“

„To je vás tak málo?“ divil jsem se.

„To se rozumí, nejsou nás miliardy,“ připustila. „Ale proč by nás muselo být jako vás? Vždyť se ve vašem světě mačkáte, div si nelezete po zádech! Našich lidí zemře na celém světě za celý rok méně, než u vás v Čechách jen při haváriích!“

„To snad ani není možné!“ protestoval jsem. „Vezměme to logicky! Když ročně zemře jenom dvě stě padesát lidí, je to za sto let pětadvacet tisíc. Tolik by vás muselo v Beridazu být, kdyby se každý dožil sta let. Uvažuji snad špatně?“

„Uvažuješ dobře,“ souhlasila. „Jen se špatnými čísly. Když za rok zemře dvě stě padesát lidí a stejně tolik se narodí, jenže do toho započítáš průměrný věk dvacet tisíc let, vyjde ti, že je nás tady v Beridazu pět milionů. A to je rozumné číslo. Je nás sice více než tisíckrát méně než vás, nemáme ročně miliony dětí, ale když se počty narozených rovnají počtu zemřelých, je to příznak velmi stabilní společnosti. Už několik desítek tisíc let je nás stále pět milionů. Takovou stabilitou se nemůže chlubit žádná vaše říše.“

No, uzemnila mě.

„Vy žijete dvacet tisíc let?“ vyhrkl jsem.

„Proč ne?“ usmála se. „Viděl jsi soudce Zaróna? Je ještě starší, je mu skoro třicet tisíc let. A pořád je aktivní. Zaměřuje se na řešení konfliktů mezi rozdílnými typy lidí. Tak jste se mezi nás vlastně dostali i vy dva!“

„Nádhera!“ řekl jsem. „Já mu hádal nejmíň osmdesát, ale on má třicet tisíc! Připadal mi starší, ale tolik přece ne! Musím mu přiznat, nedal se zmást křivým obviněním nás dvou. I když to muselo být soudnému člověku jasné.“

„Ještě abyste si na něho stěžovali!“ řekla Víji.

„Vždyť si nestěžuji,“ odvětil jsem. „Ale uznej, bylo to pro mě překvapení! Víte o tom, že na Zemi je sto let věk, jakého se dožije jen nepatrný zlomek lidí?“

„Víme,“ řekla. „A došlo ti, jaká katastrofa by pro váš svět byla, kdybychom dokázali prodloužit život všem lidem na Zemi jen na polovinu našeho?“

„To by Země snad praskla přetížením,“ přiznal jsem trochu nadneseně.

„Nepraskla,“ odvětila Víji vážně. „Vy byste se, jak se u vás stalo zvykem, trošičku, nebo spíš pořádně vyvraždili, aby vás zbylo zas jen tolik, kolik váš svět unese. Ale to je pořád jen jedno hledisko, které by i samo mohlo váš svět rozbořit. A řekla bych, že méně významné. Možná byste se pak trochu vyvraždili, ale váš systém by to nenarušilo, ten přece s nějakými válkami už dopředu počítá.“

„Aha,“ došlo mi. „Takže je tu ještě něco horšího?“

„Však ty na to sám přijdeš!“ povzbudila mě Víji.

I když to moc povzbuzující nebylo.

=*=

Ve *Virnamučo* si mě převzali zdejší lékaři. Zdálo se mi, že jsou nadšení, že mají konečně něco na práci, neboť jsem tu nikde neviděl žádné pacienty. Trochu

mě zarazilo, že mě chtěli nějak upravovat, aniž by mi řekli, oč jde. To na Zemi dnes lékaři s pacienty pěkně probírají, co s nimi zamýšlejí.

Vysvětlila mi to opět Víji, i když hodně zjednodušeně. Ani bych podle ní nepochopil, co chtějí dělat. Mají to být poměrně složité úpravy, řeklo by se »na několika frontách najednou«, lékaři mají mnohdy problém vyjasnit si i sami mezi sebou, natož aby je vysvětlovali laikům jako jsem já. Mohu to odmítnout, ale úpravy jsou ve všech směrech tak užitečné, že by to odmítl jen člověk opravdu mdlého rozumu. Odmítl bych mimo jiné i prodloužení života, které bude jedním z mnoha bonusů.

Pochopitelně jsem neodmítl. Čekal jsem, že se bude jednat o nějaké složité operace v narkóze, ale dostal jsem jen misku malých kuliček velikosti hrášků, které jsem měl podle návodu bez rozkousání spolykat. Nepřipadalo mi to obtížné, takže jsem jim s klidným srdcem vyhověl.

Pak nás nechali s Víji odejít prohlédnout si zdejší vědecká pracoviště. Po pravdě, nečekal jsem vědecká pracoviště s pohodlnými, anatomicky tvarovanými postelemi. Také zde místnosti osvětlovaly stěny, svítící nejvíc u stropu, jinak byly bez oken. Na rozdíl od jiných místností zde visely na stěnách nádherné obrazy. I když se nedalo říci visely, neboť nevyčnívaly nad stěnu, zřejmě byly namalované přímo na omítce. Přitom byly neuvěřitelně podrobně propracované, jako některá plátna starých mistrů. Připadalo mi to až marnotratné. Snad neobnovují ty obrazy po každém malování? Ale větší záhadou byly rozhodně postele, podívoval jsem se jim víc. Až mi to Víji musela vysvětlit.

„Vědci pracují zejména telepaticky,“ začala. „Na to se potřebují co nejvíc uvolnit a co nejméně rozptylovat. Klid na lůžku je tedy podmínkou. Asi by sis toho nevšiml, ale ta lůžka jsou vybavena vibrátory, takže se pod nimi natřásají. Je to ale nutné. Když se vědci zaberou do své práce, přestávají se často kontrolovat, a při nehybném ležení by mohli utrpět i proleženiny.“

„Opravdu zajímavá práce, když se při ní leží,“ vzal jsem to s humorem.

„Je to jen o trochu pohodlnější než práce, u které se sedí,“ pokrčila rameny Víji. „Oni ale telepaticky skutečně tvrdě pracují, i když se to nezdá. Kdo za těžkou práci považuje jen mechanické namáhání, je duchem ještě v otrokářském věku. Na Zemi to bylo ještě nedávno, jestli se nepletu.“

„Otrokářství bylo na Zemi ve starověku,“ řekl jsem.

„Ve starověku?“ podívala se na mě. „To přece není pravda! I ta nejvyspělejší země vašeho světa zrušila otroctví tak nedávno, že si to sama pamatuji! A zrušila to válkou, jako kdyby to jinak nešlo. Některé vaše kasty pěstují otroctví dodnes. Uznává je ve vašem světě každý pátý člověk, to rozhodně není málo!“

„Moment!“ zarazil jsem ji. „Ty že si pamatuješ otrokářský řád v nějaké naší vyspělé zemi?“

„Jistě!“ přikývla. „Za Americké války Severu proti Jihu mi bylo krásných padesát let, dobře se pamatuji na to krveprolití! Více než půl milionu mrtvých! A otroctví zrušili až po ní! Bylo to tak, nebo ne?“

Panebože! To bych do ní neřekl! Považuji ji za mladičkou dívenku, a ona pamatuje válku Severu proti Jihu ve Spojených státech! A soudce Zarón pamatuje pravěké lovce mamutů! No potěš koště, tady si musím opravit všechny odhady!

„A tvrdíš, že je otroctví v našem světě dodnes?“ zkusil jsem ji zviklat aspoň v tomhle.

„Uznávají ho, a dokonce skrytě provozují vyznavači nějakého Mohameda, či co to bylo za stvůru!“ odvětila.

Ani na to jsem neměl protiargumenty. Muslimské trhy s otroky se potvrdily přinejmenším v Africe a u takzvaného Islámského státu. A Korán jim slibuje, že pravověrní muslimové zotročí všechny nemuslimy. O Koránu si muslimové nikdy nedovolí pochybovat, neboť mu věří a těší se, jak na ně budou otroci v budoucnu pracovat! A co je v Koránu, to je přece dobré!

„Jo,“ vzdychl jsem si. „Ale my Češi žijeme v Evropě, tam otroctví nekvete.“

„Vysvětli mi tedy původ českého slova »robot«!“ usadila mě hbitě.

Málo platné, ona robotu v Čechách pamatovala. Zrušili ji až někdy kolem její pětatřicítky. To se pak těžko argumentuje!

=*=

Prohlídku »vědeckých postelí« jsme stihli rychle. Na některých leželi zdejší »vědci«. Oči zavřené, jako kdyby spali. Takovou práci bych si jistě nechal líbit!

Neměli jsme je ale rušit a raději jsme »vědecká pracoviště« potichu opustili.

„Zajímalo by mě, nad čím zrovna teď bádají,“ řekl jsem, když jsme byli venku a mohli jsme zase normálně mluvit.

„Upravují tě přece,“ řekla stručně Viji.

„Ale jak?“ chtěl jsem vědět. „Vždyť jen leží, a já taky nic necítím.“

„Ty kuličky, které jsi spolýkal, byla totiž vajíčka červíků,“ šokovala mě. „Ve tvém žaludku se vylíhli a teď v tobě pracují jako sehraný operační tým. A každý vědec, které jsi viděl ležet v transu, jednoho červíka řídí, vede ho kam potřebuje a vyhodnocuje, co o tobě zevnitř zjistí.“

Tohle byl opravdu šok! Já bloud klidně spolýkám miskou vajíček a nechám se prolézt skrz naskrz červy! Kdybych to věděl, těžko bych je tak bezstarostně polykal! Ale také je pravdou, že jsem zatím nic podezřelého, natož bolestivého necítil. Jen jsem se necítil ve své kůži psychicky. Pomyšlení, že mě provrtávají nějakí červi, by asi otrásl i jinými náturami! Nevím, asi jsem poněkud zezelenal, ale Viji se nade mnou rozesmála.

„Neboj se toho,“ ujišťovala mě. „Byl bys raději, aby tě vaši doktoři kuchali nožem skalpelem? Tohle je tisíckrát šetrnější, nic tě přece nebolí, a jestli ti to připomíná, co dělají červi s mrtvými těly, opakuj si pro sebe aspoň desetkrát: Nic to není, nic se neděje!“

Jí se to řekne! Když ti červi provrtávají mě!

Ale když si to rozmyslím nestranně, řezání skalpelem je asi nepříjemnější,
i když člověka nějakým utrejchem znecitliví.

Uvidíme, také to bude mít výsledky!

=*=

Bonusy

Bylo dobře, že jsem se o podstatě zdejších »úprav« uslyšel více podrobností až ve chvíli, kdy se s tím nedalo nic dělat. Musel jsem zkrátka věřit, že to zdejší vědci dokáží. Co jsem mohl dělat jiného? Vyskočit, bědovat, trhat si vlasy? Nezbylo mi nic jiného než vzít to na vědomí a ověřit si, že mě v těle nic nebolí. Tím to haslo, mohl jsem už jen čekat.

Také mi bylo jasné, že taková úprava nebude snadná. Kolik bylo kuliček? Podle toho, co mi Viji řekla, přesně tolik vědců teď nade mnou bádá a pracuje. I když pracují vleže a se zavřenýma očima, nebude to jednoduché.

Slinchimů, kteří to dokáží, je v Beridazu pět milionů. Pak je nad slunce jasnější, že je nad jejich síly prodloužit život miliardám lidí na Zemi. A je vlastně obrovské štěstí, že to není v jejich silách! Zajistit na Zemi disciplinu v regulaci porodnosti se nedávno pokusili s katastrofálním neúspěchem v Číně. A to jsou na Zem i zatvrzelejší národy než Číňané! Dlouhověkost zkrátka vyžaduje disciplinu, nepřizpůsobivost by brzy způsobila katastrofu. Dlouhověká společnost se nesmí chovat jako králíci v Austrálii, kde se kdysi tak přemnožili, že jich pak většina vyhnula hladu.

Kolik »nepřizpůsobivých« ale na Zemi máme? Není to většina?

„Poslyš, Viji, tvrdíš, že je vás na světě jen pět milionů,“ napadlo mě najednou. „Není to na celý svět trochu málo? Nás Čechů je dvojnásobek, a žijeme v opravdu maličké zemičce. Ve vašem světě musí být obrovské plochy nevyužité a nejspíš zcela nevyužitelné.“

„Nás Slinchimů je v Beridazu jen pět milionů,“ opakovala Viji. „Ale kromě nás zde žije dvě stě milionů čtyřrukých Seksinů, třicet milionů Okdróků, kteří o svůj svět přišli při výbuchu jejich slunce, a asi dvacet milionů Karmídů, lidé se šesti končetinami, jejichž střední končetiny se vyvinuly do podoby křídel. Ty zase vyhnala z jejich sopečného světa nevídaná geologická bouře, dá se říci, že jim vybuchl pod nohama. Máme tu i několik dalších, většinou zanedbatelných menšin. Původními obyvateli Beridazu jsou Seksinové, jenže ti se málem sami vyhubili a bez nás by už neexistovali. Beridaz je podle našeho mínění zaplněný rozumně. Až na občasná drobná nedorozumění spolu různé typy lidí jakž takž vycházejí. My Slinchimové jsme tu menšina, jenže na našich technologiích tento svět stojí, a nemůžeme se ze dne na den vrátit do ostatních našich světů.“

Aha! Blesklo mi hlavou. I Slinchimové jsou zde v Beridazu přistěhovalci! Původně tu žili jen čtyřruční Seksinové, jenže se málem vyvraždili, a Slinchimové tu zavedli pořádek. Nemuseli by, nikdo je sem nezval, ale svědomí jim nedalo. Zřejmě ale Seksiny ani oni pořádně nevychovali, jak jsme zjistili již při prvním setkání. Pokus o vraždu se nedá počítat do slušného vychování.

Země by se měla chovat jako dobrý soused Beridazu. Jenže z pohledu zdejších obyvatel je Země barbarský svět násilí a válek, které nejčastěji zahajují

nejrozvinutější státy. Nesmíme se divit, že o nás velký zájem nemají. Jen několik jednotlivců se zde může dočkat přátelského přijetí.

Bohužel jen jednotlivců.

=*=

V nemocnici Virnamučo nás zastihlo večerní šero. Víji mi po večeri ukázala, kde budu coby pacient v noci odpočívát. Cítil jsem se sice svěží a nabitý energií, ale Víji mě usadila. Kdybych podle ní přepínal síly soustavně, zkrátil bych si život o sto až dvě stě let. Už jsem měl na jazyku, že se tolik těžko dočkám, jenže jsem si vzpomněl, že prodloužení života je součástí úprav.

Panebože, na tohle si taky musím zvykat!

Okamžitě mi vytanuly na mysli potíže Eliny Makropulos mezi lidmi. A to se její příběh odehrával v době, kdy se mohla poměrně snadno přestěhovat, změnit si jméno a hrát si na novou, neokoukanou zpěvačku. V epoše elektronické evidence to bude jistě mnohem horší.

„Poslyš, Víji,“ napadla mě neodbytná otázka, „zdálo se mi, že se vaši vědci do úpravy nás lidí ze Země pustili bez dlouhého zkoumání. To si jsou tak jistí, že jejich úpravy budou mít úspěch? Jsme přece z jiného těsta než vy samotní i než ostatní typy lidí.“

Víji se trochu zamyslela. Kupodivu mi pořád nedocházelo, co se v takové chvíli děje a proč Víji vždycky zná odpověď.

„Vy dva nejste první, koho upravují,“ řekla po chvilce. „Pro naše vědce už je to skoro rutina.“

Posadil jsem se bezmyšlenkovitě na lůžko, které mi určili k odpočinku pro tuto noc. Vjína slova mi ale pořád vrtala hlavou.

„To by znamenalo, že u nás na Zemi musí žít víc takových dlouhověkových!“ dokončil jsem svou logickou úvahu. „Přitom se na Zemi nic takového, co já vím, neobjevilo. Jak je to možné?“

„Vysvětlení je přece jednoduché,“ usmála se na mě. „Zatím se nikdo z námi upravovaných do vašeho světa natrvalo nevrátil. Všichni se nakonec rozhodli žít tady na Beridazu. Někteří se sice nakrátko na Zem vrátili, aby si mohli vyřídit, co tam potřebovali. Většinou se vraceli, aby přemluvili některé své známé k odchodu sem na Beridaz. Ať se vrátili s nimi nebo sami, všichni dnes žijí tady.“

„Takže tady máte i nějakou skupinku Čechů?“ pochopil jsem.

„Čechů ne,“ opravila mě. „Lidí ze Země. Češi byste byli první. V Beridazu pochází z území Čech několik rodin, jenže ani ti nejmladší nejsou Češi, ale Markomané, kteří v Čechách tenkrát žili. S těmi si ale těžko popovídáte česky.“

„Ježkovy voči!“ zalapal jsem po dechu. „Markomani!“

„Česky byste si mohli pohovořit jen... počkej... česky tady umí jedna Řekyně, žila dlouho na Zemi a snad i v Čechách, ale nevím, jestli bude ochotná... v Čechách jí chtěl někdo zabít, nebo jak to bylo...“

„Řekyně?“ vytřeštil jsem oči. „Nejmenovala se... Elina?“

„Myslím, že ano,“ přikývla Víji. „Elina Myškin, tak nějak.“

„Elina Makropulos,“ opravil jsem ji, ale pokoušely se o mě mdloby. Elina Makropulos! Tady! Jediná umí česky, ale není to její mateřský jazyk, podle všeho ovládá těch jazyků víc...¹³

„Jekatěrina Myškin si říkala v Rusku,“ pokračoval jsem jako v divném snu. „V Německu byla Elsa Müller, dlouho také žila ve Španělsku a v Anglii...“

„Po návratu na Beridaz říkala, jak u vás střídala jména i bydliště,“ připustila Víji. „Vy dva ji znáte?“

„Jen z jedné knihy,“ bručel jsem. „Vždycky jsme ji považovali za výmysl!“

„Máme tu i pár rodin Gwajzů,“ pokračovala po chvilce Víji, když jsem ohromením mlčel. „Ti vlastní řeč úplně zapomněli, mluví jen po našem. Jejich řeč prý byla neuvěřitelně prostinká, na lovu mamutů ani složitější nepotřebovali.“

Můžeme se tu tedy setkat s hodně neobvyklými Čechy! Jsou sice narozeni v Čechách, ale národností jsou to Markomani, jedna Řekyně nebo dokonce lovci mamutů! Přitom Víji mluví česky docela obstojně! Moderní češtinou, staročeštině bych asi nerozuměl.

„Je tu vůbec někdo z moderní doby?“ zeptal jsem se Víji.

„Nejvíc tu máme Rusů,“ odvětila. „Prchali před smrtí v Gulagu. Po pravdě řečeno, nedivili jsme se jim, že se nechtěli vracet! Takovou sbírku nespravedlnosti jsme od dob válek Seksinů neměli! A Seksinové už dlouho neválčí! Nejvíc tu je Kartaginců, ale ty asi nebudeš považovat za současníky, jsou tu opravdu déle...“

„Neprchli sem nakonec před Římany?“ napadlo mě.

„Uprchlíků před nespravedlností tu žije nejvíc,“ přisvědčila. „Vy dva jste výjimkou. Všichni ale mají společné, že se k nám dostali skrz jeskyně. Většinou v nich hledali úkryt, jen vy dva jste sem přišli při hledání odpovědi na některé... říkali jste tomu záhady, že?“

„Tak nějak,“ přikývl jsem. „Chtěli jsme zjistit původ těch neznámých zvířat, vycházejících z jeskyní.“

„Rozhlédni se u nás a uvidíš!“ řekla. „Poslyš, necítíš už takové zvonění?“

Divná otázka! Ale přiměla mě zpozornět. Skutečně, jako by nedaleko zvonil typický plechový budík!

„Slyším!“ přisvědčil jsem.

Zvuk budíku byl zpočátku slabý, ale zvolna zesiloval, jako by se přibližoval.

„Soustřed' se na ten zvuk a přej si, aby umlkl!“ poručila mi.

Poslechl jsem ji víceméně automaticky. Zvuk náhle zesílil, jako kdybych ten budík měl přímo před sebou, pak stejně náhle umlkl. Zajímavé, pomyslel jsem si. Jako kdybych to svou vůlí opravdu ovlivnil!

»Je to tak,« ozvalo se mi v hlavě. Byl to hlas Víji, ale ozval se nějak... nějak divně. Rychle jsem se na ni podíval. Měla ústa zavřená a jen se usmívala.

»Slyšíš mě, že?«

Zavřené rty se ani nepohnuly, a přitom jsem ji slyšel.

13 Postava vypůjčená (a pozměněná) od jiného autora, který mě jistě nezažaluje...

Ona snad ovládá břichomluvectví, napadlo mě.

»To zrovna ne,« odpověděla mi opět zavřenými ústy, jen je mírně roztáhla do úsměvu. »To není břichomluvectví, jak si je představuješ, ale telepatie. Pokrok je, že jsi mě začal vnímat. A umíš odpovědět, což je ještě důležitější.«

Telepatie? Zpozorněl jsem a snad trochu zapochyboval.

»Zavři oči a soustřeď se na můj hlas!« poručila mi.

Poslechl jsem ji ze zvědavosti. Že bych opravdu vnímal něco jako telepatii?

»Počítej pomalu do deseti,« požadovala stále stejně hlasitě.

Vyhověl jsem jí. Počítal jsem pomalu, i když jen v duchu.

»Výborně!« řekla, když jsem skončil. »A teď otevři oči!«

Splnit to byla otázka mrknutí. Jenže Víji v místnosti vůbec nebyla. Jako kdyby se rozplynula.

»Kde jsi?« pomyslel jsem si.

»V ložnici,« odpověděla mi. »Dnes už je pozdě. Lehni si a spi, ráno budeme pokračovat.«

Stále jsem ji slyšel jako kdyby stála vedle mě, ale nebyla tu. Ale potřeboval jsem se ještě teď na něco naléhavě zeptat.

»Poslyš, Víji, tobě se řekne, lehni si a spi...« skočil jsem jí do řeči... nebo do myšlenek? Jak se to řekne v telepatii? »Jak se vlastně váš oblek svléká?«

»Nač to chceš vědět?« zeptala se mě. »Nepotřebuješ to. Lehni si tak jak jsi, oblek tě bude harmonizovat i v noci. Teď si ještě přej tmu, stěny tě poslechnou.«

Pravda, na lůžku nebyla pokrývka a kdybych ze sebe ten divný oblek svlékl, byla by mi asi zima. Tady se zkrátka spí bez přikrývek, zato v oblečení. Což o to, cítil jsem se v obleku pořád volně a svěží. Uvidím ráno!

»Tak tedy dobrou noc, Víji!« řekl jsem, ulehl jsem na lůžko a přál si tmu. V té chvíli stěny pohasly a ležel jsem potmě.

»Dobrou noc!« zasmála se.

Uvidíme!

==*

Ráno bylo tiché. Spal bych snad do poledne, kdyby mi opět nezazvonil v hlavě budík. Tentokrát měl ale hlas Víji.

»Nepůjdeme snídat?«

Vyskočil jsem z postele. Leželo se v ní krásně, ale nepřišel jsem do Beridazu vyvalovat se v posteli.

»Kam mám jít?« zeptal jsem se. Pořád jen v duchu, ale cítil jsem, že mě Víji poslouchá. I když nejspíš ne ušima, ale... čím?

»Telepatie ti přes noc ještě zesílila,« ujistila mě. »Vyjdi ven ze své ložnice, půjdeme se nasnídat. A pak se začneš učit, co se dá právě tou telepatíí dělat!«

V malé jídelně, kde jsme předtím večeřeli, nás oba čekala trochu vydatnější snídaně. Na Zemi jsem se zvykl odbývat ranní kávou, tady to bylo bohatší. Už večer jsem projevil přání dát si ke snídani míchaná vajíčka a byl jsem zvědavý, zda to zdejší kuchaři dokáží vykouzlit. Holedbali se, že ano, mají to přece na

jídelním lístku, ať to nechám na nich. A měli pravdu, dokázali to. Jenže to nebylo pár vajíček v rychlosti hozených na pánvičku, tady v tom byly kousky špeku, plátky šunky, a vůbec jsem si říkal, že takhle snad snídají jen lordi v Anglii.

Při jídle mě Víji naučila další vymoženost, k níž byla nutná telepatie. Týkalo se to obleků. Nebyly to pouhé kusy látky jako u nás, zdejšími oblekům »tučori« se telepatii předávaly nutné povely a parametry. Když si jejich majitel telepaticky představil barvu a případně i vzorek, »tučori« jeho přání přijaly a za několik minut se samy přebarvily. Představil jsem si kamínky v písku na pláži, a za chvíli jsem je měl na sobě. Telepaticky se i svlékaly, nejčastěji v koupelnách *kegiako*.

„Nech si ale tu žlutou,“ požádala mě na závěr Víji. „Sluší ti víc než tohle. A teď se půjdeme učit létat!“

Vyvedla mě před dům a ukázala mi, jak si vyvolám jejich létající dopravní prostředek *zuzlit*. Představila si jen neviditelnou bublinu a měl jsem ji napodobit. Pochopil jsem, že se musím se žádostí obrátit na někoho... nebo snad něco?... V okamžiku, kdy jsem příkaz dokončil, se mi v hlavě ozvalo »Ichpel!«, současně mi měkká neviditelná sedačka podrazila nohy. Usedl jsem jen tak do vzduchu a mohli jsme letět.

Podle hlasu potvrzujícího »Ichpel« jsem hádal na muže, ale jistý jsem si tím nebyl. A ovšemže to bylo úplně jinak...

Víji mi nařídila *zuzlit* zrušit a postavit se opět na vlastní nohy. Pak jsem měl vyvolat »dvoumístný« zuzlit, aby zahrnul nás oba. Seděli jsme nejprve proti sobě, ale pak Víji vstala a přesedla si vedle mě, aby mi mohla ukázat, jak se určuje cíl letu. Bylo to opravdu zajímavé. Na příkaz »pesde« před námi vyvstal zmenšený model okolní krajiny i se všemi domky osady. Příkazy »pigčó« jsem požadoval zvětšení měřítka, což mi umožnilo pohled na širší okolí, příkazem »zcinčó« se měřítko zmenšilo a zobrazilo se naopak víc podrobností. Příkaz »rihigte« vyvolal na mapě jakási písmena, jenže ta mi nic neříkala. Pochopil jsem jen, že to jsou jména osad, ale i jména vodních toků a význačných hor. Tím se model krajiny ještě více podobal našim mapám, až na to, že tu nikde nebyly zakreslené silnice. Jakmile jsem ale nad tím začal trochu hloubat, došlo mi, že v tomto světě přece žádné silnice nejsou. Kdo by po nich jezdil? *Zuzlity* je přece nepotřebují!

Těšilo mě, že písmena očividně znamenají hlásky. Rozklad řeči na hlásky zapisované jednotlivými písmeny byl svého času geniální. Národy, které zůstaly u obrázků, později změněných na piktogramy s konečnou stanicí u japonských a čínských znaků, na tom jsou podstatně hůř. Učit se neúměrné množství znaků zdržuje a omezuje postup vzdělávání. V Číně se počítal za vzdělance každý, kdo uměl číst a psát, v Evropě je to první stupeň, který zvládnou i malé děti. Došlo mi, že se těch pár hlásek naučím snadno, ale naučit se celou řeč bude znamenat naučit se slovíčka, což asi bude těžší, zejména když nemohu očekávat žádnou podobnost se známými jazyky. To jsem ale čekal od začátku. Jedině v Hollywoodu se bytosti všech galaxií dorozumívají čistou americkou angličtinou.

Což mi Víji vzápětí pěkně nabourala.

Stačilo totiž vyslovit příkaz »Rihigte česky«, a texty na mapě se přeměnily v dobře známou latinku. Nemohl jsem čekat, že porozumím cizím názvům, ale mohl jsem je aspoň vyslovit.

»Poletíme teď do Chrykti,« ukázala mi na okraji zmenšené mapy jakési větší středisko Slinchimů. Tohle už vypadalo trochu jako město, ale cesta tam byla poněkud delší.

»Dva tisíce kilometrů,« přepočítala mi to Víji na pozemské kilometry. Tedy tříhodinový let rychlostí nejrychlejších pozemských vrtulových stíhaček.

Naučil jsem se tedy určit *zuzlitu* cíl, ale i když jsme se hned vznesli, otočili a zamířili tím směrem, další starost o let neležela na nás a mohli jsme se věnovat něčemu jinému. A to něco jiného byla komunikace se Šedyšem.

Jak jsem pochopil, Šedyš se podobá pozemským počítačům. Přinejmenším tím, že myslí podstatně rychleji než my lidé a ovládá spoustu prostředků, řeklo by se »periferií«. Tím ale podobnost s pozemskými počítači nejspíš končí. Šedyš není hromada nějakého »železa«, je totiž živý. A nenachází na jednom místě jako naše počítače, ale je rozprostřený po celém Beridazu. Podobá se tedy spíš inteligentní počítačové síti, a proti našemu pozemskému internetu je nejen složitější, ale i inteligentnější. Se Šedyšem se dá diskutovat, dotazovat se ho, a dokonce i přít. Působil na mě spíš dojmem rozumné bytosti. Kdokoliv se s ním zde může spojit pomocí telepatie, přičemž i to, že na mě mluvil mužským hlasem, se dá změnit. Stejně tak dobře může mluvit ženským nebo i dětským hlasem. To je ale ošidnější, člověka to svádí mluvit s ním shovívavým tónem, jakým mluvíme s dětmi, i když skutečnost je jiná. To on by s námi mohl mluvit shovívavě jako s dětmi, má proti nám ještě větší intelektuální odstup. Že to nedělá, je jen důkaz jeho dokonalosti.

Pro Šedyš není problém mluvit na mě česky. S Rusy hovoří rusky, a s Němci německy. Asi jen Gwajzové, staří lovci mamutů, s ním nemluví vlastním jazykem. Měli totiž tak primitivní řeč, že z ní po převzetí slovní zásoby Slinchimů zbylo tak málo, že radši rovnou přešli na řeč Slinchimů. V současné době prý zapomněli i těch pár slůvek ze své původní řeči, že by se dala rekonstruovat jediné ze starých záznamů. Šlo by to, Šedyš si všechno přesně pamatuje, jenže ani sami Gwajzové již necítí potřebu pít se po takových »vykopávkách«.

Jeden rozdíl proti pozemským počítačům byl ale tak velký, že jsem se toho až ulekl. Šedyš se totiž v Beridazu dokáže napojit na mozek myslících bytostí a zacházet s nimi jako se svou periferií. Nejspíš by mohl lidi ovládat jako loutky, ale zásadně to nedělá. Dokáže však použít lidský mozek jako »sklad informací« a podle našich požadavků nás vybavit požadovanými vědomostmi. Říkají tomu »holajvíchy«, a právě tak naučil Šedyš Víji během půl hodiny záluďností češtiny. Na popud Víji jsem ho teď požádal o znalost řeči Slinchimů na Beridazu. Nalil mi ji do hlavy během minuty, bylo to až strašidelné. Žádné šprtání slovíček, žádné trpělivé opakování. Náhle jsem zkrátka porozuměl nejen řeči i písmu

Slinchimů, ale orientoval jsem se i v Šedyšově mapě Beridazu. Mohl jsem touto řečí hovořit jistěji než anglicky. Prostě jsem si »přepnul myšlení do režimu Slinchimů«, jako se člověk »přepne do angličtiny«, když mluví s někým anglicky. Jako kdybych byl odjakživa zdejší.

Na Zemi se takovému učení říkalo »Norimberský trychtýř«, ale to patřilo do pohádek. Tady to byla skutečnost.

Určitě to stálo za to!

=*=

Městečko Chrykti bylo ze všech zdejších sídel, které jsem dosud navštívil, nejpodivnější. Bylo totiž pusté. Žilo tu jen pár Slinchimů ve funkci správců, a byli docela potěšení, když u nich Víji objednala prohlídku městečka pro »návštěvníka ze Země«.

Ukázalo se, že jde o velikou automatickou továrnu, která však v současné době stála a nic nevyráběla.

„To je divné,“ řekl jsem, když jsem se to dozvěděl. „Proč vám tady zahálí?“

„Protože od ní zrovna nic nepotřebujeme,“ řekla Víji. „Je připravená vyrobit všechno nač si vzpomeneš, a kdyby to bylo nutné, vyrobí to. Ale zrovna teď nikdo nic nepotřebuje, proto tady stojí, aniž by něco dělala.“

„To je přece neomluvitelné plýtvání prostředky?“ namítl jsem. „Proč sem nepřeveďte aspoň část výroby odjinud?“

„Odkud?“ usmála se na mě Víji. „Tohle je jediná továrna na Beridazu.“

„Jediná továrna – a stojí?“ nechápal jsem to.

„Rozuměj, nikdo zrovna nic nepotřebuje,“ řekla. „Spouštět ji pro jednoho člověka nemá smysl. Kdybys cokoli potřeboval, dostaneš to z pohotovostních skladů, kde jsou nachystané rezervy pro mimořádné případy. Továrnu by spustili po spotřebování pohotovostních zásob. A to zrovna teď není nutné.“

„To je divné,“ řekl jsem. „U nás na Zemi by to znamenalo, že společnost provozující tuhle továrnu zkrachovala.“

„Váš systém je zkrátka jiný,“ podotkla klidně.

„Ale to je přece nesmysl!“ nechtěl jsem se dát tak snadno. „Je vás tady pět milionů, cožpak nikdo nic nepotřebuje?“

„Jak vidíš, nepotřebuje,“ usmála se. „Každý má všechno. »Zuzlity« vytváří Šedyš podle okamžité potřeby, ale ty nejsou hmotné. Ty jsi tady zatím potřeboval kromě jídla jen nový oblek, a dostal jsi ho z pohotovostního skladu.“

„Jak jste ale mohli vědět, že se mi líbí žlutá barva?“ rýpal jsem trochu.

„Kdyby se ti nelíbila, můžeš si zvolit jinou barvu nebo si ho podle libosti pomaluj třeba strakatě. Můžeš si přát kovově lesklý povrch a třeba i průhlednou strukturu, ale to se u nás nepovažuje za vhodné. Seksinové chodí s průhledným horním dílem a s průhlednými nohavicemi, prý se to podobá nejrozšířenějšímu obleku z doby před příchodem našich průzkumníků, ale pro nás to není vhodné. Naopak Charbínové chodí zásadně úplně zahalení do jednotně šedých obleků,

a jednoho od druhého rozeznáš jedině podle hlasu, jenže oni nemluví dokud nemusí a není s nimi kloudná řeč.“

„No dobře,“ přijal jsem to jako další plus. Byl by to oblek pro všechny příležitosti, to také není marné.

„Vždyť je vás pět milionů!“ trval jsem na svém. „Neříkej mi, že nikdo z pěti milionů lidí nepotřebuje občas nový oblek! Při životnosti oděvů se snad musí obměňovat!“

„To je to!“ řekla. „Při životnosti oděvů... kolik potřebuješ oděvů, když je jejich životnost dvacet tisíc let? Nejvíce jich spotřebují novorozenci, ale jak říkám, u nás je to dvě stě padesát za rok, pro všechny čtyři tisíce, na to postačí spustit stroje na dvacet minut. Po hodině práce jsou ve skladech zásoby na tři roky...“

„Životnost oděvů... dvacet tisíc let?“ zatočila se mi hlava.

„Cožpak potřebuješ každý den jiný?“ zasmála se. „Slyšela jsem, že u vás spousta lidí chodí každý den v nových šatech, ale ty šaty jsou sukýnka z trávy, která do druhého dne uschne nebo shnije.“

„Vaše šaty se neopotřebovávají?“ lapal jsem po dechu.

„To se rozumí, že se opotřebovávají,“ přikývla. „Ale samy si to doplňují, jak ti odstraňují odumřelé vrstvičky kůže, které by na tobě jinak působily jako lapač špíny. I energii si odebírají od tebe, je to vlastně obdoba každodenní pětiminutové procházky, prospívající zdraví a svěžesti.“

„A jinak nic nepotřebujete?“

„Vlastně ne,“ odvětila. „Každý potřebuje postel, spát jen na holé zemi není pohodlné. Malé děti potřebují postýlky menší, ale na Dětských ostrovech takové jsou, a nikdo tam nezůstává, když mu děti vyrostou. Děti nepřibývá ani neubývá, postýlky se tedy... jak to říkáte... dědí z dítěte na další dítě. Nemáme-li spousty obleků, nepotřebujeme ani skříně. Vaříme hromadně, nepotřebujeme pro každého vlastní jídelní náčiní, a byty nemají kuchyně. Zatím sis toho nevšiml, ale postel se na příkaz zprohýbá, a je z ní křeslo, kde se dá pohodlně sedět. Co ještě v bytě potřebuješ? Stůl? Nač? Pracovní stoly jsou ve vědeckých střediscích, kde vydrží třeba sto tisíc let bez výměny. Co ještě?“

„U nás má spousta lidí doma televizor,“ řekl jsem.

„Aha, váš obrázkový přístroj?“ zašátrala Víji v paměti, co to slovo znamená. „Ten my nepotřebujeme. Když se pohodlně usadíš, zavřeš oči a zavoláš Šedyše, objeví se ti obrazy toho, co chceš vidět, přímo v hlavě. Když ti lépe vyhovují obrazy před očima, nech si je zobrazit před očima. Mimochodem, tak se používají i mapy v *zuzlitech*. Buď jako plastický obraz, vznášející se ve vzduchu před tebou, nebo, když zavřeš oči, jako plastický obraz ve tvé hlavě. A pokud vím, výběr mají vaše televizory hodně omezený. Vlastně jen to, co jim připraví jiní. A tak se prý na to koukáte, ať se vám to líbí nebo nelíbí.“

Měla pravdu, jako vždycky. Co vlastně naše televize umí? Pár bezduchých pořadů, kvízy, u kterých si člověk připadá jako nabitý vědomostmi, jenže se jedná

o prkotinách, jako kdyby někdo potřeboval vědět, ve kterém roce prohlásil nějaký vladař obzvlášť stupidní výrok, diskuzní pořady, omílající pořád dokola to samé, s pečlivě vybranými tématy i diskutujícími, aby se někdo nedejbože neodvázal mimo povolené diskuzní mantinely, profi-sport, nekonečné seriály, kde vůbec nevadí, když pár dílů vynecháte, protože jsou beztak o ničem...

„Jenže když nic nevyrábíte, nic nevyděláte!“ řekl jsem poslední argument, který mě napadl.

„No a co?“ pokrčila Víji rameny. „To je asi největší rozdíl mezi našimi světy. Celý svůj krátký život se honíte za výdělkem. Žijete mezi prací a ložnicí, všechno mezi tím u vás nestojí za nic, protože se nedá poměřit penězi. Žijete vy vůbec? Vždyť pro samou shánku po výdělku ani nežijete!“

Juj, to bylo tvrdé! A přitom upřímné! A nejspíš pravdivé! Opravdu všechno poměřujeme penězi! Dokonce i obory, které by měly povznášet. Sport je dnes věcí profesionálů s milionovými výdělky, místo aby lidé sami sportovali jen pro radost z pohybu! A když to není o penězích, je v tom politika, a to je ještě horší.

Můžeme se chlubit kulturou? Vždyť i ta je v zajetí peněz! Na jedné straně miliony vydávané snoby za něco, co se dá těžko označit za umění, na druhé straně se málo umělců vlastní tvorbou užívá. Většina lidí na kulturu nemá peníze a ti, kdo je mají, o »plebejskou kulturu« nestojí. A pokud investují do umění, pak jen tam, kde očekávají slušný zisk.

A navíc všudypřítomná reklama!

»Kupujte naše výrobky, jsou lepší než od konkurence!« Přitom kdekdo ví, že největší snahou výrobců není vyrobit lepší výrobek než ostatní, ale udělat takový, aby vydržel přesně po dobu záruky, a pak se rozsypal. Firma Sony dává dokonce do svých elektronických »supervýrobků« malé časové čítače, odměřující jejich životnost přesně na dobu záruky. Pak se ty šmejdy prostě rozsypou, a opravář jen krčí rameny. »Oprava bude dražší než nový model, vyhod'te to a kupte si nový!« Odborníci, kteří vymýšlejí, jak vše co nejlépe znehodnotit, jsou dnes nejžádanější. Nazývají svůj obor »řízená spolehlivost« a jsou na něj dokonce hrdí, neboť prý lidem dává práci!

Lidé už pro to mají přiléhavější označení. »Kurvítka«.

Práci to lidem dává, nebo přidělová? Takové jemné odstíny po manažerech nechtějte! Hlavně že prodávají!

Kupte si, kupujte, kdo nekoupí, prohloupí!

A lidé kupují, kupují a kupují. A nic jiného jim nezbyvá, protože levné boty dnes nevydrží pět let, jako před sto lety, ale s bídou půl roku, desetkrát dražší boty

vydrží rok. Vydělávají jak výrobci levných šmejdů, tak i vlastníci světoznámých značek, jejichž předražené šmejdy vychvaluje reklama na každém kroku.

Co by se stalo, kdyby se na Zem dostaly zdejší výrobky? Obleky, které vydrží pětadvacet tisíc let a které by se daly dědit z praděda na pravnuka?

Samozřejmě by torpédovaly textilní a obuvnický průmysl. Rozšíření strojků »dzevogda« by asi rozvrátilo potravinářský průmysl i zemědělství, neboť výroba trávy by nebyla dost finančně »lukrativní«. Létající »zuzlity« by okamžitě zničily nejen automobilový, letecký a loďařský průmysl, ale i navazující dopravní obory, výstavbu silnic, železnic, mostů, tunelů a ranvejí... Zdejší lékaři by brzy udělali nezaměstnané ze všech pozemských lékařů, zdravotnických pracovníků, potopili by s nimi i farmaceutický průmysl...

Nutně by vyvstala otázka, kdo zaplatí obrovské armády vojáků a byrokratů, závislé na daních, až se mezi nezaměstnané zařadí devadesát devět procent lidí, v současnosti zaměstnaných ve výrobě, zdravotnictví, zemědělství a v dopravě...

Nejprve by se zhroutila výroba, zemědělství a doprava. Po nich by se jako domino poskládal zbytek. Tak by asi vypadal konec našeho kolosu na hliněných nohou, hrdě nazývaného »pozemská civilizace«.

„Poslyš, Víji,“ řekl jsem po dlouhém přemýšlení. „Konečně jsem pochopil, jakou katastrofou by bylo, kdyby se vaše znalosti dostaly k nám na Zem!“

„Ale trvalo ti to!“ usmála se.

=*=

Dilema

Aby mě dostala ze šoku, chtěla mě Víji seznámit s odlišnou stránkou života na Beridazu. Říká se, že na Zemi je umění a věda v protíváze. Věda se stará o materiální zabezpečení života, umění o jeho »duchovní stránku«.

Jenže na Beridazu se i umění od našeho pozemského lišilo tak diametrálně, že se dalo stěží srovnávat. Naprosto v něm totiž chybí komerční stránka. Ano, jsou zde malíři, ale nemalují na plátna, která se dají drazí prodávat, ani oltáře, kterými by se chtěli zavděčit mocnějším. Jejich obrazy nejsou malované olejem, jsou trvanlivější, a přitom pomíjivé. A přitom jsou pro všechny.

Namalovat obraz je ovšem značně pracné. Zdejší malíři se nespokojí pěti tahy štětcem jako modernisté na Zemi. Šmik-fik, a fofr na aukci, rychle prodat co nejdraž! Zdejší obrazy snesou srovnání snad ještě s plátny starých mistrů, kteří se ještě snažili zachytit svět v jeho vlastních barvách a tvarech. Na rozdíl od nich jsou zdejší obrazy výhradně... řekli bychom »digitální«. Zdejší malíři nepoužívají olejové barvy a štětce, ale malují přímo na zdi domů jakýmsi »virtuálními« štětci i barvami. Nespokojují se jednoduchými malůvkami. Karikatura často vystihne podstatu několika rychlými čarami, zdejší obrazy jsou propracovanější než drtivá většina pozemských. Malování obrazu tady trvá roky. Slinchimové ale nespěchají, mají přece dost času. Nevadí jim, když obraz začnou malovat na zeď svého domu, a dokončí ho až na zdi úplně jiného, neboť se občas stěhují, aby nežili pořád na tom samém místě. Obraz se tam přestěhuje s nimi. Vyvolají si ho z paměti Šedyše, a mohou ihned pokračovat. Zdejší obrazy nemají honosné zlacené rámy, objeví se prostě na zdi, kde si to přejete a buď jim ponecháte okraje »do ztracena«, nebo jim určíte rám, ať vypadají jako okna.

Slinchimské domy nemají ani okna, jen dveře, které mohou být podle přání průhledné nebo neprůhledné. Tvoří je silové pole *pereku*, v základě průhledné, ale může nést i zdání libovolné struktury. Když si někdo přeje okno, prostě se mu na určeném místě vytvoří. Okna mohou být nejen pravoúhlá, ale i eliptická, oválná nebo i abstraktního tvaru, dokonce mohou mít, jako obrazy, okraje »do ztracena«. Mohou ukazovat přesně to, co se nachází za zdí, ale nejčastěji jsou obrácená do zvoleného výhledu. Můžete si vybrat z tisíců možností, třeba pohled na jezero, do lesa, na hory, anebo třeba do pouště, jak se komu zlíbí. Když vstoupíte do nově postaveného anebo do volného bytu, jsou všechny stěny čistě bílé. Je na každém, jak si stěny ozdobí. Obrazy se od oken liší tím, že se nepohybují. A někdy i tím, že zobrazují výjevy, jaké se prostě stát nemohou. Například s pohádkovými zvířátky, která jednají jako lidé. Slinchimové mají pro děti i pohádky a bajky.

Tak je to i v jiných uměleckých oborech. Slinchimští hudebníci neohromují posluchače virtuozitou ovládnutí nástrojů, ale promyšleností kombinací tónů. Nejsou hráči, ale skladatelé, a jejich tvorba se dá reprodukovat prakticky kdykoli, kdy mají posluchači dost času a soustředění.

Paměti Šédaše obsahují nepřehledné množství uměleckých děl. Už jen vyznat se v nich je samo o sobě umění. Můžete ale mít cokoli si vyberete, a prakticky kdekoli. Nerozlišují originály od kopií a laciných reprodukcí. Tohle dělení úplně ztratilo smysl, neboť každé zobrazení je nerozeznatelné od originálu. Každý může mít doma originály slavných mistrů a poslouchat hudbu, jakoby zkomponovanou jen pro něho. Komerce se z umění úplně ztratila. A k mému údivu tady neznali ani divadlo. Slinchimové se prostě nepředvádějí. Znají cosi jako film, dokonalejší než u nás, ale filmy tady vznikají pomalu, natočit film je záležitost půl století. Zato to jsou díla, která stojí za to!

A tohle aby se ujalo i na Zemi? Kdo by se uměním zabýval, kdyby nebylo patřičně honorované? Slinchimské vědomosti by nezničily jen hospodářství, ale i umění a snad všechny obory lidské činnosti.

Přinejmenším ty, které se poměřují penězi.

Je ale na Zemi něco, co se penězi měřit nedá?

=*=

Jako přírodovědce mě pochopitelně hodně zajímaly zdejší *dzevogda*, neboli syntezátory programovatelných potravinářských kvasinek. Požádal jsem Šédyš, aby mi do hlavy »nahrál« znalosti nutné a potřebné k jejich zkonstruování.

Šédyš neprotestoval a učinil žádané. Najednou jsem věděl o těch zázračných strojích všechno, co k tomu bylo potřebné. Ale současně jsem pochopil, proč mi ty znalosti budou na Zemi úplně k ničemu.

O Leonardovi da Vinci jsem někde četl, že snad dostal své encyklopedické znalosti od mimozemšťanů, ale nemohl je použít, protože to úroveň vědy tehdejší Země neumožňovala.

A opravdu! I kdyby Leonardo znal principy a podmínky funkce atomových reaktorů, co z toho mohl ve své době uplatnit? Představa, že si nechává v tehdejší kovárně vykovat atomový reaktor, je přinejmenším úsměvná. Leonardovi by ale do smíchu nebylo. Mohl by s dnešními znalostmi postavit airbus nebo aspoň lehké sportovní letadlo? Ztroskotat by nejspíš na motoru. Vždyť do doby nemotorného parostroje Jamese Watta chybělo pár století! Leonardo mohl postavit nanejvýš lehké bezmotorové rogallo, což se mu údajně podařilo, ale jaký to mělo význam pro dopravní revoluci tehdejší doby? Nulový. Před ním i po něm zůstala doprava doménou koní a jiných tažných zvířat.

Na Zemi bych byl vyřízený i s úplnými znalostmi výroby mikroprocesorů. Tuto technologii už lidé zvládli, jenže je pořád udržovaná v tajnosti a zůstává tak doménou několika málo firem, které se procesory zabývají a které již mezi sebe nikoho dalšího prostě nepustí. Začít bych musel od pouhého tranzistoru a pomalu postupovat ke složitějším čipům. Když se to tak vezme, nikdo na světě už není schopný nakreslit mikroprocesor. Vyrábějí je stroje, kterým jiné stroje připraví plány. Pro člověka už tu není místo.

Technologický skok mezi našimi pozemskými procesory a *dzevogda* je ještě větší než skok mezi baňatými elektronkami a obvody vysoké integrace procesorů.

Vezměte si zdánlivě obyčejný mobilní telefon. Nepozastavujeme se nad tím, že jeho srdcem je vícejádrový mikroprocesor, obsahující na každé jádro několik milionů tranzistorů. A přitom je to malý zázrak!

Dzevogda obsahuje milionkrát větší počet miniaturních součástek, z nichž mnohé na Zemi teprve čekají na své objevení, neboť jsou spojením procesorové a nukleární technologie. Měníč hmoty, představovaný v pozemské technice obřím synchrofázotronem, je tu dotažený do dokonalosti a miniaturizaci. **Dzevogda** jich obsahuje několik milionů. Tyhle »kuchyňské strojky« nedokáží na Zemi vyrobit ani největší giganti, i když již zvládli výrobu superminiaturních mikroprocesorů.

A tady na Beridazu jsou takové zázraky v každé kuchyni!

Zkrátka a dobře, v současné době by se na Zemi mohly tyto strojky objevit jedině dovozem z Beridazu, nebo z jiného světa, kde žijí Slinchimové. Síly naší civilizace na to prostě nestačí. Je mi houby platné, že to znám, když na Zemi tyto znalosti neuplatním. Ocitl bych se v postavení dávného génia Leonarda da Vinci. I kdyby měl znalosti od mimozemšťanů, nejvíce nakonec vynikl v umění.

A to bylo přece jen trochu málo...

=*=

I když to všechno bylo hodně překvapující, a neváhám říci šokující, největší šok mě čekal, když mě chtěla Víji seznámit se všemi vlastnostmi telepatie. Ta byla součástí úprav, jenže neměla jen přínos v dálkovém dorozumívání s jinými lidmi i se Šédysem, i když i to bylo revoluční a na Zemi nevídané. Telepatie je daleko mocnější nástroj a prostředek, než jsem si v první chvíli uvědomil i než jsem to mohl tušit.

Telepatie totiž dokáže ovlivňovat zvířata.

Jedině díky ní si mohli nejen Slinchimové, ale i Okdrókové, Seksinové, Karmídi, Charbínové a vlastně i pozemšťané žijící na Beridazu ochočit šelmy jako šestinohé vlky. A mohli je tak využívat lépe než my na Zemi využíváme psy.

Poznali jsme to s Slávkem sami, když Seksinové a Okdrókové přijeli na vlčích, a ještě víc, když je na nás pošťvali. To, že jsme byli oblečení ve vlčích kůžích, nebyl podle mě dostatečný důvod k tomu, aby nás napadli. Soudce Zarón nám dal zapravdu a zdálo se, že v té věci bude v jednání se Seksiny a Okdróky pokračovat. Pro nás dva to tím skončilo. Teď jsem se ale dozvěděl, že i my můžeme poroučet zvířatům. Návrat jeskynním komplexem Čertova díra se teď jevil jako podstatně jednodušší a ne tak nebezpečný než cesta sem.

Jenže přitom jsem se dozvěděl, že lidé s telepatii mohou ovlivňovat nejen zvířata, ale i lidi bez telepatie. Nejprve se mi to nezdálo. Proč to na nás Seksinové neuplatnili místo té neúčinné střelby luky a šípy?

Jenže Seksinové i Okdrókové jsou příslušníci skupin lidí na nižší technické i společenské úrovni. Využívají darovaných výhod, ale přemýšlí postaru. Naučili se ovládat zvířata, ale protože mají na Beridazu telepatii všichni lidé a ovlivnit je proto nemohou, prostě je to u nás nenapadlo. Slinchimové, jako soudce Zarón, by

nás ovlivňovat mohli, jenže ti to považují vůči slabším za nehorázně zbabělé a nenapadne je to čistě ze zásady.

Měl jsem mlhavé vzpomínky, že nám soudce Zarón hned zpočátku přikázal, abychom mu řekli pravdu. Řekl jsem to Viji, ale ta na to jen přikývla.

„Soudce to použít smí,“ řekla. „Ale řekla bych, že to bylo ve vašem zájmu, a ne k vaší škodě.“

Její argument vlastně odpovídal známému biblickému »po ovoci poznáte je« a musel jsem chtě nechtě přiznat, že ani soudce Zarón, ani nikdo jiný se nás tady nepokusil psychicky ovládnout. I to zjištění pravdy bylo nakonec v našem zájmu a jsem si jistý, že bychom mluvili pravdu tak jako tak, a proto se nám nezdálo, že by nás soudce ovlivňoval.

Jenže my dva, až se vrátíme na Zem, bychom toho používat mohli. Naši spoluobčané nejsou psychicky slabší, jako Seksínové ve srovnání se Slinchimy, takže bychom zbabělost ovlivňování slabších jako důvod necítili.

Viji mi to sdělovala velice opatrně, a pozorně sledovala, jak na to budu reagovat. Nedivil jsem se. Kdybychom se po našem návratu na Zem rozhodli této schopnosti zneužít, mohli bychom se stát diktátory a ta schopnost by byla největší prokletí našeho světa. Vždyť jediné skutečnost, že lidem nikdo do hlav nevidí, umožňuje postavit se proti diktátorům. Ale v nesprávných rukou by tato schopnost způsobila nejdrastičtější rozvrat lidské společnosti na Zemi, tím spíš, kdyby se zkombinovala se všemi ostatními vlivy, které mi už také došly, i když na to Viji čekala dost dlouho.

Tím pozorněji mě teď Viji pozorovala. Sirky nepatří dětem do rukou. A my pozemšťané jsme proti Slinchimům vlastně jen větší, nezodpovědné děti. »Sirky« tedy nepatří do rukou ani nám. I když jsme my dva zřejmě jejich důvěru dostali.

Zasloužíme si ji?

=*=

Zatímco jsme s Viji obcházeli zdejší pamětihodnosti, úplně jsem zapomněl, že mám v těle klubko jakýchsi červů. Nijak se neprojevovali, takže mi nevadili.

Jenže zdejší vědci, i když pracovali vleže, nespali. Proto mě překvapilo, když mi Viji sdělila, že jsou hotovi.

„Zajímá tě, co všechno v tobě našli?“ zeptala se mě. „Nespokojíš se výčtem kladných změn? Bal Achr mi sdělil, že by tě některé položky mohly rozrušit.“

„To se rozumí, že mě zajímá všechno!“ řekl jsem.

„Dobrá, chceš-li to vědět, máš na to právo... ale varovala jsem tě!“ pokrčila rameny.

Nedá se říci, že bych nic z toho nečekal. Hned zpočátku mi došlo, že zdejší vyšetření bude asi podrobnější než od našich lékařů. Zdejší vědci nemají stroje a přístroje, jako jsou pozemské rentgeny, cétečka, tomografy, elektrokardiografy, encefalografy, magnetické rezonance a jak se to všechno jmenuje. Zdejší sada červů vypadá skromně, jako když si v minulém století museli i naši lékaři vystačit se stetoskopem, ale troufnu si odhadnout, že jim poskytla podrobnější údaje, než

mohou zjistit naše přístroje. Přece jen je pohled zevnitř podstatě blíží než nesmělé nakukování zvenčí.

Červi jsou proti našim přístrojům možná pomalejší, zato jsou důkladnější. Kdybych dnes šel na lékařskou prohlídku, spokojeně bych odešel, že jsem zcela zdravý. Žádný lékař by mi nedokázal říci, že mě čeká ve čtyřiceti až pětadvaceti infarkt, a v padesáti, nejpozději v šestapadesáti zemřu na rakovinu. Zcela pomalu i úplnou slepotu v šedesáti, té bych se ani nedožil. Ale už jsem měl v sobě první známky všech těchto ortelů, které by se postupně objevovaly a vyvíjely.

Nemoci nejsou úraz, který přijde náhle a bez varování. Některé se připravují záutočit dlouho, a včasný zásah je může vyloučit, zatímco léčení rozvinuté nemoci vyžaduje více léků, snahy a trápení, navíc bez záruky úspěchu.

Trochu mě překvapilo, co všechno u mě našli. Cítil jsem se přece naprosto zdravý. Nic by mě nevarovalo ani před infarktem, který měl nastat až v mých čtyřiceti, ani před rakovinou. Přiznám se bez mučení, trochu to se mnou otřásl, Víji se nezdráhala bez příčiny. Jakže to kdysi napsal Karel Jaromír Erben? Lépe je o ničem nevědět než »strašlivou poznati jistotu«?

Tím větší jsem cítil obdiv i vděčnost ke zdejším vědcům. A také jsem trochu vděčil Slávkovi, že mě sem vzal. I kolegům, kteří mě na tu cestu vyslali v dobré víře, že budu proti ní protestovat nejméně ze všech. I když si určitě mysleli, jak se mnou krásně vyjebali... Jo, páni akademici, zaváhali jste!

I když oni by se nedali přemluvit ani k nebezpečné cestě jeskyněmi zvanými Čertova díra... Přijet místo mě nějaký starší, nevrlý akademik, asi by do vědecké zprávy napsal, že je to všechno dílem fotošopu, zejména kdyby mu učitel velice ochotně ukázal nějakou snadnou fotomontáž. Akademik by ve vesnici nepobyl ani hodinu a byl by opět klid...

Někdy je holt lepší být mladým, nadšeným bláznem!

„Poslyš, Víji, jedno mi nejde z hlavy,“ obrátil jsem se na svou průvodkyni a učitelku. „Připustím, že mě tady vaši vědci »seřídili« tak dobře, že mě zbavili budoucích hrozeb. Nebude mi hrozit v pětadvaceti infarkt a v padesáti rakovina. Pochopím to jako kdybych měl začínat znovu, jenže ne od mimina, ale rovnou od současného stavu. Jenže stárnutí máme v genetice a neseme v sobě něco jako »kurvítka« genetickou informaci, která nás po nějakých padesáti až sto letech změni ve starce. Znamená to, že tu proceduru musí každý za sto let opakovat?“

„A stálo by ti to za to?“ podívala se na mě nevinně.

„Jistěže,“ odvětil jsem. „Ale není jisté, jestli se sem za sto let zase dostanu.“

„Opravdu se chceš vrátit do vašeho světa?“ zeptala se mě.

„Cítím to jako svou povinnost,“ řekl jsem. „Řekl bych, že nebudu jediný, kdo se na Zem vrátil, aby si tam ještě něco zařídil. Například aby si do Beridazu přivedl některé přátele. Mohli byste jim přece pomoci, jako pomáháte mně. Určitě bych vybral takové, co si to zaslouží!“

„Můžeš se naučit sám prodlužovat lidem život,“ řekla Víji. „Pak bys mohl pomáhat lidem i tam. Elina Myškin, nebo jak se vlastně jmenovala, to zkoušela.“

„Jestli je to možné, uvítal bych to,“ řekl jsem.

„Možná by ale bylo lepší, kdybys tady rovnou zůstal,“ řekla zamyšleně. „Nebyl bys tu první, a jistě ani poslední. Pozemšťanů je u nás už poměrně hodně. I když, pravda, zrovna váš národ tu ještě zastoupený není. Ale třeba by se vám dvěma líbilo mezi Rusy, těch je tu nejvíc!“

„Ale kudy se sem dostali? Určitě ne tudy co my dva!“

„Průchodů »flége« mezi vaším světem a Beridazem je víc,“ řekla. „Rusové objevili jeden na Sibiři, shodou okolností poblíž jednoho jejich sídliště, říkali mu »gulag«. Podle toho, co o něm vyprávěli, to byla opravdu příšerná záležitost. Lidi tam drželi násilím i když umírali hladem, a některé rovnou zabíjeli. Pár jich ty nelidské podmínky nevydrželo a uteklo. Nejspíš by je brzy chytili, a čekala by je jistá smrt, našťásti našli jeskyni skrývající průchod »flége« a poštěstilo se jim projít až na Beridaz.“

„Ale vždyť se v Rusku neobjevila zdejší zvířata, jako u nás,“ namítl jsem.

„To je další výjimka,“ řekla. „Už se na to byli naši experti podívat. U vaší propusti našli původní dotykové spínače »syrsa«, staré nejméně sto tisíc let, které se daly nouzově sepnout pouhým dotykem. Občas je sepnula i zvířata, a dostala se tak k vám.“

„V Rusku nebyly?“ nechápal jsem. „Jak se k vám tedy Rusové dostávali?“

„V Rusku byly také,“ přikývla. „Jenže nebyly umístěné tak nízko. Většina zvířat je proto nemohla sepnout. Jen zvědaví lidé na ně dokázali dosáhnout, když si pod ně položili balvany. A pak už si pomáhali navzájem. Ti první zorganizovali útekovou partu pro pomoc dalším a podařilo se jim »gulag« téměř vyprázdnit.“

„To si toho strážní nevšimli?“ podivil jsem se. „Vypráví se o nich, jak byli při hlídání důkladní.“

„Všimli si, to se ví, že si všimli,“ usmála se Víji. „A to se rozumí, že soptili vzteky. Jenže se zaměřili pouze na okolní husté lesy a nenapadlo je, že by úteková stezka vedla jen do nevelkého háječku. Samozřejmě podle mnoha stop došli až do jeskyně, ale ta nebyla tak rozsáhlá jako vaše, takže ji snadno, jenže bezvýsledně prošťárali. Úteková parta v jeskyni zanechala stopy, které však pronásledovatelé vyhodnotili jen jako místo krátkého odpočinku. Falešné stopy pak pokračovaly směrem do nepřehledných lesů, kde končily do ztracena.“

„A to si strážní při tom šťourání nevšimli spínačů?“

„Nevšimli,“ usmála se Víji. „Rusové si útekovou partu dobře zorganizovali. Nahrávalo jim, že první propust »flége« byla z vaší strany neprůhledná a podobala se okolní skále. Aby ji strážní nemohli otevřít ani náhodou, Rusové při jakémkoliv poplachu otevřeli »flége« na straně Beridazu. »Flége« jsou zařízení, aby se obě propusti nedaly otevřít současně. Spínače v jeskyni zhasly a pronásledovatelé pak »flége« objevit nemohli. Tahle parta propašovala do Beridazu tisíce vězňů.“

„Ale pak přece musela spousta vězňů v táborech chybět!“ namítal jsem.

„Rusové nám to uspokojivě vysvětlili,“ řekla Víji. „Strážní i s vedením tábora, což byly obzvlášť odporné kreatury, nemohli přece přiznat, že jim lidé utíkají. Nesplnění rozkazu byl v tehdejší Rusku strašlivý zločin a snadno by se jim mohlo stát, že by se i oni stali vězni. Nebyl pro ně ale problém vykázat tyto vězně jako mrtvé. V těchto zařízeních lidé hromadně umírali, byl to podle Rusů vlastně hlavní účel »gulagů«, takže vykazovali chybějící jako mrtvé. Ani občasná inspekce všemocných vládců na nic nepřišla. Hromadné hroby tu přece byly tak jako tak, stráže dostaly pochvalu »za vzorné plnění povinností«, a úbytek pracovní síly nahradili dalšími transporty.“

„Kolik lidí ta parta zachránila?“ zajímalo mě.

„Útěky organizovali řadu let a celkem se jim podařilo skrz jedinou propust propašovat kolem třiceti tisíc lidí,“ řekla.

„To by zasluhovalo velký metál,“ řekl jsem obdivně.

„Metál?“ povzdychla si Víji. „Žádný metál je nečekal. Pak je při jedné akci překvapila létající mašina, prý dobře vyzbrojená helikoptéra. Útekovou partu i utíkající lidi postřílela dříve než se dostali k jeskyni. Tím tyto útěky přestaly.“

„Škoda těch lidí,“ vzdychl jsem si také.

„Ta parta má v ruské osadě sousoší,“ řekla Víji. „Lidé nezapomínají na své hrdiny. Jenže velení »gulagů« po této události tábor zrušilo. Vězně převezli jinam, zůstaly tam jen rozpadající se, většinou jen dřevěné opuštěné domy. A desítky hromadných hrobů těch méně šťastných.“

„O tom jsem slyšel,“ řekl jsem. „To se prý v Rusku dělo.“

„Nejenže se to dělo, děje se to dodnes,“ řekla Víji tvrdším tónem. „A nejen v Rusku. Slyšel jsi někdy jméno Guantánamo?“

„Jo, slyšel,“ přikývl jsem. „Jen jsem netušil, že věhlas té ostudy lidstva sahá i mimo Zem. Jednu dobu to bylo i v Čechách, říkalo se tomu Jáchymov. Ale jestli jsi tohle jméno neslyšela, pak to znamená jen tolik, že Čechy jsou přece jen malá zemička, a Jáchymov nedosáhl světové proslulosti. Naštěstí je to u nás minulostí. Doufáme, že to časem zmizí všude a už se to nevrátí.“

„Také doufáme,“ řekla Víji. „Ale jisté to ani zdaleka není. Nebude pro tebe lepší, když prostě zůstaneš tady? Najdeš si nové známé mezi lidmi ze Země, zapadneš mezi ně...“

„Poslyš, Víji, měl bych k vám odlišnou prosbu,“ řekl jsem. „Do našeho světa se vrátím, ale nemohl bych do Beridazu přivést jiné lidi? Myslím si, že na Zemi je víc takových, kteří by neměli předčasně zemřít. A znám pár takových, kteří by si zasloužili žít déle i na Zemi. Co kdybych jim pomáhal? Nebylo by to ani tak nebezpečné jako u té »útěkové party« v gulagu, ale přece jen...“

„Jak myslíš,“ pokrčila rameny. „Řekni si Šedyšovi, aby ti dal znalost operačních i trvalých červů »ovrósje«. ¹⁴ Naši vědci ti dodají sadu červů, a můžeš

14 Červy »ovrósje« najdete ve více mých knihách. Proč? Líbí se mi a doufám, že Vám také!

to dělat i na Zemi. Jen tě asi požádají, abys to držel v tajnosti. A budeš na to sám, protože bez Šedyše nikomu nepředáš potřebné znalosti.“

„Myslíš, že to půjde?“ podíval jsem se na ni tázavě.

„Co ti říká jméno Aulus Cornelius Celsus¹⁵?“ optala se mě.

„Nic,“ odvětil jsem. „Jméno mi připomíná Římany, ale nic víc.“

„Žil na Zemi někdy na přelomu vašeho letopočtu,“ řekla. „Stal se proslulým lékařem tehdejší doby, ale nikde není záznam o jeho smrti, jen se předpokládá, že zemřel kolem roku třicet sedm. Toho roku se totiž vrátil natrvalo do Beridazu, dodnes tady vede římskou enklávu. Žil na Zemi skoro třicet let, a to měl s sebou jen malé pouzdro s vajíčky červů.“

„Léčil lidi vašimi červy?“ zeptal jsem se pro jistotu.

„Jistě,“ přikývla. „Jak jinak? Každého, komu dal červy prodlužující život, musel zavázat, aby s ním po nějaké době odešel k nám do Beridazu. Všichni ho rádi poslechli. Bylo to bezpečnější než čelit později obžalobě z čarodějnictví, jakmile by se ukázalo, že nestárnou. V nedávné době prodlužovala lidem na Zemi život i Elina Myškina, nebo chceš-li, Makropulos... žije teď mezi Rusy, a říkají jí opravdu Myškina... Nezabývala se tím systematicky, jen příležitostně, ale i ona své chráněnce raději posílala do Beridazu.“

„To bych asi musel dělat také tak,“ přikývl jsem.

„Dobře,“ souhlasila s tím Víji. „Požádej tedy Šedyše, aby ti dal vědomosti o červech »ovrósje«.“

„Díky za radu,“ poděkoval jsem.

==*=

Vědomostí, potřebných k využívání červů »ovrósje«, bylo více než znalostí o *dzevogda*, syntezátorech potravinářských kvasinek. Poprvé jsem také od Šedyše slyšel pojem »předávkování znalostmi«.

Varoval mě, abych si dobře rozmyslel, zda tyto vědomosti opravdu chci, potřebuji, a zda je využiji, neboť mi natolik zaplní paměť, že by mi musel přistě jiné vědomosti podobného rozsahu odmítnout. Znalosti o *dzevogda* ještě nejsou tak rozsáhlé, aby se nesnášely s jinými, což už ale u červů »ovrósje« neplatí.

Na můj dotaz, co je vlastně to »předávkování znalostmi«, mi vysvětlil, že lidský mozek není ani zdaleka nekonečný, a dá se přeplnit. Projevuje se to tak, že si člověk nemůže vzpomenout na žádné novější věci. Dokáže odříkat sáhodlouhé povídání o takto naučeném oboru, ale nemůže nic použít, neboť zapomíná i to, co se stalo před několika minutami. Zkrátka »totální Alzheimer«. Takový člověk je pak na dlouho vyřízený, na Zemi by to bylo až do smrti. V Beridazu se i tento stav dá napravit, ale jedině tím, že mozek toho pacienta všechno přebytečné řízení zapomene, především to, co »předávkování« způsobilo.

Řízení zapomínání je u dlouhověkosti nutné, ale má to své místo u nás lidí obecně. Nemůžeme si totiž ani zdaleka pamatovat všechno. Proto je přece lidská

15 Je zřejmé, že některé skutečné historické postavy byly až dosud špatně vykládané...

paměť rozdělená na krátkodobou a dlouhodobou. Přes den všechno, co prožijeme, zaplňuje jen krátkodobou paměť, v noci se z ní vybírá do dlouhodobé paměti jen to nejdůležitější. Můžeme si na celý život zapamatovat úžasné zážitky z koncertu, ale už druhého dne ráno si nevzpomeneme na barvu dirigentových vlasů. Zejména vizuální vjemy bývají přeplněné miliardami podrobností. Většina se neukládá ani do krátkodobé paměti a zapomeneme je ihned, v noci pak proběhne další výběr a do dlouhodobé paměti se z nich uloží jen nepatrný zlomek.

Odepírání spánku se proto plným právem říká mučení. Ale v poslední době je u totalitních režimů oblíbené, neboť, podobně jako waterboarding, nezachovává na mučeném zdánlivě žádné stopy, jako čistě mechanické mučení. Mučený pak nemůže prokázat, že by s ním nepřipustně zacházeli. Slinchimové by to dokázali zjistit i po delší době, ale až po podrobném zkoumání. Na Zemi to katům nehrozí, a proto mučí lidi beztrestně.

Kdybych si nechal »nalít do hlavy« vědomosti o červech »ovrósje«, měl bych v hlavě místo ještě na spoustu drobnějších znalostí. Mohl bych si později přát znalost několika jazyků, ale už ne další srovnatelně složité obory. Měl bych si dobře rozmyslet, zda to opravdu potřebuji a využiji.

Ano, ale co ze zdejších znalostí mohu na Zemi opravdu bez problémů využít? Znalosti o *dzevogda* jsou mi na Zemi k ničemu. Nejspíš by bylo lépe dát si je »řízeně odstranit«. Zato znalosti o »ovrósje« na Zemi uplatním, pokud dostanu od zdejších vědců potřebné materiály. K tomu přece nepotřebuji technologii, jaká se na Zemi nevyskytuje, ani vyskytovat nebude.

Šедыš mě ovšem ujistil, že nepotřebné znalosti není třeba odstraňovat. Stačí deset až dvacet let nepoužívání a nepotřebné znalosti se odstraní samy, přirozenou cestou. Proto mi Víji tvrdila, že v současné době mluví spisovnou češtinou jako profesor českého jazyka, ale po nějaké době nepoužívání to s klidným svědomím zapomene. Co nepotřebujeme, toho se s lehkým srdcem zbavíme. Co používáme denně, můžeme znát navěky.

Rozhodl jsem se tedy pro »ovrósje«. Tento vědní obor však patří mezi tak rozsáhlé, že se nedají »nalít ho hlavy« vcelku ani procedurou »holajvíchy«. Šедыš to proto musel rozvrhnout na několik »lekcií«. Ale již po první jsem pochopil, že jde o opravdu revoluční způsob manipulace s organismy, ať zvířat, nebo lidí.

Slinchimové znají a vědomě používají nečekaně rozsáhlou škálu lékařských červů. Nejen jednorázových, jak jsem očekával, když jsem se dozvěděl, co jsem vlastně spolykal na začátku. Ano, většina jich je na jedno použití, jsou »stvořené« k jednomu úkolu a po jeho splnění hynou. Slinchimové je řídí tak, aby je na závěr jejich života vrátili do střev, kde je tělo po jejich odumření stráví.

Vypadá to pro nás Evropany odpudivě, ale přiznejte si, kdo jste ještě nesnědl žádného červa? Občas jsou i v ovoci, zejména v jablkách, ve švestkách, v třešních i v lesních plodech. Okamžik nepozornosti, a spolknete je, ani si toho nevšimnete. Ale že by škodili? Kdepak, nepřežijí kyselinovou koupel v žaludku. Existují sice

i odolnější cizopasní červi, kteří průchod žaludkem vydrží, ti pak mohou člověka zamořit i zevnitř, ale jen málo z nich je skutečně nebezpečných, a ti většinou žijí v tropech, v Evropě se normálně nevyskytují.

Kromě červů »na jedno použití« znají Slinchimové i červy s trvalejší funkcí. Někteří žijí v lidském těle dlouhá léta, nejvytrvalejší až staletí. Dozvěděl jsem se, že lidé druhu Homo Sapiens mají v sobě vytvořenou schránku, kde tito červi žijí. Říkají jí přívěsek slepého střeva apendix. Vznikl u předchůdců člověka už hodně dávno a za jiným účelem, u druhu Homo Sapiens není funkční a dá se vyoperovat bez nutnosti náhrady jeho funkce. Slinchimové apendix nikdy neměli, ale jejich vědci jim pro tento účel kdysi dávno podobný přívěsek vytvořili a zafixovali do dědičnosti, takže se děti Slinchimů s přívěskem pro »ovrósje« již rodí. Na rozdíl od nás ho však nemají až na tlustém střevě, ale blíž žaludku.

Vyoperování apendixu nemá u lidí žádný záporný vliv, ale to platí jen pro současného člověka. Kdybych na to narazil, musel bych apendix obnovit a až potom bych mohl použít »ovrósje«. Naštěstí už se takový případ objevil i tady na Beridazu a zdejší vědci vymysleli řešení i pro tento případ.

Nebudu to muset vymýšlet znovu.

=*=

Miloslav Procházka

Rozvržení »holajvíchy« na několik »lekci« způsobilo, že jsem musel další rozhodování odložit, až to má hlava nějak »stráví«. Jenže v té době se můj parťák Miloslav rozhodl, že už se tady dozvěděl vše, co nutně potřebuje, a chtěl se vrátit na Zemi. A protože se nechtěl vracet sám, přišel za mnou a začal do mě hučet, ať už jdeme. Uznal mé vysvětlení, že musím počkat na konec procedury »holajvíchy«, ale bručel si přitom něco v tom smyslu, že jsem ani tady nezapřel vědátora.

„Myslíš si, že nás pár dní zdržení zabije?“ namítal jsem.

„Nezabije,“ připustil. „Ale budu jako na trní, co se stalo ve vsi. Nezapomeň, že jsme je varovali o další várce zvířat, ve které mohli být i vlci. Uznej, že mohu mít starost o rodinu.“

„Rodina se jistě bude držet v domě,“ ujistil jsem ho. „Tam se jim nic nestane. Chlapi vlky zvládnou, mají v tom praxi.“

„To říkáš ty,“ posteskl si. „Já si oddychnu až všechny uvidím živé a zdravé.“

Uznal ale, že mohu odejít až po ukončení »holajvíchy«. Rozhodl se aspoň navštívit zdejší ruskou enklávu, aby si s nimi popovídal o zdejším životě. Mohl by navštívit i oblast anglicky, německy i francouzsky mluvících, ale tvrdil, že Rusům nejlépe porozumí, zatímco s Číňany, kteří tu také měli svou osadu, nemá o čem by debatoval. Nejde o jazyk, ten se dá získat pomocí »holajvíchy« za několik minut, ale o životní styl, ve kterém se zdejší Číňané od nás Evropanů liší, jako na Zemi.

Tak jsme se zatím rozešli. Uvažoval jsem sice o tom, že bych šel k Rusům za ním, »holajvíchy« přece probíhá kdekoliv tak nepozorovaně, že si toho ani moc nevšímám, jenže potřeboval jsem spíš pohovor s vědci, kteří se zabývají červy. Musím tedy setkání s Rusy oželeť. Jestli se někdy na Beridaz vrátím, najdu si jistě příležitost dohonit to. A taky bych si rád popovídal s Elinou Makropulos.

Měl jsem tušení, že to bude zajímavé.

==*=

Musím nestranně uznat, že setkání s vědci bylo pro mě nejen důležitější, ale nejspíš i zajímavější.

Vědci, potěšení, že jsem se rozhodl zabývat právě jejich oborem, mě přijali mezi sebe. A protože věděli o probíhající »holajvíchy«, hovořili se mnou většinou odborně. Když narazili na moje nepochopení, ihned přešli do populární formy. Úplně je pochopím později, ale už teď jsem zjišťoval, že začínám chápat věci, které by mi na počátku připadaly jako Španělská vesnice. Tak jak mi Šедыš plnil paměť znalostmi, mohli u mě zdejší odborníci odkládat populární vysvětlení a začít více používat odborné termíny. Tohle by na Zemi uvítali všichni studenti! A vlastně i žáci, už od první třídy základní školy. A protože si vědci pamatovali, s čím přišel ze Země Aulus Cornelius Celsus, poradili mi i pár drobností.

Mým největším pokladem bude na Zemi pouzdro s vajíčky červů. Od toho bych se neměl nikdy odloučit, nejlépe když je budu nosit na těle. Stát se může

všelicos, vyloučit se nedá ani požár. Celsus měl na ně skrýš v dutém jílcí meče, ale to se dnes nedá použít, dnes se meče jako odznak moci na veřejnosti nenosí. Měl bych si zvolit jiné umístění. Peněženku a pouzdro na doklady mi rozmluvili. Tyto předměty bývají kořistí kapsářů, kteří by vajíčka jako bezcenná vyhodili.

Z ostatních osobních předmětů se mi nejvíc hodilo pouzdro na brýle. Brýle potřebovat nebudu, červi »ovrósje« mi spravili zrak, takže vidím jasně i bez nich. Umínil jsem si ponechat si je, byť si v nich nejspíš dám vyměnit skla za obyčejná. Brýlové pouzdro na šňůrce na krku je vynikající kamufláž pro vajíčka »ovrósje«. Brýle se nekradou, zejména když je budu mít na nose, a pouzdro na krku bude vypadat jako prázdné. Koho by napadlo, že obsahují takový poklad?

Pomohli mi aspoň s výběrem druhů. Na Zemi budu jistě potřebovat trvalé »ovrósje« pro prodloužení lidského života, které jsou na Beridazu potřebné jen výjimečně. A také pár speciálních »ovrósje« pro nečekané případy. Sestavím si vlastní sadu, jako kdysi Aulus Celsus. Každý druh jsem pro jistotu prohodil s odborníky. Musím si uvědomit, že na Zemi jsou úplně jiné poměry než tady.

Jak se říká, štěstí přeje připraveným.

=*=

Také Miloslav se už loučil s Rusy. Zavolał jsem ho telepaticky ve chvíli, kdy mi Šedyš potvrdil dokončení »holajvíchy«.

„Sejdeme se nejlépe poblíž osady Gasémaz,“ navrhl mi.

Nebyl jsem proti. Víji mě tam ještě chtěla doprovodit, letěli jsme v jednom »zuzlitu« a Víji mi na cestu dávala poslední rady. Slíbil jsem jí, že nezůstanu do smrti na Zemi. Už protože to bude obtížnější než se dalo očekávat. Lidé na Zemi nejsou na dlouhověkost zvyklí, brzy jim začnu být podezřelý, stejně jako ti, komu ji umožním. Ve starověku i ve středověku dlouhověké brzy prohlásili za čaroděje a pokusili se násilím jim ukrátit život. Dnes by nás mohli stejně úspěšně vyhlásit za špiony nějaké nepřátelské mocnosti s velmi podobným výsledkem. Mezi lidmi není dobré vyčnívat za všech dob a režimů!

Nad osadou Gasémaz jsme brzy zakroužili, nebyla daleko. Miloslav tu ještě nebyl, měl to sem od Rusů dál, ale nečekali jsme na něho dlouho. Objevil se jako malá tečka nad obzorem, jenže letěl rychlostí stíhačky a brzy jsme přistávali na plácku před krajními budovami, kde nás nedávno vyklopil ze »zuzlitu« soudce Zarón. Zrušili jsme »zuzlity« a Víji nám ukázala, kde jsou naše zavazadla.

„Nenecháte je raději zrušit?“ ukázala s úsměvem na naše batohy i vlčí kůže.

„Musíme je donést zpět,“ řekl Slávek. „Kvěry, munice, ale i vlčí kůže se na zemi jen tak neseženou. Nikdy nevíme, jestli se nebudou hodit. Když ne nám, pak třeba jiným.“

Ale do vlčích kůží jsme se už neoblékali. Sbalili jsme je a přivázali na vršek batohů. Dál půjdeme v oblecích »tučori«, už jsme si příliš zvykli na jejich vzdušnost a příjemné pohodlí, než abychom se pekli v neforemných kůžích. Já jsem byl oblečený ve žlutém, Slávek v modrém. Budeme mnohem nápadnější, ale teď už nám to ani nevadilo.

Miloslav poté vytvořil nový »zuzlit« jen pro nás dva. Batohy jsme si pohodili pod nohy a pomalu jsme se vznesli. Víji zůstala dole a naposledy nám zamávala. Nás čekal nejprve let do přírodní rezervace k údolíčku Vlčí pasti, a pak pár posledních kilometrů Čertovou dírou.

Budeme mít ale o čem vyprávět!

=*=

Údolíčko bylo téměř prázdné, jen na mnoha místech ležely ohlodané kosti z posledních vlčích hodů. Vlci ani jiná zvířata tu nebyli.

„Vlci shánějí dohromady další kořist,“ soudil Slávek.

Přistáli jsme u první propusti »flége« a hned jsme si všimli změny proti dřívějšímu. Před velkým kamenem se spínačem stály dva silné kamenné sloupy. Zřejmě měly zabránit sepnutí pouhým ořtením zvířecího těla o spínač.

„Mám dojem, že ve vesnici skončil masopust,“ poznamenal jsem, když jsem si toho všiml.

„Možná,“ uvažoval nahlas Slávek. „Může to ale znamenat, že se jako všichni kolem nás vrátíme k normálním hospodářským zvířatům. Zdejší příšerky nám je přestanou decimovat.“

„Bude to pracnější,“ věstil jsem. „Příšerky jste nemuseli krmit a pozemská zvířata jste se krmit nenaučili.“

„To se naučíme snadno,“ řekl Slávek. „Vždyť jsme chovali ovce, snad jsme ještě všechno nezapomněli.“

My jsme se nepotřebovali spínačů dotýkat. Dveře *pereku* se na telepatický příkaz před námi poslušně otevřely. Hodili jsme si na záda náklad a vešli do jeskyní. První kruhová byla prázdná a další cesty jeskyněmi jsme se už nemuseli obávat, i kdyby byla plná dravých zvířat. Můžeme jim buď prostě poručit, nebo je naplnit hrůzou, aby před námi utekla. Ale nezdálo se, že tu na zvířata narazíme. Ty poslední už jistě vyhnal z jeskyní hlad, a Slinchimové cestu dalším uzavřeli.

Ale přece jen jsme kráčeli opatrně. Teď už nepotřebné šturmkvěry jsme měli vzadu na batozích, kde se nejlépe nesly. Slávek se je chystal opět uschovat, Policie by pro ně neměla pochopení. Moji poznámku, že už je beztak nebude potřebovat, přešel jen pokrčením ramen.

„Nikdy nevíš, co se semele,“ řekl. „Doufám, že budeš o všem, co jsme spolu zažili, mlčet jako hrob!“

„Že váháš!“ odvětil jsem. „Už dávno se přece cítím jako váš člověk!“

„Tak je to dobře,“ přikývl. „Horší je, že se já pomalu přestávám cítit jako občan Čech. Toužím přemluvit všechny lidi z vesnice, aby tady všeho nechali a odstěhovali se na Beridaz. Máme tam slíbenou podporu a měli bychom tam už konečně vytvořit naši českou společnost. Jen se obávám, že to bude na sousedy příliš revoluční. Nevadí, máme na jejich přesvědčování dost času.“

„A měl bys času víc, kdyby ses naučil červy »ovrósje«,“ popíchl jsem ho.

„Jdi s tím někam!“ odfrkl si. „Nejsem vědátor jako ty! Jsem docela zvědavý, jak s tím uspěješ v Praze?“

„Nevím, ale něco zkusím,“ řekl jsem. „Vezmi si aspoň kus modrého mechu, at' máš čím léčit!“

Právě jsme procházeli jeskyní s modrým mechem. Ano, teď už jsem o něm ledacos věděl. Už mě ani neudivovaly jeho léčivé vlastnosti. Podobně fascinoval lékaře Flemingův penicilín, než si k němu většina bakterií vypěstovala odolnost. Modrý mech byl možná tisíckrát účinnější, nebude mnoho bakterií, které by jeho účinky přežily. Červi jsou však ještě účinnější.

„Mám zásadu nebrat Modrý mech nadarmo,“ odvětil.

„Dobře děláš,“ schválil jsem mu to. „Dokud ho budeš brát jen když ho opravdu potřebuješ, bude vám sloužit. Kdyby se ve světě nedejbože rozšířil, jeho účinky by se snižovaly jako kdysi u penicilínu.“

U další zásobárny jsme za nechali municí. Bude tu dobře schovaná.

„Nechceš tu nechat šturmkvér?“ nabídl mi Slávek. „Nač je tahat oba? A nech tady i tu kůži! Nechal bych tu i svoji, ale aspoň jednu musíme do vsi donést. Sousedí by mi neopustili, kdybych se vrátil bez ní.“

„Vždyť už je vlastně ani nepotřebujeme,“ usmál jsem se.

„Nepotřebujeme je kvůli bestiím, ale kvůli sousedům,“ řekl Slávek. „Že nás zvěř neohrozí, to teď víme my dva, ale oni ne.“

„No dobře,“ uposlechl jsem ho celkem ochotně. I pak jsem musel vléci svůj batoh, a nebyl lehký! Měl jsem v něm ještě konzervy, stan a spoustu drobností. Navíc jsem už teď věděl, že ho stejně vyhodím. Byl prostřílený šípy, což by mi nevadilo, rány toho druhu se dají chápat i jako vyznamenání, ale ty šípy mi uvnitř prostřelily dvě sardinky v tomatě a celý vnitřek tím už načichl.

„Nechceš, mohl bych nést tvůj šturmkvér,“ nabídl jsem se. „Nezdá se mi, abych šel vedle tebe nalehko, a ty by ses pod tíhou zavazadel prohýbal!“

„Kdybys byl vazba, možná bych o tom uvažoval,“ řekl také s úsměvem. „Ale co by řekli sousedí, kdybych tě nechal nést můj náklad?“

„Došlo by jim, že jsme se v Čertově díře skamarádili,“ řekl jsem klidně. „Není to snad tak?“

„Je,“ přikývl, zastavil se a zvažněl. „Poslyš, když už jsme u kamarádství, umíš udržet tajemství? Věřím, že budeš v Praze mlčet o Čertově díře, ale to, co ti chci říct, je stokrát horší!“

„Tak sem s tím,“ řekl jsem. „Nikomu neřeknu ani slovo, ani vlastní mámě!“

„Nejde o tvoji matku, ale o sousedy ve vsi,“ řekl Slávek.

„To snad bude ještě lehčí, ne?“

„Naopak, Libore, naopak!“ řekl Slávek. „Ale když už jsme se skamarádili, nedokážu to před tebou tajit. Víš, proč ses vydal do Čertovy díry? Slíbil jsem chlapům, že z tebe udělám chlapa, což se mi asi podařilo, a že tě přetáhnu na naši stranu, abys tajemství nešířil v Praze. Podle toho, jak jsem tě poznal, se nebojím, že bys nás zradil. Abys věděl všechno, sousedé mě zavázali slibem, že v případě, když se mi to nepodaří, tě nechám některé jeskynní příšerce k obědu. Chápeš to?“

No, rána palicí do hlavy by mnou asi otrásla víc, ale i tohle stálo za to. Vzal mě tedy na tu výpravu, aby mě někde nechal na pospas dravcům? Otrásl jsem se, ale když jsem se nad tím trochu víc zamyslel, došlo mi, že to může být pravda. Už podle obrovské snahy, s jakou se snažili zahladit následky neopatrného zveřejnění fotografie šestinožého vlka, mi mělo dojít, že vynaloží ohromné úsilí, aby mě obrátili na jejich stranu. Já jsem jejich úsilí pochopil a uznal jsem, že se tajemství šířit nesmí, ale že by to došlo až tak daleko, že by mě chtěli umlčet navěky?

Vyloučit jsem to ale nemohl. Slávek měl pravdu, když mi říkal, že tohle tajemství bude pro mě nejtěžší. Jak se jim teď budu moci podívat do očí, když vím, co na mě chystali?

Ale měl bych je pochopit. Představoval jsem pro ně nebezpečí. Kdybych v Praze mluvil pravdu, znamenalo by to konec klidu pro vesnici. A chlapi, kteří se nebáli postavit jen mačetami šavlozubému vlku, se necítili dost silní, aby odolali náporu nejprve vědců, a později bandám zlatokopů, které by tajemství přitáhlo. Zdejší chlapi byli drsnější než bych zpočátku řekl, ale dalo se to pochopit.

A pochopit je, to je první krok k odpuštění.

I když to asi bude těžké.

=*=

Cestou jsme viděli více stop po zvířatech z Beridazu, ale ani jedno nebylo naživu. Občas jsme nacházeli i kosti, měňavky je zřejmě ještě nestačily »uklidit«.

„Hádal bych to nejméně na jednoho vlka,“ řekl Slávek.

„Doufám, že vyrazil na druhé straně a teď už je po něm,“ vzdychl jsem si. „Na jednu stranu bych rád vyzkoušel udělat z té krvelačné bestie ochočené jízdni zvíře, ale tím lépe, když ho ani okem nespatříme!“

„Vyvraždil to ale parádně!“ řekl Slávek a kopl do ohryzané páteře s několika žebry. „A smrad je tu jako v pavilonu šelem.“

Čím víc jsme se blížili k východu, tím víc jsme spěchali. Pochopitelně nás hnala zvědavost. Jak se vesnice vypořádala s poslední invazí z Beridazu?

Jenže najednou se Slávek zastavil a ukázal mi rukou, ať se taky zastavím.

„Tady se něco nepovedlo...“ řekl.

Natáhl jsem krk, abych viděl, co tam má. A pochopil jsem, že se opravdu něco nepovedlo.

Na kamenné podlaze jeskyně ležely zbytky dráčka giroze. Aby nebylo pochyb, hned vedle ležely cáry našeho dopisu, poslaného po dráčkovi do vesnice. Dráček tam tedy nedoletěl a vesničany před invazí další zvěře nevaroval. Trochu mě zamrazilo. Nedošla ani moje prosba, aby uvědomili moji fakultu, že se zdržím. Budu to asi horko-těžko vysvětlovat.

Ale co! Nemusím hned všechno vidět černě. Přestalo mi přece záležet na své dosavadní dobré pověsti i na kariéře, tak jako tak se chci co nejdřív vrátit do Beridazu, čert vem akademiky! Vesnice to snad také přežila, chlapy má v bitvách se šavlozubými vlky »orevy« zakalené, snad by se nenechali zaskočit? Napadlo

mě, že si mohli Slávkův zpožděný návrat vysvětlovat i jako splnění tajného úkolu nechat mě na pospas jeskynním dravcům. V tom případě budou překvapení!

„Jdeme dál?“ obrátil jsem se na Slávka.

„Jdeme,“ souhlasil. „Ale tohle tady nenechám!“

Poklekl a začal sbírat cary našeho pergamenu. Mělo to svou logiku. Bude to důkaz, že jsme ten vzkaz poslali. Není naše vina, že nedošel. Pergamen by mohl sloužit i jako důkaz našeho pobytu v Beridazu, kde by se v jeskyni vzal pergamen! Naštěstí jsme měli pádnějších důkazů víc. Nemusíme nikoho přesvědčovat, stačilo se na nás podívat. Obleky »tučori« bezpochyby nepatřily do pozemské civilizace a kdo by měl ještě pochyby, tomu postačí předvést přebarvení pomocí telepatie.

S novou energií jsme vyrazili dál. Chybělo nám jen pár chodeb a dva větší dómy, brzy uvidíme denní světlo. Poslední úsek jsme šli zčerstva jako kdybychom neměli v nohách pět kilometrů jeskyněmi. Každý jeskyňář vám určitě potvrdí, že promenáda po silnici nebo chodníku se od putování neupravenou jeskyní liší asi jako jízda po dálnici mercedesem od projíždění tankodromu trabantem.

„Poslední zatáčka!“ řekl Slávek zvesela a bujně si poskočil jako hříbě.

Něco tu ale nehrálo. Tady už se přece měly objevovat slabé zbytky denního světla, jenže tma kolem nás byla pořád stejná. Že bychom si spletli denní dobu, a na Zemi byla noc?

Ještě jsme přidali... ale za poslední zatáčkou se světla našich přilbových lampiček opřela do stěny ze špinavých prken, přehrazující celou vstupní chodbu.

„Voni to zazdili!“ vyhrkl Slávek, jako kdyby té skutečnosti nechtěl ani uvěřit.

Nebylo pochyb. Vesničané vchod do Čertovy díry zazdili. Naše zpoždění si asi vyložili nejčernějším možným způsobem. Nevrátili jsme se z Čertovy díry, a každý ve vsi věděl, co to znamená. Navíc mezi nimi chyběl hlavní odpůrce zazdívání Slávek Procházka, a pokud nepochybovali o naší smrti, pak stoupencům zazdívání přibyl další argument.

Zazdili nás v Čertově díře.

=*=

Jezdci z Apokalypsy

Ze starého Rakouska:

„Na koněěěěě!“ dává generál rozkaz škadroně dragounů.

Dragouni nasednou, jen jeden stojí smutně vedle kobyly.

„Proč nenedááš?“ vykřikne generál. „To byl rozkaz!“

„Nemůžu nasedat, mám »vlka«!“ omlouvá se vojáček.

„Tak tedy - Na vlkááá!“ zavelí rázně generál...

„Potřebovali bychom něco na páčení,“ řekl jsem, když už ticho trvalo příliš dlouho. „Zkusíme, jestli na to stačí mačeta?“

„Nestačí,“ řekl Slávek. „Nejde o prkna. Sem se mrkni!“

Ukázal mi dolů a co jsem tam ve světle baterky spatřil, to způsobilo, že mi přejel mráz po zádech.

Prkna tam cosi neuvěřitelně rozdrásalo. Představil jsem si to jako práci vlčích drápů, a nejspíš jsem nebyl daleko od pravdy. Drápy změnilly několik prken dole u země ve zmrščené třísky, jenže za nimi odkryly beton. Ta prkna bylo jen ztracené šalování, nutné k odlití betonové stěny. Beton za nimi nebyl ještě úplně ztvrdlý, takže se i na něm obrovské vlčí drápy podepsaly, jenže v něm obnažily pár silných železných prutů.

Šestimetrový šestinožý šavlozubý vlk se pokoušel svými obrovskými drápy prohrabat, ale když narazil na železné pruty, vzdal to a odběhl hledat jiný východ. Nejspíš zkouší různé boční chodby, je jich tu víc než dost. Nenarazili jsme na něho, ale někde tu musí být. Znamená to ale, že ho máme v zádech a může se stát, že si vyzkoušíme krocení vlka telepatii. Teoreticky umíme ovládat a zkrotit i tak velká zvířata, ale v praxi jsme viděli krotit vlky jen Seksiny.

V nejhorším má Slávek pořád svůj šturmkvér. Jenže to bych musel jediné plnit vystřílené zásobníky, protože můj šturmkvér leží v poslední zásobárně před branami »flége« na opačném konci Čertovy díry. Přiznám se, naplnilo mě to opět takovým zvláštním rozechvěním, jako když jsme se kryli vlastními batohy před šípy čtveřice Seksinů a Okdróků. Myslím, že ani Slávkovi nebylo volně u žaludku.

„Vrátíme se k druhé zásobárně,“ rozhodl Slávek. „Mám tam pár náloží, kdysi jsem je chtěl použít k rozšíření úzkých míst, kde se člověk jen těžko protáhne. Nikdy jsem je nepotřeboval, ukázalo se, že zúžená místa jsou výhradně v bočních větvích, snad se nám budou hodit až teď.“

„Chceš tu betonovou zeď vyhodit do vzduchu?“ zeptal jsem se celkem zbytečně, bylo to přece jasné.

„Postačila by nám díra, abychom prošli,“ pokrčil rameny.

„Tak jdeme, ne?“ pobídl jsem ho.

„Jdeme,“ přikývl. „Nálože jsou v brašně, batohy tu můžeme nechat. V první zásobárně si vezmeš aspoň ruský samopal, jeden by tam měl být. A pozor, někde tu bloumá vlk! A nedá se vyloučit, kdyby byli dva. Bylo by to horší.“

A už to zase byl starý bručoun Slávek, jako kdyby vše záviselo jen na něm.
„Kdyby se na nás vyřítil, zkusím ho zastavit telepatíí,“ řekl jsem. „Střílej, až kdyby se mi to nepodařilo.“

„Bez obav,“ řekl a potěžkal svůj šturmkvér. „Kdoví, jestli to nebude nejlepší prostředek i teď.“

„Uvidíme!“

=*=

Postupovali jsme opět pomalu, pozorně. Měli jsme však jasnou představu, s čím se tu můžeme setkat. Prvních pár desítek metrů to bude snadné, musíme se dívat jen dopředu, ale až necháme za sebou i pár postranních chodbiček, mohl by se vlk vynořit i za našimi zády. Ani možnost ovládat vůli zvířat by nám nemusela být nic platná, kdybychom je zpacifikovali až když do nás zaboří své drápy nebo šavlozubé tesáky.

Až k první zásobárně jsme postupovali mlčky. Teprve když měl Slávek otevřít bednu, nařídil mi hlídat otvor do další chodby. Pak mi ale s ulehčením podal menšího »sudajeva«, dva zásobníky a plátěný pytlík s náboji.

„Přece jen, dva jsou dva!“ pochvaloval si to. Potěšilo mě, že se mnou zase počítá jako s palebnou jednotkou, ne jen s nosičem munice.

„Vezmi si ještě plamenomet,“ podal mi menší hasicí přístroj. Plamenomety jsme nechali v poslední zásobárně, teď by se mohl hodit i ten malý. Vlka by sice nezahnal, ale měňavky ano.

„A jdeme!“ řekl rozhodně. „Nesmíme tu zůstat dlouho. Noc by nám mohla být osudná.“

„Jsme dva, budeme se střídat,“ chlácholil jsem ho.

„Vidíš?“ podíval se na mě. „Tak se mi líbíš! Jistěže musíme být dva! Ale nesmíme to protahovat. Únava nás může oba položit v nejméně vhodnou chvíli.“

„Potěším tě,“ řekl jsem. „Zkus započítat i tonizující účinky »tučori«. Spánek sice nenahradí, ale odstraňuje únavu. Pomalu, ale zato pořád.“

„Odkud to víš?“ zeptal se mě.

„Holajvíchy,“ řekl jsem lakonicky. „Mám v Beridazu lékařskou fakultu.“

„Tak to bys mohl vědět, proč ty bestie z Beridazu nevydrží na Zemi, ne?“ zeptal se mě.

„Náhodou to vím,“ řekl jsem. „Nesnášejí ultrafialovou složku slunečního světla. Atmosféra Beridazu ji pohlcuje podstatně lépe než pozemská, takže na ni nejsou zvyklí. Možná by se proti nim dalo jako zbraň použít i horské slunce, kdyby jeho přírodní šňůra nevadila v pohybu. Ale působilo by asi příliš pomalu. Když ušiješ vlčkovi kabátek, mohl bys ho uchovat naživu i na Zemi.“

„Má snad srst!“ namítl.

„Nemá,“ opravil jsem jeho představu. „Vlastně má, ale pro ultrafialovou složku světla je jeho srst průhledná jako sklo pro viditelné světlo. Na Beridazu ochranu proti UV nepotřebují, proto ji nemají. Kdoví, třeba jsou někde ve vesmíru

bytosti odolné proti radioaktivitě, které žijí v prostředí, které by nás spolehlivě zabilo. Snad si nechceš vlka doma zavřít do klece?“

„Bylo by zajímavé zapřáhnout ho do pluhu jako koně a orat s vlkem,“ řekl.

Pak jsme ale museli sestoupit po nepříjemně strmém svahu do další jeskyně, přitom jsme se nesměli rozptylovat. Sestupovali jsme proto mlčky. Náhle mi pod nohou povolil uvolněný kámen a já se zřítíl dolů. Naštěstí jen z metrové výšky, nicméně jsem se dole rozplácl jako žába a zůstal jsem ležet naznak.

„Opatrně!“ křikl na mě Slávek. „Abych tě nakonec nemusel tahat na zádech! To by nám ještě scházelo!“

Jenže ve mně v té chvíli hrklo ještě víc. Nad Slávkem stál šestinohý šavlozubý vlk a chystal se ke skoku! Vyšel asi z některé boční chodby, plížil se za námi a teď se rozhodl zaútočit.

Místo abych vstával, zaměřil jsem se na vlka.

»Stůj!« sugeroval jsem mu. »Lehni!«

Vteřina napjatého očekávání... Vlk znenadání uvolnil střeh a namísto skoku si pomalu lehl na břicho.

„Co je s tebou?“ sestoupil mezitím Slávek ze svahu a zamířil ke mně. „Snad sis přece jen tu hnátu nezlomil?“

„Nezlomil,“ uklidňoval jsem ho. „Otoč se pomalu nahoru, ale nestřílej, držím ho!“

„Koho?“ ohlédl se a také spatřil vlka. Šturmkvér mu skoro sám skočil do ruky, Slávek měl ostražitost snad v krvi, jenže pak ztuhl, neboť konečně pochopil, proč hned nevstávám.

„Držíš ho?“ obrátil se ke mně nejistě.

„Myslím, že ano!“ odpověděl jsem a pomalu, opatrně jsem se začal zvedat z kamenité země. Nespouštěl jsem přitom oči z vlka, ale ten nic, ležel jako dobře vycvičený pes. Cítil jsem, že by se mi rád vyškubl, ale cítil jsem se psychicky silnější než on a zdálo se mi, že ho zvládnou.

»Slez pomalu k nám!« poručil jsem obludě.

Místo smrtícího skoku začal slézat. Pomalu a opatrně. Před námi se na můj povel zastavil.

„Poslouchá mě!“ hlásil jsem Slávkovi. „Co s ním? Povedeme si ho jako pejška na procházku?“

„Udržíš ho?“ zeptal se mě pro jistotu.

„Doufám,“ řekl jsem. „Seksínové je přece zvládli. Proč ne my?“

„Mohli mít více zkušeností,“ zabručel Slávek.

„Získáme je taky,“ řekl jsem lehkomyšlně.

Slávek už nic neřekl, jen si hodil šturmkvér na prsa, aby měl obě ruce volné. Zřejmě mi věřil, že nebude muset střílet.

Jenže mě v té chvíli napadlo něco kacířského.

„A co takhle nasednout na něj?“ navrhl jsem.

„Úzkými místy neprojedeme!“ upozornil mě.

„Před nimi prostě seskočíme!“ odvětil jsem.

„Viš přece, co se říká?“ obrátil se ke mně pochybovačně. „Kdo jede na tygru, nemůže sesednout!“

„Tohle není tygr, ale vlk!“ připomněl jsem mu menší rozdíl. „Tygr je falešná a proradná kočka. Vlk má blíž ke psům! A psí věrnost je příslovečná!“

„Netahej pozemská přísloví do Beridazu, co když tam neplatí?“ napomenul mě. „Kdybys ho pustil, skočí na nás?“

„To asi ano,“ připustil jsem. „Cítím, jak by se mi rád vytrhl, ale držím ho zatím dobře, neboj se!“

„Tak tedy jdeme pro náložky!“ vzdychl si Slávek.

„Počkej, zkusím si na něho nasednout!“ zastavil jsem ho. „Seksínové na nich jezdili jako na koních.“

Vlk si přede mnou poslušně lehl a já na něho obkročmo nasedl. Vlk se mnou na hřbetě pomalu vstal. Sedělo se mi na něm lépe než na koni, vlčí hřbet byl plošší než koňský. Ruce jsem měl jen tak opřené o jeho krk a nohy podepřené jeho prostředními nohama, bylo to pohodlnější než v koňském sedle. To by měli vidět chlapi ve vesnici!

Nasměroval jsem vlka do navazující chodby, kam jsem si svítil lampičkami na přílbě. Vlk tam i se mnou krácel měkce, jen se jeho hřbet vlnil. Chyběly mi třmeny a udidlo, ale ani jsem je nepotřeboval, vlka jsem pořád ovládal telepatí.

„Nenasedneš si taky?“ obrátil jsem se na Slávka.

„Radši to budu jistit,“ odmítl mou nabídku. „Nemohli byste trochu přidat?“

„Mohli,“ přikývl jsem.

Vlk přešel do lehkého klusu, byla to prostě paráda. Brzy se za námi ozývalo Slávkovo supění. Naštěstí jsme doběhli k cíli a Slávek se konečně mohl vydýchat.

„Postav se s ním stranou,“ poručil mi.

Vlk dokázal svými šesti nohama pomalu kráčet i do strany, až ke stěně jeskyně. Mezitím Slávek otevřel bednu a vytáhl z ní velkou brašnu s německými nápisy. Hodil si její popruh křížem přes rameno a bednu opět zavřel víkem.

„A můžeme jít!“ řekl.

„Nechceš si přece jen sednout na vlka?“ nabídl jsem mu důrazněji. „Budeme tam dřív!“

Na ten argument Slávek naštěstí slyšel. Za mnou bylo ještě na vlčím hřbetě dost místa, zkusil se tam tedy vyšvihnout, ale bez třmenů mu to moc nešlo.

„Počkej, nechám ho lehnout si,“ nabídl jsem mu.

„Jen jestli s námi dvěma vstane!“ pochyboval.

„Velbloud vstane i s těžkým nákladem,“ ujistil jsem ho. „Viděl jsem to v nějakém filmu.“

„Vlk není velbloud!“ namítl.

„Skúška nie je strelba!“ uplatnil jsem i slovenské úsloví.

Prošlo to ale v pohodě. Vlk si opatrně lehl na břicho, Slávek nasedl za mne a vlk se klidně i s námi zvedl. Odhadl jsem, že by to dokázal i s větším nákladem než jen nás dvou.

„Drž se jeho kožichu, jedeme!“ varoval jsem ho.

A pak jsme jeli! Takovou jízdu jsem ještě nezažil, ale Slávek asi také ne! Vlk s námi necválal, možná to jeho uspořádání šesti nohou ani neumožňovalo, ale klusal jako závodní kůň. Dokonce se i s námi na hřbetě vyšplhal na skálu, ze které jsem nedávno spadl jako zralá hruška. Museli jsme se oba pevněji přidržet jeho chundelaté srsti, ale nespádli jsme a vlk se hnal dál. Byla to šílená jízda. Světlo lampiček poskakovalo po stěnách i po stropě, krápníky vrhaly bizarní pohyblivé stíny, ale v těch místech nebyla žádná zúžení ani nižší strop, kde bychom museli shýbat hlavy nebo sesednout. Jeli jsme jako s větrem o závod.

„Prrr!“ zarazil jsem vlka u dřevěného bednění, skrývacího úplně novou železobetonovou zeď. Samozřejmě nerozuměl tradičnímu povelu pro koně, ale vnutil jsem mu ten příkaz vůlí.

„Couvni s ním raději až za zatáčku,“ poručil mi Slávek. „Já tady mačetou vydlabu pár jamek pro náložky, aby se měl výbuch o co opřít. Až mě uvidíš utíkat, skrč se i s vlkem za nějakou skálu, bude to pořádná šlupka!“

Otočil jsem vlka a couvl s ním za zatáčku. Moc krytů tu nebylo, ale našel jsem výduť, kam se vlk vešel. Sesedl jsem, lehl jsem si na něho a čekali jsme.

Konečně ze zatáčky vyběhl Slávek a když nás spatřil, padl kus od nás do jiného, menšího výklenku.

„Přikryj si uši, zápalná šňůra hoří, bude řacha!“ varoval mě.

Poslechl jsem ho, ale nepřestal jsem sledovat vlka. Čekal jsem, že ho výbuch splaší a byl jsem připravený uklidňovat ho.

A pak to přišlo.

Za zatáčkou se zablýsklo, vyvalil se odtud dým. Zacloumalo to námi pěkně, a to většina tlakové vlny po nás jen neškodně sklouzla. Vlk kupodivu zůstal ležet.

„Jdu se tam podívat, počkej tu!“ nařídil mi Slávek. „Ať se ti vlk nesplaší!“

„Když ho nesplašilo ani tohle...“ zlehčil jsem jeho obavy.

„No dobře, počkej tu s ním!“ přijal to stoicky.

Vstal a šel proti oblaku dýmu, ve kterém mi zmizel dřív než došel za zatáčku chodby. Rozkašlal jsem se, ale pak jsem to přece jen zvládl. Také vlk kýchal, ale už se zřejmě smířil s tím, že mu nic nedovolím.

„Pojď sem i s ním!“ zavolal na mě po chvíli Slávek z dýmu.

Vstal jsem a poručil vlkovi, aby kráčel o hlavu přede mnou. Poslechl i tentokrát. Došli jsme k Slávkovi, kde se už dým pročišťoval vzduchem zvenčí.

„Udělal to příliš festovně,“ komentoval Slávek proražený otvor. U podlahy byla díra skrz, ale poměrně malá. Budeme mít problém protáhnout se na druhou stranu. Slávek zkoušel ohýbat obnažené armovací dráty ke stranám. Kupodivu se mu to dařilo, byly sice silnější než jsem čekal, ale z měkkého železa. Na bocích

díry bylo vidět, jak je překážka silná. Nebylo to mnoho, sotva dvacet centimetrů, ale i tak byla díra příliš malá.

„Chtělo by to ještě jednu ránu!“ řekl jsem.

„Nemáme už čím,“ řekl Slávek. „Dal jsem na to všechno, co jsem tu měl. A zaplat'pámbu, že jsem tu vůbec něco měl!“

Opět mě trochu zamrazilo. Co kdyby tu nic neměl? Zůstali bychom zazděni jako zhýralá jeptiška do výklenku klášterní zdi. Jistě bychom se do té zdi pustili mačetami nebo bodákem od kvěru, ale byla by to práce jako pro trestance a kdoví, jak dlouho by nám trvala. Slávek teď začíšťoval díru mačetou. Moc mu to nešlo, ale přece jen odstranil pár kusů betonu, o které bychom se asi zadrželi.

„Myslím, že už projdeme!“ řekl jsem nedočkavě.

„Ty možná,“ řekl Slávek. „Ale na moje ramena je to pořád moc ouzký!“

„Mohl bych prolézt a běžet do vsi pro chlapy!“ navrhl jsem.

„A necháš mě tu s tou bestíí?“ zaškaredil se Slávek.

„Když ji popadneš telepaticky, nevzepře se ti a tu chvilku ji určitě udržíš!“ ujistil jsem ho.

„Mám lepší nápad,“ řekl. „Prolezu první a dojdou pro chlapy já, ty si tady jistě lépe poradíš.“

„Mám úplně nejlepší nápad!“ vynesl jsem jiný trumf. „Vylezeme ven oba a vlka tady necháme.“

„Dobře, ale lezu první!“ vymínil si Slávek. „Kdyby to bylo pro mě ouzký, ještě to rozšířím, ale ty budeš držet vlka. Uznej, že by se mi těžko pracovalo s vlkem za zády!“

Uznal jsem to. Musel nechat v jeskyni batoh i šturmkvér, ale ukázalo se, že se náš oblek »tučori« o nic nezachytí, takže se protáhl ven. Sice těsně, ale plynule.

„Počkej tam na mě!“ požádal jsem ho.

„Ale dej pozor, ať tě vlk nenapadne zezadu!“ varoval mě.

Mělo to něco do sebe. Dokud jsem se na vlka díval, měl jsem víc jistoty, že se mi nevytrhne.

„Zkusím to nohama napřed!“ napadlo mě. Lehl jsem si na břicho nohama k proražené díře a zkusil jsem se sunout pozadu jako rak. Přitom jsem pořád sledoval vlka. Pak mě dvě silné ruce popadly za nohy a táhly mě ven. Oblek »tučori« se při tom choval jako by byl namazaný mýdlem, klouzal a nezadržoval se. Stačilo jen pár okamžiků a byli jsme na druhé straně oba.

Vlk zůstal za dírou, ale nelíbilo se mu to, asi tam nechtěl zůstat sám. Nacpal hlavu do díry a sunul se za námi. Slyšel jsem, že se psi i kočky protáhnou i velice stísněnými dírami, podlezu pod vraty a jsou při útěku velice vynalézaví. Vlk sice není kočka, a vlastně ani pes, ale když se mu podařilo protáhnout dírou na druhou stranu hlavu, protáhl se tam po chvilce celý.

„Když jsi ho sem dostal, poveď se ho do vsi jako kořist,“ rozhodl Slávek.

„Mám lepší nápad!“ řekl jsem. „Vsedneme na něho a oba do vsi přijedeme triumfálně jako na koni!“

„A víš, že máš recht?“ ušklíbl se. „Jízdní kůň z krvelačného netvora bude, panečku, atrakce!“

Už jsme na něm jeli v jeskyni, tady to bude snazší, bylo tu víc světla. Podle hodinek mělo být teprve brzy ráno, obloha byla navíc zatažená, ale rozednívalo se a to je přece jen proti černé jeskyni rozdíl. Nařídil jsem vlkovi ulehnout, nasedl jsem na jeho hřbet před jeho střední nohy, a Slávek se uvelebil za mnou. Pak vlk vstal a vykročil s námi k vesnici.

A tak jsme jeli.

Vlk s námi kráčet zvolna. Nechtěl jsem po něm spěch, oba jsme si to chtěli především pořádně užít, a majestátnost byla lepší.

„Nestaviš se doma?“ zeptal jsem se Slávka, když jsme dojeli k jeho domku. „Měl by ses snad nejprve ukázat ženě!“

„Ne,“ řekl Slávek. „Povím ti, jak už to jednou bylo. Zdržel jsem se trochu při stěhování materiálu a moje drahá polovička spustila hned po ránu velké kvílení, že jsem se nevrátil z Čertovy díry. Marně ji sousedé utěšovali. Nakonec se nastěhovala k sousedce Zahradnici, aby nebyla v domě sama. Přišel jsem domů, tam pusto, a když jsem se přeptal u Bělíků a poslali mě za Zahradnicí, našel jsem je tam obě. Jenže moje choť, jak mě spatřila, omdlela jako špalek, a musel jsem ji křísit. Ona si tak dlouho sugerovala, že jsem mrtvý, že mě považovala za ducha, či co. A to jsem se tam zdržel jen přes noc, což se dalo vydržet v kuse, ani jsem tam nemusel přespávat. Bude tedy lepší, když ji sousedky nějak šetrně na můj návrat připraví. Jedeme na náves, zazvonit na kapličku!“

To mi ale hned vysvětlil jako zdejší zvyk. Když se nějaká parta úspěšně vrátí z Čertovy díry, a Slávek byl skoro v každé, jde zazvonit na zvonek u kapličky. Kdysi dávno se to chápalo jako poděkování nebesům za přežití, v posledním století to bylo už jen z furiantství. Jen ať celá vesnice vidí, jací jsme hrdinové!

Nakonec, proč ne? Proč bychom si nezazvonili? Zejména když nás, jak se podle zazděného vchodu do Čertovy díry zdálo, nejspíš předčasně prohlásili za mrtvé. Vrátili jsme se s rekordním zdržením, ale vrátili jsme se z nejúspěšnější výpravy za celé dějiny Čertovy díry. Jen ať vesnice vidí, jací jsme hrdinové!

„Naučili tě přebarvovat »tučori«?“ zeptal se mě ještě. „Staří cízarové měli při triumfální jízdě nárok na purpurovou tógu!“

„Jsem pro!“ chytil jsem se toho nápadu. Oba jsme si tedy hbitě přebarvili telepatickým příkazem »tučori« na purpur. Kolem domku Procházkových jsme projeli na našem »dravém koni« majestátně, ale nezastavili jsme a pokračovali jsme v jízdě. Náves s kapličkou byla, pokud si to dobře pamatuji, zhruba o půl kilometru dál. Ale až k ní jsme nepozorovaně nedojeli.

„Lidííí, bachááá, ve vsi je vlííí!“ ozvalo se najednou, ani nevím, odkud to šlo. A pak, navzdory zazděnému vchodu, který měl všem ve vesnici zajistit naprosté bezpečí, nastal zmatek. Kdo byl v té chvíli venku, zapadl do nejbližších dveří, lhostejno zda vlastních či cizích. Musel jsem vesničanům uznat, pomáhali si obětavě a nezištně, tuhle soudržnost by jim mohli ostatní Češi jen tiše závidět.

Jenže to už se sbíhali chlapi s tasenými mačetami, myslivec Karel Bělka měl jistě připravenou i pušku, pokud ne šturmkvér. Měl přece oboje. Pušku oficiálně, šturmkvér nelegálně.

„Klid, chlapi!“ zavolal Slávek. „Nechte nás zazvonit, máme na to nárok!“

Chlapi zastavovali s otevřenými pusami. Takový triumfální pochod neměli ani římscí císařové. Šavlozubý vlk krácel pomalu a my dva jsme na něm seděli pyšně jako indiští rádžové na slonu. Slon je sice vyšší, ale zato kratší, a jeho kly jsou delší a silnější, jenže šavlozubé vlčí tesáky vypadaly nebezpečněji.

Dojeli jsme až ke kapliče a oba jsme si párkrát slavnostně zatáhli za provaz od zvonu. Při prvním zvuku zvonu sebou vlk trhl, ale ihned jsem ho telepaticky ujistil, že to není nebezpečné. Pak s námi stejně majestátně obešel náves.

„Slávku!“ volal na nás myslivec Bělka. Opravdu měl přes prsa šturmkvér StG44 jako Slávek, jen o něco otrávenější. „Kde jste, chlapi, byli? Už jsme vás zapili jako nebožtíky! A co to máte na sobě za maškarádu?“

„Copak nevidíš?“ opáčil stejně hlasitě Slávek. „Přece slavnostní purpurovou tógu římských císařů! Císařové vjížděli do Říma triumfálně oblečení v purpuru po vyhraných válkách! Hele, Kájo, svolaj Radu, bude o čem jednat!“

Kdosi už odbíhal, nejspíš přivolat ostatní, zejména zalezlé do domů. Za chvíli byla náves plná lidí. Nebyl to tisícihlavý dav, tolik lidí vesnice ani neměla, ale byli tu skoro všichni. Někteří se drželi obezřetně stranou, zejména ženské měly respekt k vlčím šavlozubým špičákům, ale těžko mohly udržet chlapy, aby se nešli podívat na našeho vlka zblízka. Nebylo mnoho těch, kteří viděli živého vlka. Vlci budili zdravý respekt i mrtví, natož teď. Ale cítil jsem, že se mi vlk už ani nepokouší vytrhnout, a zvědavce jsem proto neodháněl.

Objeli jsme náves třikrát a Slávek mi telepaticky navrhl zajet s vlkem do jeho stodoly, odtud vlk neuteče. Slávkova stodola byla stavěná jako pevnost. Musíme o naší cestě podat hlášení Radě starších. Nevadí, rád se s ní seznámím. A jestli to jsou právě ti, kdo pověřili Slávka, aby mě nechal v jeskyni vlkům, možná jim na konec i něco řeknu.

Otočil jsem vlka zpátky. Na křižovatce s cestou od kostela jsme míjeli pana faráře, hádal jsem to podle jeho kněžské sutany. Jakmile nás spatřil, pokřičoval se a uhnul nám co nejdál z cesty.

„Panenko Maria!“ vykřikl. „Miloslave, Miloslave, vy bezbožníku, že ani nechápete, co jste to provedli?“

„Vrátili jsme se z Čertovy díry, otče!“ odvětil mu Slávek. „To snad byl dobrý důvod k zazvonění na kapličku! Tady ve vsi se to tak dělá už čtyři sta let!“

„Že jste se vrátili, to by bylo dobré,“ připustil farář. „Zvonit na kapličku na znamení díků také. Ale jet v krvavém rouchu na šelmě, to jste vážně neměli! Víte přece, co o té šelmě píše svatý Jan ve Zjevení! *Ta šelma byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lví. A drak Satan jí dal svou sílu i trůn i velikou moc!*“

„To snad píše o jiné šelmě!“ nesouhlasil Slávek. „Sám přece tvrdíte, že tyhle šestinohé šelmy nejsou z našeho světa! Konečně už to můžeme potvrdit. Zjevení zaručeně nezmiňuje šestinohé šelmy, jako je náš ochočený vlk!“

„Šťestí, že jste jen dva!“ pokřičoval se farář. „Být čtyři, bylo by to přesně podle proroctví o čtyřech příšerných jezdcích z Apokalypsy! *Vynoří se z propasti dravá šelma, svede ty, kdo přijali její cejch a klekali před jejím obrazem. Za živa bude pak šelma i její prorok hozeni do ohnivého jezera hořícího sírou.*“

„Není to podle proroctví,“ odmítl to Slávek. „My poroučíme vlkovi, a ne on nám! Neklaníme se jí, ani před ní neklekáme.“

„Jste si tím opravdu jistí?“ zpochybňoval to farář. „Co víte o tom, jak vás může peklo ovlivňovat, aniž byste to pochopili?“

„Poslyšte, otče, dojděte si pro klid vaší duše do kostela pro kropenku a pokropte nás i s vlkem svěcenou vodou!“ navrhl mu Slávek. „To by mělo stačit!“

Byl to rozumný nápad, jen tak by se dalo z počínajícího sporu bez velkých těžkostí vycouvat. O výsledku kropení jsem nepochyboval, avšak svěcená voda by nám pomohla vyloučit farářovy lamentace.

Farář vyrazil zpátky ke kostelu jako mladík a jeli jsme dál. K Slávkově stodole jsme dojeli v doprovodu vesničanů, kteří se pořád ještě drželi v uctivé vzdálenosti. Nejvíce to zajímalo trochu starší kluky, které jejich mámy nedokázaly uhlídat. Kdo by je ale uhlídal, když se dělo takové velkolepé divadlo!

Před stodolou Slávek seskočil, aby mi otevřel vrata.

„Uvážíme ho tady!“ ukázal na část, která byla dříve stájí. Ještě tu byly žlaby a řetězy. Slávkův otec i děd měli ve vsi koně, se kterými orali pole všem. Dnes měli zdejší rolníci dva traktory a po koních tu zbyly jen opevněné stáje.

„Co s ním chceš dělat?“ zeptal jsem se zvědavě.

„Budeš se asi divit, ale chci ho vrátit do přírody Beridazu,“ řekl. „Možná bude Rada proti, budou žádat jeho podříznutí, nasolení a vyuzení, ale když mě i ty podpoříš, nikdo si nám nedovolí odporovat.“

„I když tím připravíš vesnici o maso?“

„Mám v batohu »dzevogda«,“ ujistil mě. „Vesnice přejde na beridazský způsob stravování a všichni budou spokojení. Ještě nám budou blahorečit!“

„Oni ti dali »dzevogda«?“ podivil jsem se.

„Jo,“ přikývl. „Slíbil jsem jim, že to zůstane tajemství naší vesnice, jako to, že k nám občas přicházela jejich zvěř. A díky tomu bude konec s podřezáváním

zvířat, nejen vlků a papašíků. Logickým důsledkem bude vrácení vlka do jeho domoviny, nebo ne? Nač ho zabíjet, když nám tak dobře posloužil?“

Neprotestoval jsem. Vlk nám, i když ne zcela dobrovolně, zatím posloužil. Kdybychom ho dokázali chránit před ultrafialovými paprsky, mohli bychom si ho nechat, ale stačilo mi představit si potíže s krmením a hlídáním... přece jen je to nebezpečná šelma... Slávek měl pravdu. Nejlepší bude vrátit ho do rezervace.

Slávek zavřel a pečlivě zamkl vrata stodoly a s celým naším průvodem jsme se obrátili na cestu do školy, kde by se měla sejít Rada starších, svolaná Slávkem.

Dalo se čekat zajímavé jednání.

=*=

Rada starších

Vpřed, jenom vpřed!
Vpřed, jenom vpřed!
Vpřed, jenom vpřed!
...a vpředu smrdí síra...

Karel Kryl

První nesnáz nastala hned u vchodu do školy. Postavil se mi tam do cesty chlap a nechtěl mě pustit dál. Znal jsem ho od vidění, ale stačil jsem zapomenout jeho jméno.

„Jednání Rady starších jsou neverejná!“ zdůvodnil to.

„Neblázni, Michale!“ zastal se mě Slávek. „Libor je náš člověk. A zkontroloval vlka! Ukaž mi někoho z Rady, kdo to dokáže?“

„Von?“ ukázal na mě Michal zděšeně. „Já myslel, že jsi toho vlka krotil ty...“

„Ne, vlka kočíroval Libor,“ potvrdil mu Slávek. „Neviděl jsi, že seděl vpředu a já jsem se jen vezl?“

„To snad ne! Aby zrovna tenhle...“ koktal Michal.

„Neříkal jsem, že z něho udělám chlapa?“ opáčil Slávek. „A Libor má co vypovědět, to si piš! Odstup, nedělej drahoty!“

Vtlačil mě před sebou do dveří, od kterých Michal úslužně odstoupil. Zřejmě si to musel pořádně přebrat v hlavě, aby to pochopil a uznal, ale Slávkově autoritě se nevzpíral.

Rada starších zasedala nahoře v knihovně. Poprask ve vsi způsobil, že už tu byli skoro všichni a čekali jen na nás a na pana faráře. Ten tu měl odjakživa jen poradní hlas, takže na něho dnes ani nečekali. Až přijde, tak přijde, my jsme byli tentokrát důležitější.

„Už jsme vás odepsali,“ zahájil sezení učitel Forman. „Jak se vám podařilo tak dlouho přežít, a dokonce zkontrolovat vlka? Co já vím, to nikdy nikdo nedokázal.“

„No vidíš, nám se to povedlo,“ odpověděl Slávek. „Nenechali jsme se odradit překážkami, prošli jsme jeskyní Modrého mechu, a tam jsme našli druhý východ.“

„Ale to by tam nějaký východ musel být!“ namítl učitel.

„Vtip je v tom, že cesta tam prochází branou zkrouceného prostoru a východ je v úplně jiném vesmíru,“ řekl Slávek. „Čertova díra vede mezi dvěma různými světy, naší Zemí a Beridazem, kde žijí nejen všechny ty potvory, které se k nám občas dostávaly, ale i několik druhů mimozemšťanů. Navštívili jsme je, vlídně nás přijali, a seznámili s jejich civilizací. V Čertově díře nejsou žádná podzemní ropná jezírka s kvasnicemi. Ti tvorové žijí ve vlastním světě a k nám jen občas někteří zabloudili.“

„Říkáš mimozemšťané?“ opakoval učitel. „To by ledacos vysvětlovalo. Ale že by jich bylo hned několik druhů?“

„Jo,“ potvrdil mu Slávek. „Jako je s Beridazem propojená Země, je propojení s dalšími světy. Na Beridazu žijí lidé z různých světů. Viděli jsme zatím tři druhy. Většina je jako my, jiní mají čtyři ruce, ale všichni se musí shodnout po dobrém.“

„A zdáli se vám vyspělejší než my, nebo naopak?“

„Jak kteří,“ řekl Slávek. „Čtyřrucí Seksinové se nám jeví jako barbaři, ale Slinchimové, kteří nás hostili, mají opravdu vyspělou společnost. Ukazovali nám věci, až nám oči přecházely! Podívejte se dobře na oblečení, co máme na sobě! Věřili byste, že ten oblek vydrží stovky let? Neobnosí se ani neroztrhává. Podívejte se, co to ještě umí!“

Přitom mi telepaticky naznačil, abych si »tučori« přebarvil do žluta, a sám si přál modrou barvu. Obleky začaly zvolna měnit barvu a během deseti vteřin jsme byli každý v jiném. Chlapi na to koukali s otevřenými pusami.

„Takže ty obleky máte od mimozemšťanů?“ došlo učiteli.

„Přesně tak,“ souhlasil Slávek. „Dali nám své dary, ale to je na druhé straně problém. Do dneška jsme před ostatními lidmi tajili jen to, že k nám z Čertovy díry občas zabloudí mimozemská zvířata. Teď budeme muset ještě víc utajit, že je Čertova díra tunel do světa Beridaz, odkud zvířata přicházela. A nesmíme nikomu prozradit, že tam žijí vyspělejší rozumní tvorové, ani se chlubit jejich dary.“

V té chvíli se otevřely dveře a vstoupil farář. Byl oblečený do slavnostního ornátu, v jedné ruce držel Bibli, v druhé ruce kropenku se svěcenou vodou.

„Jen pojd'te mezi nás, otče!“ přivítal ho za všechny učitel. „A posaďte se, ať o nic nepřijdete!“

„Jen ještě něco udělám,“ odmítl si farář sednout. Došel až k Slávkovi a lehce ho pokropil. Pochopitelně se nestalo nic víc, než že se Slávek trochu otrásl.

„Tak vidíte, otče!“ řekl klidně. „Nic s peklem nemám. Má dušička pokoj?“

„Neber to na lehkou váhu!“ napomenul ho kněz. „Lépe je být ostrážitý než lehkomyšlný.“

„Však jsem vám předtím sám říkal, přesvědčte se, ať máte lehčí spaní!“ pokýval hlavou Slávek. „Ale teď si sedněte, máme velice důležité novinky.“

„Týká se to těch bestií?“ zeptal se farář.

„Taky,“ přikývl Slávek. „Jen vám krátce zopakují, co jsme probrali. Čertova díra vede do jiného světa a zvířata toho světa sem občas zabloudila. Jenže ten jiný svět není ani peklo, ani nebe. Prostě je to jiný svět než náš. Žijí tam nejen lidé jako my, ale i takoví, co se nám nepodobají. Důležité je, že žijí v míru.“

„A vy jste tam byli?“ přerušil ho farář.

„To je právě to,“ odvětil Slávek. „Byli jsme tam, přijali nás a dostali jsme od nich i nějaké dary. A teď se musíme dohodnout, co budeme dělat dál.“

„A nemohli by ti vyspělí mimozemšťané lidem na Zemi pomoci?“ napadlo faráře. „Když vás přijali v míru...“

„To je právě to!“ řekl Slávek. „Nemohli. Dary dostala jen naše vesnice, to se podle nich dá snést, když všechno udržíme v tajnosti. Můžeme dary užívat, ale jen my. Ale nesmí se to dostat do světa, to by náš svět zcela jistě zničilo. Nechceme-li náš svět zničit, musíme mlčet.“

„Proboha, proč?“ vyskočil učitel. „Jak by to mohlo svět zničit?“

„Zruinovalo by to světové hospodářství,“ řekl Slávek klidně.

Takže na to přišel nezávisle na mně, došlo mi. Nejspíš mu to jeho průvodce a učitel vysvětlil. Tím lépe, nemusíme si to vyřikávat i mezi sebou.

„Proč si to myslíš?“ nedal se tím přesvědčit učitel.

„Světové hospodářství je neustálý koloběh peněz a zboží,“ pokračoval tedy Slávek. „Na Zemi platí zásada »Rychle vyrobit a co nejrychleji spotřebovat«. Na Beridazu je to jinak. Vyrábí se zřídka, ale nic se zbytečně nevyhazuje. Nové domy se nestaví, lidé bydlí pořád ve starých.“

„A nepadnou jim pak na hlavy?“ vrtěl hlavou myslivec.

„To je právě to!“ řekl Slávek. „Oni mají všechno příšerně trvanlivé! Obleky vydrží deset tisíc let, domky sto tisíc let. Umíte si to představit? Skoro žádný průmysl, žádné banky a jiné peněžní ústavy. Vlastně nemají ani peníze! Přitáhnout to na Zem, nastal by příšerný chaos a pozemská civilizace by to neustála.“

„Nemají peníze? To vypadá jako z definice komunismu!“ řekl učitel.

„Taky mě to napadlo,“ přikývl Slávek. „Je tu ale významný rozdíl. Marxův komunismus předpokládá nejprve ostrý, a podle Stalina dokonce stále ostřejší třídní boj, kdy musí být vyvražděny celé třídy lidí, kteří se komunismu postaví na »poslední marný odpor«. V dnes už bývalém Sovětském svazu tak hned zpočátku vznikly vyhlazovací koncentrační tábory zvané »gulagy«. Ti, kdo se měli dobře za cara, se změnil v »lidové komisaře«, a žili si dál jako prasata v žitě, a ti, kdo dříve strádali v chudobě, teď navíc žili ve stálém strachu o život. Bylo snadné označit někoho za »třídního nepřítele« nebo obvinít z »protistátní činnosti« a poslat do vyhlazovacího gulagu. Místo aby komunisté lidem život zlepšili, většinu ho ještě znepríjemnili.“

„Ale to už snad skončilo, ne?“ namítl učitel.

„Neřekl bych,“ vrtěl hlavou Slávek. „Rusko se komunistů oficiálně zbavilo, ale změnilo se? »Lidoví komisaři« se zmocnili továren a obratem se překabátili na bohaté kapitalisty – oligarchy. Gulagy také jen přejmenovali, takže se pro většinu lidí v Rusku moc nezměnilo. To se stalo i v satelitních zemích, i v Čechách. Všude se slovo »komunismus« změnilo nejen v nadávku, ale na bič na nepřekabátěnou většinu. Dnes tam lidé neoznačují za »třídní nepřátele«, ale za »komunisty«, nebo za »extrémisty«. Je to stejně snadné a stejně účinné. U nás to není jiné.“

„Ale jak říkáš, v tamtom světě tak lidé žijí!“ namítl učitel.

„Ale kdepak!“ nesouhlasil Slávek. „Slinchimové, jak si říkají, z komunismu vynechali násilí, nazývané buď »třídní boj«, nebo »zavádění demokracie«. U nás naopak násilí změnilo většinu našeho světa v koncentráky. Ty dnešní, zahrnující

celé světadíly, už ani nepotřebují ostnatý drát, není z nich kam utíkat. Do našeho světa chaosu a násilí se vymoženoosti Slinchimů zavádět nedají.“

„Tak o čem tedy máme jednat?“ zeptal se zamračeně učitel.

„Můžeme využít dary Slinchimů ke zlepšení života na malé části našeho světa, jako je třeba naše vesnice,“ řekl Slávek. „Tady něco z toho uplatnit můžeme. Nemůžeme vesnici odtrhnout od okolního světa, ale když tady zavedeme systém Slinchimů a zachováme o tom tajemství, jejich dary nám zpříjemní život.“

„Proč se nemůžeme od okolního světa odtrhnout?“ namítl učitel.

Jako jediný nestál s otevřenou pusou a změnil se tak ve vrchního Slávkova oponenta. Chlapi nevěděli co říci a nechali ho mluvit za všechny.

„Protože nás okolní svět, přesněji naše drahá vláda, udržuje ve finančním otroctví,“ řekl Slávek. „Můžeme být úplně nezávislí jen na dovozu potravin, na elektřině, lékařské péči i na službách, ale nemůžeme být nezávislí na penězích. Pořád musíme státu odvádět daně, takže musíme vydělávat aspoň na ty daně.“

„Ale kdyby někdo vůbec nic nevydělával a nekupoval...?“

„Budeme platit daně z nemovitostí,“ připomněl všem Slávek. „Abysme je mohli zaplatit, musíme vydělávat peníze a platit i daně z příjmu. Neminou nás ani zdravotní a sociální daně, i když se jim říká pojištění. Nebudete-li je platit, budou vám je připisovat k dluhu, a teprve až by vám exekutoři kvůli nim zabavili domy i pole, přestal by z vás finanční úřad tahat peníze.“

„Ani to není jisté,“ zabručel myslivec Bělka. „Naši papaláši jsou schopní vymyslet i daně ze vzduchu. I vodu ve studních nám už zdanili a teď se chystají kontrolovat, zda odvádíme i daně z hoven, neboli zda poctivě platíme za čističky. Dřív se žumpy normálně vyvážely na pole, to pod pokutami zakázali, jen abychom platili i za hovna.“

„Takže to shrňme. Můžeme si pomocí darů od Slinchimů zpříjemňovat život, ale musíme to udržet v tajnosti,“ řekl Slávek.

„Proč pořád tajnosti?“ opáčil nesouhlasně farář. „Což nám mimozemšťané zakázali i charitu? Odjakživa se přece říkalo, že dobročinnosti se meze nekladou!“

„Dobročinnost je dnes v některých případech trestná,“ řekl Slávek. „Vezměte si, co bylo tahanic s odpadky ze supermarketů! Obchodníci musí zboží s prošlou záruční dobou ničit, i když by je mohli darovat charitě. Tím totiž porušují zákon. Měli by nejprve za zkažené zboží odvést daně, a až potom je darovat. Jednodušší a levnější je pro ně zboží prostě ničit. Mimozemšťané by nebyli proti charitě, ale narazili bychom na naše zákony. A jak jistě víte, daňové zločiny jsou pro náš systém horší než vraždy!“

„Když zavedli takzvané regulační poplatky u lékařů, vypsals ministr Šulínek pokuty až padesát tisíc, kdyby doktor někomu poplatek odpustil,“ přidal se myslivec. „Dobročinnost se stala trestnou, a nedivte se, že dnes charita patří mezi další sprostá slova a nikdo se tomu ani nediví!“

„Kam se ten svět řítí!“ povzdychl si farář.

„Nikam se neřítí, protože už tam je!“ zhodnotil to Ludvík Koťátko, aniž by upřesnil, kde to má být. Domysleli si to ale všichni.

„Tak se aspoň vraťme k věci!“ požádal všechny Slávek. „Jde o to, jak nejlépe využít dary od přátelských Slinchimů.“

„Já myslím, že je to jedno,“ řekl příliš lehkomyšlně Ludvík Koťátko. „Ale rád bych slyšel, jak jste dokázali ochočit toho vlka. Úplně by mi stačilo, kdyby se to povedlo s každým vlkem. Přece jen jsou to trochu nebezpečné bestie!“

„A nešlo by zařidit, aby Čertovou jámou přicházela jen užitečná zvířata?“ napadlo učitele. „Stačili by nám papašici, a nemuseli by být ani denně!“

„Takže se dostáváme k dalšímu bodu jednání,“ spokojeně řekl Slávek. „Totiž k tomu, že Slinchimové zablokovali zvířatům vchod do Čertovy díry. Dostávala se k nám vlastně nedopatřením, a dravé druhy naše lidi ohrožovaly. Zvířata k nám už nepřijdou, a kdybych neměl lepší nápad, mohli bychom se pokorně vrátit k chovu pozemských hospodářských zvířat, koní, krav a prasat.“

„Cože?“ nadskočili skoro všichni.

„Tomu říkáš dar?“ vyhrkl myslivec Bělka. „To už papašici nebudou? Máme si odpustit vepřové, uzené i jitrnice?“

„Dostali jsme za ně lepší náhradu,“ odvětil Slávek klidně. „*Dzevogda* vám teď nic neříká, ale až ten zázrak poznáte, pochopíte, že je to dar z nebes. Já vím, otče, neslyšíte to rád, ale ustoupím jen v tom, že to nepřišlo z nebes. Na zázraku ale trvám, i když jde jen o hodně pokročilou mimozemskou technologii.“

Předem tím utál farářův protest proti srovnání beridazských darů se zázraky z nebes, což farář jistě považoval za svoji výsadní doménu. Však se také tvářil, jako by mu uletěly včely!

„O co vlastně jde?“ zeptal se věčně učitel.

„Mám v batohu jejich kuchyňský robot,“ řekl Slávek. „Dali mi jen jeden, ale stačí pro celou vesnici, pokud si zavedeme společnou kuchyni. Navrhuji využít na to hospodu. Zpočátku vezmu funkci hostinského, než zaučím někoho jiného.“

„Počkej!“ zarazil ho učitel. „Hospodu má pronajatou Ludmila, to přece víš!“

„Ludmila v hospodě nevaří, vařit nechce, a nebude,“ řekl Slávek. „Nabídneme jí odstupné, ať sama zruší pronájem. Kdyby na to nechtěla přistoupit, otevřeme ve škole druhou hospodu s jídelnou a Ludmila to tak jako tak vzdá.“

„Myslíš si, že to zvládneš lépe než ona?“ pochyboval učitel.

„*Dzevogda* to zvládne lépe než kuchaři nejlepších hotelů,“ vložil jsem se do diskuse. „Uvidíte, jak si budete pomlaskávat!“

„Pokud tam někdo bude chodit,“ sýčkoval učitel.

„Kdo tam nebude chodit, bude litovat,“ řekl Slávek. „Slyšeli jste tady Libora. Nenabízela bych to, kdybych to neovládal.“

„Ty jsi přece nikdy nevařil nic víc než míchaná vajíčka!“ zkritizoval Slávkovo kuchařské umění myslivec Bělka.

„Vařit neumím,“ souhlasil Slávek. „Ale ani to není nutné. Dzevogda vaří lépe než kuchaři nejlepších interhotelů. Já ho jen umím obsluhovat. Uvidíte, jak budete všichni spokojení! Budeme vařit všem, v celé vesnici budou kuchyně zbytečné!“

„A ty si vážně myslíš, že tam lidi budou chodit na obědy i na večeře?“ pořád pochyboval učitel. „Ledaže bys vařil hodně levně, ale budeš pak rentabilní? Abys na tom neprodělal kalhoty!“

„Vy jste mě nepochopili, chlapi,“ řekl Slávek. „Když chceme využívat darů od Slinchimů, bude to možné jen když ve vsi zavedeme i jejich systém. Komu to sprosté slovo komunismus vadí, může si to nazývat jinak, třeba »lidové spotřební družstvo«, taky se mi to líbí víc, ale bez toho to prostě nepůjde, chápete?“

„To chceš jako tvrdit, že tam bude jídlo zadarmo?“ zarazil se i učitel.

„Úplně zadarmo ne,“ pokrčil rameny Slávek. „Nemůžete ale spojit systém Slinchimů s pozemským žraločím kapitalismem, to by byla časovaná bomba. Buď to zavedeme v celé vesnici, nebo ten dar nevyužijeme, jiná cesta není. Mám jen jediný *dzevogda*, a buď bude pracovat pro celou vesnici, nebo mě donutíte nechat si ho pro sebe, ale v tom případě budete muset obnovit chov dobytka a prasat. Papašíky z Beridazu porážet nebudete, žádní sem nepřijdou. To je dnešní situace a ujišťuji vás, že chov dobytka a prasat je podstatně pracnější. Rozmyslete si to!“

Slávek to vedl od počátku ostře, ale chápal jsem ho. Systém Slinchimů se žraločím kapitalismem nespojíte, to mi bylo jasné. Ale vesničanům to bude hodně proti srsti! Slávek je vlastně nabádá, aby se vzdali samostatného hospodaření a spojili se do družstva. Víme, jak nesnášeli násilně zaváděná JéZéDé! Aby si teď JéZéDé obnovili z vlastní vůle?

Naštěstí jsem si včas vzpomněl, že zrovna tahle vesnice byla v předminulém století společným zemědělským družstvem, založeným na dobrovolném základě. Tady přece lidé vždycky drželi spolu. Nemohli by se k tomu vrátit?

Jenže teď jsem ze všech cítil jen odpor. Farář asi nedokázal skousnout slovo zázrak, učitele rozčiloval komunismus a ostatní nemohli přenést přes srdce slovo *družstvo*. Nedivil jsem se, že se všichni tvářili, jako kdyby pod hrozbou zastřelení pojídali bednu citrónů! Když se Slávek odmlčel, nastalo dlouhé trapné ticho.

„Zkuste si to představit jinak,“ napadlo mě zachránit situaci příměrem. „Prohlásíte vesnici na společnou loď, budete se cítit jako její posádka a budete se snažit, abyste neztroskotali. Na jedné lodi je přece společná kuchyně normální a za všechno se pořád neplatí. Od většiny ostatních lodí se budete lišit i tím, že si místo předsedy budete sami volit kapitána.“

„Hele, mladej, budeš na té lodi s námi?“ obrátil se na mě myslivec Bělka.

„Nebudu,“ odvětil jsem. „Nejsem tu doma, vrátím se raději do Prahy. Mám od Slinchimů jiné dary než Slávek, ale tajemství musím držet spolu s vámi, to je přece jasné. S tím tajemstvím budu s vámi na jedné lodi i v Praze, už protože se sem chci občas vracet.“

„Tak co tu ještě mezi námi děláš?“ vyjel si na mě nevrle pan Ludvík Koťátko.

„Protože je jeden z nás!“ ut'al ho Slávek. „Jako jediný z nás prošel se mnou do Beridazu! Jako první a zatím jediný zkontroloval vlka! Umím to také, ale prvního vlka zkontroloval on, sami jste to viděli. A také dostal dary od Slinchimů, i když jiné než já! Jen ho nevyhánějte, budete mu ještě vděční!“

„Zač mu máme být vděční?“ zavrčel pan Koťátko.

„Podívejte se!“ začal Slávek opět zeširoka. „Když projdete naším hřbitovem a podíváte se pozorněji na náhrobky, zjistíte, že se v poslední době ve vesnici hodně prodloužil věk. Poslední náhrobky patří stoletým a starším. Myslete si co chcete, já tvrdím, že je to díky Modrému mechu. Kdo jste byl v posledních letech ve městě u doktora? Nikdo! Doktoři za vás berou peníze zadarmo! Přejme jim je, ale nechodíme k nim.“

„Jak to ale souvisí s Daliborem?“ zeptal se učitel.

„Libor nejspíš dokáže k lidskému věku přidat ještě dvě nuly,“ řekl Slávek. „Ne sto, ale deset tisíc let! I kdyby to nebylo tolik, ani tisíc let by pro nás nebylo marných, nemyslíte?“

„Myslíš, že to umí?“ pochyboval učitel.

„Poslyš, učitelskej, jak dlouho ti trvá, než někoho perfektně naučíš cizí řeč?“ podal Slávek protiotázku.

„No... tak tři roky,“ zarazil se učitel. „Za předpokladu, že ji sám znám, to se rozumí! A taky nesmí být ten žák natvrdlý.“

„Naučit někoho úplně neznámou řeč trvá Slinchimům asi minutu,“ uzemnil ho Slávek. „Liborovi nalili do hlavy celou biologickou univerzitu. Půlhodinových lekcí na to bylo třeba víc, což svědčí o složitosti té vědy. Ve spojení s dary, které dostal, je z něho celosvětová špička na dlouhověkost. Je to ale další tajemství, které musíme dodržovat. Umíte si snad představit, co by tisíciletá dlouhověkost provedla s celosvětovou populací? Většina lidí je nezodpovědná, množí se jako králíci a svět by se nám brzy zhroutil pod nohama.“

„Tisíc let?“ chytal se za hlavu farář. „To je přece ještě víc než byl věk Metuzaléma!“

„Ve světě Beridazu žije menší skupina lidí ze Země. Nebyli jsme první, kdo se tam dostal. Nejstarší z nich byli na Zemi lovci mamutů. Je jim dnes pětadvacet tisíc let! Pro nás je tisíc let nepředstavitelně mnoho, ale kdoví, jak budeme za těch tisíc let uvažovat! Třeba se nám to bude zdát málo!“

„A tady ve vsi to chcete zavést?“ docházelo zvolna učiteli.

„Smíme si troufnout jen na malý pokus,“ souhlasil jsem. „Vesnice je k tomu nejvhodnější. U nás Čechů populační exploze nehrozí, máme většinou spořádané dvě děti, demografové spíš lamentují, že vymíráme. Můžeme to tedy vyzkoušet. Musíme se ale připravit, že to nebude snadné.“

„To už se začínáš vykrucovat, nebo co?“ řekl pan Koťátko.

„Ne, já si věřím,“ odrazil jsem ho. „Ale uvědomte si, jak se zachovají naše ouřady. Zatím si žádný ouřad nevšiml, že tu žije tolik stoletých. Ale bude mnohem těžší utajit, že někdo žije dvě stě let. Říká vám něco »Věc Makropulos«?“

„Jo, bratry Čapky známe¹⁶, mám o naší knihovně přehled,“ ujistil mě učitel.

„Kdo to četl, ať se zamyslí, jak musela Elina Makropulos co chvíli měnit jméno a stěhovat se jinam, protože nemohla žít na jednom místě déle než třicet let. A dnes, jak jistě víte, je evidence obyvatel dokonalejší než v době bratří Čapků.“

„To je pravda,“ zchladl učitel. „Máš aspoň představu, co se s tím dá dělat?“

„Mám,“ přikývl jsem. „Každý, kdo získá dlouhověkost, může žít do svých šedesáti let jako dosud. Pak se slavnostně rozloučí s příbuznými a »papírově« pro okolní svět »zemře«. Ve skutečnosti projde Čertovou dírou do světa Beridazu, kde posílí naši českou obec. Pro manžele bude lepší odejít společně, jen na děti si tam musí pár let počkat. V Beridazu mohou žít všichni, tam se nad jejich věkem nikdo nepozastaví.“

„Já jsem tam s Elinou Makropulos dokonce mluvil,“ přidal se Slávek. „Žije mezi Rusy, protože Češi tam nejsou. Měla velice zajímavé názory.“

Rozhovořil se o svých debatách s Elinou a já jsem se změnil v pozorného posluchače. Upřímně řečeno, trochu jsem mu záviděl. Nevadí, řekl jsem si, příště si s ní popovídám taky.

„A jak to bude s dětmi?“ napadlo učitele.

„Pokud možno beze změn,“ odvětil Slávek. „Lidé mohou na Zemi žít skoro stejně jako dosud. Úplně stejné to nebude, ale nemusí se to moc lišit. Pár zádrhelů se dá překonat.“

„Jaké zádrhele myslíš?“

„Dlouhověcí nebudou vypadat staře,“ řekl. „Slíbili mi, že časem omládnou. Koho upraví v pokročilejším věku, ten omládne, kdo to podstoupí mladý, přestane stárnout. Půjde to, než si někdo všimne, že člověk vypadá v šedesáti na dvacet. Do té doby asi nikdo nebude srovnávat vzhled s fotografiemi na dokumentech.“

„Jenže každý si musí občas obnovit dokumenty,“ namítl učitel. „Ale snad by se to dalo dohnat líčením.“

„To se ještě uvidí,“ řekl Slávek. „Ale až bude lidem přes stovku, ouředně už to maskovat nepůjde. Pak nezbude než odjezd za krajany do Beridazu.“

„A co budeš dělat v Praze ty?“ zeptal se mě myslivec.

„Vracet lidem mládí,“ řekl jsem. „Totéž jako tady, jenže ve vsi mi to nezabere tolik času. Nejsem schopný prodloužit věk všem lidem v Čechách, jsem na to přece sám, ale na pár tisíc lidí si troufnu. Bude o nich platit totéž co tady ve vsi. Musí dodržovat tajemství a až začne být jejich mladistvý vzhled podezřelý, odstěhovat se na Beridaz. Slíbili nám založit pro Čechy společné sídliště a časem tam budeme žít všichni.“

„Takže budeš muset ty lidi nějak vybírat, ne?“ pochopil to správně učitel.

16 O skutečných historických postavách kolují mezi lidmi představy odlišné od skutečnosti...

„Jistě,“ přikývl jsem. „První nezbytnou podmínkou bude, aby každý dodržel naše tajemství a aby souhlasil s odstěhováním na Beridaz, až začne být sousedům i ouřadům podezřelý. To bude prostě nutné. Další výběr zůstane na mně, ale dám si pozor, abych mezi Struldbrugy nepřibral nějaké žraloky a hyeny.“

„Co je to Struldbrugy?“ zeptal se rychle učitel.

„Nesmrtelní lidé z knihy Gulliverovy cesty,“ řekl jsem.

„Počkej!“ vzpomněl si myslivec Bělka. „To jsem četl, ale byly to strašné padavky! Nesmrtelní, ale staří, nemocní a nemohoucí! Není to něco takového?“

„Jonathan Swift je popsál, aby zvýraznil marnost touhy po nesmrtelnosti,“ souhlasil jsem. „Popisoval je tak, že do osmdesáti let žijí normálně a teprve když zestárnou a stanou se z nich ubožáci, začnou být nesmrtelní, což jim vzhledem k jejich nemohoucnosti vlastně není k ničemu. My dva jsme se na Beridazu setkali s jinými. Ti prostě jen pomaleji stárnou. Když jim je pět set let, vypadají na pětadvacet. Přivítal nás tam i jeden stařec, kterému bylo pětatřicet tisíc. I v tom věku zastával funkci soudce a lidé ho uznávali. Jenže Struldbrugové z Gullivera jsou známí, proto jsem si je vzal jako vzor.“

„Odpudivý vzor,“ dodal myslivec.

„Máš-li lepší, sem s ním!“ řekl jsem. „Napadl mě i Biblický Metuzalém, ale líbí se mi ještě méně.“

„Elina Makropulos by byla mnohem lepším vzorem, kdyby ji nepopsali také tak odpudivě,“ dodal Slávek. „Nejspíš proto, že je nevzala mezi dlouhověké. Ptal jsem se jí na to, ale řekla mi, že Čapkové byli Zednáři a ty do Beridazu nebrala. Já vlastně taky ne a doufám, že i Libor má stejný názor.“

Jen jsem na to přikývl.

„Takže budeš bloumat po Praze a měnit lidi na dlouhověké Struldbrugy...“ shrnul to učitel. „Nejprve bys to měl ale zkusit tady. Všichni tu dodržují tajemství a myslím si, že nikomu nebude vadit odejít do jiného světa, až přijde jejich čas.“

„Už víte, kdo dal fotky vlka do novin a Čertovu díru málem prozradil?“ zeptal jsem se ho.

Ach jo! Ukázalo se, že to ještě nikdo neví. Nemělo smysl ptát se redaktorů, ti své zdroje zásadně neprozrazují a ještě by je to upozornilo, že to asi nebude tak nevinné. Dobře, že to zapadlo! Ale někdo to do novin dal a nedodržel dohodnuté tajemství. Ten »pan Někdo« by to mohl zopakovat v situaci, která by se nedala tak snadno vyretušovat. Kromě toho jsem nemohl zůstat tady, musel jsem se vrátit na půdu univerzity. Chci ji opustit a věnovat se problematice Beridazu a »ovrósje«, ale ne hned. Nejprve se musím vrátit, nějak přijatelně vysvětlit svou nepřítomnost a vydržet mezi těmi intrikány, abych získal čas k vyhledávání lidí, kteří by měli dostat šanci delšího života. Mezi tolika lidmi jich jistě budou stovky.

Dohodli jsme se nakonec, že se do vsí vrátím, až se v Praze uvolním. Rok nikoho nezabije. Ujistil jsem je, že s vesnicí musím vycházet v dobrém, pokud se chci vrátit do Beridazu. A to určitě chci, o tom nemusí nikdo pochybovat.

Beridaz za to stojí!

=*=

Jednání o další budoucnosti vesnice bylo dlouhé. Rada Starších rozhodla svolat do hospody všeobecný sněm. Bude se to týkat všech, ať o tom rozhodnou všichni. Rada doporučí návrh učitele Břetě na obnovení družstva v podobě, jak bylo za Rakouska a První republiky. Břetěa navrhl opsat z kronik stanovy a trochu je modernizovat. Vesnice byla »na jedné lodi« už za Rakouska. Už tenkrát hospodařili společně. Komunisté to zkazili. Vyžadovali založení JéZéDé podle jejich systému a především s předsedou, »přiděleným« odněkud z okresu, který se pak ve vsi choval jako Napoleon na dobytém území. Když se v drůbežárně oběsil, bylo to pro všechny ulehčení. Rychle si zvolili jiného a dalšího »doporučeného z okresu« odmítli, neboť »ani ten minulý neuměl v tomto kraji hospodařit«.

Obnovené družstvo mělo být opravdu společné, základ měli jako z počátků po založení města Tábor. Neměli na peníze kádě, jak se říká, ale společnou pokladnu. Když pan Kampelík zakládal své kampeličky, ve zdejší vesnici neuspěl. Měli tu totiž společné peníze již dávno před ním.

Když ráno přišla jako vždy hospodská Ludmila a odemkla hospodu, tísnil se už před ní dav vesničanů a další přicházeli, aby jednání nezmeškali. Hospodskou ale čekalo překvapení. Rada Starších ji požádala změnit hospodu na společnou obecní vyvařovnu a jídelnu. Ludmila již předtím odmítala v hospodě vařit a odmítla to i teď, jenže Rada Starších jí doporučila ukončit pronájem hospody a nabídla jí odstupné ve výši půlročního zisku, jak je uvedla v posledním daňovém přiznání.

Ludmila s tím pochopitelně nesouhlasila, jenže jí oznámili, že obec společnou jídelnu nutně potřebuje, a když to nepůjde v hospodě, zařídí novou konkurenční jídelnu na faře. Místa je tam dost, farář není proti, ale ať potom Ludmila nepočítá se štamgasty! V jídelně se budou podávat jídla i nápoje včetně piva a nikdo nebude odbíhat od fary k hospodě a zpět. Hospoda pak nebude rentabilní.

Ludmilu to, to se ví, zaskočilo. Učitel Břetěa jí ještě z dobré vůle navrhl, aby se přestěhovala i s rodinou přímo do hospody, kde byl volný byt, ale hospodská i to rázně odmítla.

„Starej by mě hnál!“ řekla. „Peníze z hospody nám přišly vhod, ale bydlet ve vsi, kde se objevují pekelné obludy? Ženské se tu bojí vyjít na náves, děti drží doma... děkuju, nechci! Život v neustálém strachu není žádný život!“

„Čertova díra je přece zazděná!“ ujišťoval ji učitel. „Zvěř už se tu neobjeví! Teď tu bude klid a pohoda.“

„To není žádná jistota!“ řekla hospodská. „Až se ty bestie zase objeví, bude tu peklo. S tím nechci nic mít.“

„Peklo už skončilo,“ ujišťoval ji mírně učitel. „Když nechcete, nechcete, ale není to tu špatné, jak si myslíte, a bude tu ještě líp! Doba oblud je trvale za námi a tajemství s nimi skončilo. Beztak to bylo k neuvěření, že?“

Hospodská ale nedala jinak, než že radši odejde. Pro jistotu přijala nabídku na odškodnění a hned také chtěla dělat inventuru, aby jí obec mohla zaplatit zbylé zásoby. Michal Kravec s Vlastou Vernerem z Rady Starších se nabídli s inventurou jí pomoci a ostatní z Rady jim vyslovili pověření, aby to bylo platné.

Slávkovi už nic nebránilo ujmout se hospody. Odešel proto do Čertovy díry pro svůj batoh a přinesl do nepoužívané hospodské kuchyně *dzevogda*. Ludva Kořátko s Svátou Hanušem mezitím šli podle jeho přání nasekat na obecní louce trávu, aby bylo z čeho »vařit«. Nikdo kromě Rady Starších netušil, oč jde, ale členové Rady Starších byli zvědaví, jak to Slávkovi dokáže. Vařit z trávy je přece jen neobvyklé. Učitel Břet'a s myslivcem Kájou a farářem si uložili úkol přesvědčit zbytek vesnice o proveditelnosti a nutnosti založení »Táborského režimu«. Lidé dnešní generace tomu totiž úplně odvykli.

Cítil jsem se tu jako externí poradce, ale události ve vesnici se mě měly dotknout víc než jsem čekal...

=*=

Rozhodl jsem se počkat na výsledek Slávkova experimentu. Chlapi přivezli trakař trávy, kterou složili na hospodském dvoře. Část jí našlapali do dvouručního koše a přinesli do kuchyně, kde trávu podle Slávkova pokynu nasypali do kotle. Kotel nebyl dlouho používaný, ale Slávek tvrdil, že zatuchlina vadit nebude. Nalil na trávu vodu a velkou vařečkou zamíchal.

„Příště to musíme nejprve umlít,“ prohlížel si zelenou směs kriticky. „Jednou se to snese, ale pro příště... Vážení, kolik bude dneska strávníků?“

Učitel za něho spočítal všechny přítomné a Slávek si zamnul spokojeně ruce.

„Jdeme na to, vážení!“ řekl. „Chvilíčku strpení, oběd bude co nevidět, připravte zatím talíře a příbory!“

Pokropil směs jakousi trestí z dzevogda a chvíli ji míchal. Pak oddělil do sousedního kotle zhruba třetinu a střídavě jednu i druhou várku míchal a kropil. Stál jsem docela blízko a nabídl jsem mu pomoc, ale Slávek hrdě prohlásil, že si hodlá vyzkoušet, jak to zvládne sám, bez pomocníků.

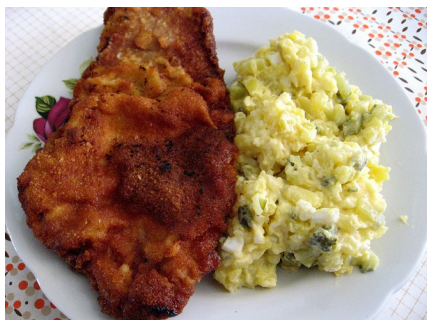
Obě várky, aniž by je zahříval, rychle měnily barvu. První nažluto, druhá do červená. Pak Slávek zapnul elektrický sporák, který také nebyl kolik let v provozu, vytáhl dvě velké pánve, druhou směs rozválel na centimetr tlusté placky, nakrájel na čtverce po dvaceti centimetrech a začal je smažit. Zakrátko se kuchyní nesla vůně báječných vepřových řízků. Všiml jsem si, že Slávek je smaží jen krátce, ale na rozdíl od ostatních přihlížejících jsem měl v hlavě vědomosti z Beridazu, takže jsem věděl, že smažení řízků není nutné, jen uvolní trochu vůně. Když někteří čumilové začali pochybovat, trochu jsem je opravil.

„Nevíte, co tam probíhá, nesud'te!“ zarazil jsem počínající diskusi, že »to nemůže být řádně usmažené«.

Slávek se do diskuse nepletl, ale smažil o sto šest řízky, po pěti na každé pánvi. Vedle v hrnci mu narůstal vysoký štos řízků, zatímco hmota v sousedním kotli se ještě vybarvovala a získávala zvolna správnou strukturu.

„Tak vážení!“ řekl Slávek. „Můžeme začít! Nastupte do řady s talíři, pokusný oběd je připravený.“

Asi jako jediný jsem od počátku nepochyboval o tom, že se mu první oběd podaří. Ostatní jen nechápavě zírali, zejména když věděli, z čeho ten oběd povstal. Hospoda byla plná jako už dlouho ne, dostalo se na všechny, vepřový řízek s bramborovým salátem chutnal všem a i největší škarohlídi pochopili, že Slávek nemluvil do větru, když sliboval, že se tady bude stravovat celá vesnice. Jednu porci dostala i hospodská Ludmila, když se vrátila s Michalem Kravcem a s Vlastou Vernerem ze sklepů, kde od ní zástupci Rady formálně přebírali sudy piva.

„Nechcete si to rozmyslet, Lído?“ popichoval hospodskou učitel. „Slávek beztak tvrdil, že to jen zahájí, a rád by si tady našel nějakého zástupce.“

„Odkud jste sehnali vepřové?“ pídila se Lída. „Zase z nějaké příšerky?“

„Ne, papašící už nejsou a nebudou,“ ujistil ji učitel.

„Však bych takové nečisté maso ani nejedla!“ prohlásila.

Jo, kdybys, holka, věděla, z čeho to maso opravdu je, to bys nad ním teprve ohrnovala nos, pomyslel jsem si. Naštěstí jí nikdo nechtěl kazit chuť. O čerstvě posečené trávě věděli jen ti, kdo ji přivezli do hospody a pomáhali ze začátku Slávkovi, ale ti mlčeli a nechali si hlavou převalovat záhadu, jak je možné, aby něco tak báječného vzniklo z krmiva pro dobytek. Inu, mimozemská technologie! A ta teď bude ve vsi sloužit všem. To snad stojí za ten »režim Táboritů«!

Byl to opravdu skvělý začátek jednání...

=*=

Plebiscit dopadl podle očekávání dobře. Rada Starších měla ve vsi důvěru a když líčila výhody společného hospodaření, lidé jí uvěřili. Očekával jsem, že se ve vsi vyskytnou i odpůrci nového pořádku, ale ukázalo se, že vesničané spolu drželi mnohem více než je v Čechách zvykem. Projevily se jednak celé generace, kdy vesničané museli chtít nechtít držet spolu proti zvěři z Beridazu, ale také vzpomínky pamětníků na družstvo v předkomunistické době, které na rozdíl od poválečného vnuceného systému fungovalo ke všeobecné spokojenosti. Učitel Brěťa přinesl do hospody počítač, na kterém slavnostně vyhotovil zakládací listinu nového družstva. Tím bylo družstvo formálně založené. Učitel dostal další úkol, prosadit oficiální registraci družstva jako právnické osoby. Bude to obtížnější, neboť takové družstvo v Čechách neexistuje, takže se u této novinky dá očekávat odpor českých byrokratů, ale Rada Starších slibovala, že i tuto překážku překoná.

Na závěr se měli všichni na zakládací listinu podepsat, ale vesničané to vzali zodpovědně, nikdo nezdržoval a k listině brzy připojili i archy s podpisy.

„Přidáš se k nám taky, Libore?“ oslovil mě učitel, když se fronta na podpisování ztenčila na posledních pár vesničanů.

„To se ví, že se přidá!“ odvětil za mě Slávek. „Je to náš člověk, nebo ne?“

„Myslíte?“ zeptal jsem se nerozhodně. „Ale já teď budu v Praze, ne tady!“

„Takže budeš náš externí člen,“ řekl Slávek. „Nebudeš sám. Už za Rakouska jsme měli externí členy, zaměstnané mimo obec, kteří vydělávali na berně i za ty, kdo nevytáhli paty ze vsi. Rozdíl proti současnému stavu byl v tom, že dnes daně platí každý sám, kdežto v družstvu platí daně za všechny družstvo.“

„Ano, ale v Praze nebudu využívat výhod společné kuchyně,“ připomněl jsem jim.

„To není tak jisté,“ usmál se Slávek. „Můžeme tě zásobovat, jako zásobují na Beridazu své oddělené výzkumníky, rozmístěné dál od společných kuchyní. Prostě ti čas od času dovezeme balík »zelených cihlíček« a příruční sadu *dzivugde*, jen si vzpomeň, to jsou ty ampulky s předem připravenými přísadami pro samostatnou přípravu jídel. Připravíš si z nich jídlo na místě a nebudeš závislý na veřejných jídelnách a restauracích.“

Měl pravdu, tak to na Beridazu dělali, i když těch případů bylo v poměru ke společnému stravování nepatrné množství. I na Beridazu byly ojedinělé výjimky a věděl jsem o nich jen díky tomu, že jsem nejprve požádal o znalosti o dzevogda. Takže mi budou i tyto znalosti užitečné, i když nebudu mít svůj vlastní přístroj. To by nemuselo být marné.

„Jestli se nepletu, znamená to, že budu výdělek posílat na konto družstva, a to za mě zaplatí, kdybych něco potřeboval,“ odhadoval jsem.

„Pochopil jsi to dobře,“ oddychl si Slávek za souhlasného přikyvování ostatních. „A co budeš potřebovat? Oblek i boty máš přece trvanlivé. Pro všechny další případy dostaneš platební kartu od družstevního účtu. Budeme ti věřit, že nic nezpronevěříš a všechny výdaje později zdůvodníš.“

„A co kdybych byl parchant, a zpronevěřil je?“

„Ty to neuděláš, nejsi svině,“ usmál se Slávek. „Ale kromě toho, družstvo bude mít konta dvě. Jedno pro povinné platby, to jsou daně a jiné nutné výdaje. Oprávnění k tomu kontu mají jen jednatelé, tedy Rada Starších a její pověřenci. Druhé konto je pro běžné použití a tam je zbytek. Budeš mít kartu jen na to druhé, stejně jako většina členů družstva. Kdo kartu zneužije, přijde o ni natrvalo, ale nikdo nikdy peníze nezneužil, nestane se to ani teď.“

Takže důvěra s očekáváním čestného jednání. No budiž, tak velkou touhu po penězích naštěstí nemám. Ve vesnici to nejspíš půjde také, vesničané drží spolu. Měl bych si na to zvyknout.

Podobný systém údajně na Zemi funguje na více místech. Hovořil jsem o tom s jedním člověkem, vyprávěl mi o kibucech v Izraeli, kde je to obdobné,

proto mi to nepřipadalo nemožné ani v české vesnici. Lidé v kibucech také pracují společně, společně se i stravují, i když ve vsi to tak bylo už za starého Rakouska, kdy po kibucech, a vlastně i po Izraeli, nebylo ani vidu, ani slechu.

Ten člověk tam byl na krátké návštěvě a tvrdil, že prvním předpokladem pro chod kibucu je vytvořit atmosféru, kdy všichni mají stejný zájem na jeho udržení. Všichni tam jsou na jedné lodi, nikdo se neulejvá. Ulejváky tam stíhá opovržení, až obvykle sami rychle odejdou.

„Odcházejí nejen ulejváci, ale i nejschopnější,“ pokračoval ten pán. „Každý má všechno co potřebuje, ale nikdo nic nevlastní a nemůže v ničem vyniknout. Je tam až nezdravá rovnost. Ti, kdo touží vyniknout, odtud utíkají. Proto se v Izraeli kibucy rozšířily jen velmi omezeně. Samotným Izraelcům ten systém nevyhovuje. Dnes už je většina kibuců zprivatizovaná a fakticky zrušená.“

Pochopil jsem to tak, že odcházeli »ti všeho schopní«. Komunismus údajně vymysleli Židé, ale na kibucech je nejlépe vidět, že jim samotným nevyhovuje. V kibucech se nekrade. Není co a není proč. Není to atraktivní pro národ, proslulý peněžnictvím a finančními operacemi, které nic nevytvářejí, jen »přerozdělují« peníze jiných. Však se také nakonec kibucy ve státě Izrael staly spíš kuriozitou než hlavní metodou. Udržely se spíš soukromě hospodařící *mošavy*.

V české vesnici to ale fungovat může. Přínejmenším do té doby, než se v ní objeví někdo »všeho schopný«.

Například tím, že se sem přižení...

=*=

Podepsal jsem zakládací listinu až poslední a vzbudil jsem tím nezasloužený zájem celé vesnice, ale pak jsem ohlásil, že je pro mě nejvyšší čas vrátit se do Prahy. Mám to ještě daleko a při dnešní hromadné dopravě...

„Co blázníš?“ řekl Slávek. „Někdo tě tam odveze autem! To by tak hrálo, aby ses trmácel zbytek dne a dojel až někdy po půlnoci! Michale, máš auto v pořádku? Navíc potřebujeme v Praze něco sehnat, budou to dvě mouchy jednou ranou!“

A tak jsem o půl hodiny později nasedl k Michalovi Kravcovi do jeho škodovky. Ačkoliv – teď už byla podle družstevní smlouvy všechna auta obecní. Michalovi to, zdá se, nevadilo. Nu dobrá, nesmí mi tedy vadit ani to, že všechn můj majetek bude ode dneška též obecní. Moc jsem toho neměl, ale když na to přijde, všechno ve prospěch toho zajímavého pokusu rád oželím. Budu si ale říkat »družstevník«. Zní to jistě lépe než »komunista«! To je dnes označení člena partaje, která kdysi vyhlášovala »společné vlastnictví«, jenže v tomto směru krutě zklamala.

Sotva jsme ale vyrazili ze vsi, Michal Kravec na mně začal vyzvídat co nejvíc podrobností o Beridazu. Maskoval to tím, že po mně chtěl, abych ho tím udržoval v bdělém stavu. Tvrdil, že když spolujezdec pořád mlčí jako zařezaný, hrozí řidiči mikrosnání. Povídat jsem měl podle toho především já, a Michal chtěl slyšet podrobnosti o naší cestě.

Naštěstí jsem si vzpomněl na Slávkova slova, že se po návratu budu docela jistě před ostatními vytahovat víc než laciné tričko, a to mě přimělo povídat hodně zdrženlivě. Nešetřil jsem proto obdivem k Slávkově odvaze a schopnostem, chválil jsem ho za všechno, nač jsem si vzpomněl. Všechno byla ostatně pravda, nic jsem si nepřikrášloval. Jen jsem se nezmiňoval o mé úloze v té výpravě. Po pravdě řečeno, na chválu toho nebylo mnoho. Ano, zastřelil jsem tam jednoho vlka, a na zpáteční cestě jsem telepaticky ovládl dalšího, ale Slávek těch příšerek postřílel více a kdybych neovládl vlka já, zkontroloval by ho Slávek taky. Slávka napadlo požádat Slinchimy o přístroj *dzevogda*, který ve vsi umožnil založení nejkurióznějšího družstva na Zemi, zatímco já jsem se soustředil na červy »ovrósje«. Jistě, budou užiteční, ale *dzevogda* bude mít viditelnější úspěch. Z mého vyprávění měl Michal získat obraz Slávka jako chlapa bez bázně a hany, zatímco já jsem tam byl spíš jeho přívažek. A co bych si nalhával, bylo to přece tak.

Uvidíme, jak těch červů využiji v Praze!

=*=

Když jsem se objevil mezi kolegy na univerzitě, sklídl jsem »zasloužený« posměch. Co také jiného? Vyslali mě zjistit pravdu, ačkoliv všichni od začátku věděli, že jde samozřejmě o kachnu. Že jsem to potvrdil, to by mi ještě přičetli k dobru, ale nebetyčnou ostudu jsem si vysloužil, že jsem potřeboval na zjištění podvodu s pitomým fotošopem tak dlouhou dobu. Kdyby tak zdlouhavě pracovali všichni, to bychom to daleko nedopracovali!

Výtky jsem přijal kajícně, se svěšenou hlavou. Smůla byla, že vlk cestou sežral dráčka »giroze« i se zprávou, jejíž součástí byla má prosba, aby dali kolegům na univerzitě na vědomí, že si беру dovolenou na průzkum jeskyní. Soudce Zarón nám tvrdil, že dráček umí zvířatům poručit, jako my při návratu na Zem, ale to ho nemuselo zachránit v případě nenadálého útoku zezadu. I nás mohl vlk napadnout, kdybych ho k našemu štěstí při mém pádu nespátl. Teď jsem se na žádost o dovolenou nemohl odvolávat, nikdo by mi nevěřil. Místo dovolené mi započítali neomluvenou absenci, a získal jsem punc nespolehlivého, což rozhodně není lichotivé. A mohl jsem počítat i s tím, že toho některý z kolegů při nejbližší příležitosti využije. Intrik je přece univerzita plná!

Jenže já jsem se univerzitních intrik nemínil účastnit. Ani dřív jsem k nim neměl blízko, a teď teprve ne! Jen ať si intrikáni poslouží! Přece neklesnu na jejich úroveň! Ještě před mou cestou do Beridazu mi na mé univerzitní kariéře záleželo, ale to se od základu změnilo.

Výtky jsem přijal kajícně, se svěšenou hlavou, ale v duchu jsem byl vysoce nad věcí. Intriky, kterých bych se dříve obával, mě teď nezajímaly. Mám přece mnohem víc, než kdybych se měl stát třeba rektorem! Nikdo o tom nemá ani potuchy, ale právě proto mi nikdo nebude závidět, ani mi házet klacky pod nohy!

Začíná mi v Praze úplně jiný život!

=*=

Konec 1.části

2.část – Nová naděje

Profesor Vladislav

Podle telefonního seznamu ve svém mobilu jsem zkrátka obtelefonoval všechny spolužáky ze studií. Hned na úvod jsem se jim omlouval, že je to »jen tak«, ale ve skutečnosti to »jen tak« nebylo. Sondoval jsem jejich názory, zajímalo mě, jak se postaví k existenci, možnostem a tajemství Beridazu. Očekával jsem, že mezi nimi získám přívržence, a chtěl jsem je požádat o schůzku mezi čtyřma očima, v klidu a beze svědků.

Nečekal jsem, že můj návrh přijmou všichni s nadšením. Musel jsem počítat i s odmítnutím a s výmluvami na zaneprázdněnost různého druhu. Ale nečekal jsem, že na konci svého telefonního seznamu budu přesně tam, co na začátku.

Spolužáci mě odpálili všichni! Nenašel jsem mezi nimi jediného ochotného věnovat mi hodinku svého času. Samozřejmě nesmím nikomu hned na úvod vykopit, že sháním lidi do »Klubu Struldbrugů«. Pozvat do Beridazu »zlatokopy« by byla osudová chyba, té se musím stůj co stůj vyhnout. Chtě nechtě musím držet Beridaz v utajení, to znamená sdělit čistou pravdu až těm, u koho si budu jistý, že nic neprozradí. Musel jsem všechny nejprve trochu oťukat. Nicméně po zavěšení posledního hovoru jsem neskryval rozčarování. Tak kruté fiasko jsem nečekal.

Sakra, jak snadno lidé zahodí tak jedinečnou životní příležitost! Co s tím? Nebudu přece hledat vhodné lidi inzerátem! Asi bude lépe zkusit to jinak. Musím se více zajímat o lidi zaujaté i něčím jiným než svými problémy v zaměstnání.

Usmyslel jsem si soustředit se na kulturu a objednal jsem si přes internet lístek do Národního divadla. Trocha kultury mi neuškodí, a snad tam najdu víc lidí povznesených nad obyčejné starosti. Napadlo mě, proč Slinchimové na Beridazu nepěstují divadlo? Že by se nechtěli předvádět? Ale umění je přímo založené na předvádění, ať sebe sama, nebo svých výtvorů. Nikdo přece nedělá »umění pro umění«, a když to hodně nahlas vyhlašuje, je to pokrytectví. To by mohli malíři malovat své obrazy černou křídou do komína!

Proč tedy na Beridazu neznají divadlo?

Bylo mi ale jasné, že tuhle otázku dnes nerozluštím. Měl jsem se zeptat Víji, dokud jsem tam byl. Ale upřímně řečeno, tam jsem měl tolik úplně nových dojmů, že mě ani nenapadlo ptát se na všechny odlišnosti společnosti Slinchimů proti naší pozemské. Nedalo se to stihnout. Navíc jsem tam měl úplně jiné pořadí důležitosti a na otázky jsem odpovědi dostal. Nemohu se rozčilovat, že jsem nestihl všechno.

Hodil jsem to tedy za hlavu a nechal se raději vtáhnout do děje. Ale upřímně řečeno, moc se mi to nedařilo. Málo platné, moderní kusy mi nesedí. Zřejmě jsem typický nekulturní Čech, měl jsem si vybrat něco klasického. Ale co, když zrovna dneska v Národním divadle nic klasického nedávají? Zavínil jsem si to ale sám. Měl jsem si toho všimnout, když jsem se na internetu díval na program.

Seděl jsem aspoň tiše, abych ostatní nerušil. Některým se představení líbilo, nebo to aspoň úspěšně předstírali, ale mě nijak nenadchlo.

Jsem zkrátka typický nekulturní Čech.

O přestávce jsem se šel podívat na obrazovou výzdobu, ta tu byla jediná klasická, obhlédl jsem i některé busty, které už tak klasické nebyly, v některých se dal jejich vzor stěží poznat, ale to bylo asi jen dobře, a hlavně jsem špicoval uši, co si povídají ti, kdo se tu procházejí. Vynechával jsem okamžitě angličtinu a jiné nečeské jazyky, ale na češtinu jsem nenarazil. Může to být i tím, že Češi tady mlčí a nahlas tu mluví jen cizinci?

Ba ne, tudy cesta nevede, řekl jsem si se známým českým objevitelem slepých uliček Járou da Cimrmanem.

Když se pak ozvalo zvonění, svolávající diváky do hlediště, sešel jsem dolů a zamířil k východu. Uvaděčky se na mě dívaly jako na dvouhlavé tele, nebo jako na ožralé čuně, které do divadla zabloudilo omylem, když si zaměnilo honosnou budovu s pajzlem čtvrté cenové, ale pustily mě ven, jen si přitom mezi sebou významně pomrkávaly.

Ach jo, myslíte si o mě co chcete, já jsem opravdu nepřišel do divadla, abych tady přetrpěl západně se tvářící supermodernu. Přišel jsem hledat spřízněné duše, ale pochopil jsem, že v tomto českém svatostánku žádné nenajdu.

Musím se obrátit jinam...

=*=

V galerii jsem zkoušel srovnávat naše umělce se Slinchimy, ale srovnání vyznělo pro naše jednoznačně katastrofálně. Možná umí i naši malíři malovat, ale v galeriích jsem nic obdivuhodného neviděl. Sám malovat neumím, ale v Beridazu jsem se namlsal, že mi všechny pozemské malby připadaly příšerně nedokonalé, naivní a ubohé.

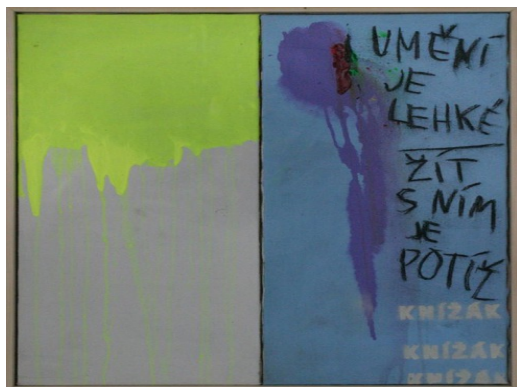
Zejména když jsem natrefil na výstavu umělce Knížáka!

A tento mazal učí nové mladé výtvarníky! Čemu je naučí, když sám malovat neumí? Proč se divíme, že jsou někteří ještě primitivnější než on? Zviditelňovat se provokačními happeningy jim jde dobře, ale malovat?

Nebylo by lépe, kdyby naše malíře učil malbu jihoamerický Indián Rodríguez? Není sice »avantgardní«, ale je poctivější, než celá česká Akademie výtvarných umění i se všemi absolventy a profesory. A jeho díla by, na rozdíl od české avantgardy, nejspíš ocenili i na Beridazu. Je na nich totiž to, co na

dosavadní tvorbě Slinchimů nenajdeš. Nikdy v celé své historii nemalovali Indiány v jejich originálních krojích.

Už protože na Beridazu takové nemají...

Dali by si na stěnu obývacího pokoje instalovat spíš obrazy od Rodrigueze, nebo od Knížáka? Myslím, že by se raději dívali na obrazy starých Křováků z Afriky, než na tyto české mazaly.

Křováci jsou autentičtější.

==*

Navštívil jsem několik jiných kulturních podniků, ale všude to bylo stejné. V Čechách obdivují českou kulturu hlavně cizinci, nebo se mi to jen zdá? Zkoušel jsem se přiblížit lidem ve více příležitostech. Dával jsem se do řeči v hospodách, kde jsem však nejčastěji objevoval lidi, kterým můj oblíbený učitel na střední škole říkal »prázdné makovice«. Podobné typy jsem nacházel i v kavárnách, kde se ty »makovice« tvářily o poznání vznešeněji, jako by nebyly prázdné. Navštívil jsem dokonce i jednu hernu, kde to bylo nejzoufalejší a nejubožejší. Napadlo mě zajít si na nějaký koncert, ale ani tam to nebylo lepší. Koncert vážné hudby se mi zdál zpočátku zajímavější, než koncert se smečkou příznivců populární hudby, ale největší rozdíl mezi nimi byl v hlučnosti publika při uměleckém výkonu. U vážné hudby bylo publikum zticha, nicméně mé pokusy navázat kontakty po programu nebyly tam jako tady úspěšné.

To snad není možné, opakoval jsem si čím dál nešťastněji. Že by se český národ skládal ze samých dutých hlav?

==*

Došlo mi to až když jsem se dal v parku do hovoru s jedním penzistou. Chvíli jsme se jen tak bavili o současném světě a po chvílce jsme zabloudili i do oblasti umění.

„Hledal jsem spřízněné duše v divadlech, na koncertech, na diskotékách, v galeriích a dokonce i v hospodách a kavárnách, ale nikde jsem si nepopovídal tak jako s vámi,“ přiznal jsem.

„To bude asi tím, že hledáte na špatných místech,“ odvětil s úsměvem. „Podívejte se! Skoro všechno umění je dnes v zajetí kšeftmanů. Těm odedávna nejde o umění, nanejvýš o umění dobře to prodat. Načmárat obrázek svede každý, ale pravé umění je prodat ho! Obrazy dnes kupují právě takoví kšeftmani jako ti, kdo je nabízejí. Ani jednomu, ani druhému nejde o umění, ale o kšefty. Prachy dané »za umění« považují za »dobře uloženou investici«. Ti, kdo ty mazanice kupují, prostě očekávají, že je časem prodají draž. Ale aby to šlo, musí nejprve vytvořit dojem, že jde o něco vzácného a výjimečného. To jim jde, reklama udělá vzácnost i z vyloženého šuntu. Jen tak se dají ledabyle načmárané obrazy prodávat tak draze. Kšeftmané si musí při každém prodeji přijít na svůj zisk a u nejznámějších mazalů se ceny vyšplhaly na miliony dolarů. Vezměte si známé současné malíře, podívejte se na jejich obrazy zblízka a zjistíte, že jde o ledabylé mazanice, které byste mohl obdivovat ještě tak u tříletého caparta. Je-li ale na nich pravý podpis Picassa, mají cenu milionů. Platí se tam draze za pouhé jméno!“

„Ale někteří mecenáši přece podporují umění jen tak, bez užitku,“ namítl jsem. „Proč by do toho dávali peníze?“

„Stejně jako když rybáři krmí ryby v místech, kde se časem chystají lovit,“ odvětil starší pán. „Podporují umění, nebo si připravují pole pro budoucí kšeft?“

Účelem není podporovat právě umělce, ale vytvářet aureolu výjimečnosti, ze které hodlají časem »vytvářet zisk«. Normální člověk, který nepatří do jejich bandy, při pohledu na ty mazanice odmítne přistoupit na hru o »výjimečnosti« a když si v galerii prohlédne ceny, jen vrtí hlavou. Dát tolik peněz za pár ušmudlaných tahů štětcem? Ani náhodou! Další snahou kšeftmanů je proto označit tyto normální lidi za »burany«, kterým »chybí smysl pro umění«. Jestli si o sobě myslíte, že i vám chybí smysl pro umění, když vidíte v obrazech Picassa mazanice, jste normální člověk, jen jste hru uměleckých kšeftmanů přijal a možná se stydíte i za to, co je ve skutečnosti zdravým rozumem.“

„Malíři mě, pravda, nenadchli,“ přiznal jsem. „Ale proč jsem spřízněné duše nenašel na koncertech? Tam už přece nejde jenom o kšefty!“

„Nejde?“ pousmál se penzista. „Máte pravdu jen v tom, že si z koncertního sálu nikdo hudbu domů neodnese, jako koupený obraz z galerie. Tam jde o jinou věc. Kšeftmani si musí budovat dojem znalců umění. Proto chodí na koncerty a do divadel, kde se předvádějí jako obdivovatelé »pravého umění«. A kromě nich tam chodí i hejlové, kteří marně doufají, že budou také vypadat jako »znalci umění.“

„Co já vím, na diskotéky a na koncerty populárních kapel nechodí znalci umění, ale obyčejní lidé,“ namítl jsem.

„Však také rokenrolu nikdo neříká »pravé umění«,“ usmál se penzista. „Ale máte pravdu, najdete tam většinou mladé lidi. Hudba i obrazy mají totiž i něco do sebe. Dobře namalovaný obraz může potěšit oko, nesmyslná mazanice ovšem ne, nanejvýš si pocvičíte schopnost uhodnout, co tím chtěl autor naznačit... Hudba, pokud to není úplná kakofonie, vezme za srdce. Může s ní být spojený i tanec jako vítaná příležitost k seznámení zejména pro mladé lidi. Dřív byly ve městech i na vesnicích tancovačky, dnes jsou to spíš diskotéky nebo koncerty populární hudby. Lidé se musí někde seznamovat, to prostě bylo, je a bude. Smutné je, že se na těch podnicích dnes mládež často seznámí i s dealery drog, ale to souvisí s dnešním konzumním stylem života... Můžeme naříkat, že to za našich časů nebylo, pravda bohužel nikomu nepomůže. Není ani nová. Na zkaženou mládež si stěžovali již staří Římané...“

„Máte asi pravdu,“ řekl jsem. „Ani nevím, jak bych vám to řekl... ale... tu spřízněnou duši jsem právě našel. Ve vás. Smím se vás optat na jméno? Já jsem nějaký Libor Vítek, v současné době z fakulty přírodních věd.“

„Proč ne?“ usmál se. „Vladislav Zachariáš, profesor na penzi. Těší mě váš zájem, ale spřízněné duše zkuste hledat mezi svými vrstevníky. Na spřízněnou duši jsem příliš starý, dalo by se až říci »přestárlý«, kdyby někteří hnidopichové nepovažovali i tohle slovo za příliš urážlivé...“

„Na to slovo jste příliš mladý,“ řekl jsem.

„To se vám povedlo!“ rozesmál se. „Připomínáte mi moji maminku, dej jí Pánbůh věčnou slávu! Pro ni byli taky všichni až příliš mladí. Dokonce i její

sousedka zemřela příliš mladá, bylo jí necelých dvaasedmdesát! Jak vidno, mládí i stáří je jako pojem příliš relativní.“

„A kolik bylo vaší matce, když to o sousedce říkala?“

„Devadesát,“ řekl Vladislav. „Dočkala se ještě sedmi let, ale pak už byla jako věchýtek. Zemřela na obyčejné nachlazení.“

„A kolik je vám, smím-li se drze zeptat?“ usmál jsem se.

„Jako bylo mámině sousedce, když zemřela,“ netajil se tím.

„Takže dvaasedmdesát?“ usmál jsem se. „Takové mládí!“

Penzista se zarazil, chvilku si mě zpytavě prohlížel, ale pak se rozesmál.

„Od vás to ale sedí, mladíku!“ smál se, až slzel.

Nechal jsem ho dosyta vysmát, ale pak jsem ho oslovil tak vážně, až se zarazil a opět zpozorněl.

„Proti vám jsem samozřejmě mladík,“ řekl jsem. „Ale moje učitelka vypadá stejně mladě jako já, a je jí přes dvě stě let. Mládí je hodně relativní pojem, ale pod pojmem stáří si představuji věk nad třicet tisíc.“

„Tak starý přece není žádný člověk na světě!“ vyhrkl. „Co vím, nejstarším je něco přes stovku. Bohužel jsme víc nedostali.“

„Mohl bych vám to nabourat,“ ujistil jsem ho. „Slyšel jste někdy jméno Elina Makropulos?“

„Neslyšel, ale četl,“ odpověděl. „Čapkové, že?“

„A chtěl byste si s ní popovídat?“ nabídl jsem mu.

„To je snad jenom fikce,“ mávl rukou.

„Není,“ ujistil jsem ho. „Čapkové ji zřejmě znali, dokonce jí ani nezměnili jméno. Ale vykreslili ji v tom divadle jako prázdnou, bezduchou zpěvačku, která nemá proč žít, jenže se bojí smrti, a proto se shání po receptu na dlouhověkost... který Čapkové jakoby nechali zničit...“

„Chcete snad říci, že ten recept existuje?“ podíval se na mě podezíravě.

„Neexistuje,“ zavrtěl jsem hlavou. „Přinejmenším ne v té podobě, jak to Čapkové popsali. Elina jim naštěstí neřekla všechno.“

„Tak jak je to vlastně?“ zeptal se už vážně.

„Nejde o recept na nějaký zázračný lék,“ řekl jsem. „A není to dílo řeckého lékaře Makropula, ale mimozemská biotechnologie.“

„Máte snad nějaký důkaz, který by to potvrdil?“ zeptal se nedůvěřivě. „Jak jste se k tomu vlastně dostal?“

„Důkaz?“ opáčil jsem. „Divte se tomu nebo ne, ale na tu mimozemskou biotechnologii jsem v současné době jediný odborník na světě. Vzpomeňte si, jak to Čapkové popisovali. Hieronymus Makropulos nabídl elixír císaři Rudolfovi, ale ten ho podezíral, že ho chce otrávit. Přinutil ho proto vyzkoušet elixír na lékařově dceři Elině. Ta však dostala vysoké horečky a císař dal doktora zavřít jako traviče a podvodníka. Jak si mohl ověřit, že elixír je pravý a Elina bude žít tři sta let? Ta pak bloudila Evropou a živila se svým zpěvem.“

„Vy mi ale tvrdíte, že jste na to jediný odborník na světě,“ nedůvěřivě vrtěl hlavou. „Dokázat to nemůžete, protože by se to projevilo až za dlouhou dobu. Takže je to vlastně jen akademická úvaha o ničem.“

„Není,“ ujistil jsem ho. „Elina ten elixír na Zemi několikrát použila, ale nevybrala si správné lidi. Dalo by se tvrdit, že měla prostě smůlu. Naposledy s tím seznámila bratry Čapky, ti to pak použili jako námět fantastické divadelní hry o marnosti lidské touhy po nesmrtelnosti a úplně to překroutili. Elina byla v jejich pojetí dokonalá zpěvačka, ale prázdná žena bez víry, bez lásky... popsali ji, jako by v ní umřela duše... tvrdila prý, že i umění má smysl jen dokud to člověk neumí, ale když to dokonale umí, vidí, že je to zbytečné... a člověk neumí milovat tři sta let, ani doufat, tvořit, nevydrží to... no, sepsuli ji tvrdě.“

„Ale oba Čapkové přece zemřeli,“ namítl Zachariáš.

„Zemřeli,“ přikývl jsem. „Elina je s tím seznámila, jenže se přitom zřejmě dozvěděla, že ani oni nejsou ti praví, komu by to měla dát.“

„Ale proč, proboha!“ nesouhlasil. „Čapkové byli geniální! Česká literatura i společnost v nich o hodně přišla! Komu jinému by to měla dát?“

„Čapkové byli geniální,“ opakoval jsem po něm. „Ale když se dá génius na špatnou stranu, může být nástrojem zla. Elina se příliš pozdě dozvěděla, že se oba Čapkové dali k Zednářům. To je diskvalifikovalo a jí nezbylo než vycouvat.“

„Ale proč?“ nechápal.

„Elina žila v době, kdy Zednářství začínalo,“ zkusil jsem mu to vysvětlit. „Pro ženu té doby byl samostatný život těžký a Elina občas využívala mecenášů. Zajímal se o ni tenkrát i jeden člen Zednářské lóže a Elina se dovťípila, že před ní něco důležitého tají. Muži tenkrát nepovažovali ženy za rovnocenné a tajili před nimi většinu závažných věcí. Zejména Zednáři mezi sebe nikoho cizího nepustili, a ženy už vůbec ne. Jenže Elina měla zkušenosti s podvodníky a rozčilovalo ji, že by se mohla stát obětí dalšího z nich, takže ho jednoho dne důkladně vyzpovídala. Zpočátku šlo o obyčejný rozhovor, jenže ten chlap se čím dál tím víc zaplétal do vlastních lží, až Elina pojala podezření, že před ní tají nějaký těžký zločin. Použila nakonec velice silný mimozemský prostředek, vcítění a čtení myšlenek, i když ji před tím mimozemšťané varovali. Dozvěděla se od něho všechno co ji zajímalo a uvědomila si, jak je ten spolek nebezpečný. Prikázala mu sice posthypnotickým příkazem »misarem« zapomenout vše, co se toho dne stalo, ale věděla, že si už nebude jistá životem. »Misary« nejsou spolehlivé, dají se snadno zrušit, a tyhle spolky jsou prý háklivé na prozrazení. Neštítí se ani vražd, a mají proč, normální člověk se odporem otřese, když se o nich dozví pravdu. Téže noci odcestovala přes půl Evropy a pečlivě za sebou zametala stopy, aby Zednářům zmizela s očí.“

„A vy si také myslíte, že jsou nebezpeční?“ zeptal se mě Vladislav Zachariáš. „Uznávám, příliš jsem se o to nezajímal, ale co jsem o tom slyšel, Zednáři mají ideály spíš kladné, a nezdá se mi, že by to byl dostatečný důvod k diskriminaci bratří Čapků.“

„Kladné ideály vůbec nezaručují kladné činy,“ řekl jsem. „Vzpomeňte si na ideály Francie: Volnost, rovnost a bratrství! To bylo přece úžasné, ne? Bohužel, skutečností byly hromadné popravy, gilotiny, teror, a korunovalo to Napoleonovo císařství, války a rozvrat Evropy. V komunistických ideálech nebyla ani zmínka o vyhlazovacích koncentračních táborech, stejně jako nejsou ideálem demokracie humanitární bomby, srovnávání měst se zemí, miliony mrtvol a jiné chuťovky. Přesto se tyto věci děly a dějí. Elina se dozvěděla víc než většina nezasvěcených lidí a stačilo jí to, aby zavrhl i bratry Čapky, kterých si původně vážila a kterým chtěla dlouhý život nabídnout. A když potom se štěstím přežila zednářský atentát, odešla k mimozemšťanům, kam za ní Zednáři nemohli.“

„Vy jste s ní snad o tom mluvil?“ zeptal se Vladislav.

„Slyšel jsem to od kamaráda Slávka,“ řekl jsem. „Když diskutoval s Elinou, učili mě mimozemšťané teorii dlouhověkosti. Samotného by mě to ale zajímalo.“

„Takže... jestli to dobře chápu... Elina Makropulos snad ještě někde žije?“

„Správně chápete,“ přisvědčil jsem. „Žije, ale u mimozemšťanů, a kdybyste si s ní chtěl promluvit, musel byste se za ní vypravit. Není to nemožné, nedávno jsem tam byl také, jenže opakuji, veškerý čas jsem tam strávil učením.“

„Zajímavé,“ řekl.

„Jestli dovolíte, vrátil bych se raději k počátku naší debaty,“ obrátil jsem opět předmět našeho hovoru. „Řekl jsem, že jsem ve vás našel spřízněnou duši. Nejste starý, abyste se nemohl vrátit do života mezi lidmi. Říkáte, že jste profesor ve výslužbě... z jakého oboru, smím-li se zeptat? Hádal bych něco humanitního.“

„Hádáte dobře,“ přikývl. „Ještě nedávno jsem přednášel na Filosofické fakultě staroslavné Karlovy univerzity. Přírodovědná je přece také její součástí. Jen se obávám, že s návratem to už nebude možné. Karlovu univerzitu dnes řídí lidé, kterým bych se nejraději vyhnul velkým obloukem.“

„Z toho důvodu se chystám odtud odejít,“ usmál jsem se. „Zdá se mi, že tam je víc intrik než vědy. Možná ne všude, ale na

naší fakultě to tak vypadá. Kardinál Richelieu by se tam možná cítil dobře, já budu rád, až odejdu.“

„Na filosofii je to ještě horší,“ posteskl si profesor. „Zavedli obory, které jsou ostudou Karlovy univerzity. Zvrácené ideologie jako politologie, sociologie, gender, profesorstí gayové hrdě pochodují Prahou v hanbatých průvodech, hrůza!“

„Koukám, že jsme spřízněné duše nejen přes umění,“ usmál jsem se. „Co byste tedy řekl na mou nabídku prodloužení života, částečného návratu mládí a případně dalšího života mimo Zem?“

„Že jste s tím měl přijít dřív,“ vzdychl si profesor. „Teď už je na to pozdě.“

„Opravím vás,“ řekl jsem. „Nikdy není pozdě, dokud žijete. Možná bude obtížné pokračovat tady na Zemi. Lidé si všimnou, až omládnete. Mladí to mají jednodušší, ti jen přestanou stárnout a toho si málokdo všimne. Ale i mladí narazí na problémy. Těžko můžete žít sto let na jednom místě a pořád stejně mladý, toho už si lidé všimnou. Buď se musíte občas stěhovat, pokaždé se změnou identity, nebo to časem vzdáte a odstěhujete se k mimozemšťanům, kde dlouhověkost není nic neobvyčejného. Žijí tam už pětadvacet tisíc let i lovci mamutů.“

„Lovci mamutů?“ podivil se. „Ale... o čem bych si s nimi mohl povídat? O kvalitě pazourků?“

„Zřejmě si myslíte, že žijí pořád ve stejné tlupě a živí se mamuty,“ usmál jsem se. „Uvědomte si, nezůstali tam na své původní úrovni! Osvojili si tamní civilizaci a někteří se za tu dobu naučili víc, než tušíte. Na diskuzi o atomových technologiích byste asi neměl odborné znalosti. Oni je ale mají, nepodceňujte je!“

„Zajímavé,“ řekl. „Jen škoda, že jste s tím nepřišel o pár let dřív, když ještě žila i moje choť.“

„Před půl rokem jsem o tom nevěděl,“ připomněl jsem mu. „Je mi líto, ale není to moje vina. Ostatně, i mimozemšťané rodinné svazky limitují. Ne tak, jak to popisovali bratři Čapkové, ale něco jim asi Elina Makropulos řekla a oni to jen překroutili, aby o ní vytvořili dojem naprosto nevázané děvky. Skutečnost je jiná. Elina podle nich řekla, že člověk nevydrží milovat tři sta let. Část pravdy v tom je. Mimozemšťané mají proto institut rodiny časově omezený. Ne na rok-dva, jak je na Zemi moderní. Neznají a odmítají uznat institut rozvodu. Znají a uznávají jen manželství s omezením. Po osmdesáti šesti letech společného života považují rodinu za naplněnou, vztah za ukončený a partnery volné. Jen k dětem se hlásí dál, vztahy mezi rodiči a dětmi nikdy nezanikají.“

„Proč zrovna po šestaosmdesáti?“ zeptal se mě udiveně.

„Lituji, ale sám to nevím,“ pokrčil jsem rameny. „Tak nám to vykládal kamarád Slávek. Patří to mezi tradice mimozemšťanů, ale lidé, kteří u nich žijí, to bez námitek převzali.“

„Připomínají mi trochu Japonce,“ řekl. „Ti také neuzavírají manželství až do smrti, ale jen na devětadevadesát let. Ovšem při současné délce lidského života je to skoro totéž.“

„Na Zemi snad,“ podotkl jsem. „Vaše manželství ukončilo to známé »dokud vás smrt nerozdělí...«. Navracet mrtvé k životu mimozemšťané neumí. Když si časem najdete u mimozemšťanů jinou ženu, bude to na těch šestaosmdesát let.“

„A co když někdo po té době manželství zrušit nechce? Co když se manželé rozejít nechťejí?“

„Nic jim nebrání uzavřít nový vztah, opět na šestaosmdesát let,“ řekl jsem. „Mohla by to být jakási obdoba »zlaté svatby«. Na Zemi je to pustá formalita, u mimozemšťanů by to bylo závazné.“

„Takže bych se měl odstěhovat k mimozemšťanům?“ optal se nerozhodně.

„Nemusíte, aspoň ne hned,“ řekl jsem. „Můžete žít dál tady na Zemi. Ale počítejte s tím, že to nebude snadné. Prodloužení života se projeví mládnutím. Lidé si brzy všimnou, že nevypadáte na sedmdesát, ale jako mladší. Možná se nic nestane, ale může se stát, že na to někdo začne upozorňovat. Ve středověku by vám hrozila hranice pro čarodějnictví, dnes se může stát, že se na vás sesypou ouřady. Od podezření, že se jen vydáváte za někoho jiného po obvinění, že jste ho navíc zavraždil. Těžko jim budete dokazovat, že jste to pořád vy. Takže vás čeká to, co neminulo Elinu Makropulos, střídát místa pobytu a po každých třiceti letech se vydávat za někoho jiného. Elina to měla jednodušší, nemusela opět prokazovat vzdělání ani titul. Její hlas jí zajistil uznání, obdiv příznivců a slušné živobytí.“

„Mohl bych třeba znovu vystudovat,“ navrhl nesměle. „To bych snad se svými znalostmi dokázal.“

„Těžko,“ zavrtěl jsem hlavou. „Prodloužení věku znamená omládnutí, ale rozhodně ne návrat do nezralého mládí. Omládnete do vzhledu zralého muže, ale na školy vás nevezmou. Slyšel jsem, že na univerzitách v Austrálii můžete přijít ke zkouškám i bez navštěvování přednášek, zavedli tam dálkové samostudium, ale není jisté, že jejich zkoušky uděláte. Jak jistě víte, každý obor lidského vědění prochází neustálým vývojem. Co stačilo ve vaší době, nemusí stačit dnes.“

„Takže mi nezbude než cesta k mimozemšťanům?“

„Berte to jako pojistku pro případ, že se vám nepodaří udržet se na Zemi,“ chlácholil jsem ho. „Připadá to v úvahu až za mnoho let. Ani to mládnutí není ze dne na den a pár desítek let můžete žít jako profesor na penzi, než si ouřady všimnou, že na váš papírový věk nevypadáte. Pak to ale budete muset řešit.“

„A to mám žít jako penzista, i kdybych opravdu omládl?“ zamračil se. „Být mladší, nevydržel bych nic nedělat!“

„Nějakou dobu zůstaňte penzistou,“ přikývl jsem. „Jak říkám, neprojeví se to přes noc. A mezitím nemusíte žít nečinně. Už teď se například můžete dívat po svých známých, kdo z nich by si zasloužil delší život. Nejen penzisté, snad máte pár přátel i mezi svými žáky! Poohlédněte se po nich!“

„Myslíte, že bych mohl být ještě užitečný?“

„To se ví!“ ujistil jsem ho.

==*=

Družstvo

Děkanát mě »za liknavé plnění služebního úkolu« potrestal zapsáním všech dnů strávených na Beridazu jako neomluvených. Projevilo se to též odebráním osobního ohodnocení. Výtky jsem přijal kajícíně, se svěšenou hlavou, ani jsem neprotestoval, že by mi mohli uznat aspoň pár dní strávených na cestě. Ale když jsem jakoby pod tíhou sebekritiky navrhl, že z fakulty odejdu dohodou, aby mě nemuseli vyhazovat, sprdl mě děkan jako malého kluka.

„Naopak, pane asistente, naopak!“ zarazil mé sypání popela na mou vlastní hlavu. „To ponaučení musí být pro vás výstrahou, abyste přistupoval k dalším úkolům s tím větším elánem! A ne že hodíte flintu do žita!“

Kdybych nevypadal tak kajícíně, kdybych se tvářil vzpurně až drze, vyhodil by mě? Netušil, že by mi to nevadilo? Už jsem se na ten vyhazov skoro těšil, místo toho budu muset »přistupovat k dalším úkolům s tím větším elánem«...

Postoj kajícníka zkrátka není vždy to nejlepší.

Zdánlivě se tedy nic moc nestalo. Úkoly, na nichž bych měl »prokazovat tím větší elán«, jsem nedostával. Začal jsem se ale sám zajímat o přidělené studenty. Ne že bych je péroval, jak se ode mne čekalo, ale zkoušel jsem se jim trochu lidsky přiblížit, i když právě to ode mne nikdo neočekával ani nechtěl.

Na přírodovědnou fakultu se naštěstí nehlásí vyžírkové, jako na humanitní obory. Absolventy přírodáku nečekají teplá, dobře placená místa v neziskovkách, jako politology, sociology, či nedejbože gender. Na tuhle fakultu se parazité tak nehrnou, ale ani tady nejsou všichni hrrr do vědy. Zkusil jsem s nimi probrat jejich názory a občas jsem se opovážil pozvat je do kavárny na kávu, zákusky a klidnou, neformální debatu.

A úspěchy jsem měl poměrně brzy, i když ne u všech. Pár študáků se mi vyloženě vysmálo a po straně si mysleli, že mi asi hráblo, když jsem jim vykládal o Elině Makropulos. Ti největší ignoranti ani nevěděli, oč jde. Je vidět, že úroveň výuky literatury na středních školách šla zase o něco níž. Náš ročník měl Čapky v povinné literatuře, tihle na tom byli hůř. Některým jsem musel nejprve nutit k přečtení knihu od bratří Čapků, aby byli v obraze. Ale pár jsem jich přesvědčil, aby se zúčastnili »dlouhodobého pokusu« a nezalekli se ohlášených obtíží, z jejich hlediska příliš vzdálených. To jsem při jejich mládí chápal, ještě jsem se jim tak neodcizil. Ale i mezi študáky jsem našel pár svědomitých, kteří nemysleli jen na sebe. S těmi jsem se pustil do debaty i o jejich rodičích a skončilo to tak, že jsem se za některými rozhodl zajet a pohovořit si i s nimi.

I mezi študáky jsou podstatné rozdíly. Najdou se mezi nimi floutkové, kteří považují studium za odklad životních povinností. Jejich vrstevníci se do života dostávají dříve, někteří již mají starosti s rodinou, kdežto život studentský může být ještě životem veselým. Hodně záleží také na rodičích. Ti bohatí nekoukají na každou korunu a jejich ratolesti si studium užívají jako období relativní svobody. Ale mezi rodiči studentů jsou i takoví, kteří obracejí každou korunu a nemohou

svým potomkům financovat nákladný život. Tyhle studenty nehledejte v barech, ti se snaží uskromňovat a více času než v restauracích tráví ve vědecké knihovně.

S některými jsem se dostal tak daleko, že jsem »účast na dlouhodobém pokusu« nabídl nejen jim, ale i jejich rodičům. Tam to často bylo horší. Nevěřili mi. Byl jsem pro ně příliš mladý než abych vzbuzoval jejich důvěru. Někdy jsem se musel uchýlit až k menší lsti a vajíčka »ovrósje« jsem vydával za testovací sérii nového vitaminového koncentrátu. Brali je neochotně a spíš jen ze zdvořilosti. Nechtěli mě urazit odmítnutím, ale odmítli se vázat k »dalším fázím pokusu«.

Jenže kdo spolkl vajíčko *ovrósje*, toho »další fáze pokusu« čekala, ať chtěl, nebo ne. Ne hned, ale za takových třicet let to pro ně začne být velice aktuální.

Nepopíratelnou výhodou byla telepatie, která se probouzela dřív. Vlastně to byl přesvědčivý účinek »ovrósje«, který se nedal ignorovat. Okamžité dálkové spojení představovalo výhody prakticky ihned. Rodičům umožňovalo kontakt se svými dětmi, študáci se mohli dorozumívat mezi sebou. Varoval jsem je, aby toho nezneužívali k podvádění u zkoušek, ale slíbili mi, že je to ani nenapadne. Dalo by se sice krásně napovídat, ale trval jsem na tom, že s poctivostí dojdou dál.

Časem se na mě budou muset obracet s problémy, které jim ještě dnes nepřipadaly reálné. Problémy se změnou identity, případně s odchodem z tohoto světa, ovšem na rozdíl od obecně rozšířeného eufemismu nepůjde o smrt, ale o skutečný odchod do světa Beridazu.

Budou ještě rádi, že mě nebudou muset hledat po Čechách!

=*=

Ukázalo se, že i profesor Vladislav Zachariáš má dost známých. Pochopitelně jsem musel počkat, až se mu aktivuje telepatie, ale když zjistil, jak je výhodná, přestal i v duchu pochybovat o »ovrósje« a o cestě do Beridazu a zaměřil se na verbování známých.

A bylo znát, že si vzal k srdci i podmínku neprozradit tajemství Beridazu nikomu nehodnému. Výběr udělal profesor za mě, a dělal ho dobře. Zatímco já jsem musel s povzdechem třetinu studentů a tři čtvrti rodičů ze seznamu vhodných osob vyřadit, od profesora Zachariáše jsem mohl s klidným svědomím přijmout všechny. Neposlal za mnou jediného vyžírku. Pravda, většinou mi dohazoval starší lidi, často rovnou manžele, ale objevil i pár mladších, kteří ještě beze změny totožnosti pár desítek let na Zemi vydrží.

Pak ale za mnou přijel svou škodovkou Michal Kravec se vzkazem od Slávka. Připomínal mi, abych přijel s »ovrósje« do vsi, kde jsou také zájemci a některým už tiká čas. Ale nešlo jen o vzkaz. Na ten by stačila telepatie, nemuseli by utrácet zbůhdarma za benzín. Přivezl mi batoh cihlíček předzpracované zelené hmoty, abych měl z čeho »vařit«. Měl jsem ledničku malou, vešla se mi dovnitř necelá polovina, ale Michal tvrdil, že ty cihly vydrží měsíc i bez ledničky, už to ve vsi odzkoušeli. Do ledničky si mám dát hlavně ampulky s kvasinkami *dzivugde*. Přivezl mi jich plnou krabici s bohatým výběrem. Tvrdil, že zelenými cihlami teď zásobují členy družstva, kteří pracují mimo vesnici a vydělávají družstvu peníze.

Zařizovali pro Slávka vybavení společné jídelny, takže se jim hodilo, že i externisté ušetří nemalé peníze na jídle.

„Asi bych měl taky přispět,“ vzpomněl jsem si. „Jenže jsem zrovna bez peněz. Odebrali mi osobní hodnocení a měl jsem větší výdaje s dopravou, jezdím častěji za rodiči studentů.“

„Slávek ti vzkazuje, aby ses tím nezatěžoval,“ opáčil Michal. „Nejsi externí pracovník družstva s úkolem vydělávat peníze, ale s úkolem získávat lidi pro osadu v Beridazu. To je dlouhodobější a odpovědnější úkol. Peníze nebudou tvoje starost. Víš, co se teď děje ve vsi? Stavíme nové domy! Materiál vozíme jeskyněmi od Slinchimů, Slávek za nimi poslal Josku Dvořáka, vrátil se jako náš expert na rekonstrukci domů, a představujeme domy. Nevěřil bys, jak to jde hladce! Nejdůležitější na každém domě je řídicí uzel zazděný v základech. Stará se o klimatizaci, vytápění, větrání a o vodní hospodářství, vytváří okna a vnitřní výzdobu. Přijed' se k nám na to podívat, stojí to za to! Při té příležitosti bys měl prodloužit život aspoň nejstarším členům družstva.“

„Už jste zjistili, kdo vynesl do novin vlky?“ zeptal jsem se.

„Jo, zjistili jsme to,“ odvětil Michal. „Přiznal to pan farář, ale Rada Starších mu to už odpustila. Jak asi víš, farář nepochází ze vsi, ale dosadila nám ho diecéze. Ale teď je to náš člověk!“

„Doufám,“ opáčil jsem. „To víte, doted' to mohlo být jen nepříjemné, ale teď by to mohlo být pro vesnici ještě horší.“

Připustil jsem, že odmítám značnou část lidí kvůli obavám, že by mohli nějakým způsobem škodit, nebo ještě hůř, dokázali by toho zneužít.

„Toho bych se neobával,“ řekl Michal. „Jak by mohl někdo z nich škodit? Vždyť by byl sám proti sobě! Naopak si myslím, že každý bude zachovávat tajemství více než předtím.“

„Optimisto!“ ušklíbl jsem se.

„Ale je to už prověřené,“ opáčil. „Vzpomeň si, co nám Slávek říkal. Elina Makropulos přece rozšířila dlouhověkost na Zemi mezi několik desítek lidí. Když odešla do Beridazu, všichni ostatní zůstali na Zemi. A prozradil to někdo? Jen bratři Čapkové, kteří ten dar nedostali. Elina je s tím teprve začala seznamovat, než zjistila, že oba patří k Zednářům a zařadila zpátečku. Nejspíš se to pokusila obrátit v žert, což usuzujeme z toho, že se Čapkové o pravé podstatě »ovrósje« ani o Beridazu nic nedozvěděli. Jen podsunutou kamuflážní historku o Hieronymovi Makropulosovi, lékaři císaře Rudolfa, a jeho receptu. V každém případě se brzy poté vrátila do Beridazu, kde se připojila k enklávě Rusů, neboť Češi ani Řekové v Beridazu nejsou. Ti upravení ale na Zemi zůstali. A prozradil to někdo z nich? Ne! Všichni mlčí jako hrob! Na tvém místě bych se toho tak nebál.“

„Evropou se mezitím přehnalo i několik válek,“ připomněl jsem mu. „Ti na Zemi mohou mít hroby na některém z mnoha vojenských i civilních hřbitovů.“

„Mohli by mít,“ připustil Michal. „Války jsou svinstvo, kule ani bomby si nevybírají. Přesto si myslím, že na Zemi pár těch Struldbrugů, jak jim říkáš, pořád žije. Naučili se v tom chodit a umí se maskovat, aby si jich ostatní lidé nevšimli. Jsou na tom ale hůř než Elina. Ta »ovrósje« šířila, což oni asi nedovedou. Tím víc uchovávají tajemství své jedinečnosti.“

„Možné to snad je,“ připustil jsem. „Nikdo o nich neví. To může znamenat buď že už nežijí, nebo že se umí dokonale skrývat. Elina je může objevit telepatii, jenže nikdo jiný nezná jejich rezonanci a nemůže je volat, leda na blízko.“

Všiml jsem si, že Michal sice přijel autem, ale oblečený je jako já v »tučori«. Měl na něm nenápadný vzorek svetru a džín. To mu ale musel zařídit Slávek. Michal telepatii neměl a bez ní se »tučori« ovládat nedá. Jen oblékat a svlékat pomocí černé skvrny, která se v oblečeném »tučori« skrývá zevnitř pod krkem. Svlékání je ale nutné jen v koupelně »kegiako«. Ve vsi zřejmě probíhá mimozemská vědecká revoluce a Slávek s Joskou zajistili obleky všem. Tím lépe! Bude to zajímavé!

„Poslyš, jedeš teď do vsi, že? Vezmeš mě tam?“ požádal jsem ho.

„To se rozumí,“ přikývl. „Jsi z externistů nejdál, takže jsem si tě nechal na konec. Chceš-li, pojed’.“

„To se rozumí, že chci!“ řekl jsem.

=*=

Vyrazili jsme okamžitě. Naštěstí byl pátek, měl jsem tedy před sebou celý víkend a do pondělka se snad vrátím. Když jsem jel s Michalem minule do Prahy, tahal ze mě rozumy o Beridazu. Teď se to otočilo. Já jsem celou cestu mlčel a Michal mi sdělovat všechny novinky ze vsi. A bylo jich požehnaně.

První a nejdůležitější byla, že vesničané vchod do Čertovy díry opět a ještě důkladněji zazdili, navíc navezli do roklinky řůru hlíny a vchod úplně zasypali, aby tam nezůstala ani známka.

„Proboha, proč?“ nezdržel jsem se údivu.

„Rada Starších se rozhodla zvýšit utajení Čertovy díry. Ne že by se tam už teď hrnuly davy objevitelů a turistů, ale když tam nebude vůbec nic, nic tam nikoho nepotáhne. Jak se říká, »náhoda je blbec«, někdo by to mohl objevit.“

„Takže jste úplně zazdili cestu na Beridaz?“ vybuchl jsem.

„Tu ne, jen vchod, přístupný komukoliv,“ opravil mě Michal. „Vchod do Beridazu je teď tajnou chodbou ze sklepa Slávkovy usedlosti. Je ještě pohodlnější než původní vchod a kdo o něm neví, nedostane se tam.“

„Tajná chodba?“ podivil jsem se. „A stála vám za tu námahu? Půda je tam kamenitá... leda by ta chodba byla vedená po povrchu a dodatečně zasypaná...“

„Joska Dvořák přitáhl z Beridazu takový malý bagr, jaké se tam používají. S tím to jde jedna báseň. Postavil tak nejen chodbu mezi novou Slávkovou usedlostí a jeskyní, ale spojil podzemními chodbami všechny domy. Pod návsí je dnes velká hala, odkud se chodby rozbíhají do všech stran. Má to plno výhod. Přinejmenším nikdo nezmokne, když jde za deště z večere domů.“

„Ježkovy voči, vy jste se nějak odvážali!“ komentoval jsem to. „Nová Slávkova usedlost... to Slávek neměl docela slušný dům?“

„Všichni budeme mít nové domy,“ řekl Michal. „Nové jsou prostě po všech stránkách lepší.“

„V čem?“ chtěl jsem vědět.

„Tak například... nové domy nepotřebují přívod elektřiny a nemusíme za ni platit,“ řekl Michal. „Půlka obce už odhlásila elektroměry, rozvodné závody si je odvezly, a pak jsme odstranili i elektrické vedení. Až se odpojí poslední domy, dáme zrušit obecní transformátor i přívod vysokého napětí...“

„A svítit budete loučemi nebo svíčkami?“ zeptal jsem se co možná nejšíplavěji.

„Vy jste na Beridazu svítili svíčkami?“ opáčil Michal. „Naše nové domy teď svítí stejným způsobem jako na Beridazu.“

„Ale kde na to berete energii?“ nechápal jsem.

„No přece z vodíku!“ odvětil Michal. „Řídící uzel je zazděný v základech každého domu. Vodík si bere z vody, takže potřebuje přívod vody, ale o tu se stará sám, stejně jako o klimatizaci, vytápění a větrání. V každém domě je teď koupelna *kegiako*, voda tam ale obíhá přes filtry, takže stačí doplňovat pár litrů denně a na to stačí mikrostudně pod každým domem. Vodu taháme z hloubky, kde je nejčistší, odpadů je málo a používáme je jako hnojivo.“

„Pokud vím, hygienikové přísně zakázali vyvážet žumpy na pole!“ namítl jsem. „Za to vypsali masné pokuty!“

„Nikdo žumpy nevyváží!“ ujistil mě Michal. „Odpady jsou jen hnědý humus, přidávaný do kravského i ovčího hnoje, a tím hnojíme jen louky.“

„Až na to, že se chystá zákon o povinnosti prokazovat, kde se likvidují obsahy žump,“ zaskočil jsem ho.

„Jo, to už učitelský zařizoval,“ mávl rukou Michal. „S tím ať si jdou byrokrati jinam. Oficiálně bude mít každý barák čističku odpadů a kontrola od hygieny si může odebrat vzorky. Jsou čistší než co v Praze teče z vodovodu.“

„Takže se o každý barák stará jakýsi řídící uzel, zazděný pod základy,“ ujasňoval jsem si to. „A díky tomu nepotřebujete přívod elektřiny. Vy nemáte v bytech žádné spotřebiče? Vysavač, mixér, ani televizory?“

„A na co?“ otázal se mě Michal. „Víš, domů teď chodíme jen spát. Obědváme i večeříme všichni v hospodě. Je teď přestavěná, že bys ji nepoznal, má velikou jídelnu a kolem menší salonky. Kdo by chodil domů dřív než na spaní?“

„A co škola?“ zeptal jsem se. „Snad ji také nepředěláváte?“

„Školu zbouráme,“ řekl Michal. „Joska Dvořák přistaví nové boční křídlo hospody směrem ke kostelu, budou tam prostory pro třídy, knihovna, mateřská školka a pár bytů. Škola pak nebude potřebná, stejně jako hasičská zbrojnice. Hasiče rušíme a výzbroj nabízíme okolním vesnicím.“

„A co kdyby hořelo?“ napadlo mě.

„Co by mohlo hořet?“ pokrčil rameny Michal. „Na nových domech nemá co hořet. Stodoly bouráme, nikdo je nepotřebuje. Místo polí máme louky, ale trávu nesusíme na seno, máme na ni dvě velká síla, jedno za hospodou a druhé za kravínem. Jo, vidíš, kravín... na Beridazu prý chovají dobytek jen na hnůj, my tady pořád ještě zpracováváme mléko. Jednak nám to pomáhá s penězi, jednak je to docela dobrá kamufláž. Družstvo je zkrátka specializované na mléko. Jenže je nedáváme do mlékáren, aby je profesionálně zpotvořili, máme ve městě vlastní prodejnu. Naše máslo, tvaroh a sýry jsou už pověstné, jen se po nich zapráší. Kromě toho jsou naše krávy mléčného typu. Když je nepodojíme, mléko je bude tlačit. Proto stříháme i ovce, když obrostou vlnou, i když už vlnu nepotřebujeme.“

„Takže novinek je plno?“

„To si tedy piš!“ ujistil mě.

Během cesty jsem se jich dozvěděl tolik, až mi z nich oči přecházely. Slávek zkrátka vyslal do Beridazu Josku Dvořáka, aby tam pochytil něco z jejich stavebnictví. Joska měl prý zájem i o jiné obory, ale narazil jako já na pojem zvaný »předávkování znalostmi«. Já bych na to narazil, kdybych se chtěl dozvědět všechno o stavebnictví. Lidé se zkrátka musí specializovat. Odborník na biologii bude v technických oborech laikem, a kdyby si z více oborů vybral jen výtažky, bude laikem ve všech. Jak se říká, buď budeš vědět všechno o ničem, nebo nic o všem. Ale upřímně řečeno, to první je podle mě lepší. A biologie člověka zahrnuje obory od léčení po dlouhověkost.

Nevybrali jsme si špatně. Ani já, ani Joska.

=*=

Proměny

Navenek se k mému údivu vesnice příliš nezměnila. Podle Michalova vyprávění jsem čekal naprostou revoluci, ves bych fakticky neměl vůbec poznat, skutečnost však byla přízemnější.

Z hospody vyrostl přístavek směrem dozadu od návsi, takže se ráz návsi příliš nezměnil. Nové domy vypadaly z dálky jako staré. Až zblízka bylo znát, že okna, i když se tvářila stále stejně starobyle, jsou na fasádách jenom namalovaná. Vesničané se teď hojně starali o zahrádky, které měly všechny novoty skryt.

Za hospodou a za kravínem vyrostly dvě kulaté, kovově se tvářící věže. Byla to síla, kam svázeli trávu. V sílech probíhala první fermentace, kvašení a další pochody. Na výsledné produkty vliv neměly, jen zabráňovaly hnilobným procesům. Podobné jevy znali družstevníci už dřív, říkali tomu »silážování«. Pro krávy to stačilo, pro lidi byla druhá fáze zpracování kvasinkami *dzivugde*, ze které vycházely pochoutky hodné prvotřídních hotelů. První fáze »silážování« se dala vynechat beze změn chuti.

Školu nakonec k velkému zklamání školáků nezbourali. Jen se v ní přestalo vyučovat. Škola se přestěhovala do zadního traktu hospody, třídy měly větší okna a bylo v nich mnohem více světla. Jenže to už byla další kamufláž. Ve skutečnosti neměla ani nová hospoda, ani nové domy okna. Těmi namalovanými nebylo vidět dovnitř, i když se z nich večer linulo světlo, jako kdyby se uvnitř za záclonami svítilo. Zevnitř bylo sice vidět ven, ale i to byla jen kamufláž. Děti si odhlasovaly, že bude v pondělí venku rybník, v úterý les, ve středu louka za potokem, ve čtvrtek pohled do polí a v pátek místní fotbalové hřiště. Jen v sobotu a v neděli, kdy se nevyučuje, měl být okny pravdivý pohled do hospodského dvora.

Škola pro děti z první až páté třídy fungovala dál, až vyšší ročníky jezdily do města. Vyučování se zdánlivě nezměnilo. Oproti jiným základním školám tu byla od druhého ročníku navíc hodina »konspiračního chování«, maskovaná před světem za »občanskou výchovu«. Bylo nutné, aby se děti před cizími lidmi nepodřekly. Tak to bylo ve vsi odjakživa, přesněji od doby, kdy Marie Terezie zavedla povinnou školní docházku. Děti tak vychovávali i rodiče, jenže ve škole to získalo jednotný základ. Bylo to praktické i za německé okupace, i v dobách, kdy tu byl jediným komunistou okresem dodaný předseda JéZéDé.

Součástí »konspiračního chování« byl i kurs pro dospívající mládež »Jak sbalit partnera nebo partnerku a nic neprozradit«. S lidmi zvenku byla vždycky největší potíž, ale až dosud se je dařilo zvládat. Tajemství sdílené napříč vesnicí lidi spojovalo tak dobře, že ve vsi neznali ani rozvody.

Kdyby tak spolu drželi všichni Češi!

Co nahoře vidět nebylo, byla neočekávaná síť podzemních chodeb. Nazvali je hrdě »Katakomby«, propojovaly všechny domy kolem návsi, nejdelší odbočky vedly až ke krajním domům myslivce Káji Bělky a Slávka Procházky, odkud další chodba pokračovala až do prvních jeskyní Čertovy díry. Tajná chodba vedla i do

opuštěné školy, kde teď skladovali nepotřebný nábytek vesničanů. Původně se měl do přestavěných domů vrátit, jenže mezitím lidé zjistili, že starý nábytek už nepotřebují. Vyhodit to nechtěli, proto se dva členové družstva pokoušeli nábytek, hlavně novější a zachovalejší, prodat v městském bazaru. Prozatím neúspěšně, ale ještě to nevzdávali...

Katakomby byly plné mimozemské technologie. Všechny dveře tu tvořilo silové pole **pereku**, pokryté stejnou strukturou, jakou měly stěny sklepů a chodeb, takže se zavřené dveře ničím neodlišovaly od okolních stěn. Otevíraly se telepatii, ale pro lidi bez telepatie tu byly i nouzové dotykové spínače **syrsa**. Slávek je chtěl vypnout, až dám vesničanům telepatii. Dveře pak budou nejen tajné, ale pro vetřelce naprosto neprůchodné. Podzemí vesnice se změnilo v pevnost, jednou větví napojenou skrz Čertovu díru na Beridaz.

Lépe to snad ani nemohli vymyslet.

=*=

Oznámil jsem Slávkovi svůj příjezd dopředu telepaticky, takže mě už na návisi přivítala fronta nedočkavých zájemců o červíky »ovrósje«. Potíž byla, že jsem jich tolik ani neměl. Umím je sice klonovat, ale to chvíli trvá. Nezbylo mi než vyhlásit, že dodám »ovrósje« jen prvním dvaadvaceti zájemcům. Dalších dvacet jich přijde na řadu zítra, nicméně ani pak se na všechny nedostane, zbývající si musí počkat na mou příští návštěvu. Vezmu tedy přednostně ty nejstarší, kteří potřebují »ovrósje« co nejdřív. Pak se musím vrátit do Prahy, ale během týdne naklonuji co nejvíc »ovrósje« a příští víkend je dám všem zbývajícím. Nikdo ať nemá obavu, že by se na něho nedostalo.

Kupodivu to všichni přijali. Slávek mě ale požádal, abych je nebral podle věku, ale podle potřeby. Mezi prvními bych měl vzít Marii, kterou před měsícem ve městě srazilo na přechodu pro chodce auto. Lékaři v nemocnici ji sice ošetřili, ale museli jí dát nohu do sádky a nějak si s ní nevědí rady, Máňa se prý pořád cítí jako přejetá bagrem. Expert jako já by si s ní měl přece poradit levou rukou.

Jeho důvody jsem uznal, přiřadil jsem Máňu k těm dvaadvaceti, a nastalo ošetřování. Slávek zájemcům předem uspořádal přednášku, takže zhruba věděli oč jde a chovali se rozumně a disciplinovaně. Však také nešlo o nic obtížného, jen museli bez rozkousání spolknout zárodek »ovrósje«.

Na Beridazu se nám místní vědci věnovali víc, jenže si nebyli jistí, zda Češi nejsou příliš odlišným typem. Z dřívějšíka věděli, že na Zemi žije více odlišných lidských skupin, u nás dvou však zjistili shodu s již dříve prozkoumanými Rusy, což pak vedlo k použití shodných modifikací »ovrósje«. Já jsem si proto do Čech vzal jen modifikaci, která se na nás osvědčila.

I když se to později ukázalo jako omyl...

Úplně na konec jsem si nechal Marii a kromě »ovrósje« jsem jí podal druhé vajíčko, zárodek červíka »chiat«. Tím to pro ni skončilo, ne však pro mě. Jenže abych se mohl s červíkem spojit telepaticky, musel jsem uvést své vlastní tělo do naprostého klidu, jako to dělali vědci na Beridazu. Sháněl jsem se proto po lůžku,

kde bych si mohl lehnout. Slávek měl pro mě pochopení, neboť měl zkušenosti s biovědci na Beridazu, ale od vesničanů jsem zaslechl pár peprných poznámek.

„Sotva přijel, už by odpočíval!“

„To jsou všichni Pražáci takoví lenoši?“

„A Slávek tvrdil, kdovíjaký to je chlap!“

„Kušujte, chlapi!“ okřikl je Slávek. „Nevíte oč jde! Libor potřebuje naprostý klid bez vyrušování! Kdyby měl v ruce skalpel, mohl by říznout vedle. On má jen jiný nástroj, ale soustředit se na to musí ještě víc, nechápete? Je to jemnější než operace očí! Sami byste to nedokázali, přestaňte se tak blbě pošklebovat!“

Chlapi okamžitě zmlkli, Slávek měl respekt. Odvedl mě do jedné buňky, kde byla opravdu jen postel.

„Doufám, že se ti to podaří,“ popřál mi.

„Hele, jak jste sem dostali postel z Beridazu?“ všiml jsem si. „Taky jsem si všiml, že všichni chodí v »tučori«.“

„Kdyby jen postele a **tučori**!“ mávl rukou. „Navštívil jsem Beridaz s Jskou a přitáhli jsme toho plno, sami jsme přijeli na bagru... tedy, pokud se tomu tak dá říkat, s pozemskými bagry to má společné jen rýpání do hlíny, ale jinak... sám to uvidíš. Teď hlavně sprav Máňu, je to naše klíčová odbornice.“

„Na co odbornice?“ zeptal jsem se. „Byla snad v Beridazu s vámi?“

„Ne, ale Máňa je ekonomka, účtařka, odbornice na daně. To je teď důležitý obor, v něm nesmíme udělat chybu.“

„Aha,“ řekl jsem. „V tom máš asi pravdu, jako vždycky.“

„Už máme hlášky, že se na nás chystají,“ řekl Slávek. „Ale to si povíme, až skončíš. Teď se soustřeď, rušit tě nebudeme.“

Nechal mě a odešel, abych ukázal, co umím.

Uvelebil jsem se na posteli a začal...

=*=

Z postele jsem vstal právě k večeři. Neodvážili se mě vyrušit, naštěstí jsem ji stihl. Slečna Máňa Hlaváková měla mimo zlomené nohy zhmožděnou i slezinu a naražené ledviny, což v nemocnici nezjistili. Zatímco se jí »ovrósje« zabydloval ve slepém střeově, aby začal korigovat organizmus jako celek, já jsem jí »chiatem« napravil zhmožděninu a uvolnil regenerační schopnosti ohledně zlomené nohy. Tu jí ošetřili profesionálně, ale přirozenou cestou by kosti srostly za pár týdnů. Takhle přišla už k večeři sama, jen co jsme jí opatrně sundali sádru.

Posměváčci se už neodvážili ani pípnout.

Večeře se odbývala ve společné jídelně. Zatímco jsem léčil, Slávek se svými třemi novými pomocníky připravoval večeři, ale jakmile jsem do jídelny vstoupil s Máňou bez sádry, svěřil obsluhu strážníků pomocníkům a spěchal za námi. Sám nám přinesl na velkém podnose večeři a pak se k nám sám posadil.

„Ptát se na výsledek nebudu, mám oči,“ řekl a podíval se na Máňu. „Zajímají mě tvé výsledky v Praze, a pak bychom se mohli zamyslet nad situací ve vsi.“

„Začneme tedy Prahou,“ vzdychl jsem si. „Nejprve všechny neúspěchy, ať je mám rychle za sebou. Ze svých spolužáků jsem nezverboval ani jednoho. Mrzí mě to, počítal jsem s nimi, měli vytvořit základ. Odmítli mě všichni. Nemám ani nikoho z vedení fakulty, ale ti mě tolik nemrzí, o těch jsem si žádné iluze nedělal. Ani mezi studenty jsem moc úspěšný nebyl. »Ovrósje« jsem dal celkem dvanácti studentům a osmi rodičům. Česká intelektuální elita se zaměřila na materiální stránku života. Kariéra, postavení, výdělky, finanční úspěchy. A to jsem si myslel, jací jsme byli všichni snílkové a idealisté!“

„Takže tomu říkáš katastrofa?“ zeptal se mě Slávek.

„U spolužáků jednoznačně ano,“ přikývl jsem.

„Kolik lidí jsi přesvědčil?“

„Nejvíc mi jich objevil a poslal profesor Vladislav Zachariáš,“ řekl jsem. „Měl hodně známých mezi »starou gardou«. Byli to sice povětšinou penzisté, ale poslal mi jich celkem šedesát sedm a celkový počet je osmdesát osm. Když to porovnáme se zdejší vesnicí, je to naprostá převaha vesničanů nad Pražáky.“

„A tebe to mrzí?“ zeptal se mě Slávek.

„Mrzí,“ přikývl jsem. „Očekával jsem, že objevím mnohem víc budoucích odborníků. Nadpoloviční většina jsou penzisté, na Zemi dlouho nevydrží. Až si jich sousedé všimnou, budou muset změnit identitu a odstěhovat se. Otázkou je, jak dlouho potrvá, než někdo falešnou identitu odhalí. Dnes je evidence obyvatel na vyšší úrovni než za Eliny Makropulos. Nezbude jim než prchnout na Beridaz.“

„Naivko!“ řekl Slávek. „Snad tomu nevěříš? V dnešní době zahučely do Německa dva miliony cizinců úplně bez identity, a ví o nich někdo? Ví se jen, že tam někde jsou, nic víc.“

„To je oficiální verze,“ namítl jsem. „Němci byli vždy v evidenci obyvatel pověstní precizností! Tam jde o něco jiného. Natáhli si je tam schválně a kryjí je, aby na ně nikdo nepřišel. Ale to všechno je jedno velké darebáctví, nic jiného.“

„Myslíš si, že o nich Němci vědí, jen je schválně kryjí?“

„Je možné, že o jejich přesném místě pobytu Němci nevědí, ale nechali si je tam naběhnout úmyslně,“ trval jsem na svém. „Je to vidět na tom, že po nich ani nepátrají. Je jim to jedno, rozumíš? Policie má příkaz nevšímat si jich, a když něco spáchají, vyšetřit to jen naoko. To podporuje teorii, že je to všechno úmysl. Možná ne samotných Němců, ale těch, kdo jim vládnou. Podle mě to smrdí víc než vlčí kůže. A nejde jen o Němce! I Praha je dnes překvapivě plná cizinců, ne turistů, ale nových obyvatel. Kupují si pozemky, zřizují si mešity. Skoro jako v tom vtipu, že vláda raději vymění nespokojené obyvatelstvo než pár zaprodaných ministrů! Tyhle kryjí, ale našince budou odhalovat perfektně!“

„To by ovšem bylo horší,“ zamyslel se Slávek.

„Z toho pohledu je neopatrné zbavovat se ve vesnici elektrických přípojek,“ pokračoval jsem. „Tvrdil jsi, že se na vás někdo chystá. Rušení elektroměrů jim jen dodá munici.“

„Nakoupili jsme za babku vyřazené fotovoltaické panely a dáváme je na střechy,“ řekl Slávek. „Chlubili jsme se jimi zaměstnancům rozvodných závodů, když si odváželi elektroměry. Navíc jsme tvrdili, jak výtečné máme akumulátory. Připustili, že to může stačit. Rozvodné závody by neměly dělat problémy.“

„Problémy může dělat sto jiných ouřadů,“ řekl jsem. „Když ne energetici, přijdou kominíci. Ti mají výdělky jisté, neboť od nich potřebujete razítka o revizi komínů. Pak kontroloři na »kotlíkové dotace«, jestli nespalujete PET-flašky. Už vidím, jak jim vysvětlujete, že v domech žádné kotle nemáte! Další verbež bude hygiena přes žumpy a studně... mimochodem, máte ve vsi poštu? To bývá zdroj zábavy a poučení! Taky bych se na vašem místě připravil na konflikt ve škole, inspektoři budou brzy kontrolovat inkluzi ve třídách, a vysvětlujte jim, že nemáte ve vsi ani Cikány, ani handicapované děti! Ještě by vám je sem mohli nasadit, aby byl školský ouřad spokojený!“

„Sem se nikdo přistěhovat nemůže, nemáme pro nikoho byt ani v obecní pastoušce!“ řekl Slávek. „Vlastně tady nemáme ani tu pastoušku! Neměli jsme ji nikdy, v naší vsi nikdy nebyli chudáci, aby neměli vlastní střechu nad hlavou!“

„Tu by si mohl kdokoliv postavit,“ namítl jsem.

„Mohl,“ připustil Slávek. „Ovšem jen za podmínky, že by tu sehnal stavební parcelu. Jenže tady mu nikdo neprodá ani místo pro hrob na hřbitově. Pro jistotu vlastní všechnu půdu obec a pole i parcely pronajímá. Prodej půdy je u nás tabu už od Rakouska-Uherska.“

„A co když se sem někdo přizení?“ zkoušel jsem námitku.

„Jo, s tím byly vždycky problémy,“ připustil Slávek. „Dnes si klidně vezme bratranec sestřenici a nevádí to, ale v době založení vesnice byla překážkou sňatku i příbuznost v pátém kolenu! Ženit se a vdávat jen mezi sebou, to tenkrát nešlo. Moderní doba ukázala, že tohle pravidlo prosazovala církev správně. A zatímco ve světě, dokonce i v Čechách, se od těchto překážek ustupovalo, my jsme na to pořád přísní. I já jsem si musel hledat ženskou ve světě. Ale tajemství má vždycky přednost. Kdo chce do vsi přivést partnera, ať chlap ženskou nebo ženská chlapa, musí za něho ručit. A nový příchozí musí složit posvátný slib, že nikdy nikomu zvenčí nic neprozradí, byť by to byli jeho vlastní matka nebo otec. A také žádné příbuzenské návštěvy! Naši směli do okolních vesnic pod podmínkou, že o všem pomlčí, cizí směli do vsi jen po předběžném ohlášení a s doprovodem. Návštěvám jsme po pravdě tvrdili, že ve vsi řádí vlčí smečka a není tu bezpečno.“

„To by mohlo lovce naopak přilákat!“ mínil jsem.

„Lovce?“ ušklíbl se Slávek. „V království Českém nesměl mít sedák pušku, to byla výsada šlechticů a jejich hajných. Sedlák s puškou, to bylo nemyslitelné!“

„No právě!“ řekl jsem. „A co vaše vrchnost?“

„Nikdy jsme neměli vrchnost,“ řekl Slávek. „Vesnice leží na hranici dvou panství a když se tu náhodou někdo z pánů objevil, tvrdili jsme mu, že už je na území toho druhého. Když zaváděla Marie Terezie katastrální mapy, vpašovali

jsme na ouřad našeho člověka, a ten zajistil, aby se celý katastr vesnice ocitl mimo obě panství. Od té doby jsme naprosto legálně sami svými pány.“

„Šikulka!“ komentoval jsem to.

„Však také tenkrát všichni v obci patřičně zchudli,“ přidal Slávek i zápornou stránku této výhody. „Co ouřadů museli podmáznout! Ale vyplatilo se to. Žít bez pánů je pohoda, ale snášet panstvo je vždycky kříž!“

„Takové úplatky se dají nejen pochopit, ale i omluvit,“ řekl jsem.

„Úplatky...“ zašklebil se Slávek. „Můžeš tvrdit, že úplatek není spravedlivé jednání. Ale ruku na srdce, jednali páni někdy se sedláky férově? Férové by bylo oběsit pány na nejbližší stromy nebo lucerny, však za svou existenci způsobili tolik zla, že pro ně nebude dost férové ani peklo!“

Už jsem si zvykl na spoustu odlišností vesničanů od jiných lidí, ale každá další podrobnost mi ukazovala, jaká přísná pravidla si zdejší nejen stanovili, ale také dodržovali. Problémy byly vždy s nově příchozími, ale ti sem obvykle přicházeli zamilovaní až po uši a v tom rozpoložení zdejší pravidla dobrovolně přijali. Pochopitelně až na faráře, ale i s těmi se vesničané časem naučili srovnat. Další výjimkou jsem byl já, jenže mě ke spolupráci s vesničany dotlačila logika.

Bylo to přece i v mém zájmu.

==*==

Elina Makropulos

Po večeři jsem požádal o nějaký stůl, raději větší než menší, nějaké misky, skleničky nebo hrníčky. Slávek poslal pár mladších hochů do skladiště ve škole přinést vhodný stůl a své pomocníky vybrat nádobí. V hospodě bylo všeho dost, brzy jsem měl ve volné místnosti postačující laboratoř a zahájil jsem klonování. Při tom jsme se bavili dál.

„Proč vlastně stavíte nové domy na místě zbouraných starých?“ zeptal jsem se. „Nebylo by jednodušší zazdít do základů starých domů řídicím uzlem?“

„To by nemělo smysl,“ řekl Slávek. „Podívej se, staré domy se nejpozději do pěti století rozsypou. Dřevěné roubenky sežerou červotoči a houba dřevomorka, ani cihly nevydrží. Na starých hradech vidíme, co dokáže zub času. Nové domy vydrží vše, mají životnost sto tisíc let a víc. Má to i své nevýhody. Do nových stěn nezaráží ani hřebík. Vráť a Kadlec má nastřelovačku, ale zakalené nastřelovací hřeby odskakovaly celé pokroucené a neudělaly do stěn ani jamku. Hoši opatřili ke zkoušení odolnosti i panzerfaust, dnes se i tohle zboží dá sehnat, jen je opravdu hodně drahé... ale ani zblízka to stěnu nepoškrábalo. Vsadím se, že katakomby odolají i nejtěžším protibunkrovým bombám. Chtělo by se ti čekat tisíc let, než staré barabizny spadnou?“

„Poslyš... to je skoro otevřená vzpoura proti pozemské civilizaci!“ namítl jsem. „Dohodli jsme se snad na začátku, že se budeme tvářit nenápadně!“

„A netváříme se nenápadně?“ usmál se Slávek. „Vždyť i ty domy kopírují vzhled těch původních. Až hodně zblízka zjistíš, že okna jsou jen namalovaná a nedají se otevírat.“

„Ale dveře jsou nápadné, nemyslíš?“ opáčil jsem.

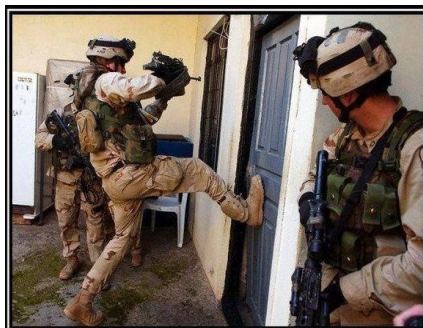
„Výjimečně jsme proto z každého domu zachovali původní hlavní vchodové dveře i pár vnitřních,“ přikývl. „Vložili jsme je i s rámy do nových dveří. Vypadají a otevírají se normálně, ale jen do chvíle, kdy je někdo zkusí otevřít násilím.“

„A kdyby to někdo zkusil?“

„Vyprávěl jsem ti, co udělaly se šturmkvérem zavírající se dveře v Čertově díře, když jsem je chtěl zablokovat otevřené?“ zeptal se mě pro jistotu Slávek.

Jistěže jsem si vzpomněl. I Slávek se nad tím pozastavil, jak dveře dokázaly zplacatit hlaveň, jejíž ocel je přece jen odolnější než běžné železo. I kameny to drtilo na jemňounký prášek.

„Zavírající se dveře rozmačkají dřevo i kov mezi nimi jako kdyby byly z tvarohu,“ dokončil to. „To ovšem jen kdyby došlo k nejhoršímu. Doufám, že ještě dlouho a dlouho budeme zavírat dveře normálně, klikou.“

Demokracie přijde i k vám!

„Taky si to přeju,“ souhlasil jsem.

Vzhledem k tomu, že se vesnice při pohledu z dálky téměř nezměnila, dalo se čekat, že si toho úřad nevšimne. Zaměstnanci Rozvodných závodů uznali, že fotovoltaika s akumulátory může nahradit elektrickou přípojku a elektroměry si odvezli. Družstvo přestalo nakupovat potraviny, obleky i boty, jenže projevilo se to ve městě, kam dříve vesničané jezdili nakupovat. Pokud si někdo všiml poklesu obratu v obchodech, těžko si to spojoval se vzdálenou vesnicí. Tady nebezpečí odhalení nehrozilo.

Díky přestavbě domů bylo zatím práce ve vesnici dost, jinak jí ale znatelně ubylo. Slávek zaměstnal v hospodě tři pomocníky. Zvládl to i sám, ale když se práce rozdělila mezi čtyři lidi, zbylo jí na každého jen čtvrtina, takže měli všichni čas na různé diskuse. Slávek byl navíc v Radě Starších, která určovala další postup.

Ludvík Kotátko vedl »trávníkáře«. Tak říkala partě, zaměstnané pěstováním, sečením a skladováním trávy, jakožto hlavního produktu vesnického zemědělství. Byli na to jen tři, ale zvládali všechno hladce. Od přeměny klasických polí na louky, po sečení, dopravu a silážování trávy v obou silech. Zabrali si na to traktor a slibovali mi, že mi ho ukáží při práci, až budu mít čas vypravit se za nimi.

Lenka Marešová vedla partu »dojiček«. V kravíně byla práce pro víc lidí než na lukách, ke kravínu patřila mlékárna a sýrárna. Družstvo i tady získávalo nějaké peníze, nejdůležitější ale bylo, že to vytvářelo dojem normálního zemědělského podnikání. Peníze byly až na druhém místě a je třeba přiznat, že Lenčina parta občas dodala své výtvary, především mléko a sýry, do hospody jako doplněk Slávkovy vyvařovny.

Není nad přírodní produkty!

=*=

Joska Dvořák teď vedl partu »stavitelů«. Se starým pojmem »zedníci« měla společné jen to, že ve vsi stavěli nové stavby, ale postupy používali zcela jiné.

Základem nových staveb byly kostky »floznic«. Na Zemi se sehnat nedaly, museli je dovážet skrz Čertovu díru z Beridazu, ale Slinchimové jim je ochotně vyrobili, dokonce rovnou uzpůsobené podle požadovaného vzhledu.

S kostkami »floznic« se zacházelo naprosto jinak než s vápnem, cihlami a cementem. Kostky přiváželi z Beridazu, kde jim je vytvořili přímo na míru, a na Zemi je jen skládali, jako se skládají kostky »Lego«. Kostky byly tvarované, aby do sebe zapadaly, oproti »Legu« museli navíc před sestavením nanést na styčné plochy lepidlo. I to bylo trochu zvláštní, museli je před lepením smíchat ze dvou složek a navíc zahřát plamenem, ale tímto způsobem slepené kostky držely jako by byly z jednoho kusu. A to něco znamenalo, vzhledem k odolnosti samotných kostek, které se po usazení nedaly žádným běžným způsobem narušit.

Slinchimové dodávali kostky v libovolném provedení. Kostky v rudohnědé barvě ukládali pod zem a stavěli z nich základy domů a Katakomy. Nadzemní

části domů měly barvy i povrchovou strukturu imitující původní materiály. Kostky pro dům postavený na místě starodávné dřevěné roubenky měly zvenčí strukturu starých omšelých dřevěných trámů, kostky pro modernější domy měly na sobě imitaci brizolitu včetně jiskřících plošek slídy. Vnitřní strany všech kostek byly v základní bílé barvě. Místnosti včetně sklepů a katakomb proto působily čistým dojmem. Později si obyvatelé sami zvolí, jak budou vypadat vnitřní stěny domů, kde budou okna a kde obrazy.

Největším rozdílem proti klasické stavbě bylo to, že museli již při stavbě osazovat vnitřní vybavení. Každý dům měl »zazdžené« osvětlení, klimatizaci, vytápění, větrání, potrubí pro koupelny kegiako i záchody a řídící uzly, starající se o všechno. Katakomby měly osvětlení zapnuté trvale. Vypadalo to marnotratně, ale pro zdroje energie byl výhodnější stálý chod bez výkyvů. Dveře podzemních prostor se řídily jen telepaticky, stejně jako většina přídatných funkcí. Dokud mělo telepatii jen pár lidí, museli nechávat dveře otevřené. I proto na mě naléhali, abych vesničany co nejdřív upravil. Hledisko dlouhověkosti by tolik nespěchalo.

Dalším zásadním rozdílem proti klasické zednické stavbě byla požadovaná přesnost. U zedníků se traduje »centimetr žádná míra«, cihlami se dorovná každý rozdíl proti plánům. Tady to ale neplatilo a naši »zedníci« si museli zvyknout na míry v milimetrech. Problém byl s dlouhými chodbami Katakomb, kam museli vkládat dilatační prvky. Joska Dvořák tvrdil, že je to při větších vzdálenostech domů nezbytné, jinak by katakomby ohrožovaly extrémní síly, jaké představuje například každé, i slabé zemětřesení.

Ani materiál Slinchimských kostek není nekonečně pevný, i když se co do odolnosti nedal s klasickými materiály srovnávat.

Slinchimové neplánují životnost na roky, ale na tisíciletí.

=*=

Strávil jsem noc v jednom návštěvním pokoji hospody. To byla novinka! Před Beridazem hospoda žádné nocležníky nepřijímala a když někdo přijel do vsi na návštěvu, musel se ubytovat u příbuzných. Měli o tom dlouhou diskusi v Radě Starších, než je Slávek přesvědčil, že to musí zavést kvůli Struldbrugům. Vesnice by jim měla poskytnout poslední bezpečný úkryt, až budou prchat z našeho světa. Některé hlasy tvrdily, že do nich nikomu nic není. Co s Pražáky? Jenže Slávek měl přesvědčivé argumenty. Struldbrugové z Prahy vytvoří v Beridazu většinu a je nutné táhnout s nimi za jeden provaz už tady, na Zemi.

„Budeš se hodně divit, jak jsme cesty Čertovou dírou urychlili a usnadnili!“ pokoušel se mě Slávek navnadit. „Kde jsou doby, kdy jsme tam my dva klopýtali v těžkých vlčích kůžích a s batohy na zádech! Dnes je to otázka půl hodinky!“

„Jak se vám to podařilo?“ chytil jsem se drápkem. „Poslyš, kdyby to bylo tak snadné, nemohl bych se zítra podívat do Beridazu? Kdybych přemluvil ke spolupráci Víji nebo někoho jiného, mohli by nám dodat vajíčka »ovrósje« pro celou vesnici! Já je klonuji po dvaceti, ale oni mají jiné možnosti!“

„Prima nápad!“ rozzářil se Slávek. „Mělo nás to napadnout už dřív! Uděláme to tak! Ráno se vypravíme do Beridazu. Joska Dvořák si tam má vyzvednout další kostky »floznic«, svezeme se s ním. Teď večer to už nemá cenu, takže se do rána dobře vyspi, a ráno jedeme!“

Fakt je, že jsem byl toho večera utahaný. Nejprve cesta autem z Prahy, pak uzdravování Máni Hlavákové »chiatem«... Nezdá se to, ale telepatické vyšetřování se projeví únavou. Pak klonování a nějaké diskuse... zkrátka jsem dopadl na lůžko, to mě přívětivě objalo...

Pojedu tedy opět do Beridazu!

A dříve než jsem doufal!

A rychleji, než bych čekal!

=*=

Ráno jsem se vzbudil čilejší než v Praze. Musím si vyžádat stejné lůžko i do mého podnájmu do Prahy. Je o třídu pohodlnější než obyčejná matrace a navíc se dá používat i jako křeslo... Asi by bylo nejlepší, kdyby mi tady věnovali jedno z těch, které mají navíc. A měl bych si odvézt do Prahy pár obleků »tučori«, jsou dokonalejší než obleky nejdražších krejčovských salónů. Všichni, kdo ode mne mají nebo teprve dostanou »ovrósje«, mají telepatii a mohou si »tučori« upravovat sami, to je snadno naučím. Tuto pomoc mohu od družstva vyžadovat bez ostychu, je to pro dobro věci a družstvo to nic nestojí...

Telepaticky jsem kontaktoval Slávka, a ten zpravil Josku, ať oba přijdeme Katakombami. Seběhl jsem tedy do sklepa hospody. Sklepní vchod do Katakomb byl otevřený, dlouho jsem ho nehledal. Krátká spojovací chodba vedla do haly pod středem návsi, kam se sbíhaly chodby ze všech okolních domů. Osvětlení zde svítilo trvale, světla bylo jako ve dne a u každé chodby byla fotografie domu, kam příslušná chodba vede.

Skoro současně s mým příchodem přispěchal Joska Dvořák.

„Už jsi tady, výborně!“ zajásal, když mě spatřil.

„Jdeme za Slávkem,“ přikývl jsem.

Spolu jsme rychlým krokem došli až k odbočce k Slávkovu sklepu. Slávek už tady na nás čekal.

„Jedeme!“ řekl rozjařeně. „Četóóó, v řad nastoupit!“

Bylo vidět, že ho zážitky z vojenské služby neopustily. Ale Joska Dvořák rychle skočil za něho a nezbylo mi než také na to šaškování přistoupit. Stoupl jsem si za Josku a čekal, co si Slávek ještě vymyslí.

A vymyslel! Náhle mi nohy podtrhlo cosi měkkého, a než jsem se nadál, seděl jsem na silovém poli vznášedla »zuzlitu«.

„A teď – plnou parou vpřed!“ zavelel Slávek.

To už určitě není vojenský povel, to patří spíš do slovní zásoby námořníků na parníku. Současně však Slávek vydal neslyšný telepatický povel, který »zuzlit« přinutil rozjet se bílou chodbou dál, směrem k Čertově díře. Už jsem se bál, že na

konci chodby narazíme do stěny, ale v té stěně se včas otevřely dveře, a pak jsme začali kličkovat jeskyněmi.

To byl ale fofr! Ani jízda na vlčím hřbetě se tomu nemohla vyrovnat! »Zuzlit« s námi kopíroval všechny nerovnosti chodby, kroutil se zatačkami, to vše rychlostí, srovnatelnou s automobilovou rallye nebo snad formule F1, až se mi zvedl žaludek, kdykoliv přišel ostřejší hup dolů nebo nahoru.

„Jak to?“ křikl jsem dopředu na oba. „Vždyť jsme na Zemi! Kde se tu vzal »zuzlit«?“

„Zjistili jsme, že do jeskyně dosáhnou Šědyše z Beridazu!“ otočil se ke mně na půl úst Slávek. „Přišli jsme na to, když jsme na Zem stěhovali bagr! Ten totiž používá ke svému pohybu něco podobného, a projel i s námi jeskyněmi vlastní silou! Teda spíš díky tomu zasahování Šědyše!“

„Vliv Šědyše dosahuje až do vsi,“ doplnil ho Joska. „Jinak by se tam bagr ani nehnu! Víš, že jsme vůbec nepřišli na to, kde má zdroj energie, motor nebo něco takového? Prostě u nás funguje a basta! Nepotřebuje benzín, naftu ani plyn, nemusíme mu ani dobíjet baterky. Senzační stroj!“

„No a díky němu létáme jeskyněmi »zuzlitem«,“ dokončil to rychle Slávek.

„To by se možná dalo létat na »zuzlitech« i ve vsi, ne?“

„Jo, v rámci vesnice to jde,“ kývl Slávek. „Jenže »zuzlity« se nedají řídit bez telepatie, takže jsme to dodneška používali jen my dva, já a Joska. Nejhorší otázka je, kam až sahá vliv Šědyše. Mohlo by se stát, že se »zuzlitem« vyletíš z jeho vlivu a rozplyne se pod tebou, což by mělo, jak ti jistě dojde, smrtelné následky. Ale cesta do Beridazu se tím neuvěřitelně zkrátila. Myslel jsem, že budeme jezdit jeskyněmi na vlkovi, ale tohle je lepší.“

„Dal jsi tamtomu vlkovi svobodu?“ zeptal jsem se ho jen tak pro pořádek.

„Jistě,“ přikývl. „Ten pelášil! Ale »zuzlit« je rychlejší!“

Měl pravdu jako vždy. Krátce poté jsme projeli jeskyní Modrého mechu, pak následovaly jedny dveře, druhé – a »zuzlit« se ostře zvedl vzhůru, otočil se a vystřelil do červené oblohy Beridazu. Byli jsme opět v tom cizím světě!

Jenže teď už jako vítání hosté!

=*=

V osadě Gasémaz jsme se rozdělili.

Joska Dvořák s Slávkem šli jednat o kostkách »floznic«. Joska měl nakreslené plány dalších domů a požadavky na další várku. Dělal to tak, že namaloval hrubý plán domu, kde musely sedět hlavně vnější rozměry, Slinchimové si to překreslili podle svých zvyklostí a dodali odpovídající očíslované kostky, z nichž »stavitelé« na Zemi sestavovali stavby.

Já jsem nejprve požádal Víji o pomoc s klonováním červíků »ovrósje«, což mi okamžitě přislíbila, ale než to začala zařizovat, požádal jsem, aby mi pomohla zprostředkovat schůzku s Elinou Makropulos.

„Samozřejmě, bude-li s tím Elina souhlasit,“ přislíbila mi.

Pak se zdánlivě zasnila, jenže to nebylo jen tak. Víjí s někým navazovala telepatický hovor. Po chvilce se ale vytrhla z transu a obrátila se na mě.

„Elina tě očekává v osadě Tisipezel,“ sdělila mi. „Když si osadu nastavíš jako cíl, »zuzlit« tě tam donese za pár minut.“

Poděkoval jsem jí a odletěl jsem.

==*

Tisipezel byla větší osada než Gasémaz. Žili tu Rusové, kterým se podařilo zachránit se z gulagů, a mezi nimi jedna Řekyně, která snad ještě uměla česky a netrpělivě mě očekávala na prostranství mezi prvními budovami městečka.

Málo platné, čtyři sta let bych jí nehádal. Možná třicet. Ale věděl jsem, že na Beridazu neumím věk správně odhadovat. Jedině tam, kde bych hádal požehnané stáří, to asi stálo za to. Soudce Zarón skutečně pamatoval lovce mamutů. Elina mě pozvala do domu, kde nebylo skoro nic, jen dvě křesla a malý stoleček, na něm nějaké zákusky a dva poháry rudého nápoje. U Slinchimů to asi nebyl alkohol.

„Čecha jsem na Beridazu čtyři sta let neviděla,“ uvítala mě Elina, když jsme se posadili proti sobě. „A teď? Už druhý v jednom roce! Můžeš mi klidně tykat, je nás tu opravdu málo, co mluvíme česky! Taky ses přišel optat na odlišnosti bratří Čapků od skutečnosti?“

Přitukli jsme si poháry. Byla v nich jakási limonáda, hádal jsem na jahody, ale mohlo to být cokoliv zdejšího.

„Knihy bratří Čapků patří mezi klasiku české literatury,“ přikývl jsem. „Jak jsem už slyšel, nejsou všechny pravdivé, ale to jim neubírá na klasice. Čapky jako spisovatele uznáváme.“

„Taky jsem je uznávala,“ řekla trochu trpce. „Víš, že byli oba Zednáři?“

„Píše se to o nich,“ přikývl jsem. „Ale to se nemohlo na kvalitě jejich díla výrazně projevit.“

„Kdybys věděl všechno... nezastával by ses jich!“ nesouhlasila.

„Nezastávám se Čapků Zednářů, ale Čapků spisovatelů,“ opáčil jsem. „Ale mám-li být upřímný, o Čapky mi nejde. Více mi jde o tebe.“

„Neříkej!“ usmála se ještě víc. „A proč?“

„Dělám na Zemi to, co jsi tam začala,“ řekl jsem. „Hledám lidi, kterým se nemusím obávat dát »ovrósje«.“

„To si tedy troufáš!“ přikývla a vypadalo to skoro jako obdiv.

„Používám tě přitom jako příklad,“ pokračoval jsem. „Jenže Čapkové tě ve svém díle dost pošpinili, takže musím lidem zpočátku vysvětlovat, že nejsi taková, jak tě popsali.“

„A nebylo by lepší úplně mě vynechat?“ navrhla bezelstně. „Nedivila bych se, kdyby se polovička lidí od takového příkladu znechuceně odvrátila.“

„To nic není, horší je, když se od některých lidí znechuceně odvracím já,“ obrátil jsem to. „Doba není zrovna příznivá ideálům!“

„To asi nebyla nikdy,“ podotkla Elina. „Nemohla bych ti pomoci? Třeba by ti pomohlo, kdybych sepsala všechno, co ti dva zkreslili. I když se přiznám, ani já

jsem s nimi nejednala po celou dobu na rovinu a některé nepravdy mají přímo ode mne. Abych je mohla lákat, něco jsem jim prozradit musela, ale ne celou pravdu o Beridazu a pak je nechat mimo.“

„Chápu, nebylo to vhodné. Mohli by to schválně prozradit.“

„I tak vyslepičili všechno,“ vzdychla si. „A pomstili se mi taky víc než dost. Udělali ze mě prázdnou děvku, jaká jsem nebyla. Potom na mě poslali nějakého ranaře, aby mi řádně zmaloval obličej. Naštěstí ho zapomněli varovat, aby šel na mě zezadu, to by měl šanci. Ale když mi začal vyhrožovat a vytahovat se, jak mi zmaluje *gezicht*, tak už vůbec ne. Pak si přede mnou pokorně lehl na zem, očistila jsem si o něho bláto z bot a překročila ho jako kus hadru. *Zjóncigó*, neboli vcítění s hypnózou... Slinchimové to neslyší rádi, ale na Zemi mi to párkrát zachránilo tvar obličeje.“

„Pak jsi ale stejně odešla sem, ne?“

„Musela jsem,“ přikývla. „Zaslechla jsem, že se ten gauner nepoučil a půjde na mě s revolverem. Kdyby šel zepředu, dopadl by ještě hůř, ale těmhle lidem se nedá věřit ani pozdrav. Nešlo to zepředu, šel by zezadu, to umí každý primitiv.“

„Nemohla ses jen přestěhovat jinam?“ napadlo mě.

„Nemohla,“ odvětila. „Čapkové dali všem grázlům návod, jak po mně mají pátrat. Monogramu E.M. bych se ještě vzdala, ale nemohla jsem změnit profesi. Jako zpěvačka bych se užívala všude, ale to mi Čapkové znehodnotili. Stačilo by, aby si grázlící všímali jen zpěvaček, a těch v Evropě tolik není. Vyhmátli by mě rychle. A žít se jako prodavačka, dělnice nebo nedejbože kydat hnůj u krav? Já si zvykla na tvořivější práci! Já bych už nemohla žít ani u lovců mamutů! Oni už uznali za chybu, že tenkrát byly ženy na úrovni psů, ale dodnes to omlouvají, že byla taková doba. Ostatně ani tobě by jistě nevyhovovalo žít mezi nimi, brousit pazourky a utloukat v pastích zajíce!“

„Ale i dneska přece spousta lidí pracuje u bezduchého pásu, živí se kydáním kravského hnoje nebo v obchodech jako prodavači a prodavačky,“ namítl jsem. „Někdo to dělat musí! Tvořit se dá v rámci různých zálib, říkáme jim koníčky. Práce může být různá, hlavně když je poctivá!“

„Jo, to znám,“ přikývla. „Znáš to taky?“

»Čest práci každé, která dobro plodí,
nechť mává kladivem či řídí pluh,
ať prachem, blátem klopotně se brodí,
či perem vzletným ať ji řídí Bůh,
když vodítkem jí nejsou sobců chtíče,
ni zištná lest,
té práci pera, pilníku i rýče
buď stejná čest...«

„To je snad Svatopluk Čech, ne?“

„Jo,“ přikývla. „To byla přece báseň! Až na to, že básník, aby nemusel mávat kladivem i řídit pluh, dal se k Zednářům a jak se říká, kázal vodu a sám pil víno...“

„Ten taky?“ podivil jsem se.

„Jo, taky,“ přikývla. „V Čechách bylo umění najít umělce, a nenarazit na Zednáře! Vlastenci Čechovi se to psalo! Jenže sám byl ohnivým vlastencem jen dokud se mu nešáhlo na zednářství. Pak z něho byla šelma ryšavá jako ze všech Zednářů! Já na ně měla smůlu přímo lepivou! A Čapkové tomu nasadili korunu.“

„Takže ses vrátila do Beridazu?“

„Sebrala jsem svých pět švestek, jak se v Čechách říká, a odjela domů, do Řecka. Bylo to v poslední chvíli, pak se tam do jeskyní dostala voda. Proklouzla jsem, ale půl roku poté tam spadly stropy a Slinchimové zrušili propusti úplně. Dnes už tam nic není, a to je dobře, nedaleko si postavili vojenskou základnu Američané a nikdy nevíš, kdy by ten průchod objevili.“

„Američané mají v Řecku nové základny?“ podivil jsem se.

„Dnes tam není Řecko, ale Kosovo,“ pokrčila rameny. „Na Zemi se zemské hranice mění často a rychle.“

„V tom případě je bližší průchod v Čechách,“ ujistil jsem ji.

„To víte vy,“ opět pokrčila rameny. „Já jsem to tenkrát nevěděla. Pro mě byl průchod v Parku Šar Planina jediný na světě a jinudy bych se vrátit nemohla. Hele, nechme toho, chceš raději, abych ti pomohla? Sepíšu ti všechny nepravdy, které o mně bratři Čapkové zveřejnili. Chceš?“

„Mohla bys mi pomoci ještě víc,“ řekl jsem.

„Jak?“ podívala se na mě trochu udiveně.

„Nechceš se se mnou vypravit do Prahy?“ navrhl jsem jí.

„Co tam?“ zamračila se. „Přiznám se, netáhne mě to tam. Leda... leda bys chtěl pátrat po těch, komu jsem tenkrát dala »ovrósje«. Určitě si jejich rezonanci pamatuji, jen si nejsem jistá, jestli jsou ještě naživu... To víš... války v Evropě...“

„Kdybys tam některé našla, mohli by nám vypomoci svými zkušenostmi,“ přikývl jsem. „A my jim můžeme nabídnout cestu do Beridazu.“

„Pokud budou chtít...“ odfrkla si. „Jistě si už zvykli, Země je jejich domov, a kdoví, jestli by se pod červenou oblohou cítili doma... Mám výhodu, i tady mě uznávají jako zpěvačku. Ruské písně jsem zpívala už na Zemi, tady jsem k nim přidala jen pár novějších. Ale co ti druzí? Nevím, jak a v čem se uchytili.“

„To tady těžko odhadneme,“ řekl jsem. „Ale co kdybys mi pomáhala při pohovorech s lidmi, kterým chci pomoci? Já mám nevýhodu, že jsem příliš mladý. Lidé mě neberou vážně, a chtěli by důkaz. Ty bys byla živoucím důkazem, že je to pravda a ne pouhá fantasmagorie.“

„Vážně si myslíš, že ti uvěří?“ zasmála se trochu křečovitě. „Vypadám snad na těch čtyři sta let?“

„Nevypadáš,“ přikývl jsem. „Ale není to lež.“

„Což ti nikdo neuvěří,“ zasmála se. „Když jsem ještě žila na Zemi, bylo mou největší starostí nezanechávat stopy. Na celém světě nenajdeš jedinou moji malbu, sošku, prostě nic. Fotografie jsou až moderní vynález, ale ani oba Čapkové nepřišli na to, že by si mě mohli vyfotit. Což je s podivem, protože fotili kde co, počínaje psíkem Dášenkou. Prostě je to nenapadlo. Dokonce ani ve chvíli, kdy už se mi chtěli pomstít.“

„Rozešla ses s nimi hodně ve zlém?“

„Z mé strany to ani ve zlém nebylo,“ řekla. „Já jsem si jich obou do té doby vážila. Strašně mě zklamali, když jsem se dozvěděla, že se dali k Zednářům, ale ani pak jsem je nedokázala nenávidět. Jen jsem je litovala. Dala jsem jim proto vybrat. Když zruší členství v tom pochybném spolku, budu s nimi pokračovat, ale když si vyberou Zednářství, budou je mít, ale beze mne.“

„Takže si vybrali sami,“ uzavřel jsem to.

„Ale i pak mi jich bylo líto,“ vzdychla si. „Pokračovat jsem s nimi nesměla, Slinchimové mi dali jasná pravidla, koho smím oslovit a koho ne. Tou poslední možností výběru jsem už pravidla maličko překročila, i když jsem doufala, že to ještě obhájím. Ale když si vybrali Zednářství, vybrali si napevno. Pak už jsem jen koukala, jak z toho nějak se ctí vycouvat. Jinak to prostě nešlo.“

„Takže se ti mstili?“ pochyboval jsem.

„Nevěříš mi, vid’?“ udělala kyselý obličej. „Oni by snad ani nebyli z jádra zlí, ale když jsem jim sáhla na ten spolek, změnili se jako čarovným proutkem. Za to může Zednářství. Bylo to ale k jejich škodě. Oba už jsou po smrti, kdyby mi dali přednost, mohli by žít.“

„Víš co?“ řekl jsem. „Nechme Čapky v hrobě, načněme to z jiné stránky. Proč jsi tenkrát některým lidem nabízela stát se dlouhověkými? Předpokládám, že ti jich bylo líto, neboť mohli ještě vytvořit spoustu dobrého, ne?“

„Jo, tak mi to připadalo,“ přikývla. „Předělat celý svět není v našich silách, a není to ani žádoucí, ale pomoci některým lidem mi nepřipadalo špatné. Nejvíce jsem litovala Mozarta, že zemřel příliš mladý. Měla jsem ho v plánu, jenže když ve Vídni řádila ta nemoc, byla jsem zrovna ve Skotsku a dozvěděla jsem se to příliš pozdě. Mozart patřil mezi génie, a delší život by si zasloužil. Bylo to ještě dřív, než jsem se o Zednářích dozvěděla podrobnosti, tenkrát mi ještě nevadilo, že byl Zednářem. Je docela možné, že by i on »ovrósje« zneužil. Mozart byl za svého života tak trochu prasák nevázaný, nevím ani, zda by to nepřevážilo. Jako jiní, co se mi také zdáli vhodní, ale zklamali mě. Zaměřila jsem se na umělce, chápeš? Nabízela jsem jim delší život, aby stihli vytvořit víc. Někteří ale, když opravdu přestali stárnout a naopak omládli, jako kdyby ztratili vůli něco krásného vytvořit. Začali si prostě užívat života, a když museli změnit působiště a začali žít pod jinými jmény, jako by se za nimi voda zavřela. Říká ti něco jméno Oscar Wilde? Také byl zpočátku nesmírně nadějný, dokud se z něho nestal prasák a prostopášník. Dokonce strávil pár let ve vězení. Když se ocitl na svobodě,

změnil si jméno a údajně zemřel. Jenže o tom by se dalo úspěšně pochybovat, »ovrósje« nedopustí smrt kvůli nějaké směšné meningitidě. Ten jistě ještě žije. Párkrát jsem se s ním pohádala, vyčetla jsem mu první poslední, ale nebylo to nic platné. Oscar se změnit nechtěl.“

„Oscar Wilde?“ zalovil jsem v paměti. „Ten zavřený za homosexualitu, co napsal román »Obraz Doriana Graye«?“

„Za to nesesedl, to by mu ještě prošlo,“ nesouhlasila. „Zavřeli ho za pedofilii. Ale to by ho dneska nemohli tak litovat, pedofilie je pořád ještě zločin, přiznají to teprve až bude pedofilie legitimní, však už to chystají... »Dorian Gray« byla jeho autobiografie. Psal, jak se měnil jeho vlastní obraz, zatímco on sám nestárl... až na to, že šlo o obraz jeho svědomí! Občas byl docela upřímný, ale rozhodl se užít si života a vzal to za špatný konec. Žena mu utekla i s dětmi, když už to nemohla snést. Také si změnila jméno, i když neměla jiný důvod než že nechtěla používat jméno svého divokého muže... Wilde znamená divoký, víš?“

„On to snad tak tvrdil,“ dával jsem dohromady své školské vědomosti. „**Born to be wilde**, narodil jsem se, abych byl divoký! Nikdy tě nenapadlo dát »ovrósje« i jeho ženě?“

„To bys ji musel znát!“ odfrkla si. „To byla štekna! Ale její manžilek taky nebyl svatoušek! Nadanej byl, to ano, ale taky prasák a zhýralec.“

„Není to nakonec tak, jak to napsali Čapkové?“ nadhodil jsem. „Že lidi žene touha něco vykonat, protože jim zbývá příliš málo času? A když mají toho času víc, promarní ho?“

„Jak kdo,“ opáčila. „Pár jsem jich doprovodila do Beridazu. Byli už staří, rychle by omládli a začínali by rovnou stěhováním a změnou jména... těm jsem pomohla k cestě na Beridaz, to ještě fungovala brána »flége« v Kosovu, já jsem jiné neznala... ti, když sem přišli, připojili se ke Španělům... jo, Španělé tu mají vlastní osadu Petlot, občas je navštěvují... oni byli už na Zemi většinou malíři, a tady na Beridazu teprve vynikli. Někdy se podívej na jejich díla, stojí za to. Těm říkám »moje úspěchy«, na rozdíl od těch, kdo na Zemi úplně zapadli...“

„Já jsem na Zemi začal trochu jinak,“ vzdychl jsem si. „Ty jsi začala od umělců, já jsem spíš na vědu.“

„To nemá cenu,“ zavrtěla hlavou. „Na Beridazu vědci nevyniknou. Zdejší věda je příliš daleko, než aby ji dokázali v něčem vylepšit. Umění tu má úspěch,

neboť je takové neotřelé. Malíři, kteří malují výjevy ze Země, jsou pro Slinchimy exotičtí, a pro lidi ze Země nostalgičtí. Obojí vede k tomu, že je o jejich obrazy zájem. Já tu jsem jako zpěvačka, prchavá umění jsou tady rovněž ceněná. Ale věda? Ta tu nemá šanci!“

„Věda má i své dobré vlastnosti,“ řekl jsem. „A vědci by na Zemi mohli pomoci šířit vyspělejší vědu Slinchimů.“

„Nevarovali tě, že by to Zemi rozvrátilo?“

„Varovali,“ přikývl jsem. „Asi by to tak dopadlo, uplatnit ji na Zemi naráz. To podle mě opravdu nejde, ale což takhle pokrok dávkovaný po malých lžičkách, nebo jak se říká, odvažovaný na lékárnických vážkách?“

„To by chtělo pořádně rozvážit,“ zamyslela se. „Přes umění to nešlo, u vědy se to ukáže. Kdyby to bylo opravdu po lžičkách, nebo ještě lépe po kapkách, snad by to mohlo mít úspěch. Dobře, jsem pro spolupráci. Počkej chvíli, zruším ohlášené koncerty, moji fanouškové to jistě pochopí...“

Trochu jako by se zasnila, ale ve skutečnosti telepaticky zařizovala odřeknutí koncertů. Netrvalo jí to dlouho. Sledoval jsem ji, zjevně se chvíli s někým přela, ale pak se zase uvolnila. Co bylo předmětem jejího telepatického hovoru, jsem jen hádal. Pak se ale ke mně otočila a podala mi ruku.

„Tak – a od teďka jsme partáci, souhlasíš?“

„Že váháš!“ stiskl jsem jí ruku.

=*=

Ouřad

Chce-li pánbůh notného vola stvořiti,
obdaruje ho ouřadem...

(Z moudrostí našich babiček)

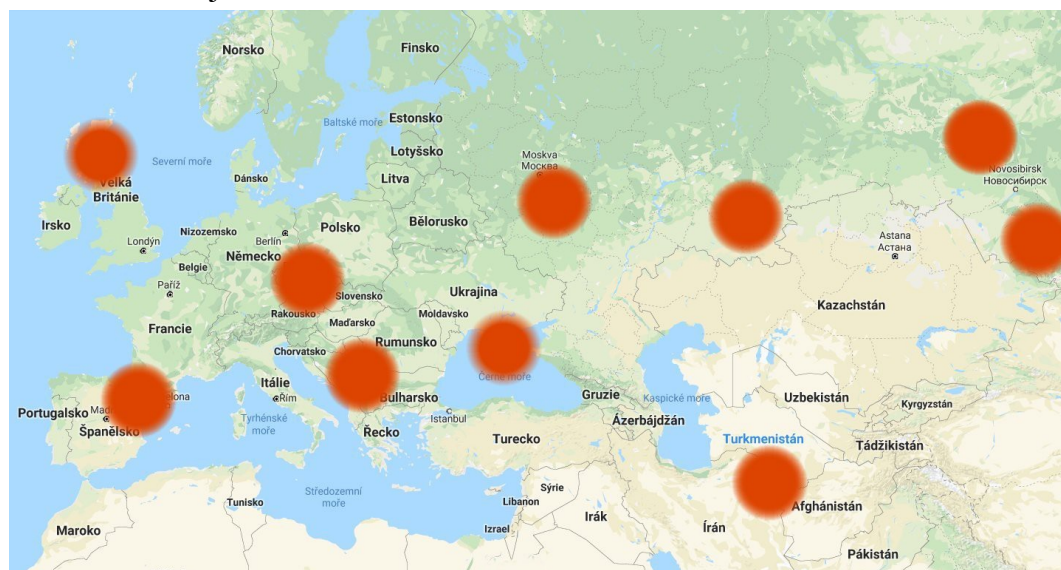
Když jsme s Elinou přiletěli do osady Gasémaz, kde jsme měli sraz s Slávkem a Joskou, byli jsme tu ještě brzy. Ti dva se pořád ještě dohadovali se zdejšími architekty, a když jsem se pokusil Slávka telepaticky kontaktovat, požádal mě o hodinku, možná jen o půlhodinku strpění.

„Počkej, tady někde přece bydlí soudce Zarón,“ vzpomněla si náhle Elina. A také se omluvila na půl hodiny, možná až na hodinu. A poradila mi, ať toho třeba využiji k rozhovoru se svou patronkou Víji. Jenže ta pro mě právě zařizovala mimořádnou dodávku červíků »ovrósje«, slíbila, že »za chvílku přiletí«, takže mi nezbylo než počkat tady na všechny.

Požádal jsem nejbližšího Slinchima, aby mi dovolil sednout si tady někde... na Zemi by to byla drzost, ale tady, jak jsem už věděl, je samozřejmě poskytnout odpočinek někomu cizímu. Na Beridazu se nekradlo, nebylo co ani proč, tak by to mělo být i ve vesnici, i když tam od toho byla aspoň hospoda.

Abych tu půlhodinu nějak využil, posadil jsem se pohodlně, zavřel jsem oči a telepaticky jsem se spojil s místním Šédyšem. Požádal jsem ho o odbornou radu, při níž by ani nehrozilo, že mi ji bude do hlavy nalévat dlouho. Vrtalo mi hlavou, jak je možné, že síla Šédyšů proniká vesmírnými propustmi až k nám na Zemi. Zajímalo mě nejen proč to tak je, ale hlavně kam až ten vliv sahá.

A nestačil jsem se divit.

Bylo to totiž úplně jinak. Vliv Šédyšů do našeho vesmíru propustmi »flége« nesa­há. Když na počátku průzkumníci Slinchimů Zemi zkoumali, postavili v těsné

blízkosti propustí menší Šědyše, aby mohli využívat jejich výhody. A protože jejich výtvoři vydrží déle než sto tisíc let, Šědyše na Zemi ještě fungují. Proto se tam dají ve vsi používat »zuzlity« i některé stroje, třeba bagr. A nejen ve vsi!

Šědyše na Zemi jsou však dodnes neúplné. Neobslouží celý povrch Země, ani většinu povrchu světadílů. Každý zabezpečí přibližně kruh o poloměru dvě stě, v rovinatém terénu nanejvýš tři sta kilometrů. Jenže v Čechách to znamená od Aše po Ostravu, neboli obsáhne to celé území Čech, zahrnuje to část Rakouska včetně Vídně, Polska po Wroslaw a přes Krušné hory i Německé Drážďany.

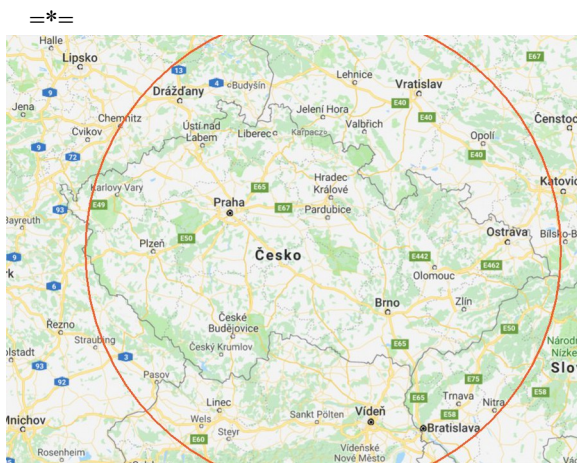
Potěšující je skutečnost, že Šědyše nedovolí svým »zuzlitům« vylézt ze své oblasti, když je nemohou předat do péče sousedům. Na Zemi jsou příliš daleko od sebe, takže předávání není možné, ale jejich inteligence nedovolí, aby se »zuzlit« posádce znenadání za letu vypařil a nechal je volným pádem za praštění lámaných kostí dopadnout. Tak pitomé Šědyše opravdu nejsou. Byla to pro nás tak úchvatná novinka, že jsem se divil, že na ni ještě nikdo nepřišel. Dá se tedy létat po celých Čechách jako po Beridazu, potřebujete na to jen telepatii, kterou ve vsi budou brzy ovládat všichni. Nechal jsem si pak zobrazit mapu Evropy se zakreslenými oblastmi působnosti Šědyšů zanechaných na Zemi. Šědyše Beridazu ji znaly, ale byla zcela jistě i na Zemi, můžeme si ji tedy kdykoliv vyvolat i tam.

To bude pro všechny překvápko!

Překvápko to bylo, ale jen pro Slávka s Joskou. Elina o Šědyších na Zemi věděla a využívala je. Pomáhaly jí rychle se přemístit, a nejen v Čechách. V době, kdy cesta koňmo z Prahy na okraj Čech trvala zdatnému jezdcovi i dva dny, trvalo to Elině od hranic Maďarska do Drážďan půlhodinu, a pak samozřejmě mohla tvrdit, že se z Německa ani nehнула. Nemohla být přece v Budapešti, když měla svědky na ten den v Drážďanech. Nejradyji se proto zdržovala v dosahu Šědyšů. V České zóně bylo dost velkých měst, Drážďany, Wroclaw, Bratislava, Vídeň, Pasov, Linec, navíc celé Čechy a Morava. Měla tím zajištěný i ústup pro případ nouze. A že takových okamžiků zažila!

Víji s Elinou dorazily asi minutu po Slávkovi s Joskou. Byli jsme kompletní, a mohli jsme odletět všichni v jednom »zuzlitu«, jenže čtyři místo tří. To se ví, že tématem bylo použití »zuzlitů« v Čechách. Slávek s Joskou to přijali s nadšením.

„Můžeme prodat auta!“ jásal Joska. „Ušetříme za benzín, platby a pokuty, a přitom budeme všude rychleji!“

„Má to jednu nevýhodu,“ zchladila ho trochu Elina. „Nikdo nás nesmí vidět. Slyšela jsem, že radary vidí »zuzlity« i v noci. Musíme si na ně dávat pozor! Ale radši se Slinchimů zeptejte, jak a čím dělají zemědělské práce. Mám dojem, že »zuzlity« nahradí i traktory a jiné polní stroje. Oni s nimi, pokud vím, i zavlažují, hnojí a sklízí.“

„Vidíš, to nás nenapadlo!“ rozzářil se Joska. „Slávku, slyšels? To teď bude náš úkol číslo jedna!“

„Dáme to za úkol zjistit Vencovi Stárečkovi,“ mávl rukou Slávek. „To je úkol jako ušitý pro takového technika...“

Dalšího dne byla neděle, a tu jsem věnoval rozdávání červů vesničanům. Díky Viji jsem měl zárodků dostatek, vesničané byli zdraví a nevyžadovali léčení, takže mi neděle uběhla v naprosté pohodě. Večer jsme se s Elinou chystali odjet do Prahy, Slávek už vesničany jistě naučí zacházet s telepatii. Rozhodli jsme se letět »zuzlitem«. Otázku, zda je pozemská technika vidí, jsem odsunul na příště.

„Za prvé nás nikdo nebude čekat,“ řekl jsem bezstarostně. „Za druhé, radarů je ve světě málo, nemohou být všude. Za třetí poletíme nízko, tím se budeme držet v radarovém stínu a za čtvrté, i kdyby nás někdo viděl, svede to na halucinace.“

Takže jsme s Elinou nasedli a vznesli se do večerního šera.

==*=

Kam se hrabou Ferrari, Maserati a Jaguáry! Kam se hrabou vrtulníky Bell, Kamov, Mil a Boeing! Kam se hrabou letadla jako Cessna, Piper a Beechcraft! »Zuzlit« se nezalekne průletu jeskyněmi, startuje i z podchodu, proletí silničním i železničním tunelem a nízko nad zemí letí rychlostí špičkových stíhaček z konce Druhé světové války. Pravda, na dlouhé trati ho předhoní nejen tryskové stíhačky, ale i airbusy, jenže pro ty je v Čechách málo letišť a do měst je z nich daleko.

A navíc, »zuzlity« létají tiše. Sovy by to mohly označit za rámus, ale holubi už ne. Chybí tam pleskání křídel. Čtvrt hodiny po startu z vesnické návsi jsme tiše dosedli do parku u zadního vchodu domu, kde jsem měl podnájem. »Zuzlit« se rozplynul a my jsme seděli ve dvou křeslopostelích, které jsme si vezli ze vsi.

„Do bytu je musíme odnést spolu,“ vzdychl jsem si.

„Nejsme přece padavky,“ opáčila Elina.

Popadli jsme jednu křeslopostel a společně jsme ji donesli dovnitř. Jen u dveří jsme se zdrželi odemykáním. V Praze se domy zamykají, v Praze se krade i v bytech, když k tomu dostanou zloději příležitost, kdežto ve vsi byly zámky ve dveřích neochozené, protože nepoužívané. Jsme opět v naší Evropské civilizaci... A mezi »Evropské hodnoty« patří i zloději... Čím větší, tím (pro ně) lépe!

Menší potíž nastala, že můj podnájem sestával z jediného pokojíčku. Mám tu vše od kuchyňského koutu přes obývací po ložnici. Dvě křeslopostele už by se tam nevešly, ale když jsme nahradili lehátko jednou křeslopostelí a obě křesílka druhou, dalo se tu ještě dýchat. Přebývajícím nábytek skončil ve sklepě, ale nejspíš všechno zlikvidují, bylo to staré už když jsem to sháněl po bazarech. Ale tak či tak, místnost byla jen jedna. Nemohl jsem Elinu ubytovat v hotelu, neměla přece

doklady, takže jsem viděl jedinou možnost: Elina zůstane tady, a sám si půjdu shánět hotel.

„Poslyš, tobě by vadilo být se mnou přes noc v jedné místnosti?“ podívala se na mě Elina bezelstně. „Vymetla jsem za svůj život spoustu nocleháren, kde bylo mnohem méně pohodlí.“

„Nesluší se to,“ zdůvodnil jsem to.

„A vadilo by ti, kdybys jel se mnou nočním vlakem, spát se mnou v jednom kupé?“ pokračovala. „Já bych se na etiketu tak neohlížela. Víš přece, že oba spíme v šatech, jako ve vlaku.“

„Bylo by to jednodušší, ale myslel jsem, že by to vadilo tobě,“ přiznal jsem.

„Vadilo by mi to, kdybych tě špatně odhadla,“ řekla. „Pro mě jsi džentlmen, jak říkají Angličané. Usuzuji tak z toho, že se víc staráš o ty, komu chceš pomoci, než o sebe. Takže ti věřím, že se tak budeš chovat i nadále.“

„Kdyby ti to nevadilo, nebudu proti,“ přikývl jsem. „Zjednoduší se to. Dám ti čestné slovo, že zůstanu džentlmenem, jak dlouho tu se mnou budeš.“

„Nemohli bychom být jinak ani partáky,“ přijala to.

Budu tedy nejen pod jednou střechou a v jedné místnosti se ženou, kterou kdysi obdivovala celá Evropa... Jenže jsme partáci v nesnadném úkolu a to musí být náš hlavní motiv, jinak to nezvládneme. Nemám talent Mozarta ani nadání Oscara Wilda, jen snahu zachránit pro budoucnost lidi, kteří ji mohou urychlit.

A to je hodně silný motiv!

==*=

Výhodou »tučori« je, že se na noc nesvléká, a přesto se člověk cítí svěží. Horší bylo, že můj podnájem nezahrnoval ani koupelnu. Na chodbě bylo jen malé umyvadlo, a to nám muselo stačit. Ale Elině to, zdá se, nevadilo, i když si jistě na Beridazu zvykla na dobrodiní lázní kegiako. Ty jí tu budou určitě chybět. Naštěstí se i obleky »tučori« staraly, aby se člověk cítil svěží.

Ráno jsme šli spolu do města. Elina byla zvědavá na staroslavnu Karlovu univerzitu, tvrdila, že ji vždycky lákala, ale za celý svůj dosavadní život se dovnitř nedostala. Připravil jsem ji ovšem na to, že i na starodávné Karlově univerzitě dnes bují intriky, hodné dvora Ludvíka XIV, ale to přešla s úsměvem.

„Jó, intriky!“ vzdychla si. „Intriky do Evropy patří, byly za starých Římanů a byl by div, kdyby skončily.“

„Měly by skončit!“ namítal jsem.

„Měly,“ souhlasila. „Ale intriky nepřestaly ani na Beridazu. Nesetkala jsem se s nimi u Slinchimů, ti jsou vysoce nad věcí, ale mezi Seksiny a Okdróky bují vesele dál. Dokonce se nezbavili ani zlodějů, i když krádeže na Beridazu nemají žádný smysl.“

„Měl jsem se kdysi v Praze diskusi s jedním kapsářem,“ přidal jsem vlastní zážitek. „Zarputile řadil kapsářství mezi umění. Podle něho trvá dlouho naučit se okrádat lidi tak mistrovsky, aby si toho nevšimli. K tomu musí být talent, zkrátka to považoval za umění srovnatelné se symfonickým orchestrem. A jako umění to

podle něho zasluhuje i státní podporu. Na internetu jsem četl názor, že by Policie neměla proti zlodějům zasahovat, neboť ...i zloději mají nezadatelné právo na »přiměřený zisk«¹⁷...

Musel jsem jí ovšem vysvětlit, co je internet a jak se na něm diskutuje, ale moc ji to nenadchlo.

„To už byly lepší souboje,“ prohlásila. „Uražený vyzval toho druhého na souboj, a tím mu dal najevo, že si váží své cti víc než vlastního života.“

„Jenže souboje obvykle vyhrávali darebáci,“ podotkl jsem. „Pak byli v očích veřejnosti víc hrdiny než vrahy, a to také nebylo dobré. V Rusku zastřelil v souboji nějaký bezvýznamný důstojník carské armády světoznámého Puškina. Považuješ toho vraha za hrdinu?“

„Souboj vojáka s civilistou není nikdy rovnocenný,“ odvětila.

„Ale Rusové toho důstojníka považovali za čistého,“ dodal jsem. „Určitě se na tom shodli důstojníci carské armády. Ba ne, souboje nic neřešily.“

„Proto je dobře, že éra soubojů už skončila,“ řekla Elina. „Snad skončí i éra, kdy zloději mají »nezadatelné právo na přiměřený zisk«...“

„Jenže se v ní právě nacházíme,“ podotkl jsem. „Naše Policie nezasahuje proti největším zlodějům, aby neporušovala jejich »lidská práva«.“

„A to je chyba,“ dodala.

==*

Elina přišla se mnou na univerzitu a vyzkoušela si jeden den univerzitního asistenta. Zamíchala se mezi studenty a nebyla mezi nimi ani nápadná. Odpoledne jsme si dali schůzku v kavárně se třemi studenty, se kterými jsme diskutovali o všem možném, ale nejvíce o stavu vědy v Čechách. Elina se jim představila svým vlastním jménem, jenže ti to považovali za přezdívku a jako odpověď uvedli i svoje přezdívky.

Jenže rozhovory s nimi byly na samém začátku, takže jsme nepovažovali za vhodné jim něco zbytečně prozrazovat. Brzy zjistí, že jméno Elina Makropulos není přezdívka, ale pravé jméno, za nímž jsou už čtyři století života, část z toho dokonce na jiné planetě, ale nemusí všechno vědět hned. Bavili jsme se zatím jen o výrobě pro výrobu, o oběhu peněz v hospodářství, a jak by se zvýšila životní úroveň většiny lidí, nebýt právě toho honu za penězi.

Elina víc poslouchala než aby se aktivně zapojovala do naší diskuse, ale z těch pár poznámek, které jen jako mimochodem utrousila, bylo zřejmé, že se v naší dnešní debatě podivuhodně správně orientuje. Oba jsme se s touto skupinou studentů shodli, ještě nebyli zasažení všeobecnou komercí. Večer jsme se s nimi srdečně rozloučili a vraceli se do mého podnájmu.

„Vzpomněla jsem si na něco...“ zastavila se náhle Elina. „Musím se ještě dnes vrátit na Beridaz.“

„Ted' navečer?“ podivil jsem se.

17 Skutečný názor právníka na internetu!

„Co nejdřív, včera bylo pozdě!“ trvala na svém.

„V tom případě poletím s tebou,“ nabídl jsem jí doprovod.

„Zvládnou to i sama,“ ujistila mě. „Ráno se můžeme sejít na univerzitě, už tam snad trefím.“

„Poletíme spolu,“ řekl jsem. „Rád si popovídám s Slávkem ve vsi. Mohl by nám pomoci.“

„Jak chceš,“ pokrčila rameny. „Ale polet’me hned! Docela to spěchá.“

„Ještě není tma... ale co, Pražáci jsou hrozně nevšímaví!“

»Zuzlity« mají před auty i letadly jednu nespornou přednost. Po použití se rozplynou, a když je člověk potřebuje, objeví se. Když si to srovnáte s ulicemi přeplněnými parkujícími auty, je to úžasná výhoda. Zamířili jsme s Elinou do nejbližšího parku, kde jsme se mezi stromy vznesli a rychlostí stíhačky jsme nízko nad střechami zamířili k vesnici. Neplánovaný výlet nás časově příliš nezatíží. Do rána se vrátíme.

Snad nám tady nic neuteče.

==*=

Do vsi jsme doletěli za světla. Přistáli jsme u hospody, Elina hned spěchala do sklepa, v chodbě si nastartovala »zuzlit« a odfrčela Čertovou dírou. Já jsem zamířil do společenského sálu, kde by měla být většina mých zdejších známých. Našel jsem je v bočním odděleném salonku, ale neměli na mě náladu. Chystal jsem se jim referovat o prvních zkušenostech z přeletu do Prahy a zpět, ale řeč se vedla o horších problémech.

Z rozvodných závodů totiž přišel nečekaný úder. Jejich zaměstnanci uznali, že fotovoltaické panely na střechách s velkokapacitními akumulátory ve sklepích mohou nahradit běžný přívod elektřiny, ale manažeři rozvodných závodů podali na vesničany udání o nelegální stavbě. Střešní panely nebyly zapojené, ale žádný úřad jejich umístění na střechy nepovolil a rozvodné závody proto trvaly na jejich okamžitém odstranění.

Potíž byla v tom, že stavební úřad ve městečku nemohl stavbu povolit bez souhlasného posudku energetiků. Podle udání to nebyla běžná stavba, ale instalace elektrického zařízení. Získat povolení bylo ale vyloučené, protože družstvo panely zakoupilo jako odpad. Stavební úřad se proto z bezpečnostního hlediska přiklonil k požadavku na odstranění panelů a uvedení budov do původního stavu.

„Tak je odmontujte!“ pokrčil jsem rameny. „Vlk se nažere, koza zůstane celá, a jede se dál!“

„Jenže jak vysvětlíme, že svítíme dál bez panelů?“ namítl Slávek. „Rozvodné závody nám už poslaly »nabídku« na opětovné zavedení elektrických přípojek. Za čtvrt miliardy včetně pokut za zbytečné zrušení původních! Navíc se sazbami, kde je cena »silové elektřiny« dvojnásobná proti dřívější. Cítí se na koni a chtějí si na nás smlsnout!“

„To přece nesmí být problém!“ vrtěl jsem hlavou. „Poslyš, Slávku, když jste sehnali vojenský pancrfaust, dokážete jistě sehnat ojetou vojenskou benzínovou

elektrocentrálu! Možná je najdete i v nabídce různých firem, jistě se do Čech dovážejí. Postačí jedna, můžete tvrdit, že ji stěhujete od domu k domu.“

„Na to by ale muselo být zase nějaké stavební povolení!“

„Nemuselo!“ řekl jsem. „Můžete přece tvrdit, že se nejedná o trvalé řešení, ale o nouzový zdroj, jaké se používají třeba po povodních. Na ty se stavební povolení nevydávají!“

„Jde o to, jak dlouho to budou uznávat!“ pochyboval Slávek.

„Když se vypravíš do Egypta nebo jiné muslimské země, všimni si, že drtivá většina domů je postavená nanejvýš do patra a výš tři dráty z nedostavěných betonových sloupků,“ začal jsem trochu zeširoka. „Dům je postavený z poloviny, ale v přízemí už dávno vesele bydlí lidé. Nikomu nevadí, že dům nemá střechu, beztak v Egyptě prší jen jednou za deset let, nikomu nevadí, že schodiště v patře končí do vzduchu, hlavně když je na domě satelitní televizní anténa. V těch zemích se totiž z nedostavěného domu neplatí domovní daň a je výhodné dokončit z patrového domu jen přízemí. Vždyť to další patro beztak nikdo nepotřebuje, je tam jen torzo kvůli daním. A protože nikdo netrestá bydlení v rozestavěné stavbě, lidé tak bydlí celá desetiletí.¹⁸“

„To je možné v Egyptě,“ zavrčel Slávek. „Čechy jsou civilizovanější země, tady mají ouřady pravomoci, o jakých se ouřadům v Egyptě ani nesní!“

„Za nouzové řešení to vydávat můžete,“ trval jsem na svém. „To žádné předpisy neurčují.“

„No, zkusit to můžeme,“ přistoupil by na to učitel. „Ať si Rozvodné závody trhnou levou zadní! Jenže se obávám, že je to teprve začátek. Můžeme čekat ještě hygieniky, nejprve přes vodu, pak přes žumpy, kominíci si budou chtít vydělat kontrolami komínů, které ani nemáme, ti na nás zajisté poštvou hasiče, polínko si zkrátka přiloží všechny ouřady, co jich jenom je. Ještě že jsme převzali do vlastní péče matriku! Tu by nám zrušili, a pak by nás čekaly fronty na matrice ve městě, kde to nebudou stíhat, až jim padnou na hlavy matriky ze všech okolních obcí. Ještě nám chybí inspekce ve škole a kontrola místní knihovny, jestli jsme důsledně vyřadili všechny cenzurované knihy... ach, pardon, to bylo za Protektorátu a pak znovu za Stalina...¹⁹ zkrátka furt je co dělat!“

Zkusil to otočit do vtipu, ale vyšel mu hodně hořký vtip. Opravdu, chybí tu ještě cenzura. Ale ta na sebe nenechá dlouho čekat. Dnes se začíná trestat i pravda, pokud se proti ní postaví nezisková organizace, kontrolující myšlenkovou čistotu pohádek pro děti. Klasickým příkladem je nebohý kocourek Mikeš, »proslavený« proticikánskou kapitolou. Dětskou knížku »Školák Kája Mařík« zakazovali Němci za Protektorátu, protože byla moc česká, komunisté, protože nelíčila dělnického synka a dnes už je zase na indexu kvůli příhodě se zlodějky Cikánkami, které tam kradly slepice... Jako kdyby Cikánky nikdy nekradly...

18 Tato praxe je v arabských zemích běžná, nejen v Egyptě

19 Pozor, to není scifi, to je skutečnost!

„Matriku nepouštějte, budete ji potřebovat,“ přikývl jsem. „Za takových třicet let bude nutná. Možná by se vyplatilo začít už teď vydávat falešné rodné listy a zatím je jen skladovat, aby byly omšelé, až budou potřebné,“ napadlo mě.

„To nám nepomůže,“ vrtěl hlavou Slávek. „K čemu by nám teď byly rodné a křestní listy z doby Rakouska? Formuláře se mění.“

„No právě!“ přikývl jsem. „Bylo by dobré založit si někam prázdné dnešní formuláře na každého člena družstva. Formuláře se mění, ale až budete vystavovat rodné listy nestárnoucím, bude nutné, aby byly na formulářích z dnešní doby.“

Chlapi se trochu zamysleli, ale bylo to logické.

„To zařídím,“ nabídl se učitel. Beztak vedl matriku.

„Běžné kontroly ustojíme,“ vrátil se Slávek k debatě o hrozících kontrolách. „V nejhorším případě máme v Čertově díře skrejše, kam se nikdo nedostane. Samozřejmě na nás mohou vletět za nepovolenou přestavbu domů, ale to by do nich museli šťourat vrtačkou a to jim nedovolíme. Katakomby nikdo bez telepatie neobjeví a vrtat do země mezi baráky nikoho nenapadne.“

„Takže se musíme připravit na kontrolu z bernáku,“ dodal učitel. „Ta už si jistě něco najde, na čem se může vozit.“

„Manča Hlaváková má účetnictví v pořádku,“ sebevědomě prohlásil učitel. „Oficiálně jsou všichni členové družstva placení minimální mzdou, po odečtení odečitatelných položek je daňový základ nula. Zálohy na různá povinná pojištění platí za všechny členy družstva, takže lidé dostanou do ruky peníze jako kapesné jen když jdou na výlet do města.“

„Možná by měla Manča vzdát zaměstnání ve městě,“ navrhl Ludva Koťátko. „Řekl bych, že její výdělek družstvo snadno oželí. Jako družstevní ekonomka na plný úvazek by byla užitečnější.“

„Nechte ji tam,“ zastal jsem se jí. „Aspoň se dostane denně do města a dozví se, kdyby se proti vesnici zase něco chystalo.“

„Pravda, Manča to zvládne levou rukou,“ přidal se Vlasta Verner. „Ale stejně si myslím, že nás čekají těžké časy!“

„Vyčnívat z davu se v Čechách nevyplácí!“ řekl jsem.

„Nejen v Čechách!“ doplnil mě myslivec Bělka.

„Až to ustojíme a všechnen humbuk utichne, budeme tu mít přímo idylku!“ utěšoval všechny Slávek. „Ouřady si zvyknou, že z nás nic nevydolují, unaví je to, a nechají nás na pokoji.“

„Zlatý voči!“ odfrkl si Bělka.

A měl, bohužel, pravdu...

Blgdu slezta

Elina Makropulos se z Beridazu vrátila ještě za šera. Našla nás v salonku vedle společenského sálu a hned se k nám hrnula.

„Slečno, tohle je uzavřené jednání,“ pokusil se ji zastavit Michal Kravec.

„Tím lépe!“ odfrkla Elina. „Prej jste zdejší Rada Starších, to se mi hodí. Libor je tu taky, aspoň vás mám pohromadě.“

„Nech ji!“ zarazil Michala Slávek. „Tahle paní má volný vstup kdykoliv, stejně jako kamarád Libor. Paní Elino, v Beridazu jste jistě pořídila dobře, ale my teď řešíme přízemní pozemské problémy. Nebude vás to unavovat?“

„Naopak!“ řekla Elina. „Možná vám s něčím přispěji.“

„Neříkejte, že se vyznáte v českých stavebních předpisech!“ snažil se Slávek utlumit její elán.

„České stavební předpisy jsou mi srdečně ukradené. Nevyznám se v nich,“ zavrtěla hlavou. „Vyznám se ale v něčem jiném. Ty jsi hlava Rady, že? Spolkní tohle!“

A podala mu vajíčko »ovrósje«. Ačkoliv... to nebylo pravé »ovrósje«! Jenže jen zkušené oko si mohlo všimnout, že je nepatrně, ale přesto znatelně menší.

„A ty taky!“ obrátila se ke mně a podala mi druhé.

„Já už jsem přece »ovrósje« dostal!“ odmítl dárek Slávek.

„To není »ovrósje«,“ uplatnil jsem svůj postřeh s odlišností tohoto vajíčka. „Co je to doopravdy?“ obrátil jsem se na Elinu.

„Nemudrujte a spolkněte to!“ okřikla nás Elina. „Je to z Beridazu, jedovaté to určitě není! Dozvíte se, co to je, nehodlám to tajit! Ale ne hned, to bych zkazila překvapení. Tak do toho, chlapi!“

Poslechl jsem ji a Slávek váhal jen o chvíli déle. Bylo mi jasné, že jde o vajíčko nějakého červa, ale nedělal jsem si starosti, zda to je nebo není škodlivé. Je to přece z Beridazu! Byla za tím velká důvěra v Beridaz, nebo v Elinu? Vždyť jsme bez váhání splnili její naléhání, aniž bychom věděli oč jde!

„Takže vy dva,“ pokračovala Elina, když bylo jasné, že jsme ji poslechli. „Má to životnost jen dvacet let, koukejte toho pořádně využít! A važte si toho, Slinchimové mi dali jen tři kousky, a dávají to děsně neradi. Chvilku trvá, než se to vylíhne, ale pak... no, uvidíte sami!“

„Ale co to je za červy?“ přidal se ke mně i Slávek.

„Zesilují citlivost telepatie,“ řekla trochu vyhýbavě. „Ale to si pak povíme telepaticky, ostatní to nemusí zajímat. Vlastně bude nejlepší, když o tom nikdo další nebude vědět. Kdo nic neví, nic neprozradí.“

„Telepatie snad nepotřebuje zesilovat citlivost!“ nesouhlasil jsem. „Když ji na někoho nasměruješ, může být třeba v Austrálii, a dovoláš se ho. Nač potřebuješ ještě větší citlivost?“

Ignorovala námitku a jako by se zaposlouchala do neexistujícího mobilu.

„Jo, a ještě něco,“ dělala, jako by si náhle vzpomněla na něco důležitého.

Jenže to bylo opravdu důležité.

„Pane faráři!“ obrátila se na stranou sedícího kněze. „Proč jste napsal ten udavačský dopis Rozvodným závodům? Vás dostatečně nevytrestaly ty fotky vlka v okresních novinách?“

Kdyby doprostřed stolu udeřil blesk, strnuli bychom všichni stejně. Něco takového určitě nikdo z nás nečekal.

„Uznám, že se vás poslední změny ve vsi dotkly nemile,“ pokračovala. „Ale víte přece, že všechno pochází z jiného světa. A ten rozhodně není světem d'áblů! Chápala bych ještě ostražitost, kdyby nebyla spojená s úmyslem škodit. Ale ano, úmyslně škodíte svým bližním! Ano, jistě, Jidáš také udával. Však také Jidášem kdekdo opovrhuje, stejně jako teď budou lidé opovrhovat vámi.“

„Paní Elino!“ přerušil ji zamračeně Slávek. „To už je trochu přehnané, nemyslíte? Jak můžete něco takového tvrdit?“

„Rozeznat skutečné vzpomínky od výmyslů není tak těžké, když víte jak na to,“ řekla Elina.

„Ale ty vaše výmysly ubližují nevinnému!“ namítl Slávek.

„Nevinnému?“ zadívala se na něho Elina přísně. „Neubližuji nevinným! Pan farář není nevinný, že ne, pane faráři! Povězte všem, jak to bylo s tím udáním! Tíží vás svědomí? Je to jako kámen? Nebude lepší, když se toho zbavíte?“

Očekával jsem, že farář vyskočí a začne se rozčileně proti jejímu nařčení ohrazovat, ale nečekal jsem, že se ten chlap sesype jako hromádka neštěstí. Nic neřekl, ale schoulil se do sebe, jako by ho ovanul sibiřský mráz.

„Nevymýšlejte si pitominy, pane faráři!“ pokračovala nemilosrdně Elina. „Když skočíte z věže kostela, nikomu nepomůžete, ani neublížíte. Ani sobě ne! I kdybyste si zpřelámal všechny kosti, »ovrósje« vás uzdraví. Nevyšilujte a zkuste se raději zamyslet, jak to napravit! Ano, pokání osvobozuje! Ne, nejsem spřažená s d'áblem ani s jinými démony! Pokropte si mě třeba svěcenou vodou, snesu to!“

„Ty mi čteš myšlenky, ty stvůro!“ vybuchl farář.

„Čtu, ale vy udáváte své bližní!“ vrátila mu to, jako kdyby jí nahrál na smeč. „To je mnohem horší. Musíte přece vědět, že poneseš za své činy zodpovědnost! A možná dřív, než po smrti. Třeba už dnes!“

„Elino!“ zvýšil jsem na ni hlas. „Co to provádíš?“

„To je »*blgdu slezta*«!“ řekla Elina. „Sám brzy poznáš, co to znamená. Já to mám jen o půl hodiny dříve než vy dva!“

Většině přítomných to slovo nic neřeklo, ale pro nás, znalce řeči Slinchimů, to nebylo jen tajemné neznámé slovo. I když se přiznám, překlad mi až tak moc neříkal. »Zrnko pravdy«? Co to vlastně je? Farář jí vyčítal, že mu čte myšlenky! Mohlo by to být tím zesílením telepatické citlivosti?

„Jo, přesně tak!“ odpověděla mi Elina, ačkoliv jsem se jí na nic neptal. Jen jsem si to myslel, ale... kdyby mi četla myšlenky, potvrdila by můj odhad.

Takže čtení myšlenek! Bleskově jsem si jen tak v hlavě zopakoval všechno, co panu faráři řekla, a zpětně odhadoval, co si asi myslel, aby mu mohla na jeho myšlenky odpovědět. »Proč jste napsal ten udavačský dopis...« znamenalo, že asi myšlenkami zavadil o tuto skutečnost. »Uznám, že se vás poslední změny ve vsi dotkly nemile«, tomu asi předcházely jeho stesky, že ty změny nebyly dobré, a další Elina poznámka »jiný svět rozhodně není světem d'áblů« svědčila o tom, komu to farář klade za vinu. »Když skočíte z věže kostela, nikomu nepomůžete ani neublížíte, ani sobě ne...« jaké to asi byly myšlenky, co se mu honily myslí? »Nejsem spřažená s d'áblem ani s jinými démony« a »pokropte mě svčnou vodou, snesu to!« byla odezva na jeho nápady. A pak připomínka »zodpovědnosti za své činy« a přirovnání k Jidášovi... pochopil bych, že se po takové soustředěné palbě jeho obrana zhroutila jako on sám. Přitom ho ani nechtěla zdeptat, zahnat do kouta a utlouci argumenty! »Pokání osvobozuje« a »zkuste to napravit« byla spíš podaná ruka. Měl by to tak pochopit!

„Ano, myslíš si to správně, Libore!“ souhlasila nahlas Elina. Nevšímala si ani nechápavě zděšených pohledů všech. Chápali jsme to asi jen dva. Já zvědavě, pan farář s neskrývaným zděšením.

„Nemá smysl, aby pan farář skákal z věže a podřezával si žíly,“ dodala Elina suše. „Ale ano, pane faráři, napadlo vás to, přede mnou nemá smysl zatloukat, vlastní myšlenky vás usvědčují! Jen chci říci, že stojím o nápravu, ne o šílenosti! Ano, budou se na vás lidé ve vsi dívat jako na černou ovci, ale zavinil jste si to sám, já jsem to jen zveřejnila. Jistě, Slávku, nemá smysl roztrubovat to dál, nejlépe bude, když to zůstane jen mezi Radou Starších. Přemýšlejte raději, pane faráři, jak to napravit! Nebo aspoň jak přestat škodit, to lidé ocení! Nebudou vás vyhazovat z Rady Starších, aby vás měli v zádech! Postačí, když si uvědomíte, že ani ty nejčernější myšlenky nebudou jako dosud ukryté pouze ve vaší hlavě, ale vyjdou na světlo Boží jako olej na vodu.“

Sakra, napadlo mě, mít tuhle schopnost kterýkoliv diktátor, to by se mu to vládlo! Opozici by zlikvidoval dřív než by se dostala od myšlenek k činům, nikdo by před ním nic neutajil...

„Takže už chápeš, Libore, proč Slinchimové nedávají »blgdu slezta« nikomu rádi?“ obrátila se Elina ke mně.

„Chápu,“ řekl jsem. „Schopnost čtení myšlenek se dá příšerně zneužít.“

„Přesně tak!“ přikývla. „Nedávali mi ji rádi, ale když už mi ji dali, pak pod podmínkou, že ji budeme mít tři, a občas se mezi sebou zkontrolujeme. Telepatie to umožní i na dálku. Ano, pane faráři, je to něco jako zpověď, jenže bez lhaní a bez vytáček. A máte pravdu, i vy faráři se zpovídáte jeden druhému, proč ne? Je v tom ale rozdíl. Vy zachovávejte zpovědní tajemství, my ne. Nejsme tím vázaní. Vy zato necháváte trest na vyšší moci, my tak dlouho čekat nemusíme. Shodneme se jen na odpuštění a na pokání, ale s kontrolou, zda nešlo jen o falešnou kličku.“

„Ale co s těmi, kdo slíbí přestat, ale škodí dál?“ nadhodil Ludva Koťátko.

„Myslíš pana faráře, že?“ obrátila se k němu Elina. „Je to, pravda, zatvrzelý případ. Ale když ho vyštve ze vsi, dostanete za něho z diecéze jiného. Kdybych to měla rozhodnout já, dala bych mu ještě jednu příležitost. On přece do dneška doufal, že se na nic nepříjde, proto se choval, jak se choval. Jenže on teď ví, že se o jeho činech dozvíme. Jen naprostý cynik páchá své nepravosti otevřeně, zvláště když to veřejné mínění odsuzuje.“

„Já bych ale s vámi nesouhlasil,“ řekl Ludva. „A nevidím ani důvod, proč bychom vás měli poslouchat!“

„Poslouchat?“ zasmála se Elina. „Nikomu neporoučím, jen jsem odpovídala na otázku. Kdo pokládá otázku, chce slyšet odpověď, to přece není rozkaz. Jsem tu cizí, mohu leda radit. Vy můžete radu přijmout nebo odmítnout, ale rozhodnout musíte vy, co tady bydlíte. Jen jsem vám připomněla, že vám diecéze pošle jiného faráře a nepomůžete si.“

„Myslíš, že už přestane?“ zeptal jsem se aniž bych naznačil, koho myslím. Jistě to správně chápali všichni.

„Když dostane možnost, přestane,“ souhlasila. „Měl a pořád ještě má hloupé nápady, ale ty si sám rozmyslí jako nesmysly. Nepomůže mu, že odjedu, zůstane tu přece Slávek, také bude číst myšlenky. A zabít Slávka, to je ještě větší pitomost, pane faráři! Uvědomte si, vzájemně se máme kontrolovat. I kdyby se vám vražda podařila, přiletíme, zjistíme, co se stalo, ale pak už nebude žádná další šance! Smiřte se s tím! Nikdy vám přece nevadilo, že vám pánbůh kouká do svědomí! No jo, máte pravdu, pánbůh netrestá hned po zločinu, ale i na to si zvyknete. Kdo má svědomí čisté, bát se nás nemusí, my si hlídáme, aby nikdo neměl důvod stěžovat si na nespravedlnost.“

Obhlédl jsem všechny členy Rady Starších. Pravda, koukali všichni na Elinu jako telata na nová vrata. Někteří se jí očividně báli, jako kdyby měli sami něco na svědomí, jiní byli jen užaslí. Patřil jsem mezi ty druhé, žádný div. Elina nám všem bezpochyby četla myšlenky. Některé ji zaujaly a reagovala na ně, jiné nechala bez povšimnutí. Sám jsem zatím nic nevnímал, ale věděl jsem aspoň, že »blgdu slezta« patří rodem mezi červy »ovrósje«. Chvilku potrvá, než se mi v žaludku vylíhne a protáhne se do některé vlasečnice. Nějakou dobu putují krví, než se dostanou na místo, kde se uhnízdí. A pak teprve se projeví. Elina tvrdila, že to má jen o půl hodiny dříve než my, jí se to už projevilo, takže do půl hodiny pochopíme totéž. Půlhodina je fofr, běžné »ovrósje« se uhnízdí ují déle.

Neptal jsem se, k čemu to máme. To bylo přece jasné. Spíš mě zaujalo, jak to, že o tomhle typu »ovrósje« nevím, i když mi o nich dali celou univerzitu.

Jenže když jsem nad tím začal přemýšlet, najednou jsem si vzpomněl. Ano, věděl jsem o nich. Proč se mi ale nic nevybavilo? Aha, kryje to pojistka. Vybaví se to jen tomu, kdo po nich začne ve své hlavě sám uvědoměle pátrat. Jenže o nich musí vědět... Ale vybavilo se mi i varování.

»Blgdu slezta« způsobily zkázu světa Evilone²⁰ s půl miliardou bytostí...

Slinchimové museli Elině uvěřit, že na Zemi nevyvede nic neprozřetelného. Ani ona, ani ti, kdo dostanou její důvěru. Přitom nás důvěrně neznala. Mě málo, Slávka vůbec. Věděla, že je Země plná podrazáků, kteří by takového daru zneužili. Ačkoliv, Elina Makropulos má jistě dost zkušeností, aby takové týpky odhalila i bez »blgdu slezta«.

„Nejspíš máš pravdu,“ odpověděla mi nahlas i bez mé otázky.

„Díky za důvěru,“ odvětil jsem.

Ostatní na nás koukali udiveně. Slyšeli totiž jen to, co jsme řekli nahlas, ale to na sebe často nenavazovalo. Ale řekl bych, že už pochopili, že je mezi tím něco, co neslyšeli a co naše nesouvisející věty spojuje.

„Tak, vážení, to je ode mne prozatím všechno,“ řekla Elina. „Komu to ještě nedošlo, tomu to řeknu naplno, ale nechte si to pro sebe. »Blgdu slezta« umožňují číst lidem myšlenky. Dostala jsem jen tři, proto jsem je musela rozdělit uvážlivě. Vám na vsi jeden postačí, my dva je v Praze potřebujeme víc. Slávku, používej je opatrně. Předpokládám, že to mezi svými lidmi nevyužiješ, vy ve vsi jste svornější než je průměr v Čechách i ve světě, ale bude se ti to hodit při jednání s úřady. Dám ti jen jednu radu. Když to někomu dojde, je první poměrně přirozenou reakcí strach. Pak ale přijdou myšlenky na to, jak by se tě co nejjistěji a nejsnadněji zbavili. V tom případě je varuj, že nejsi sám, a že by pak nemohli čekat slitování. Vědomí, že se nic neutají, většinu od myšlenek na vraždu odradí. Jak jsem řekla, životnost »blgdu slezta« je zhruba dvacet let, koukej toho využít k dobrému. A my poletíme zpátky do Prahy. Venku je noc, aspoň si nás nikdo nevšimne.“

Nevšímal si už zkoprnělých členů Rady Starších, dokonce ani zkroušeného faráře, a popadla mě za ruku. Nekladl jsem odpor, takže mě snadno vyvedla ze salonku až před hospodu. Vzápětí už jsme rychlostí stíhačky téměř neslyšně mířili nízko nad zemí směrem do Prahy.

Bylo mi jasné, že nastává úplně jiná éra.

=*=

20 Planeta Evilone se dá chápat jako Evil-One, anglicky »Dábel číslo jedna«. Není to úmysl. Ten název vypadl z šifrovacího programu, když měl převést slovo »Amerika«. Že by další nechtěné proroctví?

Praha

A zase v Praze!

Přistáli jsme přímo za naším domem. Chvilí jsme museli jsme počkat nad korunami stromů, až se rozejdou dvě starší paní, zabrané do hovoru. Každá měla na vodítku pejska, a venčení spojovaly s výměnou informací. Byla tma, do parku za hradbu domů pronikalo z jasně osvětlené ulice jen málo světla. Nicméně obě už končily. I jejich čtvernožci už měli čekání dost a netrpělivě škubali vodítky. Paní si popřály dobrou noc a rozešly se každá na opačnou stranu. Pejsci je nadšeně táhli, už se těšili na své pelíšky.

Zajímavé! Jak jednoduché myšlení ti psíci mají...!

Přistáli jsme na místě, uvolněném večerními návštěvníci. Oba, aniž bychom si co řekli, jsme se nejprve podívali, zda jsme nešlápli do případných stop po obou čtvernožcích, ale zdálo se, že paničky jsou disciplinované a tato nadělení po svých miláčcích uklízejí. Zrušili jsme »zuzlit« a zamířili k zadním dveřím domu, kde už nás čekal můj podnájem »l+kk«.

Vypadáme, jako bychom normálně přišli z protější ulice, napadlo mě. To jsem zvědav, kdy si nás sousedi všimnou.

I kdyby si všimli, co se tím změní? zaslechl jsem zastřený Elinin hlas. Vlastně jsem nic nezaslechl, v parku bylo ticho, že by byl slyšet pád špendlíku na cestíčku. Aha! došlo mi, tohle není telepatie, asi začínám vnímat myšlenky.

Už je načase, pomyslela si Elina, trvalo ti to nějak dlouho. Já měla »blgdu slezta« aktivní sotva půlhodinu po spolknutí vajíčka. Právě včas, abych před ostatními odhalila pana faráře ze vsi...

Bylo to ale pro všechny šokující odhalení, uvažoval jsem.

Šokující, ale plně namístě, opáčila Elina.

Nebylo by lepší ponechat to v tajnosti a sdělit to jen Slávkovi? napadlo mě. Takhle všichni vědí, že jim Slávek čte myšlenky!

Jen ať to vědí, bude to tak lepší! uvažovala Elina. Budou si aspoň lépe rozmyšlet, co kdo udělá. Třeba zrovna farář! Kdyby si myslel, že všechno zatají, nepřestal by. Teď už ví, že vesničané na všechno přijdou, i když jen díky Slávkovi. Snad se přestane stavět na zadní. To se ví, musela jsem mu na místě rozprášit myšlenky na vraždu i na sebevraždu, ale doufám, že to zabralo.

Já si to pořád neumím představit v plné šíři, přiznal jsem. Jistě, vím o tom. Ale pořád mi to jaksi úplně nedochází.

Na to si zvykneš, utěšovala mě.

To už jsem odemykal zadní vchod do domu. Dveře tu byly poškrábané, jak se nějaký zloděj pokoušel vypáčit je. Ten bohublýbý úmysl mu překazil dodatečný zámek a »porušil tak jeho lidské právo na přiměřený zisk«, jak se o tom vyjádřil jakýsi právník na internetu.²¹ Zatím to zloději otevřeně vymáhat nemohou, ale naši

21 Ano, i takové právníky máme!

poslanci i soudci dávají už dnes práva zlodějů nad práva občanů. Napadlo mě, že samotná existence zámků je »otevřené vyjádření nenávisti ke skupině obyvatel«, v první řadě ke skupině zlodějů. Možná není daleko doba, kdy začne být trestná i »zlodějofobie«. Stačí vydat vhodné zákony a ustanovit »neziskovku« pro dohled nad »jedině správnými názory« s pravomocí pokutovat »nedovolené zámky dveří« jako »otevřený projev nenávisti«.²²

Žijeme zkrátka v Kocourkově.

==*=

Venku byla tma, ale nebylo by zdravé jít spát bez večeře. Připravit něco k snědku z lisované trávy nebyl problém, měl jsem dost zelených cihel i ampulek »dzivugde«, šlo už jen o to, co si dáme. Ampulky »dzivugde« byly sice vhodnější pro bohatou hostinu než pro lehkou večeři, ale to byla jen drobná chybička.

Jen to vyber ty, pobídla mě neslyšně Elina, já jsem zvyklá na jídla Slinchimů a ta tam jistě nemáš.

Sáhl jsem do sáčku s ampulkami a jednu jsem poslepu vytáhl. Necháme se překvapit oba. A zatímco jsem v mikrovlnce ohříval dvě malé porce rozmixované lisované trávy, pokračovali jsme v našem podivném rozhovoru beze slov.

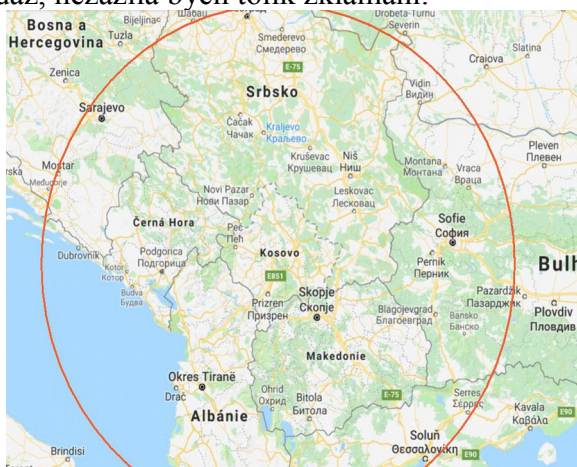
S »blgdu slezta« to bude odlišné, přemýšlela Elina. Dosud jsi musel začínat hovor naslepo a přizpůsobovat se reakcím druhých. Teď budeš předem vědět s kým jednáš a můžeš rychleji přikročit k věci. Bude to rychlejší i bezpečnější. Nehodné odfiltruješ aniž bys jim cokoliv naznačil. To kdybych měla už tenkrát, když jsem získávala umělce pro Beridaz, nezažila bych tolik zklamání.

Vážně to tenkrát neměla? bleskla mi hlavou pochybnost. Vždyť jsem viděl, jak suverénně dnes »blgdu slezta« používá.

Neměla, ujistila mě. S tím jsem se seznámila až po svém útěku ze Země na Beridaz. Jenže pak už jsem to nemohla využít. V Evropě mezitím vypukla válka a na návrat nebyla vhodná doba. A pak... pak jsem asi na Beridazu z pohodlněla. Málo platné, tam se žije úplně jinak než na Zemi. Ale jsem opravdu ráda, že jsi mě z toho vytrhl. Tady je život divočejší, ale má své přednosti.

Potřeboval jsem tě tady, ujistil jsem ji v duchu.

Ani to už není pravda, odpověděla mi další myšlenkou. Jen si uvědom, nač jsi mě potřeboval!

22 Pomalu, ale nezadržitelně se k tomu blížíme...

Myslel jsem si, že mi tvá přítomnost pomůže přesvědčovat nedůvěřivé, opakoval jsem jí už po několikáté.

Ale kdež! zasmála se v duchu. Kdo by ti neuvěřil, neuvěřil by ani, že jsem pravá Elina Makropulos. Nemám napsané na čele, kolik mi je opravdu let. Ani teď mě k přesvědčování malověrných nepotřebuješ. Stačí, když jim ukážeš, že jim čteš myšlenky. To bude přesvědčivější než tvrzení, že pamatuji císaře Rudolfa. Dokázal bys to i beze mne, a já bych se mohla vrátit na Beridaz, nebo bych mohla začít jinde. Ve Skotsku i ve Španělsku jsou také skvělí lidé, jenže, jak se říká, ve dvou se to lépe táhne, ne?

Proč ne v Řecku? napadla mě provokační otázka.

V Řecku chybí ústupová cesta do Beridazu, zamračila se.

No jo, uvědomil jsem si, bránu *flége* v Kosovu Slinchimové zrušili a vliv tamního Šedyše sahá jen k hornímu cípu Řecka. Je to poslední dobou nešťastný kraj. Války, bombardování, invaze, nájezdy hladových kobylek, a nejen hmyzího rodu! A v Evropě to není výjimka! Těžko se dá tvrdit, že Skotsko nebo Španělsko jsou dnes oázy klidu. Skotové stáhli svůj požadavek na samostatnost díky slibům, které Anglie neplní a nikdy nehodlala splnit, vláda Španělska brutálně potlačila pokus o samostatnost Katalánska, to také nesvědčí o klidu v oblasti. Naproti tomu jsou Čechy prozatím klidné.

Prozatím.

Ale pořád platí, že ve dvou se to lépe táhne. Ze všech těchto důvodů je Praha pro Elinu nejvýhodnější.

Pro mě vlastně také.

==*

Tu noc jsme oba spali jako by nás do vody hodili. Navalilo se toho na nás nějak moc. Ráno jsme vstali jako rybičky, obleky »tučori« se postaraly o dokonalý odpočinek. Jen Elina trochu brblala, že mám moc nepříjemný budík. Ujistil jsem ji, že bych klidně mohl nastavit jiné zvonění, ale pak by nás to nemuselo probudit, tenhle »kokrhající kohout« je jistější.

Jistější je, pomyslela si, ale určitě není zdravé vstávat výskokem jako vojáci na »lermo²³« před šturmem.

Vyskakovat musím já, uklidňoval jsem ji. Tablet s budíkem mám u postele, abych ho dlouho nehledal, ale přitom tak daleko, abych na něj nedosáhl. Budík musí člověka donutit vstát. Párkrát se mi už stalo, že jsem ho »umlčel« a klidně zase usnul.

Dali jsme si vydatnou snídani a odešli na fakultu.

A musím uznat, se čtením myšlenek to vypadalo úplně jinak. Stačilo udělat neškodnou narážku na nějaké téma, studenti začali přemýšlet, a to byly žně! Jiný problém byl odlišit, komu která myšlenka patří, ale i to se rychle vystříbřilo. Každý člověk i v myšlenkách uvažuje vlastním hlasem, takže se dá od ostatních

odlišit. I na ulici u neznámých lidí odlišíte muže od žen a během několika minut správně přiřadíte všechny hlasy jejich majitelům.

Potěšilo mě, že jsem se nezmýlil v těch, komu už jsem dal »ovrósje« a přijal je tak mezi nás dlouhověké. Ale mohl jsem k nim hned připojit dva další, kteří se předtím neprojeví, takže jsem je pro jistotu opominul. Byli zkrátka uzavřenější než ostatní, což by mohla být jen další přednost. Navíc jsem zjistil, že ti dva spolu nechodí jen na přednášky a cvičení. Když je vezmeme oba, budou spolu i v naší společnosti.

Telepaticky jsem vybrané studenty požádal, aby po hodině neodcházeli, neboť si »přátelsky popovídáme«. Většina to přijala nadšeně, těšili se, že se něco nového dozvědí. Jen ti dva noví netajili rozpaky, neboť netušili, co to znamená. Nevšimli si, že na ně mluvím telepaticky, aby to nikdo cizí neslyšel, i když jim to přišlo trochu zvláštní. Neodvážili se ale protestovat.

Po hodině se většina třídy rychle vyprázdnila, zůstali jen ti pozvaní.

„Tak vás tu ještě jednou vítám na přátelském popovídání,“ začal jsem, když za posledními odcházejícími cvakly dveře. „Dnes to bude slavnostnější. Přivítáme mezi námi velmi vzácného hosta. Dámy a pánové, představuji vám paní Elinu Makropulos. Jistě ji všichni znáte, ale dosud jste si ji mohli jen představovat. Teď ji konečně vidíte na vlastní oči. Ano, je to návštěvnice ze šestnáctého století, která pamatuje císaře Rudolfa Druhého Habsburského.“

Ani jsem nemusel číst jejich myšlenky. Podle výrazů jejich tváří jsem pochopil, že mi nevěří.

„To že je ta Elina z Věci Makropulos?“ zeptal se jeden.

„Osobně,“ ujistil jsem všechny.

„Můžete to nějak dokázat?“ pokračoval nedůvěřivec za souhlasu ostatních. „Vždyť je to neuvěřitelné!“

„Není to na ní znát, že?“ usmál jsem se, ačkoliv mi už bylo jasné, že důkaz dlouhověkosti se podává opravdu těžko. „Už starý císař Rudolf Druhý neuvěřil, že Elina bude žít dlouho. Těžko přijmete za důkaz větu »Povíme si to za tři sta let.«“

„No právě!“ chytil se toho pochybovač. „Můžete sem přivést kteroukoliv ženskou, ale jak dokážete, kolik jí je let? Ptát se jí? To nic nedokazuje.“

„Takže nezbyvá než důkaz nepřímý,“ přikývl jsem. „Elina totiž žila poslední dobou, přesněji řečeno od Mnichovské dohody do dneška, u mimozemšťanů. I to se těžko dokazuje. Nemůžeme sem přivést žádného mimozemšťana, neboť se jim na Zem nechce. Zbývá ukázka schopností, které Elina u mimozemšťanů získala. Jednou z nich je vnucení vlastní vůle jinému člověku. Jenže to má háček. Je to zásah do osobnosti, proto to smí použít buď v krajní nouzi, například v ohrožení života, nebo s předběžným souhlasem dobrovolníka, na kterém by to předvedla. Kdo se hlásí dobrovolně do role média?“

Dobrovolníci se pochopitelně nehrnuli. »Zásah do osobnosti« odrazoval.

„Zkusíme to jinak,“ usmál jsem se po chvilce rozpačitého ticha. „Kdo na takovou schopnost nevěří?“

Váhavě se přihlásili dva, pak tři, čtyři. Ostatní se neodvážili pochybovat a spíš vyčkávali.

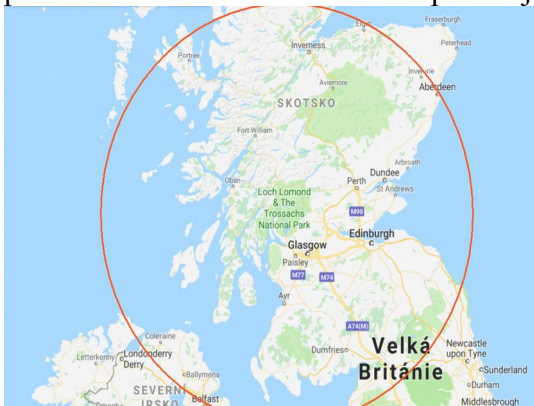
„Čtyři?“ usmál jsem se na všechny. „Proč se tedy nepřihlásíte, když na tu schopnost nevěříte? Měli byste jedinečnou příležitost dokázat její nemožnost!“

„Vnucovat lidem něco, co sami nechtějí, je přece možné,“ připustil první pochybovač, který se kupodivu nehlásil, že by na tu schopnost nevěřil vůbec. „Kdyby to nebylo možné, nebyl by na světě teror ani vydírání. Používá se buď psychický nátlak, nebo i fyzické mučení, od hrubých dob španělské Inkvizice po dnešní waterboarding. Metod je více a jsou vyvinuté do naprosté dokonalosti, aby nezanechávaly viditelné stopy.“

„Tak to nemyslím,“ přerušil jsem ho. „Je asi pravda, že Elinina schopnost patří mezi podobné metody, ale vše proběhne bez jediného dotyku a pronesení slova, navíc rychleji, než si umíte představit. Je to opravdu účinné, a proto to smí použít jen v krajní nouzi, nebo při předvádění se souhlasem dobrovolníka.“

„Bez dotyku a beze slova?“ nedůvěřoval pochybovač. „To by ale mohla být nějaká mikrovlnná technologie. Ty jsou srovnatelné s radioaktivním ozářením²⁴ a s takovými hnusy nechci nic mít!“

„Není to mikrovlnná technologie,“ ujistil jsem ho. „Právě kvůli těmto prostředkům nás mimozemšťané považují za barbary. Mimochodem právem.“

„Tak co to je?“ vrtěl hlavou pochybovač.

„Zjónčigó patří do stejného oboru jako telepatie,“ řekl jsem. „Umožňuje ale více než telepatie. Člověk se pod jejím vlivem stává pouhou loutkou, nedokáže vědomě lhát a udělá všechno, co si přejete. Je to podobné hypnóze, ale v hypnóze vás nikdo nedonutí udělat něco, co opravdu nechcete, tady ano. Elina to používala už

v devatenáctém století a díky tomu se jí podařilo překonat mnohá nebezpečí. Například zpovídala lumpy, kteří jí proti své vůli prozradili své špinavé plány. Dala jim pak »misar«, něco jako post-hypnotický příkaz, aby na to zapomněli. Bohužel to nebylo vždy spolehlivé.“

„Proč ne?“

„Někteří lidé hypnózu znají a dokáží post-hypnotické příkazy rušit,“ pokrčil jsem rameny. „Když Elina zjistila, že zpovídaný grázl hypnózu ovládá, věděla, že »misar« dříve nebo později překoná. Většinou to byli grázlové, kteří se neštíteli

24 Pozor, to není scifi, to je skutečnost! Mikrovlny ve vyšší intenzitě sterilizují!

ani vražd, u těch bylo nejjistější zmizet, zamést stopy a vynořit se co nejdál. Elina za těch tří sta let vystřídala na Zemi spoustu míst a vystupovala pod více jmény. Ve skotském Glasgowě žila jako Elliana MacGregor, v Barceloně jako Eugenie Montez, v Moskvě Jekatěrina Myškin... naposledy v Praze jako Emilia Marty...“

„A je to opravdu... tahle...?“

„Vidíš ji na vlastní oči!“ ujistil jsem ho.

„Tak co? Nechceš se stát médiem, na kterém Elina předvede své schopnosti?“

„To bych byl ale jen loutka v jejích rukách!“ namítl.

„Jen po dobu pokusu,“ chlácholil jsem ho.

„Ale... říkáte, že ta loutka nedovede lhát...“

„Nedovede,“ přikývl jsem. „Každou otázku zodpoví a vždy řekne jen čistou pravdu. Je to jako elixír pravdy. Elině ta schopnost víckrát zachránila život.“

„Pak... pak to nechci!“ vyhrkl mladík. „Nikdy!“

„Nemusíš se toho obávat, Oldo,“ zastavila jeho protesty Elina. „Dneska už to nepoužívám. Nepotřebuji z nikoho dělat loutku, když se chci dozvědět pravdu. A udělal bys lépe, kdybys mezi nás přivedl Pavlu. Proč chceš být jiný než ona?“

„Pavlu?“ vyjekl mladík. „Co o ní víte? A od koho?“

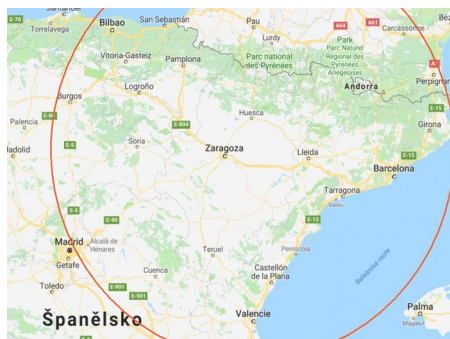
„Od tebe, chlapče,“ řekla Elina. „Myslíš na ni tak jasně, že si toho nemohu nevšimnout. Jmenuje se Pavla, říkáš jí Pájo, a kdybys ji sem přivedl, mohla by i ona získat »ovrósje« a přidat se k nám.“

„Vy mi snad čtete myšlenky!“ skoro vykřikl.

„Čtu,“ přikývla. „Mám tu schopnost od mimozemšťanů. Musela jsem slíbit, že ji nezneužiji, ale to neznamená, že bych lidem číst myšlenky nesměla. Vlastně se to ani nedá potlačit, jen to nedávám najevo. Chtěli jste důkaz? O dlouhověkosti si můžeme seriózně popovídat až za sto let, ale dneska... máš pravdu, těžko se to dokazuje. Žijete příliš krátce, než abyste mě mohli potkat v Praze před sto lety jako Emilii Marty a tím méně před čtyřmi sty, to jsem se jmenovala Eva Myšková. Chápu, proč se bojíte *zjóncigó*, nikomu se nechce být loutkou v ruce druhého. Co mi zbývá jako důkaz? Čtení myšlenek. Lidé se toho bojí, ale tady jsme mezi svými, vy to snesete. A věřím, že to nebudete vykládat každému, koho potkáte. Jednak by se na vás všichni dívali jako na blázny, za druhé vám jistě dojde, že byste to přede mnou neutajili. Pochybuje ještě někdo, že jsem skutečná Elina Makropulos? Jak vidím, ne. Libore, jak vidíš, nemá cenu ukazovat *zjóncigó*, čtení myšlenek je přesvědčivější.“

„Ona čte myšlenky i vám?“ vyjekl Oldřich a upřel na mě oči.

„Jistě,“ přikývl jsem. „Nic před ní netajím a nemusím se bát, že na mě něco praskne. Takže mi to ani nevadí.“

„A to nás taky naučíte?“ zeptala se příliš dychtivě studentka Jiřka. Aha, má kluka, kterému příliš nedůvěřuje, a chtěla by o něm znát pravdu.

Neprozrazuj jim zatím, že to umíš taky, požádala mě náhle telepaticky Elina. Nech je v domněnání, že to umím jen já. Nebo se tě budou bát. A víc než mě!

Jak myslíš, ustoupil jsem. Její důvod jsem uznal, i když mi to nepříjemně připomínalo známou hru »na hodného a zlého« vyšetřovatele, estébáka, gestapáka a jiné inkvizitory.

Vysvětlím jim to, nemusíš jim lhát, nabídla se rychle Elina. Lhát nebudu ani já, vystačím si s pravdou.

„Čtení myšlenek od mimozemšťanů se nedá naučit, to je prostě dar,“ řekla nahlas. „Mimozemšťané ho ale dávají neradi. Mám tu schopnost jako jedna ze tří lidí na světě, ale na ty další se mě neptejte. Vím o nich, ale nic vám neřeknu. Jistě pochopíte, proč.“

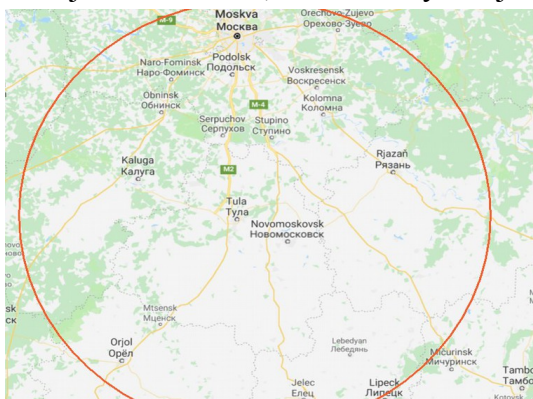
Pochopili to všichni správně. Ale Elina měla pravdu, začali se od ní odtahovat. Neměli k tomu důvod, nehodlala čtení myšlenek zneužívat, ale byl za tím zřejmě nějaký instinkt. Lidé mají před Neznámem zdravý respekt. Nejspíš je to dané tím, že si každý umí představit, jak je ta schopnost zneužitelná proti němu. Při stavu naší prolhané civilizace to není xenofobie, ale velice rozumná obava.

Pak už nezbylo než schůzku ukončit. Požádali jsme jen oba nováčky, aby se trochu zdrželi. A když se za ostatními zavřely dveře, obrátil jsem se k nim. Byli vyplašení jako ptáčátka, ale to se dalo pochopit. Ostatní už předem aspoň něco věděli, tihle dva do toho spadli příliš znenadání. Chtěl jsem jim vysvětlit, oč jde. Máme zájem uchránit pro budoucnost tvořivé lidi. Ne, Elina není a nikdy nebyla prázdnou skořápkou s hlasem geniální zpěvačky, jak ji popisovali Čapkové. Ne, nebylo to od nich fěr. Ignorovali její pravou povahu, použili ji jako falešnou, mrtvou kulisu do svého divadla. Chtěli na ní ukázat nesmyslnost lidské touhy po nesmrtnosti, jako před nimi Jonathan Swift svými Struldbrugy z Gulliverových cest. Ano, nesmrtnost bez nalezení smyslu života nemá žádnou cenu. Ano, právě proto máme zájem o tvořivé lidi. Nabízíme jim delší život, částečně vyvažující problémy, které jsou s tím spojené.

„Znáte divadelní hru Věc Makropulos od Čapků?“ zeptal jsem se jich.

„Byli jsme na tom představení spolu,“ špitla dívka. „Ale ta Elina nebyla sympatická postava. Lepší byla ta mladá, která ten pergamen na konci spálila.“

„Je vidět, že u vás dvou dosáhli Čapkové svého,“ řekl jsem s pochopením. „Elina Makropulos bratří Čapků sympatická nebyla. Skutečná

Elina Makropulos také vzbuzuje odpor u těch, kdo ji neznají, neboť z ní vyzařuje mimozemská jinakost. Kdo ji ale pochopí, tomu je sympatičtější než většina lidí Země.“

„Vy jste ji už pochopil?“ zeptala se mě dívka.

„Doufám,“ usmál jsem se. „Nesympatická je mi naopak hloupá Kristýna, co ve hře ten pergamen spálila. I když ji trochu chápu. Nechtěla být prázdná slupka jako Elina Makropulos bratří Čapků. Nebylo to ale inteligentní. Bez rozvažování zahodila dar, který by jí umožnil být užitečná jako pravá Elina Makropulos. To je ovšem vina bratří Čapků. Pojali Kristýnu jako rozumnou dívku, a Elinu naopak jako nesympatickou děvku. Nechtěli na ní vidět nic kladného, proto popisovali jen to záporné. Ani její hlas jí nepřiznali, tvrdili, že zpívá, »jako když zebe«.“

„Vy na tom něco kladného vidíte?“ zeptal se chlapec.

„Vidím, a proto vám to nabízíme,“ přikývl jsem. „Dlouhověkost je prázdná, když se nestaráte o její naplnění. Pro prázdné lidi nemá smysl, ale tvůrčí člověk dokáže delší život účelně využít.“

„Chtěl byste, abychom i my byli... jako ta prázdná Elina?“ otrásla se dívka.

„Jestli myslíte tu, jakou popisují Čapkové, pak jednoznačně odpovím – ne,“ řekl jsem. „Ale skutečná Elina, co sedí proti vám dvěma, taková není. Za tou skutečnou zůstaly desítky lidí, kterým dala dlouhý život. Někteří žijí už pár set let na Zemi, kde ale musí dvakrát za sto let změnit bydliště i jméno, jiným umožnila cestu k mimozemšťanům. O mnoha z nich se v historii světa zachovala jen stručná zmínka o tom, že zemřeli v chudobě, ale nikdo přesně neví, kde jsou pohřbeni. Ve skutečnosti žijí dál, jenže v jiném světě, u mimozemšťanů. Jen málo se jich na náš svět vrátilo. Není to tím, že by jim v návratu někdo bránil, ale u mimozemšťanů je život snesitelnější. Vám dvěma to navrhuje také. Chápejte to jako dar. Můžete ho odmítnout jako Kristýna ze hry bratří Čapků, ale nebylo by to inteligentní.“

„To jako... máme odejít do cizího světa?“ mračil se hoch.

„Ne hned,“ ujistil jsem oba. „Dokud jste mladí, žijte tady. Máte jistě přátele, známé... jenže počítejte s tím, že se na vás lidé z vašeho okolí začnou dívat skrz prsty, až zjistí, že nestárnete. Pak se zaručeně setkáte se špinavou lidskou závistí. Závistiví sousedé vám budou házet klacky pod nohy a dělat vám ze života peklo. Ponechají vám vlastně jen dvě možnosti. Buď se každých třicet let přestěhujete někam, kde vás neznají, jako to tři sta let dělala Elina Makropulos, nebo jednoho krásného dne náš závistivý svět opustíte a odejdete tam, kde vám dlouhé mládí nikdo závidět nebude. Nebudete tam sami, žije tam již několik desítek tisíc lidí ze Země. Je to sice emigrace, ale do světa Beridaz, kde se žije lépe než na Zemi. Odchod vám doporučíme, až bude pro vás život na Zemi nesnesitelný. Je to vidět i z toho, že ty, kdo se odtud vrátili zpátky na Zem, spočítáte na prstech.“

„Takže zatím zůstaneme tady?“ oddychli si oba.

„Můžete tady prožít normální život jako bez naší úpravy,“ ujistil jsem je. „Vystudujete a najdete si zaměstnání. To další už získáte navíc.“

„Proč to potom nedáte všem lidem na světě?“ zakabonila se dívka. Myslela přitom na své rodiče, což by od ní bylo chvályhodné, jenže... tady jsem zachytil zádrhel. Vlastini rodiče patřili k »horním deseti tisícům«, a hned mi bylo jasné, že je mezi nás vzít nesmíme. Dcera za rodiče nemůže, vznikl tu generační problém. Nesměl jsem to ale dát najevo, a pokračoval jsem, jako kdybych o ničem nevěděl.

„Všem lidem to dát nesmíme,“ pokrčil jsem rameny. „Počty lidí na Zemi už teď převyšují rozumné meze. Přidejte k tomu dlouhověkost a pozemská civilizace se zhroutí.“

„A nešlo by tomu nějak pomoci?“ optala se Vlasta.

„Šlo,“ přikývl jsem. „Vysvětlíte lidem, že rodina nesmí mít dvacet dětí, ale jen dvě. V Evropě to pochopili, ale všude jinde na světě se lidé množí jako králíci. Když se vám podaří vnutit všem lidem disciplinu v plánování rodin, můžeme dát všem i dlouhověkost.“

„To ale bude těžké,“ podrbal se na hlavě Emil. „Lidé si to asi nenechají ani vysvětlit, natož aby to dodržovali.“

„No právě!“ vzdychl jsem si. „V tom případě nemůžeme dělat nic víc, než vyčlenit pár desítek tisíc lidí, kteří případné zhroucení pozemské civilizace přežijí ve světě zvaném Beridaz.“

„Pár desítek tisíc?“ zamračil se Emil. „Jenom?“

„I za ně musíme být vděční místním obyvatelům, kteří nám tam poskytnou prostor. Nemůžeme po nich chtít, aby nás tam vpustili jako hejno kobylek. Máme nelehký úkol, vybrat pár desítek tisíc těch, kdo by se časem mohli na Zem vrátit, aby obnovili zhroucenou pozemskou civilizaci.“

„A ostatní?“ pochopila konečně Vlasta. „Co těch sedm nebo osm miliard, nebo kolik nás dneska vlastně je...?“

„Nechtěl bych být na Zemi, až se to zhroutí,“ přikývl jsem vážně. „Zemi čekají strašné scény. Hromadné vraždění, náboženské a hladové války, lidojedství. A nechci vidět, kdyby došlo na atomovou válku. Lidé na Beridazu přežijí, i když bude Země dvě stě let radioaktivní, ale budou pak začínat znovu. Mimozemšťané nám slíbili pomoc, ale nebudou za nás tahat kaštiny z ohně.“

„A vy chcete, abychom tady s takovou vyhlídkou normálně dostudovali?“ mračili se oba.

„A neodflinkněte to!“ pobídl jsem je. „Nejde o vědomosti, ty můžete snadno získat od mimozemšťanů, ale naučte se kritickému myšlení. Když vám je škola dá, splnila svůj účel. A když zvládnete tvořivost už na Zemi, tím lépe.“

„Ale... kolika lidem to nabídnete?“ vzdychla si Vlasta s myšlenkou na své bohaté podnikatelské, a hlavně partajní rodiče.

„Miliarda to nebude,“ vzdychl jsem si také. „Tolik místa nám na Beridazu nedají. Nemohou nám dát celý svět, ale jen nevelkou oblast, menší než Čechy.“

„I když to opravdu potřebujeme?“ namítal Emil.

Doma to měl jednodušší, jeho rodiče byli zřejmě poctiví dřiči, otec pekař byl zaměstnancem pekárny a matka tam dělala také, dalo by se o nich uvažovat.

„To bychom mohli tvrdit, že to potřebuje všech sedm nebo osm miliard lidí Země,“ zavrtěl jsem hlavou. „Jenže obyvatelé Beridazu nejsou sebevrazi jako Evropané, aby do svého světa vpustili miliardy povalečů, kteří neumí nic jiného než se bezuzdně množit. Obyvatelé Beridazu nám pomohou i obnovit pozemskou civilizaci, ale nedopustí rozvrat jejich civilizace, který bychom zavínili. Pochopte je, také chtějí žít!“

„To je ale strašné!“ vzdychla si Vlasta.

„Je,“ přisvědčil jsem. „Ale vraťme se k nabídce. Dáme vám dvěma telepatii a dlouhověkost. Tím vás přijmeme do klubu »dlouhověkých«. Prozatím nic víc. Žijte dál, studujte, najděte si nějaké užitečné zaměstnání. Když poznáte někoho, kdo by si také zasloužil přijetí do »klubu«, přiveďte nám ho. Ale nevodte nám nikoho z těch, kdo tenhle svět vedou do zkázy. Ti si to nezaslouží, a my je musíme odmítnout.“

„Jenže moji rodiče...“ vzlykla Vlasta.

„Já vím,“ promluvila konečně Elina. „Tvůj otec je poslanec, matka... jak se to řekne česky... partajnice, nebo tak nějak... Až se nad tím nestranně zamyslíš, sama pochopíš, proč o ně nemáme zájem. Ty za ně naštěstí nemůžeš, ale kdybys byla stejná jako tvá sestra, neoslovili bychom tě. Drž se raději Emila, to je správný kluk pro tebe!“

„Proč mi čtete myšlenky?“ vyhrkla Vlasta nesouhlasně. „Já to nechci!“

„Čtu je, jako kdyby všichni lidé kolem mě přemýšleli nahlas,“ opáčila Elina. „Ten dar má i své stinné stránky, nepomáhá zacpávat si uši. Prostě to vnímám, i když se snažím nedat to nikomu najevo. Vy o tom víte, nebudu si před vámi hrát na hluchou, nemělo by to smysl. Ale zvykejte si na to.“

„Jste strašná!“ otrásla se Vlasta. „Příšerná!“

„Neřekl bych,“ zastal jsem se Eliny. „Jde čistě o zvyk. Kdo nemá co tajit, tomu to nevadí. Kdyby tenhle dar dostal nějaký tyran, bylo by to příšerné, ale Elina není tyran ani diktátor a nezneužívá toho. Kdo chce být s námi, zvykne si.“

„Ale co ti, kdo mají co tajit?“ zeptal se Emil.

„Kdo má co tajit i před námi a ze zásady si zvyknout nechce, takové mezi sebe vůbec nezveme,“ pokrčil jsem rameny.

„Čtení myšlenek je rozporuplný dar,“ přidala Elina tiše. „Ani Slinchimové ho nepoužívají rádi. Stačí si představit, jak by se tato schopnost hodila vládcům. Naštěstí vládnout nechceme, jen proto nám to Slinchimové propůjčili. Pro nás je to neocenitelná pomůcka, víme aspoň, komu se musíme vyhnout. Pamatuji doby, kdy prozrazení spolehlivě vedlo k upálení na hranici.“

Oba nováčci zmlkli, ale z jejich myšlenek jsme vyčetli, že oba tyto důvody uznávají. Dal jsem jim tedy »ovrósje« spolu s návodem, jak se používají, a počkal jsem, až vajíčka spolkli.

„První, s čím se seznámíte, bude telepatie,“ poučoval jsem je. „Oživí se vám nejspíš už k večeru. Můžete si ji vyzkoušet i sami mezi sebou, ale pro jistotu si ji zítra procvičíme pořádně.“

Rozloučili jsme se přátelsky, ale měl jsem dojem, že Vlastini rodiče nám ještě způsobí těžkou hlavu.

Taky si to myslím, pomyslela si Elina.

Další hodinu jsem měl s jinou partou studentů, a všechno se opakovalo. Předtím jsem introverty neprávem opomíjel, neboť se neprojevovali. Dnes jsme spolu objevili další tři nováčky. Čtení myšlenek bylo zkrátka neocenitelné.

To kdybych měla, když jsem předtím žila na Zemi, měla bych to jednodušší, myslela si Elina. Jako by mi to říkala nahlas, anebo úmyslně telepatií.

Vraceli jsme se večer ke mně ulicemi pomalu, pěšky.

Nechtěla by sis zaspívat před publikem? oslovil jsem ji myšlenkou, byla jsi přece zpěvačka...

A víš, že ani ne? odpověděla mi také bezhlasně. Vydělávala jsem si zpěvem, ale bylo to riskantní, byla jsem pořád lidem na očích. Tenkrát to nevadilo, dneska by to bylo horší. Lidé dotáhli mánii osobních dokumentů do odporné dokonalosti. Bez velkého množství papírů bych se neobešla. Jako tvá fiktivní sekretářka jsem nenápadnější.

Až na to, že sekretářku oficiálně mít nebudu, vzdychl jsem si jen v duchu.

Kdyby nás někdo pozoroval, zdálo by se mu, že sice jdeme spolu, ale bez jediného slova. Asi by si myslel, že jsme se právě pohádali a nemluvíme na sebe.

Nevadí, fiktivní sekretářka by mohla stačit, odpověděla mi Elina opět beze slov. Dokud nikdo nebude pátrat, co vlastně v Praze doopravdy dělám a kdo mě zaměstnává...

Jenže sousedé tě budou považovat za mou... dřív se říkalo »snoubenka«, dnes »přítelkyně«, i když význam toho slova byl původně jiný...

A poslyš, to je vlastně dobrý nápad, navázala na to jako rybář třpytku na konec vlasce. Tobě přece nevadí, když si čteme myšlenky, že?

Nevadí, potvrdil jsem jí, ale mezi námi je věkový rozdíl, že bych se vedle tebe cítil jako malý chlapeček...

Věkový rozdíl by ti přece také nevadil... vím to...

A víš, že máš pravdu? obrátil jsem se znenadání čelem proti ní. Co kdybych tě požádal o ruku? V současné době nejsi zadaná, natož vdaná...

Má to jednu chybičku, pomyslela si, už jsem dvakrát vdaná byla... Nejsem rozvedená, jak je dnes na Zemi běžné, dvakrát jsem v manželství věrně vydržela povinných šestaosmdesát let podle zvyků na Beridazu. Takže je to v pořádku... Nejsem děvka, jak mě popisovali Čapkové, ale děti už mám... Pravidla Beridazu, zabraňující přelidnění, jsou rozumná. Kdyby sis časem našel mladší, bezdětnou, směli byste mít děti dvě, já jsem své počty vyčerpala... jo, mám už tři. S Ioanisem Distriasem, to byl Řek, taky uprchlík, mám na Beridazu Andrease a Prokopise,

všichni tři žijí dodnes v osadě Vuryži mezi Řeky. Se všemi mám dobré vztahy. Po sto letech jsem si našla druhého manžela, Srba Jovana Pašiče. Jovan přede mnou děti neměl, takže jsme spolu mohli mít aspoň jednu dceru Marthu, bylo jí letos sto třicet let. Žili jsme spolu šestaosmdesát let, pak si vzal Srbku Milicu a s tou má druhou dceru Kristinu. Je jí dnes čtyřicet, a ti čtyři, Jovan, Milica, Martha a Kristina spolu žijí v srbské osadě Fiuhlet. Já teď bydlím s Rusy v Tisipezelu. Kdyby sis mě vzal, mohli bychom mít podle zákonů Beridazu spolu jedno dítě. Druhé bys mohl mít jedině s nějakou jinou. Tak si to nejprve dobře promysli, jestli ti to stojí za to. Dnes to ale nechci slyšet, to bys nemohl mít pořádně rozvážené. Na Beridazu trvá manželství šestaosmdesát let a když má celou tu dobu vydržet, nesmí v něm být místo pro výčitky všeho druhu.

Jak se na Beridazu odehrává svatba? pomyslel jsem si.

=*=

Krypta

Doba občas žádá odnést obraz císaře na půdu.

Ne protože na něho serou mouchy,

ale aby hospodským neodháněl zákazníky.

Nejvíce ale odpuzují hosty Bretschneiderové.

Ranní telepatický hovor s Slávkem měl být původně krátký. Chtěl jsem Slávkovi sdělit, že se jdeme podívat Čertovou dírou do Beridazu, také mě zajímalo, zda už ve vsi využívají »zuzlitů« k polním pracím, ale čekalo mě nepříjemné překvapení.

„Ted' se k naší vesnici nepřibližuj, máme tu policejní šťáru!“ varoval mě Slávek. „Počkej, až se to uklidní.“

„Jakou šťáru?“ nechápal jsem.

„Hledají u nás ve vsi drogy,“ odušil Slávek. „Poslali na nás velké policejní komando, všiml jsem si osmi aut. Zrovna sedím se želízky na rukou v policejním antonu a čekám na odvoz.“

„To je snad blbost!“ opáčil jsem.

„Problém je v tom, že oni ty drogy našli! A hned pár tun! Zabavili všechnu naši lisovanou travu. To víš, je to zelené, je to lisované do cihel, nemá to pořádnou strukturu, tak to velitel zásahu prohlásil za lisované konopí a pochvaluje si, že je to největší úlovek drog za celou historii Evropské unie.“

„To snad ne!“ zalapal jsem po dechu.

„To víš, než experti v laborce zjistí, že to je obyčejná tráva, a ne »tráva canabis«, nějakou dobu to potrvá a celou tu dobu si policejní komando myslí, kdoví jaký úlovek u nás nezajistili!“

„To asi budou dost nepříjemně překvapení, až jim laboratoř zjistí, že je to naprosto neškodná biomasa!“

„Hele, Libore, nevěř jim ani pozdrav!“ vzdychl si Slávek. „Je přece docela dobře možné, že nám policejní laborka něco podstrčí!“

„To si nemohou dovolit!“ rozčilil jsem se. „To by byla policejní zvůle!“

„Byla by,“ souhlasil Slávek. „A možná už je. Zatím jsem nic nezjistil, neměl jsem možnost. Zatýkala nás banda, že by ji ani zjón cigó nezvládlo. Přitom nikdo z nich nic neví, jen že na nás mají vtrhnout, zatknout, naložit do antonů a navíc nás směřují v případě odporu zmlátit. Ještě jsem stihl rozhlásit, aby nikdo odpor nekladl, všichni jsme se nechali pozatýkat. Učitelskému Břet'ovi a rodině Bělkových se podařilo uniknout do Katakomb pod návsí. Poradil jsem jim, když už tam jsou, ať tam zůstanou, aby neprozradili Katakomy, o těch zatím nemají policajti ani potuchy. Kdyby to mělo trvat dlouho, ať raději hledají azyl v Beridazu. Ostatní mají na případné všetečné dotazy policajtů tvrdit, že Bělkovi i Břet'a se chystali někam společně odjet na dovolenou, ale ještě se nikdo nikoho neptal. Policajti rozmlátili beranidly spoustu dveří, tomu se nedalo zabránit, ale Beridazské dveře »pereku« u domů nikdo neaktivoval, takže se policajti nemají

čeho chytit. To se ví, že domy prohledali od sklepa po půdu, ale mezi sklepy a Katakombami jsou příliš dobře maskované dveře »pereků«, ani si jich nevšimli. Pořád se spoléháme na to, že nás zavřít mohou, ale pustit nás musí, nic jsme přece neprovedli.“

„Říkal jsi, že jim nevěříš ani pozdrav!“ připomněl jsem mu. „Proč jste se jim nebránili, když to je něčí zvěle?“

„Nechci zjóncigó zneužívat,“ odvětil. „Kdyby to vypadalo vážněji, kdyby na nás ušili příliš velkou levotu, zorganizoval bych hromadný útěk do Beridazu. Ještě že všichni umíme použít »zuzlity« a já umím zpracovat pomocí zjóncigó každého policajta. Ale na otevřený odpor proti státní moci se necítím. Použití síly vyvolá jen silnější protiakci, a nedá se to stupňovat do nekonečna. Mám to zatím v záloze, kdyby se ukázalo, že nás chtějí úplně zlomit a zničit.“

„Takže říkáš, že se máme vesnici vyhybat?“ došlo mi, že se do této věci nemáme s Elinou míchat.

„Teď sem nechod!“ souhlasil Slávek. „Ještě se uvidí, jak vážně to Policie myslí. Zdá se, že k nám vletěli na udání, a protože ve vsi chybí farář, je nejvíce podezřelý. Jestli tam máš Elinu Makropulos, vyříd' jí, že si s ní popovídám o jejím nápadu dávat farářům ještě jednu šanci! Ale teď na ni vážně nemám čas ani náladu!“

Odtrhl se ode mne, a já jsem se obrátil k Elině.

Zdá se, že někdo vesničany udal, pomyslel jsem si. Cesta přes vesnici do Beridazu je dočasně uzavřená. Policie zabavila vesničanům celou úrodu trávy v domněnku, že jsou to drogy. Ty zelené cihly se nepodobají ničemu běžnému, leda lisovanému konopí, takže policajti zajásali, když toho našli hned pár tun. Až jim laboratoř potvrdí, že to není ani konopí, ani jiná droga, bude po humbuku. Jenže z udání je podezřelý pan farář, co ty na to?

V tom případě jsem se nepříjemně spletla, připustila, každé proroctví bývá ošemetné. Horší je, že se nás to bude týkat také. Farář o nás ví a jistě ví i to, že máš ty zelené cihly doma. Můžeme i tam čekat nezvané hosty s beranidly.

No ovšem, měla pravdu, kdyby to byl farář, věděl by o nás dvou víc než dost, aby nám to mohl zavařit. Bylo by v jeho zájmu vyřadit mě i Elinu, čtením myšlenek jsme byli oba nebezpeční. Nebo by si to mohl aspoň myslet. Tak jako tak bychom se měli vracet do bytu opatrněji.

A ukázalo se, že to nebyla marná úvaha. Rozhodl jsem se, že do bytu nevstoupíme hlavním, ale zadním vchodem. Klíče jsem měl naštěstí u sebe, jenže když jsme obcházeli dům, nemohli jsme si nevšimnout myšlenek nejméně osmi lidí, přicházejících z mého podnájmu. Příliš velká pocta pro dva nic netušící!

Jenže my dva jsme nebyli »nic netušící«! Jakmile jsme zjistili, že na nás v mém podnájmu číhá osm chlapů, obratem jsme se dohodli na dalším postupu.

První možnost by byla vstoupit a dát se zatknout podle Slávka hesla »Zavřít nás mohou, pustit musí«. Jenže jsme nebyli nevinní jako vesničané. Elina neměla dokumenty a při bližším pátrání by se mohly vynořit i další problémy.

Spolu s ní by nepustili ani mě, neboť jsem »spoluvíník«. Navíc u mě v ledničce objevili další zelené cihly, které se dají snadno zaměnit za lisovanou marihuanu. Všech osm se jako malá děcka těšilo na pochvalu a možná i na mimořádnou odměnu. Nejbližší laboratoř by to sice měla vyvrátit, ale než se to vyjasní, mohli by se k nám chovat hůř než k teroristům. K těm by se jistě chovali slušně, aby je nikdo nemohl obvinít z rasismu, ale na nás by si naopak s gustem smlsli. Když chování Policie závisí na barvě kůže, je to ovšem rasismus, jenže rasismus nejen tolerovaný, ale politickou korektností přímo vyžadovaný!²⁵

Druhou možností bylo projít kolem domu a pokračovat do malého parčíku za domem. Získáme tím přinejmenším čas na rozmyšlenou. Horší bylo, že to jen odložíme. Pořádný Plán »B« vyžadoval možnost mít kam se uchýlit, jenže my dva jsme žádné další útočiště neměli.

Co teď? Napadlo mě navštívit pana Vladislava Zachariáše. Je to náš člověk, získal dlouhověkost, naopak nám doporučil pár svých přátel, které jsme také přijali. Nemohl by nám teď pomoci?

Můžeme to zkusit, pomyslela si Elina. Ale je to krátkodobá výpomoc. Ještě že jsi to s ním většinou vyřizoval telepaticky, na dálku, takže ho s námi Policie spojovat nebude, ale natrvalo se na jeho pomoc spoléhat nemůžeme. A je otázka, jestli budeme tady v Praze vůbec něco platní. Po takovém »zájmu« Policie je pro nás oba nebezpečné tady zůstat.

Co bys dělala ty? zeptal jsem se v duchu.

Vrátila bych se aspoň na pět let do Beridazu, odušila. Jenže jak jsi říkal, brána v Čechách je momentálně nedosažitelná, stejně jako Řecká brána v Kosovu. Ale pořád ještě máme čtyři jiné. Tula u Moskvy v Rusku, Krym, Španělsko nebo Skotsko. Nevýhodou je, že je mezi nimi velká vzdálenost nepokrytá Šedyši, takže se to nedá přeletět. »Zuzlit« můžeme použít jen v první části z Prahy na hranice, a později i v posledním úseku, jenže větší část cesty musíme urazit normální dopravou, pokud to nechceme jít pěšky.

Rusko ani Krym nevidím dobře, pomyslel jsem si. Tam je v současné době napjatá situace, na Ukrajině se střílí, Rusko je v pohotovosti, tudý nepozorovaně neprojdeme. Takže Španělsko nebo Skotsko. Bohužel jsem ve Španělsku ani ve Skotsku nikdy nebyl a neznám to tam...

A to já zase ano, opáčila trochu veseleji. Znáám všechna Evropská města v dosahu Šedyšů. Pražská zóna sahala od Vídně do Drážďan, o menších městech nemluvě. Na Krymu se vyznám jen v okolí Sevastopolu, u Tuly stojí za řeč jen Moskva. Nejvíc se mi líbilo Skotsko. V Glasgowě a v Edinburhu jsem měla úspěch. Angličané mě chtěli přetáhnout do Londýna, jenže vliv Šedyšů tam nedosahoval, a to pro mě znamenalo víc než nabízené peníze. Londýn jsem tedy odmítla. Pochopitelně se to neutajilo a když se to mezi lidmi rozkřiklo, měli mě tam ještě raději. Skotové nemají Angličany v lásce, a to je jen slabé vyjádření! Za

25 Tak se přece i naše Policie předvádí!

poslední války rozhazovali Angličanům na letištní plochy hřebíky, aby na nich anglická letadla havarovala. Nebylo to ze sympatií k Hitlerovi, šlo čistě o snahu uškodit neoblíbeným Anglům.²⁶

Do Skotska se musí přes La Manche a Anglii, podotkl jsem.

Do Španěl je to zase přes Francii, to máš prašť jako uhod', pokrčila rameny. Tak jako tak na dopravu nemáme peníze.

Mohl bych vybrat peníze z bankomatu, napadlo mě. Otočili jsme se tedy k nejbližšímu bankomatu. Kreditní kartu jsem měl našťastí u sebe, jenže jsem na ní měl denní limit. Vybral jsem tedy všechno co se dalo, zbytek vyberu ráno.

Vladislav Zachariáš nás přijal překvapeně, ale ochotně. Pozorně vyslechl naši historku s vpádem Policie do vesnice i do mého pražského bytu, ale opravdu ho to překvapilo, a byl rád, že nám může pomoci. Pochvaloval si, že se po smrti své ženy zbavil velkých manželských postelí a pořídil si tři menší lehátka, neboť za ním občas dojížděla dcera, někdy i se zetěm, aby zkontrolovali, jestli »dědečkovi něco nechybí«. Nabídl nám dokonce příkrývky, které jsme odmítli. Pochopil to, neboť i on měl ode mne oblek »tučori«, a také si už zvykl spát oblečený.

Ještě jsme pak chvíli všichni tři diskutovali. Byla to divná rozprava, nikdo totiž nepromluvil ani slovo, přitom jsme probrali vše, co se v poslední době stalo.

Bylo toho víc než dost.

==*=

Ráno jsem se vypravil k bankomatu vybrat další peníze, ale čekalo mě tam nemilé překvapení. Na obrazovce se objevila zpráva, že můj účet je zablokovaný a bankomat mi kreditní kartu nevrátil. Znamenalo to, že Policie stihla obstatvé mé konto, a mohl jsem mluvit o štěstí, že se mi včera podařilo vybrat aspoň něco.

Také mě ale včas napadlo, že Policie už v této chvíli jistě ví, že se pokouším vybrat si své peníze. Ponechal jsem tedy kartu v bankomatu, k zablokovanému účtu ji beztak nepotřebuji, a dal jsem se na »taktický ústup«, jak za Druhé světové války Němci okecávali útěk svých vojsk před Rusy.

Za chvíli se ozvaly sirény a k bankomatu došlo auto Policie. Jenže posádka široko daleko nespatriła ani živáčka. Bylo ještě příliš po ránu a ulice byly pusté. Kdyby mě nenapadlo, koho mám za tím zablokovaným účtem hledat, a kdyby nepřijeli s tak bresknou sirénou, možná by mě u bankomatu našli, ale takhle?

Jak je to v tom vtipu?

Proč jezdí policajti s tak hlasitými sirénami? Aby dali zlodějům včas vědět, že si pro ně jedou. A proč policajti nikdy žádného kapsáře při činu nechytí? Protože kapsáři nejsou tak pitomí, aby kradli, když slyší přijíždět sirény.

Bud' jak bud', šli po nás. Možná jen po mně, ale to na věci nic neměnilo. Vrátil jsem se tedy k panu Zachariášovi. Elině jsem telepaticky referoval cestou, a ona to předala Zachariášovi, takže na mě oba čekali s trochou zbytečného napětí.

26 Bohužel, je to historická skutečnost.

Zbytečného, neboť jsem šel přes parčík, kde se nepohnul ani lístek na stromě, natož aby mě zrovna v parku čekali policajti.

Dobře, ale co dál? Navrhl jsem Elině, že se zeptám Slávka, jak to vypadá ve vsi, a jestli už ta akce skončila. Vždyť i těm policajtům muselo dojít, že zemědělci snad nebudou »lisovaným konopím« krmit dobytek ze skladu u kravína.

Elina souhlasila, takže jsem zkusil vyvolat Slávka telepaticky. Ale nepotěšil mě. Všichni chlapi ze vsi podle něho sedí ve vězení. Každého drží v jiné cele, aby se prý nemohli domlouvat. Což je u telepatů nesmysl, ale vyšetřovatelé to netuší a snaží se z nich dostat přiznání, že ve vsi hromadně pěstovali konopí. Laboratorní výsledky byly sice negativní, ale dozorující státní zástupce prý laboranty seřval, aby pracovali pořádně, není přece možné, aby v takovém množství zajištěného materiálu nic nenašli.

Pitomec! Bohužel příliš vlivný pitomec!

Horší je, že nenechali na pokoji ani ženské a děti, postěžoval si Slávek. Ženské sedí v ženské věznici a děcka má v rukou Orgán sociálně-právní ochrany dětí, neboli sociálka. Rozvezli je do nejbližších dětských domovů, kde z nich dolují udání na rodiče. Zdá se, že to někdo vzal jako prestižní záležitost a snaží se vymámit z jalové krávy tele. Ještě že jsme nedávno dali telepatii i dětem, bez ní by je mohli někam zašantročit. Přece jen je pro děcka lepší, když je máma s tátou povzbuzují. Chtějí o nich ale rozhodovat v nějakém »zkráceném řízení«, to vypadá na velkou kulišárnu. Nevím, co jsi už o našem Orgánu OSPOD zaslechl, ale Barnevernet v Norsku je jeho sesterská organizace. Ty bestie se tak zatvrzele a usilovně snaží konat »dobro«, až proti nim i Španělská Inkvizice vypadá jako dobročinná charita²⁷. Teď právě diskutujeme o tom, jestli se máme vzepřít už teď, nebo ještě ne. Když se vzepřeme, konflikt se státní mocí se jen upevní. Vzepřít by se ale měli rodiče odebraných dětí. Vzít děti a odvézt je do Beridazu, kam za nimi OSPOD nemůže. My ostatní to snad ve vsi vydržíme, až nás budou muset pustit.

Když státní moci ukážete, že máte cosi, co vám dovoluje na státní orgány i na neziskovky kašlat, státní moc jen vystupňuje sílu.

Proto to zatím necháváme být, odušil Slávek. Hele, zatím se vyhýbejte vesnici, jsou tam policajti. Uvidíme, kam se to vyvrbí.

Pocítil jsem zachvění a Slávek se ode mne odtrhl. Okamžitě jsem to vyklopil Elině i panu Vladislavovi Zachariášovi, aby nebyli v nejistotě. Erben sice tvrdí, že je lépe setrvat v nejistotě než »strašlivou poznati jistotu«, ale Erbenovi je lépe nevěřit.

„Kdyby mi někdo sáhl na dítě, tak spíš vydržím pokárání od Slinchimů,“ řekla po dlouhé době nahlas Elina. „Ale kdo by mi sáhl na děti, ten by to do smrti nezapomněl!“

„Já vím,“ přikývl jsem chápavě. „Přinutila bys je všechny lehnout si na zem a možná by sis o ně očistila boty, ale děti bys jim nenechala...“

„Nejen to,“ řekla Elina temně. „Vyčítala bych si, nechat takové hyeny škodit jiným. Hanobíme hyeny a přitom je nejlítějším a nejkrutějším zvířetem člověk! A věřím, že by i Slinchimové uznali oprávněnost použití psychoúderu *svakulége*. I když to za normálních okolností považují za zločin.“

Psychoúder, neboli »svakulége«... to mi nic neříkalo. O tom jsem školení od Slinchimů nedostal. Elina věděla víc... ale neměl bych se divit, na Zemi toho víc prožila a občas se vracela na Beridaz, kde se mohla mnohé dozvědět. Dokonce i takové věci, které Slinchimové jen neradi lidem svěřovali. Příkladem je vcítění zjón cigó, čtení myšlenek »blgdu slezta«, tak mohla získat schopnost »svakulége« a kdo ví, co ještě! Že o tom nemám ani potuchy? A proč bych měl znát všechny nebezpečné prostředky? Vždyť mě Slinchimové ani pořádně neznali! Jak by ke mně mohli mít důvěru?

»Svakulége« je hrozná věc, pokračovala, ze všech lidí na Beridazu ji znám možná jen já. Slíbila jsem, že ji mezi lidmi šířit nebudu, ale někdy... někdy by bylo její použití na místě...

Vladislav Zachariáš na to neřekl nic. Nedal najevo ani údiv. Už se smířil s tím, že máme od mimozemšťanů neuvěřitelné prostředky, a nic ho nemohlo překvapit.

„Libore, zavolej ještě jednou Slávka,“ požádala mě náhle Elina nahlas.

„Co mu mám ještě vyřídit?“ otázal jsem se.

„Až dosáhneš spojení, neruš je a zavolej telepaticky i mě,“ pokračovala. „Propojíme se do »*bjogrítu*« ...česky do vějíře. Já propojím i tady pana Vladislava, aby nebyl mimo. Ale připrav Slávka, že s ním budu mluvit především já.“

Vějíř »bjogrít« byl pro mě taky novinka, ale ne tak docela. Vzpomněl jsem si, že Viji na Beridazu také volala více lidem najednou. Měl jsem se o to zajímat víc? Těžko. Byl jsem tam nováček, všechno mi vonělo novotou, jak bych se mohl zajímat o tak choulostivé věci? Ale Elina Makropulos se čtyřmi sty lety zkušeností na Zemi i na Beridazu, to bylo něco jiného!

Zavola jsem telepaticky Slávka.

=*=

Slávek mé volání příliš neuvítal. Telepatický hovor se mnou považoval za ukončený, a mezitím navázal další spojení. Jeho schopnost číst lidem myšlenky z něho dělala hlavu »odboje«, měl nejlepší přehled o tom, co se děje. »Přečetl« si z hlav dozorců, co se dalo. Potíž byla jen v tom, že ani dozorcí nevěděli všechno. Akce pro ně byla velkou neznámou. Nejvíce se Slávek dozvěděl od vyšetřovatelů, jenže ho už považovali za »vytěženého« a přestali ho vyslýchat. Když zjistil, že s ním chci mluvit, musel se nejprve omluvit Michalovi, se kterým byl právě ve spojení, aby se mohl spojit se mnou. Vějíř očividně neznal ani on.

První, co mu Elina vysvětlila, byla technika telepatického spojení »vějíře«. Už to mu mohlo bohatě vynahradit přerušení jeho rozhovoru s Michalem. Jenže to nebylo všechno.

Tvrdil jsi Liborovi, že se mají rodiče odebraných dětí vzepřít, děti osvobodit a odvézt do Beridazu, kam za nimi OSPOD nemůže, začala bez dlouhého úvodu. Myslím si to taky, pokračovala, ale ta akce musí proběhnout rychle a s využitím překvapení. Nejprve se tedy zeptám: najdete ty děti, kde se právě nacházejí?

To bude možná problém, připustil Slávek. Když jsme zjistili, že je rozvážeji na různá místa, nařídili jsme jim pozorovat kudy je vezou, a každou podrobnost hlásit rodičům. Máme proto jakési tušení, kde dneska jsou. Ovšem ani dospělý nedokáže vždy zjistit, kam ho odvezli, natož děti.

Budete mě tedy potřebovat víc než si myslíte, opáčila Elina. Umím určit, kde jsou. Stačí, aby se s nimi spojili rodiče a aby mi dovolili připojit se do vějíře. Určím polohu těch dětí s přesností na metr. Druhým důvodem, proč musím jít s vámi, je má schopnost čtení myšlenek vyšetřovatelů, dozorců a podobné havěti. Ty můžeš zůstat s ostatními ve vazbě, budeš jim jistě užitečný. Takže mi předáš velení. Třetím důvodem je, že umím použít nejen vcítění zjóncigó, ale i stokrát silnější psychoúderý svakulége. A protože jsme s Liborem na útěku před Policií, jdeme do toho spolu.

Jste na útěku, ale nám chceš pomáhat? divil se Slávek.

S námi dvěma to nebylo tak zlé, vysvětlovala mu Elina, ale jakmile jde o děti, je to něco jiného. Mám taky děti, a kdyby mi na ně někdo sáhl, pamatoval by si to do smrti!

Jste ale jen dva, nás je víc, namítal.

Hele, Slávku, co kdyby se toho rodiče zúčastnili jen tím, že mi poskytnou telepatické spojení na své děti a doporučí jim, aby mě poslechly, že je vysvobodím jen s Liborem? Mělo by to výhody. Předně nás nebude tolik, nebudeme tak nápadní. Za druhé, nikdo nebude rodiče podezírat z únosu vlastních dětí, když budou mít pobytem ve věznici naprosto bezpečné alibi. Když budou žádat vydání dětí do své péče, vzbudí to dojem, že o únosu nikdo z nich neví. Asi by stálo za pokus obrátit se na soudy, co v tom podniknou, a bude zajímavé, s jakými vytáčkami OSPOD přijde, aby vysvětlil, proč děti vrátit nemohou. O děti se neobávejte, na Beridazu jim bude jistě lépe. Jste pro? Projednejte to nejprve mezi sebou, vějíř je u diskusí výhodný tak do pěti účastníků, a do dvaceti, pokud většina jen mlčí a poslouchá. Pak se zase obrať na Libora, ať nás pospojuje.

Nebylo to tak praštěné, jak se mi v první chvíli zdálo.

=*=

Vějíř, v řeči Slinchimů »bjogrít«, domluvu vesničanů tak urychlil, že mi Slávek už za půl hodiny telepaticky sdělil, na čem se všichni dohodli. Tak rychlé jednání jsem nečekal, a zejména, že se shodnou na Elinině návrhu, svěří získání dětí nám dvěma a budou pak soudně požadovat jejich vrácení. Uvidíme, jak z toho české soudy vybruslí!

Šlo teď o provedení celé akce.

Velení převzala Elina, a bylo znát, že si opravdu ví rady. Jako první úkol si uložila zajistit ústupovou cestu skrz vesnici, plnou policejních komand. Na útěku by nám zaručeně překážely, proto se rozhodla zneškodnit je jako první.

Vyletěli jsme z Prahy »zuzlitem« kolem poledne. Elina jen mávla rukou nad mou připomínkou, že nás může někdo spatřit.

„Když někomu vypadnou oči z důlků, ať si je tam zase sám zamáčkne,“ komentovala to lehkovážně.

Naštěstí se nezdálo, že by na nás brejlo tolik zkoprnělých Pražanů, a když jsme později letěli nad poli a lesy, bylo pod námi vyvalených očí ještě méně. Čím víc jsme se ale blížili k vesnici, tím víc Elina zpomalovala. Jak to dělala, nevím, mě »zuzlit« tak dokonale neposlouchal. Když jsem mu určil cíl, letěl optimálně až k přistání, kde se rozplynul. Optimálně znamená nejvýhodněji ať co do směru, tak co do rychlosti, jakýkoliv zásah do toho režimu by nutně vedl ke zhoršení, a proto »zuzlity« po dobu letu obvykle pasažéry neposlouchají. Elina to ale uměla obejít.

Jednou z mnoha výhod »zuzlitů« je tichý let. Jak jsem kdesi poznamenal, sovy by ten let označily za rámus, ale jiní ptáci ne, a srovnání s lidskými létajícími výtvary prostě nepřipadalo v úvahu. Tak tichý let dosahují jen neřiditelné balóny bez teplovzdušných hořáků. Žádný div, že jsme dole na zemi nebudili žádnou pozornost. Pozemní pozorovatel by se musel dívat zrovna na nás, aby si nás všiml.

Stačilo nám ale proletět nad všemi domy vesnice, a zavalily nás myšlenky policistů dole pod námi. Většinou byly neuspořádané, jen v hospodě se o něčem jednalo. Jak se dalo čekat, byl tam štáb policejního komanda. Pár policistů hlídalo na návsi, ale nikdo neočekával nepřítele shora. Jak se dalo čekat, jejich pozornost už značně otupěla. Ve vsi se nehnulo stéblo, obyvatelé odvezli do jednoho, takže nic neočekávali. Jen z kravína se sem neslo vzdálené hladové bučení. Policisty pochopitelně nenapadlo dát dobytku vodu a krmení, to bylo pod jejich úroveň. Že je to týrání zvířat? Nejjednodušší bude připočíst to ke zločinům vesničanů, že krmení zvířat nezajistili. Ale že by to někdo dával za vinu Policii? Ani nápad!

Nejjednodušší bude vylákat všechny do budovy staré školy, rozhodla Elina, když si vesnici prohlédla. Začneme v bývalém učitelském bytě. Vejdi tam zadem a nastav okna, aby ukazovala nějaký pohyb, jedno jaký.

Přistáli jsme za školou. Já jsem zamířil k zadnímu vchodu do škol, Elina se opět vznesla, aby měla přehled shora. Kdyby se něco začalo dít, včas mě varuje.

Do prázdné školy jsem se dostal snadno. Vesničané dveře nezamykali, zadní dveře školy byly navíc vyražené beranidlem. Škola měla okna jako všechny domy ve vsi zvenčí jen namalovaná, a zevnitř vytvořená technologiemi z Beridazu. Byla všechna fiktivní, vytvářená podle telepatických požadavků, a mohla zobrazovat skutečnost za stěnou i cokoli jiného, od nepohyblivých obrazů z paměti Šedýšů po obraz kamer na jiných místech našeho světa. V první chvíli jsem chtěl za okny zobrazit malý vodopád, nacházející se na potoce asi pět kilometrů za vesnicí, ale

pak jsem použil obraz vnitřku kravína s bučícími kravami. Jen to hladové bučení jsem prozatím ztlumil. Zapne se, až do třídy vkročí první policista.

Převrátil jsem ještě pár školních lavic, aby vznikla nevelká hradba na konci třídy, skoro jako kdyby se tu chtěl někdo ukrýt. Očekával jsem, že na ni policejní komando zaútočí s obvyklým řevem, než zjistí, že tu nikdo není.

Podobně jsem upravil i místnost bývalé místní knihovny. Školu vesničané nedávno přestěhovali do hospody, takže tady byl sklad různého harampádí, což se mi hodilo, abych tu naaranžoval další »zločinecké doupě«. Dalo se očekávat, že i sem vtrhne pár členů komanda.

Pak jsem zdánlivě ledabyle vyšel hlavními dveřmi školy na náves a hvízdal jsem si keltskou melodii skotské zpěvačky, která si kdysi říkala Ellian MacGregor. Jak jsem čekal, neušel jsem ani pět kroků když se náhle ozvalo: „Jménem zákona, stůj! Stůj, nebo střelím!“

Uposlechnout by bylo asi to poslední, co bych udělal. Místo toho jsem se hbitě otočil a několika skoky zapadl do hlavních dveří školy. Tam ovšem moje hra skončila. Zamířil jsem do sklepa a tajnými dveřmi vběhl do Katakomb. Jakmile se za mnou dveře zavřely, byl jsem v bezpečí, a od té chvíle už to leželo jen na Elině. Já jsem zatím proběhl chodbou do podzemní haly pod návsí, kde jsem si nechal na volnou stěnu zobrazit obraz, jaký by se mi jevil při pohledu z okna domu Hanušů naproti škole.

Jak se dalo čekat, všichni strážní vyběhli, aby mě nenechali utéci. Na návsí nezůstal ani jeden. Velitel akce je asi nepochválí, že nemysleli na zajištění, ale o to nejde, jde o to, aby je rozpoznala Elina. Jako správná čarodějnice seděla na střeše za komínem, či přesněji za nefunkční maketou bývalého komína, a myšlenkami se soustředovala do prostor školy pod sebou.

Tak... a pět jich je ve třídě, hlásila mi telepaticky.

Pět policistů vběhlo do třídy, aby zaútočili na nastraženou barikádu, za níž nikdo nebyl. Ani nevím, zda na ni zaútočili tiše, nebo s obvyklým řevem, ke mně se zvuky nedonesly. Ale Elina si pochvalovala, že jsou tam. Museli být pořádně překvapení, když se za nimi ozvalo zapraštění, jak silové pole dveří »perek« rozdrtilo stará dřevěná futra dveří, již dříve vyražených beranidlem. To asi ještě netušili, v jakém průšvihy se nacházejí. Mohlo jim to dojít, až když se ohlédl, ale žádné dveře ve stěně nebyly. Jen okna, za nimiž začaly hladové bučet krávy.

Jako by se lapeným vysmívaly...

Zatímco první skupinka policistů vtrhla do jedné z tříd, ostatní nevěřičně zírali, jak dveře přímo před jejich očima zmizely. Stěna byla čistá a nepoškozená, nejen bez dveří, ale i bez futek. Okamžik ještě vířily vzduchem třísky, ale ty se brzy usadily na podlaze.

Jenže v následujícím okamžiku se ozvalo další zapraštění a stejným způsobem zmizely i hlavní vchodové dveře. Také zde byla najednou nepoškozená stěna bez nejmenších známek, že by tu někdy nějaké dveře byly. A ke všemu

v hale zhaslo světlo. Policisty to nemohlo vyvést z míry, měli přece lampičky, jenže v jejich světle najednou marně hledali **jakékoliv** dveře. Vstupní hala školy se neočekávaně změnila v uzavřenou kryptu, kde byli všichni znenadáni a bez sebemenšího varování – zazdění.

Těch pět ve třídě na tom bylo zpočátku lépe. Velice brzy však zjistili, že se těmi okny nedá vyskočit ani do opovrhovaného kravína. Jistěže pochopili, že okna nejsou okna, ale pouhé obrazy oken. Podle topologie školy měla okna vést na náves, ne do stáje. Pokusem se ale rychle přesvědčili, že rozstřílet předpokládané obrazovky není dobrý nápad. Obraz oken zhasl, ale zůstala neporušená stěna, na níž kulky služebních zbraní nezanechaly ani škrábnutí, ba ani nepatrný dolíček.

Neškrábl by je ani pancrfaust.

==*=

Po likvidaci hlídek rozmístěných na návsi chtěla Elina zneškodnit policejní štáb, dočasně rozmístěný v hospodě. Bylo to ještě snadnější. Stačilo telepaticky zavřít dvoje mimozemské dveře »pereku«, a celý štáb byl v hospodském lokále hermeticky oddělený od světa jako v kryptě.

Bude jim tam asi brzy ouvej, podotkl jsem.

Ještě je lituj! odfrkla si v duchu Elina.

Já jen, že žádná skupina nemá přístup k vodě ani na záchod, pokračoval jsem. Aspoň na záchody bys je měla pustit.

Vesničany nechali zbytečně pár hodin v železech a taky bez vody, odpálila mě. Musíme se snažit, aby nebyli zavření dlouho, ale když to vydrželi vesničané, vydrží to ti vytrénovaní svaloušci také.

Pak se zamyslela, zablokovala pár dalších dveří a uvolnila za ně jiné. Skupinky ve škole se spojily, a ve škole i v hospodě se uvolnily dveře na záchody.

Vodu mají v umyvadlech, zavrčela v duchu Elina.

Na to už jsem neodpověděl, raději jsem se zajímal o další postup. Ale Elina to měla promyšlené.

Vylez z podzemí, poletíme, vyzvala mě.

A pak jsme v jednom společném »zuzlitu« opustili vesnici a zamířili do města, kde se měly nacházet děti.

Už na nás netrpělivě čekaly.

==*=

Česká převýchova

S takovými fakany se ředitelka Zlatuše ještě nesetkala.

A že už měla činění i s grázlíky většího kalibru! Jenže tihle fakani byli... prostě jiného druhu. Nevztekali se, neodmlouvali. Jen byli takoví... uzavření. Nespolupracovali. Pořád jako kdyby byli zahledění... kam vlastně? Do sebe? Jako kdyby se od celého světa oddělili nějakou psychickou bariérou...

A ty jejich příšerné hlášky! Není přece normální, aby dvouleté děcko upozorňovalo vychovatelku, že zneužívá pravomoc veřejného činitele. Jistěže je to drzost, hodná potrestání, ale tohle nemůže mít ten dvouletý fracek ze sebe! Stejně tak jako ta tříletá holčina, co jí citovala zákony! A ještě se opovážila tvrdit, že by jí, ředitelce, měly hrozit dva roky odnětí svobody!

Neuspěla už na začátku, když dětem nařídila převléknout se do osvědčených uniforem, zavedených v Dětském domově někdy před deseti lety. Děti odmítly svléci podivné oděvy, co měly na sobě, a vychovatelky utrpěly první neúspěch, když se pokoušely strhnout je z dětí násilím. Prostě to nešlo. Látka těch oblečků byla huňatá a měkká, ale vychovatelka Róza při neúspěšném pokusu o rozstřížení rukávu zlomila nůžky. Látka, na omak měkká, byla houževnatější než nejnovější dovozové řeznické rukavice z kroužkové oceli. Pokusy násilím strhnout z dětí oděv dopadly fiaskem. Udýchané vychovatelky to vzdaly, jen dětem vyhrožovaly, že když jim oblečky nepošlou do prádelny, budou muset chodit ve špíně. Na to se ozvala jen jedna dívčina strohou připomínkou, že se tyhle obleky nešpiní, takže v nich doma i spí, a budou v nich spát i tady. Drzá žába! Ale ostatní děti souhlasně kývaly, že to mají doma také tak zavedené, a do pyžam se na noc nepřevlékají.

Byla především ostuda rodičů, že hygienu dětí zanedbávali, ale dospělé tady zaráželo, jak na tom všechny děti trvaly!

A nejhorší bylo, že se nikdo z těch dětí nebránil! Jen se na vychovatelky dívaly s tak unylým výrazem, až je mrazilo. Pokusy o rozstříhání houževnatého materiálu strpěly bez odporu, jen se zřejmým zadostiučiněním a s potouchlým výrazem tváře sledovaly marnou snahu vychovatelek.

Hraček se přitom ti fakani ani nedotkli, takže nemělo smysl jim je brát, a tím je jejich zabavením vychovávat! A když dostal pětiletý kluk od samotné ředitelky zaslouženou facku, nastavil jí i druhou tvář a vybídl ji, aby si tedy posloužila! Samozřejmě ji dostal i z druhé strany, jenže když se nečekaně ohlédla, zjistila, že si to jiná děcka natácejí na mobily!

Následovalo pochopitelně zabavování mobilů, jenže se jí nezdařilo doličná videa smazat. Prostě je nenašla. Parchanti stačili z mobilů vyjmout karty přidavné paměti! To by tak rychle nenapadlo ani dospělé! Tělesná prohlídka všech dopadla podle očekávání negativně, titěrné paměťové karty se dají schovat skoro všude. Stačí vsunout drobnou kartu pod nesundatelný oblek, a její objevení je nemožné.

Ostatně i mobilů se našlo nečekaně málo, jen pět. Mělo by jich být víc, ale nikdo nedal najevo, že by věděl o zbývajících.

Hromské dílo, hromská práce!

Nezbylo než použít netradiční výchovné prostředky. Nemá se to, ale není-li žalobce, není ani soudce. Děcka nikomu žalovat nebudou. Nemají komu, a časem na to stejně zapomenou. A i kdyby ne, nikdo jim to neuvěří.

Zlatuše rebelům oznámila, že budou všichni bez večeře, dokud dobrovolně neodevzdají všechny mobily.

Jenže ti fakani i to přijali neuvěřitelně klidně. Žádný pláč, žádné fňukání. Z houfu se jen chlapeckým hlasem ozvalo slovo, které vychovatelky i s ředitelkou vytočilo k zuřivosti.

„Mauthausen!“

„Kdo to řekl?“ otočila se hbitě Zlatuše, ale všichni fakani se tvářili tak nezáúčastněně, že se autora výkřiku nepodařilo odhalit. Výzva, aby toho syčáka ostatní označili, zůstala zcela bez odezvy, i když jim vyhrožovala, že nedostanou ani zítřejší snídani.

Zlatuše cítila, že musí něco udělat, jinak bude ohrožená její autorita. Ti malí grázlíci si z ní snad opravdu dělají psinu! Ale to se nestane, aby jim povolila!

Nařídila nástup na dvoře, kde budou stát tak dlouho, dokud neodevzdají aspoň jeden mobil. Počítala s tím, že stačí prolomit jejich odpor v malém, a pak zvolna salámovou metodou přitvrdit, jenže děcka se na špinavý dvorek vyhnula s nadšením, jako by se na to snad ještě těšila.

Počkejte, fakani, však budete brečet, pomyslela si Zlatuše.

Na pomoc si vzala starší chovance Dětského domova, které také nechala nastoupit na dvorku. Jenže těm starším pak zavelela rozchod a dokonce jim »za odměnu« povolila otlučený kopací míč, aby se chlapci mohli těm novým ukázat.

Rebelové ovšem museli stát ve vyrovnaných řadách jako na Spartakiádě a závistivě pozorovat hrající si »poslušné«. Tak si to aspoň Zlatuše představovala, jenže noví stáli bez zájmu. To snad není pravda! Aby fotbal nezabral ani na kluky? Očekávala odpor, který by mohla zlomit, nebo aspoň protest. Skoro najisto čekala, že se z houfu dětí ozve nějaká hláška! A mohlo by to být ledacos, od srovnání s nácvikem na Spartakiádu po zmínku o apelplatzu, když už tu někdo z nich použil slovo »Mauthausen«.

Jenže všichni stáli netečně, jako kdyby něčemu naslouchali. A někteří se přitom přiblížili usmívali, jako kdyby věděli něco, co nikdo jiný vědět nemůže. A pak se jako na povel otočili a dívali se vzhůru přes střechu Dětského domova, jako by tam bylo něco nevidané, přinejmenším pták Ohnivák nebo jiný zázrak...

Ředitelku Dětského domova to zaujalo natolik, že se tímto směrem volky nevolky podívala. A co tam spatřila, to ji dokonale vyvedlo z míry.

Z nebe se snášela dvojice, mladík a dívka. Jenže nad nimi nebylo ani křídlo rožala, ani padák. Vypadali jako kdyby seděli na motorce, která tam však chyběla. Přibližovali se rychle, ale prudce zpomalovali, takže bylo zřejmé, že jejich cílem je právě dvorek Dětského domova.

Při pohledu na jejich oděv však ředitelce zatrnulo. Ti dva měli stejně divné kombinézy jako děti z vesnice, dopravené dnes ráno do Dětského domova Policií. Znamenalo to snad, že s dětmi mají něco společného? Vypadalo to tak. Proč ale zaměstnance Dětského domova, nebo aspoň ředitelku nikdo nevaroval, že sem mohou ti lidé tak podivným způsobem přiletět?

Ředitelka Zlatuše vytáhla pišťalku a ostře zapískala.

„Konec vycházky, návrat do jídelny!“ poručila chovancům i vychovatelkám.

Poslechli ji však jen ti starší. Nováčci se ani neotočili, aby její příkaz splnili. Naopak vytvořili na dvoře kruh, aby mezi ně mohla nebeská návštěva přistát.

„Řekla jsem »Konec vycházky, návrat do jídelny!«“ přísně opakovala Zlatuše. „Tady poroučím já!“

Mezitím se návštěvníci z nebes snesli na dvůr a postavili se na vlastní nohy uprostřed kruhu dětí. Ačkoliv mezi nimi a dětmi nepadlo ani slovo, na dvoře panovalo stále stejné ticho, děti se začaly beze slova řadit za oběma návštěvníky do trojstupu.

„Tady poroučím já!“ opakovala zarputile Zlatuše. „Nařídila jsem konec vycházky!“

„Poroučejte si komu chcete, ale těmhle dětem ne!“ obrátila se k ní nevlídně dívka, která sem přiletěla. „Na to nemáte právo.“

„Dostala jsem je na starost!“ okřikla ji Zlatuše. „Vy mě tady komandovat nebudete!“

„Nebudu, když ustoupíte o tři kroky zpátky,“ řekla dívka.

„Ty drzá fuchtle!“ rozkřikla se Zlatuše. S těmi slovy vytáhla z kapsy mobil a chystala se zavolat Policii.

Jenže v té chvíli ji přestaly poslouchat prsty, mobil jí vypadl z ruky a křápl na asfalt dvorku. Zlatuše se zděšením pozorovala své ruce. Aniž by to měla v úmyslu, obě ruce se jí pevně sevřely v pěsti, a ať dělala co dělala, nedokázala je rozevřít. Vychovatelky v první chvíli ztuhly nad tou drzostí, ale než se vzpamatovaly, zmocnila se jich nevysvětlitelná únava. Jedna po druhé klesaly na špinavý asfalt a slabostí se jim sotva podařilo usednout.

„Ano, paní ředitelko,“ přikývla dívka. „Vím, že vám ty děti svěřila Policie, ale ani ta na ně nemá právo. Až si pro ně přijdou, řekněte jim, že jste nás nemohla zadržet. Je to čistá pravda, nemáte na to lidi, a i kdybyste měla, nepomohou vám. A děkujte Pánubohu, že nemám čas se s vámi zdržovat! Popovídaly bychom si o fackování dětí trochu déle.“

„Vy fackujete děti?“ postavila se bojovně ředitelka Zlatuše. Pořád nemohla rozevřít pěsti, ale teď jí připadal box jako vhodný způsob vyřizování účtů.

„Já ne, vy!“ odpálila ji dívka. „Děcka, složte tady na dvorku mobily, ať si paní ředitelka prohlédne vaše videa! A vy si je pak prohlédněte a zkuste nezávisle odhadnout, jaký trest byste nejspíš dostala, kdyby naší Policii šlo o spravedlnost. Líbit se vám to asi nebude, ale fackujete na nich vy, ne já!“

Ředitelka jen zalapala po dechu. Z houfu fakanů jich pár vyběhlo, položili před ni na asfalt pět mobilů a rychle se vrátili. Na žádné vyhrůžky je nevydali, ale když jim to tahleta fuchtle jen jakoby mimochodem navrhla, mohly se ochotou přetřhnout!

Náhle pocítila, že křeč v rukou ustoupila. Zase dokázala rozevřít pěsti, a hned toho využila. Sehnula se, posbírala ze země odložené mobily a nastrkala si je do kapes.

„A tím pádem nemáte důkazy!“ řekla vítězně.

„Nač?“ opáčila dívka. „Vám nedošlo, že se videa dají odeslat někam, kde jsou ve větším bezpečí než v mobilech? Nechte si originály, nám stačí kopie. I ty vám mohou způsobit bolení hlavy! Tak děcka – nasedáme a poletíme!“

Snad by se Zlatuše smířila s tím, že ti dva vetřelci přiletěli vzduchem bez letadla, bez padáku i bez rogalu. Ale když spatřila, jak se do vzduchu zvedá celá horda dětí, to už bylo na ni příliš.

„Co si to dovoluujete?“ vykřikla za nimi. „Tady není žádný holubník, aby si mohl přijít kdo chce a dělat si co chce!“

Dívka se na ni jen útrpně usmála a chasník, který za celou dobu neřekl jediné slovo, na rozezlenou ředitelku lišácky jednou rukou zamával. Létaající děti se svými průvodci se vzápětí lehce přehoupali přes hřbet střechy a zmizeli. Ředitelku i vychovatelky zanechali v chmurných myšlenkách, jak to vysvětlí nadřizeným, když to ani samy nechápaly.

To přece ani není možné!

==*=

Ředitelka Dětského domova magistra Zlatuše nám osvobození dětí nechtěně maximálně usnadnila. Šikanózní nástup na dvorku se dal přirovnat k apelplatzu v nacistických koncentracích, ale od dětí jsme předem věděli, že se »trestání rebelů« účastní jen vychovatelky. Sadistický správce budovy Wasrman, který občas ředitelce ochotně pomáhal krotit nejvzpornější chovance, dnes na dvorku nebyl, a jen tak by se ho Zlatuše nedovolala.

Ostatně by jí proti Elině nebyl nic platný.

Neocenitelný byl telepatický kontakt s dětmi po celou dobu jejich odloučení od rodičů. Zlatuše správně odhadla, že tak malé děti na většinu těch překvapivých hlášek neměly. Vymýšleli je rodiče, současně děti uklidňovali a povzbuzovali, aby se v neznámém prostředí nebály. S Elinou jsme se pak k rodičům připojili, a tím jsme získali spojení i s dětmi. Ochotně nám potom popisovaly, kde se nacházejí a co se s nimi děje, a my jsme je na oplátku povzbuzovali, že už za nimi letíme a vysvobodíme je. Už předtím se všechny děti spolu telepaticky dohadovaly, a zmínka o blížícím se vysvobození jim dodala novou sílu.

Zvláštností byla Elinina navigace. Určit cíl cesty »zuzlitu« je snadné, pokud cíl znáte, a už tam někdo někdy byl. Takové cíle si Šedyše pamatují. Co ale když musíte letět někam, aniž byste předem věděli kam? Elina tomu říkala »postupné přibližování«. Znamená to určit cíl někde poblíž, ve vhodnou chvíli předstírat, že

jste si to rozmysleli a určit cíl jiný. To se dá dělat i opakovaně. Další pomůckou je zaměřit se na telepatii toho, s kým mluvíte. Získáte tak sice jen směr bez vzdálenosti, ale to stačí, abyste se za ním mohli vypravit.

Ředitelka Zlatuše o tom neměla ani potuchy. Pro ni byly děti »uzavřené do sebe« a »přiblíble se usmívající«, neboť nevěděla o jejich telepatickém spojení s rodiči. Podivila se, když jí tříletá dívka citovala paragrafy trestního řádu, ale nedošlo jí, jak je fakticky vyloučené, aby to malá Janka opravdu znala.

Pak jsme ovšem k dětem dorazili rychlostí stíhačky, ještě ze vzduchu jsme zhodnotili situaci, a když jsme viděli, že děti hlídají jen postarší, neohrabané vychovatelky, bylo nám oběma jasné, že to bude snadnější než jsme doufali.

Jednou z mnoha výhod »zuzlitů« je schopnost přizpůsobit se rozdílným požadavkům. Kdo letí sám, může si připadat jako na velice silném létajícím a neviditelném motocyklu. Máte-li s sebou zavazadla, budou zpravidla za vámi, a nebudou vám tedy překážet ve výhledu. Dva mohou sedět za sebou jako na motocyklu, nebo vedle sebe, a připadají si jako v létajícím neviditelném autě. Do »zuzlitu« velikosti autobusu se vešly náraz všechny děti ze vsí.

Ještě za letu jsem se spojil s Slávkem a ohlásil mu, že jsme je naložili a letíme s nimi do vsí, kde je zavezeme do Katakomb. Policejní komanda i s jejich štábem jsou zneškodněná, takže nám překážet nebudou. Postupně tak přeneseme všechny děti, rozmístěné i do dalších zařízení OSPODu. Teprve potom vypustíme policisty a dáme jim najevo, že se zamíchali do něčeho, od čeho by měli dát raději pracky pryč, načež děti odvezeme do Beridazu. Časem za nimi přijdou i jejich rodiče.

»To bych nedělal,« nesouhlasil nešťastně Slávek. »Nedával bych jim vůbec najevo, že máme dary z Beridazu!«

»Myslím, že to nezachráníte,« podotkla Elina, propojená se mnou a s Slávkem do »bjogritu«. »Už jsme jim ukázali příliš mnoho než aby se spokojili s nějakým varováním a nechali nás na pokoji. Dostali jsme se do konfliktu s úřední mocí, a ta to jen tak nevzdá. Mám s tím velice špatné zkušenosti.«

»Jak to myslíš?« zeptal jsem se jí.

»Podle mě je to konec našeho klidného života v Čechách,« řekla Elina. »Zažila jsem to už víckrát. Jakmile ukážeme vládům tohoto světa sílu, pochopí to jako ohrožení své vlády. Můžeme jim tisíckrát opakovat, že je nechceme svrhnout, budou nás soudit podle sebe, takže nám neuvěří a postaví proti nám ještě větší sílu. Oni nepochopí, že stojí proti něčemu, co ani nechápou. Zjistili by brzy, že si z jejich Policie nic neděláme, a nasadili by proti nám armádu. Z té bychom si také nic nedělali, současná Česká armáda je každému soudnému člověku pro legraci, ale pozvali by na nás větší sílu ze zahraničí. Slinchimové jsou silnější, jenže vědí, že by naši vládci dokázali použít i atomové zbraně, které nejvíc uškodí okolním civilistům. Zkrátka, když proti sobě stojí dvě neústupné síly, je to mírovou cestou neřešitelné. Podle mě je spořádaný ústup jediná schůdná cesta, jak vyloučit krvavý

konflikt. Stáhneme se ze Země do Beridazu, zahladíme stopy a pár desítek let se sem nevrátíme.«

»Pěkně děkuju za takovou radu!« odfrkl si v duchu Slávek.

»A co chceš dělat jiného?« odvětila Elina. »My sice víme, že jsou Slinchimové silnější, ale jak o tom chceš přesvědčit české, a později nejspíš i americké generály? To oni si budou myslet, že jsou silnější a že nás dokáží kdykoliv rozplesknout jako mouchu. Zpočátku by si neškrtili, takže by stupňovali sílu. Bombardování, ostřelování kanóny a nakonec nejspíš i ten atom. Nemyslete si, že by se zdráhali!«

»Vysvětlovali nám, jakou mají Američané úctu k lidským životům!« odvětil zaraženě Slávek.

»Mají,« souhlasila Elina. »Ale váží si jen **vlastních** životů. Na domorodce všude ve světě házejí bomby beze stopy soucitu. A nejsou si před nimi jistí ani spojenci.«

»A nevidíš to trochu moc černě?« namítl Slávek.

»Vidím to realisticky,« řekla Elina. »Kdyby to takhle viděli lidé už dřív, nebyly by miliony mrtvých. Vždyť i ti, kdo odjížděli do vyhlazovacích táborů, si všichni mysleli, že jsou nevinní. Proč by se jim mělo něco zlého stát? Nevěřili, že někteří »nadlidé« už mají tak blízko ke zvířatům, že se nerozpakují vraždit i malé děti! Poslední dobou jsem žila mezi Rusy, většina se jich na Beridazu zachránila na poslední chvíli, něco už o tom tedy vím.«

»No jo, Rusové!« připustil nepřítisť uctivě Slávek.

»A ty si myslíš, že Germáni byli lepší?« usadila ho Elina.

»Nebyli,« souhlasil Slávek. »Ale to byla válka, ta dělá z lidí zvěř jako na běžícím pásu.«

»Když Rusové nedávno, za hlubokého míru, vydali zákaz posílání ruských dětí k adoptcím do Ameriky, spustily neziskové organizace strašný nářek, jak těm nebohým sirotkům berou naději na lepší život,« pokračovala tedy Elina. »Jenže se ukázalo, že stopy několika dětí končily na transplantačních klinikách. Ty děti se pochopitelně nevypařily, ale lékaři je tam podle všeho rozřezali na orgány.²⁸ To je ta americká úcta k životu »méněcenných« dětí... Rusové pochopitelně navzdory protestům zakázali posílat tam další sirotky, ale jiné státy se takový zákaz vydat neodvážily, a transplantační kliniky prosperují vesele dál.«

»Fuj!« ulevil si Slávek. »To by se snad ale rozkřiklo, ne?«

»Jo, rozkřiklo se to,« souhlasila Elina. »Ale nejvíc se o tom diskutovalo v Beridazu. Na Zemi média tuto aféru rychle zametla pod koberec. Poslyš, Slávku, přistáváme ve vsi. Zavedeme děti do Katakomb a letíme pro další. Až budeme mít všechny, odvezeme je do Beridazu. Libor zatím vypustí Policii z pastí v hospodě a ve škole. Předpokládám, že budou upalovat, ale brzy se vrátí s větší silou. Zatím vydržte, popovídám si o tom v Beridazu se soudcem Zaránem, mívá

28 Bohužel, to se skutečně stalo.

občas dobré nápady. Teď se hlavně neukvapujte. Až se vrátím, budeme snad moudřejší.«

»Zuzlit« s námi dosedl na návsi, pod níž byla centrální hala Katakomb. Šlo už jen o to, kterým sklepem tam vejdemo, ale tato otázka byla vedlejší. Policisté byli jen ve škole a v hospodě, nejbližší dům byl Hanušů. Projdeme jejich sklepem, a jsme v podzemí.

Ještě přivezeme další tři skupinky, rozmístěné v dalších Dětských domovech, a pak se všemi odletíme jeskyněmi do Beridazu. Doufám, že to proběhne podobně hladce jako u první skupiny, už protože ty tři jsou mnohem menší.

Elina mi potom určila úlohu vyjednávače s Policií.

Inu, bude to šou!

==*=

Vyjednávání

Když se za posledním dítětem zavřela zeď sklepa Vlastova domu, mohl jsem si konečně oddychnout. Elina odveze děti do bezpečí, já si popovídám s policajty. Ovšem ne tak, aby mě na místě zatkli. Mám přece možnosti, jak tomu předejít!

Nejprve jsem se spojil se štábem v hospodě. Rozsvítil jsem jim tam světlo, a na stěně se objevilo okno, jako kdyby tam bylo okénko do sousední místnosti, kudy jsem si s nimi mohl bez obav popovídat. Myslím, že jim skoro ihned došlo, že s nimi chci mluvit prostřednictvím televizní techniky. Nedošlo jim ale, že jim budu přitom číst myšlenky, byli totiž v dosahu.

„Dobré odpoledne, pánové!“ oslovil jsem je. „Omluvte mě, že jsem vás nechal tak dlouho čekat, ale měl jsem důležitější věci na starosti než vás. Kdo z vás té vaší bandě velí?“

Byla to drzost takhle oslovit policisty, zvláště když tu bylo šest vysokých důstojníků hodnosti od majora výš. Vypadalo to, že sama Policie přisuzuje té akci velkou důležitost, když se velení ujal takové šajby.

„Tady Policie! Vzdejte se!“ vykřikl kdosi z nich.

„Žádost se zamítá!“ odvětil jsem klidně. „Nejste v situaci, abyste se mohli považovat za vítěze. Nejprve mi zodpovíte na pár otázek, a teprve potom vás nechám odjet.“

„Tady je Policie České republiky!“ oslovil mě důrazně jiný. „Ukončete ten nesmyslný odpor a vzdejte se! Porušujete zákony České republiky!“

„Žádost se zamítá!“ opakoval jsem. „Zákony porušujete vy. Upozorňuji vás, že nebudu ustupovat násilí. Není z vaší strany oprávněné ani použitelné. Jste tady v pasti jako myši v klínce se sýrem.“

„Dopouštíte se protiprávního útoku na veřejné činitele. Na to nemáte právo! Za to vám hrozí...“

„A dost!“ zarazil jsem ho. „Jednat budu jen s velitelem. Vy to nejste, tak mlčte!“

„Jak můžete tvrdit, že nejsem...“

„Vy to nejste, pane majore Houžvičko!“ usadil jsem ho. „Ať mluví váš velitel pan Kačírek! Vy ostatní raději mlčte!“

„Zřejmě s námi chcete jednat z pozice síly,“ začal konečně podplukovník Igor Kačírek, nepatrně vyvedený z míry, odkud ho znám. Ale četl jsem myšlenky všech, nebylo to vůbec tak těžké zjištění.

„Kdybyste nepochopili, že jednám z pozice síly, opakovali byste pořád dokola vaši nesmyslnou žádost, abych se vzdal,“ řekl jsem. „Nenechám se bezdůvodně šikanovat, proto musím jednat tak, abyste mě brali vážně.“

„Ale stavíte se proti zákonům, nechápete to?“ začal mi opět vyčítat.

„Proč bych to nechápal? Chápu to,“ ustoupil jsem.

„To vás ale může šeredně mrzet, nemyslíte?“ pokračoval podplukovník.

„Stavím se proti zákonům, které mají občany chránit, místo toho jim škodí,“ pokračoval jsem klidně. „Nepopřete, že jste do této vsi přijeli škodit. Podívejte se, vím o udání, že se tady měly údajně pěstovat drogy. Váš příjezd byl omluvitelný, byl podle zákona, a vlastně to byla vaše povinnost. Až sem to bylo v pořádku. Přestalo to být omluvitelné, když jste tu žádné drogy nenašli, ale přesto jste v té akci pokračovali. Ale ovšem, ty lisované cihly při pohledu z rychlíku konopí asi připomínaly. Co jste ale dělali, když vám přišly záporné výsledky z laboratoře? Omluvili jste se zatčeným, vrátili jste je domů? Slíbili jste jim nahradit škody na domovních dveřích, rozbitých vašimi beranidly? Mimochodem, člověk vchází do dveří obvykle tak, že stiskne kliku, což jste zřejmě dávno zapomněli. Žádné dveře ve vsi nebyly zamčené, aby bylo použití beranidla oprávněné.“

„Nemáte právo soudit naše metody!“ řekl podplukovník.

„Vy nemáte právo považovat se za nadlidi!“ odpálil jsem ho tvrdě. „Ano, máte pravomoci. Přesvědčit se, zda opravdu nejde o drogy, byla dokonce vaše povinnost. Jenže v okamžiku, kdy jste zjistili, že to udání bylo křivé, měli jste ukončit akci, omluvit se, nahradit způsobené škody, a jestli jste byli odhodláni pokračovat, měli jste obvinít z křivého svědectví udavače. To jste neudělali. Překročili jste tím pádem pravomoc veřejných činitelů, a protizákonnými jste se stali vy. A ještě obhajujete neobhajitelné! Kritizovat to musím a tedy budu.“

„To může posoudit jedině nezávislý soud, ne vy!“ utřel mě důstojník.

„A bylo by to tak, kdyby v Čechách byly spravedlivé a skutečně nezávislé soudy,“ odsekl jsem. „Místo nich je policie i justice v Čechách čím dál prorostlejší mafií, spravedlivé soudy jsou chimérou, a dávat jim zapravdu je vlastně spoluvina na justičních zločinech.“

„To už je urážka celé justice!“ vyskočil podplukovník.

„Urážka by to byla, kdyby to nebyla pravda,“ odvětil jsem. „Hrubou chybou justičního systému je, že netrestá porušování zákonů soudci. Uvědomte si jednu skutečnost. Když odvolací soud zruší rozsudek nižšího soudu, a konstatuje, že nižší soud porušil zákon, vystavuje mu tím vysvědčení o podjatosti. Kdyby bylo jedno úspěšné odvolání za deset let, šlo by o »selhání jednotlivce«. Ale na to je těch úspěšných odvolání příliš mnoho. Odvolací soud jen vrátí případ k dalšímu projednávání, to znamená, že tito soudci budou zákon beztrestně porušovat dál. Ano, vím, soudci mají být nezávislí, jenže jsou dnes nezávislí i na zákonech a na zdravém rozumu, a to je velice hrubá chyba! Takovému justičnímu systému říkám plným právem »prohnilý«! Nejde už o chyby jednotlivců, ale vytváření justičních gangů signalizuje selhání samotného systému. Obhajovat to může jen hlupák, který si to neuvědomuje, nebo darebák, který z toho těží.“

Kdyby na mě dosáhli, roztrhali by mě holýma rukama, ale teď to bylo jen jejich zbožné přání. Pravda, každý mi přál jiný způsob smrti, od vlečení za autem po klasickou šibenici. Zůstalo však jen u zbožných přání.

„Podívejte se,“ řekl jsem smířlivějším tónem. „Můžeme uzavřít dohodu. Já vás vypustím z pasti, do které jste sami vlezli, vy odtáhnete, propustíte zatčené vesničany a tuhle vesnici už necháte na pokoji. Měli jste dost času zjistit, že se tu žádné drogy nepěstují. Vzorky, co jste sebrali u krav, jsou obyčejná lisovaná tráva, krmivo pro dobytek. Takový důkaz vám musí každý soud hodit na hlavy. Teď už můžete jediné se ctí vycouvat. A nebudete se za tu ostudu mstít nevinným, platí?“

„Ani vy zde nejste v situaci, abyste se považovali za vítěze,“ podnikl slovní protiútok podplukovník. „Na naší straně je zákon, který jste útokem na nás porušili! Takže máme další důvod!“

„Chcete-li, můžete si to myslet,“ pokrčil jsem rameny. „To byla nabídka, kterou samozřejmě nemusíte využít. Asi jste si nevšimli, že jste v budovách jako ve Faradayově kleci. Nefunguje vám rádiové spojení, pomoci se nedovoláte. Máte přístup na záchody, kde je i voda, ale do kuchyně se nedostanete, a když vám zhasnu světlo, budete sedět potmě. To zřejmě vydržíte, takže o vaší schopnosti vzdorovat rozhodnou zásoby jídla. Žádné nemáte, tím to bude jednodušší. Hlad už vás donutí jednat!“

„Vy nás odsud nepustíte?“ vzkypěl podplukovník.

„Bez té dohody by to bylo vaše ničím nezasloužené vítězství!“

„Na naší straně je zákon!“

„Zpočátku byl,“ přikývl jsem. „Proto vám tu nikdo, jak jste si jistě nevšimli, nekladl odpor. Jenže to se časem změnilo. Jednak jste se tu chovali jako hulváti, a nepřestali jste ani když jste zjistili, že nejste v právu. Teď je na vaší straně jen svévole a šikana. A kde se nespravedlnost stane zákonem, stává se odpor proti ní povinností²⁹. To platilo nejen za Rakousko-Uherska, ale za všech režimů.“

„Co tím ale chcete dosáhnout?“ pokračoval podplukovník. „Čím víc se vzpíráte, čím víc zákonů porušíte, tím víc zákonných důvodů k vašemu potrestání nám dodáváte. Neuvědomujete si, že nás hájí zákon i když se nechováme úplně korektně, zatímco vás zákon nakonec kdekoliv na světě dostihne?“

„Viktor Kožený se tomu s chutí směje!“ popíchl jsem ho.

„Ale i toho už zákon dostihl!“ vrátil mi míč.

„Jistě, ale ne váš zákon,“ upřesnil jsem jeho slova. „Vy jste na něho byli, jste a budete krátcí. Jenže se postavil proti Američanům, a ti mají delší prsty a hlavně větší námořní sílu.“

„Mohli bychom je požádat o pomoc!“ litoval dál.

„Když Řeky na Kypru okupovali Turci, uctívané NATO pro ně nehnulo ani prstem. Dopadli byste stejně. Jste pro ně dobří jen jako kanonenfutr, který za ně nasazuje krky na jejich loupežných výpravách, ale aby vám pomohli? Tomu se asi všichni s chutí zasmějeme, ne? Jako vtip je to dobré!“

„Naše transatlantické spojení je vám k smíchu?“

29 When injustice becomes law, resistance becomes duty (Henry David Thoreau, Slavery in Massachusetts, 1854)

„Budete se divit, ale je,“ zvažněl jsem trochu. „Přesněji, k smíchu i k pláči. K smíchu je, že by vám pomohli, k pláči je, kolik nás to spojení stojí. K pláči jsou ty miliardy nasypané do černé díry »mezinárodních« loupežných výprav, ze kterých mají užitek jen americké ropné kartely, zatímco Armáda České republiky neuhájí ani jedno okresní město, kdyby nás někdo doopravdy napadl. V Čechách se musíme pořád strachovat, odkud na nás přijedou další tanky. Přijely už ze všech světových stran, což neznamena, že z některého směru nezažijeme repete.“

„Ze všech světových stran?“ nezdálo se důstojníkovi.

„Jistě,“ ujistil jsem ho. „Jestli si myslíte, že to byl jen ze západu wehrmacht a z východu Rusové, zasluhujete pětku z dějepisu. Germánům pomáhali ze severu Poláci, kteří si ukousli Těšínsko, z jihu Maďaři, kterým připadl jih Slovenska. Rusové byli připraveni na východě, pak se nám dlouho lhalo, že nám chtěli přijít na pomoc, ale osud Polska, zejména masakr v Katyni, to ukazoval reálněji. Rusům o třicet let později pomáhaly jiné státy Varšavské smlouvy, Němci, Poláci, Maďaři i Bulhaři, takže nás obsadili ze všech světových stran. Není to tak dávná historie, měli byste ji znát.“

„Naši spojenci dnes nejsou zákešní jako Rusko a Varšavská smlouva,“ hájil je podplukovník.

„Naši současní spojenci nás, pokud vím, předhodili v Mnichově Hitlerovi pod pohružkou, že mu ještě pomohou, když ten diktát nepřijmeme. Jedni jako druhí! Od spojenců se pomoci nedočkáte. Poslyšte, nevrátíme se raději k dohodě, kterou vám navrhuji? Opakuji, vypustím vás z pasti, odtáhnete, propustíte zatčené, tuhle vesnici už necháte na pokoji a nebudete se ani mstít, platí? My se naopak vzdáme podávání žalob o náhradu škod. To je ještě vstřícnější gesto, ne?“

„Jaké gesto?“ namítl podplukovník Igor Kačírek. „Odkdy mohou extrémisté diktovat Policii České republiky, a vydávat to za vstřícné gesto?“

„Takže dohodu odmítáte?“ přerušil jsem ho otázkou.

„Odmítáme!“ odvětil ještě stručněji.

„Pak tedy – Requiescat in pace!“ ukončil jsem rozhovor.

A zhasl jsem jim světlo.

==*=

Bylo vidět, že s nimi zbytečně ztrácím čas. Však on je hlad donutí jednat, ale to chce obnovit jednání až změknou, řekněme za pět až deset dní. Do té doby je tam necháme, čas pracuje pro nás.

Vesničané v zadržovací vazbě už byli také nervózní. Drželi je oddělené a vyslyšali je tak, že jim stále jen podstrkovali přiznání ke zločinu pěstování drog ve velkém, které zadržení jako jeden muž tvrdošíjně odmítali. Měli to ale lehčí než jiní nespravedlivě obvinění. Vzájemně se telepaticky povzbuzovali a domlouvali na dalším postupu. Největší výhodou bylo, že věděli o osvobození dětí a jejich odletu do Beridazu, čímž vyzněly naprázdno vyhrůžky vyšetřovatelů, že děti půjdou k adopci, a už je nikdy neuvidí. Pochopitelně jim ani náznakem nesměli dát najevo, že se o děti nebojí, zato jim mohli naopak hrozit soudem ve

Štrasburku, i když toho se naopak nebál nikdo z vyšetřovatelů. Štrasburský soud pro ně nepředstavoval žádnou hrozbu, zřejmě šlo jen o falešný mýtus o Unijní spravedlnosti.

Prozatím se všichni shodli na tom, že ve vazbě vydrží určitě déle než zajatci ve vesnici. Rozdíl byl především v tom, že jim ve věznici museli dát najíst, kdežto zajatci ve vsi hladověli.

Situace se však obrátila, když se večer z Beridazu vrátila Elina. Nejen tím, že přinesla zprávu o dětech, které tam našly bezpečí, ale přinesla i další důležité skutečnosti.

A především, přijel s ní soudce Zarón.

=*=

Krajská věznice

Některé chyby se pořád považují za zásluhy...

(Miroslav Holub)

Udělalí jsme si štáb ve vsi hned u vchodu do jeskyní. Nejlépe se k tomu hodil Slávkův domek, i když v něm policejní komando všechny dveře povyrazelo beranidlem. Soudce Zarón si vesnici pozorně obhlédl z ptačí perspektivy, a pak nás požádal, abychom se spojili se zástupci vesničanů do telepatické »konference bjokritu« a spolu prodiskutovali, co se dá v nastalé situaci dělat.

„Připojuji se k názoru Eliny Makropulos,“ začal rozvážně. „Souhlasím, že proti sobě stojí dvě síly, a mírovou cestou to řešitelné není, protože jedna z těch sil je neústupná a agresivní. Jediná schůdná cesta, jak vyloučit krvavý konflikt, je spořádaný ústup. Všechny další úderů té druhé síly nechte rozplynout do prázdna bez aktivního odporu. Stáhněte se ze Země do Beridazu, pomůžeme vám zahladit stopy, a pár desítek let se sem nevrátíte.“

„S tím jsme tak brzy nepočítali,“ namítl rozmrzele Slávek.

„Nepočítali jste ani s tím, že vás bude státní moc terorizovat,“ připomněl mu soudce. „Jenže vaše Policie, i když má na na štítu heslo o pomáhání a ochraně, je především orgán moci, který se ve vašem světě vždycky stará především o zájmy těch, kdo lidem poroučí. Tak to bylo už za dob faraonů, je tomu tak i dnes. Elina Makropulos má pravdu, nemá smysl postavit sílu proti síle. Síla vaší státní moci má povahu berserků. Jde do boje bez ohledu na ztráty na obou stranách, a nejméně to odnesou lidé.“

„To tady máme nechat domy, postavené na sto tisíc let?“ zeptal se Slávek. „Dovedu si představit, jak se na ně jako kobylinky vrhnou zdejší vědci, především ti vojenští. Materiál, který vydrží ostřelování těžkými kanóny, se jim bude hodit!“

„Můžeme je tu nechat, ale skrýt před lidmi,“ navrhl Zarón. „To je snadno proveditelné. Navršíme na vaši vesnici zeminu a kamení, až okolnímu světu úplně zmizí. Odstěhujete se na pár let do Beridazu, a až tady pronásledování zdejší moci skončí, můžete se vrátit a žít tady dál.“

„Do Beridazu se nám zatím moc nechce,“ řekl Slávek.

„Můžete žít i tady, jenže v podzemí,“ tvrdil Zarón. „Nejen obrazně, ale i ve skutečnosti... Je vám přece jedno, jestli ty domy jsou na povrchu nebo sto metrů pod skalami. Okna budou tak jako tak ukazovat, co si přejete, ventilace zabezpečí svěží vzduch i vodu... na Beridazu tak žijí Karmídi a Okdrókové. Jejich podzemní osady mají na povrchu pár domků, ale mnohem více obydlí je v hloubce pod nimi. Všechna okna však ukazují, jako kdyby se místnosti nacházely v těch domech na povrchu. V takových osadách může žít dvacet tisíc lidí, a všichni budou mít dojem života na vesnici.“

„Z vašeho návrhu vyplývá, že by nad zemí nezůstalo nic,“ namítl Slávek.

„Za okny přece může být cokoliv,“ řekl Zarón. „Třeba pohled do lesa.“

„Myslíte to tak, že by ve všech domech vznikla iluze, že jde o samotu někde u lesa, nebo u říčky?“ sondoval opatrně Slávek.

„Třeba,“ přikývl Zarón. „Obraz si přece můžete zvolit podle libosti. Můžete si vypůjčit pohledy z některé sousední anebo i vzdálenější vesnice. Všichni pak budou mít dojem, že žijí dál ve vsi.“

„Těžko však můžeme vyjít na zápraží domu, který je sto metrů pod zemí,“ namítl Slávek.

„Zvyknete si,“ usmál se Zarón. „Karmídi tak žijí už sto tisíc let. Přitom byly dříve jejich domovem stepi, a přístřešky si vozili na hřbetech létajících gazačů.“

„Karmídi mají křídla,“ ujišťoval se Slávek. „Co je donutilo zalézt pod zem?“

„Když mají domy pod zemí, je naopak na povrchu víc prostoru k létání,“ usmál se Zarón. „Místo procházek si všichni denně dopřejí čtvrthodinku volného letu nad kopci a lesy. Taky to jde.“

„Mám jinou obavu,“ vstoupil do diskuze další, podle hlasu Michal. „Vám se to řekne, žít v podzemí... Zapomínáte na naši Policii a ouřady! Myslíte si, že nás nechají na pokoji? Těžko!“

„Ouřady nás nebudou obtěžovat, když nás nenajdou,“ řekl učitel Břet'a.

„Právě naopak!“ nesouhlasil Michal. „Když nás nenajdou, mohou nás klidně prohlásit za mrtvé!“

„Tím spíš nám pak dají pokoj!“ řekl Slávek.

„Kdyby nás prohlásili za mrtvé, všechno by zdědil stát,“ pokračoval Michal ve své vizi. „Ouřadové by mohli rozprodat naše pozemky jiným zájemcům. Než se lekne, budou na našem místě hospodařit jiní. A znáte to! Co peklo zchvátí, nikdy nevrátí. A o eráru to platí taky!“

Jestli jsme na tuto možnost dosud nemysleli, teď se stala ústředním bodem další diskuze. Bylo to přece logické vyústění každé vzpoury proti eráru. Erár se zmocní všeho, a vzbouřencům zbudou jen oči pro pláč.

„Je tady ještě jedna možnost,“ navrhl po chvilce soudce Zarón. „Říkáte, že by se erár, tím asi myslíte ty, kdo lidem poroučí, zmocnil všeho, a daroval to těm, kdo se mu budou jevit poslušnější... tak to bývá všude, kde mocní považují lidi za své vlastnictví... Ale i proti tomu se dá něco dělat. Můžete přece využívat zdejší Šedyš! Máte jeho kapacitu pro sebe, pár desítek lidí ji nemůže vytížit. Můžete jeho pomocí znemožnit vašim mocným využívat toho, co jim nepatří. Co kdyby po vás zbyl na celém území jen les?“

„Dřevo se dobře prodává,“ řekl Slávek. „Les by prodali snadno.“

„Tak tedy ne les, ale samé nehostinné skály?“ navrhl Zarón.

„Na nehostinných skalách bychom se neuživili ani my,“ namítl Slávek.

„Ale já nemyslím, aby byly skály všude,“ řekl Zarón. „Stačilo by, aby byly na obvodu oblasti. Aby znemožnily její využívání tím, že sem znemožní přístup. Vám samotným by to nevadilo, budete přece používat »zuzlity«.“

„Policie má také helikoptéry,“ řekl Slávek.

„Můžete ale vytvořit prostředí, kde jim létání značně ztížíte,“ navrhl Zarón.
„Vaše stroje létají s využitím vzduchu. Což takhle jim celý vzdušný prostor zaplnit větrnými víry? »Zuzlitům« to vadit nebude.“

„To vypadá lépe,“ připustil Slávek. „Bude to možná trochu podezřelé, nikdo si nebude moci vysvětlit, kde se tam ty vzdušné víry berou, ale vzdušný průzkum by to mohlo ztížit. Není mi ale jasné, jak chcete zařídit ty skály na obvodu našeho katastru, když tam žádné nejsou?“

„Šédyš má přebytek energie, aby pohnul i skalami,“ ujistil ho Zarón. „Pozvu sem partu našich lidí. Šédyše dokáží víc než jen létat. Uvidíte!“

Zrušili jsme tedy telepatickou konferenci s rozhodnutím, že počkáme, co udělají Slinchimové soudce Zaróna.

Už to, že sem na Zem přijdou... a nebyli tu kolik tisíc let!

Další výjimka kvůli nám...

=*=

Co následovalo potom, to se jen tak nevidí.

Parta přivolaná soudcem nebyla početná. Byli to jen tři lidé, z toho dvě dívky, podobné Viji. Nepřišli ale na Zem jen tak. Oblétli nejprve vesnici, pak okolí. Přitom opatrně pomocí »zuzlitů« odnesli všechno, co bylo mimo budovy. Byla to hlavně policejní vozidla, ale i zbývající auta vesničanů. Odnesli je čtyři kilometry od vsi na křižovatku, kde ze širší okresní silnice odbočovala asfaltová cesta do vsi a kde stála malá kaplička. Auta tam opatrně vyrovnali. Auta vesničanů na plošinu před kapličkou, policejní vozidla podél silnice. Přidali k nim i traktory se všemi polnohospodářskými stroji. Vesnice už je nebude potřebovat.

Pak se vrátili do vesnice a zazdili všechny vchody do domů. Kde ještě byly staré, původní dveře, tam prostě zmizely, kde původní dveře nahradily »pereku« se strukturou okolních zdí, tam se zdánlivě nic nezměnilo. Domy se bez vchodů a oken změnily v nedobytné pevnosti, bývalé československé pohraniční opevnění by jim mohlo jen tiše závidět.

Seděli jsme s Elinou a soudcem Zarónem v »zuzlitu«, tiše se vznášejícím sto metrů nad »zuzlity« Slinchimů, abychom měli o všem přehled.

A pak to začalo!

Stranou za říčkou stál kopec, kde se snad kdysi těžil kámen. Na kamenném podkladu se za minulé tisíciletí uchytila hlína, a na vršku rostly vysoké borovice. Tento kopec si Slinchimové zvolili za zdroj materiálu, především kamene.

Nejprve se vznesly borovice i s vrstvou hlíny promíchané s balvany. Zvolna, majestátně odlétly stranou a přistály na louce na nedávno posečené trávě.

Pak se vznesl do výšky celý kopec. Ta obrovská hora kamení se pomaloučku přesunula vzduchem nad vesnici, kde se přestala vznášet a dopadla na ni z výšky padesáti metrů. Nedovedete si představit ten rachot a oblaka prachu! Původní jednolitý kamenný masiv se při dopadu rozpadl na hromadu kyklopských balvanů, největší měl rozměr rodinného domu a většina byla větší než automobil. Když se

usadily kotouče prachu, byl na místě vesnice kamenný kopec, pod nímž zmizely všechny domy. Až jsem se zajíkl, když jsem si vzpomněl na policisty uvězněné ve škole a v hospodě! Teď bych opravdu nechtěl být mezi nimi, a byl jsem rád, že se na to dívám spolu s Elinou ze »zuzlitu«, visícího tři sta metrů nad tím vším.

„Staráte se o lidi, uzavřené v domech, že?“ oslovil mě Zarón.

Pochopitelně mi četl myšlenky. Jenže z jeho telepatie jsem cítil klid, a bylo jasné, že se strachuji zbytečně. Slinchimové by přece nepřipustili, aby se někomu jejich vinou fyzicky ublížilo.

„Těm domům ani lidem v nich se nic nestalo,“ pokračoval klidně Zarón. „Možná zaslechli vzdálený rachot a trochu se pod nimi otřásla podlaha. I tady platí zákon zachování hybnosti, jenže materiál domů i takovou zátěž vydrží.“

To mě uklidnilo a nedivil jsem se. Z dřívějšíka jsem přece věděl o odolnosti hmoty, ze které byly postaveny domy i podzemní chodby. Pád kamenného kopce vydržely, jako kdyby na ně spadla ošatka suchého hrachu. Elina byla klidná, zásadám Slinchimů věřila víc než já, a vůbec si nepřipustila myšlenku, že by dole někomu něco hrozilo.

Potom sem přiletělo množství hlíny. Z naší výšky jsme viděli, jak si ji Slinchimové sloupili s polí, i když všude seřízli jen vrstvičku silnou nanejvýš deset centimetrů. I tak by jistě naplnila několik vlaků. Někde to byla oranice, tam oranice pořád zůstala, jinde byly louky, a tam to slouplo drny a výsledkem byla opět stejná oranice. Hlína pečlivě zasypala mezery mezi kameny, pak vytvořila nový povrch nového kopce. Zpočátku se zdálo, že bude zrypřená jako oranice, ale pak se náhle slehla, jakoby ji uplácala neviditelná ruka obra a když navrch přilétly drny, nový kopec se vesele zazelenal.

Nakonec se zvedly stromy, předtím šetrně odložené stranou, a zvolna se přenesly nad nově vzniklý kopec. Jeden strom po druhém pomalu klesaly dolů, a Slinchimové je usazovali, aby stromy stály rovně jako dřív.

Kdo vesnici neznal, neměl by tušení, že ten nový kopec stojí pár minut, a ne miliony let.

Chvíli se Slinchimové zabývali novým kamenolomem. Oddělovaly se zde skalní bloky velikosti třípatrových domů, jeden po druhém se vznášely a odlétaly na okraj katastrálního území vesnice, kde se samy zarážely do země. Vznikala tak nepravidelná, ale téměř souvislá ohrada z kamenných bloků. Vzdálenosti mezi bloky by umožňovaly projít pěším, ale nikde nebylo mezi skalami místo, kudy by projel automobil, a na většině míst by se neprotlačil ani motocykl.

Druhý kopec nakonec zmizel, na jeho místě byla planina pokrytá oranicí. Slinchimové skalní základ překryli hlínou, takže vzniklo další pole.

Bude to pěkný oříšek pro katastrální úřad, napadlo mě.

Tři »zuzlity« se třemi Slinchimy pak zamířily přímo k nám. Zastavily se na dosah od našeho, takže jsme na sebe krásně viděli.

„Hotovo,“ ohlásila soudci Zarónovi telepatii dívka, která Slinchimy vedla.

„Můžete se vrátit,“ pokynul jim Zarón. Pak se otočil na nás.

„Pojďte obhlédnout nové východy z podzemí,“ vyzval nás, a sám navedl náš »zuzlit« dolů na přistání. Zuzlity Slinchimů nás následovaly. Aby se mohli vrátit do Beridazu, ukáží nám nejprve, kudy se i my dostaneme do Katakomb.

Východy byly dva. Jeden byl v nedalekém lese, kde se kus skály změnil v »pereku«, napodobující strukturou okolní skálu. Vedly odsud nový tunel do Katakomb, napojený na centrální halu pod bývalou návší, s odbočkou ke kravínu. Podivil jsem se, jak dokázali přidat nové chodby, když materiál domů vydržel i pád kamenné hory.

„Naše »floznichy« jsou mechanicky odolné,“ řekl s úsměvem Zarón. „Ale silové pole je rozdrobí a roztaví, takže se přece jen dají dodatečně upravovat.“

„Chrek syf!“ loučila se s námi parta Slinchimů, než zmizela ve skále.

„Ichi bjote!“ odpověděl jim Zarón. Pak se s námi třemi opět »zuzlit« vznesl, a přeletěli jsme směrem k silnici, kde u kapličky stály naskládané policejní automobily i auta a traktory patřící vesnici. Sotva jsme před kapličkou přistáli, náš »zuzlit« zmizel.

Kaplička byla malá kruhová stavba románského vzhledu. Vesničané ji zde postavili po Třicetileté válce. Metr tlusté stěny dávaly naději, že i bez trvanlivosti Slinchimských »floznichů« přečkají několik tisíciletí. V kapličce nebyla výzdoba, jen ve výklenku proti vchodu stála dřevěná soška Panny Marie s dítětem.

„Druhý východ vede skálou,“ ukázal nám Zarón. „Používejte ho ale opatrně, policisté o něm budou vědět, neboť je tudy vyvedete ze zajetí. Bez telepatie vchod neotevrou, ale mohli by tu na vás číhat, než je to omrzí.“

Skála se před námi znenadání otevřela klasickou elipsou. Vešli jsme dovnitř a skála se za námi zavřela, zatímco před námi byla nepříliš široká, naštěstí jasně osvětlená chodba.

„Tudy vede chodba do vesnice,“ ukázal nám Zarón, ale namísto abychom se vydali chodbou pěšky, Zarón opět vytvořil »zuzlit«, takže jsme do kruhové haly pod bývalou návší doletěli rychlostí stíhačky, podstatně vyšší než je rychlost podzemní dráhy. Tam se »zuzlit« opět rozplynul.

„Vy dva nejspíš přijdete do Beridazu,“ rozloučil se s námi. „Ale nejprve pomozte ostatním a pusťte své vězně!“

„Chci po nich slib, že nechají vesničany na pokoji,“ namítl jsem. „Mohl jsem je přece pustit už dřív, ale ne bez toho slibu.“

„Pusťte je i tak,“ mávl rukou Zarón. „Vždyť na tom vůbec nesejde, jestli něco slíbí nebo ne. Vesnici už nenajdou.“

„Mohli by porovnat staré letecké snímky s novými, a jistě si všimnou, že tu je kopec navíc, a jiný chybí,“ namítl jsem. „Anebo ji dají zaměřit podle katastrálních map, jsou dostatečně přesné.“

„No a?“ usmál se Zarón. „Myslíte, že budou mít trpělivost, aby se dostali do domů? Všechny kameny usazovalo silové pole, a tak je slisovalo, že je běžné

výbušniny neodtrhnou. A kdyby se dostali až k domům, »fložnichy« jsou ještě odolnější.“

„Musíme vám za to poděkovat!“ řekl jsem.

„Neděkujte,“ řekl Zaron. „Chrek sýf!“

„Ichi bjote!“ odpověděla mu Elina.

Bublina se Zaronem odfrčela chodbou k jeskyním.

„Budeme muset vypustit tu smečku!“ vzdychla si Elina.

„Nejprve osvobodíme vesničany,“ připomněl jsem jí.

=*=

Opustili jsme Katakomby cestou do skal v lese u říčky. Bylo to blíž, ani jsme nemuseli na těch pár desítek metrů letět »zuzlitem«, došli jsme to v pohodě pěšky. Slunce mezitím zapadlo. Když jsme obhlíželi kapličku, bylo ještě světlo, teď už se začalo smrákat. Navázal jsem telepatické spojení s Slávkem a uvědomil ho, že už jsme na cestě.

„Počkejte ještě chvíli,“ požádal nás. „Bachaři si předávají šichtu, teď jich je tu víc než jindy. Za chvíli jich bude méně než polovina, bude to snadnější.“

„Mezitím se připravte,“ nabádal jsem ho.

„Jsme k útěku připraveni už od začátku,“ ujistil mě Slávek.

Zatímco jsme čekali, až předchozí směna bachařů odjede domů, vytvořili jsme si další telepatickou konferenci a debatovali s vesničany. Jak by je mohlo nezajímat, co se s jejich vesnicí stalo? Ale při popisování skutečnosti jsme se neselektovali jen se souhlasem.

„Jak to bude s dětmi?“ byla první otázka »na tělo«. „Vždyť musí chodit do školy! Mají snad zůstat na Beridazu?“

„A proč ne?“ odpověděla na to Elina. „Víte, jak snadno se tam člověk učí? Když necháte vyučování na Šedyších, dostanou děti lepší vzdělání než na Zemi!“

„Jen jestli tam dostanou vysvědčení, aby se dostali na školy!“ pochybovala jedna starostlivá máma.

„Na Beridazu jsou elitní školy od základních po vysoké,“ odpověděla na to Elina. „Mohou vystudovat i mimozemské, získají aspoň víc vědomostí. Nejspíš tam nedostanou diplomy, ale půjde to jistě i bez nich.“

„To chci vidět, jak! K čemu jim bude vzdělání, když je bez diplomu nikdo nezaměstná?“

„Jednoduše,“ odpověděla Elina. „Nenechají se zaměstnávat, ty znalosti lépe využijí sami. Myslíte si, že je ideálem otročit na jiné v zaměstnání? Nebude lepší být vlastními pány?“

Kupodivu to zatím nikoho nenapadlo. Ale otázek bylo víc.

„Co bude s kravami?“ tázal se kdosi další. Nepatřil mezi mé dobré známé, zatím jsem si ho neměl kam zařadit.

„Co by bylo?“ pokrčil jsem rameny. „V kravíně jim přece není zle. I lidé mohou klidně bydlet dál v domech, i když je nad nimi vrstva skály. Beztak už jste měli okna fiktivní, můžete si na ně přát jako dosud jak pevné obrázky, tak vybrané

výhledy ze skutečnosti. Jen výhledy od domu k domu nebudou tak jednoznačné. Můžeme si je půjčit z některé sousední vesnice, budete-li o to stát. Zásobování vodou, odpady a ventilace zůstávají, podzemní potrubí neutrpěla žádné škody. Slinchimové nám naštěstí už dřív poradili napojit je na Čertovu díru. Podzemní jeskynní komplex má tisíce trhlín až na povrch, zajišťuje to dostatečnou výměnu vzduchu.“

„Ale jak budeme obsluhovat krávy, když tam není vchod?“

„Jak to, že není?“ opáčila Elina. „Uznávám, že není vhodný pro každodenní vyhánění krav na pastvu. Ale chodba vede až do kravína.“

„Projede tou chodbou i traktor s valníkem?“

„Ne,“ odvětil jsem. „Ale proletí jí dvoukomorový »zuzlit«, nákladní bublina Slinchimů. V menší přední komoře traktorista, ve větší zadní náklad. Dokáže i sklízet trávu a dovézt ji buď kravám, nebo do silážní věže, dopravník tam jistě funguje. Naopak dokáže vykydat od krav hnůj a rozprášit ho na pole.“

„Jak se to ale shoduje s tím, že musíme »zuzlity« udržovat v tajnosti?“

„Jednoduše,“ chopil jsem se slova. „Budou létat jen v noci. Bublina dokáže světlo nejen ztlumit jako sluneční brýle, ale i zesílit. Traktorista, nebo pilot, jak se vám to bude víc líbit, uvidí i potmě. Ne sice tak jasně jako ve dne, ale létat se s tím dá. A všechny práce venku zvládne rychleji, noc mu tedy postačí. Vždyť jde jen o pěstování trávy!“

„Dobrá, takže nám zbývá pěstování trávy jako dřív,“ shrnul to šťoural Michal Kravec. „Za předpokladu, že nás ouřady nechají na pokoji.“

„To bude naše největší starost,“ podotkl jsem. „Nesmíme se nechat zahnat ouřadem do kouta. I když na nás pošlou regiment kontrol, nic nezjistí! Už to, že vesnici nenajdou. Silnice končí padesát metrů od kapličky novou, patnáct metrů vysokou skálou, a skrz ni cesta nevede. A my to ouřadům ulehčovat nebudeme.“

„Kdo chce psa bít, hůl si najde!“ namítl kdosi. „Pošlou na nás finančáky a nasázejí nám pokut za miliony!“

„To nebudou mít podložené,“ mínil i Slávek. „Kromě toho, kdo ty pokuty zaplatí? Leda by si na nás pozvali exekutory, ale co nám mohou zabavit? Maximálně naše družstevní konto. Ať se tím třeba udává! A víc už ani kačku! Domy? Hledej, Šmudlo!“

„Dají nás k soudu, a ten nám zabaví i pozemky!“

„A my to soudní rozhodnutí nedostaneme, takže ho budeme ignorovat,“ řekl Slávek. „Od zbytku světa nás dělí skalní plot, přes který se nikdo nedostane, aby nám to tady znechucoval. Když nám soud zabaví pozemky, bude je formálně mít, ale neformálně mu budou k ničemu. My je budeme obhospodařovat dál jako by se nechumelilo. Co s námi svedou?“

„Když nám zabaví pozemky, začnou tu noví majitelé stavět vlastní baráky, orat naše pole, sklízet, a nezbude nám ani ta tráva!“ zněla další námitka.

„Zmizely k nám všechny cesty!“ připomněl všem Slávek. „Nám to nevadí, »zuzlity« je nepotřebují, ale kdo koupí pozemky, na které se nedostane, je podle mě korunovanej!“

„To je maličkost, nechají si sem postavit silnici. Krajské správě silnic nezbude nic jiného, než to zařídit.“

„Jenže se ukáže, že to nepůjde. Auta ani traktory sem neprojedou.“

„Tak pošlou vojsko s tanky! Ty projedou všude!“

„Kolik tanků má naše slavná armáda? Co myslíte, jak by se vyjímal tank na vysokém skalním sloupu? Bude jich určitě dost na všechny tanky České armády! »Zuzlit« podle mě tank unese.“

„Snesou je dolů helikoptérou!“

„Už jsi viděl helikoptéru, která unese tank? Nejtěžší helikoptéry uzvednou sotva desetinu. A stejně by mohly dopadnout stavební stroje, kdyby se krajská správa silnic rozhodla tu silnici přece jen postavit. Jen si představ tu podívanou na bagr na skále, kde nemůže dopředu ani dozadu!“

„Ten by nám jenom připočetli k pohledávkám!“

„Spíš si myslím, že by je to docela účinně zastrašilo,“ řekl Slávek. „Zejména kdyby se to stalo v noci, a nikdo by nepochopil, jak se tam ten kolos dostal. Na naší straně bude Tajemno. Snad by v první fázi stačilo zpěvračet jim v noci všechny stroje koly i pásy nahoru! Kdyby to nestačilo, vytvoříme pomníky ze strojů na skalních sloupech. Takový tank, pěkně viditelně umístěný na vysoké skále, by zastrašil i lampasáky. Něco jiného je chamtivost ouředníků, a něco jiného je boj s Tajemnem.“

„Jenže ouředníci budou sedět v teple svých kanceláří a jen všechno na dálku dirigovat. Jim přece žádné Tajemno nehrozí!“

„Dobrý nápad!“ zasmál se Slávek. „Teď si představte, kdyby jim v noci někdo do té teplé kanceláře dopravil metrů kravinců. »Zuzlity« to dokáží pěkně jemně rozprášit a neumazat přitom ani rám okna. Nepůjde přitom o zaneřádění, ale hlavně o záhadu, jak se to tam mohlo beze stop dostat! Až by naše Tajemno dolehlo i na ouřady, byl by konec jejich zpupnosti.“

„Dělejte co chcete, já myslím, že to prohrajeme,“ sýčkoval kdosi. „Seberou nám všechno, a budou z nás bezdomovci.“

„V nejhorším přece máme kam ustoupit,“ řekl Slávek.

„Beridaz je velký dost,“ doplnila ho Elina. „A žije se tam lépe než tady. Jestli budeme usilovat o život na Zemi, bude to spíš ze staré české tvrdohlavosti. Neříkám, že je to špatná vlastnost, ale někdy je přece jen rozumnější ustoupit.“

„Můžeme z vesnice udělat oblast, kam se budou cizinci bát vkročit,“ napadlo mě. „Šedýš dokáže v případě potřeby krajinu změnit tak, že na místě rozestavěné silnice bude přes noc jezero nebo naopak skalní hradba. Říčka změní koryto a poteče jinudy. Když do našeho lesa vjedou dřevařské stroje, les před nimi v noci uteče na skálu. A na kmenech, které se jim podaří pokácet, najdou ráno

stopy strašlivých zubů a drápů. Jsem ochotný projet jeskyní na vlkovi, a přinutit ho ke spolupráci.“

„Ať to dopadne jak chce, už to nebude jako dřív,“ posteskla si Elina. „Ale kdo na Zemi hledá jistoty, má smůlu. Všechno se mění. Egypťané s nadsázkou říkají, že se všechno bojí času, ale sám čas se bojí pyramid. Bohužel ani to neplatí, jen z nich zub času ukusuje pomaleji, takže to není tak znát.“

„Já myslím, že se žádný ouřada nepohne do bitvy, ve které nemůže nic získat,“ vložil se mezi nás učitel. „Když tu nepovede silnice, budou mít pozemky nulovou hodnotu. Nejsou tu domy, není z čeho vyměřovat daně. Když přestaneme dojíždět do práce, nebudeme platit ani daně z příjmu. Ani nejhorlivější ouřada je nedokáže předepsat, když nemá z čeho. Není obchod, není DPH. Velice rychle se staneme pro finančáky naprosto nezajímavou oblastí. Jistěže na nás pošlou pár kontrol, aby se přesvědčili, jak je to možné, a co je to za habaďůru, ale kontroly, i kdyby se k nám dostaly, nic nezjistí. Co si na nás vezmou? Odtáhnou a zvyknou si, že tady žádné daně nevyberou. Není za co, není z čeho, není od koho. Až to vzdají, rozjedeme opět travoplní výrobu, přivezeme si sem zpátky děti, a co nám bude chybět?“

„Jenže my musíme travoplní výrobu udržovat nepřetržitě, jinak nám krávy pojdou hlady,“ řekl Slávek. „Když budeme stále měnit krajinu, jak navrhuje Libor, bude nám ubývat půda, nebude kde pěstovat i travu. Abychom celý katastr naší vesnice nezměnili v skalní poušť!“

„Toho se neboj,“ odvětil jsem. „Šедыš ornici opatrně sloupne a umístí ji na nové místo tak, aby se tam dalo pěstovat i obilí a brambory. Kdybychom si vytvořili jezírko, můžeme tam nasadit i ryby, to by ovšem mělo smysl jen kdybychom chtěli ten stav uchovat trvaleji. Do konečné podoby můžeme krajinu upravit, až nás ouřady »odepíší«. Pak si můžeme vytvořit úplně ideální krajinu. Pole pěkně v rovině a výškové rozdíly srovnané skalními schody, nahoře opatřené kamenným zábradlím, aby tam nikdo nespádl. Mimochodem, taková pole mají už dávno v Beridazu.“

„Vyzkoušet to můžeme,“ řekl učitel. „Ale teď bych raději začal útekem ze zdejšího Alcatrazu! Bachaři už se vystřídali, ti z předešlé šichty odjeli. Jsem docela zvědavý, jak to chce Elina zaonačit.“

„Máš pravdu, začneme!“ řekla Elina.

Náš »zuzlit« nalétl na budovy krajské věznice.

Za chvíli to tedy začne!

=*=

Vysvobození vězňů jsem si představoval jako velkolepou akci, spojenou s přestřelkou a s automobilovými honičkami. Nic takového se však nekonalo.

Přistáli jsme před hlavním vchodem do věznice, »zuzlit« se okamžitě vypařil, a stáli jsme tam jako opožděná návštěva, která si spletla návštěvní hodiny. Kdosi nás zřejmě pozoroval kamerovým systémem, takže se za chvíli pootevřela

dvířka ve vratech a nevlídný hlas se nás snažil upozornit, že před věznicí nemáme co pohledávat, a měli bychom se urychleně vzdalit.

Pak ale tentýž hlas řekl, ať okamžik počkáme, a otevřel nám nejen dvířka, ale i hlavní vrata a nechal je proti všem předpisům dokořán. Elina Makropulos změnila ostražitě dozorce v ochotu přetékající služebníky, kteří nás úslužně vedli dovnitř. Tam jsme ještě dvakrát narazili na neochotu. Nejprve to byli další dozorcí a pak dokonce velitel věznice, který nám ale nakonec v uctivém předklonu nabídl svazek klíčů, a pak šel s námi otvírat cely.

V průběhu deseti minut se k nim přidali ještě dva další, ale nikdo nám nevyčítal, že tu nemáme co na práci, naopak všichni hořeli touhou nám pomoci.

„Vypadají jako v transu,“ zhodnotil jsem je nahlas. „Budou si to vůbec pamatovat?“

„Všechno si budou pamatovat,“ ujistila mě Elina. „Až jim vrátím jejich vůli, vyhlásí poplach, ale to už budeme daleko.“

Zadržení o nás pochopitelně věděli. Zatímco velitel věznice odemykal cely chlapů, dva jeho podřízení stejně ochotně vypouštěli z cel ženy. Elina mi velitele ochotně přenechala, sama dohlížela na odemykání ženských cel a sledovala, abychom tu nikoho z vesničanů nezapomněli.

Jakmile byly rodiny pohromadě, na nic nečekaly, vycházely před věznicí a odlétaly. O »zuzlity« uměli požádat všichni, a řídit je nemuseli. Výjimkou byl Slávek s manželkou Pavlou. Pomáhali nám udržovat v nehybnosti dozorce, které jsme nepotřebovali. Osvobodit všechny vesničany netrvalo ani o minutu déle, než se veliteli věznice podařilo obejít všechny mužské cely. V ženské části odemykali dva a byli hotoví dřív.

To nebyl únos vězňů, to bylo propouštění na amnestii, až na úplně chybějící papírování!

Nakonec jsme se nechali obalit bublinou »zuzlitu« i my dva a vzletěli jsme za manžely Procházkovými, kteří odlétali ze všech vesničanů jako poslední. Slávek opouštěl nebezpečí jako správný kapitán poslední, a my dva, já s Elinou, jsme to uzavírali.

Ohlédl jsem se naposledy na dozorce, shromážděné před vchodem do věznice. Nejprve to vypadalo, že nám ještě nadšeně mávají, ale pak bylo znát, že se vytrhli z transu našeho ovládnutí, a sám velitel na místě vyhlásil všem poplach.

Úplně zbytečný, neboť přišel pozdě.

Nás už nikdo zadržet nemohl.

=*=

Důstojníci

„Připadalo mi to neskutečné,“ stěžoval jsem si Elině, když jsme se opět blížili ke vchodu do vesnice.

Zvolili jsme si vzdálenější vchod ze skály u kapličky, ostatní dávali přednost vchodu u říčky. Museli ho chvíli hledat, protože nemohli krajinu poznat. Někteří nemohli vlastním očím uvěřit, že ten nový kopec je jejich vesnice. Říčka se jako jedna z mála orientačních míst nezměnila, naštěstí si ji všichni dobře pamatovali, takže vchod našli. My jsme chtěli obhlédnout, kudy vyjdou na povrch policisté.

„Bylo až strašidelné, jak jsi jim sebrala jejich vlastní vůli,“ pokračoval jsem. „Vypadali jako roboti. Takle schopnost by byla ideální pro všechny otrokáře, co se jich v dějinách kde objevilo.“

„Považuješ to za zneužití?“ zeptala se mě přímo.

„Ne,“ odvětil jsem. „Podle mě to bylo oprávněné. Naopak svého postavení zneužila státní moc. Chci tím jen říci, že by se toho dalo strašně snadno zneužít.“

„V tom máš pravdu,“ přikývla. „Ani Slinchimové to nevidí rádi. Je to ale i pro ně přijatelnější než fyzické násilí. Ale chápu tě, viděl jsi to poprvé, mohlo se tě to hodně dotknout. Snad tě trochu potěším. Lidé bez telepatie to nedokáží, a my to používáme jen v krajní nouzi, která se nebude, doufám, opakovat.“

„Myslíš, že to použijeme i na policisty uzavřené pod zemí?“ zeptal jsem se pro jistotu.

„Zkusíme to nejprve bez toho,“ navrhla. „Až kdyby se ukázalo, že s nimi není řeč, zopakují to.“

Nebyl jsem si jistý, jak nás policejní důstojníci přijmou. Hlad je zpracovat nemohl, na to tam sedí příliš krátce. Tma je asi také nezkrušila, dnešní svítlný vydrží svítit déle než kdysi. Něco už mohlo udělat uzavření v omezeném prostoru, ale hospodský lokál nebyl tak malý, aby vyvolával klaustrofobii, vodu i záchod měli k dispozici, mohli by tu vydržet dlouho. Já jsem jen doufal, že to nevezmou jako soutěž »kdo déle vydrží«, ale pochopí, že je jejich chyba, že tu trčí. Měli by se umoudřit. Ostatně, jak říkal Zarón, co se stane, když je pustíme bez vyžádaného slibu? Možná jim profesní čest a pýcha nedovolí, aby to vzdali. Pak ale zjistí, že problém vysoce přesahuje jejich možnosti. Možná to pro ně bude šok, ale už to, s čím se tady ve vsi setkali, jim muselo hodně napovědět.

Ale co když se neumoudří a budou trvat na tom, abychom bezpodmínečně kapitulovali, a podrobili se jim? Každý stát má vůči občanům práva i povinnosti. Platí to i naopak. Policie má právo občany i omezit, zejména když je to i v jejich zájmu, ale nesmí to být svévolné. Tady už to nejen podle mě, ale i podle ostatních lidí i mimozemšťanů přesáhlo meze slušnosti a přešlo to v bezdůvodnou šikanu. Jenže obyvatelé vesnice si nezvykli na poddanství ani ve středověku. Od Bílé hory žili v této vsi jako svobodní lidé! A divoká zvěř, občas vylézající z Čertovy díry, je naučila držet pospolu. Z takových lidí otroky snadno nenaděláte!

Došli jsme pěšky dlouhou chodbou až k centrální kruhové hale Katakomb. Vesničané už tu byli a čekali na nás. Dohodli jsme se, že než policisty vyvedeme na silnici ke kapliče, budou se lidé ze vsi držet stranou. Postačí, když opustí Katakomy, vrátí se do svých domů, a počkají. My už to zvládneme. Kdyby ne, necháme policisty v hospodě i ve škole vyhladovět. Scházet se můžeme i jinde. Školu k tomu nepotřebujeme vůbec, a v hospodě policisté obsadili v přízemí jen šenk a záchody. Pro nás zbylo dost místa. Můžeme se scházet v patře, nemusíme sedět jen dole v šenku.

Bandu ve škole jsme ani neoslovovali. Ti hoši poslechnou jedině nadřízené, nač se s nimi zdržovat? Zpracovat musíme důstojníky, to jsou ty žáby na prameni.

Oslovili jsme je pochopitelně telepatii. Vyjednávání zahájila Elina. Tvrdila, že na důstojníky více zapůsobí, když zjistí, že s nimi jedná žena. Přešli jsme do Slávkovy »kuchyně«, která byla šenku nejbliž, Elina tam vytvořila falešné okno, rozsvítila v šenku světlo, a začala. Policisté si mezitím »ustlali« na holé zemi, což asi nebylo pohodlné, ale jakmile se rozsvítilo světlo, vyskočili a popadli zbraně, i když jim v této chvíli k ničemu nebyly.

„Tak co, páni policajti?“ oslovila je Elina telepaticky. „Jste už v náladě na vyjednávání?“

„Kdo jste?“ vyštěkl na ni podplukovník.

„Záleží na tom?“ opáčila Elina. „I když vám to řeknu, těžko mi to uvěříte, pokud vám mé jméno vůbec něco řekne. Raději mě poslouvejte, seznámím vás se změněnou situací.“

„V čem je změněná?“ namítl podplukovník.

„Vám se to pochopitelně jeví tak, že jste zavření v šenku v hospodě, kde jste si sami udělali štáb,“ nenechala se Elina vyvést z míry. „Vaše venkovní hlídky se ale nechaly vylákat do školy, a trčí tam jako mouchy na mucholapce, prostě jim zmizela okna i dveře a jsou tam jako ve vězení, stejně jako vy. Ale jsou to jistě ostří hoši, ti to vydrží třeba pod vodou, jak se říká.“

„Co jste s nimi udělali?“ zajímalo podplukovníka.

„Totéž co s vámi,“ odvětila Elina. „Zavřeli jsme je stejně jako vás tady. Mají přístup na záchody, mají i vodu, ale chybí jim dveře, kudy by už jistě rádi odešli. Předpokládám ale, že si bez rozkazu netroufnou odejít, proto jednáme s vámi.“

„Chcete se už vzdát?“ zeptal se podplukovník.

„To mě chcete rozesmát?“ opáčila Elina. „Zavření jste jen vy a vaši maníci, my jsme pořád volní! Mezitím jsme zařídili propuštění zadržovaných vesničanů a jejich návrat do vsi. Děti jsme si také vyzvedli ze »státní péče«, a pro jistotu jsme je odeslali do školy v přírodě, abyste nemohli vydírat jejich rodiče.“

„Vydírat?“ vybuchl podplukovník. „Vydíráte tady snad vy!“

„Čím vás vydíráme?“ opáčila Elina. „Tím, že jsme vás tady zavřeli? Jistě, jste v pastičce jako myši, jen sýr vám chybí... Ale vesničany jste vydírali dětmi, a to je podstatný rozdíl. Chápete?“

„Postupujeme podle zákona!“ odpálil ji podplukovník upjatě. „Ale vy jste se postavili proti zákonu!“

„Podívejte se, pane policajt, tyhle kydy si nechte pro noviny, a případně pro televizi, tam vám je zbaští i s navijákem,“ řekla Elina. „My to vidíme úplně jinak. Žádný zákon váš současný postoj nenařizuje ani neomlouvá. Začali jste sice podle zákona, přijeli jste se přesvědčit o pravdivosti anonymního udání, že vesničané pěstují drogy. Pominu lehkomyšlnost, s jakou jste anonymovi uvěřili, ale na blbost máte právo.“

„Urážka veřejného činitele je protizákonná!“ rozkřikl se na ni podplukovník.

„Pravda není urážkou!“ odpálila ho a pokračovala. „Vaší povinností bylo jen zjistit pravý stav věcí. Když jste přijeli, rychle jste zjistili, že vesničané nepěstují žádné rostliny, které by se daly považovat za drogy. Lisovaná tráva je krmivo pro dobytek. Když jste zjistili, že tu nic závadného není, měli jste zasalutovat, omluvit se a odjet. Tedy za předpokladu, že jste vašim zásahem nezpůsobili žádné škody. Jenže vy jste tady úplně zbytečně roztrískali beranidly spoustu dveří.“

„Naše metody jsou podle zákona!“ namítl podplukovník.

„Byly by, kdybyste narazili na odpor,“ připustila Elina. „Jenže nikdo vám tu odpor nekladl. Přesto jste sem vtrhli jako vichřice a poničili jste všechny dveře, na které jste narazili. Ano, máte podle zákona právo na použití beranidla. Ale ne když dveře nejsou zamčené a dají se otevřít klikou.“

„To nemůžete vědět!“ vyštěkl podplukovník.

„V této vesnici nemají dveře zámky,“ ujistila ho. „Žijí tady poctiví lidé, tady se nekrade a nezamyká. Mohli jste všechny dveře otevřít klikou, a nemuseli jste je ničit. Tím jste porušili zákon. Dovoluje vám poškodit majetek v případě odporu, ale ne, když nikdo odpor neklade. Navíc jste pár vesničanů zmlátili. Proč?“

„Když kladli odpor, museli jsme použít donucovací prostředky!“ trval na svém policista.

„Nekladli odpor,“ opravila ho suše Elina. „Nemohli jste asi tušit, že vesnici sleduje kamerový systém. Jeho záznamy vás usvědčují, že jste na základě lživého udání vesnici terorizovali. Vy záznamy pochopitelně nemáte, jak je dnes obvyklé, když se chce Policie vyřádit, a před soudem nemáte čím své lži dokázat.“

„To by musel rozhodnout jedině nezávislý soud!“ opáčil podplukovník pořád ještě sebevědomě.

„Moc po něm nevolejte!“ poradila mu. „Pochopitelně víme, že v Čechách žádný nezávislý soud není. České soudy by vám daly zapravdu, o spravedlnost jim odjakživa nešlo a nejde a jejich obvyklý postup je uvěřit Policii kdejaké lži. Záznamy kamer by se jim nehodily, proto by je prohlásily za nezákonné. Ale co kdybychom se obrátili na skutečně nezávislý soud? Tím není ani zkorumpovaný Evropský soud, ale soud mimozemské civilizace. Mimozemšťané jsou zde jediná opravdu nezávislá soudní instance. Máme na ně spojení. Přejete si, abychom se na jejich soud obrátili?“

„Máte spojení na nějaké mimozemšťany?“ vyhrkl major.

„Na to už jste mohli přijít i sami, ne?“ odvětila nevinně Elina.

„Spojili jste se s mimozemskou mocností? A víte, že to naplňuje definici vlastizrady?“ vybuchl podplukovník.

„Nepřípustně si to zjednodušujete,“ vložil jsem se do hádky. „Vlastizrada je, když se s cizí mocností spojíte proti vojenským zájmům vlastní země. Tak jak jste to řekl vy, by byl vlastizradou každý obchod s cizinou. Které vojenské zájmy Čech jsme naším kontaktem s mimozemšťany ohrozili? Žádné! Přestaňte už proti nám machrovat, nemáte to podložené.“

„A kdyby nic jiného, postavili jste se nám na odpor!“ trval na svém. „A to je protizákonné!“

„Ani to není čistá pravda!“ namítla Elina. „Kdo se vás křivě dotkl? Vy jste protizákonně zmlátili několik chlapů, odvěkli jste je, i jejich ženy a děti, rozdělili jste rodiny, ale kdo se tady křivě dotkl vás?“

„Držíte nás tady násilím!“ trval na svém podplukovník.

„Ale kdež!“ zasmála se Elina. „Nikdo vás nedrží. Můžete se kdykoliv sebrat a odejít... pokud víte, jak... můžeme snad za to, že si neumíte ani otevřít dveře?“

„Kde jsou tady jaké dveře?“ rozhlíželi se policisté.

„Když jste tu rozmlátili kdejaké pozemské dveře, nahradili jsme je dveřmi mimozemského typu,“ řekla Elina. „Byly zde připravené od začátku. Počítali jsme s tím, že starodávné dveře vydrží nanejvýš dvě stě let, a pak je prostě nahradíme mimozemskými. Váš vandalismus to jenom urychlil. Nám to nevadí a vadit nám to nebude... nám ne...“

„Tak sakra, jak se vaše dveře otevírají?“ hartusil policista.

„Hlavou,“ odvětila Elina. „Hlavou a intelektem. Nemůžeme za to, že jste vlezli někam, kde si neumíte ani otevřít dveře! Máte štěstí, že jste nevlezli tam, kde je to opravdu nebezpečné. Při vaší inteligenci jste mohli vlézt do lisu na trávu, který by z vás nadělal malé balíky... poštáci by měli radost, roznášejí raději malé balíky než velké... A kdybyste tak zbrkle vtrhli do atomové elektrárny k reaktoru, ani byste si neuvědomili, jak vás neviditelné záření pomaličku rozkládá.“

„Tady snad není atomová elektrárna!“

„Ta tu opravdu není,“ připustila Elina. „Ale i v zemědělství najdete provozy, kde můžete snadno přijít k úhoně. Nemusí to být ani lis na trávu nebo mixér. Jen zkuste vlézt do odstaveného traktoru, odbrzděte, a uvidíte, jak rychle vás přejde smích. Podotýkám, v této vesnici najdete kliky jedině u starých, tradičních dveří a volant jedině ve starém, tradičním traktoru. A podobně jako se nové dveře vůbec nepodobají starým, nepodobá se zdejší traktor těm, na jaké jste asi zvyklí. Odvezu vás odsud autem, vysadím vás u vašich vozidel, a dál pojedete ve svých. Budete mít aspoň příležitost porovnat zdejší netradiční auta s vašimi starými křápy.“

„Máme tady vlastní a náhodou moderní auta!“ protestoval podplukovník.

„Ty jsme vám přesunuli za hranice katastru obce,“ oznámila mu Elina.

„Jak jste si mohli dovolit manipulovat našimi vozy?“ čertil se podplukovník. „Neoprávněné zneužití cizích vozidel je trestné a služebních vozidel zvlášť!“

„Nemusíte mít o ně obavy,“ chlácholila ho. „Vždyť jsme je nepoužili! Tady jim hrozilo poškrábání, vzali jsme je a přemístili o pár kilometrů dál, do bezpečí. Šetrněji, než odtahujete lidem auta vy. Bylo to i rychlejší než odjet s nimi.“

„To chcete říci, že vaše odtahové vozidlo jezdí rychleji než naše zásahová auta? Děláte si z nás prdel, co?“

„Můžeme uspořádat závody,“ usmála se Elina. „Ale jestli vaše křápy nevyvinou rychlost aspoň šest set kilometrů v hodině, nemají šanci. V Čechách nás nedohoníte ani letadlem.“

„Letadla, pokud vím, létají rychleji!“ upozornil ji policista. „V deseti kilometrech letí přes devět set v hodině!“

„Můžeme si tedy dát závod, kdo z nás bude dřív v Praze na Václaváku pod koněm. Můžete letět vašim letadlem, ale jestli tam na vás budeme čekat déle než hodinu, platíte nám pivo!“

„No moment... kdo říká, že odsud?“ zarazil se major.

„No vidíte!“ usmála se Elina. „Než se docouráte na nejbližší letiště, budeme už chvíli čekat v Praze. Ani letadla nelétají zrovna když je potřebujete, a než se dokodrcáte z letiště na Václavák, budete fousatý. Nám v Čechách těch šest set za hodinu stačí pro všechny příležitosti. Ale o to teď nejde. My vás z té pasti na myši pustíme. Dokonce dřív než by vás hlad přiměl žebrať. Nehodláme se ale podříditi vašim rozkazům. Na ty už nemáte právo.“

„My máme podle zákona právo...“ začal podplukovník, ale Elina ho nenechala dokončit výčet všeho, co si Policie v Čechách může beztrestně dovolit.

„Měli jste!“ zarazila ho. „Ve chvíli, kdy jste překročili zákon, stali jste se zločinci a nemůžete od nás čekat žádné ohledy. Bude správné vypakovat vás za hranice katastrofu.“

„Ale to je protizákonné!“ vyskočil podplukovník.

„Není to sice v žádném psaném zákonu, ale je to přirozené a logické,“ řekla Elina. „Nejste jen zločinci, jste nebezpeční zločinci. Dalibor po vás chtěl záruky, že zadržené propustíte a nebudete se mstít. Jenže vy je nechcete, a vlastně ani nemůžete dát, dotklo by se to vaší výjimečnosti! Nebudeme tedy na nich trvat. Vaše slovo beztak nemá žádnou cenu, když tady bez skrupulí překračujete zákon. Nevyskakujte, je to tak.“

„A co tedy chcete?“ mračil se podplukovník. Zřejmě jsme se ho nepříjemně dotkli, ale sám věděl, že nám žádné slovo nedá a ani je nedodrží. Přemýšlel jenom o tom, jak na nás pošťve ještě větší sílu, až se odsud dostanou.

„Zadržené jsme si osvobodili sami,“ řekla Elina. „Dospělé z krajské věznice, děti z dětského vězení.“

„Žádné dětské vězení v Čechách neexistuje!“ namítl major.

„Vím, pokrytecky to nazýváte »dětský domov«,“ řekla Elina. „Zamřížovaný domov ale není domov, to se na mě nezlobte. Slovo »vězení« to vystihuje lépe!“

„Nebudeme se tady hádat o slovíčka!“ řekl podplukovník. „Osvobodili jste zadržené? To je očividné překračování zákonů, napomáhání...“

„O slovíčka se hádat nemusíme,“ souhlasila. „Podle zákonů by byli všichni zadržení dávno doma. Tím jsme vaše porušování zákonů jen napravili. Pojďme radši dál. Nemá cenu žádat, abyste se nepokoušeli mstít, beztak slib nedodržíte. Musím tedy trvat na tom, abyste složili na stůl zbraně. Vyvezeme vás na hranici katastru obce, tam vám je vrátíme. Můžete si pak hrát třeba na Sedm statečných, nám už škodit nebudete.“

„Myslíte?“ zpochybnil to i major.

„Nemáte kam se vrátit,“ řekla Elina. „Vesnice, jak jste ji do této chvíle znali, už neexistuje.“

„Ale vždyť jsme pořád tady!“ namítl major.

„Jsme, a nejsme,“ řekla Elina. „Za dveřmi už nenajdete náves, a vlastně ani ty dveře. Děti jsme poslali do školy v přírodě, lépe řečeno, k mimozemšťanům. Tam jsou před vámi v bezpečí a nemohou jim ublížit ani největší a nejkrutější mocnosti našeho světa.“

„Na místě vesnice je teď »zóna«, jakou kdysi popisovali Rusové v jednom dosti temném románu³⁰,“ doplnil jsem ji. „Doporučuji vám, tu knihu někde půjčte, bude to pro vás velice užitečné čtení.“

„Nestraš je, nebo je napadne zkusit si to,“ napomenula mě. „Poslyšte, naše trpělivost má své meze. Nabízíme vám volný odchod. Beze zbraní, ale ty vám čestně vrátíme, my si ještě své cti hledíme. Máte něco proti tomu? Odmítáme ale návrhy, abychom se vzdali. Nejste v situaci, abyste si je mohli vynutit, a pro jistotu to ani nezkoušejte. Poňátno?“

A byli jsme tam co prve. Naštěstí od minulého vyjednávání uplynulo několik hodin, kdy mohli policisté ve tmě a zejména o hladu uvažovat. Říká se, že hlad bystří mozek, proto prý bývala většina vynálezců většinu života o hladu, pokud hladem nezemřeli. Nic se nemá přehánět. Ovšem policejní důstojníci měli zřejmě s sebou bohaté svačiny, takže se na nich hlad ještě nemohl projevit.

„Jsme tu, abychom zajistili dodržování zákonů!“ řekl pyšně podplukovník.

„Uznala bych vám to, kdybyste je sami neporušovali,“ řekla na to Elina. „Ale kdybyste jednali podle zákonů, dávno byste už byli zpátky ve své služebně a nevyváděli byste tady jako horda banditů.“

„Jenže tím, že jste se nám postavili na odpor, jste nám dali další zákonné argumenty pro pokračování akce,“ dodal major.

Zkrátka s nimi nebyla řeč. Kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde, a ani psa dlouho nehledá.

30 Kniha »Piknik u cesty(Stalker)« od bratrů Strugackých

Blikla mi hlavou nepříliš dávná aféra z Ústí nad Labem, či kde to bylo. Parta začínajících fašounků v učňovském internátu tvrdila, že jim, »nadletem«, musí všichni ostatní »podlidé« sloužit a projevovat náležitou úctu, ohledy a pokoru. Se stoupající brutalitou ztrestali každou známku odporu, až to jednoho dne přehnali, a ublížení na těle už se nedalo »řešit ruky mávnutím«, jak to kdysi zpívali Suchý se Šlitrem. Profesionální policejní vyšetřovatelé ten případ vychovatelům odebrali a nestačili se divit, kam až dostoupila brutalita teenagerů³¹. Učňové zcela běžně používali nejmodernější americké metody, jako mučení waterboardingem nebo elektrošoky. Proč ne? Američané je považují za »humánní«, neboť nezanechávají žádné stopy na tělech mučených obětí. Vždyť je to přímo návod!

Přitom jak »nadletem« tak i »podlidé«, byli úplně stejní Češi, a rozdíl mezi nimi si »nadletem« prostě nadeklarovali. Vlastně se ani tím nelišili od ostatních »nadlidi«, co jich po našem světě chodilo, chodí a zřejmě ještě dlouho chodit bude. »Nadletem« si vždycky najdou nějakou výjimečnost, i kdyby to mělo být jen členství v jejich fašounské partě či partaji.

Problém byl, že učňové byli nezletilí, takže je soud nesměl ztrestat. Případ nakonec odnesli vychovatelé včetně ředitele. Nebyli to ale žádní »obětní beránci«. O všem věděli, a vztahovalo se na ně »spolupachatelství«. Nejvíce jim přitížilo, že stížnosti na »nadlidi« neřešili, ale předávali je »nadletem«, aby si na stěžovatelích smlsli. Žalovat se přece nemá!

Marně se u soudu hájili tím, že v učilišti byl díky jejich »výchově« navenek vzorný pořádek. Ano, »nadletem« dokázali udržet kázeň, jakou jim mohly závidět i nejvzornější kasárny. Několikamilionové odškodné za trvalé následky, které soud učilišti uložil, by je ale mělo poučit...

Jenže jiní »nadletem« se zřejmě poučit nedají. A zákon jim dává vyšší práva než »podlidem«, tedy všem ostatním...

„Takže tu chcete zůstat?“ zeptala se jich pro jistotu Elina.

„Ještě jsme tu nevyřídili všechny úkoly!“ přikývl major.

„Nabízíme vám vyřízení jediného, zato posledního úkolu,“ opáčila Elina. „Rusové tomu říkají »běžštannoje běgstvo«, česky by se to řeklo »bezkalhotný útěk«. Vy to tady nevidíte, ale mimozemšťané svrhli na vesnici celou horu, a nad vámi je zhruba dvě stě metrů skály. Nezbyvá vám než pěkně poprosit, abychom vás vyvedli na povrch. Chápu, prosit se vám nechce, ale poroučet si nenecháme. Opakuji, zákony jste porušili vy, a odboj proti vám považujeme za oprávněný.“

„To se uvidí u soudu!“ řekl suverénně podplukovník.

„Mrzuté je, že jste neviděli ty horotvorné procesy v pohybu,“ povzdychla si Elina. „Určitě byste nebyli tak zpupní. Tady pod zemí byly znát jen slabé ořesy, ale řeknu vám jedno: bez nás odsud nevyjdete. Když vás tu necháme, zemřete tady hladem. A nikdo vás tu nenajde.“

31 Pozor, to není výmysl, to se opravdu stalo!

„To je vyhrožování násilím, vydírání...“ začal vypočítávat major, ale Elina už ho nenechala mluvit.

„Dosáhli jste přece jen úspěchu,“ řekla. „Uznali jsme, že se na Zemi kvůli takovým, jako jste vy, nedá v klidu žít, a rozhodli jsme se vesnici obětovat a odejít k mimozemšťanům. Nabídli nám tam azyl. Poslední naší akcí na Zemi je vyvést na povrch pár namyšlených pitomců. Ano, myslím tím právě vás. Nebýt pitomci, dávno by vám došlo, že to myslíme vážně.“

„Chcete jít... k mimozemšťanům?“ zalapal po dechu major.

„Azyl máme potvrzený,“ ujistila je. „Uvědomte si to, tam už na nás žádné pozemské zákony nedosáhnou! Když vás tu necháme, a za takových tisíc let vás najdou archeologové, budou mít vaše vyschlé mumie úžasný studijní význam.“

„Krajské oddělení po nás určitě vyhlásí pátrání!“ pokusil se argumentovat podplukovník.

„Jenže vás nenajdou,“ ujistila ho Elina. „Nad vámi je dvě stě metrů skály, a nikdo netuší, že jste tu zazděni jako faraon ve své hrobce. Nahoře ji neoznačuje ani vesnice, natož pyramida. Mimozemšťané krajinu zpřevraceli jako obrovským pluhem, na místě rovin jsou kopce, kopce se změnilly v roviny a uvolněné síly tu budou bloudit ještě dlouho.“

Skončila a nechala jim prostor k odpovědi, jenže důstojníci mlčeli. Nevadilo nám to, oba jsme poslouchali, co se jim honí hlavami. Bylo znát, jak si pomalu, postupně uvědomují, v jaké rejži se nacházejí. Vířily jim hlavami pochyby, střídaly se s obavami přecházejícími do paniky. Nedávno zkoušeli prostřelit stěnu v místech, kde byly dříve dveře. Na stěně nezůstalo ani škrábnutí, a podplukovník teď držel v ruce neuvěřitelně zdeformovanou kulku, kterou po tom pokusu našli. Že takový materiál unese tuny skal, navršených nad domy? Vypadalo to jako naprostý nesmysl, jenže ta deformovaná kulka... A zůstat tady jako vysušené mumie už také nevypadalo tak nemožně jako zpočátku! Vesničané chtějí odejít kamsi do vesmíru k mimozemšťanům... včera by jim to neuvěřili, ale vůbec to nemusí být tak nesmyslné, jak se to ještě včera jevilo...

Nemůžeme přece před těmi vidláky přiznat strach, ubezpečoval sám sebe podplukovník, i když už v něm strach hlodal jako červ v jablku. Postavili se proti ozbrojené síle České republiky i proti spřátelenému NATO! Za námi je nejsilnější mocnost světa, Spojené státy! To přece nemohou vyhrát! Ted' se chlubí, že osvobodili všechny zadržené... ale to může být jen blaf, chyták, vějička! Dalo by se jim uvěřit, že vytahali děcka z děcáku, děcák není vězení, a nemá ozbrojenou ostrahu... ale krajská věznice má ozbrojenou stráž a může si přivolat pomoc... sakra, proč nám nefungují vysílačky? Jako kdyby nad námi opravdu bylo dvě stě metrů skály! Nějak jim to podezřele zapadá do sebe, ale to by mohl být úmysl, chtějí nás prostě zdrtit, zviklat, zničit naši morálku, aby jim Policie ustoupila! Nejspíš se chtějí zmocnit zbraní! To by bylo pochopitelné, nikdo tu nemá žádnou střelnou zbraň, ve vsi jsme našli jen obyčejné mačety, měl je skoro každý... jenže

mačetou se dá masakrovat jen bezbranný protivník, proto jistě potřebují střelné zbraně... a ty jim nesmíme vydat, soud by to mohl posuzovat jako spoluvinu...

„Myslím, že jim jde hlavně o naše zbraně,“ řekl po chvilce polohlasem. „Když jim je vydáme, dodáme jim jen odvahy. Má tu někdo jiný názor?“

Jenže v téže chvíli jsem zachytil, jak si přímo zoufale přeje, aby s ním někdo nesouhlasil. Pak naoko neochotně ustoupí, tím si zachová tvář, a později může tvrdit, já jsem stál pevně na našich zásadách, ale přehlasovali mě...

Jenže i jeho podřízení přemýšleli. Ustoupit a zůstat naživu, nebo neustoupit s rizikem, že je ti vyděrači skutečně nechají pod zemí? Mobily neukazují ani čárku, vysílačka je také nemá. Volali bezvýsledně o pomoc několikrát. Jenže podplukovník je přímý nadřízený, a kdyby šli proti němu, vojenský soud to posoudí jako vzpouru, odmítnutí rozkazu! A to by byl konec kariéry!

„Nevzdáme se!“ řekl hrdě major. Promluvil za všechny, nikdo se neodvážil projevit jiný názor. Rozkaz je přece rozkaz!

„Mezci!“ pomyslela si Elina. »A nejvyšší šarže je idiot. Jenže by s sebou do pekla stáhl všechny.«

»Co s nimi?« zeptal jsem se jí myšlenkou, »Necháme je pár hodin potmě podusit, aby změkli? Nebo je přece jen zpracujeme pomocí zjónčigó?«

»To by si pamatovali, a mohli by později tvrdit, že jsme na ně použili psychozbraně,« namítla Elina. »U vězeňské stráže šlo o rychlost, ale tady bych raději, aby ustoupili bez násilí. To podušení schvaluji. A třeba doslova, můžeme jim zastavit klimatizaci. Maličko vydýchaný vzduch jim neuškodí, ale až si toho všimnou, přispěje to k jejich změknutí.«

»Pokud si toho všimnou...« sýčkoval jsem. »Připadají mi příliš natvrdlí, když ještě nic nepochopili.«

»Vždyť to pochopili,« zastala se Elina jejich inteligence. »Jenže hrdost jim nedovolí ustoupit, asi jako hrdost nedovolovala ustupovat japonským kamikaze. Hrdost, stejně jako strach z nadřízených, může být silnější než pud sebezáchovy. Ale snad jsi jejich myšlenky taky poslouchal, nebo ne?«

»Necháme je tedy ještě podusit?« opakoval jsem otázku.

»Jsem pro,« pomyslela si Elina.

=*=

Ústup

Vesnice se rozdělila na dvě party. V první, větší, byli rodiče dětí, odeslaných do Beridazu. Všichni rozumně uznali, že vesnice teď nebude vhodná pro děti. Pod cizím sluncem jim bude lépe, a rodiče by jim měli být nablízku.

Ve vsi zůstane jen pět bezdětných rodin. Někdo se musí starat o podzemní kravín, sklizeň luk a pořizování zásob krmiva. Stravovat se budou v podzemní hospodě díky jediné »dzevogdě« ponechané na Zemi.

Vesnice tak vlastně přestala existovat. Možná se vesničané do podzemních domů časem vrátí, ale nebude to jistě hned. Technologie Slinchimů možná jednou odstraní nakupenou skálu a domy se opět objeví, ale to může být ještě později.

Slávek Procházka s učitelem Břetou Formanem zůstali ve vsi z jiného důvodu. Učitel trval na tom, aby obec dál platila daně z pozemků, aby nebylo možné jejich vyvlastnění z důvodu dluhů. Aby mohli rok co rok platit daně, musí získat peníze, ale mléko krav z podzemního kravína jim snad na daně vydělá.

Slávek byl větší pesimista. Předpokládal, že stát všechny pozemky vyvlastní, i když nebudou zadlužené. Uložil si ale za úkol znemožnit obsazení obce jinými zájemci. Katastrální území obce bude prázdné jen zdánlivě, a Slávek se chystal dát všem cizím vetřelcům najevo, že tady neuspějí. Elina přece říkala, že tu mohou ještě dlouho »bloudit uvolněné síly«. Takže jim jen trochu pomohou...

Venca Stáreček se mu nabídl, že mu pomůže. Chystal se normálně pěstovat travu, ale myšlenka lidem nepřátelské »zóny« z ruského románu se mu zalíbila. Nechal si na Beridazu nalít do hlavy vědomosti o neznámých možnostech Šedyšů, a tvrdil, že s Slávkem jimi každého vetřelce zaženou.

Jak dlouho ale může tento stav trvat?

Uvidíme!

==*

Stěhování vesničanů na Beridaz nepředstavovalo problém. Každá rodina si v příručním zavazadle odvážela rodinné památky, všechny fotografie, dokumenty, školní vysvědčení, rodné a křestní listy svých předků. Největší kufr měl myslivec Bělka, který si chtěl vzít do Beridazu své trofeje. Od mládí měl jako aktivní atlet slušnou sbírku medailí a pohárů. Byl rád, že všichni měli od Slinchimů zavazadla se schopností roztahovat se podle potřeby. Jediné, co na nich bylo nezvyklé, byla průhlednost. Naštěstí rodinným památkám okukování nevadí, a Kája své medaile beztak ukazoval rád, takže průhlednost zavazadel nikomu nevadila. Všichni též oceňovali výhodu obleků »tučori«. Kdyby do Beridazu stěhovali i ostatní svršky, jeden kufr na rodinu by zaručeně nestačil.

Rada Starších si vzala za úkol projednat se Slinchimy rozmístění vesničanů v novém domově, stavbu nové vesnice a dořešení zemědělství.

„Nechceme být závislí na milodarech,“ vysvětloval mi to Ludva Koťátko. „Hned od začátku rozjedeme pěstování trávy.“

Sedlácká povaha je popoháněla vymanit se ze závislosti na hostitelích...

Vesnické domy hluboko v podzemí postupně osiřely. Také já s Elinou se brzy připojíme k emigrantům ze Země. Nejprve ale musíme dokončit vyjednávání s Policií, představovanou čtyřmi důstojníky v hospodě a šesti členy policejního komanda, zavřenými v podzemní škole.

Snad už trochu změkli!

=*=

Rozsvícené světlo v šenku vymrštilo čekající policisty jako vždy na nohy.

„Vážení,« oslovila je skrze zeď Elina. „Nastává čas posledního jednání vaší tragikomedie. Poslední v tom, že zmizíme za hvězdnými branami, a vracet se sem nebudeme, bez ohledu na to, jestli tu budete či nebudete. Jinak je to ale komedie, ve které nezapomenutelně plasticky hrajete role tragických šašků. Potlesk ale nečekejte, nezasloužíte si ho.“

„A jakou roli v tom hrajete vy?“ odsekl podplukovník.

„To ještě záleží na vás,“ navázala na to Elina. „Může to být role katů, která se nám nelíbí, a proto vám nabízíme záchranu. Podmínky jsou pořád stejné. Když položíte všechny své zbraně na stůl a odstoupíte od nich, znamená to, že chcete vyvést z této krypty. Když si je ponecháte, přejete si asi v roli tragických šašků hrdinně setrvat. Oceníme to pokrčením rameny a slovy: **Komu není rady, tomu není pomoci, a ...světlo věčné ať jim svítí**, tiše po špičkách odejdeme a nevrátíme se dřív než za deset let. Světlo vám necháme svítit, izotopové zdroje jsou na rozdíl od vás skoro věčné. Za třicet tisíc let zeslábnou na polovinu, za dalších třicet tisíc let na čtvrtinu, ale i za sto tisíc let se v něm budou vaše mumie dobře vyjímat. Zkuste zemřít nějak malebně, ať mají archeologové z vašeho objevu radost!“

„Zemřít malebně... to jde?“ vyhrkl major.

„Ale jistě,“ navázala ochotně Elina. „Můžete se rozsadit kolem stolu jako v přátelském hovoru. Vhodnou rekvizitou by byly karty, archeologové by si mohli myslet, že jste zemřeli u mariáše. Jistě by to bylo malebnější, než kdybyste se na závěr mezi sebou požrali. Kanibaly nikdo nelituje.“

„Považujete nás za kanibaly?“ vybuchl podplukovník.

„Nikdy nevíte, čeho jsou lidé schopní, když jde do tuhého!“ řekla Elina. „Kapitáni opouštějí potápějící se lodě jako první, nepamatujete se snad na toho Itala... Schettini se jmenoval, nebo tak nějak...³² pak u námořního soudu tvrdil, že chtěl organizovat záchranné práce ze břehu... víte co? Teď to nebudeme rozebírat, řekneme si to nad vašimi mrtvolami! Mimozemšťané kvůli nám drží otevřenou hvězdnou bránu, zbytečně to zdržujeme. Vaše poslední slovo: chcete tady zůstat? Nemusíte vlastně mluvit. Buď složíte zbraně na stůl, nebo ne. Máte ještě na rozmyšlenou pět posledních vteřin! Čtyři!“

32 Francesco Schettino, italský námořní kapitán, najel s luxusní výletní lodí Costa Concordia 13. ledna 2012 na skalisko a opustil loď mezi prvními. Zemřelo 32 lidí.

Dál se v počítání nedostala. Čtyři pistole dopadly rychle po sobě na stůl, a důstojníci odskočili jako kdyby na stole před nimi ležela jedovatá kobra.

„Úplní blbečci přece jen nejste,“ řekla Elina, když otevřela dveře do šenku. Znělo to skoro jako pochvala.

==*=

Cesta podzemím působila na policisty jako zlý sen.

Nejprve jsme je proti jejich očekávání zavedli do sklepa. Tam už přece byli, jenže teď byla ve zdi z kamenných kvádrů nečekaná odbočka, a po krátké cestě jasně osvětlenou chodbou se stěnami obloženými naleštěnými mramorovými deskami přišli do haly téměř kruhového půdorysu, odkud se chodby rozbíhaly do všech stran.

„Nikdy byste neobjevili, kudy by před vámi všichni uprchli, kdyby se nedali dobrovolně zatknout!“ ujistila Elina policisty. „Rozhodli se nebránit se. Zmlácení zadržených byla čistě vaše svévole.“

„A přece jste se nám postavili!“ řekl uraženě podplukovník.

„To až ve chvíli, kdy jste oddělili děti od rodičů a odvezli je jinam,“ odpálila ho. „Pak už začalo být jasné, že se nezachováváte podle hesla »*zavřít mohou, pustit musí*«, jak je v civilizovaných zemích zvykem, když se jedná o nevinné. Nevím, jestli vás to potěší, ale před vámi se tak v Čechách chovali hitlerovci.“

„Chcete nás srovnávat s nimi?“ vybuchl podplukovník.

„A s kým?“ opáčila Elina. „Přijeli jste sem prověřit jakési udání. To bylo ještě v pořádku, plnili jste svoji povinnost. Jenže od chvíle, kdy jste zjistili lživost toho udání, a to jste zjistili, ne že ne, jste měli otočit, zasalutovat a odjet. Udělali jste to? Ne! Místo toho jste řádili jako žoldáci v dobytém městě. Oddělili jste děti od rodičů... tak se chovají fašisté, ať už patří Hitlerově bandě, Stalinově NKVD nebo norskému Barnevernetu! Podobáte se jedněm i druhým i třetím! A že jsme se tomu postavili na odpor? Kde se nespravedlnost stane zákonem, stává se odpor povinností³³!“

„Nech je být, Elino!“ řekl jsem nahlas, bylo to tedy určené spíš policistům než jí. „Fanatiky nepřesvědčíš! Nech je, ať nařídí složit zbraně i svému mužstvu. Bude lepší, když je odvezeme při jednom, než je tady nechat shnít!“

„Pravda,“ odvětila také nahlas. „Nebylo by asi spravedlivé nechat naživu ty, kdo za všechno zlo mohou, a trestat ty, kdo jen poslouchali. I když si zasluhují trest jedni i druzí.“

„Budou potrestaní,“ ujistil jsem ji, ale především policisty. „Zkazili kontakt s mimozemšťany. Už to bude pro ně trest!“

„Co máte zase s tím trestáním?“ nadskočil podplukovník.

„Zkazili jste lidstvu kontakt s mimozemšťany,“ opakoval jsem ještě jednou. „Mohli nám věnovat pokrok, o jakém se vám ani nezdá! Jim jste tím neuškodili,

33 When injustice becomes law, resistance becomes duty (Henry David Thoreau, Slavery in Massachusetts, 1854)

počkají si, až se poměry na Zemi zlepší. Století pro ně nic neznamena, nejstarší mimozemšťan, kterého jsem zatím viděl, má pětaticet tisíc let. Uškodili jste ale lidem Země, a to je horší.“

„Bude vás to mrzet, co?“ obrátil se k nám podplukovník trochu škodolibě.

„Myslíte?“ podívala se na něho přísně Elina. „Pro mě není selhání lidstva nové. Prvně jsem je zažila, když se mimozemšťané stáhli za Třicetileté války. Ale věřím, že se změny dočkám. To jen vy se mezitím v prach obrátíte.“

„Cože?“ zůstali policisté s otevřenými ústy.

„Elina Makropulos skutečně pamatuje Třicetiletou válku,“ potvrdil jsem jim to. „Z Ferdinandových lancknechtů je už dávno prach, Elina je přežila o nějakých čtyři sta let. A jestli pořád věří, že se dočká lepších časů? Proč ne? Co vy můžete vědět, jak bude Země vypadat za dalších čtyři sta let? Já také věřím, že se těch lepších časů dočkám. Vy ne. Nebudeme vám život zkracovat, ale ani prodlužovat. Nezasloužíte si to.“

Tohle byla větší řafka, než aby ji jen tak strávili! Jenže jsme jim nenechali čas na rozjímání. Požádal jsem je suše, aby poručili svým podřízeným složit zbraně a vyjít z pasti ve škole. Tentokrát neměli žádný čas na rozmyšlenou.

„Mimozemšťané drží kvůli nám otevřenou hvězdnou bránu, zbytečně nás zdržujete,“ opakoval jsem jim.

Přijali to už jednou, nebudeme o tom diskutovat znovu.

Krátce poté se k nám ze školního sklepa připojili příslušníci úderného komanda. Byli maskovaní škraboškami, a nemít na zádech nápisy »POLICIE«, vypadali by jako mafiáni v akci. Vyšli beze zbraní, ale nezdáli se tak zkroušení, jako důstojníci. Bylo to pochopitelné. Nebyli tak psychicky zpracovaní a neměli tušení, v jaké **hrobce** se nacházel.

„Dojdi pro jejich zbraně,“ požádala mě Elina nahlas. „Já je tu pohlídám.“

Chceme-li jim zbraně vrátit, musíme je pochopitelně odnést na »parkoviště u kapličky«, to dá rozum. Poslechl jsem a vešel do školní haly. Zbraně tu ležely pečlivě srovnané, stačilo je vzít a odnést. To však nebylo tak snadné. Byly lehčí a modernější než šturmkvéry vesničanů, ale ani pak se nedaly lehce pobrat. Musel jsem je na sebe navěšovat jednu po druhé a u posledních se mi stávalo, že se mi předchozí zbraně při shýbání sesunuly na zádech do stran, což se neobešlo bez citelných štulců.

Vyšel jsem ověšený zbraněmi jako vánoční stromeček, ale hned jsem si všiml podivně napjatého ticha.

„Pozor, Libore, nepřibližuj se k nim!“ varovala mě Elina.

Nahlas, takže to bylo určené i policistům. Jeden maskovaný policista ležel bezvládně na zemi, ostatní vypadali, jako by se na Elinu chtěli vrhnout.

„Mohlo by je napadnout zhaftnout tě,“ doplnila Elina své varování. „Tenhle pitomec to na mě zkusil, zavoláme mu hned po opuštění Katakomb helikoptéru.“

Až ho doktoři probudí, bude mít výpadek paměti na celý poslední týden, takže si z celé akce nebude pamatovat zhora nic.“

„Cos mu provedla?“ zeptal jsem se také nahlas.

„Příliš si věřil,“ doplňovala tedy dál nahlas Elina. „Je to přeborník na bojové sporty, zejména na karate, ale neuvědomil si hned dvě věci. Jednak, že karate nemá šanci proti psychoúderu, a za druhé, že mu čtu myšlenky a vím o nebezpečí útoku ještě dřív, než se k němu sám odhodlá.“

„Psychoúder nám přece mimozemšťané zakazují!“

„V ohrožení to použít smíme,“ řekla. „Zas tak moc se mu nestalo. Teď jde o to, aby se neudusil vlastním jazykem. Snad mu po probuzení ostatní vysvětlí, že karate nebyl dobrý nápad.“

„Byl bych radši, kdyby to ostatním došlo dříve než udělají stejnou koninu,“ odvětil jsem.

„Ani tím si nejsem jistá,“ odfrkla si Elina. „Sežeň »zuzlit«, prosím tě! Dvojdičný, ano? Nemůžu se rozptylovat, když všem najednou čtu myšlenky.“

Bylo to spíš varování pro policajty, aby věděli, že je Elina ve střehu. Čtení myšlenek by pochopit měli. Netušili sice, co je to »zuzlit«, ale to se měli velice brzy dozvědět.

„Poslyšte, vy desperáti!“ oslovil jsem policisty. „Dokážete se na pár minut postarat o kamaráda? Víte aspoň, jak má vypadat »stabilizovaná poloha na boku«? Jde o to, aby přežil cestu. Až bude v rukou doktorů, ti už ho zhebnout nenechají.“

Dva se neochotně přihlásili do funkce pečovatелů. To by mělo stačit.

Vytvořit dvoudičný »zuzlit« nebyl problém, složitější bylo, aby ležící zůstal ležet. Pak nás všechny objala neviditelná bublina a zdvihla nás trochu do výšky. Od té chvíle jsme neslyšeli zvuky přicházející od policistů, ani oni od nás, ale beze spojení jsme ani teď nebyli. Pokračovali jsme v poslouchání jejich myšlenek, Elina je naopak telepaticky informovala o všem, co se právě děje.

„Slíbila jsem vám, že vás odsud dostaneme,“ začala už opět klidně. „To neviditelné, v čem se teď nacházíme, je mimozemský dopravní prostředek, nazývaný »zuzlit«. Úmyslně neříkám auto ani letadlo, nahrazuje oboje. Libore, jedeme... Jak vidíte, dokáže s námi uhánět i tunelem. Ukažte mi jediné letadlo, které je toho schopné! V tunelu nemůžeme letět rychleji, ale těch tři sta kilometrů za hodinu nám stačí. Ve vzduchu »zuzlit« uletí za hodinu šest i sedm set kilometrů, a to je špičková rychlost vrtulových letadel. V Čechách nám to zatím stačilo. Tak, jsme na konečné, budeme vystupovat. Libore, vynes jim ven kvěry, ať se s nimi nezdržujeme, rozeberou si je už sami.«

Vynořili jsme se ze skály a zastavili na asfaltu před kapličkou. Vystupování se u »zuzlitů« děje tak, že se »zuzlit« rozplyne a cestující se postaví na vlastní nohy, ale chce to aspoň krátký trénink, jinak se na nohou neudržíte a jdete k zemi. Nám dvěma to potíže nedělalo, vystartoval jsem ke kapličce, na zádech samopaly

a v ruce pytlík s pistolemi. Oběhl jsem kapličku a zbraně jednu přes druhou shodil do kopřiv. Však si je najdou a rozeberou si, komu která patří!

Vrátil jsem se zatím k houfu policistů, Elina jim dávala poslední rady.

„Jak jsem řekla, zavolejte mu záchranku... nebo spíš helikoptéru, záchranka sem pojede příliš dlouho. Tady už jste ve známém světě, ale pozor, leccos se tady změnilo. Snažte se, aby se lidé zdejšímu kraji vyhýbali, a sami jděte příkladem! Když necháte vesnici na pokoji, necháme na pokoji my vás. Pozor, to není prosba, to je poslední výstraha!“

Ve skále se na okamžik otevřela vrata, kam jsme my dva znenadání vletli. Skála se pak za námi s třesknutím zavřela.

Policisté na první pohled viděli podél silnice zaparkovaná služební vozidla a stranou od kapličky i civilní vozidla vesničanů včetně dvou traktorů. Nemohlo jim však uniknout, že asfaltová silnice asi po padesáti metrech končí kompaktní skálou, a dál je nehostinný skalnatý kopec. Nic na tom neměnil otvor, kterým jsme všichni ze skály vylétli a kudy jsme my dva opět zmizeli. Už tam nebyl znát, skála opět vypadala jednoduše. Jen okraj asfaltu byl nakrabacený, jak sem nedávno ta obrovská hmota z výšky a plnou vahou dopadla. Každému muselo být jasné, že se zde projeví obrovské síly.

Mělo by je to varovat. Elina nemluvila do větru.

=*=

„Kam letíme?“ zeptal jsem se jí, jakmile jsme byli v jasně osvětlené chodbě sami. „Vrátíme se do Prahy, nebo poletíme za vesničany do Beridazu?“

„Do Prahy?“ opakovala po mně. „Zapomněl jsi, že tě tam čekali? Poslyš, jeden psychoúder nám Slinchimové ještě prominou, ale nesmíme sami vyhledávat příležitosti k dalším!“

„Můžeme jít za známými,“ navrhl jsem. „Známe tam přece lidi, kteří nás ochotně přijmou a ukryjí. Zanechali jsme v Praze pár desítek dlouhověkových, a já se za ně cítím zodpovědný. Vláda nás přijme kdykoliv s otevřenou náručí.“

„A přitáhneme na něho pozornost Policie...“ namítla. „Návštěvy Země mají teď pro nás příchut' zakázaného ovoce!“

„To přece nejvíc láká,“ odvětil jsem.

„Možná,“ připustila. „Ale když se za ty lidi cítíš zodpovědný, neměl bys je ohrožovat. Bude lepší, když se i my přesuneme na pár let do Beridazu, a na Zem se jen občas podíváme. A vždy jen nakrátko, dokud pozornost Policie neochabne.“

„Takže zůstaneme s vesničany? Nebo se chceš vrátit na Beridaz k Rusům?“

„Nebylo mi tam špatně,“ ujistila mě. „Ale když už se tam má založit česká enkláva, bude mi milejší. Čechy jsem měla radši než ostatní národy...“

„Proč?“ nastražil jsem se. „Nejsme snad tak výjimeční!“

„Výjimeční ne,“ přikývla. „Ale prožila jsem v Čechách největší část svého dosavadního života.“

Na to, jak cestovala po Evropě, jak byla známá ve Vídni, ale i v Moskvě, Barceloně, Madridu i Edinburghu, byl její pobyt v Praze nejdelší... Nu dobrá, budeme tedy spolu i v nové enklávě Čechů na Beridazu.

Chtěl jsem se ale ještě před odletem spojit telepaticky s Slávkem.

Elině to nevadilo, jenže jsem Slávka nemohl zachytit. Nakonec jsem ztratil trpělivost a »přeladil« se na učitele Brěťu.

„Jó, Slávek je už na Beridazu,“ sdělil mi ochotně.

„Jak to?“ podivil jsem se. „Měl snad být tady!“

„Však se sem hnedle vrátí,“ ujišťoval mě učitel. „Šel si tam něco vyřídit, prej to nesnese odklad.“

„To je mrzuté...“ řekl jsem. „Zrovna teď bych ho nutně potřeboval tady.“

„Sháněj se po něm na Beridazu,“ poradil mi učitel a telepaticky se odtrhl.

„Opravdu ho tak nutně potřebuješ?“ zeptala se mě Elina.

„Myslel jsem, že bude zdejší starostou,“ řekl jsem. „Na Beridazu bude jen dočasně, ale hlavně, nebude tam starostou. Pokecat si s ním můžeme, ale nic víc.“

„Nač ho tak nutně potřebuješ zrovna tady, a jako starostu?“ vyzvídala dál.

„Jako starosta by nás dva přece mohl oddat!“ nadhodil jsem.

„To snad můžeme i v Beridazu,“ usmála se.

=*=

Konec 2.části

3.část – Migranti z Červánků

Osada Červánky

Paní letuško, neletíme příliš nízko?

Za oknem vidím nějaké chobotnice!

„Tady jsme poprvé narazili na měňavky!“ ukazoval jsem Elině. „Ani bych si jich nevšiml, dokud bych na některou nešlápl, ale Slávek byl ve střehu a zahnal je plamenem.“

Svištěli jsme si to rychlostí závodního auta tmavou jeskyní, nedostatečně prosvětlovanou vnějším zobrazováním. Pro pozorovatele zvenku by to vypadalo strašidelně. Dvě postavy v poloze vsedě letí tiše neuvěřitelnou rychlostí tmou jeskyně, neomylně kličkují zatáčkami a vyhýbají se krápníkovým překážkám. Opravdu to přesahovalo lidské schopnosti vnímání i reakce.

Bublina »zuzlitu« kolem nás nebyla viditelná ani ve dne, natož ve tmě. A kdo by právě v této době co hledal v jeskyni Čertova díra? Zejména když její vchod nejen zazdili, ale navíc překryli zbrusu novým kopcem, tvořených skalami.

Letos jsme poslední, kdo opouští domov na Zemi. Další cesty Čertovou dírou budou už jen krátkodobé návštěvy.

Nejsem v Beridazu poprvé, a jistě ne naposledy, ale bude to můj první delší pobyt. A nebylo to lehké rozhodování. Elina se tu naposledy zdržovala téměř sto let. Ujišťovala mě, že si brzy zvyknu, nejpozději po padesáti letech se tam budu cítit jako doma. Má s tím zkušenosti, ale přece...

„Jeskyně Modrého mechu!“ nezdržel jsem se, když se před námi otevřela velká, modravým světlem osvětlená prostora.

Mech pokrýval všechny stěny a svítil modravě měsíčním svitem. Není to tak dávno, co sem Slávek podnikal nebezpečné výpravy pro léčivý mech, když někdo z vesnice trpěl nemocí nebo úrazem. Mech léčil skvěle, i když léčební červi »ovrósje« jsou dokonalejší. Už tím, že je všichni máme v sobě. Povolání »lékař« je teď pro nás zbytečné jako kdysi povolání »dráteník«. Nebudeme je potřebovat, stejně jako Modrý mech, i když má v sobě pořád jakési tajemné kouzlo, a pobyt v této jeskyni patří mezi svrchovaně příjemné. Jednou sem možná budou lidé jezdit jako do lázní, i když už ne pro zdraví, pak aspoň za krásou.

„A tady je »flége«, hvězdná brána do Beridazu!“ řekl jsem slavnostněji.

„Znám podobnou bránu déle než ty,“ usmála se na mě Elina.

„Ale neznáš ji tak nebezpečnou, jako my,“ podotkl jsem.

Věděl jsem, že procházela často branou v »řecké« oblasti. Lépe řečeno, jen lidé šlapali branou pěšky. Pro Elinu cesty nebyly nebezpečné, jako pro nás. Jednak vždycky létala v bublině »zuzlitu«, takže se jí nemohlo nic stát, v »řecké« bráně zvířata nepotkávala, a navíc jim uměla poručit. Nevadilo by jí potkat ani deset »orevů«, to už by se i Slávkovi rozklepala kolena! Instinkty velely zvířatům dávat se před bublinou »zuzlitu« na ústup, a i kdyby šla pěšky, mohla by šavlozubé bestie hladit a drbat pod bradou. Vcíťování »zjónicigó« změnilo i útočícího nosorožce v přítulného mazlíčka.

My jsme na tom byli tenkrát hůř. Divoká zvířata Beridazu měla v minulém století v Čertově díře na svědomí dvojciferný počet mrtvol. Měňavky si své oběti nevybíraly, za války zhlitly ruské partyzány i s německým »sonderkomandem«, na místě po nich nezůstaly ani kosti. Jen kov zbraní a výstrojních součástek.

Upřímně řečeno, vesničané vojáky nelitovali. Měli s nimi špatné zkušenosti už od Tricetileté války. Vždyť se sem odstěhovali, aby byli co nejdál od bitevních polí! Od založení vesnice si museli dávat pozor jen na dravá zvířata. Objevovale se ve vsi nepravidelně, takže na ně byli připraveni téměř nepřetržitě.

Elina létala jinou branou, kde bylo krásně pusto. Od dob Rudolfa Druhého až dodnes tam byly jen husté lesy. Již tenkrát létala pomocí »zuzlitů«, a kdyby si jí někdo za noci všiml, snažil by se zapadnout do nějakého úkrytu. Lidé tenkrát skálopevně věřili, že čarodějnice opravdu létají po nocích na košťatech.

Elina ani to koště nepotřebovala.

Zatím...

=*=

Za poslední bránou »pereku« se nad námi sklenulo červené nebe Beridazu. Ta červeň, podobná červánkům, zde byla základní barvou místo pozemské modři. Naopak červánky tu byly do modra. Trochu převrácený svět... ale který svět je víc převrácený, Beridaz nebo Země?

„Dá se na to zvyknout,“ tvrdila Elina. Četla mi myšlenky, ale proč ne?

Hned za poslední branou byla zcela nová vysoká průhledná zeď. Právě teď za ní hodovala smečka šestinohých šavlozubých šelem »orevů«, větších než tygři. Údolíčko používali jako přírodní past na lovná zvířata, a když se jim sem podařilo přihnát nějaké stádo, nastal jim masopust. Dříve, když tu ještě nestála ochranná zeď, se některým zvířatům občas podařilo otevřít si vrata »pereku« do jeskynního komplexu, na opačné straně »flégu« nazývaného »Čertova díra«, odkud zbytky, které unikly »orevům«, téměř pravidelně vycházely do pozemské vesnice.

Pro vesničany to mělo klady i zápory. Přínos byl v tom, že ulovená zvířata zásobovala vesnici masem. Šestinohý »papašík« vážil až pět set kilogramů, a jeho porážka vydala za porážku pěti prasat. Maso bylo tak podobné vepřovému, že ho tak vesničané zpracovávali a nevadilo jim, že nepochází ze Země.

Jiné druhy, zejména dravé, však přinášely větší problémy. Vesničané žili ve stálém střehu, venku se zásadně nepohybovali jednotlivě, děti si zásadně nehrály venku, a dospělí neodkládali velké mačety, přinášející jim pocit bezpečí. I když postavit se jen mačetou šestimetrové šavlozubé šelmě, to vyžadovalo pravé muže.

To všechno teď po stavbě zdi skončilo. Zvířata se na Zemi už neobjevují, jenže vesnici ohrozilo jiné, horší nebezpečí.

Konflikt se státní byrokracií a ozbrojenou státní mocí.

Poslední šťára České Policie překonala i vpád púltunových šavlozubých šelem. Těm se vesničané srdnatě postavili i těmi mačetami, ale když do vesnice vtrhla Česká Policie, byla každá dobrá rada drahá.

Lidé obviňují z necitelnosti hyeny, jenže zapomínají, že jsou proti některým lidem i hyeny vlastně příjemná zvířátka. Zvláště když ti lidé mají jakési pofidérní, byť »zákonné« důvody chovat se zběsileji než zvěř.

Střetnutí skončilo tím, že vesničané opustili domovy, aby se přestěhovali do světa Beridaz. Mimoszemšťané Slinchimové opuštěnou vesnici »zakonzervovali« pod vrstvou skály, takže se na jejím místě vypínal kopec, který zde předtím nebyl. Vesničané odletěli jeskyněmi Čertovy díry a hvězdnou bránou »flége« do světa Beridaz, a my dva, já a Elina, jsme se jen trochu pozdrželi zametáním stop.

Ted' už jsme mířili k nové vesnici, kterou mimozemšťané postavili ve vyhrazené oblasti na východním okraji pevniny Eboi ve světě Beridaz. Ostatní nás tam už čekali. Jen jsme prošli hvězdnou branou do Beridazu, už se s námi někteří nedočkavci telepaticky spojili, aby nás seznámili se zdejšími novinkami.

A bylo jich dost. Ještě nedávno zde bylo pusté a prázdné údolíčko, dnes tu stála vesnička jako z obrázku. Krásné domky uprostřed, obklopené ještě hezčími dřevěnými roubenými chaloupkami. I když vlastně nejsou ze dřeva...

Mimoszemšťané staví opravdu rychle.

=*=

První mi při přistávání padl do oka Slávek Procházka.

„Jdeš mi rovnou do rány!“ začal jsem litanii. „Čekal jsem, že zůstaneš ve vsi jako starosta, a ty jsi utekl mezi prvními! Jak to? Tak se chová kapitán?“

„Nevzpomínám si, že by mě někdo jmenoval kapitánem!“ namítl klidně, i když se šelmovským úsměvem. „Nemusím se chovat jako spasitel! Náhodou jsi měl úžasný nápad, který budeme co nejdřív realizovat!“

„Jaký nápad?“ chtěl jsem vědět.

„Vzpomeň si!“ naléhal Slávek. „Ten ruský román... no! Už chápeš?“

„Jaký ruský román?“ nedošlo mi hned.

„Přece ten katastrofický...! Stalker! Chtěl jsi s ním zastrašovat policajty!“

„Počkej!“ zarazil jsem ho. „To byl přece blaf! Vy to myslíte vážně?“

„A co když to žádný blaf není?“ namítl Slávek. „Co když je v našich silách takovou »zónu« vytvořit?“

„Blázníš?“ zamračila se Elina. „Slinchimové by byli proti!“

Knihu bratří Strugackých nečetla, ale vyprávěl jsem jí v kostce, oč tam šlo. Ten román se točí kolem života nebezpečné »Zóny«, kam se čas od času navzdory policejním zákazům vypraví odvážlivci, »stalkeři«. Přinášejí ze »zóny« artefakty po mimozemšťanech, o které je takový zájem, že si stalkeři žijí jako lordi, i když jejich úmrtnost v »zóně« je vysoká, navíc se vracejí zmutovaní, a jejich děti se pak podobají zvířatům. Pro peníze však riskují krky znovu a znovu...

Nedivím se, že se Elina otrásla. Slinchimové by nám nedovolili vytvořit na Zemi něco tak nebezpečného.

„A co když s námi souhlasí?“ vynesl Slávek trumf. „Diskutoval jsem o tom se soudcem Zarónem. To se ví, nesmělo by to lidi zabíjet, jako v tom románu. Ale

proti strašení nic nemá. Zbývá vymyslet, jaké atrakce dát do »Domu hrůzy«, aby odtud každý prechal s očima navrch hlavy, i když se mu vlastně nic nestane.“

„A už jsi něco vymyslel?“ zeptal jsem se.

„Jistě!“ přikývl horlivě. „Dokonce jsme si dali s Vencou Stárečkem nalít do hlavy generování pole »prócho«, aby to bylo na vědeckém základě. Pole »prócho« znáš, jsou z něj dveře »pereku« i létající »zuzlity«. Přitom je úžasně tvárné. Jistě ses už podívoval, jak se »zuzlity« za letu deformují, aby se protáhly zúženými místy jeskyní. Může být neviditelné, nebo se pokrýt libovolnou texturou. Dveře »pereku« pak nerozeznáš od stěny domu nebo od skály. A co nám brání tvarovat pole »prócho« do podoby vlka »oreva«, nebo ještě lépe, do pěkného veleještěra? Myslíš, že by tyranosaurus nedokázal zahnat na útěk celou rotu policajtů? Zvlášť kdyby do něho předtím neúspěšně vystříleli všechnu munici?“

„To pole je neprůstřelné?“ zeptal jsem se.

„Podle potřeby,“ ujistil mě. „Dá se to nastavit. Může být neprůstřelné, ale i průchozí, jako když přisedneš do »zuzlitu«, kterým přiletěl někdo jiný. Ještě lépe je nastavit »prócho« tak, aby střely procházely dovnitř objektu, ale ne ven. Pak by mohl ten ještěr efektně vyplivnout všechny střely, co na něho policajti vystřelí!“

„Tyranosaurus v »Zakázané zóně«? To zní zajímavě!“ chytil jsem se.

„Kdyby jen tyranosaurus!“ holedbal se Slávek. „Viděl jsi někdy nějaký film s Godzillou? Nebo s King Kongem?“

„Má to snad nějaká omezení, ne?“ zarazil jsem se.

„Omezení jsou jen energetická,“ řekl Slávek. „Jenže Slinchimové dokázali popadnout horu a hodit ji na vesnici! To by mohla být obluda velikosti televizní věže v Berlíně nebo v Ostankinu! Ale tak vysoko bych raději nemířil. Obluda pět set metrů vysoká se v »Zóně« nemá kam schovat. Nezapomeň, že nahoře létají družice, ty by takovou obludu zobrazily ve dne i v noci! Pětimetrový ještěr se ale v lese schová kdykoliv a vetřelce zažene stejně spolehlivě.“

„Tak ji prostě na noc necháš rozplynout, ne?“ navrhl jsem.

„Ba ne, kamaráde!“ odmítl to Slávek. „To se ví, že se každá obluda po akci rozplyne, ale to protivníci nesmí vidět! Přestali by se bát! Tyranosaurus každé komando zažene až na hranici »Zóny«, ještě jim na rozloučenou zacvaká zuby, ale pak se otočí a důstojně zakluše do nejbližšího lesa, aby všichni viděli, že tam je, a nedá si svůj klídek rušit! Komando si nejprve vypere kalhoty od maskáčů, a pak si velení uspořádá poradou, na které se shodnou na zákazu vstupu do »Zóny« pro všechny bez výjimky, dokud tam nebude bezpečno. A to tam jen tak nebude!“

„Pošlou na tebe tanky!“ sýčkoval jsem.

„O tom jsem uvažoval,“ přikývl spokojeně. „Nastavím pole »prócho«, ať větší letící předměty propustí. Tyranosaurek na ně vyběhne z lesa a tanky spustí palbu. Granáty budou vybuchovat těsně vedle, což bestii naštvě, takže poklusem doběhne k tankům, skočí na ně a začne po nich poskakovat, až z tankánů vydupe

poslední zbytky odvahy. Když jim přitom uláme antény, tím lépe. Tankáni budou rádi, když vyjedou ze »Zóny« a obludička z nich seskočí.“

„Jenže jak znám lampasáky, na sílu odpovědi ještě větší silou. Co když začnou bombardovat letecky?“

„Tomu nezabráním,“ vzdychl si. „Jenže to je jako jít s kanónem na vrabce. Co chtějí bombardovat? Obludičkám neuškodí! Už protože se při bombardování rozplynou! A hned po odletu letadel se opět objeví a budou pěchotu honit dál. Což o to, na neškodné tyranosaury by si nejspíš zvykli, možná by se s nimi nechávali i fotit na památku, jenže to nebude jediné překvápko, co jim chystám.“

„Máš těch překvápek víc?“

„Jistě. Víš, čemu v knize »Stalker« říkali »komáří mýtiny«³⁴? Připomenu ti to. Měly to být oblasti natolik zvýšené gravitace, že všechno, co se nad ně dostalo, připláclý k zemi, až vznikla tenká placka. I z helikoptér, což je v »Zóně« fakticky znemožnilo. Já to teď umím také, dokonce i v tak drsné podobě, jenže ta by byla nebezpečná. Postačí mi, když to helikoptéry i letadly zamává. Tanky i pěšáky to přimáčkne k zemi, až se nebudou moci ani hnout. Moje pasti se naštěstí liší také cyklickou činností, globálně se to totiž musí vyrovnat. Takže gravitace po jisté době poleví, a »komáří mýtina« se naopak změní v oblast, kde se všechno vznese do výšky a spadne to, až to odpluje mimo. Koho tam zastihne zvýšení gravitace, nejpozději do půl hodiny se odplazí, kdo se tam naopak vznese, může se při dopadu mimo »mýtinu« cítit jako při pádu na náledí. Může si tam vyvrtnout kotník, a při troše smůly i zlomit nohu, ale nezabije ho to. Ani jeden, ani druhý na to určitě nezapomenou.“

„To asi ne,“ připustil jsem. „A mohlo by to mít větší účinek než obludičky. Neznámo vzbuzuje větší strach.“

„Uvažoval jsem i o »ježibabím rosolu«,“ pokračoval Slávek. „Já vím, v té knize to byla pěkná zákeřnost, ale umím to stvořit tak, aby to vypadalo podobně, a přitom to bylo neškodné. Bude se to podobat světélkujícím bahnu, ale kdo do toho šlápne, pocítí příšerné pálení. Šlo by totiž o holografickou projekci, spojenou s bioindukcí nervových vláken, což vyvolá vjem bolesti. Ten by mohl nějakou dobu přetrvávat, aby si policisté pocvičili záchranu zasaženého kolegy. Oklamané nervy se navíc postarají o přísun krve do »zraněných« končetin, takže tam nohy i ruce krásně zrudnou, jenže do pěti hodin se to samo a bez následků spraví.“

„I na to si zvyknou,“ řekl jsem. „Ale budou dávat víc pozor, kam šlapou.“

„Pak mám pro ně další překvápko!“ zašklebil se Slávek. „Pracovně »horké peří«, taky podle tamtoho románu. V zásadě se to podobá »ježibabímu rosolu«, jenže to nevypadá jako bahno, ale jako létající sněhové vločky, kterým se ale jen tak nevyhneš. Obsypou tě, a než se rozplynou, vypadáš jako uvařený rak a koukáš, kde máš v kapsičce tabletky morfia proti bolestem. Pěšky jim neutečeš, mají stejnou rychlost jako »zuzlity«, leda když zvolíš směr ven ze »Zóny«, to jsou

34 Atrakce podle vzorů z knihy bratří Strugackých »Piknik u cesty« nejsou tak nebezpečné.

pomalejší, ale jinak... co ti mám povídat, na to si nezvykne nikdo. Nebo »veselá strašidla«! To je omezená zóna difúzního pole »prócho«... A co »masomlýnek«? Nezabije, ale parádně vystraší, to mi věř! Dalo by se to použít i ve fitcentru, pěkně to člověka zvalčuje... ovšem když to někoho začne valchovat a nečeká to, bude asi řvát hrůzou!“

„Půjdeš to vyzkoušet?“ přetrhl jsem jeho proud chvály.

„Jen jsem čekal, až přiletíte,“ ujišťoval mě. „Byl to vlastně tvůj nápad, nechtěl jsem, aby sis myslel, že jsem ti ho ukradl...“

„Tady v Beridazu si na duševní vlastnictví nehrajeme,“ mávl jsem rukou. „Nejsme krkouni! Napadnout to mohlo každého, i tebe. Tady platí, když někdo něco vymyslí, dá to k dobru všem. Mě to napadlo, ale provedení je čistě tvoje!“

„No dobře,“ ustoupil trochu. „Provedení je moje, protože jsem se toho nápadu ujal, a nechal si kvůli tomu nalejt do hlavy další univerzitu. Říkali, že víc už nesnesu, ale myslím si, že to stojí za to! Mimochodem, Jiřka Koťátková měla další vynikající nápad. Když policajti přijdou za večera, vezme si koště a párkrát se jim proletí nad hlavami. »Zuzlit« je neviditelný, proti obloze spatří jen ženskou na koštěti. Kdyby je napadlo střílet, »zuzlit« to zachytí. Já bych to ještě trochu vylepšil »horkým peřím«, co by na ně »jako« poslala... Taky dobrý, co?“

„Možná lepší než tyranosaurus,“ usmál jsem se. „Neznámo sice vzbuzuje větší strach, ale čarodějnice jsou na Zemi vědecky dávno vyvrácené, a když se objeví, zpochybní to vědu, a to může mít ještě větší účinek! Není nad to, když si nikdo nebude jistý! Ani vědou, ani životem! Ať žije nejistota!“

„Príma!“ řekl Slávek. „Hlavně že nejste vy dva proti! My už jsme se shodli i na provedení. Možná by stačilo, kdybych s tím začal až zítra, dneska se tam policajti těžko objeví, ale já to tam jdu zařídit hned! Můžeš-li udělat rošťárnu dnes, neodkládej ji na zítřek! Vy se zatím v Červáncích zabydlete. Když se tu stavělo, pamatovali jsme i na vás dva. Váš domek stojí támhle, nebudete to mít daleko ani do školy, ani do hospody!“

„V Červáncích?“ podivil jsem se.

„Jo, to jméno daly děti naší vesnici,“ oznámil mi Slávek. „Původně tak říkaly Beridazu, ale pojmenovat celý svět, když už jméno má, jsme jim rozmluvili. Tak to jméno děti hned přišly nové vesnici. A to jsme přijali. Nových Vsí je na Zemi habaděj, ale obec »Červánky« zní mnohem pohádkověji. Zvyknete si na to jistě také. Jděte se zatím ubytovat, máte tam jen holé stěny, dejte si na ně okna a pár obrázků, ať se tam brzy cítíte doma!“

Podívali jsme se na sebe s Elinou a usmáli jsme se.

Budeme tedy doma v Červáncích.

Proč ne?

Elina Vítková

Vždy odpouštěj svým nepřátelům. Nic je nerozčílí více.³⁵

Oscar Wilde

Chtěl jsem se co nejdřív vrátit do Prahy, abych se podíval, jak si vedou »moji Struldbrugové«. Elina tam chtěla jít se mnou, ale nejprve jsme chtěli udělat, co jsme si domluvili ještě na Zemi. Vzít se.

„Jenže tady nemáme kněze,“ posteskla si. „Nevadilo by ti, kdyby nás oddal ruský pop?“

„Možná by to šlo i bez kněze i bez popa,“ navrhl jsem.

Jenže to se Elině nelíbilo. A že to má být oficiální.

„Tak si doletíme k Řekům,“ navrhl jsem jí. „Jistě mají své kněze. A bylo by to u tvých krajanů!“

„To nepůjde,“ zamračila se. „Řekové mají jen jednoho kněze, Anaximandra. Problém je, že je to fanatik. Na Beridazu se manželství uzavírá na šestaosmdesát let, jenže Anaximandros trvá na doživotním manželství. A protože mě už oddával s Ioaniséem Distriasem, odmítne mě oddat podruhé.

„Když už, tak potřetí, ne?“

„On mé manželství s Jovanem neuznal,“ vzdychla si. „S Jovanem mě musel oddat srbský pop Dmitrij. Ten zase natruc Anaximandroví neuznal mé manželství s Ioaniséem, a bral to jako můj první sňatek. To víš... řeckokatoličtí a pravoslavní se nikde neobjímají... naštěstí vím, že ruští popové se na to dívají podle zdejšího řádu, pro ně je šestaosmdesát let až dost, a ti by nás klidně sezdali. Teda, jestli by ti to nevadilo...“

„Spíš aby pravoslavným popům nevadilo, že se hlásím k českým heretikům, neboli kacírům!“

„Ruští popové jsou zvyklí na leccos,“ řekla. „Co vím, všichni v Rusku prošli gulagem. Uznávají v pohodě řeckokatolickou i římskokatolickou církev i srbské pravoslavné, a snesou i ateisty. Říkají, kdo se dostane do Beridazu a nevadí Slinchimům, nevadí ani jim. Nejvíce by jim vadili bolševici, ale ty tady nenajdeš, takže s tím nemají žádné problémy.“

„Bolševici vadí i Slinchimům?“ zajímal jsem se.

„To si tedy piš!“ řekla. „Nenajdeš tu jediného. A stejně jim vadí lidojedi, a obecně násilníci, bez ohledu na víru. Vadí jim každé náboženství, které vybízí k násilí nebo schvaluje otroctví. Takoví věřící tady zkrátka nejsou, a basta!“

„Moment!“ vzpomněl jsem si. „I ve vsi byl přece farář!“

„Zatímco ses bavil s Slávkem, ptala jsem se na něho,“ řekla. „Na Beridazu není, nebyl ani mezi zadrženými ve věznici. Navrhnu Slávkovi, ať se po něm na Zemi podívá. Mohli by ho věznit odděleně, ale spíš bych řekla, že potřetí udával.“

35 Always forgive your enemies. Nothing annoys them so much. (Oscar Wilde)

„To by pak udělal nejlépe, kdyby zmizel hodně daleko,“ zamračil jsem se. „Jestli udal i nás v Praze, má to u mě jako ve spořitelně.“

Na okamžik jako kdyby se zasnila, ale vnímal jsem, že se telepaticky baví s Slávkem. A ten jí slíbil, že se po faráři podívá. Až ho samotného zamrzelo, že na to v těch zmatcích zapomněli.

„Poslyš, zkusila bych popa,“ obrátila se pak ke mně. „Nebude ti to vadit?“

„No, když mu nevadí ateisti, pak mu čeští kacíři vadit nebudou,“ kývl jsem.

„Můžu to dohodnout na co nejdřív?“ zeptala se ještě.

„Jestli se ti to povede, můžeš,“ přikývl jsem.

Elina se zasnila, ale pak se opět otočila ke mně.

„Tak se připrav, letíme hned!“ řekla.

„Ještě jsme se nezabydli!“ připomněl jsem jí. „Ale jestli jsi to už dohodla, poleťme!“

„Tak se drž, žádám o »zuzlit«!“

Bublina nás objala, a vznesli jsme se. Jo, tomu říkám fofr!“

Ale – tím lépe!

==*=

Pop Nikolaj se svatbou žádné círáty nedělal. Na víru se nás neptal a opravdu by sezdal i ateisty. Tady na Beridazu se to zkrátka vedlo jinak. Později jsem se dozvěděl, že na přání vykoná všechny pravoslavné obřady v plném lesku, a občas to také dělá, ale jen když to je skutečné přání snoubenců. Ani nevím, jestli to Elině nabízel, ale pochybuji o tom. V největším ruském městěčku Tisipezelu byla známá jako zpěvačka a pop Nikolaj o ní věděl všechno, od jejího původu až po její občasné pobyty na Zemi. Věděl, že jí Slinchimové důvěřují natolik, že nemá problémy ani když použije mimořádné prostředky, jako je vcítění »zjónicigó« nebo dokonce psychoúder »svakulége«. Znal i Elinina předešlá manželství a věděl, že se vždy rozešla v dobrém až s vypršením uznávaného limitu.

Nejvíc Rusů se na Beridaz dostalo až v poslední době, přesněji za Stalina. Všichni, kdo prošli gulagem, byli neuvěřitelně skromní, ale nikdo tady nebyl tak dlouho, aby úspěšně ukončil víc než jedno manželství. Třetí manželství Eliny bylo i pro Rusy trochu nezvyklé. Ale pop Nikolaj byl uznalý. Přijal mě jako jejího dalšího nastávajícího a věřil, že si nevybrala špatně.

Na závěr nám oběma pogrataloval – a byli jsme svoji.

Elina Vítková, rozená Makropulos.

A jeden zelenáč z Prahy, který jí dal další příjmení.

Na šestaosmdesát let...

==*=

Vrátili jsme se do Červánků a zabydlili se v novém domě.

Zabydlování bylo snadné, nic jsme totiž neměli. Na Zemi bývá stěhování plné zmatku, a marně se neříká »dvakrát se stěhovat jako jednou vyhořet«. Lidé obvykle nashromáždí za pár let tolik předmětů, že na jejich přemístění potřebují

veká stěhovací auta. Nejvíc objemu přitom zabere stěhovaný nábytek, následují různé předměty denní potřeby a rodinné památky.

Na Beridazu se toho mnoho nestěhuje. Nábytek? Univerzální křeslopostel a obvykle jeden stolek. Skříně? Nač? Na šaty? Každému stačí jeden »tučori«, nač tahat tuny hadrů? Na nádobí? Co je to? Na Beridazu jsou společné jídelny, kde se lidé scházejí podobně jako na Zemi v hospodách, jenže tady doma nikdo nevaří, a nepotřebuje mít nádobí i doma. V domcích nejsou kuchyně, na Zemi obvykle plné všelikého harampádí, sporákem počínaje a ledničkou konče, skříně s mixéry a roboty, fritézami a mikrovlnkami. Všechno harampádí zůstalo na Zemi. Místo toho je v každém domku veliká hygienická místnost, zvaná »kegiako«, zastupující nejen obvyklé funkce koupelny a záchodu, ale dá se napustit vodou i jako malý bazén. V budově společné jídelny, už jen ze setrvačnosti nazývané »hospoda«, je koupelen »kegiako« několik, a i společný bazén je tu větší.

Vesničané dostali na stěhování ze Země velké kufry na rodinné památky. Ale snad jen myslivec Bělka, bývalý atlet, si své trofeje, představující slušnou sbírku medailí a pohárů, doma vystavil na narychlo udělaných poličkách. Kdo si s sebou přivezl jen dokumenty, jako fotografie, školní vysvědčení, rodné a křestní listy své i svých předků, využil tady nabídky Slinchimů na jejich digitalizaci. Byla dvojího typu. Většinou stačily »yprimy«, neboli jen zobrazení dokumentů, druhou byly »bywefery«, což byly vzory pro případnou výrobu dokonalých duplikátů.

Elina měla takto uschované listiny ještě z doby Rudolfa II, zato já jsem neměl nic. Mé rodinné dokumenty shořely při požáru domku rodičů, při kterém oba rodiče zahynuli. Ztráta dokumentů byla proti této tragedii zanedbatelná, i když mě dodnes mrzelo, že na rodiče nemám žádnou viditelnou památku. Ve svém posledním podnájmu jsem nechal diplom z Karlovy univerzity, ale nepočítal jsem s tím, že bych jej někdy potřeboval. Na Beridazu jsem přece vystudoval pomocí »holajvíchy« univerzity hned dvě, ale tady si na diplomy nehráli, a na Zemi by mi mimozemské diplomy beztak nikdo neuznal. I když je pravda, že Elininy listiny by dnes měly značnou historickou cenu už jen pro jejich stáří.

Že bych se vrátil na Zem pro svůj diplom? Nebude mít za čtyři sta let také historickou hodnotu?

Raději to nebudu riskovat. Kdoví, kde je mu konec! Ale zajímalo by mě, co se s ním vůbec dělo? Jisté je, že mě tam policajti přišli zatknout. Nepochybují o tom, odposlouchával jsem jejich myšlenky, šli jmenovitě pro mne. Naštěstí se mě nedočkali. Co ale bylo dál? Nejspíš zapečetili dveře, to se dělá. Jenže já jsem se tam už neobjevil. Byl by to důvod k zabavení mých věcí? Možné to je, ať se jimi udáví! Divil bych se, kdyby ponechali byt prázdný, takže tam už nejspíš bydlí někdo jiný. Tím lépe! Bydlím teď v Červáncích, s krásnou novomanželkou Elinou, na starém bytu mi už nezáleží. Ovšem moje dokumenty... na Beridazu je už nepotřebuji, leda z nostalgie, jen na Zemi by se mi možná ještě hodily...

Nějaký pevný bod bychom ale v Praze ocenili. Chceme navštěvovat naše »Struldbrugy«, a hodilo by se nám mít kde přespávat. Hotely a jiné noclehárny vynechme, tam by nás Policie velice rychle našla, hotely jí přece posílají hlášky o ubytovaných. Krom toho nemáme peníze. Legitimaci mám jen já, Elina nemá nic, ale moje doklady jsou teď sledované Policií, stejně jako mé konto. Mám sice družstevní platební kartu, jenže i tohle konto je jistě obstavené, prázdné a nejspíš zrušené. Jsme na tom tedy oba stejně. Oddací listy na Beridazu nepěstují, nikdo by nám neuvěřil, že patříme k sobě, i když na nás ten propastný věkový rozdíl není vidět. Můžeme se spoléhat jen na nocleh u Struldbrugů, pokud bychom je tím nevystavovali nějakému nebezpečí.

Jak se říká, »Babo rad'!«

Elina si s tím hlavu nelámala, už v tom uměla chodit. Podle ní bude nejlepší navštívit pana Vladislava Zachariáše, kterého jsem i já považoval za nejspolehlivějšího. Ale současně navrhla odložit návštěvu aspoň o pár dní. Byla zvědavá na Slávkův úspěch ohledně imitace »Zóny«.

Pár dní nás přece nezabije!

==*=

Jak se dalo čekat, policejní elity se s vykopnutím ze vsi nedokázaly smířit. Důstojníci ten vyhazov považovali za potupu, a měli pravdu, byla to krutá potupa. Měli sice zpět své zbraně, aby neměli oplétačky s jejich ztrátou, ale neskousli to.

Nebyli ovšem tak kurážní jako Sedm statečných, kteří se do vesnice vrátili prakticky ještě téhož dne, kdy jim Calverovi muži hodili jejich zbraně pod nohy. Tihle by byli obzvlášť pitomí, aby přehlédli, že se tu setkali s něčím neznámým. Vrátit se bojovat proti přesile známých protivníků byla odvaha. Vrátit se bojovat proti chemicky čistému Neznámu by bylo šílenství.

Nebyli ovšem ani tak čestní, aby se vrátili sami, když mohli za sebe poslat méně informované podřízené, kteří nebudou ani tušit, do čeho je jejich nadřízení posílají. Natolik ale byli soudní, aby je tam neposlali bez varování.

První »průzkum bojem« svedla Dopravní policie, vyslaná ke vsi s úkolem odtáhnout »špatně zaparkovaná vozidla«, nacházející se na cestě u kapličky. Dopraváci sice brblali, že je to kravina, tahle auta nestojí v žádném zákazu, ale na neoznačené ploše mimo vozovku, kde není žádný důvod k pokutování za špatné parkování, ale rozkaz splnili. Odtahová auta se musela několikrát otočit, ale všechna vozidla skončila na odtahové ploše.

Počítali snad s tím, že se o ta auta bude ještě někdo starat?

Buď jak buď, i dopraváci si všimli, že silnice pár desítek metrů za kapličkou náhle končí jako by ji uťal. A co hůř, uťala ji dvacet metrů vysoká skála! Vypadalo nelogicky, aby cesta vedla přímo do skály jako do zdi, to se nedalo přehlédnout.

Druhý průzkum zajišťovala policejní helikoptéra, obratem pro tento účel zapůjčená. Pilota vyvedlo z míry, nakolik se jeho mapy rozcházejí se skutečným terénem, ale jeho nadřízení mu potvrdilo, že právě proto má za úkol zjistit rozdíly.

Pilot tedy bez námitek zmapoval podhorskou oblast, jen si po návratu stěžoval, že tolik divokých vzdušných proudů nezažil ani v horách Afghánistánu, kde byl na misi.

„Počasí jako vymalované, bezvětří, nikde se nepohne ani lístek, a pomalu každých sto metrů nějaký prudký klesavý proud! Jako kdyby tam bylo jezero vedle jezera! Přitom tam teče pouhá říčka, řekl bych spíš potůček... Nechápu, kde se tam bere tolik vzdušných vírů! Za vichřice bych se nedivil, ale takhle?“

K jeho štěstí po něm nechtěli, aby se snesl níž. To by pocítil ještě větší cloumání! Divil jsem se, že nikoho nenapadlo vyvodit z jeho zkušeností závěry. Gravitační anomálie jako příčina turbulencí je nenapadla. Vozidla s pozemními průzkumníky to budou mít tím horší, až se tam dostanou.

Uvidíme!

=*=

Šédyše zprostředkují lidem velké množství informací všeho druhu. Vezměte si pouhá okna domů. Každého logicky napadne: obrazovky! Přepadové komando však vyzkoušelo, že okna vydrží i dávku z útočné pušky »bren«, která by běžné pozemské obrazovky změnila v hromádku střepů. A když přece některá obrazovka zhasla, zůstala na jejím místě netknutá stěna. Spíš se zdálo, že obraz na stěnu promítá ukrytá promítačka, jenže i tato hypotéza rychle vzala za své. Obraz se nedal zastínit rukou, jak by tomu bylo zcela jistě u promítačky. Jak se vlastně obraz vytváří? Jednoduché myšlení členů přepadového komanda na tuto otázku nestačilo, a byl jsem si jistý, že vysvětlení nemají ani věhlasné vědecké kapacity.

Další záhadou, kterou si policisté ve své prostoduchosti ani neuvědomili, byly zdroje obrazů a zvuků.

Některé »obrazovky« ukazovaly opravdu jen to, co by bylo vidět, kdyby byl ve stěně pouhý otvor. Jiné sloužily jako zrcadla a jiné zobrazovaly umělecká díla, buď z dílny Slinchimů, ale i novějších obrazů, namalovaných na Beridazu lidmi ze Země. Bez každodenní roboty se mnozí začali zabývat tím, nač na Zemi neměli čas, a brzy se mezi nimi našla spousta umělců s nesporným talentem, který se však mohl plně rozvinout až na Beridazu.

Komu nestačily ani tyto možnosti, mohl si objednat pohled z libovolného místa v dosahu Šédyšů. A pozor, nejen současné, ale i pohledy do minulosti. To by ale předpokládalo neustálý záznam ze všech možných míst, a to je pro pozemskou techniku neřešitelný úkol, i když již dnes je povrch větších měst značně pokrytý kamerami. Problém je totiž jinde. Tak velké množství dat se nedá pozemskými prostředky uchovat. A ani Šédyše by to asi neměly jednoduché, kdyby nedokázaly data uchovávat úsporně.

Pozemští počítačovní technici už přišli na to, že není nutné u filmů uchovávat všechny nasnímané obrázky tak jak jsou, ale že se vyplatí uložit úplný obrázek jen občas a dále ukládat jen rozdíly. Objem dat potřebný k uchovávání filmů se tím podstatně sníží. Slinchimové to dotáhli ještě dokonaleji, neboť Šédyše z poměrně řídké matice snímaných míst data dopočítají, jako kdyby kamery byly prakticky

všude, a navíc snímaly obraz plastickey. Totéž platí pro záznam zvuků. I tak se jedná o téměř nepředstavitelný tok dat, a když Slinchimové řešili, jak tak enormní množství dat uložit, museli vymyslet ještě další redukce.

Šědyše proto data uchovávají podobným způsobem, jako lidský mozek vzpomínky. Nejčerstvější záznamy jsou v nejlepší kvalitě, ale čím jsou starší, tím jsou zjednodušenější. Je to jako s lidskou pamětí. Vjemy z celého dne si můžeme pamatovat poměrně přesně, ale každou noc se vzpomínky mírně zjednoduší, méně důležité prvky se úplně zapomínají, a na celý život si zapamatujeme jen ty nejdůležitější.

A právě tak si Šědyše pamatují své záznamy. Už záznamy ze včerejšího dne se začnou lišit, za týden už se liší asi jako film kreslený od filmu hraného, a po tisíci letech je z toho série snímků vhodná pro diaprojektory. Ale i pak Šědyš umí chybějící snímky dopočítat, i když už bez záruky přesnosti.

S časovým skluzem v řádu dnů byly ovšem záznamy přesné, a Slávek měl o plánech svých protivníků pozoruhodný přehled. Mohl se zaměřit na špičky policejní mašinerie, podle potřeby si prohlédnout i detaily a střídat to s pohledy na události v terénu. Jediné, co v záznamech chybělo, byly myšlenky. Čist myšlenky je možné jediné na blízko, i když tomu nevádí ani zeď. Na dálku se myšlenky číst nedají. I tak by nad jeho možnostmi světové špionážní agentury zelenaly závisť.

Náčelníci zatím pověřili odborníky kartografy úkolem objevit a zvýraznit všechny změny proti starým mapám, aby se mohli na ně soustředit. Nu což, směle porovnávejte! Odborníci budou z těch změn patřičně zděšení. Umím si představit, jak by je asi vyvedlo z míry, kdyby po nich náčelníci chtěli i vysvětlení těch změn. Vždyť se jednalo o přemístění takového množství materiálu, jaké by sloužilo ke cti povrchovému uhelnému velkodolu! Bylo by to sice v lidských silách, ale představovalo by to několikaletou práci velkorypadel. Jenže tady se ty gigantické přesuny materiálu obešly bez mamutích strojů, a proběhly za pár hodin! Přesáhlo to možnosti pozemské civilizace, jen neschopnost policejních špiček pochopit skutečnost jim dovolovala dál pomýšlet na konflikt.

Racionálně myslícího člověka by rozum už dávno varoval, aby toho včas nechal. Kdo nevěděl, že nám Slinchimové nedovolí lidem vyloženě škodit, ale jen strašit, měl by už dávno pochopit, že je tu kromobyčejně nebezpečno.

Policii to zatím nedošlo.

Mohli jsme tedy očekávat další dějství.

=*=

Já s Elinou jsme se chystali opět navštívit Prahu.

Abychom se telepaticky dohovoreli s Vladislavem Zachariášem, museli jsme se nejprve přenést na Zem. Stačilo ale překročit propust. Skály nad jeskyněmi nebyly pro telepatii překážkou, ale mezihvězdným tunelem neprocházela.

Vladislav Zachariáš naše telepatické zavolání přivítal.

»Jen přijďte!« zval nás. »Rád vás uvidím. I ubytování u mě najdete! Víte, že jsem se už bál, že se vám něco stalo? Pokusil jsem se vám včera zavolat, ale jako kdybych přišel o telepatii!«

»Včera jsme byli v Beridazu,« řekl jsem mu. »Telepatie tam nedosáhne. Museli jsme projít branou »flége« na Zem. Co se děje, že jsi nás volal?«

»Dozvěděl jsem se, že Policie z vašeho bytu odtáhla. Nic tam neobjevila, ale dohodla se s předsedou bytového družstva, že je zavolá, kdybyste se tu objevili.«

»Jak to víš?« zajímalo mě. Vladislav přece nečetl myšlenky...

»Znám se s předsedou vašeho družstva Rudolfem odedávna,« usmál se na dálku Vladislav. »Potkali jsme se včera v obchodě, a pak jsme si sedli v parku na lavičku, tam snad nejsou kamery. Ruda mi řekl, že vám tam Policie nechala kameru, nebo aspoň štěnici.«

»Jak to ví?« zajímalo mě. »Přece mu to neřekli? Tomu bych se hodně divil!«

»Přímo mu to neřekli,« ujistil mě Vladislav. »Ale když jim řekl, že ti tam chodí zalévat kytky, požádali ho, aby pokaždé při vstupu do bytu hlasitě zakašlal. Co je to jiného, než upozornění fízlům, aby hned nevyhlašovali poplach?«

»To by mohlo být,« připustil jsem. »Chystáme se právě do Prahy. Můžeme tě navštívit?«

»Přijdeš s Elinou Makropulos?« došlo mu.

»S Elinou Vítkovou,« opravil jsem ho. »My jsme se na Beridazu vzali...«

»Tak to přijměte i moji gratulaci!« odvětil. »Jenom... není mezi vámi trošku větší věkový rozdíl? Ty jsi přece mladší než já, zatímco Elina...«

»Vadí to snad?« skočil jsem mu do věty.

»Jestli to nevádí vám, mně teprve ne!« ustoupil.

»Tak nás co nejdřív očekávej,« řekl jsem mu a zrušil jsem telepatii.

„Můžeme k Vlád'ovi,“ obrátil jsem se pak na Elinu.

„Slyšela jsem to,“ přikývla. „Teda... neslyšela, ale vnímala jsem to ve tvých myšlenkách.“

„Klidně říkej »slyšela jsem to«, oba to pochopíme,“ usmál jsem se na ni. „Takže poletíme?“

„Ještě bych chvilku počkala,“ zarazila mě. „Zajímal by mě Slávkův úspěch »Domu hrůzy«.“

„Tak to pojďme za Slávkem!“ navrhl jsem.

=*=

Dům hrůzy

Slávka jsme, jak jinak, našli v hospodě.

Tato věta však navozuje představu zcela odlišnou od skutečnosti. Hospoda v podzemí je tichá jako hrobka. Nehlaholí hlasy štamgastů, necinkají sklenice. Ani pivo neteče proudem, jak bývá v českých hospodách zvykem. Slávek si za svůj »hlavní stan« zvolil jednu třídu, určenou původně pro školu, kde byla největší plocha stěn, kam se daly rozmístit »obrazovky«.

Na několika byli policisté, ale většina zabírala jen prázdné krajinné úseky. Na jedné byla vidět příjezdová cesta s kapličkou, na jiné pohled na břeh říčky, ale nepoznával jsem, co ukazovaly ostatní. Jednak nejsem zdejší, a za druhé, kdo může přísahat, že po těch horotvorných změnách něco poznává? Asi jen Slávek věděl, co která obrazovka ukazuje.

„Ahoj, Slávku!“ pozdravili jsme ho ve dveřích.

„Nazdar!“ odpověděl roztržitě. „Jdete právě včas, posílají na nás dron.“

Na jedné z obrazovek jsme objevili policejní auto, odkud vytahovali jakési kufry. Z jednoho vytáhli notebook, z druhého malou helikoptérku se čtyřmi rotory. Položili ji na asfalt silnice a technik mezitím zapínal na malém rozkládacím stolku notebook.

Helikoptérka roztočila vrtulky, pomalu se vznesla a zamířila do »Zóny«.

„Je to dobrý,“ pochvaloval si Slávek. „Lidi v tom nesedí, na aparáty se hájení nevztahuje. Teď jen aby nabrali správný směr!“

Směr ale mohl posoudit jen on, já ani Elina jsme neměli tušení o umístění gravitačních pastí. Ale podle Slávkovy vynikající nálady šlo vše podle jeho plánů.

„Teď se dívejte!“ upozornil nás. „Tohle není velká potvora s obrovskou setrvačností a dostatečnou výškou, která prolétla tím kuželem se ztrátou pouhého metru či snad dvou! Tohle je mrně, a letí po čertech nízko!“

V té chvíli dron vletěl do gravitační anomálie, a bylo nač se dívat. I když se všechny čtyři rotory točily naplno, helikoptérka začala padat jako kámen. Na vedlejší obrazovce jsem zpozoroval ulekaný výraz technika, který sáhl do kláves, zřejmě chtěl přidat otáčky rotorů a s nimi vznášivou sílu, ale než mohl něco udělat, dron narazil na kamenitou cestičku. Při dopadu se rozlomil, dvě vrtulky se ulomily hned, dvě se ještě krátce točily, ale pak se listy začaly ohýbat dolů, zachytily o rozlomenou konstrukci a jeden po druhém se zasekly a zastavily.

„Do prdele, viděli jste to?“ slyšeli jsme hlasité nadávání technika, který pořád ještě hleděl do obrazovky řídicího notebooku.

„Havaroval jsi, pitomče!“ sprdl ho policejní důstojník, podle výložek major.

„Já?“ vybuchl technik a vyskočil od notebooku. „Vy jste to neviděli? Letěl jsem klidně, a najednou jako kdyby mi někdo dron srazil k zemi pěstí!“

„Skočím pro něj!“ nabízel se technikův kolega a vyběhl od terénního auta do »zóny«.

„To si jenom myslíš!“ komentoval to polohlasem Slávek, i když ho nikdo z těch lidí nemohl slyšet.

„Lidem bys ubližovat neměl!“ připomněla mu Elina.

„Neboj, mám to vyzkoušený!“ řekl Slávek, ani se neohlédl.

Technik mezitím supěl po pěšince, podobné stezkám zvěře. Dostal se do stejného záběru s vrakem dronu, a už se rozbíhal po rovince, když náhle poklesl v kolenou a padl jako pytel brambor.

„Jauvajs!“ vykřikl, ale v tom výkřiku bylo víc překvapení než bolesti. „Lidi, bacha, nechod'te sem!“

„Lojzo, vrať se!“ radil partákovi pilot havarovaného dronu.

„Jó, kdyby to šlo!“ odsekl oslovený.

„Co se tam děje?“ křičel na něho z dálky major.

„Jako by mě tu něco drželo!“ vzpíral se chlap marně. Ležel na kamenité cestě obličejem do strany a nemohl se nadzvednout ani na kolena. „Nechod'te sem, nebo vás to taky chňapne!“

„Co se tam, u všech čertů, vlastně děje?“ ptal se teď už netrpělivě major.

„Něco mě tu přimáčklo na kamení!“ hlásil postižený. „Jako ten dron! Jako kdyby na mě ležel slon!“

„Komáří mýtina!“ napadlo jiného policistu, strážmistra.

„Cože?“ obrátil se na něho major.

„Vypadá to jako »komáří mýtina«,“ řekl strážmistr. „Vy tu knihu neznáte? Byl to i film, »Stalker« od nějakého Rusa!“

„Ta by z něho udělala krvavou placku!“ namítal major.

Tím vlastně na sebe prozradil, že i on tu knihu četl. Potěšilo mě, jak si policajti vzali má slova k srdci a šli si ji vypůjčit, dříve než se vrátili. Aspoň mají možnost některá Slávkova překvapení správně pojmenovat.

„Možná je nějaká slabší!“ hádal strážmistr. „Ale kdyby to bylo fakt něco takového, bude problém z toho Lojzu dostat!“

„Máme přece horolezecké vybavení,“ navrhl major. „Hodíme mu tam lano a vytáhneme ho.“

„Tak si pospěšte!“ řekl technik od dronu. „Doufám, že mi už věříte, že ta havárie nebyla mou vinou!“

„Kdyby to bylo ono...“ zaváhal major. „Já jsem to četl, ale v té knize to měnilo na placky i přelétající helikoptéry!“

„Asi je to vážně slabší!“ přistoupil technik na strážmistrův odhad. „Neříkal ale někdo, že to minule zamávalo i velkou helikoptérou?“

Nikdo neodpověděl, tenhle argument seděl.

„Jdeme pro něho,“ řekl policista v černé polní uniformě.

S kotoučem lana se pomalu, opatrně vydal po stopách technika. Opatrnost mu už nikdo nemusel připomínat.

„Strážmistr Rys! Pět kroků za ním, budete ho jistit!“ poručil major, aby tu jen tak nestál.

„Rozkaz!“ zasalutoval strážmistr a opatrně vkročil na pěšinku za kolegou.

„Bacha, ať do toho oba nevlezete taky!“ varoval je technik.

„Klídek, tady šel Lojza ještě normálně!“ ujistil ho policista.

Oba zachránci postupovali zvolna, krok za krokem, jako kdyby kráčeli po praskajícím ledu, který jim hrozí prolomením.

==*

„Sakra, škoda, že tu nemám Jiřku!“ posteskl si ve školní třídě Slávek.

„Proč Jiřku?“ zeptal jsem se ho.

„Měla by krásnou příležitost!“ řekl Slávek. „Jiřka měla ten nápad proletět se nad nimi na koštěti! Má krásnou masku i koště, jenže jsme nepočítali s tím, že to bude tak brzy!“

„Nechceš, abych ji zastoupila?“ nabídla se Elina. „Vezmu si to koště a udělám na ně parádní nálet!“

Slávek se na ni podíval, ale pak si jen vzdychl.

„Spíš jsem myslel, že bys jim mohla pomoci,“ navrhl jiné řešení. „Rozuměj, až tam přiletíš, udělej proti tomu ležícímu pár tajuplných pohybů, já gravitační past vypnu, a ty jim přidáš kázání ve smyslu, že příště nebudeš tak shovívavá... umíš si to snad představit?“

„Jo, to беру!“ přikývla Elina. „Libore, počkej tu na mě, hned se vrátím. Slávku, kde máš to koště?“

„Vedle na chodbě,“ poradil jí Slávek. „Nezapomeň si obléci i tu masku! Jiřka ji měla schovanou z maškarního bálu, vypadala by v ní hodnověrněji, ale oni to určitě budou fotit a filmovat, ať tě pak v Praze někdo nepozná!“

„Hele, nebude to nebezpečné?“ staral jsem se, když Elina vyšla ze třídy. „Co kdyby ty pošuky napadlo po ní střílet? Radši bych tam letěl sám!“

„Neboj se o ni, nic se jí nestane,“ ujist'oval mě Slávek. „Ani Jiřku, ani Elinu bych tam neposílal, kdybych jim něco hrozilo. Vyzkoušeli jsme to s Vlastou. Ani šturmkvér »zuzlit« neprostřelí, natož ty jejich pistolky! Voda kulky zastaví na metru, »zuzlit« na centimetru. A kdyby na ni někdo přece jen vystřelil, zasypal bych ho »horkým peřím«, aby si to všichni dobře pamatovali.“

Mohli jsme se tedy těšit na další atrakci...

==*

Zachránci se mezitím došourali dvacet metrů od ležícího. Policajt v černém se pokusil rozvinout lano, aby ho mohl hodit uvězněnému technikovi, jenže nepočítal s gravitační pastí. Lano se náhle ve vzduchu zlomilo a švihlo Lojzu velkou silou do nohy, až vykřikl bolestí.

„Chyt' se toho lana!“ volal na něho policajt v černém.

„Nejde to!“ odpověděl mu Lojza. Snažil se kroutit jak uměl, ale na lano nedosáhl. Šlehlo ho jen bolestivě přes nohy.

„Sakra, i to lano jako by tam někdo držel!“ hudroval nevrle policista, když se mu konečně podařilo přitáhnout lano zpátky. Když opustilo »komáří mýtinu«, bylo opět lehké, jenže to už všichni věděli, že se v dané oblasti jeho váha znásobí.

K druhému pokusu se nedostali, na scéně se totiž objevila Elina. Já i Slávek jsme věděli, že sedí v neviditelném »zuzlitu«, ale kdo to nevěděl, tomu se opravdu zdálo, že přiletěla jen na roztřepeném koštěti, na kterém pěkně obkročmo seděla. Měla na sobě šedivé hadry a na obličeji karnevalovou masku s obrovským zahnutým nosem a s velkými fialovými bradavicemi. Zastavila ve vzduchu dva metry nad zemí a zamávala rukama.

Slávek v té chvíli vypnul gravitační past a chycený Lojza se mohl konečně odlepit obličejem od kamení. Měl několik kamenů krásně otisknutých na tváři, ale sotva tíže zmizela, nadzvedl se a zkusil po kolenou vycouvat. Past byla vypnutá, takže se mu to bez problémů podařilo.

„Zmizte, vetřelci! A odneste ty krámy!“ poručila Elina policistům krásným záhrobním hlasem, který zřejmě vznikl díky karnevalové masce na její tváři. Ukázala jim přitom velitelsky na trosky dronu, nikdo se však neměl ke splnění jejího rozkazu.

„Pamatujte si,“ pokračovala Elina, „to bylo naposledy, co jsem byla na vás měkká! Příště dopadnete hůř! Tady nemáte co dělat! Rozumíte?“

Pobídla koště, otočila se a vznesla se. Ve skutečnosti jen zadala »zuzlitu« nový cíl letu. Krátce poté se přehoupala přes stromy nejbližšího lesíku a všem vytrštěným očím tak zmizela.

Nikoho v té chvíli nenapadlo vyzvat ji k zastavení, nikdo na ni nevytáhl zbraň. Slávek si musí »horké peří« schovat na jindy. Jen policista s kamerou všechno zaznamenal. Nu což, jen ať se pokochají! I když to bylo z velké dálky, moc podrobností na tom nebude vidět. Ani to, že se maska při řeči ani nepohnula.

Dva zachránci si naštěstí všimli, že technik Lojza už sotva plete nohama. Měl je za tu chvilku přežehené, což nebyl ve vyšší gravitaci žádný div. Nečekali tedy, až se k nim dobelhá, vrhli se k němu, vzali ho mezi sebe a co nejrychleji ho vyvlekli na kraj silnice k ostatním.

„To si budou pamatovat!“ řekl spokojeně Slávek.

Já jsem víc ocenil, že se Elina v pořádku vracela. Jako cíl ostrostřelby by byla příliš snadná.

I když Slávek tvrdil, že je »zuzlit« bezpečný.

=*=

Vlášku jsme navštívili až večer. Počítali jsme s tím, že si nás v nastávajícím šeru nikdo nevšimne. Zajímalo by mě, jak se »zuzlit« projevuje na obrazovkách radarů, ale takový pokus jsme si nechali na jindy. Teď jsme letěli tak nízko, že by si radar na našem místě nevšiml ani dopravního velkoletadla. Při téhle rychlosti jsme se případným náhodným svědkům mihli tak krátce před očima, že by si těžko stačili uvědomit, co vlastně viděli.

V Praze bylo ideální snést se k zemi v některém parčíku, kde touhle dobou nebude živá duše. A poblíž Vláďova bytu nějaké parčíky byly, jen si vybrat. Přistáli jsme, tím jsme se proměnili v normální dvojici, a v pohodě jsme zamířili k Vláďovi.

Uvítal nás opravdu vřele. Už v domovních dveřích jsem si všiml, že se mu vyhladily vrásky v obličeji, a vypadá mladší než minule. Vlasý měl pořád bílé, ale ty mu ztmavnou až později, a bílé musí nejprve ostříhat, aby se to projevilo.

Zavedl nás do svého obýváku, a jen co nás usadil, už dával do rychlovarné konvice vodu na kafe.

„Tak povídejte, jsem jedno velké ucho!“ vybídl nás, když na stole před námi kouřily tři vonící hrnky kávy.

Mrkli jsme s Elinou na sebe a Elina začala. Popsala Vláďovi situaci ve vesnici i v osadě Červánky na Beridazu, kde teď vesničané jsou. Popsala i drobný konflikt s Policií, který skončil zničením policejního dronu a leteckým dnem na koštěti.

„Byla by to možná legrace, kdyby to nebylo k pláči,“ řekla na závěr. „Je sice pravda, že se lancknechti během Třicetileté války chovali hůř, ale o současné době jsem měla lepší mínění.“

„Toto století začalo čtyřmi vylhanými válkami s miliony mrtvých,“ utěšoval ji Vláďa. „V Čechách to je slabý odvar toho, co se děje jinde.“

„Proč se to děje i v Čechách?“ mračila se Elina.

„A proč by Čechy měly být výjimkou?“ usmál se Vladislav.

„Vezmi si, jak se rozešli se Slováky!“ připomněla nám oběma. „Jinde se při takovém dělení střílí, teče krev, tady nic.“

„Já to pamatuji,“ řekl Vladislav. „Slováci křičeli »Dost' bolo Prahy!« a »Chceme samostatnosť!«, v Čechách lidi odpovídali »Ať si tedy jdou!«. Češi neměli zájem držet Slováky násilím, a Slováci pak neměli důvod zahájit občanskou válku. Proto to proběhlo v klidu. Kdyby tehdy přišli s požadavkem na samostatnost Moraváci, jakože se pár takových našlo, Češi by nejspíš zopakovali to »Ať si tedy jdou!«. Naštěstí bylo mezi Moraváky separatistů tak málo, že je nikdo nebral vážně. Dost na tom, že živíme jednu vládu, jeden Parlament a Senát! Ne že bychom neměli dost vyžírků třeba na deset takových Parlamentů a dvacet Senátů, ale kdo je má živit? Lidi si to včas uvědomili, a vyžírkové, toužící po Moravských korytech, nesehnali dost velkou podporu. Což je jen dobře.“

„Až na to, že jsme ochotně vlezli do ještě většího chomoutu Evropské unie,“ podotkl jsem. „A tam jsou ti největší vyžírkové!“

„No, jsou,“ připustil Vláďa. „Ale když to srovnávám s těmi předešlými...“

„S kterými předešlými?“ zachytila se toho Elina.

„Viš, my Češi máme na panstvo velkou smůlu,“ řekl Vláďa. „To naše, české, se hádalo mezi sebou i ve chvílích, kdy by mělo držet pospolu. Přemysla Otakara Druhého páni zradili. Proč? Polní vojska husitů neporazili cizinci, ale

naše české panstvo. To vedlo až k Bílé hoře, kdy české panstvo kvůli nesvornosti prohrálo tři století dopředu a Češi dostali za pány cizince. Říkalo se té době Temno, a kromě stavby kostelů a panských sídel Češi robotovali, až se z nich kouřilo. Divíte se, že současnému panstvu lidé nevěří?“

„Mělo by to být snad dávno pryč!“ řekla přísně Elina.

„Dávno?“ opáčil Vlád'a. „Vždyť to zrovna vy, Elino, musíte ještě pamatovat! Dávno by bylo před pětaticeti tisíci lety, kdy si to pamatují jen mimozemšťané. Ale panství Habsburků nad Čechy jakž takž skončilo až v minulém století, aby je krátce po sobě vystřídalo ještě horší panstvo. Germáni zamýšleli Čechy využívat jen než se ujmou světovlády, a pak by nás vyhubili úplně. Řečičky o vystěhování na Sibiř neberu. Co by z toho měli? Aby jim ještě na Sibiři vyrostla konkurence?“

„Měli takové plány,“ řekla Elina.

„Poslyšte, Elino,“ obrátil se k ní Vlád'a jako k mladší dívce, ačkoliv věkově to bylo naopak. „Veřejně hlásané plány jsou jedna věc, tajně připravované plány druhá. Germáni byli největším nebezpečím pro celý svět, nejen pro nás Čechy.“

„Dál to znám zatím jen z vyprávění,“ řekla Elina krotce. „Po Germánech Čechům poroucheli bolševici a po nich Evropská unie, což jsou opět Germáni, jenže tentokrát spojení s Francouzi.“

„Zvenčí to tak možná vypadá,“ řekl Vlád'a.

„Zvenčí?“ zachytila to Elina. „Zevnitř to vypadá jinak?“

„Jistě,“ souhlasil Vlád'a. „Jestli si myslíte, že dnešní Evropské unii vládnou Germáni s Francouzi, pak jste úplně vedle.“

„Jsou to přece dva nejsilnější státy Evropy?“ namítla trochu nesměle, jako by si tím nebyla jistá.

„Byly to dva nejsilnější státy Evropy,“ řekl Vlád'a s velkým důrazem na slovo »byly«. „Ale považovat je za vládce? Podívejte se, co se teď u nich děje! Francie má trvalý výjimečný stav a pokud ne, uvnitř to tak fakticky je. Kriminalita na úrovni těsně poválečné, lidé se bojí vycházet z domovů, tak se přece nechovají vítězové, ale poražení! A Němci? Ti se jenom neodvažují vyhlásit výjimečný stav oficiálně a přiznat tím porážku!“

„Kdo tedy Evropě vládne, když ne Němci s Francouzi?“ probudila se v Elině zvědavost.

„Obávám se, že vládci sedí pěkně daleko,“ řekl Vlád'a.

„Myslíš Američany?“ nadhodil jsem nesměle.

„Ty bych s tím nespojoval,“ řekl Vlád'a. „Američanům se nedá říkat národ. Američané jsou směs všeho možného, a dnes jsou to nejutiskovanější lidé světa.“

„Počkej!“ zarazil jsem ho. „Tak to ale vážně nevypadá! Vždyť Američané vládnou světu, a nikdo se jim neodvážá postavit!“

„Vážně myslíš, že světu vládnou Američané?“ podíval se na mě pobaveně.

„Vypadá to tak přece!“ trval jsem na svém. „Čína i Rusko zalezou, jen si Američané trochu dupnou! A Evropská unie jim zobe z ruky. Proč to nepřiznat?“

„Jestlipak víš, který totalitní stát má nejvíc vězňů?“ přešel zdánlivě na jiné téma. „Nejen na počet obyvatel, ale dokonce i absolutně!“

„Snad Čína, ne?“ zarazil jsem se. „Rusko už přece své gulagy omezilo... nebo to aspoň tvrdí...“

„Omyl, příteli,“ řekl Vlád'a. „Za Stalina mělo Rusko vězňů víc, a zacházeli s nimi hůř, ale dnes se to otočilo. Nejvíce vězňů na světě mají Spojené státy.³⁶ Jak v přepočtu na počet obyvatel, tak absolutně. Kam se na ně hrabe Čína!“

„Asi mají takovou kriminalitu,“ připustil jsem. „Občas se to přece mihne ve zprávách: šílený střelec vystřelil další školu...“

„Nebo je jejich vlastní panstvo pořádně dusí,“ opáčil Vlád'a. „A každý šílený střelec zvedne jako na objednávku vlnu petic za zákaz zbraní! Ale ty miliony lidí, co tam jsou ve vězeních, to nejsou šílení střelci! To jsou lidé, kteří z hladu ukradli housku v supermarketu, a vyfasovali za to dvacet let kriminálu! Takových je mezi těmi miliony vězňů většina!³⁷“

„Potěš koště!“ vzdychl jsem si. „Kdo tedy opravdu tomu světu vládne?“

„Říká se, že je to asi osmdesát rodin,“ řekl Vlád'a. „Většina je světu naprosto neznámá. A kupodivu nevládnou světu pomocí zbraní, ale pomocí peněz. I Hitlera financovali Američané! Samozřejmě ne ti, kteří později umírali na zkrvavených plážích v Normandii, když na poslední chvíli »zachraňovali« Evropu. Ne před Hitlerem, ale před Stalinem!“

„Pane Vladislave,“ přerušila ho Elina. „Kdyby byla pravda, co nám říkáte, bylo by to horší než jsem si myslela. Poslyšte, mohl byste to všechno zopakovat těm, kdo by nám asi jako jediní mohli a chtěli pomoci?“

„Jak to myslíte?“ odíval se na ni udiveně.

„Jednoduše,“ usmála se. „Vezmeme vás na pár dní s sebou do Beridazu, kde tohle zopakujete mimozemšťanům. Ne všem, ale těm, kdo se Zemí opravdu vážně zabývají. Mám tam známé, to už přece víte... Byl byste ochotný podívat se tam a popovídat si? Jen na pár dní, pak se vrátíte jako nic zpátky domů!“

Vladislav Zachariáš se zamyslel.

„Myslíte, že by nám mimozemšťané mohli pomoci?“ zeptal se nedůvěřivě.

„Myslím si to,“ přikývla. „Když ne oni, pak asi nikdo.“

„Asi to bude nutné,“ odvětil vážně. „Po starém penzistovi se snad nikdo shánět nebude.“

„Dobrá,“ řekla Elina. „Zhasněte tady všude, ať zbytečně neutrácíte za elektřinu, nic si s sebou neberte, a půjdeme!“

„Jestli to pomůže...“ pokrčil rameny.

„Doufám,“ řekla Elina.

36 To není výmysl, to je skutečnost.

37 Sami Američané to přiznávají.

=*=

Svědectví

Cesta na jinou planetu začala jako kdyby šlo o návštěvu sousední čtvrti. Pan Zachariáš se ale na poslední chvíli rozhodl svěřit svůj odjezd sousedce.

„Řekl jsem, že se po mně, starém penzistovi, nikdo shánět nebude, ale čert tomu věř! Aby se nestalo, že sousedé vyburcují Policii, že dlouho nevycházím z bytu. Mohli by mi vtrhnout ve snaze najít v mé posteli mrtvolu. To víte, v mém věku se stává ledacos... Když slušně požádám sousedku, aby mi zalávala kytičky, že jedu do Ostravy za příbuznými, bude to v nejlepším pořádku, i kdybych se tam pár dní zdržel.“

Elina i já jsme to uznali, a pan Zachariáš svěřil ochotné sousedce klíče. Byla to už starší paní a ničemu se nedivila.

Pak jsme vyšli z domu zadním východem do parku. Nešli jsme na autobus ani na tramvaj, ale mezi stromy nás obalila bublina »zuzlitu« a vznesla se s námi do večerního šera...

Cesta do vsi proběhla v poklidu. »Zuzlit« letěl jako vždy nízko, aby nás neviděly letecké ani vojenské radary. Vzpomněl jsem si na ruský »ekranoplan«. Byl to poměrně bachratý hydroplán, létající pouze s využitím interference se zemí. Do jisté vzdálenosti od terénu totiž mají křídla vyšší vztlak, kdysi dávno toho využívala i vrtulová letadla, ale létat tímto způsobem v době nadzvukových stíhaček vypadalo dosti archaicky. Na internetu se kolem té zprávy strhla bouře opovržení nad ruskými »balíky«, co nedokáží vymyslet nic lepšího než hydroplán, a škodolibé vtípky o chybě ruských konstruktérů, kteří něco špatně spočítali, takže se jejich letadlo není schopné vznést výš. Pomalý hydroplán přece nemůže uletět moderní stíhačce! Nikoho nenapadlo, že ten zatracovaný »ekranoplan« nebude prchat před stíhačkami, neboť se k americkým letadlovým lodím přiblíží tak těsně nad vodou, že o něm do poslední chvíle nebudou vědět. Až v boku letadlové lodě nečekaně vybuchnou protilodní rakety, žádná stíhačka už ruskou »kraksnu« honit nebude, z nakloněné paluby potápějícího se kolosu totiž už nic nevzletí.³⁸

Také my jsme letěli celou cestu v »radarovém stínu«. Měl bych vyzkoušet, jak je to s odrazem radarů od bubliny »zuzlitu«. Let ve větší výšce by nemusel být tak klikatý, jako když letoun »líže terén«. I když »zuzlit« letěl optimálně, to mu musím uznat. Necloumalo to s námi, jako když dopravní letadlo nečekaně vletí do vzdušné turbulence a kabinou létají všechny nepřípevněné předměty od kávy a tabletů po nepřipoutané pasažéry.

Až se vrátíme na Zem, budu mít o čem přemýšlet...

=*=

Krátce po startu jsem se pokusil kontaktovat Slávka, aby nás omylem nezasypal nějakým překvapením, případně abychom mu nepřistáli na »komáří mýtině« jako mouchy na mucholapce.

38 Některé nápady vypadají opravdu šíleně. Zkuste se ale nad nimi zamyslet!

Ozval se mi, ale sotva jsem začal, zarazil mě. Mám si zavolat učitele Břétu, ten teď »Zóně« velí. Snad si ještě pamatuji jeho telepatickou rezonanci, abych se na něho mohl zaměřit.

„Počkej, kde jsi ty?“ zarazil jsem se.

„V krajském městě,“ odvětil. „Pátrám po našem faráři, zmizel nám jako pára nad hrcem a měli jsme obavy, že je někde zavřenej. Učitelskej »Zónu« zvládne a já jsem užitečnější tam, kde využiju čtení myšlenek. Teď právě jsem u soudu, ne sice u nějakého přelíčení, ale lovím myšlenky v budově. Už se mi zdá, že jsem na stopě. Obrat' se na Břétu, prosím, bude mít na tebe víc času.“

Tak takhle to je? Aspoň někdo se o našeho faráře zajímá! Musím to ocenit. Kamarád se nejlépe pozná, když je člověku ouvej. Dobrá, zavolám si Břétu, jistě se dohodneme, aby na nás nenasypal »horké peří« nebo aby nás nepředhodil »veselým strašidlům«.

Břét'a se mi ozval obratem, jako kdyby čekal jen na mě. Dal mi radu, abych přiletěl od západu. Je to přes říčku, tam policajty neočekávají, proto tam nejsou ani »komáří mýtiny«, ani jiná překvapení. Policajti nejspíš přijdou od kapličky, tam je pro ně připraveno nejvíc »atrakcí«.

„Přileťte, pokecáme!“ nabídl mi Břét'a.

„Nebudeme se zdržovat,“ ujistil jsem ho. „Letíme nečekaně do Beridazu se zprávou pro Slinchimy. Elina s tím spěchá, proletíme Katakombami do jeskyní.“

„Jak myslíš,“ odvětil Břét'a, i když bylo zřejmé, že by byl spíš pro družnější pokecání. Od chvíle, kdy se dozvěděl, že děti v Beridazu jeho učitelských kvalit nevyužijí, neboť tam mají zcela jiné vyučovací metody, se s Vencou Stárečkem stal správcem pozůstalosti vesnice a šéfem »Zóny«, Perunem Hromovládce.

„Zatím se tu skoro nic neděje,“ seznámil mě se situací. „Kus od okraje »Zóny« leží už dva další rozbité drony. Policajti zřejmě pořád doufali, že je za tím nešikovností operátorů. Potom přiletěl vojenský vrtulník, taky aby vyzkoušel, jestli ti před ním nelhal. Letěl níž než ten fotograf, takže to s ním parádně zacloumalo, a byl rád, že vyvázl se zdravou kůží. Naštěstí jsem je viděl a gravitační anomálii jsem snížil. Teď je klid, policajti i vojáci vyhodnocují získané poznatky.“

„Přeji ti klidnou noc,“ popřál jsem mu.

„Taky doufám, že ji budu mít klidnou, jdu totiž spát. Slávek mi tu instaloval indikátory. Kdykoliv se k »Zóně« něco přiblíží, vzbudí mě takové malé pískátko. Ale v noci bych jim to neradil. Neznámo i tak vzbuzuje respekt, v noci by to měli o tu tmou horší. Skoro bych je litoval...“

„Tak se měj, nás asi klidná noc nečeká,“ řekl jsem. „Elina na něco přišla a právě si promýšlí, jak to Slinchimům podá.“

„Tak ji pozdravuj,“ přál mi Břét'a.

=*=

Myslel jsem si, že Elina za letu spí, aby byla na jednání se Slinchimy čilejší. V tom jsem ji ale špatně odhadl. Byla čilejší než já s Vlád'ou dohromady, jen to nedávala najevo... Jakmile jsme prošli branou »flége« a mohli jsme v Beridazu

navazovat telepatická spojení, už volala soudce Zaróna. Věděl jsem, že se s ním zná, ale to jsem ještě netušil, jak dobře se zná Zarón s Elinou. Ani jsme nedorazili do Červánků, a už nás tam čekal. A kdyby sám, ale s ním i dva další Slinchimové, podle všeho ti nejstarší. Když je na Slinchimovi znát věk, tak už to něco znamená. Přinejmenším jsme se setkali s elitou zdejších odborníků na pozemské problémy.

A při té příležitosti jsem se setkal s další zdejší vymožeností.

Elina pro Slinchimy připravila »sůsoj«.

Myslel jsem si, že mimozemské učení »holajvichy« musí připravovat Šedyš. Nebylo tomu tak. Nalévání vědomostí do hlav sice provádí, ale příslušný balík vědomostí mu připraví lidé, nejčastěji Slinchimové. Není to záležitost jednotlivce. Každý takový balík, neboli »sůsoj«, je slepovaný jako vlaštovčí hnízdo. Kdykoliv se objeví poznatek, který změní úroveň vědomostí v některém oboru, dostane některý vědec, nejčastěji objevitel, za úkol změnit odpovídajícím způsobem příslušný »sůsoj«. Jiní to po něm zkontrolují, a když nenajdou chybu, vymění novější verzi za starší. Tak se v průběhu věků hromadily vědomosti Slinchimů, rozšiřovalo se jejich poznání a s ním úroveň jejich civilizace. Pro některé vědní obory jsou i »sůsoje« obrovské, i když asi začínaly skromně. Výsledkem někdy bývá i jejich rozdělení na menší části.

Tento mechanismus se však dá využít i jinak. Výhodou je, že je Šedyš zavádí do mozku podstatně rychleji, než odpovídá lidské řeči. »Sůsoje« se proto používají i pro kratší zprávy, jaké by na Zemi odpovídaly jedné přednášce nebo hodině vyprávění.

Elina tedy připravila pro družinu soudce Zaróna »sůsoj«, který je měl seznámit se současnými poznatky ze Země. Výhodou bylo, že než jsme doletěli do Červánků, soudce Zarón už se radil se svými kolegy o tom, co se právě dozvěděli, a když nás spatřili přilétat, přivítali nás s tím, že by si chtěli ještě pohovořit s Vládou, neboť neumí vytvářet »sůsoje« a musí o se své znalosti podělit slovně. Přiznám se, z toho fofru se mi trochu točila hlava, ale uznal jsem, že to Elina vyřešila bezvadně.

Musím se to také naučit!

==*=

Situaci na Zemi, kdy je celý svět majetkem jen nějakých osmdesáti rodů, přirovnala Elina k situaci ve světě Kynapdýt před sto dvaceti tisíci lety. O historii hvězdného impéria Abfyraib jsem se dosud nezajímal, takže mi to nic neříkalo, ale tři Slinchimové hned věděli oč jde, a jak jsem pochopil, Elinino přirovnání vzali velice vážně. Elina mně a Vládovi krátce přiblížila, oč tenkrát šlo. Svět Kynapdýt byl podle všeho v podobné situaci jako je dnes Země. Také tam všemu vládla úzká kasta »Vyvolených« a ostatní považovala za své otroky, přičemž se odvolávala na jakési »proroctví«, které jí prisuzovalo pravomoc nad všemi obyvateli.

Většině se z pochopitelných důvodů toto rozdělení moci nelíbilo. Nejvíce nenávisť vzbuzovalo otroctví. Skončilo to celosvětovou vzpourou otroků, zprvu brutálně potlačovanou, ale když vzbouřenci přesvědčili vojáky, že jsou vlastně

také otroky, jen na poněkud »lepší« úrovni, přidala se ke vzpouře i armáda, a to byl konec kasty »Vyvolených« na Kynapdýtu.

Bohužel to byl také konec celého tohoto světa. »Vyvolení« totiž měli pro podobný případ nashromážděno za několik staletí obrovské množství jedovatých plynů, které ve chvíli, kdy jim zůstala pouhá hrstka »věrných vojenských otroků«, vypustili z podzemních zásobníků proti zbytku svého světa.

Chemický útok byl tak účinný, že otrávil nejen vzbouřence, ale i »věrné otroky«. Jedovaté plyny se rozpouštěly v mořské vodě a vyhubily suchozemské i mořské živočichy. Hvězdnými branami pronikly i do sousedních světů a donutily ostatní uzavřít je a přerušit spojení se světem Kynapdýtu.

Trvalo několik let, než Slinchimové vymysleli proti jedům ochranu, aby mohli nebezpečný svět prozkoumat, a pět století, než se jedovaté látky rozložily natolik, aby se do Kynapdýtu mohli odvážit bez ochranných oděvů.

To už byl svět Kynapdýtu zcela mrtvý. »Vyvolení« měli pro sebe připravené dokonalé úkryty a žili prý ještě v době, kdy se na Kynapdýtu odvážili první záchranáři v ochranných oděvech, jenže »Vyvolení« byli tak dobře ukrytí, že je průzkumníci nenašli. Když se tam po pěti stoletích vrátili, objevili konečně i bunkry »Vyvolených«, jenže i ty už byly plné mrtvol. Jejich vlastní jedy do nich pronikly i takovými cestami, které sami nečekali a neměli je proto ošetřené.

Elina tuto historii znala, a proto ji okamžitě zaujalo, že je na Zemi vlastně podobná situace, jen s nepatrnými rozdíly. Náš život neohrožují chemické jedy, ale především nukleární zbraně, které by však dokázaly prakticky totéž. Je jich dost na několiknásobné zničení života na celém světě. I naši »Vyvolení« mají pro sebe připravené dokonalé kryty a věří, že přežijí, i kdyby došlo k zničující válce mezi mocnostmi. Bohužel, podoba mezi Zemí a Kynapdýtem je příliš markantní, než aby se dala přejít bez povšimnutí.

Tři Slinchimové se bavili především s Elinou, ale nakonec se obrátili i na nás, abychom jim přidali i své postřehy ze Země. Já i Vlád'a jsme se tedy snažili, jenže jak se ukázalo, to, čeho jsme si všimli my dva, už bylo i v Elinině »súsoji«. Zřejmě si Elina všimla právě těch nejdůležitějších podrobností, jako vlastnictví světa malou skupinkou a existence nukleárních zbraní.

Bohužel, proti minulosti to byly neporovnatelně závažnější prvky.

Halapartnami by se lidé nevyvraždili.

=*=

Slinchimové pochopili situaci na Zemi jako vážnou. Po Elině se obrátili i na mě a na Vlád'u. Nečekali, co sami řekneme, ale odečítali si to z našich myšlenek, bylo to rychlejší než telepatický rozhovor. Všichni Slinchimové uměli klást otázky všem najednou i každému zvlášť, a přitom poslouchat naše myšlenky. Nebránili jsme se tomu. Byl to asi nejužitečnější rozhovor, který jsme na Beridazu vedli.

Zatím se mi to tak katastrofické nezdálo. Když jsem jim ale říkal, že tak to chodí už půl století, jejich názor se nezměnil. Půl století je pro Slinchimy příliš krátká doba, když nesledovali Zemi zhruba od Třicetileté války. Spoléhali se na

zprávy lidí, kteří se na Zem čas od času vraceli. Když Elina přinesla zprávu o neuvěřitelné shodě lidské společnosti s katastrofickým vývojem společnosti na Kynapdýtu, byla to pro ně hotová elektrická jiskra.

„Měli byste se více zaměřit na své krajany na Zemi,“ sdělil nám soudce Zarón, když si vyslechli i mě a Vlád'u. „Zdá se, že to podceňujete. Naši předkové to také tenkrát podcenili. Měli na Kynapdýtu pozorovatele, ale ani ti netušili blížící se katastrofu. Podotýkám, podobný stav tam trval skoro dvě stě let, což byla skoro celá generace. Lidé na Kynapdýtu žili v průměru tři století, tedy trojnásobek proti běžné délce života lidí na Zemi. Pak to ale přišlo jako blesk, a z našich pozorovatelů se zachránila útekem sotva třetina. Muselo být strašně bolestné vnímat telepatii umírajících, kteří z posledních sil varovali ostatní, když už se sami nestihli zachránit.“

„Jak to myslíte, zaměřit se na lidi Země?“ zeptal jsem se ho. „Nezdá se mi, že bychom současný stav dokázali ovlivnit nebo snad změnit...“

„Bylo by dobré pokračovat v tom, co jste už začali,“ řekl soudce Zarón. „Shromažďovat lidi, kteří si zaslouží zachránit na Beridazu. Je jedno jestli jim při tom prodloužíte život už na Zemi, nebo je prostě přesvědčíte k odchodu. Kdyby na Zemi došlo k tomu, co potkalo svět Kynapdýt, mohli by lidé žít dál alespoň na Beridazu. Čím víc jich sem přijde, tím lépe. Víte snad, že k uchování živočišného druhu jako takového potřebujete určité minimální množství jedinců? Tady pan Vladislav si vzpomněl na pokusy o záchranu jakýchsi bílých nosorožců, jenže dnes jsou naživu jen samice, a poslední samec uhynul. Vaši vědci doufají, že nosorožce zachrání pomocí zmrazeného spermatu. Zkušenosti ale říkají, že je to zbytečná práce. Možná získají ještě pár jedinců, ale další generace už bude degenerovaná a celé úsilí nemá cenu.“

„Lidí je na Beridazu třicet tisíc,“ vzpomněl jsem si na zdejší ruské městečko Tisipezel. „To by mělo stačit, ne? Někdo na Zemi spočítal, že jako ochrana před degenerací by mělo stačit devadesát lidí.“

„Pitomec!“ ohodnotil to Zarón. „Bylo by to možné, kdyby všechno řídil dokonalý program, který by k zajištění optimálních kombinací vyloučil ze všech možných genetických kombinací ty špatné a vybíral každému jedinci partnera. To by ale lidé právem považovali za nadvládu programů nad lidmi. Mají-li být i v tomto směru lidé svobodní, musí být povolené i neoptimální kombinace. Proto se musí vycházet z větší počáteční rozmanitosti. Rusové na Beridazu pocházejí z poměrně ohraničené oblasti. Máme tu i pár Kartaginců, jenže ti by si sami nevystačili. Jsou tady už dlouho, a jsou příliš staří, další potomky mít nebudou. Bylo by dobré přemluvit k odchodu k nám víc lidí z více oblastí, a kromě starších lidí i nějaké mladší. Jen tak můžete doufat, že se udržíte jako živočišný druh.“

„Vaše »ovrósje« přece lidi omladí,“ namítl jsem.

„Vzhledově ano,“ přikývl. „Jenže největší problém se týká žen. Vezměte si Kartagince... většina jich jsou muži, žen mají jen pár, a ty, které si sem přivedli, jsou už neplodné.“

„Myslel jsem, že »ovrósje« léčí i neplodnost,“ namítl jsem zaraženě.

„Léčí, pokud je způsobená poruchou v mladém věku,“ přikývl Zaron. „Ale u žen je zásoba vajíček daná od chvíle narození a pak se už jen zmenšuje. Ženy po přechodu své zásoby vajíček již vyčerpaly. Vzhledově omládnou, ale plodnost se jim už nevrátí.“

„Slyšel jsem, že to dokáží i naši vědci,“ namítl jsem.

„Jak?“ zeptal se mě Zaron.

Donutil mě tak, abych si vzpomněl, kde jsem o té věci něco četl. Údajně se dá pomocí kmenových buněk stvořit vajíčko i v úplně vyprázdněném vaječníku...

„Ale co z toho vznikne?“ opáčil Zaron. „Náhračka s mnoha vadami a riziky. Dělali to zatím jen na myších, že? Jaký to mělo vliv na jejich inteligenci? To se asi nepodařilo zjistit...“

„Elina ale říkala, že ještě může mít normální dítě!“ podíval jsem se tázavě střídavě na ni a na Zaronu.

„Elina se k nám dostala velice mladá,“ řekl Zaron. „Tenkrát byla na počátku dospělosti. Nepotřebovala omládnout, stačilo zpomalit jí stárnutí. To přináší u žen i prodloužení reprodukčních cyklů, a zásoba vajíček jim vystačí déle. U vašeho druhu to může být asi do šesti set let. Elina může mít ještě kupu dětí.“

„Ale u vás to přece chápete jako nezodpovědnost!“ namítl jsem. „Nanejvýš dvě a pak s jiným mužem jen jedno!“

„To platí pro ustálený stav,“ řekl Zaron. „Když se k nám ale dostane větší počet neplodných žen, protože k nám přijdou pozdě, mohou za situace, kdy by byl lidský druh ohrožený vyhynutím, přenechat své povolené potomky mladším. Právě tohle nebezpečí dnes hrozí i Zemi. Kdyby tam došlo ke katastrofě, bude nutné zvýšit počty lidí na Beridazu i touto cestou.“

„A když ke katastrofě nedorazí?“

„Pak platí to, co dnes,“ přikývl Zaron. „Ale kvůli nebezpečí degenerace je rozhodně výhodnější začínat od větší počáteční rozmanitosti. Jistě, Rusů tu máte přes třicet tisíc, ale každý, koho sem ze Země dostanete, rozmanitost zvýší.“

„Něco takového se dnes v Evropě odehrává tak jako tak,“ vzpomněl jsem si na miliony novodobých migrantů v Německu, Francii a Švédsku. Zaron ale mé myšlenky zachytil a v okamžiku je přehodnotil.

„Když na ně ale uplatníte naše požadavky mírumilovnosti, přizpůsobivosti a hlavně ochotě k rozumnému chování, nemůžete sem vzít prakticky žádného,“ řekl. „I v Čechách budete mít problémy, i tam je spousta nevyhovujících, zejména těch, kdo se sami považují za nadřazené. Ani takové mezi nás nechceme!“

„Většina migrantů je mírumilovných,“ snažil jsem se je nesměle hájit.

„Většina Rusů také,“ souhlasil Zarón. „Přitom Sovětský svaz jako celek byl ohrožením všech okolních zemí, a nakonec i vlastních lidí.“

„Jenže u Rusů to dělali ti, kdo jim vládli,“ řekl jsem. „A mezi vládci Ruska byli sami Rusové nepatrnou menšinou. Snad v dobách počátků Ruska si vybírali vládců mezi sebou, ale později už to byli vždy jen cizinci. A nejen carové! Mezi bolševiky byla rodilých Rusů nepatrná hrstka bez vlivu. Podobné je to i u nás v Čechách. Veškeré panstvo v Čechách byli a jsou cizinci.“

„Jak ale chcete najít mezi nimi ty, kdo by byli přijatelní i pro nás?“ otázal se mě vyčkávavě Zarón.

„Nás Čechů je kolem deseti milionů. Ale se znalostí čtení myšlenek by byla neskutečná směla, abychom mezi nimi nenašli sto tisíc vhodných!“ kasal jsem se. „Problémů ale bude víc. Když nejlepší pošleme do Beridazu, poměr *nevhodných* na Zemi stoupne. A že by si nikdo nevšiml zmizení tolika lidí? Očekávám, že se proti tomu společnost brzy postaví silou. Zejména až zjistí, že mizí ti nejlepší.“

„Pomůžeme vám, aby si toho nikdo nevšiml,“ nabídl Zarón.

„Což o to, nepozorovaný odlet lidí do Beridazu zvládneme i sami, problém bude, že lidé nemohou přehlédnout, že někdo chybí v bydlišti nebo na pracovišti,“ vzdychl jsem si.

„A právě s tím vám chceme pomoci,“ řekl Zarón. „Není to složité, podobá se to našemu zušlechťování potravin. Potřebujete odpovídající množství biohmoty a naprogramované kvasinky »dzivugde«. Nebudou vytvářet pokrm, ale *silgbije*, ve vaší řeči mrtvolý.“

„Fuj!“ řekl jsem.

„Ale no tak!“ napomenul mě Zarón. „Když jde o životy, musíme něco snést. Vymysleli jsme to před sto dvaceti tisíci lety kvůli Achlagům. Také tam jsme potřebovali zachránit co nejvíc lidí... no, oni se lidem ani moc nepodobají, ale my jsme si zvykli nazývat »lidmi« všechny rozumné bytosti bez ohledu na tvar těla. Pak jsme to nabídli i Rusům, ale ti to odmítli. Tvrdili, že u nich jde o rychlost, a každé zdržování je nebezpečné. Ale teď přece nejde o čas. Bude lepší zanechat biologické kopie *silgbije* na místě každého, kdo k nám natrvalo odcestuje. Bude to vypadat, jako kdyby ti lidé zemřeli přirozenou smrtí doma, v noci na svém lůžku. Vaši odborníci nic nepoznají. Tak co, chcete?“

„Kdyby to pomohlo... tu nabídku přijmeme,“ řekl jsem.

Vrátíme se tedy na Zem s ještě závažnějším úkolem.

Uvidíme!

=*=

A opět v Praze

Do Prahy jsme se vrátili až následujícího večera. Pan Vlád'a Zachariáš se chtěl trochu porozhlédnout po Beridazu, takže jsme nejprve podnikli okružní let po pozemských osadách. Začali jsme pochopitelně v Červáncích, ale oblétali jsme všechny. Pan Vlád'a byl nejvíce nadšený z malé osady lovců mamutů Gwajzů.

„Neuvěřitelné, fantastické!“ pochvaloval si. „Jestlipak ještě dovedou opravovávat pazourky?“

„To už asi zapomněli,“ připustil jsem. „Však to pětadvacet tisíc let nedělali! Ale můžete se s nimi bavit o jaderných reakcích ve svrchních vrstvách sluneční korony. Tato oblast vědy není ještě příliš známá, a Gwajzové o nich občas vedou učené debaty.“

„Já vím,“ usmál se Vlád'a. „Budu si mezi nimi připadat jako hloupý Honza. Vlastně ještě hůř, protože bláhový hloupý Honza ani netušil, jak je hloupý, já si ale uvědomuji, jak strašně nic nevím.“

„Když si necháš ten obor nalít do hlavy, můžeš se s nimi bavit na úrovni, a kdoví, třeba ještě něco nového objevíš!“

„Upřímně řečeno, atomové reakce mě nezajímají,“ přiznal Vlád'a. „Vyberu si raději něco jiného. Zatím je o tom předčasné uvažovat.“

„Vědeckých oborů je taková spousta, že se v nich uspokojí tisíce lidí. Věda je jako fraktály, čím hlouběji se do ní ponoříme, tím širší obzory se před námi otevrou. Můžeš si najít tak speciální obor, že se v něm vyzná jen pár lidí, a to i mezi Slinchimy.“

„Zatím bych to nechal být,“ řekl Vlád'a. „Jistě se najde pár jednodušších, a pro nás na Zemi užitečnějších oborů, které bych mohl zvládnout dřív.“

„Umíš zacházet s »byražem« a vytvářet »silgbije«,“ připomněl jsem mu.

„Ale to je přece prkotina,“ opáčil. „To teď známe všichni tři, ale ty a Elina máte proti mně dvě univerzity navíc.“

„Momentálně je nepotřebuješ,“ utěšoval jsem ho. „S tím, co znáš, budeš užitečnější než tisíce jiných lidí.“

„Ještě mě začni srovnávat s užitečností politiků, a opravdu se urazím!“ zavrčel, ale oči se mu usmívaly.

„To nemám v úmyslu,“ odvětil jsem. „My tři jsme teď na jedné lodi. Máme za úkol zachránit co nejvíc lidí na Beridazu. Podle mě je to velice záslužný úkol.“

„I když to bude znamenat desítky, možná stovky mrtvol?“

„Bude to tak vypadat,“ připustil jsem. „Ale skutečnost bude odlišná. Každý takový člověk bude žít dál na Beridazu. A ty mrtvolky jsou jen kamufláž, aby lidé nepoznali, že někdo z jejich okolí zmizí beze stopy.“

„Já si to ani představit nedovedu!“ posteskl si pan Zachariáš.

„Tak víš co?“ napadlo mě najednou. „Vyzkoušíme si to hned až se vrátíme do Prahy! Jako první vyrobíš moji mrtvolu.“

„Cože?“ podíval se na mě Vlád'a vytřeštěně. „To myslíš vážně?“

„Výborný nápad!“ schválila to naopak Elina.

„Co je na tom za výborný nápad?“ nechápal Vláša.

„Že si to hned, pěkně v klidu, vyzkoušíme,“ usmála se Elina. „Vždyť se to samo nabízí! Libor je v hledáčku Policie, nejspíš ještě na farářovo udání. Policie to udání vzala jako nezpochybnitelné, znamená to, že se Libor beztak nemůže po Čechách bezstarostně pohybovat. Když uděláme jeho *silgbij*, Policie zjistí, že jim »zmizel do nenávratna«, jak se na Zemi říká, když někdo zemře. Že to může znamenat i cestu do Beridazu, to víme jen my. Policie tedy případ uzavře, a Libor se může pohybovat po Čechách i po Praze stejně nelegálně jako já. Rozdíl bude jen v tom, že po něm přestanou aktivně pátrat.“

„Ale... kde to chcete zkoušet?“ zeptal se pan Zachariáš.

„Někde v klidu,“ řekla Elina. „Třeba u vás v bytě. Bude to snadnější, než to dělat v Liborově podnájmu, kde Policie instalovala mikrofony a možná i kamery.“

„Ale mít v bytě mrtvolu...“ otrásl se Vláša.

„Krátce po vytvoření není *silgbij* tak odpudivý,“ utěšovala ho Elina. „Je to jako kdybyste měl v bytě raněného, to se snad dá snést.“

„No... když jinak nedáte...“ ustoupil Vláša.

Takže jsme návštěvu osad na Beridazu nakonec přece jen zkrátili a obrátili jsme se do jeskyň Čertovy díry.

Vyzkoušíme si pěstování mrtvoly.

=*=

První pokus jsme udělali v bytě Vlášy Zachariáše. Bylo to docela zajímavé.

Byraž byl nevelký přístrojček velikosti náramkových hodinek, a také se tak dal nosit, jen mu chyběl ciferník. Na telepatický příkaz se z něj vysunul nepatrný jazýček, tvarem podobný zápalce. Hlavičkou té »zápalky« bylo třeba setřít vzorek DNA, stačilo jej naslinit. Pravda, přístrojek chvíli cosi »počítal«. Nebylo to jeho vlastní počítání, tak velkou výpočetní kapacitu přece jen neměl, všechno za něho spočítal Šedyš, ale přístrojek asi po pěti minutách »vyplivl« kapičku, kterou jsme museli vmíchat do připravené biohmoty.

Příprava biohmoty byla také mírně odlišná. U jídla se v nouzi dala použít namletá tráva, tady musela projít přinejmenším prvním stupněm fermentace, což byly právě ty známé zelené kostky. S těmi se pracovalo snadněji. Rozpouštěly se rychle ve vodě na homogenní hmotu podobnou uvařenému špenátu. »Byraž« však vyžadoval doplnit směs dostatečným množstvím sloučenin vápníku. »Chutnal« by mu drcený vápenec i pytel maltové směsi, zakoupený ve stavebninách, naštěstí se spokojil i s drcenou maltou ze skládky. Vápník potřeboval na kosti, a v biohmotě je ho přece jen málo.

Naštěstí s váhou směsi nebyly potíže. »Byraž« se prostě přizpůsobil. Hmotu stačilo trochu promíchat, ale nevadilo by ani, kdybychom maltovou směs zelenou biohmotou prostě polili. Promícháním jsme proces jen trochu urychlili.

Bylo ještě nutné zajistit, aby hmota jakž takž držela pohromadě a neroztekla se po zemi do nechutně zelené placky, ale k tomuto účelu úplně stačila obyčejná

koupelnová vana. Dal by se použít i větší plastický pytel na odpadky, ale vana je dostupná skoro všude, nač si s tím přidělavat starosti?

Když jsme tedy ve vaně rozpustili zhruba dvě třetiny váhy člověka zelených kostek, a k tomu polovinu váhy člověka maltové směsi, stačilo přidat onu kapičku produkovanou »byražem« a pak už jen čekat.

Směs nejprve celá zhnědla, pak zčernala. Po deseti minutách se vyboulila do tvaru mumie a setrvala tak dalších deset minut. Bylo znát, že se pod tou černou slupkou něco děje, ale probíhalo to skrytě, asi jako změny, probíhající v zakuklené housence, ze které se později vylihne motýl. Bylo by asi zajímavé natrhnout obal a podívat se na přeměny uvnitř, jenže jsou háklivé na světlo, a to by proces nejspíš znehodnotilo. Na závěr svrchní blána »kukly« zprůsvitněla, a pod ní jsme spatřili mrtvolu. Vypadala stejně jako já a nezdálo se, že je mrtvá, jen že spí.

Pak teprve jsme museli pokračovat my. Další práce se podobala tomu, co jistě znají pracovníci Pohřebních služeb. Průhledný obal jsme roztrhli, zatím ještě vláchnou mrtvolu přenesli za ruce a nohy na pohovku a ustrojili. Museli jsme pospíchat, mrtvola totiž za další desítku minut ztuhne, a pak se s ní hůř pracuje. Ve vaně zůstala jen roztržená průhledná blána s hnědou sraženinou, obsahující převážně písek z maltové směsi. Dal se zabalit a vhodit do popelnice, v přírodě by se dal rozmetat na louku jako hnojivo s příměsí písku.

Mrtvola byla lehčí než já, ale to byl nejmarkantnější rozdíl. Použili jsme asi málo zelené hmoty, přece jen proces spotřeboval jiné poměry živin i vápníku, než jsme mu dodali. Mrtvolu snad nikdo vážit nebude, a biohmoty nebylo tak málo, aby byla výsledkem vychrtlá mrtvola koncentráčníka.

Ted' šlo už jen o to, dopravit ji do mého bývalého bytu. Od Vlád'ova kamaráda Rudy jsme věděli, že Policie v bytě nastražila odposlechy a možná i kamery, ale to jsem vyřešil jednoduše. Mrtvola prostě »zkolabuje« přede dveřmi, kde ji Rudolf najde, až půjde zalévat kytky. Samozřejmě vyburcuje Policii, ale to už bude jen divadélko, aniž by to »orgánové« tušili. Nás už to bolet nebude, a co Policie udělá s mrtvolou, taky ne. Nejspíš ji pošle bez obřadů na kremaci a protože se k ní nikdo nepřihlásí, vyřeší se to »obecním pohřbem« rozsypáním popela na »rozptylové loučce«. Nikdo pro mě truchlit nebude. Policie si oddychne, příbuzné neznám, ale kdo mě zná, ten bude vědět, jak se věci mají, a nebude mít k truchlení důvod.

Rudolf s námi spolupracoval vzorně. Nejprve v rámci »zalévání kytek« podle policejních instrukcí hned ve dveřích zakašlal, pak normálně zalil kytky, ale pak podle mého přání sáhl do zásuvky skříně a vytáhl taštičku s mými dokumenty.

Budu tedy mít dál svůj diplom z Karlovy univerzity i s náhradním rodným listem, získaným na matrice, když jsem o ostatní dokumenty přišel. Budou to mé poslední dokumenty. Někdy je lépe nemít těch »rodinných památek« tolik. Tímto jsem oficiálně »zemřel«. To se ví, nesměl jsem už používat platební karty od

zablokovaných kont, ale snad se mi podaří založit si jiné pod falešným jménem. Přinejmenším to zkusím, buď se to povede, nebo ne.

Pravda, Rudolf přitom jen třeštil oči, ale je to Vládův kamarád, snad to snese.

A teď jsme oba, já i Elina, v Praze ilegálně.

Ale možná volnější než dřív.

=*=

Získat podnájem, když se spokojíte s málem, je v Praze kupodivu poměrně snadné. Nabídl nám to už Vlád'a, ale toho jsme nechtěli vystavovat pozornosti naší Policie. Kdyby nás při nějaké příležitosti odhalila, zmizíme jako pára, ale byt by zůstal na místě a Policie by se jistě soustředila na majitele. Potom by bylo lepší, aby byl majitel nevinný jako lilium. I když spolehlivé to v Čechách není. U Vládi by to ale znamenalo překotný ústup do Beridazu a ztrátu jeho pomoci v Praze. A to by bylo nemilé, už protože měl Vlád'a jeden ze tří přístrojů »byraž«, a co víc, uměl s ním zacházet.

Navíc měl Vlád'a i internet a vyhledal nám hned několik nabídek podnájmů. Rozhodli jsme se začít tím nejbližším a hned napoprvé jsme utrpěli úspěch.

Otevřela nám starší paní a kriticky si nás přeměřila očima. Vysypali jsme na ni, že jdeme na její inzerát, ale paní nás varovala, že jde pouze o malou světničku, vhodnou pro jednoho studenta nebo ještě lépe studentku. Elinu by vzala, ale pro dva je to podle ní příliš malé.

Ujistili jsme ji, že opravdu větší podnájem nepotřebujeme, jedna místnůstka nám postačí. Chceme si najít pořádné bydlení, jenže než je seženeme, nemůžeme přece bydlet pod mostem.

„A jste vůbec sezdaní?“ podívala se na mě podezíravě.

„Jsme, ale v dokumentech to ještě nemáme,“ řekl jsem. „Ale jako důkaz mé solidnosti by vám snad mohl stačit můj diplom z Karlovy univerzity.“

„Jestli to není z nějakého pofidérního oboru, tak by to stačilo,“ připustila.

„Považujete přírodovědeckou fakultu za pofidérní?“ zeptal jsem se.

„Tu ne, ale politologie a gender dělají Karlově univerzitě ostudu,“ řekla.

„Já vím,“ pokrčil jsem rameny. „A nejvíc profesori, hopsající v hanbatých průvodech Prahou³⁹. Ale s tím těžko něco uděláme.“

„Kam se ten svět řítí!“ povzdychla si paní, ale když viděla, že jde opravdu o přírodovědecký obor, uspokojila se.

A měli jsme zase střechu nad hlavou.

=*=

V Praze mě telepaticky zastihl Slávek. Zjistil totiž, jak dopadl náš, nebo spíš vesnický farář, ale nepotěšil mě. Pan farář byl i autorem dalšího udání. A protože věděl více než minule, vyslepičil toho Policii více. Nabonzoval jim mou pražskou adresu, kde mě čekalo komando jako na nebezpečného teroristu, prozradil vše co

věděl i o vsi. Trochu se to zmírnilo tím, že Policie odmítla uvěřit farářovu tvrzení o přípravě invaze mimozemšťanů, připadalo jim to příliš přitažené za vlasy, ale policejní špičky si to přeložily jako »invazi zelených mužíčků z Ruska«. To už si dokázali představit docela dobře, a razance policejního zásahu tomu odpovídala. Bohužel to vylepšili o oddělení dětí od rodičů, ale v pozadí byla farářova zrada. Jak říká stará moudrost, nedávej dvakrát šanci darebákovi...

Slávek svolal o faráři poradu všech vesničanů, výsledek se ale dal očekávat. Faráři na Zemi žádné nebezpečí nehrozí, ale do Beridazu ho nikdo nedoporučí. Ať si tedy žije mezi sobě podobnými, jistě se mu nepovede zle. Přejme mu i všechny výhody dlouhého věku, neboť již dostal »ovrósje«. Nebude ve světě jediný, Elina zanechala po sobě dlouhověkových víc. Nevýhody ať si ovšem vyřeší sám. Bude to jeho problém, až si ostatní všimnou, že nestárne, spíš naopak.

Miloslav ho úplně pustil z hlavy, a ostatní ho následovali.

Jako kdyby ve vsi nikdy nežil.

=*=

Hledat v Praze lidi ochotné odejít do Beridazu nebylo příliš těžké. Zejména pro toho, kdo vnímá přímo myšlenky svých bližních. Vytřídit z nich ty, kdo by si cestu do Beridazu zasloužili od přesily prázdných hlav, vyžírků a darebáků, nebyl tak velký problém. Potíž byla jen v tom, že ti, které jsme nepotřebovali a nechťeli, tvořili mezi lidmi většinu. Přinejmenším tam, kde jsme teď nejčastěji pobývali.

Elina se snažila najít vhodné lidi mezi umělci. Což o to, i mezi umělci by se našli vhodní adepti pro Beridaz, jenže jich mezi nimi bylo méně než mezi těmi, kdo se o žádné umění nesnaží. Na mnoha místech, kde by mělo být umělců nejvíc, nebyl pro nás vhodný ani jeden. Člověk by je očekával v divadlech, na koncertech a v galeriích, jenže právě tam jich bylo jako šafránu. Po dvou návštěvách galerie jsem pochopil, že sem ti vhodní nezabloudí, jak je rok dlouhý. V divadlech bylo těch, co by nás zajímali, také jen pár, a to ještě většina byla na jevišti, jenže ne v hlavních rolích, ale spíš mezi kandrasy. Na koncertě to bylo lepší, ale i mezi špičkovými hudebníky jich byla menšina. Celkový dojem byl smutný. Umělci, kteří by měli lidem dávat krásu, byli v drtivé většině jen kšeftaři s uměním.

Příznačně je to vidět i na jejich životech mimo galerie a jeviště. Kolik se mezi umělci vyskytuje takových, kteří žijí »normálním« životem? Mezi umělci je podstatně víc »bohémů«, což je jen eufemistické označení povrchních požitkářů. Krásně, ale trpce je vystihuje patetická výčitka: »Děvky a chlast, děvky a chlast, chováte se jako malé děti!«

Elina se přesto, jako v minulém století, opět zaměřila na umělecké kruhy, kterými jsem se nehodlal zdržovat. Jen jsem jí párkrát pomohl, když organizovala odchod mladých, nadějných umělců z našeho světa. Obvykle následovaly velice oslavné a velice pokrytecké nekrology, barvitě popisující, jak mohly ty talenty vyrůst, a o co všechno lidstvo jejich odchodem přichází. Za jejich života je přitom přehlíželi jako krajinu, nejlépe jako širou step.

Měl jsem zkrátka jiné zaměření. Víc jsem se věnoval studentům oborů, které nejsou ze své podstaty příliš lukrativní. O Právnickou fakultu jsem ani pohledem nezavádil, medicína je dávno smutně proslulá klientelismem: máte rodiče lékaře? Jste přijat! Nemáte ani jednoho rodiče lékaře? Tak co tu pohledáváte?

Nevyhověl, další!

Nemůžeme se divit, že v Čechách vystudovaní lékaři při první příležitosti »děkují a odcházejí« do ciziny za lepšími platy, zatímco Čechy v Čechách léčí Ukrajinci, kteří mají problém se s pacienty dohovorit. Pacienti neznají latinsky ani ukrajinsky, a lékaři neumí česky. A to je ještě idylka proti nedaleké budoucnosti! Pomalu, zřetelně hovořícímu Ukrajinci Čech ještě rozumí. Arabům nerozumí ani pozdrav. Ty jazyky už jsou od slovanského základu natolik vzdálené, že nemáte prostě šanci.

Salám kabanos!

=*=

Bohémové se nacházejí i mezi studenty, i když mezi nimi je asi víc idealistů, které opravdu pobízí touha po poznání. Hodně záleží na oboru. Přírodovědná fakulta na tom je poměrně dobře, matfyz a technické obory také, ale na filosofii, a především na »nových humanitních oborech« to je katastrofa. Naše paní domácí má se svými »pofidérními« obory jistě pravdu. Politologie, sociální antropologie, sociologie a gender dělají Karlově univerzitě jen ostudu, historie a příbuzné obory jen o málo menší. A což teprve »nové« univerzity, založené právě na »nových« oborech? Co s takovými absolventy? K čemu je neustále se rozšiřující sebranka profesionálních politiků, čeládka politických analytiků, poradců poradců, lobbistů a mediálních presstitutů?

Ale trochu ve mně hlodalo svědomí. Pravda, posílali jsme do Beridazu to nejlepší, co jsme v Praze, a obecně v Čechách našli, ale tím jsme naši společnost v Čechách ochuzovali právě o ty nejlepší. I když právě ti nejlepší v Čechách spíš živoří ve stínu dravých, takže společnost jejich mizení ani moc nepocítí.

V Beridazu budou mít lepší možnost vyniknout!

Kromě studentů jsem vyhledával lidi, po kterých neštěkl ani pes. Málokdo si všimne, když zemře pekař, řidič tramvaje, prodavačka nebo učitelka. Na jejich místa v soukolí naší mechanizované společnosti nastoupí jiní a jede se dál, nic tragického se přece nestalo! Stovka lidí zmizela aniž si toho někdo všiml. Prostě zemřeli, a co má být? Lékaři se shodli na banálním infarktu, cizí zavinění by ani pitva neprokázala, Policie to založí ad acta, neboli mezi objasněné případy, kterými se už nikdy nezabývá.

Horší je, když naráz zemře celá rodina. To už není infarkt pravděpodobný, rozhodně ne u všech členů naráz. Jenže když se v daném bytě najde vadná karma a ve tkáních stopy oxidu uhelnatého, je to aspoň na řádeček do černé kroniky.

Plyn opět zabíjel! Rodinná tragédie!

Občané, dávejte častěji kontrolovat plynové spotřebiče, zejména karmy!

Co ušetříte na kontrole karmy, zaplatíte Pohřební službě!

Jenže tím to zpravidla končí. Potom už následují jen obvyklé byrokratické procedury, náhrada zaměstnanců na pracovištích, dědická řízení, kremace, rozptýl popela, a někde přibude čísličko do statistiky.

Nejvíce jsem si ale smlsl na případech, se kterými jsem se dnes v Čechách setkával až příliš často. Dá se říci, že je to moderní, bohužel zákonný hyenismus. A právě tihle lidé se nejméně rozmýšleli nad nabídkou odchodu do světa Beridazu, kde jejich pozemské trápení znají jen ze Starých pověstí Českých.

Už první takový případ mě chytil za srdce. Šlo o rodinu bez živitele, kdy se otec stal obětí pracovního úrazu a matka se stala samoživitelkou, jenže s neúnosně velikou, nesplacenou, a v této chvíli vlastně nesplacitelnou hypotékou.

Jak se dalo čekat, takzvaná »sociální záchranná síť« zklamala na celé čáře. Sociální pracovnice odmítly žádost o sociální dávky v hmotné nouzi s poukazem na to, že »máte přece majetek, můžete prodat dům, nemáte tedy nárok...« Zkuste ale prodat dům, zatížený hypotékou! To prostě nejde. Rodina se vzápětí ocitla ve spárech exekutora, který k uspokojení *nezadatelných nároků banky* nařídil odvézt všechno, co v domě mělo nějakou cenu, a nakonec zabavil i dům. Jenže každému bylo jasné, že prodej exekučně zabaveného domu na splacení hypotéky nepostačí. Obvyklou praxí je totiž prodávat nemovitosti v dražbách, na které se dostaví jen přátelé z Bratrstva kočičí pracky, aby vydražené levně získali a draze prodali.

A naše Sociálka? Ta ještě přileje olej do ohně, neboť podle ní »*matka zjevně nedokáže zajistit dětem řádnou péči, takže je nezbytné děti jí exekučně odebrat*«.

A z úsměvné rodinky ve vlastním, poctivě spláceném domku, obklopeném pečlivě opečovávanou zahradou, se stal případ z Černé kroniky o krkavčí matce, doprovázený nabubřelými řečmi politiků, že »si za to mohou lidé svou finanční negramotností sami!«. Jako kdyby oni byli v tomto směru geniální.

Dobře, když černá kronika, tak s parádním ohňostrojem!

A zatímco Elina odvážela vyplašené děti i s matkou jeskyněmi do Beridazu, já jsem v domku připravoval jejich mrtvé kopie silgbije. Naaranžoval jsem je do postelí, jako by spaly, pak jsem strhl plomby na hlavním uzávěru plynu a pustil do domku plyn. Plynoměr už byl pro neplacení také dávno odmontovaný, ale pro tento účel jsem ještě našel a opět otevřel i přípojku před domem.

Rozbušku jsem udělal z obvyčejného domovního zvonku na baterie. Jiskření určitě postačí. Spínač jsem připevnil tak, aby ho sepnul obvyčejný budík, až začne zvonit. Nastavil jsem buzení, pak jsem opustil dům a klidil se o pár domů dál.

Rána to byla ovšem parádní, i když se plynu vzhledem ke krátké nastavené době nenashromáždilo tolik, aby výbuch smetl celou ulici. V ulici padla za oběť jen nějaká domovní skla, ale když se kácí les, létají třísky! Exekučně zabavený domek to rozmetalo, pak ještě vyšlehly plameny... než dojedou hasiči, záchranka, Policie, bude to zaručeně neuhasitelné.

Nejvíce asi bude lomit rukama exekutor. Z lukrativního kšeftíku mu zbude pár ohořelých trámů a hromada cihel... z toho ani miliónek nevytříská! Litovat ho

ale nebudu, tyhle hyeny si nezasluhují soucit ani na smrtelné posteli. Nelituji ani zničeného domu, který mu už »po právu« patřil. A vlastně ani rodinu, jejíž mrtvá těla vynesou po ohni z trosek. Ta rodina dopadla nejlépe. V Čechách se zase o něco zhoršil poměr slušných lidí k darebákům, neboť darebáci neubývají...

Osada Červánky na Beridazu se rozrůstá. Už to není malá vesnička, teď je to městečko. A kdo vzletí se »zuzlitem« do výšky, rozezná asi dvacet kilometrů od krajních domů další vyrůstající osadu.

Česká enkláva na Beridazu utěšeně košatí.

I druhému městečku daly jméno děti.

Jmenuje se Mraveniště.

==*=

Užil jsem si při této bohubilé činnosti i dost napětí. Některé případy se totiž podobaly záběrům z akčních filmů. Pokud rodina vlastnila automobil, oblíbil jsem si metodu »autonehoda«. Naaranžoval jsem mrtvoly do auta a vyjel s nimi v noci na místo, kde se dalo auto v plné rychlosti napálit do zatáčky. *Silgbij* otce jsem posadil na místo řidiče, sedl si vedle a krkolomnou manipulací s nohama mrtvoly jsem auto rozparádil na co nejvyšší rychlost. Krátce před havárií jsem si pootevřel dveře, dal se obalit neviditelnou bublinou »zuzlitu« a bezpečně vzletěl, zatímco auto skončilo v kotrmelcích. Obvykle jsem se potom k havarovanému vozu vrátil a zapálil rozlévající se benzín. Oheň byl pro zahlazení stop vždycky nejúčinnější.

Párkrát se mi při tom stalo, že automobil změnil směr až když jsem »opustil palubu«. Vracet se mi ovšem nechtělo, ale nebyl problém opřít se do neřízeného vozu »zuzlitem« a vychýlit ho ke kýžené havárii. Ještě horší bylo, že v Čechách nebývá na silnicích pusto ani v noci, a případní svědkové si mě mohli všimnout. Dnes má spousta řidičů v kabině kameru se záznamem, ta byla nejhorší. Zatím se však žádný svědek nablízku nenašel, a kamerové záznamy z větší dálky nevypadají dost věrohodně, aby se z nich dalo něco zjistit.

Sakra, já bych byl příšerný hromadný vrah! Vždyť se ani nesnažím mrtvoly ukrývat, já je vystavuji jako do výlohy!

Pravda, hromadní vrahové nemají po ruce »zuzlit«, aby mohli odletět přímo ze dveří jedoucího auta, ani nemají čím opravit dráhu neřízeného auta, když se stočí ze žádaného směru. Ale udivovalo mě, jak hladce to procházelo následným policejním vyšetřováním, i když se policajti tvářili důležitě jako by něco věděli.

Nedivil jsem se, že manžele Stodolovy odhalili tak pozdě! A kdoví, kolik jiných havárií mohlo být stejným způsobem aranžovaných!

Že by na tohle ještě žádný vrah nepřišel?

==*=

Limity

Převádění lidí do Beridazu pokračovalo. Nenápadně jsme oslavili deset tisíc obyvatel Červánek a třicet tisíc obyvatel Mraveniště. Pochopitelně jsme na tuto činnost nebyli sami, Slávek Procházka se po ukončení pátrání po faráři zaměřil jako my s Elinou na vyhledávání vhodných lidí pro odchod »na onen svět«, jenže se specializoval na venkov. A výsledky měl brzy lepší než my dva, aspoň pokud jde o počty získaných lidí. A určitě je nevybíral halabala, vždyť i on četl lidem myšlenky a dovedl se vyhnout darebákům. Ti žijí i na vesnici, ale stačí zavítat do hospody, aby se zvědavý návštěvník dozvěděl všechno, co potřebuje vědět. Kdo je ve vsi poctivec i komu je lépe se vyhnout.

Může to být tím, že se lidé na vesnicích lépe znají? I na vesnici žijí darebáci, jenže se to o nich většinou ví. Stačí vyhnout se v hospodě nespolehlivým a nechat si poradit od těch, komu se dá věřit. Kdo umí číst myšlenky, odliší je od sebe již v první půlhodině. A pak už to bývá většinou snadné.

Dalším rozdílem je to, že lidé na vesnicích obvykle již dávno ztratili iluze o naší prohnilé společnosti. Život na vsi byl po většinu historie těžký, ale lidé se naučili vracet se i na válečná spáleniště, znovu stavět zničené domy a obdělávat půdu, která je živila. Jenže v poslední době jako by se vesnicí přehnala vlna netečnosti. Nezpůsobila to poslední válka, ale násilné združstevnění. Sedláci se již předtím dobrovolně sdružovali do družstev, jenže v nich zůstávali pány na svých pozemcích. Vyvlastněním pozemků se všichni změnili v čeledíny »na panském«. Družstevní majetek už nepatřil sedlákům, ale vrchnosti, která to ještě zvýraznila politickým dosazováním předsedů, kteří do vesnice nepatřili a zemědělství často ani nerozuměli. Ti pak jednali podle politických pokynů, což ještě více přispívalo k odcizení zemědělců. V Čechách šlo o typické »kukuřičné šílenství« s nuceným pěstováním kukuřice i v podhůří, kde pro ni nebyly příznivé podmínky, jen aby byla splněna povinná »procenta osevů«. V neposlední řadě k tomu přispělo také mizerné odměňování zemědělců. Ti pak jak mohli utíkali z té otročiny do měst, kde na tom byli jako dělníci lépe.

A venkov se v Čechách vylidňoval...

Po rozpadu komunistické vlády se situace zdánlivě nepatrně zlepšila, ale ve skutečnosti se zemědělství ještě zhoršilo. Nemohlo totiž konkurovat dotovaným zemědělským podnikatelům ze Západu. Restituce tomu zasadily další ránu, neboť pole získávali lidé, kteří k zemědělství neměli žádný vztah. Od rodičů nezískali nutné znalosti a sami v něm nikdy nedělali.

Půda se stala z živitelky národa předmětem spekulací.

Odvézt za této situace z venkova ty, kdo tam navzdory nepříznivé situaci už jen přežívali, nic zhoršit nemohlo. Jen se potvrdilo, že venkov v Čechách vymírá. Nikdo se tomu nedivil, nikoho nenapadlo podezření, že to není samo sebou. Velké zemědělské podniky pracovaly dál a malé farmičky jim nemohly konkurovat.

Osady na Beridazu byly brzy v produkci potravin soběstačné.

I když se zdejší zemědělská produkce od pozemské lišila, lišila se brzy i od zavedených postupů ostatních zdejších zemědělců. Čeští zemědělci si s sebou do Beridazu přinesli jiný vztah ke zvířatům.

Začalo to už tím, že zvířata, dovezená z Čech, měla jména. Na Beridazu se zvířata chovala také, ale ne v tak důvěrném vztahu. Ze Země přišli chovatelé koní, kteří teprve tady mohli svá zvířata chovat bez Damoklova meče rentability. Chov zvířat byl na Beridazu jen zdrojem hnoje, Češi začali jezdit na koních rekreačně nebo ze sportu a kravské mléko používali už jen na zájmovou výrobu lahůdek.

Rozhodnutí Slinchimů nás proto zasáhlo jako blesk.

=*=

Delegace Slinchimů se u nás ohlásila, právě když jsme rozmisťovali další »autobus« emigrantů z Čech.

»Autobus« byl klasický »zuzlit«, prodloužený aby pobral víc pasažérů. Brzy jsme totiž přišli na to, že se časově nevyplácí létat s každou rodinou zvlášť, stejně jako se nemusíme zdržovat se silgbiji. I nadále byly silgbije užitečné v případech, když někdo »odcházal ze světa« s větším ohňostrojem, například když na odchodu zničil svůj zabavený majetek, aby tak snadno nespádl do klína hyenám. Většina lidí však odcházela tak nepozorovaně, že si jejich zmizení nikdo nevšiml.

Slinchimové zdvořile počkali stranou, aby nerušili, ale když jsme zvládli rozmístění další padesátky cestujících, požádal soudce Zarón nás, tedy mě a Elinu, abychom jim věnovali chvilku pozornosti. Pochopitelně jsme nemohli odmítnout, nejsme přece nezdvůřáci.

Slinchimové byli tři, a když se k nám připojil Slávek, vyvolaný Elinou, byli jsme také tři, právě na jeden stůl v nejbližší »hospodě«, jak jsme říkali společným restauracím. Na Beridazu nebyly individuální kuchyně a stravování se ještě více než na Zemi odehrávalo v »hospodách«. Ovšemže se tam řešily i problémy, které se týkaly více než jedné rodiny. Slinchimové se nám rychle přizpůsobili, a když nás chtěla zdejší číšnice obsloužit, trochu ji udivili svými požadavky. Slinchimská jídla si tu dlouho nikdo neporoučel, ale v nabídce byla, a číšnice odešla splnit i ta nejneobvyklejší přání nezvyklých hostů.

Hosté ale nečekali, až budeme obslouženi. Začali hned k věci.

„Rada Slinchimů sleduje vaše počínání s údivem,“ začal Zarón. „Z úplně nulového počtu jste se rychle stali nejsilnější pozemskou národností na Beridazu. Přitom vaše národnost je na Zemi téměř zanedbatelná, takže to ještě více vynikne. Ale prostor pro záchranu lidí na Beridazu není nekonečný. Zabrali jste si větší část tohoto světa než Rusové, i když těch je na Zemi podstatně víc než vás. Rusové sem přitom utíkali z mnohem horších podmínek, prakticky všem hrozila na Zemi smrt, takovou nouzi vaši lidé na Zemi neměli.“

„Myslíte si, že jsme je sem přivázeli neprávem?“ zeptal se opatrně Slávek.

„Neprávem se to nedá nazvat,“ připustil Zarón. „Co jsme mohli posoudit, všichni splňují naše podmínky, a útěk v nebezpečí smrti v našich podmínkách není. Z tohoto hlediska je to právem. Ale také jsme vás včas upozornili, že není

možné přivést do Beridazu všechny potřebné. Nebude tady pro ně místo. Uvědomte si, že svět Beridaz hostí kromě původních obyvatel několik dalších ras, a nemůžeme se tu příliš roztahovat. Původní zámysl byl zachránit tolik jedinců, aby byla zajištěna reprodukce obyvatel bez nebezpečí degenerace. Shodli jsme se, že třicet tisíc lidí by k tomu mělo stačit a tolik je tu samotných Rusů...“

„Zkrátka a dobře, přišli jsme vás požádat, abyste příliv migrantů zastavili,“ řekl naplno druhý Slinchiman. „Je vás tady na Beridazu dost, abyste byli schopní v případě planetární katastrofy Zemi znovu zalidnit a víc vás tu není třeba. Možná se vám bude zdát kruté k těm, kdo zůstanou na Zemi a mohou se stát obětmi, ale ani ta katastrofa není jistá, a bez Beridazu by to hrozilo i těm, které jste k nám už přivezli. Zastavte další »nábor«, dovezte sem ještě ty, kdo už získali dlouhověkost, ale další už nevyhledávejte.“

Podívali jsme se na sebe, já, Elina i Slávek. Tohle jsme opravdu nečekali. Přesněji, **»čekali jsme to, ale ne tak brzy«**, přesně ve stylu nápisu na náhrobku na jednom pozemském hřbitově. Ano, věděli jsme, že naše počty na Beridazu budou nutně omezené, ale všichni tři jsme si představovali tu hranici až kolem milionu, ale ne padesát tisíc, s Rusy a s ostatními národy osmdesát. Pravda, očekávali jsme, že musíme nechat dostatečný prostor i jiným, jistě najdeme spoustu vynikajících uchazečů i v jiných zemích, ale málo platné, osmdesát tisíc není tak moc.

Na druhé straně nám všem ihned bylo jasné, že nebudeme protestovat. Vzali nás sem, aby zachránili člověka Homo Sapiens, ne aby zachránili všechny vhodné lidi na Zemi, o těch nehodných nemluvě. Sám jsem odhadoval, že z Čech získáme takových sto tisíc krajanů a zbytek do toho hypotetického milionu přenecháme jiným národům. Osmdesátitisícový limit vypadal z toho pohledu jako příliš kruté omezení. Na záchranu člověka jako živočišného druhu by to ovšem stačilo, a na víc nemáme nárok. A to nemluví o stádu krav, koní a domácích mazlíčků, za které jsme uznali jen psy a kočky. Vždyť jen psích a kočičích plemen jsou tisíce! Teď budeme rádi, když zachráníme jeden nejčastější druh koček a jednu rasu psů, nejspíš plemene »vořech«. Ještě že alespoň krávy tu máme jediného plemene! Zemědělci sem přetáhli jen jedno mléčné plemeno a všechna masná ponechali na Zemi, zvířata tu přece nechováme na maso, ale nanejvýš na mléko.

„A to jsme nedávno získali sokolovnu jako shromaždiště uprchlíků, aby se jich vždycky sešlo dost na celý »autobus«,“ povzdychl si Slávek.

Když se u jednoho stolu sejdou tři lidé, kteří umí číst myšlenky, nemusí tam padnout jediné slovo a přece se všichni tři rychle shodnou. A nejen tři, ale všech šest, protože všichni tři Slinchimové byli soudci a čtení myšlenek ovládali také.

Mezitím přišla číšnice s velkým tácem, na kterém bylo šest jídel, jak jsme si je objednali. Trochu se podivila, že nás našla v hlubokém mlčení, ale pomyslela si to jen krátce a odešla, aniž pojala podezření, že se tu stalo něco přelomového.

„Je dobře, že sem ještě můžeme dovést ty, kterým jsme to už slíbili,“ řekl jsem nakonec nahlas za nás tři. „K panu Vládovi by to nebylo fér.“

„Nechceme, abyste porušovali sliby dané u vás na Zemi,“ řekl soudce Zarón také nahlas. „Ale další už nikomu nedávejte.“

„To se rozumí,“ přikývl jsem za nevyřčeného, ale jistého souhlasu Eliny a Slávka. „Sliby se mají plnit a proto se nesplnitelné sliby vůbec nemají dávat.“

U jídla jsme tedy mlčeli všichni. Slinchimové byli v dobré náladě, že jsme jejich požadavek přijali bez velkých diskusí. Samozřejmě velice dobře věděli, co si o tom myslíme, ale ocenili, že jsme se zachovali zodpovědně. My tři jsme zase přemýšleli, jak to zařídíme. V Praze pro nás pracovalo kromě pana Vladislava ještě osm dalších »verbířů«, těm musíme dát »stop« a do Beridazu je asi odvezeme až mezi posledními.

Musíme si zařídit službu pozorovatelů, kteří budou vývoj na Zemi sledovat. Slinchimové měli obavu z blížící se katastrofy, nejspíš v podobě Třetí světové války, po které zbudou na Zemi zoufale bezmocné zbytky pozemské civilizace. Kdyby k tomu nedejbože došlo, musíme zajistit bezpečí našim pozorovatelům.

Beridaz tedy bude záchranným člunem pozemského civilizačního Titaniku. Ostatně, ten pravý Titanik měl také člunů příliš málo, a nemohl zachránit všechny. Může nás těšit jen to, že jsme udělali, co jsme udělat mohli.

Budete muset pořádně zorganizovat život těm, kdo už jsou tady, pomyslel si soudce Zarón. Ani to nebude malá práce.

Souhlasili jsme s ním všichni tři.

I když dost smutně.

==*=

Pohovor s panem Vladislavem Zachariášem byl dlouhý. Pan Zachariáš protestoval. Podle něho byl zločin ukončit evakuaci lidí do Beridazu a ponechat tu všechny zbývající napospas katastrofě. Snažil jsem se mu vysvětlit, že ani Slinchimové nepovažují katastrofu pozemské civilizace za jistou, jen pravděpodobnou, lidí je v Beridazu už dost a smíme tam odvézt ty, koho už jsme s tajemstvím seznámili.

„Smíme? Nebo musíme?“ zeptal se mě vážně.

„Smíme,“ upřesnil jsem. „Neřekli ani do kdy, takže ti, kdo s odchodem do Beridazu počítají až po mnoha letech, nemusí spěchat a měnit své plány. Nemáme jen pokračovat se získáváním dalších.“

„Nevadí tedy, když tady zatím zůstanu?“ ubezpečoval se. „Správný kapitán taky neopouští loď jako první.“

„Ale co tu budeš dělat?“ chtěl jsem vědět.

„Shánět další lidi,“ řekl.

„To přece nemáme!“ připomněl jsem mu. „Nesmíme jednat jako migranti v Evropě, kteří se k nám cpou, i když nejsou vítáni.“

„Nebudu jim nic říkat,“ ujistil mě. „Jen chci vytvářet seznam těch, kdo by si cestu do Beridazu zasloužili. To nám přece Slinchimové nezakázali! A sám jsi říkal, kdyby došlo ke katastrofě, pak tam můžeme vzít klidně i pár tisíc navíc, jen by museli být prověřeni. A to přece není nesplnitelná podmínka!“

Na tom jsme se nakonec dohodli. Měl pravdu, vytvářet pouhé seznamy nám Slinchimové nezakázali. Pan Zachariáš tedy zůstane v Praze.

Zato já ani Elina jsme už v Praze neměli co dělat. Obejdeme všechny dosud zasvěcené, seznámíme je se změněnou situací a vezmeme do Beridazu ty, kdo se pod tímto dojmem rozhodnou odejít hned. A pak si najdeme něco užitečného na Beridazu, tam také bude co dělat.

Pěkně nám to Slinchimové zkomplikovali!

=*=

Vrátili jsme se opět do Beridazu.

Ukončil jsem i podnájem. Paní domácí jsem řekl, že jsme si s Elinou našli jiný, větší byt, takže podnájem čestně vracíme.

„Nebyli jste nejhorší,“ vzdychla si paní domácí. „Jestli jste si našli lepší byt, budiž vám přán.“

Popřál jsem jí také hlavně zdraví a rozloučil jsem se.

Zatímco jsem debatoval s panem Vládou Zachariášem a s naší paní domácí, Elina oběhla »Strulbrugy« a na cestu do Beridazu jsme letěli v šesti. Bez pana Zachariáše, zato se dvěma mladými páry. Cestou k jeskyním i samotnými jeskyněmi jedna z dívek vyzvíдалa na Elině, jestli máme na Beridazu nějaké schopné lékaře. Že se už se svým novomanželem delší dobu snažili o dítě, ale ne a ne se to podařit. Asi by potřebovali oba vyšetřit a pomoci s tím.

„To nejspíš nebude chyba,“ řekla Elina. „Všimla sis, že už nemíváš periodu jednou do měsíce, ale jednou do roka? Prostě se ti prodloužily cykly. Jenže nejvíce se prodloužilo neplodné období. Chceš-li naopak dítě, musíš si naopak vyčíhat to plodné, bývá to posledních čtrnáct dní před periodou. Zbytek roku nepotřebuješ antikoncepci, beztak by ti na změněnou délku cyklů nezabírala.“

„To by mohlo být ono,“ zamyslela se dívka. „Tak my si ještě počkáme...“

Konečně jsme vykličkovali jeskyněmi a vzlétli do červené oblohy Beridazu. Brzy byly před námi budovy obce Červánků, kde jsme měli »přijímací středisko«, odkud někteří už sami odlétali do »Mraveniště«. Bylo přece jen znát, že Červánky jsou zaměřené více na zemědělce, kdežto v Mraveništi žije víc městských. Předali jsme oba páry »vítačům«, kteří je brzy seznámí s odlišnostmi života v tomto světě, a sami jsme zamířili do svého bytu. Možná bychom se měli počítat za obyvatele města, ale žili jsme od začátku tady, Mraveniště vzniklo až později. Netoužili jsme po dalším stěhování a tady jsme měli známé, s nimiž jsme se scházeli při obědech a večerech v hospodě »U Čertovy díry«.

Obec Červánky nevypadá jako poctivá česká vesnice. Tady je to skupina budov bez hospodářského příslušenství. Všechny domky jsou malé, místností je v nich málo. V každém domku je povinně velká »hygienická místnost« kegiako, jeden »obývací« a nejčastěji jedna »ložnice«. Kuchyně tu nejsou, stravujeme se všichni v hospodě. Jen rodiny s dětmi mívají další pokoj pro děti, někdy i dva, ale to jsou opravdu malé pokojíčky. V dětských pokojíčkách bývají skříně na hračky, aby nebyly roztahané po celém pokoji. V místnostech pro dospělé skříně nejsou.

Nač také? Nač mají lidé na Zemi skříně? Na prádlo a šaty... ty si tu můžeme směle škrtnout, oblek »tučori« se nosí ve dne v noci, každému vystačí jeden, není třeba ho někde ve skříní skladovat. Nádobí? Neznáme. Kdo si vezme z hospody na noc domů nějaké pití nebo mlsku, bere si je v nádobách či tyglících z masné hmoty, která chutná jako ořechy a také se na závěr sní.

Červánky nemají odpadkové koše a ani je vlastně nepotřebují.

Mraveniště tady plní úlohu města až na to, že nemá ulice. Domy jsou na sobě navršené tak, že město z dálky skutečně připomíná mraveniště. Není to ale jednolitá hmota, mezi jednotlivými buňkami jsou průchody a na okraji města jsou ochozy, ohraničené skleněným zábradlím. Ulice tu nejsou, ale kdo má potřebu udělat si výlet do přírody, prostě nasedne do »zuzlitu«, některým paprskovitým průchodem doletí na okraj, a tam se přes zábradlí vznese. Milovníci přírody se zde mohou dosyta vyřádit, neboť přírody je zde v dosahu pěti kilometrů kolem města habaděj, stačí si vybrat. Příroda se sice dá poznávat i na dálku, stačí si umístit na kteroukoliv stěnu obraz a nechat si zobrazovat vybrané přírodní krásy, ale poznat krásná přírodní zákoutí přímo na místě je obvykle více vzrušující. Je k tomu třeba najít si v seznamu nějakou přírodní pamětihodnost, rozloučit se s »gaučingem⁴⁰«, sebrat se, případně i s rodinou, a vyletět. Když se chcete zdržet delší dobu, musíte si v hospodě včas objednat zásobu trvanlivých potravin a pár »ořechových lahví« s nápoji, a hurá na cestu!

Nebylo proto divu, že se město při pěkném počasí skoro vyprázdnilo. To se ví, za deště a jiných přírodních katastrof bude obdivovat krásy přírody jen několik opravdových trampů, ale nebyl problém zeptat se Šedyše na počasí v místě, kam se chystáte, neboť nikdy neprší všude po celém světě a vždycky najdete oblast se slunečným počasím, i kdyby v Mraveništi trakaře padaly.

Jenže chuť vyrazit do přírody obvykle s deštěm klesá skoro k nule, takže za deště město hlučí jako úl, kdežto za pěkného počasí je tiché a poloprázdné.

Já s Elinou jsme se rozhodli »vybrat si dovolenou« a trochu opožděně si vyjet na »svatební cestu«. Elina sestavila plán naší cesty po Beridazu, na mnoha místech už totiž byla a hořela touhou mě s nimi seznámit. Ale ani ona za těch pár sto vek let, co na Beridazu žila, nestihla navštívit všechno, takže se část zdejších přírodních památek chystala se mnou navštívit poprvé.

A hned první zastávka stála za to. Vodopády Enoyvó si ničím nezadaly se známými pozemskými Viktoriiniými a Niagarskými vodopády. Prý to jsou největší vodopády na celém Beridazu, proto jsme se nesměli divit, že všude kolem jsou výletníci z celého zdejšího světa. Byli tu Slinchimové, čtyřrucí Seksinové, stále zahalení Charbínové, Okdrókové i okřídlení Karmídi, kteří si nad vodopády poletovali na vlastních křídlech. Vodopády Enoyvó měly svou pořádkovou službu, která návštěvníky usměrňovala. Ke stanování zde bylo stranou ležící ploché údolí, aby lidé všech druhů nepřekáželi jiným. Roli stanů zde ovšem zastávaly »zuzlity«,

40 gaučing = životní styl - všechno sledovat z pohodlí svého gauče

stačilo jejich povrch změnit na neprůhledný a opřít je o zem. Ve stanovém údolí byla na mnoha místech tráva polehlá a žlutá, jak k ní »stany« nepouštěly sluneční svit, ale právě proto tu bylo vyhrazené místo, aby nebyly skvrny všude kolem vodopádů. Dole pod vodopády, kde se voda již zklidnila, byly vyhrazené pláže ke koupání, také většinou plné lidí.

Zdrželi jsme se u vodopádů celé odpoledne, vykoukali se v čisté vodě na pláži a na noc jsme se jako všichni ostatní uklidili do »stanu«. Ráno jsme si ještě vodopády ze všech stran prohlédli »letecky«, ale pak jsme odletěli. Elina tvrdila, že je tu příliš mnoho lidí. Předtím si vodopády Enoyvó prohlížela jen na obraze ze svého křesla a právě to množství lidí ji odradilo od návštěvy osobně. Doma si mohla zvolit, odkud se na padající vodu bude dívat, zda nahoře ze břehu nebo dole z pláži, případně z různých stran, anebo si obraz nastaví tak, aby zobrazoval pohyblivý letecký pohled. Je ovšem pravda, že při osobní návštěvě jsme dole pod vodopády cítili na vlastní kůži závaný vzduchu s miliony drobných kapiček, což se u pouhého obrazového přenosu nedalo očekávat i když obraz zdánlivě vletěl přímo do padajících vod. Takový pohled umožňovaly jen »zuzlity« na místě.

Další naší zastávkou bylo Mlyhiské skalní město.

„Tady už jsem byla mnohokrát,“ přiznala Elina. „Mě tyhle pískovcové skály úplně učarovaly. A víš, co mě potom nejvíc překvapilo? Když jsem při poslední návštěvě Země objevila skoro stejné skály v Čechách. Říkají jim »Prachovské«, jsou populární, ale až tam jsem se dozvěděla, že takových míst je v Čechách více. Adršpašské, Tisovské, Broumovské... Tady je to zdejší světová atrakce a na Zemi máme takových míst plno.“

„Tady by si užili naši horolezci!“ vzdychl jsem si, neboť na Beridazu nikdo po skalách pracně nelezl. Prohlédnout si nepřístupné skalní stěny ze »zuzlitu« bylo možné i bez zdlouhavého lezení. A pak, na Beridazu nebyly Himálaje. Elina mi řekla, že nejvyšší zdejší hory mají sotva čtyři tisíce metrů a jsou poměrně dost časem obroušené, asi jako Krkonoše. Ne že by se tu nikde nevyskytovaly strmé skály, ale nikde nejsou tak navršené do výšky. Zkrátka tu nikde nejsou stopy po srážkách pevninských ker, které daly u Indie vzniknout Himálajím a v Americe Skalistým horám a Kordillerám.

Zeptal jsem se Eliny, jestli v Čechách viděla filmy »Jak vytrhnout velrybě stoličku« a »Jak dostat tatínka do polepšovny«, ale jak jsem očekával, neviděla.

„Právě v těch filmech jsou horolezci v Prachovských skalách, dokonce se tam učí šplhat po skalách malý kluk,“ řekl jsem jí. „Na Zemi je více zajímavých filmů. Možná by stálo za pokus některé přenést i sem.“

„Zdejší filmy jsou dokonalejší,“ namítla Elina.

„Na Zemi jsou dodnes oblíbené filmové grotesky z období, kdy byl film jen černobílý a k tomu němý, bez zvuků,“ opáčil jsem. „Tehdejší herci museli vyjádřit víc věcí pantomimou, ale právě tehdejší filmy jsou dodnes oblíbené, i když jsou na Zemi dávno filmy modernější a technicky dokonalejší. Ostatně si myslím, že

jsi na Zemi žádný moderní barevný film neviděla. Před válkou byla většina filmů černobílých a ještě dlouho po válce byl barevný film nestabilní, barvy se ztrácely a dnes dá technikům plno práce, když se rozhodnou takový film restaurovat.“

„Dnes už se barvy ve filmech nekazí?“

„U filmů převedených do počítačové podoby se barvy nekazí,“ ujistil jsem ji. „Ale i tak by asi stálo za námahu vrátit se na Zem a zachránit, co se zachránit dá. Nejen filmy, i jiné umění by snad stálo za záchranu. Chápu, že na Beridazu je umění na vyšší úrovni, ale to pozemské má pro nás cenu památky.“

„Dobrý nápad,“ řekla Elina. „Popovídáme si o tom se Slinchimy, ale až se vrátíme do Červánků. Nebudeme si tím kazit dovolenou, ne?“

Uznal jsem to. Pokračovali jsme tedy v okružní cestě kolem Beridazu. Elina mi občas dělala průvodkyni, ale na několika místech ještě sama nebyla, tam jsme si byli nastejno.

Kouzelným dojmem na nás zapůsobily starodávné pevnosti domorodých Seksinů. Byly to vlastně jediné původní stavební památky. Když Slinchimové Seksiny zachránili, svezli je všechny na jednu pevninu, kde je ubytovali v nově postavených domech. Když se Seksinové opět rozmnožili, stavěli si další domy už zásadně podle vzoru Slinchimských staveb. Jejich staré lehké příbytky mezitím bez údržby nevydržely vzdorovat rozmarům počasí a podlehly zkáze, zachovaly se jen jejich staré pevnosti. Nebyly podobné pozemským středověkým hradům, připomínaly mi spíš betonové bunkry Maginotovy linie nebo pohraniční opevnění Československa, byly jen mnohem vyšší. Někteří Seksinové se do nich po delší době nastěhovali, vyčistili je, začali ostatním dělat průvodce, a nevadili jim ani návštěvníci odlišných lidských druhů. Nás asi považovali za Slinchimy, proto nám nabídli průvodce hovořící Slinchimsky. Tu řeč znali na Beridazu všichni.

Jediné, čeho jsme si příliš neužili, bylo to, co dělá cestovatele cestovateli. To dlouhé, úmorné putování. I na Zemi máme letadla, ale z každého letiště do města bývá úmorného putování víc než dost a v Praze se k tomu přidává i dobrodružství s družinou Robina Hooda, zvanou též »taxikáři«. A druhým neobvyklým rozdílem bylo, že jsme nikde za nic neplatili. Nikde se nevybírá vstupné, o jiných poplatcích nemluvě. Ať jsme »stanovali« u vodopádů, před skalním městem, na plošině u horkých gejzírů, pod hrady, nebo jen tak, kde se nám právě zachtělo.

Měl bych považovat za svou ostudu, že jsem na Zemi nikdy tak necestoval. Když se to tak vezme, má největší cesta byla do jeskyně Čertovy díry, už protože byla krokem do neznáma a podle všech známek spojená se značným nebezpečím.

Máme ale záminku k návratu na Zem.

Uvidíme, jak ji využijeme.

=*=

Spanilá jízda

Vrátili jsme se z dlouhého výletu, neboli z dovolené, až po pěti týdnech. Během té doby jsme navštívili množství zdejších pamětihodností. Ale všechno má svůj konec (jitrnice dva), a tak jsme se nakonec přece jen ocitli v našem útulném pokojíčku v Červáncích. Jeho útulnost nevyplývala z nábytku, z toho zde byly jen dvě křesloposte, ale z volby obrazů na stěnách.

Pravda, po návratu z naší »svatební cesty« jsme dva obrazy změnili. Trochu již okoukaný les jsme nahradili pohledem na vodopády Enoyvó a pohled na velké vřesoviště jsme vyměnili za pohled na hrad Zevkěv, největší z hradů Seksinů.

Jenže jsme se dlouho nezabydlovali, a Elina přišla s návrhem vydat se opět na Zem do Prahy poohlédnout se po »Struldbruzích«. Elina přišla s nápadem, že se pokusí vyhledat ty starší, které na Zemi zanechala už dřív.

„A pamatuješ si jejich rezonance?“ zeptal jsem se jí s pochybnostmi.

„Nech to na mně!“ poradila mi.

Já jsem si ale dal za úkol zachraňovat filmy. K tomu se mi zdálo nejlepší dovézt na Beridaz filmy dostupné na DVD a přehrávač, nebo ještě lépe notebook, který by pomohl záznamy analyzovat. Půjde přece jen o to dostat filmy v nějaké podobě do paměti Šedyše, ten je jistě umožní zobrazovat v kterékoliv domácnosti.

Na to jsem ale potřeboval něco, co na Beridazu neexistovalo.

Peníze.

Pobytem, a vůbec jakýmkoliv kontaktem s civilizací Beridaz, ztrácí většina lidí respekt k pozemským penězům. Pochopitelně nejsem výjimkou, a nejen k těm potištěným papírkům! Nečiním si žádné výčitky, když k nepotřebě znehodnotím i některé uznávané pozemské hodnoty.

Při odvážení našich migrantů do Beridazu jsem zničil pár desítek rodinných automobilů. Majitelé je už nepotřebují, a vrak spolehlivě zamaskoval »kamuflažní mrtvoly« »silgbije«. Možná jsem tím poškodil dědice, jenže když do Beridazu odjela celá rodina, byli by dědici nějací vzdálení příbuzní, kteří na dědictví neměli sebemenší zásluhu. Nejspíš jsem ale poškodil stát, kterému by dědictví připadlo, a jak znám naše právníky, beztak stát oškubou a majetek, jak je u nás zvykem, vydraží výhodně pro sebe nebo pro své kamarády z Bratrstva kočičí pracky.

Moje svědomí neprotestovalo ani když jsem zničil rodinný dům, zabavený exekutorem. Exekutory obecně považuji za hyeny⁴¹ v kravatách, a škodit jim mi připadá obdobné heslu »vražda na tyranu není zločinem«. Žádná velká zásluha to asi není, ale vinu také necítím. A že exploze vysklila okna v širokém okolí? To se dalo chápat i jako trest za nevšímavost, s jakou nechali škubat postiženou rodinu.

Ale když jsem si usmyslil získat pro Beridaz nějaké filmy, tam už mi začalo svědomí trochu protestovat.

Krást se nemá, takže pokud chci do Beridazu odvézt některé předměty, měl bych je získat legálně. Jenže na Zemi se předměty legálně získávají jedině koupí. Ale jak, když nemám peníze? Babo, rad'!

Svěřil jsem se Slávkovi a pak i Elině.

„Já bych si s tím taky nedělal starosti,“ řekl Slávek. „Stát nám zabavil tolik peněz, že bude ještě dlouho naším dlužníkem. Horší je, že stát dneska fakticky nic nevlastní, a soukromníky okrádat nechceme. A co vzít si na Zem pár šperků? Tady je získáš bez problémů, stačí pověřit tím nějakého technika. Stačí zadat podrobně Šědyšovi, co chceš, a továrny to dodají. Máme pár šikulů, kteří ti zařídí, na co si vzpomeneš. A kromě toho máme ve městě Františka, pořád ještě odebírá výrobky z našeho »podzemního kravína«. Už to tam jenom skomírá, ale František má na kontě pár milionů a mohl by ti pomoci.“

„Františkovi stát konto neobstavil?“ podivil jsem se.

„František žije oficiálně ve městě, má vlastní farmu a sýrárnu,“ řekl Slávek. „Nikomu nebylo nápadné, že dodává do obchodů sýry nejen ze své farmy, ale i naše. Proto si ho Policie vůbec nevšimla. Dojdi za ním, oslov ho telepatii a řekni mu, že tě za ním posílám, aby ti pomohl.“

Poděkoval jsem mu za radu, bude se jistě hodit.

Elina ale měla ještě lepší nápad.

„Máme přece v Praze studenty Darka a Jana, zajímají se také o filmy, a Jan se mi naposledy chlubil, že má sbírku filmů na DVD,“ sdělila mi.

41 Hyeny jistě prominou...

Došlo mi, že by to vlastně bylo nejčistší řešení. Sehnat v Beridazu zdroj elektrického proudu pro notebook nebude jistě problém, v nejhorsím si sestavíme pár obyčejných článků. A pak už půjde jen o analýzu a případný překlad formátů pro Šedyše. Tím to bude vyřešené.

Můžeme se tedy vrátit na Zem.

=*=

Hned první návštěva znamenala úspěch.

Honza Černý měl skutečně bohatou sbírku filmů na DVD i na dokonalejší technologii Blue-ray a celý zazářil, když jsem mu nabídl možnost být apoštolem pozemských filmů na Beridazu. Nejvíce ho potěšilo, že se nemusí rozloučit se svou sbírkou, ale vezme si ji s sebou.

„Říkal jste, že si tam nikdo své věci nebere,“ řekl trochu vyčítavě.

„Tohle by mohla být výjimka,“ řekl jsem. „Chceme na Beridaz přitáhnout ze Země aspoň filmy. Na Beridazu mají pochopitelně své, ale nepozemské filmy nám nic neříkají. Chceme zkrátka část naší pozemské kultury.“

„To je tam chcete promítat v kinech?“ zeptal se.

Vysvětlil jsem mu, že se pokusíme uložit filmy do Šedyše, aby si kdokoliv mohl pouštět kterýkoliv film podle své chuti. Honzova unikátní sbírka poslouží jako přenosové médium, a po převedení filmů zůstane nedotčená jako památka na pozemskou kulturu.

„Myslíš, že bych si tam mohl vzít i aparaturu?“ sondoval opatrně Honza.

„Samozřejmě,“ přikývl jsem. „A jestli máš technické vloh, mohl by ses tam zapojit do převodu filmů do Šedyše.“

„Tak to беру!“ chopil se Honza příležitosti.

Rozhodli jsme se tedy neztrácet čas. Honzovo zaměstnání ukončíme pomocí »silgbije«, takže to bude vypadat jako kdyby nečekaně zemřel. Odvezu ho i s jeho sbírkou a aparaturou, zůstane po něm jen prázdný byt. Honza zůstane na Beridazu, kde bude pomáhat s převodem filmů do paměti Šedyše. Při loučení mi předal svůj zápisník se seznamem filmů, které mu ještě ve sbírce chyběly. Kdybych některé objevil, mám se pokusit získat je aspoň dodatečně.

Honzova sbírka byla i tak úctyhodná, a podle mého mínění by mohla stačit. Nemusíme na Beridaz převézt všechno. Nejsou všechny filmy jen skvosty, právě ve filmech je hodně kýče a braku. Nu, uvidíme!

Elina se mezitím dala do hledání starých »Strulbrugů«.

K mému údivu v Praze našla hned dva.

=*=

Matheus Kališník žil na starém Žižkově. Nevycházel z údivu, když Elina zazvonila u dveří jeho prastarého pokoje. Kupodivu ji poznal, ani ho nemusela oslovovat telepatii. Být to normální člověk, hádal bych mu pětatřicet, nanejvýš čtyřicet, jenže to byl, stejně jako u Eliny, chybný odhad.

„Co ty tady děláš, Evičko?“ rozzářil se, jakmile ji spatřil.

Což znamenalo, že ji zná jako »Evu Myškovou« z doby před čtyřmi sty lety, takže mu bude jistě nejméně tolik.

„Přišla jsem ti zopakovat moji nabídku,“ usmála se na něho.

„A kterou myslíš?“ oplatil jí úsměv. „Chtěla by sis mě vzít za muže?“

„To zrovna ne, jsem vdaná,“ zklamala jeho naděje. „Nabízela jsem ti přece také odchod do jiného světa. A jak vidíš, už jsem s tím tady zase!“

„A kde ses celou tu dobu toulala?“ pozval nás oba dál, vytáhl ze starožitné skříně tři skleněné poháry a z moderní ledničky tři láhve.

„Máte raději víno nebo medovinu? Víno mám i červené i bílé!“ nabídl nám.

S Elinou jsme se mžikem shodli na medovině, pan Matheus ji měl také rád.

„Poslední dobou jsem žila na Beridazu,“ řekla Elina, když jsme už všichni tři seděli ve starých čalouněných křeslech.

„Takže ses mi tam vdala,“ řekl Matheus šelmovsky.

„Jsem vdaná už potřetí,“ zasmála se Elina. „Dvakrát na Beridazu, a teď jsem si vzala tady Vítku.“

„Tak to vám gratuluji, mladý muži,“ obrátil se Matheus ke mně. „Evička je opravdu neobyčejná žena. Já jsem také vdovec, dokonce hned pětinasobný. Snad neprozrazuji nic tajného...“

„Neprozrazuješ,“ ujistila ho Elina. „Libor patří mezi nás. Kdybys už minule souhlasil s odchodem do Beridazu, mohl by sis tam vzít i manželku a nemusel bys být vdovcem.“

„No... nevím, jestli by to bylo dobře,“ ošíval se pan Matheus. „Manželství by bylo krásné, kdyby... Pokaždé to začalo nádherně. Zamilovanost, svatba, pak líbáanky... to bylo vždycky hezké. To se ví, pořídili jsme si pokaždé kupu dětí, v domě bylo ruchu jako v úle... neříkej, že to neznáš!“

„Znám to,“ přikývla vážně. „Teda, až na tu kupu dětí, to se na Beridazu netrpí... ta drobotina je hrozně zajímavá, i když dá práci...“

„Na Beridazu nedovolují lidem děti?“ zpozorněl Matheus.

„Jedno až dvě ano,“ řekla Elina. „Ale ne víc.“

„A co když vám je obě vezme mor?“ mračil se Matheus. „Nebo horkost... Život není jen to krásné, ale střídají se v něm údobí dobré i zlé, jako den s nocí.“

„Na Beridazu nejsou nemoci,“ řekla Elina. „A lidi se tam nevraždí a neznají války. Takže lidé nemusí mít kupu dětí, aby aspoň některé přežilo.“

„To by možná bylo nejlepší,“ připustil Matheus. „Přežil jsem nejen všechny své choti, ale i děti a vnuky. A řeknu ti, bylo hrozně smutné vidět je odcházet.“

„Já jsem tě lákala, vzpomeň si!“ připomínala mu Elina. „Nebyla jsem proti tomu, abys prožil spoustu let doma, na Zemi. Ale měl jsi, když ses rozhodl oženit, vzít svoji nastávající a přijít za mnou. Prodloužila bych jí život jako tobě, a stejně tak by mohly dodnes žít vaše děti.“

„Ale ty jsi přece taky vdova! Nebo... nebo ne?“

„Ne,“ trvala na svém Elina. „Na Beridazu platí jiná pravidla. Manželství se tam uzavírají vždy na šestaosmdesát let, pak se považují za naplněná a končí.“

„To ses... jako... rozváděla?“

„Ne, tam se rozvod považuje za kromobyčejné selhání,“ vysvětlovala mu to dál. „Ale Slinchimové tvrdí, že šestaosmdesát let je právě tak dlouhá doba, aby to manželé vydrželi a nešli si na nervy. Za tu dobu není problém vychovat děti, které jsou hlavním důvodem existence manželství. A protože děti se stačí osamostatnit, a další už jsou zapovězené, ztrácí manželství smysl.“

„A proč ses tedy vdávala znovu a znovu?“

„Protože v dalším manželství smím mít s jiným manželem ještě jedno dítě,“ řekla Elina. „Není dobré žít osaměle. Podmínkou je vydržet těch šestaosmdesát let s předchozím, což jsem pokaždé splnila, takže jsem byla opět svobodná. Dalibor je můj třetí legitimní manžel. Společnost dlouhověkových musí mít jiná pravidla než jaká jsou obvyklá na Zemi.“

„No, vydržet tak dlouho s jednou ženskou dokáže jedině světec,“ mínil pan Matheus. „Zvlášť když každá po nějaké době pochopila, že stárne jen ona, a já ne. Pak mi všechny mé choti začaly dělat žárlivé scény, zkrátka ze života peklo.“

„Kdybys je vzal na Beridaz, mohli jste tam žít bez toho pekla, protože by ti neměly co závidět. A navíc, kdyby také nestárly, bylo by to s nimi jistě veselejší. Nakonec... jsi mladší než já, proč by sis tam i dnes nenašel ženu, která by s tebou tentokrát vydržela? Nezáviděla by ti, a vaše děti by nemusely umřít mladé.“

„Ty myslíš, že by to šlo?“ znejistěl.

„Tak se podívej na mě,“ pobídla ho. „Naplnila jsem dvě manželství a mám z nich tři děti. Všechny jsou naživu a vede se jim dobře. S oběma manžely jsem se rozešla přátelsky, prostě to skončilo a můžeme být jen přátelé. A letos jsem se vdala potřetí. Proč by ses nemohl také oženit? Vždyť jsi mladší než já! Chce to jen zvednout se, odejít do Beridazu a tam se poohlédnout po těch volných.“

„Když mi to takhle krásně líčíš, skoro bych šel...“

„Ale takhle jsem ti to přece líčila už před čtyřmi věky!“ řekla vyčítavě.

„Líčila,“ přiznal. „Ale nezlob se na mě, nevěřil jsem ti. Pak jsi zmizela, a už jsme se neviděli...“

„Byla jsem od té doby v Praze vícekrát,“ ujistila ho.

„Ty možná, ale já ne,“ odvětil. „Pohyboval jsem se dlouho ve Vídni, až teď, po té poslední válce, jsem se na stará kolena vrátil do Prahy...“

„Na stará kolena?“ opakovala po něm posměšně. „Z hlediska tvých sousedů možná, ale z našeho hlediska budeš mít nárok stěžovat si na »stará kolena«, až ti bude nejméně deset tisíc. Neříkala jsem ti, že tam jsou i lidé dvacet tisíc let staří?“

„Říkala, ale já jsem přitom obdivoval, jak úžasně krásně přeháníš.“

„A nenapadlo tě, že to ani nemuselo být přehánění?“

„Nenapadlo,“ přiznal provinile.

„A teď už mi to věříš?“ dorážela na něho.

„Ted' už, po těch zkušenostech, jsem přinucen uvěřit ti všechno,“ řekl.

„Odjedeš tedy s námi do Beridazu?“ zeptal jsem se ho.

„Jel bych,“ odvětil. „Ale jsem zaměstnaný a ještě nikdy jsem neporušil dané slovo. Výpovědní lhůta je půl roku...“

„Libore, skočíš k Vlád'ovi pro materiál na silgbij?“ obrátila se Elina ke mně.

Zřejmě nechtěla Mathea jen tak pustit. Nezbylo mi než se omluvit, vyjít na zadní dvorek a odletět. Mělo to svou logiku. Nikdo nebude vymáhat plnění smluv po někom, kdo oficiálně není naživu.

Matheus tedy dnes »zemře«.

=*=

Mathea jsme tedy naučili létat pomocí »zuzlitu« a přitom jsme ho odvezli k panu Vlád'ovi. Trochu zezelenal, když viděl, jak vyrábíme jeho vlastní mrtvolu, ale uznal, že je to tak lepší než nedodržet slib a být někomu za nepoctivce.

„Chceš si něco vzít do Beridazu?“ zeptala se ho.

„Kdyby to šlo...“ podíval se na ni pan Matheus prosebně. „Předpokládám, že tam těžko využiji své současné profese, ale mám takové hobby, maluji obrazy pomocí počítače. Mohl bych si tam vzít své vybavení? Akorát si nejsem jistý, jestli tam bude k dispozici zdroj elektřiny, počítač je na ní závislý...“

„To tam bude,“ ujistila ho. „A nebudeš tam sám, kdo se o tohle zajímá. Už tam je parta, co se zabývá převodem zdejších filmů do formátů použitelných na Beridazu. Obrazy tam také maluje víc lidí... Vezmi si co chceš, převezeme tě tam i s tvými věcmi.“

Matheus se rozzářil a rychle sháněl všechno, co bude potřebovat.

Možná tam rychle přesedlá na metody Slinchimů, ale pro začátek bude jistě lépe, když setrvá u dosavadních technických prostředků.

Nebylo jich ostatně mnoho, do »zuzlitu« se vešlo všechno. Naaranžovali jsme zatím jeho mrtvolu v jeho bytě... sousedé ji snad objeví a vysvětlí, proč už nepřišel do práce. Byt mu patřil, ten zdědí stát a tím to bude vyřešené.

Doletěli jsme k panu Vlád'ovi a ten se ho ujal.

Elina ale náhle »zavětrila« a prohlásila, že někde blízko vypátrala dalšího Struldburga.

„Ty nevíš, kdo to je?“ podivil jsem se. „Já myslel, že si dodneška pamatuješ, komu která psychorezonance patří?“

„U pár lidí si psychorezonanci pamatuji,“ pokrčila rameny. „Ale je to s ní jako s obličejí. Koho poznáš po dlouhé době? Lidé se mění, ani jejich rezonance není stálá. Psychorezonance ti navíc nedá polohu, dokonce ani směr. Můžeš mě oslovit třeba z Austrálie, ale domluvit si setkání není snadné. Já ted' ale každého telepata v Praze a nejbližším okolí prostě vycítím.“

„Jak to ale děláš?“ zeptal jsem se zvědavě. „Já přece nic necítím!“

„No jo, ty máš jen obecné ponětí o telepatii a psychojevech,“ povzdychla si. „Jinak bys věděl, že ty tuhle vlastnost mít ani nemůžeš. I já ji budu mít omezenou dobu, musíme toho tedy využít.“

„Zase máš nějakého speciálního červa od Slinchimů?“

„Od Slinchimů ne, ale od tebe,“ řekla. Nechápal jsem to, vždyť žádného ode mne nedostala, to bych o tom snad musel vědět.

„On to vlastně není žádný červ,“ usmála se, když viděla, jak nechápu. „Ale když už jsme to nakousli, musím to dokončit. Schopnost odhalovat přítomnost telepatů může mít jen žena a to jen když je v jiném stavu. Takže opakuji, musíme toho oba využít, dokud to jde.“

„Ty jsi...“ došlo mi konečně.

„Jo,“ přikývla. „Říkala jsem ti, že s prodloužením lidského věku se u žen prodlužuje především neplodné období, jenže u mě to plodné spadlo právě do naší svatební cesty a protože nebyl důvod bránit se tomu... zkrátka naše noci vášně se už začaly maličko zhmotňovat... Ještě to na mně není vidět, ale...“

„Takže budeme mít potomka přímo ze svatební cesty!“ zajásal jsem.

„Jsi snad rád, ne?“ usmála se, jenže to už jsem ji držel v náručí.

„To se rozumí!“ ujistil jsem ji.

Kdyby nás teď někdo viděl, těžko by nám svou věnoval pozornost. Vypadali jsme jako zamilovaný párek, jakých se po Praze každý večer toulá spousta.

„Jak dlouho to víš? A proč jsi mi to neřekla dřív?“ začal jsem vyčítavě.

„Třeba bys mě pak nechtěl pustit na Zem,“ řekla šelmovsky. „Já si naopak myslím, že toho musíme oba využít, dokud jsem akceschopná. Teď ještě mi to ani moc nevadí.“

„Já ti přece věřím,“ řekl jsem. „Proč bych ti měl bránit v cestování na Zem? Vím, že se umíš bránit možná lépe než já.“

„V první řadě musíme zjistit všechny telepaty v Praze,“ navrhla. „Pak bych se asi zaměřila na Vídeň. Ale tenhle je opravdu blízko! Jak to, že jsem si ho dosud nevšimla? Vycítila jsem přece pana Mathea až na Žižkově!“

„Takže po něm půjdeme,“ přikývl jsem.

=*=

Karma

Elenin cit nás tentokrát vedl do blízkosti Pražského Hradu. Byl už večer, ale tahle oblast byla zalitá světlem pouličních lamp. Pražané se sice nekoukali nahoru, ale byl problém najít místo, kde by se dalo nenápadně přistát. Ne že by tu nebylo dost stromů, ale problémem byly zdi. Až jsme konečně objevili pár neoplocených stromů, kde jsme se mohli snést na zem aniž by si nás lidé všimli.

Dál jsme pokračovali pěšky, vypadali jsme jako normální dvojice na večerní procházce. Touhle dobou tu nebylo mnoho lidí a nikdo si nás nevšímal. Pomalu jsme se blížili k místu, kde Elina tušila dalšího Struldburga.

„Tohle nebude nic obvyčejného,“ řekla, když jsme se přicházeli Kanovnickou ulicí na Hradčanské náměstí.

„Aby tak byl prezident republiky Struldbrug!“ snažil jsem se žertovat.

„Tenhle jistě není,“ odvětila. „Panu Matheovi jsou čtyři sta a viděl jsi, jak dobře vypadá!“

„Ty taky,“ přispěchal jsem s poklonou.

„Ale mohl by to být zaměstnanec Pražského Hradu,“ připustila. „Pak by to chtělo dostat se k němu co nejbliž, aby se dala vystihnout jeho psychorezonance. Jinak se s ním nedomluvíme. A protože tu zřejmě nebývá trvale, mohli bychom ho úplně minout.“

Jenže jsme nedošli ani do poloviny Hradčanského náměstí a Elina začala být nervózní.

„To není z Hradu,“ řekla. „To je blíž.“

„Mohl by být i v některé hospodě,“ napadlo mě.

Jak jsme pomalu kráčeli kolem restaurací, zachycovali jsme myšlenky hostů i personálu, ale Elina pořád jen nesouhlasně vrtěla hlavou. Došli jsme až na konec Arcibiskupského paláce – a nic.

„Bude přímo v paláci,“ řekla Elina zamračeně.

„Co by tam ale dělal?“ nezdálo se mi to. „Pojď, obejdeme Arcibiskupský palác, třeba lépe určíš směr.“

Zabočili jsme kolem paláce, ale Elina se mračila ještě víc.

„Směr je vlevo nahoru,“ řekla. „Takže náš Struldbrug je někde v patře, není v restauraci ani jako číšník.“

Po několika dalších metrech jsme se dostali ještě blíž. Zachycoval jsem už myšlenky lidí z paláce a připadalo mi to jako nezdvořilé šmírování. Oba jsme pochopitelně chytali i myšlenky lidí které jsme potkávali na ulicích, ale ty jsem se úspěšně snažil ignorovat. Jenže tady jsem se více soustředil na to, co zachytím, takže mi to připadalo jako nezákonné odposlouchávání telefonních hovorů.

„Poslyš, Libore, myslím, že mi to došlo,“ zastavila se Elina náhle. „Víš, kdo to bude? Pan farář ze vsi.“

„Co by ale dělal tady?“ nechápal jsem to.

„Třeba je »na koberečku« u arcibiskupa,“ navrhla Elina.

„Toho bychom snad mohli oslovit telepatii,“ napadlo mě.

„Jestli jsi ho někdy »slyšel« telepaticky, můžeš to zkusit,“ přikývla. „Přede mnou ale nikdy telepatii nepoužíval, takže jeho psychorezonanci neznám.“

Zamyslel jsem se, ale až pak jsem si uvědomil, že pan farář, ačkoliv jistě telepatii ovládal, ji přede mnou nikdy nepoužil. Telepatický hovor s ním navázat nemůžeme. Jako když chcete někoho volat mobilem, ale neznáte telefonní číslo.

„Jestli je to opravdu náš pan farář, tak bych se s ním vůbec nezdržoval,“ řekl jsem. „Farář nám po těch podrazech může být ukradený. Zajímal bych se o něho, kdyby to byl někdo z tvých dřívějších Struldbrugů.“

„Já si zase myslím, že by si pan farář nějaký trest zasloužil,“ namítla.

„Trestem pro něho bude už to, že se od něho odtáhneme,“ mínil jsem.

„To by nebyl žádný trest,“ zavrtěla hlavou. „To by žil v blahém domnění, jak nad námi slavně vyhrál. Já bych mu do toho vítězného pocitu přimíchala pár kapek pelyňku. Asi by stačilo upozornit ho na to, že se mimozemšťané obávají katastrofy na Zemi a navrhli nám stažení našich Struldbrugů do bezpečí Beridazu. Pana faráře tady samozřejmě zanecháme, ať si tu katastrofu pěkně vychutná.“

„No, to by asi stačilo,“ ustoupil jsem.

„Jinak má neskutečnou kliku, že jsem samodruhá,“ pokračovala. „Nesmím teď nosit těžké věci ani používat psychoúder. Jinak by ode mne jeden schytl, až by viděl všechny svaté a slyšel k tomu andělíčky zpívat!“

„Stojí ti to za námahu?“ zapochyboval jsem.

„Ty bys ho nechal bez trestu?“

„Já myslím, že postačí sdělit mu obavy mimozemšťanů z katastrofy, aby mu to začalo vrtat hlavou,“ mínil jsem.

„Půjdeme se raději poohlédnout po ostatních,“ rozhodla Elina. „Nemá cenu ztrácet čas jedním darebákem.“

Měla pravdu a brzy jsme objevili dalšího z těch starších. Johan Boleslavský byl mladší, pamatoval Elinu jako Emilii Marty, ale také ji poznal na první pohled. Johan už dávno litoval, že tenkrát Emilii neposlechl, když mu nabízela odchod do Beridazu. Prohlásil, že dlouhý život mezi lidmi s krátkým životem není žádný dar, ale trest, protože »pořád aby jeden někoho oplakával«. I když mu předchozí ženy zemřely, kupodivu byl opět ženatý, takže Elininu nabídku odjet do Beridazu a vzít si tam i svou ženu a děti nejenže uvítal, ale byl by jí za to políbil i botky, kdyby mu v tom nezabránila. Znamenalo to ovšem dát »ovrósje« i jeho rodině, ale pro mě to nebylo nemožné. Problém nastal ve chvíli, kdy jsme jednali o odjezdu do Beridazu se členy Johanovy rodiny a přišla řeč na to, co si tam mohou vzít s sebou a co je lépe nechat na Zemi. Johanův nejstarší, sedmnáctiletý syn Ruda, se začal zajímat o to, zda si do Beridazu může vzít nějaká »semínka k pěstování květin«.

„To rozhodně ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Pochop to, nesmíme dopustit, aby se do Beridazu dostaly neschválené pozemské druhy. Slinchimové nám až dosud schválili krávy, koně, kočky a psy, ale i ty jen v kontrolovatelném množství.“

„Co by jim udělalo pár kytek?“ zamračil se Ruda.

„Ty jsi nezaznamenal v Čechách potíže s bolševníkem?“ zeptal jsem se ho.
„A byla to také nevinná květinka! A slyšel jsi někdy, jaké potíže měli v Austrálii s obyčejnými králíky?“

„Říkáte, jací jsou ti mimozemšťané machři v biologii, ti že by si neporadili s jednou kytkou?“ čuřil se Ruda.

„Jsme tam hosté,“ řekl jsem rezolutně. „Musíme se chovat tak, jak se hosté chovat mají, a ne jako horda barbarů.“

„Tak to já bych radši zůstal tady,“ postavil si hlavu Ruda.

Jenže nepočítal s tím, že já i Elina čteme myšlenky a jakmile si pomyslel na důvod, proč tu chce zůstat, byli jsme oba hned doma.

„Poslyš, Rudo, tohle bys neměl rodičům dělat,“ zatvářila se Elina přísně.

„Nic zlého jim nedělám!“ nasupil se.

„Ale děláš!“ opravila ho. „Proč svému otci neřekneš, že bys zahodil dlouhý život v Beridazu kvůli nějaké pitomé trávě?“

„A proč bych nemohl zůstat tady jako táta?“ načepýřil se. „Když říkáte, že to můžete zařídit už tady, proč jezdit do neznáma?“

„Elina má pravdu,“ přidal jsem se k ní. „Navíc, prodloužení života nemá smysl, když si ho chceš sám úmyslně zkrátit.“

„To není pravda!“ vyjel i na mě. „Proč bych si měl zkracovat život? To je dávno vyvrácená lež!“

„Promiňte mi, ale o čem se vlastně bavíte?“ zeptal se mě otec Johan. „Nějak vám nerozumím...“

„Slyšel jste, že váš syn chce zůstat na Zemi, ne?“ obrátil jsem se na něho.
„Nejprve chtěl přenést na Beridaz nějaké květiny a když jsem mu vysvětlil, proč nemůžeme zaneřádit cizí, pohostinný svět pozemským plevem, radši by zůstal tady na Zemi.“

„To není plev!“ vyskočil opět syn.

„Ale přece bys tady nezůstal kvůli nějakým květinám?“ vrtěl hlavou otec Johan. „To prostě nepochopím! Říkal jsem právě před chvílí, že život mezi lidmi s krátkým životem není žádný dar, ale trest.“

„Nehledě na to, že by ho tu nečekal dlouhý život, ale kratší než si myslí,“ dodal jsem.

„Tak umíte lidem prodloužit život, nebo ne?“ zarazil se syn.

„Umím,“ ujistil jsem ho. „Jenže ty sám si chceš život velice razantně zkrátit. Pak je každé prodlužování života úplně zbytečná práce.“

„Já si přece nechci zkracovat život!“ nesouhlasil Ruda.

„Ta tvoje tráva by ti ho zkrátila,“ ujistil jsem ho.

„Tráva život nezkracuje!“ vybuchl mladík. „To je lež!“

„Ta tvoje tráva totiž zabíjí,“ ujistil jsem ho. „Ne snad tebe a ne hned, ale... víš, co se stane, když dáš psovi celou tabulku čokolády? Zemře v těžkých křečích.“

Člověku přitom čokoláda nevadí, jedí ji i malé děti. Pro psy je ale čokoláda velmi prudký jed. To jsi ani nevěděl, co?“

„To je možný,“ připustil.

„Takže připustíš, že i marihuana některé tvory zabíjí?“ udeřil jsem na něho. „Vždyť ani pro člověka není tak neškodná, jako čokoláda!“

„Copak, copak?“ zbystřil pozornost pan Johan. „Tady jde o marihuanu?“

„Přesně tak,“ ujistila ho Elina. „Váš syn si na konci zahrady pěstuje konopí, má ho tam celou plantáž. A chtěl by si to přinést s sebou do Beridazu. To by nás Slinchimové hnali, zanést jim tam takový svinčík!“

„Rudochu!“ zdvihl obočí otec Johan a jeho hlas zpřísněl. „Je to pravda? Snad to svinstvo nekouříš? A snad jsi to nedával i Markétce?“

„Kouří,“ odvětila za syna Elina. „Naštěstí to Markétce nenabízeli. Na Beridazu se zlovyků rychle zbaví. Žádná semínka konopí tam nepropašuje a nic takového tam není. Ale nepotěšil mě, že by kvůli nějakým drogám zahodil život. Vždyť ho tam bereme jen abychom netrhali rodinu. Kamarádi z jeho party zůstanou na Zemi a ani pes po nich neštěkne.“

„Jací kamarádi?“ pokračoval ve výslechu otec Johan.

„Nechte ho být,“ ujistila ho opět za syna Elina. „Prostě se tady v domě sešla partička znuděných hochů, kteří společně páchají různá alotria. Kouří marihuanu, pořádají mejdany s krabicovým vínem, sprejují po domech a tak... Říkají tomu »svoboda«. Odjezdem do Beridazu ten kamarácoft naštěstí skončí.“

„To jsou kecy!“ nadskočil syn Ruda. „Nic z toho není pravda!“

„Můžeme se jít na tu plantáž podívat?“ zeptal jsem se ho bezelstně. „Nebo do sklepa na tvou sprejerskou brašnu s nádobíčkem?“

„Ne!“ vyskočil. „Nic takového tam není, nic není pravda!“

Zapřel by i nos mezi očima, díval se na mě i na Elinu jako na strašidla, ale měl to marné, četli jsme v něm jako v otevřené knize.

„Buď rád, že se těch náfuků kámošů zbavíš!“ řekla dobrácky Elina. „Tam se naučíš jiné, lepší věci. Svoboda přece neznamená vandalismus, nemysli si to!“

„Proč se ho zastáváte? A jak to všechno můžete vlastně tvrdit?“ obrátil se na ni otec Johan.

„Jednoduše,“ usmála se Elina. „Čtu jeho myšlenky. Nic přede mnou neutají. Mám to od Slinchimů, abych se od některých lidí nenechala obalamutit. Tohle je přitom jen drobnůstka, setkáváme se i s horšími případy.“

„Bože, zač mě tresceš?“ spráskl ruce pan Johan.

„Budete se muset nějakou dobu synovi víc věnovat,“ řekla Elina. „Vaše žena se stejně tak zaměří na Markétku. Její parta sice nepáchá taková alotria, ale že by plané chlubení se cizím peřím bylo tak chvályhodné, to si také nemyslím.“

Dvanáctiletá Markétka zrudla jako pivoňka. Ale co, pomyslel jsem si, tyhle slečny aspoň nikomu neškodily...

Najednou mě něco napadlo.

„Pane Johane, máte v bytě slivovici, že?“ zeptal jsem se, i když jsem to samozřejmě věděl. „Mohli byste mi ji věnovat? Nechci ji pít, potřebuji jen alkohol jako rozpouštědlo. Kanabinoidy se ve vodě špatně rozpouštějí, ale v alkoholu jsou velice dobře rozpustné.“

„Chcete snad užívat marihuanu v lihu?“ podíval se na mě pan Johan divně.

„Říkám přece, že to pít nechci, nejsem sebevrah,“ ujistil jsem ho. „Potřebuji jen roztok kanabinoidů. Kanabinoidy a opiáty jsou v Čechách jediné jedy, schopné při vyšší koncentraci hubit červy »ovrósje«. Na Zemi je jedů víc, ale buď jsou příliš silné a zabijí i člověka, jako uštknutí korálovců, nebo jsou aspoň v Čechách nedostupné. K opiátům se tady nedostanu, kanabinoidy jsou dostupnější.“

„Aha,“ došlo Elině. „Farář.“

=*=

Pan Johan samozřejmě nic nenamítal proti mému úmyslu sklidit jeho synovi úrodu z tajné latifundie vzadu na zahradě. Ruda proti byl, ale netroufal si tátovi odporovat. Jen mě zarputile pozoroval, jak připravuji z jeho »okrasných květin« roztok a litostivě sledoval, jak zbytky mizí v záchodové míse. Asi jsem v něm získal úhlavního nepřítele, ale doufal jsem, že na Beridazu získá jiné, lepší hobby. Lidi jako on jsme ani neoslovovali, dostane se tam jen díky tátovi, ale snad ještě není úplně ztracený.

S malou lahvičkou koncentrovaného roztoku kanabinoidů jsem se vypravil na Hradčanské náměstí, zatímco Elina s rodinou Boleslavských přelétala do bytu pana Vládi Zachariáše. Původně chtěla jít Elina se mnou, ale rozmluvil jsem jí to. Nechtěl jsem, aby proti němu přece jen nepoužila něco, čím by ublížila víc sobě než jemu. Její přítomnost by také pana faráře vyplašila, což nakonec sama uznala.

Krátkou procházkou kolem Arcibiskupského paláce jsem se ujistil, že tam náš bývalý farář pořád ještě je. Elina ho vycítila na dálku, až od Zachariášova domu, ale na blízko jsem cítil myšlenky i já a poměrně rychle jsem odlišil, které komu patří. Zastavil jsem se a abych nebyl nápadný, vytáhl jsem z taštičky mobil pana Boleslavského, zapůjčený právě proto, abych mohl předstírat telefonování.

Stál jsem tedy opřený o stan a dělal, jakože s někým vášnivě diskutuji, ale místo toho jsem se soustředil na poslouchání myšlenek těch za zdí.

Pan farář nebyl »na koberečku«, ale byl tam váženým hostem. Rychle jsem také pochopil, oč mu jde. Přesvědčoval právě arcibiskupovo kolegium o výhodách telepatie, zejména o snadném vlivu na netelepatické věřící, kterým by touto cestou snadněji »vštěpovali víru«. A nejen v kostelích, kde se beztak nacházejí již pevní věřící, ale mohli by takto získávat i lidi dosud vlažné a možná i zapřísaahlé ateisty. Promyšlené to měl dobře, bylo znát, že o tom uvažoval už dlouho. Slabinou jeho uvažování bylo, kde získat telepaty. Pan farář pochopil, že telepatii získávali lidé ve vsi ode mne, jenže pokus o mé zatčení nevyšel a telepatických dětí se Policie zmocnila také jen na krátkou dobu.

„Chyba byla,“ vykládal pan farář, „že se toho chopila ateistická Policie. Ti policajti vůbec nechápali oč jde, jinak by to tak diletantsky nezapackali. Mocenské

prostředky mají, ale ty samy o sobě nestačí, chce to spíš pevnou víru. Brali to na lehkou váhu, proto to tak dopadlo.“

A zdálo se, že mu jsou nejvyšší představitelé církve v Praze nakloněni. Jistě se tu projevovalo i jeho telepatické ovlivňování »zjón cigó«, v tom smyslu měl pan farář pravdu. Telepatii se dá ovlivňovat i podprahově. My jsme to sice nepoužívali a Slinchimové to považovali za přípustné pouze v krajní nouzi, proto jsme to oba, já i Elina, na Zemi nikoho neučili, ale při troše štěstí na to mohl pan farář přijít i sám. Kdoví, jestli se to nenaučil při přesvědčování Policie o nutnosti zásahu ve vsi i proti mně a Elině v Praze.

Slinchimové se právem obávali snadného zneužití telepatického ovlivňování »zjón cigó«. Pravda, Elina to používala, ale vždy dodržela podmínku, aby to bylo v nouzi. Profesionální zabiják, vyslaný k její vraždě, pak před ní padl na kolena a bez mrknutí oka strpěl, aby si o něho otřela zablácené botky, dozorcí ve věznici bez váhání propustili zadržované vězně, aby po skončení »zjón cigó« vyhlásili teď už zbytečný poplach. Použít »zjón cigó« k upevňování víry? Jistě, šlo by to. Ale k tomu jsme to od Slinchimů nedostali.

Pan farář však nevěděl, že nám už Slinchimové zakázali rozšiřovat telepatii a zejména dlouhověkost mezi lidi na Zemi a navíc zapomněl, že myšlenky neče jen Elina, ale i já a Slávek. Eliny se bál, protože ho čtením myšlenek odhalila před vesničany. Věděl ale, že čtení myšlenek nic neřekne o pozdějších rozhodnutích. Když před Elinou projevil pokoru a tehdy ještě upřímnou lítost, dala se obměkčit a ještě se postavila proti jeho potrestání. Uvěřila, že tu pokoru myslí upřímně, v té chvíli to ostatně byla pravda. Jenže později o samotě v panu faráři převážilo jeho horší »Já« a snadno se opět vrátil do původního způsobu myšlení. Elina již ve vsi nebyla a stačilo mu držet se dál od Slávka. Výsledkem bylo další udání. Jenže mu jistě nešlo o porušování elektrářských předpisů a tím méně o trestání pěstování konopí na marihuanu, ale o snahu zmocnit se telepatických dětí.

Neprošlo to, ale tím to nebylo méně nebezpečné.

=*=

Už jsem stál dost dlouho opřený o Arcibiskupský palác, aby mohl náhodný divák pochybovat, že vůbec telefonuji. Naštěstí farářova audience již končila. Obrazně mu poklepali na rameno a řekli mu, že budou o jeho návrzích přemýšlet. Ani to nevypadalo jako odmítnutí, takže pan farář nakonec vyšel z paláce v dobré náladě a zamířil k nejbližší otevřené restauraci. Bylo jich tu víc, ale pan farář si nevybíral a zapadl do první, co se mu naskytla.

Počkal jsem před vchodem, opět jako kdybych byl zaujatý telefonováním, než si farář objednal jídlo a pití. Teprve pak jsem vstoupil také. Počítal jsem s tím, že od plného stolu přede mnou neuteče. Rozhlédl jsem se a zamířil přímo k němu. Ani to nevypadalo podezřele, restaurace byla skoro plná a u jeho stolu bylo volno.

„Smím si přisednout?“ zeptal jsem se ho. Byl tak zaujatý jídlem, že mi jen mlčky přikývl. Teprve když jsem se k němu posadil, podíval se na mě – a strnul.

»Panenko Maria, to je přece Dalibor!« prolétlo mu hlavou.

„Jak se máte, otče?“ oslovil jsem ho tlumeným hlasem. Bez telepatie, ale aby mě v okolním šumu slyšel.

„Děkuji za optání,“ odvětil poplašeným tónem.

Chvilí uvažoval, jak se má zachovat. Váhal mezi nutkáním vyskočit od stolu i od jídla a dát se na útěk, a nápadem začít nahlas volat o pomoc, jenže já jsem se nehýbal, seděl jsem klidně a nevypadalo to, že bych ho ohrožoval.

Konečně ho něco napadlo, co by podle něho mohlo mít naději na úspěch. A asi by úspěch měl, kdyby šlo o někoho jiného než o mne.

„Moment, hned se vrátím,“ zadrmolil najednou, zvedl se a rychlým krokem zamířil k toaletám, jako kdyby si tam opravdu musel náhle odskočit.

Jenže hned za dveřmi vytáhl mobil a začal volat Policii. V té chvíli mi však nahrál, ani netušil jak. Vytáhl jsem hbitě z taštičky lahvičku a vylepšil jsem panu faráři sklenici vína. Naštěstí se v červeném víně nazelenalá barva roztoku bez nejmenší stopy rozplynula.

Ted' šlo ještě o to, jak rychle se mu podaří přesvědčit Policii, že ho ohrožují a jak rychle Policie přijede. Mohlo to být hned a mohlo to být až za pět minut, to by mi asi stačilo. Mezitím jsem totiž stačil nenápadně projít hlavou číšníka, abych se dozvěděl uspořádání zadního východu. Ale ani pan farář nemohl příliš dlouho čekat na toaletách. Jistě ho zajímalo, jak dopadne moje setkání s Policií. Jakmile dotelefonoval, otočil se a vrátil se ke stolu.

„Pane faráři, neudělal jste dobře, když jste se postavil proti nám,“ začal jsem mírně, když opět usedl proti mně. „Děláte nám jen problémy.“

„Máte něco proti tomu?“ vyjel na mě nevrle.

„Jistě,“ přikývl jsem. „Děláte nám to těžší než jsme očekávali. Ale snad už jste zjistil, že jsme z problémů skoro venku. Nemusíte se mě bát, naše přesvědčení nám nedovoluje vyloženě vám škodit. Jenom, jak vám už také jistě došlo, přestali jsme být vaši kamarádi. A vy náš, pochopitelně.“

„O nic se vás neprosím,“ řekl.

„Však už také od nás nic nedostanete,“ ujistil jsem ho. „Ale řekl bych, že o dost přijdete. Museli jsme se na čas stáhnout do mimozemského světa Beridazu, ale my máme času dost.“

„Já taky,“ zavrčel ne zrovna vstřícně. Ale ani já jsem nebyl v příliš vstřícné náladě. Uvědomoval jsem si, jak mě tlačí čas. Farář zalarmoval Policii a někdo na dispečinku mu slíbil urychlený příjezd motorizované hlídky. Ted' mu podle jeho vlastních myšlenek šlo o to, aby mě zdržel co nejdéle.

„Nenechte se rušit od jídla,“ řekl jsem. „Jak už jsem řekl, naše přesvědčení nám nedovoluje použít proti vám násilí. Ale abyste si nemyslel, že jste nad námi slavně zvítězil, řeknu vám jen něco. Mimozemšťané došli k názoru, že se na Zemi schyluje ke katastrofě. Možná ke stejnému názoru dojdete i sám, ale není to jisté. Mimozemšťané mají ke srovnávání velice podobnou situaci, jaká se odehrála ve vesmíru daleko od Země. Podobnost je tak velká, že nás vyzvali, abychom naše

přívržence stáhli do bezpečí Beridazu. Kdyby došlo k nejhoršímu, zůstane nás tam dost na nové osídlení vyvražděné a spálené Země, i když třeba až za dvě stě let, až tady radiace poklesne. Vás tady ovšem zanecháme, takže si tu katastrofu pěkně na vlastní kůži vychutnáte.“

„Myslíte?“ podíval se na mě podezíravě.

„Mimozemšťané jsou o podobě obou světů přesvědčeni a říkají, že se to na Zemi podle všech známek zopakuje i se všemi podrobnostmi, jako je zhroucení světového hospodářství, rozklad společnosti, války, násilí a lidojedství z hladu. Až to nastane, vzpomeňte si na mě.“

„Vy jdete pryč?“ zeptal se mě.

„Jistě,“ přikývl jsem. „Jak říkám, vyhledal jsem vás, abyste si nemyslel, že jste nad námi slavně zvítězil. Tím jsem vám nechtěl kazit jídlo. Zajímat vás to asi bude, až se to začne naplňovat, ale to ještě může nějakou dobu trvat.“

Tím, že jsem mu připomněl jídlo, sebou trhl, ale pak si uvědomil, že nesmí dát najevo, jak napjatě čeká na sirény policejní hlídky. Pustil se tedy do jídla, ale určitě ani nevnímál, co vlastně jí. Počkal jsem, až se pořádně napije, abych měl jistotu. Bezmyšlenkovitě vypil půl sklenky červeného a tím to zpečetil. I kdyby se od jídla odtrhl, teď už nic nezachrání. Nechtěl jsem zbytečně dávat najevo, že vím, co si myslí, dokud jsem nezaslechl vzdálené kvílení policejních sirén. Čekal jsem je, proto jsem je zaslechl už z velké dálky.

„Nenechte se rušit,“ řekl jsem panu faráři. „Také si musím odskočit.“

A zamířil jsem, jako předtím on, do chodbičky na toalety. Nevypadalo to jako útěk, takže nevyskočil a nepokoušel se mě zadržet. Jenže teď už masky padly a musel jsem se postarat o své bezpečí. Kdybych hledal spásu v útěku směrem na ulici, padl bych policistům přímo do rukou. Od číšníka jsem věděl o zamčeném zadním vchodu, ale též o okně v patře, které se dá otevřít. Víc jsem nepotřeboval.

Vešel jsem do provozních místností restaurace. Pár zdejších zaměstnanců se po mně udiveně podívalo, došlo jim, že tam nemám co dělat, ale reagovat na mě nestačili. Zrychleným krokem jsem prošel kolem nich na velkou chodbu a zamířil ke schodům. U zamčeného zadního vchodu by mě policisté nejspíš chytili, ale až se po mně začnou shánět, začnou od přízemí, kde už nebudu. Nemohli čekat, že zamířím po schodech vzhůru. Na konci chodby v prvním patře bylo okno, kam si personál restaurace kvůli zákazu kouření v provozních prostorách chodil zakouřit. Otevřel jsem je, vyšvihl se na parapet, dal se obalit bublinou »zuzlitu« a vznesl jsem se šikmo vzhůru. A teď mě hledejte, šmudlové!

Ode dneška nám můžete být, pane faráři, srdečně ukradený. Neublížil jsem vám, jen jsem zrušil dar, kterého jste nebyl hoden. Zůstane vám asi telepatie, ale bez »ovrósje« vám zbývá života sotva o deset let víc, než kolik byste měl bez jeho krátkého omlazujícího působení. Ani těch deset let navíc jste si nezasloužil, ale to už nám bude jedno. Tisíc let to už nebude.

Misi jsem splnil.

==*

Svítání v Červáncích

V Praze zůstal nakonec jen pan Vladislav Zachariáš a čtyři mladí Struldbrugové, kterým se ještě do Beridazu nechtělo. Pro jistotu jsme s nimi nacvičili odlet skrz jeskyně Čertovy díry a seznámili je se strážci pod velením učitele Břeti Formana, výstižně nazývaného »principál Zóny«. Vchod do Katakomb je zamaskovaný tak dokonale, že ho nezasvěcený neobjeví, a k jeho otevření je navíc nutná telepatie. Panu faráři ani ta nepomůže, neboť o vchodu neví. Navíc by musel projít kolem vesničanů, kteří by k němu asi nebyli milí.

Elina se ještě zaměřila na Struldburgy jinde po světě. Ve Vídni objevila osm dalších, ale do Beridazu jsme z nich přivezli jen pět a jen tři měli své rodiny, které jsme přibrali s nimi. Dva z těch pěti rezignovali a žili raději osaměle, než aby si našli další životní partnery. Nicméně i ty jsme do Beridazu přivezli. Však oni se mezi sobě podobnými jistě brzy přizpůsobí.

Tři jsme museli nechat na Zemi. O něčem svědčilo už to, že se všichni tři považovali za šlechtice. Když jim Elina věnovala »ovrósje«, byli to ještě normální lidé a Elina je považovala za umělce, kteří by si delší život zasloužili. Jenže těmto třem se umělecký život brzy znelíbil. Výhodou pro ně bylo, že se mezi sebou znali a mohli se vzájemně podporovat. Jenže když Moritz přišel na to, jak se snadno stát šlechticem, poradil to svým kamarádům a brzy se všichni tři pyšnili erbem. K tomu jim postačilo vzít si za manželky dcery ze šlechtického rodu a jak se Elina brzy dozvěděla, Moritz to »vylepšil« tím, že svou mladou choť pár let po svatbě, když se mu už znelíbila, velice rafinovaně otrávil. Tím si ale sám zabouchl dveře do Beridazu, Elina se od něho zděšeně odvrátila. Druzí dva nebyli tak otrlí, aby kvůli titulu a erbu vraždili, ale prostě počkali, až jejich manželky kněžny umřou. Naštěstí s nimi děti neměli, zato přišli na to, jak si tituly zachovat, i když museli, tak jako Elina, občas měnit identitu.

Do Beridazu je vzít odmítla, ostatně se tam ani sami nehrnuli. Měli se přece na Zemi doslova jako knížata! Za zděděné majetky i tituly i tuto možnost prodali.

Všichni ji samozřejmě poznali, ale tihle tři jí dávali od začátku najevo, že ji považují za plebs. Byli přece urozená knížata ze starých šlechtických rodů a Elina pro ně byla pouhá zpěvačka odněkud z Řecka. A navíc se opovážila připomínat jim, jak je potkala, dokud se živili tím potrhkým komediantstvím!

Elina je neobdivovala ani nelitovala. Moritzovi dokonce v nestřežené chvíli »vylepšila« víno roztokem kanabinoidů, měli jsme ho od návštěvy Boleslavských dostatečnou zásobu. Ale použila ho jen u pana knížete Moritze, oba jeho kamarádi podle ní neměli pro vraždu dost otrlosti.

Uvidíme, jak se kníže Moritz vyrovná se stárnutím, které na něho dolehne jako na »okolní plebs«...

=*=

Jeden z Vídeňských Struldbrugů Richard Elině vypověděl, co znal o dalších třech bývalých kamarádech.

Giuliano se za poslední války přidal k italským fašistům a když se dostal do zajetí partyzánů, rozkousl raději připravenou ampulku cyankáli, předem zašitou v límci košile. Předešel tím partyzánský soud a popravu oběšením, která postihla jeho kamarády, zajaté spolu s ním.

Gustav Adolf údajně zahynul při americkém bombardování Drážďan. Bylo tam tolik mrtvých, že nebylo možné všechny identifikovat, ale záhuba Gustava Adolfa byla velice pravděpodobná. Richard si předtím s Gustavem často psali, ale po válce do Vídně žádný další dopis od Gustava nepřišel, takže se zprávě o jeho smrti dalo věřit.

Zato Johan, který emigroval v předminulém století do Ameriky, dnes docela určitě žije. Říká si prý Johnny, ale jeho současné příjmení si Richard nepamatoval. Věděl jen, že je generálem armády USA a na bývalé kolegy se dívá spatra, neboť je považuje za změkčilé staromilce ze zahnívající Evropy. Už podle toho se Elina rozhodla cestu do Spojených států nepodnikat. Podle všech známek by si generál Johnny zasloužil nepozorovaně vypít obsah lahvičky kanabinoidů, ale kvůli tomu nemělo smysl riskovat cestu do Spojených států.

V Evropě tak mohli zůstat ještě dva, možná tři Struldbrugové, o kterých ale Elina nevěděla. Necítila ani jejich blízkost, i když tvrdila, že pražské Struldbrugy cítí až z Kolína. Schválně jsme proletěli křížem krážem okruh českého Šédyše a poblíž Rakouska si Elina dávala obzvláštní pozor. Kolem Vídně a Lince cítila jen tři vídeňská knížátka, nikoho jiného.

Že by to bylo všechno? Vždyť v Evropě dala »ovrósje« několik desítkám vybraných lidí, převážně z uměleckých kruhů! Jenže je také pravdou, že Evropou prošly jen v minulém století dvě nejničivější světové války, ve kterých němečtí vůdcové nahnali do armády všechny muže, od usmrkaných kluků po slabosti se třesoucí staříky. Kostí dalších dnes pravděpodobně leží v hromadných hrobech poblíž Verdunu, v Itálii a kdoví, možná až u Stalingradu.

Budiž jim tam země lehká!

==*

Propátrali jsme, co se dalo, ale pak to Elina vzdala a odletěli jsme spolu do Beridazu. Tím naše působení na Zemi skončilo. Budeme se tam občas vracet, ale další Struldbrugy dělat nesmíme. Porada přátel v Červancích se shodla na tom, že se musíme zaměřit na stabilizaci a přizpůsobení naší kolonie na Beridazu. Nejsme tu první, cestičku nám prošlapali Řekové, Srbové i Rusové, máme nač navazovat. Všichni vesničané vřele schválili moji akci proti panu faráři i Elininu proti knížeti Moritzovi. Dostali lepší příležitost než ostatní, ale rozhodli se jít proti nám. Pan farář může být díky používání telepatického psychonátaku »zjón cigó« úspěšným církevním hodnostářem a kdoví, třeba to ještě dotáhne vysoko. Ale i kdyby se nakonec stal papežem, dlouho jím nebude.

Slinchimové nás za použití roztoku kanabinoidů nepokárali. Shodli se brzy na názoru, že nešlo o způsobení škody, jen o odebrání nezasloužených výhod. Jiní by byli za takové dary vděční, ale na Zemi nejsou ani zdaleka všichni takoví, jimž

je Beridaz otevřený. Není tu dostatek místa ani pro všechny, kdo by si to na Zemi zasloužili, natož pro darebáky, udavače a nedejbože úkladné vrahy.

Soudce Zaron nám dodal několik rad a od něho měly jistě nějakou váhu.

První rada byla, aby se všichni, kdo si do Beridazu přivezli nedospělé děti, zaměřili především na ně. Zdůvodnil to tím, že na Zemi jsou děti často zanedbané a nevychované. Podle jeho rady jsme měli východu dětí považovat za zaměstnání »na plný úvazek« a starat se, aby děti nerostly jako dříví v lese pod vlivem svých pochybných part. No, stačí vzpomenout si na rozjívence jako jsou Ruda a Markétka Boleslavských! Jejich rodičům to Elina navrhovala už na Zemi. A bude to nutné. Rodiče by měli být za výchovu dětí zodpovědní, a ne jako je na Zemi obvyklé, že se vina za mladistvé delikventy dává škole a učitelům. Na Beridazu nejsou školy v pozemském smyslu, tady nebudou učitelé napravovat zanedbanou výchovu dětí, jejichž rodiče se příliš upnuli na práci, nebo ještě hůř, na kariéru. Tady se bude při posuzování mladistvých lumpáren ukazovat jenom na rodiče.

Napadlo mě, že povolání »učitel« není ani na Beridazu úplně odepsané, jen dostane trochu jinou náplň. Možná zavedeme výchovné poradce, pomáhající těm, kdo si s výchovou nevedí rady. Ale určitě nebudou za nikoho tahat kaštiny z ohně a přebírat za ně zodpovědnost. Povolání »rodič« si musí získat vážnost samo.

Mě a Elinu to ostatně na Beridazu čeká také. Ale co, beztak jsme dítě chtěli! Musíme se starat, abychom nevychovali nějakého budižkničemu. Elina už to zná, ale já se mám čemu učit. Až na to, že na výchovu dětí neexistuje »súsoj« a nedá se použít »holajvíchy«, které potřebné znalosti naleje do hlavy jako trychtýřem. Musíme se snažit pěkně postaru. A zodpovědněji, než je obvyklé na naší staré, ale nešťastné Zemi. Popravdě řečeno, už se na to těším. Těší se přece na to i Elina, i když to pro ni bude přinejmenším zpočátku těžší. Ale to je podle mě v pořádku. Kdo se na děti netěší, ten si je ani nezasluhuje.

==*=

Přípravy na příchod rodinného přírůstku nejsou v Beridazu tak složité jako na Zemi. Pro děti jsou zde vyhrazené Dětské ostrovy v subtropickém pásu, kam se dočasně stěhují rodiny ještě dříve, než se jim děti narodí, a kde zůstávají do pěti až deseti let věku dítěte. Slinchimové zaručují, že se na těchto ostrovech nenachází šelmy ani žádný jedovatý druh hmyzu, hadů ani jiných nebezpečných tvorů, které by mohly děti ohrozit. Doporučili odjet tam i rodinám s malými dětmi, je tam pro ně připravená osada pozemských dětí. Převahu tam dnes mají Rusové, ale je tam už i pár desítek rodičů s dětmi z Čech.

Pochopitelně je tam všechno připravené do posledního detailu, takže se tam nic vozit nemusí, kromě dětí a rodičů. Slinchimové považují výchovu dětí za tak důležitou, že se tam rodiče nesmí starat o nic jiného než o své potomky. Neříkají tomu však »dovolená«, ale »rodičovství« a považují to za důležitou činnost.

Také jsme se tam s Elinou chystali. K našemu štěstí jsme poslední dobou naše pozemské záležitosti uzavřeli a nebylo komu a proč je předávat.

Odcházíme s čistým štítem i stolem, jak by se řeklo.

Jen těsně před odletem na mě čekalo jedno překvapení.

„Říkala jsem ti, že se mnou smíš mít jen jedno dítě, že?“ řekla mi večer před odjezdem Elina. „Tak se připrav, že budeme mít spolu děti tři. Trojčata se počítají jako jedno a dalo by se říci, že máme další nezaslouženou kliku.“

„Vážně?“ rozzářil jsem se.

„Vážně,“ přikývla. „Co by sis přál víc, kluky nebo holky?“

„Kdybych si mohl ještě něco přát, tak aspoň jednu holku,“ řekl jsem. „Ale беру všechno, beztak už to teď neovlivníme.“

„Tedy už to samozřejmě neovlivní nikdo, ale přání se ti splní, dokonce hned dvojité,“ řekla Elina. „Ale připrav se na pořádnou fušku!“

„Jenže radostnou fušku!“ dodal jsem.

=*=

© 2018 Václav Semerád, Praha

Slovník

Abfyraib = říše vzniklá ve stejnojmenném světě

Ajznbón = eisenbahn (něm.) železnice, železničář

Beridaz = sousední svět přístupný branami flége

bjogrít = vějířovité propojení telepatů, umožňující telepatické »konference«

blgdu slezta = »zrnko pravdy« - extrémní zesílení telepatické citlivosti umožňující čtení myšlenek i proti vůli čteného

byraž = přístroj pro vytváření silgbijí

bywefera = digitální záznam předmětu, umožňující později jeho úplnou rekonstrukci

Charbínové = menšina na Beridazu, jejíž příslušníci chodí zásadně zcela zahalení

chiat = zvláštní poddruh »ovrósje« - diagnostický červík

chrek sýf = »Žijte v pokoji!« (pozdrav)

cvrlíkavky = menší šestinozí létající tvorové s dlouhými prostředními nohama a létací blánou

czenglish = jazyková zpotvořenina vzniklá smícháním češtiny s angličtinou

dzevogda = syntezátor programovatelných potravinářských kvasinek

dzivugde = naprogramované potravinářské kvasinky v ampulích, určené pro samostatné zpracování

flége = propust mezi sousedními vesmíry

floznich = stavební kostky technologie Slinchimů

gazač = okřídlené zvíře velikosti koně, používané kdysi k dopravě ve světě Gotnylea

giroz = drobné létající zvíře, vzdáleně příbuzné netopýrům

Gott mit uns = »Bůh je s námi« - nápis na přezkách německých opasků od uniform

Gotnylea = původní domov Karmídů, zničený explozí příliš blízké hvězdy. Osídlený převážně šestikončetinovými tvory

Greenpeace = ekologická organizace s celosvětovým vlivem

gulag = Glavnoje Upravlenije LAGerjami neboli hlavní správa táborů (pracovních i vyhlazovacích), sovětská obdoba britských, německých a amerických koncentračních táborů, pyšníci se rekordy v počtu mrtvých

hexapus = chobotnice velikosti šatní skříň se šesti desetimetrovými chapadly

holajvíchy = dálkové učení

horké peří = nebezpečný, spalující jev v »Zóně« (ze sci-fi »Stalker« bratří Strugackých)

ičhi bjote = na »Nápodobně« (odpověď na pozdrav)

ichpel = potvrzení příkazu (»provedu«)

ježibabí rosol = (koloidní plyn) velice nebezpečná žiravá substance, rozpouštějící v lidech kosti (ze sci-fi »Stalker« bratří Strugackých)

Kalašnikov = ruský konstruktér útočné pušky, velice rozšířené ve všech světových konfliktech

kandradas = začínající herec

Karmídi = lidská skupina okřídlených bytostí

kegiako = očištná místnost, obdoba koupelny

kerber = tříhlavý pes z řecké mytologie, zde tříhlavá šelmička velikosti vlčáka, díky třem hlavám nebezpečnější

klaustrofobie = strach z malých prostor

komáří mýtiny = (gravikoncentráty) oblasti zvýšené gravitace (ze sci-fi »Stalker« bratří Strugackých)

měnavky = nebezpeční všežraví obří prvoci (podle vzoru »améb z Gíjó« z mé sci-fi »Sorky«)

misar = posthypnotický příkaz »zapomeň«

Okdrókové = lidská skupina dvourukých, migrantů ze světa Okdróku, postiženého katastrofou

orev = domorodý název šestinohých vlků

OSPOD = Orgán sociálně-právní ochrany dětí, česká sestra Barnevernetu, bohužel stejně drakonická

ovrósje = léčební červi Slinchimů

papašík = šestinohý mimozemský všežravý tvor, schopný dorůst až půl tuny

pereku = mimozemské silové pole »prócho« vytvářející průhledné i neprůhledné dveře, případně i se strukturou

Perun = jedno z božstev Slovanů, vládce hromů a blesků

pesde = požadavek na zobrazení »mapy«

pigčo = žádost o zvětšení měřítka mapy a zobrazení většího prostoru

placatice = lidově plochá láhev, zde plochý měch na mnoha nožičkách s řadou menších čelistí na přední straně

plíživky = obří noční pijavice, živící se krví spících tvorů

prócho = silové pole umožňující různé využití

repete = opakování (lat.)

Requiescat in pace = odpočívej v pokoji, R.I.P., častý nápis na náhrobcích

rihigte = zobrazení popisků mapy

Šédyš = světové kybernetické středisko

Seksinové = lidská skupina původních čtyřrukých

silgbij = geneticky identická kopie živého tvora, jenže bez života

skřípavka = šestinohá kočkovitá šelma velikosti našeho rysa, pověstná schopností šplhat přes ploty, s tuhým masem

Slinchim = lidská skupina dvourukých (zakladatelé Abfyraibu)

Struldbrugové = nesmrtelní ubožáci z Gulliverových cest, ukazující marnost lidské touhy po nesmrtelnosti

stubie = přirozená délková jednotka na Abfyraibu (cca 21 cm = vlnová délka vodíku)

šturmkvér = SturmGewehr 44 - německá útočná puška z konce 2. světové války

Sudajev = ruský konstruktér samopalů z 2.světové války

sůsoj = blok vědomostí připravený pro strojové učení

svakulége = psychoúder, psychická zbraň

syrsa = spínače určené i pro jiný přístup než výhradně telepatii

tučori = pracovní oblek Slinchimů

yprim = zobrazení (uměleckého díla i dokumentů)

zcinčó = žádost o zmenšení měřítka mapy a podrobnějšího zobrazení

zjón cigó = agresivní psychická rezonance, umožňující vnucování vůle živým tvorům

zubinatci = tvorové skládající se z ploché hlavy a šesti dlouhých nohou, pověstní zubatou tlamou přes celou šířku hlavy

zuzlity = bezpilotní dopravní prostředky Slinchimů, podobající se bublinám silového pole

Anotace

Už začátek té cesty vypadal podezřele. Kdo kdy ve světě slyšel o zvířeti se šesti nohama?

Jenže pohled zblízka na to výjimečné zvíře nedovolil žádné pochybnosti. Vlk v beránčím kožichu, zato se šesti nohama, byl příliš skutečný! Co s tím? Vždyť to nabourává všechny světové biologické teorie! Může to mít spoustu možných vysvětlení. Buď jsou naše biologické teorie vadné, nebo... nebo to zvíře prostě do našeho světa nepatří...

Jenže to neznámé zvíře je jen začátek. Záhady tím nekončí, ale začínají. Jeskyně Čertova díra je očividně plná záhad. Léčivý modrý mech, neznámá zvířata... Podaří se tohle klubko záhad někdy rozmotat?

© 2018 Václav Semerád, Praha

KONEC

Obsah

1.část - Čertova díra.....	2
Šestinohý vlk.....	3
Noc ve škole.....	10
Procházekův návrh.....	17
Čertova díra.....	25
Modrý mech.....	32
Rubikon.....	39
Megajatky.....	46
Přehrada.....	54
Překážky návratu.....	63
Návštěvníci.....	70
S očima navrch hlavy.....	77
Bonusy.....	86
Dilema.....	96
Miloslav Procházka.....	106
Jezdci z Apokalypsy.....	112
Rada starších.....	122
Konec 1.části.....	137
2.část – Nová naděje.....	138
Profesor Vladislav.....	139
Družstvo.....	149
Proměny.....	155
Elina Makropulos.....	161
Ouřad.....	172
Blgdu slezta.....	180
Praha.....	185
Krypta.....	197
Česká převýchova.....	207
Vyjednávání.....	214
Krajská věznice.....	219
Důstojníci.....	229
Ústup.....	238
Konec 2.části.....	245
3.část – Migranti z Červánků.....	246
Osada Červánky.....	247
Elina Vítková.....	253
Dům hrůzy.....	260
Svědectví.....	268
A opět v Praze.....	275
Limity.....	283
Spanilá jízda.....	291
Karma.....	298
Svítání v Červáncích.....	306
Slovník.....	310